។ នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស។

វិនយបិដកេ

មហាវគ្គបាឡិ

១. មហាខន្ធកោ

១. ពោធិកថា

១. [ឧទា. ១ អាទយោ] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា ឧរុវេលាយំ វិហរតិ នជ្ជា នេរញ្ជរាយ តីរេ ពោធិរុក្ខមូលេ បឋមាភិសម្ពុទ្ធោ។ អថ ខោ ភគវា ពោធិរុក្ខមូលេ សត្តាហំ ឯកបល្លង្កេន និសីទិ វិមុត្តិសុខបដិសំវេទី [វិមុត្តិសុខំ បដិសំវេទី (ក.)]។ អថ ខោ ភគវា រត្តិយា បឋមំ យាមំ បដិច្ចសមុប្បាទំ អនុលោមបដិលោមំ មនសាកាសិ – “អវិជ្ជាបច្ចយា សង្ខារា, សង្ខារបច្ចយា វិញ្ញាណំ, វិញ្ញាណបច្ចយា នាមរូបំ, នាមរូបបច្ចយា សឡាយតនំ, សឡាយតនបច្ចយា ផស្សោ, ផស្សបច្ចយា វេទនា, វេទនាបច្ចយា តណ្ហា, តណ្ហាបច្ចយា ឧបាទានំ, ឧបាទានបច្ចយា ភវោ, ភវបច្ចយា ជាតិ, ជាតិបច្ចយា ជរាមរណំ សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសា សម្ភវន្តិ – ឯវមេតស្ស កេវលស្ស ទុក្ខក្ខន្ធស្ស សមុទយោ ហោតិ។ “អវិជ្ជាយត្វេវ អសេសវិរាគនិរោធា សង្ខារនិរោធោ, សង្ខារនិរោធា វិញ្ញាណនិរោធោ, វិញ្ញាណនិរោធា នាមរូបនិរោធោ, នាមរូបនិរោធា សឡាយតននិរោធោ, សឡាយតននិរោធា ផស្សនិរោធោ, ផស្សនិរោធា វេទនានិរោធោ, វេទនានិរោធា តណ្ហានិរោធោ, តណ្ហានិរោធា ឧបាទាននិរោធោ , ឧបាទាននិរោធា ភវនិរោធោ, ភវនិរោធា ជាតិនិរោធោ, ជាតិនិរោធា ជរាមរណំ សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសា និរុជ្ឈន្តិ – ឯវមេតស្ស កេវលស្ស ទុក្ខក្ខន្ធស្ស និរោធោ ហោតី”តិ។

អថ ខោ ភគវា ឯតមត្ថំ វិទិត្វា តាយំ វេលាយំ ឥមំ ឧទានំ ឧទានេសិ –

“យទា ហវេ បាតុភវន្តិ ធម្មា;
អាតាបិនោ ឈាយតោ ព្រាហ្មណស្ស;
អថស្ស កង្ខា វបយន្តិ សព្ពា;
យតោ បជានាតិ សហេតុធម្ម”ន្តិ។

២. [ឧទា. ២] អថ ខោ ភគវា រត្តិយា មជ្ឈិមំ យាមំ បដិច្ចសមុប្បាទំ អនុលោមបដិលោមំ មនសាកាសិ – “អវិជ្ជាបច្ចយា សង្ខារា, សង្ខារបច្ចយា វិញ្ញាណំ, វិញ្ញាណបច្ចយា នាមរូបំ…បេ.… ឯវមេតស្ស កេវលស្ស ទុក្ខក្ខន្ធស្ស សមុទយោ ហោតី…បេ.… និរោធោ ហោតី”តិ។

អថ ខោ ភគវា ឯតមត្ថំ វិទិត្វា តាយំ វេលាយំ ឥមំ ឧទានំ ឧទានេសិ –

“យទា ហវេ បាតុភវន្តិ ធម្មា;
អាតាបិនោ ឈាយតោ ព្រាហ្មណស្ស;
អថស្ស កង្ខា វបយន្តិ សព្ពា;
យតោ ខយំ បច្ចយានំ អវេទី”តិ។

៣. [ឧទា. ៣] អថ ខោ ភគវា រត្តិយា បច្ឆិមំ យាមំ បដិច្ចសមុប្បាទំ អនុលោមបដិលោមំ មនសាកាសិ – “អវិជ្ជាបច្ចយា សង្ខារា, សង្ខារបច្ចយា វិញ្ញាណំ, វិញ្ញាណបច្ចយា នាមរូបំ…បេ.… ឯវមេតស្ស កេវលស្ស ទុក្ខក្ខន្ធស្ស សមុទយោ ហោតិ…បេ.… និរោធោ ហោតី”តិ។

អថ ខោ ភគវា ឯតមត្ថំ វិទិត្វា តាយំ វេលាយំ ឥមំ ឧទានំ ឧទានេសិ –

“យទា ហវេ បាតុភវន្តិ ធម្មា;
អាតាបិនោ ឈាយតោ ព្រាហ្មណស្ស;

វិធូបយំ តិដ្ឋតិ មារសេនំ;
សូរិយោវ [សុរិយោវ (សី. ស្យា. កំ.)] ឱភាសយមន្តលិក្ខ’’ន្តិ។

ពោធិកថា និដ្ឋិតា។

២. អជបាលកថា

៤. [ឧទា. ៤] អថ ខោ ភគវា សត្តាហស្ស អច្ចយេន តម្ហា សមាធិម្ហា វុដ្ឋហិត្វា ពោធិរុក្ខមូលា យេន អជបាលនិគ្រោធោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា អជបាលនិគ្រោធមូលេ សត្តាហំ ឯកបល្លង្កេន និសីទិ វិមុត្តិសុខបដិសំវេទី។ អថ ខោ អញ្ញតរោ ហុំហុង្កជាតិកោ ព្រាហ្មណោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ។ ឧបសង្កមិត្វា ភគវតា សទ្ធិំ សម្មោទិ។ សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ។ ឯកមន្តំ ឋិតោ ខោ សោ ព្រាហ្មណោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – ‘‘កិត្តាវតា នុ ខោ, ភោ គោតម, ព្រាហ្មណោ ហោតិ, កតមេ ច បន ព្រាហ្មណករណា [ព្រាហ្មណការកា (ក.) ព្រាហ្មណករាណា (?)] ធម្មា’’តិ? អថ ខោ ភគវា ឯតមត្ថំ វិទិត្វា តាយំ វេលាយំ ឥមំ ឧទានំ ឧទានេសិ –

[នេត្តិ. ១០៣] យោ ព្រាហ្មណោ ពាហិតបាបធម្មោ;
និហុំហុង្កោ និក្កសាវោ យតត្តោ;
វេទន្តគូ វុសិតព្រហ្មចរិយោ;
ធម្មេន សោ ព្រហ្មវាទំ វទេយ្យ;
យស្សុស្សទា នត្ថិ កុហិញ្ចិ លោកេ’’តិ។

អជបាលកថា និដ្ឋិតា។

៣. មុចលិន្ទកថា

៥. [ឧទា. ១១] អថ ខោ ភគវា សត្តាហស្ស អច្ចយេន តម្ហា សមាធិម្ហា វុដ្ឋហិត្វា អជបាលនិគ្រោធមូលា យេន មុចលិន្ទោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា មុចលិន្ទមូលេ សត្តាហំ ឯកបល្លង្កេន និសីទិ វិមុត្តិសុខបដិសំវេទី។ តេន ខោ បន សមយេន មហា អកាលមេឃោ ឧទបាទិ, សត្តាហវទ្ទលិកា សីតវាតទុទ្ទិនី។ អថ ខោ មុចលិន្ទោ នាគរាជា សកភវនា និក្ខមិត្វា ភគវតោ កាយំ សត្តក្ខត្តុំ ភោគេហិ បរិក្ខិបិត្វា ឧបរិមុទ្ធនិ មហន្តំ ផណំ ករិត្វា អដ្ឋាសិ – ‘‘មា ភគវន្តំ សីតំ, មា ភគវន្តំ ឧណ្ហំ, មា ភគវន្តំ ឌំសមកសវាតាតបសរីសបសម្ផស្សោ’’តិ [...សិរិំសប... (សី. ស្យា. កំ.)]។ អថ ខោ មុចលិន្ទោ នាគរាជា សត្តាហស្ស អច្ចយេន វិទ្ធំ វិគតវលាហកំ ទេវំ វិទិត្វា ភគវតោ កាយា ភោគេ វិនិវេឋេត្វា សកវណ្ណំ បដិសំហរិត្វា មាណវកវណ្ណំ អភិនិម្មិនិត្វា ភគវតោ បុរតោ អដ្ឋាសិ បញ្ជលិកោ ភគវន្តំ នមស្សមានោ។ អថ ខោ ភគវា ឯតមត្ថំ វិទិត្វា តាយំ វេលាយំ ឥមំ ឧទានំ ឧទានេសិ –

[កថា. ៣៣៨ កថាវត្ថុបាឡិយម្បិ]‘‘សុខោ វិវេកោ តុដ្ឋស្ស, សុតធម្មស្ស បស្សតោ;
អព្យាបជ្ជំ សុខំ លោកេ, បាណភូតេសុ សំយមោ។

[កថា. ៣៣៨ កថាវត្ថុបាឡិយម្បិ]‘‘សុខា វិរាគតា លោកេ, កាមានំ សមតិក្កមោ;
អស្មិមានស្ស យោ វិនយោ, ឯតំ វេ បរមំ សុខ’’ន្តិ។

មុចលិន្ទកថា និដ្ឋិតា។

៤. រាជាយតនកថា

៦. អថ ខោ ភគវា សត្តាហស្ស អច្ចយេន តម្ហា សមាធិម្ហា វុដ្ឋហិត្វា មុចលិន្ទមូលា យេន រាជាយតនំ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា រាជាយតនមូលេ សត្តាហំ ឯកបល្លង្កេន និសីទិ វិមុត្តិសុខបដិសំវេទី។ តេន ខោ បន សមយេន តបុស្ស [តបស្សុ (សី.)] ភល្លិកា វាណិជា ឧក្កលា តំ ទេសំ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នា ហោន្តិ។ អថ ខោ តបុស្សភល្លិកានំ វាណិជានំ ញាតិសាលោហិតា ទេវតា តបុស្សភល្លិកេ វាណិជេ ឯតទវោច – ‘‘អយំ, មារិសា, ភគវា រាជាយតនមូលេ វិហរតិ បឋមាភិសម្ពុទ្ធោ; គច្ឆថ តំ ភគវន្តំ មន្ថេន ច មធុបិណ្ឌិកាយ ច បតិមានេថ; តំ វោ ភវិស្សតិ ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយា’’តិ។ អថ ខោ តបុស្សភល្លិកា វាណិជា មន្ថញ្ច មធុបិណ្ឌិកញ្ច អាទាយ

យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋំសុ។ ឯកមន្តំ ឋិតា ខោ តបុស្សភល្លិកា វាណិជា ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ – “បដិគ្គណ្ហាតុ នោ, ភន្តេ, ភគវា មន្ថញ្ច មធុបិណ្ឌិកញ្ច, យំ អម្ហាកំ អស្ស ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយា”តិ។ អថ ខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ – “ន ខោ តថាគតា ហត្ថេសុ បដិគ្គណ្ហន្តិ។ កិម្ហិ នុ ខោ អហំ បដិគ្គណ្ហេយ្យំ មន្ថញ្ច មធុបិណ្ឌិកញ្ចា”តិ? អថ ខោ ចត្តារោ មហារាជានោ ភគវតោ ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ ចតុទ្ទិសា ចត្តារោ សេលមយេ បត្តេ ភគវតោ ឧបនាមេសុំ – “ឥធ, ភន្តេ, ភគវា បដិគ្គណ្ហាតុ មន្ថញ្ច មធុបិណ្ឌិកញ្ចា”តិ។ បដិគ្គហេសិ ភគវា បច្ចគ្ឃេ សេលមយេ បត្តេ មន្ថញ្ច មធុបិណ្ឌិកញ្ច, បដិគ្គហេត្វា បរិភុញ្ជិ។ អថ ខោ តបុស្សភល្លិកា វាណិជា ភគវន្តំ ឱនីតបត្តបាណិំ វិទិត្វា ភគវតោ បាទេសុ សិរសា និបតិត្វា ភគវន្តំ (ឱនីតបត្តបាណិំ វិទិត្វា ភគវតោ បាទេសុ សិរសា និបតិត្វា ភគវន្តំ) [( ) សី. ស្យា. បោត្ថកេសុ នត្ថិ] ឯតទវោចុំ – “ឯតេ មយំ, ភន្តេ, ភគវន្តំ សរណំ គច្ឆាម ធម្មញ្ច, ឧបាសកេ នោ ភគវា ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតេ សរណំ គតេ”តិ។ តេ ច លោកេ បឋមំ ឧបាសកា អហេសុំ ទ្វេវាចិកា។

រាជាយតនកថា និដ្ឋិតា។

៥. ព្រហ្មយាចនកថា

៧. [អយំ ព្រហ្មយាចនកថា ទី. និ. ២.៦៤ អាទយោ; ម. និ. ១.២៨១ អាទយោ; ម. និ. ២.៣៣៦ អាទយោ; សំ. និ. ១.១៧២ អាទយោ] អថ ខោ ភគវា សត្តាហស្ស អច្ចយេន តម្ហា សមាធិម្ហា វុដ្ឋហិត្វា រាជាយតនមូលា យេន អជបាលនិគ្រោធោ តេនុបសង្កមិ។ តត្រ សុទំ ភគវា អជបាលនិគ្រោធមូលេ វិហរតិ។ អថ ខោ ភគវតោ រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ – “អធិគតោ ខោ ម្យាយំ ធម្មោ គម្ភីរោ ទុទ្ទសោ ទុរនុពោធោ សន្តោ បណីតោ អតក្កាវចរោ និបុណោ បណ្ឌិតវេទនីយោ។ អាលយរាមា ខោ បនាយំ បជា អាលយរតា អាលយសម្មុទិតា។ អាលយរាមាយ ខោ បន បជាយ អាលយរតាយ អាលយសម្មុទិតាយ ទុទ្ទសំ ឥទំ ឋានំ យទិទំ ឥទប្បច្ចយតាបដិច្ចសមុប្បាទោ; ឥទម្បិ ខោ ឋានំ សុទុទ្ទសំ យទិទំ សព្ពសង្ខារសមថោ សព្ពូបធិបដិនិស្សគ្គោ តណ្ហាក្ខយោ វិរាគោ និរោធោ និព្ពានំ។ អហញ្ចេវ ខោ បន ធម្មំ ទេសេយ្យំ, បរេ ច មេ ន អាជានេយ្យុំ, សោ មមស្ស កិលមថោ, សា មមស្ស វិហេសា”តិ។ អបិស្សុ ភគវន្តំ ឥមា អនច្ឆរិយា គាថាយោ បដិភំសុ បុព្ពេ អស្សុតបុព្ពា –

“កិច្ឆេន មេ អធិគតំ, ហលំ ទានិ បកាសិតុំ;
រាគទោសបរេតេហិ, នាយំ ធម្មោ សុសម្ពុធោ។

“បដិសោតគាមិ និបុណំ, គម្ភីរំ ទុទ្ទសំ អណុំ;
រាគរត្តា ន ទក្ខន្តិ, តមោខន្ធេន អាវុដា [អាវដា (សី.)]”តិ។

ឥតិហ ភគវតោ បដិសញ្ចិក្ខតោ អប្បោស្សុក្កតាយ ចិត្តំ នមតិ, នោ ធម្មទេសនាយ។

៨. អថ ខោ ព្រហ្មុនោ សហម្បតិស្ស ភគវតោ ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ ឯតទហោសិ – “នស្សតិ វត ភោ លោកោ, វិនស្សតិ វត ភោ លោកោ, យត្រ ហិ នាម តថាគតស្ស អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស អប្បោស្សុក្កតាយ ចិត្តំ នមតិ [នមិស្សតិ (?)], នោ ធម្មទេសនាយា”តិ។ អថ ខោ ព្រហ្មា សហម្បតិ – សេយ្យថាបិ នាម ពលវា បុរិសោ សមិញ្ជិតំ វា ពាហំ បសារេយ្យ, បសារិតំ វា ពាហំ សមិញ្ជេយ្យ ឯវមេវ – ព្រហ្មលោកេ អន្តរហិតោ ភគវតោ បុរតោ បាតុរហោសិ។ អថ ខោ ព្រហ្មា សហម្បតិ ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ទក្ខិណជាណុមណ្ឌលំ បឋវិយំ និហន្ត្វា យេន ភគវា តេនញ្ជលិំ បណាមេត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ទេសេតុ, ភន្តេ, ភគវា ធម្មំ, ទេសេតុ សុគតោ ធម្មំ។ សន្តិ សត្តា អប្បរជក្ខជាតិកា, អស្សវនតា ធម្មស្ស បរិហាយន្តិ , ភវិស្សន្តិ ធម្មស្ស អញ្ញាតារោ”តិ។ ឥទមវោច ព្រហ្មា សហម្បតិ, ឥទំ វត្វាន អថាបរំ ឯតទវោច –

“បាតុរហោសិ មគធេសុ បុព្ពេ;
ធម្មោ អសុទ្ធោ សមលេហិ ចិន្តិតោ;
អបាបុរេតំ [អវាបុរេតំ (សី.)] អមតស្ស ទ្វារំ;
សុណន្តុ ធម្មំ វិមលេនានុពុទ្ធំ។

“សេលេ យថា បព្ពតមុទ្ធនិដ្ឋិតោ;
យថាបិ បស្សេ ជនតំ សមន្តតោ;

តថូបមំ ធម្មមយំ សុមេធ;
បាសាទមារុយ្ហ សមន្តចក្ខុ;
សោកាវតិណ្ណំ ជនតមបេតសោកោ;
អវេក្ខស្សុ ជាតិជរាភិភូតំ។

“ឧដ្ឋេហិ វីរ វិជិតសង្គាម;
សត្ថវាហ អណណ [អនណ (ក.)] វិចរ លោកេ;
ទេសស្សុ [ទេសេតុ (ក.)] ភគវា ធម្មំ;
អញ្ញាតារោ ភវិស្សន្តី”តិ។

[[ ] សី. ស្យា. បោត្ថកេសុ នត្ថិ, មូលបណ្ណាសកេសុ បាសរាសិសុត្តេ ព្រហ្មយាចនា សកឹ យេវ អាគតា] [ឯវំ វុត្តេ ភគវា ព្រហ្មានំ សហម្បតឹ ឯតទវោច – “មយ្ហម្បិ ខោ, ព្រហ្មេ, ឯតទហោសិ – ‘អធិគតោ ខោ ម្យាយំ ធម្មោ គម្ភីរោ ទុទ្ទសោ ទុរនុពោធោ សន្តោ បណីតោ អតក្កាវចរោ និបុណោ បណ្ឌិតវេទនីយោ។ អាលយរាមា ខោ បនាយំ បជា អាលយរតា អាលយសម្មុទិតា។ អាលយរាមាយ ខោ បន បជាយ អាលយរតាយ អាលយសម្មុទិតាយ ទុទ្ទសំ ឥទំ ឋានំ យទិទំ ឥទប្បច្ចយតាបដិច្ចសមុប្បាទោ; ឥទម្បិ ខោ ឋានំ សុទុទ្ទសំ យទិទំ សព្ពសង្ខារសមថោ សព្ពូបធិបដិនិស្សគ្គោ តណ្ហាក្ខយោ វិរាគោ និរោធោ និព្ពានំ។ អហញ្ចេវ ខោ បន ធម្មំ ទេសេយ្យំ, បរេ ច មេ ន អាជានេយ្យុំ, សោ មមស្ស កិលមថោ, សា មមស្ស វិហេសា’តិ។ អបិស្សុ មំ, ព្រហ្មេ, ឥមា អនច្ឆរិយា គាថាយោ បដិភំសុ បុព្ពេ អស្សុតបុព្ពា –

‘កិច្ឆេន មេ អធិគតំ, ហលំ ទានិ បកាសិតុំ;
រាគទោសបរេតេហិ, នាយំ ធម្មោ សុសម្ពុធោ។

‘បដិសោតគាមឹ និបុណំ, គម្ភីរំ ទុទ្ទសំ អណុំ;
រាគរត្តា ន ទក្ខន្តិ, តមោខន្ធេន អាវុដា’តិ។

ឥតិហ មេ, ព្រហ្មេ, បដិសញ្ចិក្ខតោ អប្បោស្សុក្កតាយ ចិត្តំ នមតិ នោ ធម្មទេសនាយា”តិ។

ទុតិយម្បិ ខោ ព្រហ្មា សហម្បតិ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ទេសេតុ, ភន្តេ, ភគវា ធម្មំ, ទេសេតុ សុគតោ ធម្មំ; សន្តិ សត្តា អប្បរជក្ខជាតិកា, អស្សវនតា ធម្មស្ស បរិហាយន្តិ, ភវិស្សន្តិ ធម្មស្ស អញ្ញាតារោ”តិ។ ឥទមវោច ព្រហ្មា សហម្បតិ, ឥទំ វត្វាន អថាបរំ ឯតទវោច –

“បាតុរហោសិ មគធេសុ បុព្ពេ;
ធម្មោ អសុទ្ធោ សមលេហិ ចិន្តិតោ;
អបាបុរេតំ អមតស្ស ទ្វារំ;
សុណន្តុ ធម្មំ វិមលេនានុពុទ្ធំ។

“សេលេ យថា បព្ពតមុទ្ធនិដ្ឋិតោ;
យថាបិ បស្សេ ជនតំ សមន្តតោ;
តថូបមំ ធម្មមយំ សុមេធ;
បាសាទមារុយ្ហ សមន្តចក្ខុ;
សោកាវតិណ្ណំ ជនតមបេតសោកោ;
អវេក្ខស្សុ ជាតិជរាភិភូតំ។

“ឧដ្ឋេហិ វីរ វិជិតសង្គាម;
សត្ថវាហ អណណ វិចរ លោកេ;
ទេសស្សុ ភគវា ធម្មំ;
អញ្ញាតារោ ភវិស្សន្តី”តិ។

ទុតិយម្បិ ខោ ភគវា ព្រហ្មានំ សហម្បតឹ ឯតទវោច – “មយ្ហម្បិ ខោ, ព្រហ្មេ, ឯតទហោសិ – ‘អធិគតោ ខោ ម្យាយំ ធម្មោ គម្ភីរោ ទុទ្ទសោ ទុរនុពោធោ សន្តោ បណីតោ អតក្កាវចរោ និបុណោ បណ្ឌិតវេទនីយោ។

អាលយរាមា ខោ បនាយំ បជា អាលយរតា អាលយសម្មុទិតា។ អាលយរាមាយ ខោ បន បជាយ អាលយរតាយ អាលយសម្មុទិតាយ ទុទ្ទសំ ឥទំ ឋានំ យទិទំ ឥទប្បច្ចយតាបដិច្ចសមុប្បាទោ; ឥទម្បិ ខោ ឋានំ សុទុទ្ទសំ យទិទំ សព្ពសង្ខារសមថោ សព្ពូបធិបដិនិស្សគ្គោ តណ្ហក្ខយោ វិរាគោ និរោធោ និព្ពានំ។ អហញ្ចេវ ខោ បន ធម្មំ ទេសេយ្យំ, បរេ ច មេ ន អាជានេយ្យុំ, សោ មមស្ស កិលមថោ, សា មមស្ស វិហេសា'តិ។ អបិស្សុ មំ, ព្រហ្មេ, ឥមា អនច្ឆរិយា គាថាយោ បដិភំសុ បុព្ពេ អស្សុតបុព្ពា –

'កិច្ឆេន មេ អធិគតំ, ហលំ ទានិ បកាសិតុំ;
រាគទោសបរេតេហិ, នាយំ ធម្មោ សុសម្ពុធោ។

'បដិសោតគាមី និបុណំ, គម្ភីរំ ទុទ្ទសំ អណុំ;
រាគរត្តា ន ទក្ខន្តិ, តមោខន្ធេន អាវុដា'តិ។

ឥតិហ មេ, ព្រហ្មេ, បដិសញ្ចិក្ខតោ អប្បោស្សុក្កតាយ ចិត្តំ នមតិ, នោ ធម្មទេសនាយា"តិ។

តតិយម្បិ ខោ ព្រហ្មា សហម្បតិ ភគវន្តំ ឯតទវោច – "ទេសេតុ, ភន្តេ, ភគវា ធម្មំ, ទេសេតុ សុគតោ ធម្មំ។ សន្តិ សត្តា អប្បរជក្ខជាតិកា, អស្សវនតា ធម្មស្ស បរិហាយន្តិ, ភវិស្សន្តិ ធម្មស្ស អញ្ញាតារោ"តិ។ ឥទមវោច ព្រហ្មា សហម្បតិ, ឥទំ វត្វាន អថាបរំ ឯតទវោច –

"បាតុរហោសិ មគធេសុ បុព្ពេ;
ធម្មោ អសុទ្ធោ សមលេហិ ចិន្តិតោ;
អបាបុរេតំ អមតស្ស ទ្វារំ;
សុណន្តុ ធម្មំ វិមលេនានុពុទ្ធំ។

"សេលេ យថា បព្ពតមុទ្ធនិដ្ឋិតោ;
យថាបិ បស្សេ ជនតំ សមន្តតោ;
តថូបមំ ធម្មមយំ សុមេធ;
បាសាទមារុយ្ហ សមន្តចក្ខុ;
សោកាវតិណ្ណំ ជនតមបេតសោកោ;
អវេក្ខស្សុ ជាតិជរាភិភូតំ។

"ឧដ្ឋេហិ វីរ វិជិតសង្គាម;
សត្ថវាហ អណណ វិចរ លោកេ;
ទេសស្សុ ភគវា ធម្មំ;
អញ្ញាតារោ ភវិស្សន្តី"តិ។

៩. អថ ខោ ភគវា ព្រហ្មុនោ ច អជ្ឈេសនំ វិទិត្វា សត្តេសុ ច ការុញ្ញតំ បដិច្ច ពុទ្ធចក្ខុនា លោកំ វោលោកេសិ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា ពុទ្ធចក្ខុនា លោកំ វោលោកេន្តោ សត្តេ អប្បរជក្ខេ មហារជក្ខេ តិក្ខិន្ទ្រិយេ មុទិន្ទ្រិយេ ស្វាការេ ទ្វាការេ សុវិញ្ញាបយេ ទុវិញ្ញាបយេ, អប្បេកច្ចេ បរលោកវជ្ជភយទស្សាវិនេ [ទស្សាវិនោ (សី. ស្យា. កំ.)] វិហរន្តេ, អប្បេកច្ចេ ន បរលោកវជ្ជភយទស្សាវិនេ វិហរន្តេ។ សេយ្យថាបិ នាម ឧប្បលិនិយំ វា បទុមិនិយំ វា បុណ្ឌរីកិនិយំ វា អប្បេកច្ចានិ ឧប្បលានិ វា បទុមានិ វា បុណ្ឌរីកានិ វា ឧទកេ ជាតានិ ឧទកេ សំវឌ្ឍានិ ឧទកានុគ្គតានិ អន្តោ និមុគ្គបោសីនិ , អប្បេកច្ចានិ ឧប្បលានិ វា បទុមានិ វា បុណ្ឌរីកានិ វា ឧទកេ ជាតានិ ឧទកេ សំវឌ្ឍានិ សមោទកំ ឋិតានិ, អប្បេកច្ចានិ ឧប្បលានិ វា បទុមានិ វា បុណ្ឌរីកានិ វា ឧទកេ ជាតានិ ឧទកេ សំវឌ្ឍានិ ឧទកំ អច្ចុគ្គម្ម ឋិតានិ [តិដ្ឋន្តិ (សី. ស្យា.)] អនុបលិត្តានិ ឧទកេន, ឯវមេវំ ភគវា ពុទ្ធចក្ខុនា លោកំ វោលោកេន្តោ អទ្ទស សត្តេ អប្បរជក្ខេ មហារជក្ខេ តិក្ខិន្ទ្រិយេ មុទិន្ទ្រិយេ ស្វាការេ ទ្វាការេ សុវិញ្ញាបយេ ទុវិញ្ញាបយេ, អប្បេកច្ចេ បរលោកវជ្ជភយទស្សាវិនេ វិហរន្តេ, អប្បេកច្ចេ ន បរលោកវជ្ជភយទស្សាវិនេ វិហរន្តេ; ទិស្វាន ព្រហ្មានំ សហម្បតឹ គាថាយ បច្ចភាសិ –

"អបារុតា តេសំ អមតស្ស ទ្វារា;
យេ សោតវន្តោ បមុញ្ចន្តុ សទ្ធំ;
វិហឹសសញ្ញី បគុណំ ន ភាសឹ;

ធម្មំ បណីតំ មនុជេសុ ព្រហ្មេ’’តិ។

អថ ខោ ព្រហ្មា សហម្បតិ ‘‘កតាវកាសោ ខោម្ហិ ភគវតា ធម្មទេសនាយា’’តិ ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា តត្ថេវន្តរធាយិ។

ព្រហ្មយាចនកថា និដ្ឋិតា។

៦. បញ្ចវគ្គិយកថា

១០. [ម. និ. ១.២៨៤ អាទយោ; ម. និ. ២.៣៣៩ អាទយោ] អថ ខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ – ‘‘កស្ស នុ ខោ អហំ បឋមំ ធម្មំ ទេសេយ្យំ? កោ ឥមំ ធម្មំ ខិប្បមេវ អាជានិស្សតី’’តិ? អថ ខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ – ‘‘អយំ ខោ អាឡារោ កាលាមោ បណ្ឌិតោ ព្យត្តោ មេធាវី ទីឃរត្តំ អប្បរជក្ខជាតិកោ; យំនូនាហំ អាឡារស្ស កាលាមស្ស បឋមំ ធម្មំ ទេសេយ្យំ, សោ ឥមំ ធម្មំ ខិប្បមេវ អាជានិស្សតី’’តិ។ អថ ខោ អន្តរហិតា ទេវតា ភគវតោ អារោចេសិ – ‘‘សត្តាហកាលង្កតោ, ភន្តេ, អាឡារោ កាលាមោ’’តិ។ ភគវតោបិ ខោ ញាណំ ឧទបាទិ – ‘‘សត្តាហកាលង្កតោ អាឡារោ កាលាមោ’’តិ។ អថ ខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ – ‘‘មហាជានិយោ ខោ អាឡារោ កាលាមោ; សចេ ហិ សោ ឥមំ ធម្មំ សុណេយ្យ, ខិប្បមេវ អាជានេយ្យា’’តិ។ អថ ខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ – ‘‘កស្ស នុ ខោ អហំ បឋមំ ធម្មំ ទេសេយ្យំ? កោ ឥមំ ធម្មំ ខិប្បមេវ អាជានិស្សតី’’តិ? អថ ខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ – ‘‘អយំ ខោ ឧទកោ [ឧទ្ទកោ (សី. ស្យា.)] រាមបុត្តោ បណ្ឌិតោ ព្យត្តោ មេធាវី ទីឃរត្តំ អប្បរជក្ខជាតិកោ; យំនូនាហំ ឧទកស្ស រាមបុត្តស្ស បឋមំ ធម្មំ ទេសេយ្យំ, សោ ឥមំ ធម្មំ ខិប្បមេវ អាជានិស្សតី’’តិ។ អថ ខោ អន្តរហិតា ទេវតា ភគវតោ អារោចេសិ – ‘‘អភិទោសកាលង្កតោ, ភន្តេ, ឧទកោ រាមបុត្តោ’’តិ។ ភគវតោបិ ខោ ញាណំ ឧទបាទិ – ‘‘អភិទោសកាលង្កតោ ឧទកោ រាមបុត្តោ’’តិ។ អថ ខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ – ‘‘មហាជានិយោ ខោ ឧទកោ រាមបុត្តោ; សចេ ហិ សោ ឥមំ ធម្មំ សុណេយ្យ, ខិប្បមេវ អាជានេយ្យា’’តិ

អថ ខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ – ‘‘កស្ស នុ ខោ អហំ បឋមំ ធម្មំ ទេសេយ្យំ? កោ ឥមំ ធម្មំ ខិប្បមេវ អាជានិស្សតី’’តិ? អថ ខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ – ‘‘ពហុការា ខោ មេ បញ្ចវគ្គិយា ភិក្ខូ, យេ មំ បធានបហិតត្តំ ឧបដ្ឋហិំសុ; យំនូនាហំ បញ្ចវគ្គិយានំ ភិក្ខូនំ បឋមំ ធម្មំ ទេសេយ្យ’’ន្តិ។ អថ ខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ – ‘‘កហំ នុ ខោ ឯតរហិ បញ្ចវគ្គិយា ភិក្ខូ វិហរន្តី’’តិ? អទ្ទសា ខោ ភគវា ទិព្ពេន ចក្ខុនា វិសុទ្ធេន អតិក្កន្តមានុសកេន បញ្ចវគ្គិយេ ភិក្ខូ ពារាណសិយំ វិហរន្តេ ឥសិបតនេ មិគទាយេ។ អថ ខោ ភគវា ឧរុវេលាយំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន ពារាណសី តេន ចារិកំ បក្កាមិ។

១១. អទ្ទសា ខោ ឧបកោ អាជីវកោ ភគវន្តំ អន្តរា ច គយំ អន្តរា ច ពោធិំ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នំ, ទិស្វាន ភគវន្តំ ឯតទវោច – ‘‘វិប្បសន្នានិ ខោ តេ, អាវុសោ, ឥន្ទ្រិយានិ, បរិសុទ្ធោ ឆវិវណ្ណោ បរិយោទាតោ។ កំសិ ត្វំ, អាវុសោ, ឧទ្ទិស្ស បព្ពជិតោ? កោ វា តេ សត្ថា? កស្ស វា ត្វំ ធម្មំ រោចេសី’’តិ? ឯវំ វុត្តេ ភគវា ឧបកំ អាជីវកំ គាថាហិ អជ្ឈភាសិ –

[ធ. ប. ៣៥៣; កថា. ៤០៥] ‘‘សព្ពាភិភូ សព្ពវិទូហមស្មិ,
សព្ពេសុ ធម្មេសុ អនូបលិត្តោ;
សព្ពញ្ជហោ តណ្ហាក្ខយេ វិមុត្តោ,
សយំ អភិញ្ញាយ កមុទ្ទិសេយ្យំ។

[មិ. ប. ៤.៥.១១ មិលិន្ទបញ្ហេបិ; កថា. ៤០៥] ‘‘ន មេ អាចរិយោ អត្ថិ, សទិសោ មេ ន វិជ្ជតិ;
សទេវកស្មិំ លោកស្មិំ, នត្ថិ មេ បដិបុគ្គលោ។

[កថា. ៤០៥ កថាវត្ថុបាឡិយម្បិ] ‘‘អហញ្ហិ អរហា លោកេ, អហំ សត្ថា អនុត្តរោ;
ឯកោម្ហិ សម្មាសម្ពុទ្ធោ, សីតិភូតោស្មិ និព្ពុតោ។

[កថា. ៤០៥ កថាវត្ថុបាឡិយម្បិ]‘‘ធម្មចក្កំ បវត្តេតុំ, គច្ឆាមិ កាសិនំ បុរំ;
អន្ធីភូតស្មិំ លោកស្មិំ, អាហញ្ឆំ [អាហញ្ឆី (ក.)] អមតទុន្ទុភិ’’ន្តិ។

យថា ខោ ត្វំ, អាវុសោ, បដិជានាសិ, អរហសិ អនន្តជិនោតិ។

[កថា. ៤០៥ កថាវត្ថុបាឡិយម្បិ] “មាទិសា វេ ជិនា ហោន្តិ, យេ បត្តា អាសវក្ខយំ;
ជិតា មេ បាបកា ធម្មា, តស្មាហមុបក [តស្មាហមុបកា (សី.)] ជិនោ”តិ។

ឯវំ វុត្តេ ឧបកោ អាជីវកោ ហុបេយ្យបាវុសោតិ [ហុវេយ្យបាវុសោ (សី.) ហុវេយ្យាវុសោ (ស្យា.)] វត្វា សីសំ ឱកម្បេត្វា ឧម្មគ្គំ គហេត្វា បក្កាមិ។

១២. អថ ខោ ភគវា អនុបុព្ពេន ចារិកំ ចរមានោ យេន ពារាណសី ឥសិបតនំ មិគទាយោ, យេន បញ្ចវគ្គិយា ភិក្ខូ តេនុបសង្កមិ។ អទ្ទសំសុ ខោ បញ្ចវគ្គិយា ភិក្ខូ ភគវន្តំ ទូរតោវ អាគច្ឆន្តំ; ទិស្វាន អញ្ញមញ្ញំ កតិកំ [ឥទំ បទំ កេសុចិ នត្ថិ] សណ្ឋបេសុំ – “អយំ, អាវុសោ, សមណោ គោតមោ អាគច្ឆតិ, ពាហុល្លិកោ បធានវិព្ភន្តោ អាវត្តោ ពាហុល្លាយ។ សោ នេវ អភិវាទេតព្ពោ, ន បច្ចុដ្ឋាតព្ពោ, នាស្ស បត្តចីវរំ បដិគ្គហេតព្ពំ; អបិ ច ខោ អាសនំ ឋបេតព្ពំ, សចេ សោ អាកង្ខិស្សតិ និសីទិស្សតី”តិ។ យថា យថា ខោ ភគវា បញ្ចវគ្គិយេ ភិក្ខូ ឧបសង្កមតិ, តថា តថា [តថា តថា តេ (សី. ស្យា.)] បញ្ចវគ្គិយា ភិក្ខូ នាសក្ខិំសុ សកាយ កតិកាយ សណ្ឋាតុំ ។ អសណ្ឋហន្តា ភគវន្តំ បច្ចុគ្គន្ត្វា ឯកោ ភគវតោ បត្តចីវរំ បដិគ្គហេសិ, ឯកោ អាសនំ បញ្ញបេសិ, ឯកោ បាទោទកំ, ឯកោ បាទបីឋំ, ឯកោ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបិ។ និសីទិ ភគវា បញ្ញត្តេ អាសនេ; និសជ្ជ ខោ ភគវា បាទេ បក្ខាលេសិ។ អបិស្សុ [អបិ ច ខោ (បាសរាសិសុត្ត)] ភគវន្តំ នាមេន ច អាវុសោវាទេន ច សមុទាចរន្តិ។ ឯវំ វុត្តេ ភគវា បញ្ចវគ្គិយេ ភិក្ខូ ឯតទវោច – “មា, ភិក្ខវេ, តថាគតំ នាមេន ច អាវុសោវាទេន ច សមុទាចរថ [សមុទាចរិត្ថ (សី. ស្យា.)]។ អរហំ, ភិក្ខវេ, តថាគតោ សម្មាសម្ពុទ្ធោ, ឱទហថ, ភិក្ខវេ, សោតំ, អមតមធិគតំ, អហមនុសាសាមិ, អហំ ធម្មំ ទេសេមិ។ យថានុសិដ្ឋំ តថា បដិបជ្ជមានា [យថានុសិដ្ឋំ បដិបជ្ជមានា (ស្យា.)] នចិរស្សេវ – យស្សត្ថាយ កុលបុត្តា សម្មទេវ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជន្តិ តទនុត្តរំ – ព្រហ្មចរិយបរិយោសានំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរិស្សថា”តិ។ ឯវំ វុត្តេ បញ្ចវគ្គិយា ភិក្ខូ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ – “តាយបិ ខោ ត្វំ, អាវុសោ គោតម, ឥរិយាយ [ចរិយាយ (ស្យា.)], តាយ បដិបទាយ, តាយ ទុក្ករការិកាយ នេវជ្ឈគា ឧត្តរិ មនុស្សធម្មា [ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ (ស្យា. ក.)] អលមរិយញាណទស្សនវិសេសំ, កិំ បន ត្វំ ឯតរហិ, ពាហុល្លិកោ បធានវិព្ភន្តោ អាវត្តោ ពាហុល្លាយ, អធិគមិស្សសិ ឧត្តរិ មនុស្សធម្មា អលមរិយញាណទស្សនវិសេស”ន្តិ? ឯវំ វុត្តេ ភគវា បញ្ចវគ្គិយេ ភិក្ខូ ឯតទវោច – “ន, ភិក្ខវេ, តថាគតោ ពាហុល្លិកោ, ន បធានវិព្ភន្តោ, ន អាវត្តោ ពាហុល្លាយ; អរហំ, ភិក្ខវេ, តថាគតោ សម្មាសម្ពុទ្ធោ។ ឱទហថ, ភិក្ខវេ, សោតំ, អមតមធិគតំ, អហមនុសាសាមិ , អហំ ធម្មំ ទេសេមិ។ យថានុសិដ្ឋំ តថា បដិបជ្ជមានា នចិរស្សេវ – យស្សត្ថាយ កុលបុត្តា សម្មទេវ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជន្តិ តទនុត្តរំ – ព្រហ្មចរិយបរិយោសានំ ទិដ្ឋេវធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរិស្សថា”តិ។ ទុតិយម្បិ ខោ បញ្ចវគ្គិយា ភិក្ខូ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ…បេ.…។ ទុតិយម្បិ ខោ ភគវា បញ្ចវគ្គិយេ ភិក្ខូ ឯតទវោច…បេ.…។ តតិយម្បិ ខោ បញ្ចវគ្គិយា ភិក្ខូ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ – “តាយបិ ខោ ត្វំ, អាវុសោ គោតម, ឥរិយាយ, តាយ បដិបទាយ, តាយ ទុក្ករការិកាយ នេវជ្ឈគា ឧត្តរិ មនុស្សធម្មា អលមរិយញាណទស្សនវិសេសំ, កិំ បន ត្វំ ឯតរហិ, ពាហុល្លិកោ បធានវិព្ភន្តោ អាវត្តោ ពាហុល្លាយ, អធិគមិស្សសិ ឧត្តរិ មនុស្សធម្មា អលមរិយញាណទស្សនវិសេស”ន្តិ? ឯវំ វុត្តេ ភគវា បញ្ចវគ្គិយេ ភិក្ខូ ឯតទវោច – “អភិជានាថ មេ នោ តុម្ហេ, ភិក្ខវេ, ឥតោ បុព្ពេ ឯវរូបំ បភាវិតមេត”ន្តិ [ភាសិតមេតន្តិ (សី. ស្យា. ក.) ដីកាយោ ឱលោកេតព្ពា]? “នោហេតំ, ភន្តេ”។ អរហំ, ភិក្ខវេ, តថាគតោ សម្មាសម្ពុទ្ធោ, ឱទហថ, ភិក្ខវេ, សោតំ, អមតមធិគតំ, អហមនុសាសាមិ, អហំ ធម្មំ ទេសេមិ។ យថានុសិដ្ឋំ តថា បដិបជ្ជមានា នចិរស្សេវ – យស្សត្ថាយ កុលបុត្តា សម្មទេវ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជន្តិ តទនុត្តរំព្រហ្មចរិយបរិយោសានំ ទិដ្ឋេវធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរិស្សថាតិ។ អសក្ខិ ខោ ភគវា បញ្ចវគ្គិយេ ភិក្ខូ សញ្ញាបេតុំ។ អថ ខោ បញ្ចវគ្គិយា ភិក្ខូ ភគវន្តំ សុស្សូសិំសុ, សោតំ ឱទហិំសុ, អញ្ញា ចិត្តំ ឧបដ្ឋាបេសុំ។

១៣. អថ ខោ ភគវា បញ្ចវគ្គិយេ ភិក្ខូ អាមន្តេសិ –

“[សំ. និ. ៥.១០៨១ អាទយោ] ទ្វេមេ, ភិក្ខវេ , អន្តា បព្ពជិតេន ន សេវិតព្ពា។ កតមេ ទ្វេ [ឥទំ បទទ្វយំ សី. ស្យា. បោត្ថកេសុ នត្ថិ]? យោ ចាយំ កាមេសុ កាមសុខល្លិកានុយោគោ ហីនោ គម្មោ បោថុជ្ជនិកោ អនរិយោ អនត្ថសំហិតោ, យោ ចាយំ អត្តកិលមថានុយោគោ ទុក្ខោ អនរិយោ អនត្ថសំហិតោ។ ឯតេ ខោ, ភិក្ខវេ, ឧភោ អន្តេ អនុបគម្ម, មជ្ឈិមា បដិបទា តថាគតេន អភិសម្ពុទ្ធា, ចក្ខុករណី ញាណករណី ឧបសមាយ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្ពានាយ សំវត្តតិ។ កតមា ច សា, ភិក្ខវេ, មជ្ឈិមា បដិបទា តថាគតេន អភិសម្ពុទ្ធា, ចក្ខុករណី ញាណករណី ឧបសមាយ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្ពានាយ សំវត្តតិ? អយមេវ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ, សេយ្យថិទំ – សម្មាទិដ្ឋិ, សម្មាសង្កប្បោ, សម្មាវាចា, សម្មាកម្មន្តោ, សម្មាអាជីវោ, សម្មាវាយាមោ,

សម្មាសតិ, សម្មាសមាធិ។ អយំ ខោ សា, ភិក្ខវេ, មជ្ឈិមា បដិបទា តថាគតេន អភិសម្ពុទ្ធា, ចក្ខុករណី ញាណករណី ឧបសមាយ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្ពានាយ សំវត្តតិ។

១៤. “ឥទំ ខោ បន, ភិក្ខវេ, ទុក្ខំ អរិយសច្ចំ។ ជាតិបិ ទុក្ខា, ជរាបិ ទុក្ខា, ព្យាធិបិ ទុក្ខោ, មរណម្បិ ទុក្ខំ, អប្បិយេហិ សម្បយោគោ ទុក្ខោ, បិយេហិ វិប្បយោគោ ទុក្ខោ, យម្បិច្ឆំ ន លភតិ តម្បិ ទុក្ខំ។ សំខិត្តេន, បញ្ចុបាទានក្ខន្ធា [បញ្ចុបាទានខន្ធាបិ (ក)] ទុក្ខា។ “ឥទំ ខោ បន, ភិក្ខវេ, ទុក្ខសមុទយំ [ឯត្ថ “ឥទំ ទុក្ខំ អរិយសច្ចន្តិ អាទីសុ ទុក្ខសមុទយោ ទុក្ខនិរោធោតិ វត្តព្ពេ ទុក្ខសមុទយំ ទុក្ខនិរោធន្តិ លិង្គវិបល្លាសោ កតោ”តិ បដិសម្ភិទាមគ្គដ្ឋកថាយំ វុត្តំ។ វិសុទ្ធិមគ្គដីកាយំ បន ឧប្បាទោ ភយន្តិបាឋវណ្ណនាយំ “សតិបិ ទ្វិន្នំ បទានំ សមានាធិករណភាវេ លិង្គភេទោ គហិតោ, យថា ទុក្ខសមុទយោ អរិយសច្ច”ន្តិ វុត្តំ។ តេសុ ទុក្ខសមុទយោ អរិយសច្ច”ន្តិ សកលិង្គិកបាឋោ “ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា អរិយសច្ច”ន្តិ បាឡិយា សមេតិ។] អរិយសច្ចំ – យាយំ តណ្ហា បោនោព្ភវិកា [បោនោភវិកា (ក.)] នន្ទីរាគសហគតា [នន្ទិរាគសហគតា (សី. ស្យា.)] តត្រតត្រាភិនន្ទិនី, សេយ្យថិទំ – កាមតណ្ហា, ភវតណ្ហា, វិភវតណ្ហា។

“ឥទំ ខោ បន, ភិក្ខវេ, ទុក្ខនិរោធំ អរិយសច្ចំ – យោ តស្សា យេវ តណ្ហាយ អសេសវិរាគនិរោធោ, ចាគោ, បដិនិស្សគ្គោ, មុត្តិ, អនាលយោ។ “ឥទំ ខោ បន, ភិក្ខវេ, ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា អរិយសច្ចំ – អយមេវ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ, សេយ្យថិទំ – សម្មាទិដ្ឋិ, សម្មាសង្កប្បោ, សម្មាវាចា, សម្មាកម្មន្តោ, សម្មាអាជីវោ, សម្មាវាយាមោ, សម្មាសតិ, សម្មាសមាធិ។

១៥. “ឥទំ ទុក្ខំ អរិយសច្ចន្តិ មេ, ភិក្ខវេ, បុព្ពេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ, ញាណំ ឧទបាទិ, បញ្ញា ឧទបាទិ, វិជ្ជា ឧទបាទិ , អាលោកោ ឧទបាទិ។ តំ ខោ បនិទំ ទុក្ខំ អរិយសច្ចំ បរិញ្ញេយ្យន្តិ មេ, ភិក្ខវេ, បុព្ពេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ, ញាណំ ឧទបាទិ, បញ្ញា ឧទបាទិ, វិជ្ជា ឧទបាទិ, អាលោកោ ឧទបាទិ។ តំ ខោ បនិទំ ទុក្ខំ អរិយសច្ចំ បរិញ្ញាតន្តិ មេ, ភិក្ខវេ, បុព្ពេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ, ញាណំ ឧទបាទិ, បញ្ញា ឧទបាទិ, វិជ្ជា ឧទបាទិ, អាលោកោ ឧទបាទិ។

“ឥទំ ទុក្ខសមុទយំ អរិយសច្ចន្តិ មេ, ភិក្ខវេ, បុព្ពេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ, ញាណំ ឧទបាទិ, បញ្ញា ឧទបាទិ, វិជ្ជា ឧទបាទិ, អាលោកោ ឧទបាទិ។ តំ ខោ បនិទំ ទុក្ខសមុទយំ អរិយសច្ចំ បហាតព្ពន្តិ មេ, ភិក្ខវេ, បុព្ពេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ, ញាណំ ឧទបាទិ, បញ្ញា ឧទបាទិ, វិជ្ជា ឧទបាទិ, អាលោកោ ឧទបាទិ។ តំ ខោ បនិទំ ទុក្ខសមុទយំ អរិយសច្ចំ បហីនន្តិ មេ, ភិក្ខវេ, បុព្ពេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ, ញាណំ ឧទបាទិ, បញ្ញា ឧទបាទិ, វិជ្ជា ឧទបាទិ, អាលោកោ ឧទបាទិ។

“ឥទំ ទុក្ខនិរោធំ អរិយសច្ចន្តិ មេ, ភិក្ខវេ, បុព្ពេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ, ញាណំ ឧទបាទិ, បញ្ញា ឧទបាទិ, វិជ្ជា ឧទបាទិ, អាលោកោ ឧទបាទិ។ តំ ខោ បនិទំ ទុក្ខនិរោធំ អរិយសច្ចំ សច្ឆិកាតព្ពន្តិ មេ, ភិក្ខវេ, បុព្ពេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ, ញាណំ ឧទបាទិ, បញ្ញា ឧទបាទិ, វិជ្ជា ឧទបាទិ, អាលោកោ ឧទបាទិ។ តំ ខោ បនិទំ ទុក្ខនិរោធំ អរិយសច្ចំ សច្ឆិកតន្តិ មេ, ភិក្ខវេ, បុព្ពេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ, ញាណំ ឧទបាទិ, បញ្ញា ឧទបាទិ, វិជ្ជា ឧទបាទិ, អាលោកោ ឧទបាទិ។

“ឥទំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា អរិយសច្ចន្តិ មេ, ភិក្ខវេ, បុព្ពេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ, ញាណំ ឧទបាទិ, បញ្ញា ឧទបាទិ, វិជ្ជា ឧទបាទិ, អាលោកោ ឧទបាទិ។ តំ ខោ បនិទំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា អរិយសច្ចំ ភាវេតព្ពន្តិ មេ, ភិក្ខវេ, បុព្ពេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ, ញាណំ ឧទបាទិ, បញ្ញា ឧទបាទិ, វិជ្ជា ឧទបាទិ, អាលោកោ ឧទបាទិ។ តំ ខោ បនិទំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា អរិយសច្ចំ ភាវិតន្តិ មេ, ភិក្ខវេ, បុព្ពេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ, ញាណំ ឧទបាទិ, បញ្ញា ឧទបាទិ, វិជ្ជា ឧទបាទិ, អាលោកោ ឧទបាទិ។

១៦. “យាវកីវញ្ច មេ, ភិក្ខវេ, ឥមេសុ ចតូសុ អរិយសច្ចេសុ ឯវំ តិបរិវដ្ដំ ទ្វាទសាការំ យថាភូតំ ញាណទស្សនំ ន សុវិសុទ្ធំ អហោសិ, នេវ តាវាហំ, ភិក្ខវេ, សទេវកេ លោកេ សមារកេ សព្រហ្មកេ សស្សមណព្រាហ្មណិយា បជាយ សទេវមនុស្សាយ អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធិំ អភិសម្ពុទ្ធោតិ បច្ចញ្ញាសិំ។ យតោ ច ខោ មេ, ភិក្ខវេ, ឥមេសុ ចតូសុ អរិយសច្ចេសុ ឯវំ តិបរិវដ្ដំ ទ្វាទសាការំ យថាភូតំ ញាណទស្សនំ សុវិសុទ្ធំ អហោសិ, អថាហំ, ភិក្ខវេ, សទេវកេ លោកេ សមារកេ សព្រហ្មកេ សស្សមណព្រាហ្មណិយា បជាយ សទេវមនុស្សាយ អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធិំ អភិសម្ពុទ្ធោតិ [អភិសម្ពុទ្ធោ (សី. ស្យា.)] បច្ចញ្ញាសិំ។ ញាណញ្ច បន មេ ទស្សនំ ឧទបាទិ – អកុប្បា មេ វិមុត្តិ,

អយមន្តិមា ជាតិ, នត្ថិ ទានិ បុនព្ភវោ’’តិ។ ឥទមវោច ភគវា អត្តមនា បញ្ចវគ្គិយា ភិក្ខូ ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទុន្តិ [ឥទមវោច…បេ… អភិនន្ទុន្តិវាក្យំ សី. ស្យា. បោត្ថកេសុ នត្ថិ]។

ឥមស្មិញ្ច បន វេយ្យាករណស្មិំ ភញ្ញមានេ អាយស្មតោ កោណ្ឌញ្ញស្ស វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ – ‘‘យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្ពំ តំ និរោធធម្ម’’ន្តិ។

១៧. បវត្តិតេ ច បន ភគវតា ធម្មចក្កេ, ភុម្មា ទេវា សទ្ទមនុស្សាវេសុំ – ‘‘ឯតំ ភគវតា ពារាណសិយំ ឥសិបតនេ មិគទាយេ អនុត្តរំ ធម្មចក្កំ បវត្តិតំ, អប្បដិវត្តិយំ សមណេន វា ព្រាហ្មណេន វា ទេវេន វា មារេន វា ព្រហ្មុនា វា កេនចិ វា លោកស្មិ’’ន្តិ។ ភុម្មានំ ទេវានំ សទ្ទំ សុត្វា ចាតុមហារាជិកា ទេវា សទ្ទមនុស្សាវេសុំ…បេ… ចាតុមហារាជិកានំ ទេវានំ សទ្ទំ សុត្វា តាវតឹសា ទេវា…បេ… យាមា ទេវា…បេ… តុសិតា ទេវា…បេ… និម្មានរតី ទេវា…បេ… បរនិម្មិតវសវត្តី ទេវា…បេ… ព្រហ្មកាយិកា ទេវា សទ្ទមនុស្សាវេសុំ – ‘‘ឯតំ ភគវតា ពារាណសិយំ ឥសិបតនេ មិគទាយេ អនុត្តរំ ធម្មចក្កំ បវត្តិតំ អប្បដិវត្តិយំ សមណេន វា ព្រាហ្មណេន វា ទេវេន វា មារេន វា ព្រហ្មុនា វា កេនចិ វា លោកស្មិ’’ន្តិ។ ឥតិហ, តេន ខណេន, តេន លយេន [តេន លយេនាតិ បទទ្វយំ សី. ស្យា. បោត្ថកេសុ នត្ថិ] តេន មុហុត្តេន យាវ ព្រហ្មលោកា សទ្ទោ អព្ភុគ្គច្ឆិ។ អយញ្ច ទសសហស្សិ លោកធាតុ សំកម្បិ សម្បកម្បិ សម្បវេធិ ; អប្បមាណោ ច ឧឡារោ ឱភាសោ លោកេ បាតុរហោសិ, អតិក្កម្ម ទេវានំ ទេវានុភាវំ។ អថ ខោ ភគវា ឥមំ ឧទានំ ឧទានេសិ – ‘‘អញ្ញាសិ វត, ភោ កោណ្ឌញ្ញោ, អញ្ញាសិ វត ភោ កោណ្ឌញ្ញោ’’តិ។ ឥតិ ហិទំ អាយស្មតោ កោណ្ឌញ្ញស្ស ‘អញ្ញាសិកោណ្ឌញ្ញោ’ ត្វេវ នាមំ អហោសិ។

១៨. អថ ខោ អាយស្មា អញ្ញាសិកោណ្ឌញ្ញោ ទិដ្ឋធម្មោ បត្តធម្មោ វិទិតធម្មោ បរិយោគាឡ្ហធម្មោ តិណ្ណវិចិកិច្ឆោ វិគតកថំកថោ វេសារជ្ជប្បត្តោ អបរប្បច្ចយោ សត្ថុសាសនេ ភគវន្តំ ឯតទវោច – ‘‘លភេយ្យាហំ, ភន្តេ, ភគវតោ សន្តិកេ បព្ពជ្ជំ, លភេយ្យំ ឧបសម្បទ’’ន្តិ។ ‘‘ឯហិ ភិក្ខូ’’តិ ភគវា អវោច – ‘‘ស្វាក្ខាតោ ធម្មោ, ចរ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយា’’តិ។ សាវ តស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្បទា អហោសិ។

១៩. អថ ខោ ភគវា តទវសេសេ ភិក្ខូ ធម្មិយា កថាយ ឱវទិ អនុសាសិ។ អថ ខោ អាយស្មតោ ច វប្បស្ស អាយស្មតោ ច ភទ្ទិយស្ស ភគវតា ធម្មិយា កថាយ ឱវទិយមានានំ អនុសាសិយមានានំ វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ – យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ, សព្ពំ តំ និរោធធម្មន្តិ។

តេ ទិដ្ឋធម្មា បត្តធម្មា វិទិតធម្មា បរិយោគាឡ្ហធម្មា តិណ្ណវិចិកិច្ឆា វិគតកថំកថា វេសារជ្ជប្បត្តា អបរប្បច្ចយា សត្ថុសាសនេ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ – ‘‘លភេយ្យាម មយំ, ភន្តេ, ភគវតោ សន្តិកេ បព្ពជ្ជំ, លភេយ្យាម ឧបសម្បទ’’ន្តិ។ ‘‘ឯថ ភិក្ខវោ’’តិ ភគវា អវោច – ‘‘ស្វាក្ខាតោ ធម្មោ, ចរថ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយា’’តិ។ សាវ តេសំ អាយស្មន្តានំ ឧបសម្បទា អហោសិ។

អថ ខោ ភគវា តទវសេសេ ភិក្ខូ នីហារភត្តោ ធម្មិយា កថាយ ឱវទិ អនុសាសិ។ យំ តយោ ភិក្ខូ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា អាហរន្តិ, តេន ឆព្ពគ្គោ យាបេតិ។ អថ ខោ អាយស្មតោ ច មហានាមស្ស អាយស្មតោ ច អស្សជិស្ស ភគវតា ធម្មិយា កថាយ ឱវទិយមានានំ អនុសាសិយមានានំ វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ – យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ, សព្ពំ តំ និរោធធម្មន្តិ ។ តេ ទិដ្ឋធម្មា បត្តធម្មា វិទិតធម្មា បរិយោគាឡ្ហធម្មា តិណ្ណវិចិកិច្ឆា វិគតកថំកថា វេសារជ្ជប្បត្តា អបរប្បច្ចយា សត្ថុសាសនេ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ – ‘‘លភេយ្យាម មយំ, ភន្តេ, ភគវតោ សន្តិកេ បព្ពជ្ជំ, លភេយ្យាម ឧបសម្បទ’’ន្តិ។ ‘‘ឯថ ភិក្ខវោ’’តិ ភគវា អវោច – ‘‘ស្វាក្ខាតោ ធម្មោ, ចរថ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយា’’តិ។ សាវ តេសំ អាយស្មន្តានំ ឧបសម្បទា អហោសិ។

២០. អថ ខោ ភគវា បញ្ចវគ្គិយេ ភិក្ខូ អាមន្តេសិ –

[សំ. និ. ៣.៥៩ អាទយោ] ‘‘រូបំ, ភិក្ខវេ, អនត្តា។ រូបញ្ច ហិទំ, ភិក្ខវេ, អត្តា អភវិស្ស, នយិទំ រូបំ អាពាធាយ សំវត្តេយ្យ, លព្ភេថ ច រូបេ – ‘ឯវំ មេ រូបំ ហោតុ, ឯវំ មេ រូបំ មា អហោសី’តិ។ យស្មា ច ខោ, ភិក្ខវេ, រូបំ អនត្តា, តស្មា រូបំ អាពាធាយ សំវត្តតិ, ន ច លព្ភតិ រូបេ – ‘ឯវំ មេ រូបំ ហោតុ, ឯវំ មេ រូបំ មា អហោសី’តិ។ វេទនា, អនត្តា។ វេទនា ច ហិទំ, ភិក្ខវេ, អត្តា អភវិស្ស, នយិទំ វេទនា អាពាធាយ សំវត្តេយ្យ, លព្ភេថ ច វេទនាយ – ‘ឯវំ មេ វេទនា ហោតុ, ឯវំ មេ វេទនា មា អហោសី’តិ។ យស្មា ច ខោ, ភិក្ខវេ, វេទនា អនត្តា, តស្មា វេទនា អាពាធាយ សំវត្តតិ, ន ច លព្ភតិ វេទនាយ – ‘ឯវំ មេ វេទនា ហោតុ, ឯវំ មេ វេទនា មា អហោសី’តិ។ សញ្ញា, អនត្តា។ សញ្ញា ច ហិទំ, ភិក្ខវេ, អត្តា អភវិស្ស, នយិទំ សញ្ញា អាពាធាយ សំវត្តេយ្យ, លព្ភេថ ច សញ្ញាយ – ‘ឯវំ មេ សញ្ញា ហោតុ, ឯវំ មេ សញ្ញា មា អហោសី’តិ។ យស្មា ច ខោ, ភិក្ខវេ, សញ្ញា អនត្តា, តស្មា សញ្ញា អាពាធាយ

សំវត្តតិ, ន ច លព្ភតិ សញ្ញាយ – ‘ឯវំ មេ សញ្ញា ហោតុ, ឯវំ មេ សញ្ញា មា អហោសី’តិ។ សង្ខារា, អនត្តា។ សង្ខារា ច ហិទំ, ភិក្ខវេ, អត្តា អភវិស្សំសុ, នយិទំ [នយិមេ (ក.)] សង្ខារា អាពាធាយ សំវត្តេយ្យុំ, លព្ភេថ ច សង្ខារេសុ – ‘ឯវំ មេ សង្ខារា ហោន្តុ, ឯវំ មេ សង្ខារា មា អហេសុ’ន្តិ។ យស្មា ច ខោ, ភិក្ខវេ, សង្ខារា អនត្តា, តស្មា សង្ខារា អាពាធាយ សំវត្តន្តិ, ន ច លព្ភតិ សង្ខារេសុ – ‘ឯវំ មេ សង្ខារា ហោន្តុ, ឯវំ មេ សង្ខារា មា អហេសុ’ន្តិ។ វិញ្ញាណំ, អនត្តា។ វិញ្ញាណញ្ច ហិទំ , ភិក្ខវេ, អត្តា អភវិស្ស, នយិទំ វិញ្ញាណំ អាពាធាយ សំវត្តេយ្យ , លព្ភេថ ច វិញ្ញាណេ – ‘ឯវំ មេ វិញ្ញាណំ ហោតុ, ឯវំ មេ វិញ្ញាណំ មា អហោសី’តិ។ យស្មា ច ខោ, ភិក្ខវេ, វិញ្ញាណំ អនត្តា, តស្មា វិញ្ញាណំ អាពាធាយ សំវត្តតិ, ន ច លព្ភតិ វិញ្ញាណេ – ‘ឯវំ មេ វិញ្ញាណំ ហោតុ, ឯវំ មេ វិញ្ញាណំ មា អហោសី’តិ។

២១. “តំ កិំ មញ្ញថ, ភិក្ខវេ, រូបំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វាតិ? អនិច្ចំ, ភន្តេ ។ យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វា តំ សុខំ វាតិ? ទុក្ខំ, ភន្តេ។ យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ, កល្លំ នុ តំ សមនុបស្សិតុំ – ឯតំ មម, ឯសោហមស្មិ, ឯសោ មេ អត្តាតិ? នោ ហេតំ, ភន្តេ។ វេទនា និច្ចា វា អនិច្ចា វាតិ? អនិច្ចា, ភន្តេ។ យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វា តំ សុខំ វាតិ? ទុក្ខំ, ភន្តេ។ យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ, កល្លំ នុ តំ សមនុបស្សិតុំ – ឯតំ មម, ឯសោហមស្មិ, ឯសោ មេ អត្តាតិ? នោ ហេតំ, ភន្តេ។ សញ្ញា និច្ចា វា អនិច្ចា វាតិ? អនិច្ចា, ភន្តេ។ យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វា តំ សុខំ វាតិ? ទុក្ខំ, ភន្តេ។ យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ, កល្លំ នុ តំ សមនុបស្សិតុំ – ឯតំ មម, ឯសោហមស្មិ, ឯសោ មេ អត្តាតិ? នោ ហេតំ, ភន្តេ។ សង្ខារា និច្ចា វា អនិច្ចា វាតិ? អនិច្ចា, ភន្តេ។ យំ បនានិច្ចំ, ទុក្ខំ វា តំ សុខំ វាតិ? ទុក្ខំ, ភន្តេ។ យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ, កល្លំ នុ តំ សមនុបស្សិតុំ – ឯតំ មម, ឯសោហមស្មិ, ឯសោ មេ អត្តាតិ? នោ ហេតំ, ភន្តេ។ វិញ្ញាណំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វាតិ? អនិច្ចំ, ភន្តេ។ យំ បនានិច្ចំ, ទុក្ខំ វា តំ សុខំ វាតិ? ទុក្ខំ, ភន្តេ។ យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ, កល្លំ នុ តំ សមនុបស្សិតុំ – ឯតំ មម, ឯសោហមស្មិ, ឯសោ មេ អត្តាតិ? នោ ហេតំ, ភន្តេ។

២២. “តស្មាតិហ , ភិក្ខវេ, យំ កិញ្ចិ រូបំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ឱឡារិកំ វា សុខុមំ វា ហីនំ វា បណីតំ វា យំ ទូរេ [យំ ទូរេ វា (ស្យា.)] សន្តិកេ វា, សព្ពំ រូបំ – នេតំ មម, នេសោហមស្មិ, ន មេសោ អត្តាតិ – ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ ទដ្ឋព្ពំ។ យា កាចិ វេទនា អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នា អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ឱឡារិកា វា សុខុមា វា ហីនា វា បណីតា វា យា ទូរេ សន្តិកេ វា, សព្ពា វេទនា – នេតំ មម, នេសោហមស្មិ, ន មេសោ អត្តាតិ – ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ ទដ្ឋព្ពំ។ យា កាចិ សញ្ញា អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នា អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ឱឡារិកា វា សុខុមា វា ហីនា វា បណីតា វា យា ទូរេ សន្តិកេ វា, សព្ពា សញ្ញា – នេតំ មម, នេសោហមស្មិ, ន មេសោ អត្តាតិ – ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ ទដ្ឋព្ពំ។ យេ កេចិ សង្ខារា អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នា អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ឱឡារិកា វា សុខុមា វា ហីនា វា បណីតា វា យេ ទូរេ សន្តិកេ វា, សព្ពេ សង្ខារា – នេតំ មម, នេសោហមស្មិ, ន មេសោ អត្តាតិ – ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ ទដ្ឋព្ពំ។ យំ កិញ្ចិ វិញ្ញាណំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ឱឡារិកំ វា សុខុមំ វា ហីនំ វា បណីតំ វា យំ ទូរេ សន្តិកេ វា, សព្ពំ វិញ្ញាណំ – នេតំ មម, នេសោហមស្មិ, ន មេសោ អត្តាតិ – ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ ទដ្ឋព្ពំ។

២៣. “ឯវំ បស្សំ, ភិក្ខវេ, សុតវា អរិយសាវកោ រូបស្មិម្បិ និព្ពិន្ទតិ, វេទនាយបិ និព្ពិន្ទតិ, សញ្ញាយបិ និព្ពិន្ទតិ, សង្ខារេសុបិ និព្ពិន្ទតិ, វិញ្ញាណស្មិម្បិ និព្ពិន្ទតិ; និព្ពិន្ទំ វិរជ្ជតិ; វិរាគា វិមុច្ចតិ; វិមុត្តស្មិំ វិមុត្តមិតិ ញាណំ ហោតិ, ‘ខីណា ជាតិ, វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ, កតំ ករណីយំ, នាបរំ ឥត្ថត្តាយា’តិ បជានាតី”តិ។

២៤. ឥទមវោច ភគវា។ អត្តមនា បញ្ចវគ្គិយា ភិក្ខូ ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទុន្តិ [អភិនន្ទំ (ស្យា.)]។ ឥមស្មិញ្ច បន វេយ្យាករណស្មិំ ភញ្ញមានេ បញ្ចវគ្គិយានំ ភិក្ខូនំ អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តានិ វិមុច្ចិំសុ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆ លោកេ អរហន្តោ ហោន្តិ។

បញ្ចវគ្គិយកថា និដ្ឋិតា។

បឋមភាណវារោ។

៧. បព្ពជ្ជាកថា

២៥. តេន ខោ បន សមយេន ពារាណសិយំ យសោ នាម កុលបុត្តោ សេដ្ឋិបុត្តោ សុខុមាលោ ហោតិ។ តស្ស តយោ បាសាទា ហោន្តិ – ឯកោ ហេមន្តិកោ, ឯកោ គិម្ហិកោ, ឯកោ វស្សិកោ។ សោ វស្សិកេ បាសាទេ ចត្តារោ មាសេ [វស្សិកេ បាសាទេ វស្សិកេ ចត្តារោ មាសេ (សី.)] និប្បុរិសេហិ តូរិយេហិ បរិចារយមានោ ន ហេដ្ឋាបាសាទំ ឱរោហតិ។ អថ ខោ យសស្ស កុលបុត្តស្ស បញ្ចហិ កាមគុណេហិ សមប្បិតស្ស សមង្គីភូតស្ស បរិចារយ

មានស្ស បដិកច្ចេវ [បដិកច្ចេវ (សី.)] និទ្ទា ឱក្កមិ, បរិជនស្សបិ និទ្ទា ឱក្កមិ, សព្ពរត្តិយោ ច តេលបទីបោ ឈាយតិ។ អថ ខោ យសោ កុលបុត្តោ បដិកច្ចេវ បពុជ្ឈិត្វា អទ្ទស សកំ បរិជនំ សុបន្តំ – អញ្ញិស្សា កច្ឆេ វីណំ, អញ្ញិស្សា កណ្ឋេ មុទិង្គំ, អញ្ញិស្សា កច្ឆេ អាឡម្ពរំ, អញ្ញំ វិកេសិកំ, អញ្ញំ វិក្ខេឡិកំ, អញ្ញា វិប្បលបន្តិយោ, ហត្ថប្បត្តំ សុសានំ មញ្ញេ។ ទិស្វានស្ស អាទីនវោ បាតុរហោសិ, និព្ពិទាយ ចិត្តំ សណ្ឋាសិ។ អថ ខោ យសោ កុលបុត្តោ ឧទានំ ឧទានេសិ – “ឧបទ្ទុតំ វត ភោ, ឧបស្សដ្ឋំ វត ភោ”តិ។

អថ ខោ យសោ កុលបុត្តោ សុវណ្ណបាទុកាយោ អារោហិត្វា យេន និវេសនទ្វារំ តេនុបសង្កមិ។ អមនុស្សា ទ្វារំ វិវរិំសុ – មា យសស្ស កុលបុត្តស្ស កោចិ អន្តរាយមកាសិ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជ្ជាយាតិ ។ អថ ខោ យសោ កុលបុត្តោ យេន នគរទ្វារំ តេនុបសង្កមិ។ អមនុស្សា ទ្វារំ វិវរិំសុ – មា យសស្ស កុលបុត្តស្ស កោចិ អន្តរាយមកាសិ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជ្ជាយាតិ។ អថ ខោ យសោ កុលបុត្តោ យេន ឥសិបតនំ មិគទាយោ តេនុបសង្កមិ។

២៦. តេន ខោ បន សមយេន ភគវា រត្តិយា បច្ចូសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ អជ្ឈោកាសេ ចង្កមតិ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា យសំ កុលបុត្តំ ទូរតោវ អាគច្ឆន្តំ, ទិស្វាន ចង្កមា ឱរោហិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ។ អថ ខោ យសោ កុលបុត្តោ ភគវតោ អវិទូរេ ឧទានំ ឧទានេសិ – “ឧបទ្ទុតំ វត ភោ, ឧបស្សដ្ឋំ វត ភោ”តិ។ អថ ខោ ភគវា យសំ កុលបុត្តំ ឯតទវោច – “ឥទំ ខោ, យស, អនុបទ្ទុតំ, ឥទំ អនុបស្សដ្ឋំ។ ឯហិ យស, និសីទ, ធម្មំ តេ ទេសេស្សាមី”តិ។ អថ ខោ យសោ កុលបុត្តោ – ឥទំ កិរ អនុបទ្ទុតំ , ឥទំ អនុបស្សដ្ឋន្តិ ហដ្ឋោ ឧទគ្គោ សុវណ្ណបាទុកាហិ ឱរោហិត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នស្ស ខោ យសស្ស កុលបុត្តស្ស ភគវា អនុបុព្ពិំ កថំ កថេសិ, សេយ្យថិទំ – ទានកថំ សីលកថំ សគ្គកថំ, កាមានំ អាទីនវំ ឱការំ សំកិលេសំ, នេក្ខម្មេ អានិសំសំ បកាសេសិ។ យទា ភគវា អញ្ញាសិ យសំ កុលបុត្តំ កល្លចិត្តំ, មុទុចិត្តំ, វិនីវរណចិត្តំ, ឧទគ្គចិត្តំ, បសន្នចិត្តំ, អថ យា ពុទ្ធានំ សាមុក្កំសិកា ធម្មទេសនា តំ បកាសេសិ – ទុក្ខំ, សមុទយំ, និរោធំ, មគ្គំ។ សេយ្យថាបិ នាម សុទ្ធំ វត្ថំ អបគតកាឡកំ សម្មទេវ រជនំ បដិគ្គណ្ហេយ្យ, ឯវមេវ យសស្ស កុលបុត្តស្ស តស្មិំយេវ អាសនេ វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ – យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ, សព្ពំ តំ និរោធធម្មន្តិ។

២៧. អថ ខោ យសស្ស កុលបុត្តស្ស មាតា បាសាទំ អភិរុហិត្វា យសំ កុលបុត្តំ អបស្សន្តី យេន សេដ្ឋិ គហបតិ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា សេដ្ឋិំ គហបតិំ ឯតទវោច – “បុត្តោ តេ, គហបតិ, យសោ ន ទិស្សតី”តិ។ អថ ខោ សេដ្ឋិ គហបតិ ចតុទ្ទិសា អស្សទូតេ ឧយ្យោជេត្វា សាមំយេវ យេន ឥសិបតនំ មិគទាយោ តេនុបសង្កមិ។ អទ្ទសា ខោ សេដ្ឋិ គហបតិ សុវណ្ណបាទុកានំ និក្ខេបំ, ទិស្វាន តំយេវ អនុគមាសិ [អនុគមា (សី. ស្យា.)]។ អទ្ទសា ខោ ភគវា សេដ្ឋិំ គហបតិំ ទូរតោវ អាគច្ឆន្តំ, ទិស្វាន ភគវតោ ឯតទហោសិ – “យំនូនាហំ តថារូបំ ឥទ្ធាភិសង្ខារំ អភិសង្ខរេយ្យំ យថា សេដ្ឋិ គហបតិ ឥធ និសិន្នោ ឥធ និសិន្នំ យសំ កុលបុត្តំ ន បស្សេយ្យា”តិ។ អថ ខោ ភគវា តថារូបំ ឥទ្ធាភិសង្ខារំ អភិសង្ខរេសិ។ អថ ខោ សេដ្ឋិ គហបតិ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច – “អបិ, ភន្តេ, ភគវា យសំ កុលបុត្តំ បស្សេយ្យា”តិ? តេន ហិ, គហបតិ, និសីទ, អប្បេវ នាម ឥធ និសិន្នោ ឥធ និសិន្នំ យសំ កុលបុត្តំ បស្សេយ្យាសីតិ។ អថ ខោ សេដ្ឋិ គហបតិ – ឥធេវ កិរាហំ និសិន្នោ ឥធ និសិន្នំ យសំ កុលបុត្តំ បស្សិស្សាមីតិ ហដ្ឋោ ឧទគ្គោ ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នស្ស ខោ សេដ្ឋិស្ស គហបតិស្ស ភគវា អនុបុព្ពិំ កថំ កថេសិ, សេយ្យថិទំ – ទានកថំ សីលកថំ សគ្គកថំ, កាមានំ អាទីនវំ ឱការំ សំកិលេសំ, នេក្ខម្មេ អានិសំសំ បកាសេសិ។ យទា ភគវា អញ្ញាសិ សេដ្ឋិំ គហបតិំ កល្លចិត្តំ, មុទុចិត្តំ, វិនីវរណចិត្តំ, ឧទគ្គចិត្តំ, បសន្នចិត្តំ, អថ យា ពុទ្ធានំ សាមុក្កំសិកា ធម្មទេសនា, តំ បកាសេសិ – ទុក្ខំ, សមុទយំ, និរោធំ, មគ្គំ។ សេយ្យថាបិ នាម សុទ្ធំ វត្ថំ អបគតកាឡកំ សម្មទេវ រជនំ បដិគ្គណ្ហេយ្យ ឯវមេវ សេដ្ឋិស្ស គហបតិស្ស តស្មិំយេវ អាសនេ វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ – យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ, សព្ពំ តំ និរោធធម្មន្តិ។ អថ ខោ សេដ្ឋិ គហបតិ ទិដ្ឋធម្មោ បត្តធម្មោ វិទិតធម្មោ បរិយោគាឡ្ហធម្មោ តិណ្ណវិចិកិច្ឆោ វិគតកថំកថោ វេសារជ្ជប្បត្តោ អបរប្បច្ចយោ សត្ថុសាសនេ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “អភិក្កន្តំ, ភន្តេ, អភិក្កន្តំ, ភន្តេ, សេយ្យថាបិ, ភន្តេ, និក្កុជ្ជិតំ [និកុជ្ជិតំ (ក.)] វា ឧក្កុជ្ជេយ្យ, បដិច្ឆន្នំ វា វិវរេយ្យ, មូឡ្ហស្ស វា មគ្គំ អាចិក្ខេយ្យ, អន្ធការេ វា តេលបជ្ជោតំ ធារេយ្យ – ចក្ខុមន្តោ រូបានិ ទក្ខន្តីតិ – ឯវមេវំ ភគវតា អនេកបរិយាយេន ធម្មោ បកាសិតោ។ ឯសាហំ, ភន្តេ, ភគវន្តំ សរណំ គច្ឆាមិ, ធម្មញ្ច, ភិក្ខុសង្ឃញ្ច។ ឧបាសកំ មំ ភគវា ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតំ សរណំ គត”ន្តិ ។ សោវ លោកេ បឋមំ ឧបាសកោ អហោសិ តេវាចិកោ ។

២៨. អថ ខោ យសស្ស កុលបុត្តស្ស បិតុនោ ធម្មេ ទេសិយមានេ យថាទិដ្ឋំ យថាវិទិតំ ភូមិំ បច្ចវេក្ខន្តស្ស អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុច្ចិ។ អថ ខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ – “យសស្ស ខោ កុលបុត្តស្ស បិតុនោ ធម្មេ

ទេសិយមានេ យថាទិដ្ឋំ យថាវិទិតំ ភូមឹ បច្ចវេក្ខន្តស្ស អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុត្តំ។ អភព្ពោ ខោ យសោ កុលបុត្តោ ហីនាយាវត្តិត្វា កាមេ បរិភុញ្ជិតុំ, សេយ្យថាបិ បុព្ពេ អគារិកភូតោ; យំនូនាហំ តំ ឥទ្ធាភិសង្ខារំ បដិប្បស្សម្ភេយ្យ''ន្តិ។ អថ ខោ ភគវា តំ ឥទ្ធាភិសង្ខារំ បដិប្បស្សម្ភេសិ។ អទ្ទសា ខោ សេដ្ឋិ គហបតិ យសំ កុលបុត្តំ និសិន្នំ, ទិស្វាន យសំ កុលបុត្តំ ឯតទវោច – ''មាតា តេ តាត, យស, បរិទេវ [បរិទេវី (ក.)] សោកសមាបន្នា, ទេហិ មាតុយា ជីវិត''ន្តិ។ អថ ខោ យសោ កុលបុត្តោ ភគវន្តំ ឧល្លោកេសិ។ អថ ខោ ភគវា សេដ្ឋឹ គហបតឹ ឯតទវោច – ''តំ កឹ មញ្ញសិ, គហបតិ, យស្ស សេក្ខេន ញាណេន សេក្ខេន ទស្សនេន ធម្មោ ទិដ្ឋោ វិទិតោ សេយ្យថាបិ តយា? តស្ស យថាទិដ្ឋំ យថាវិទិតំ ភូមឹ បច្ចវេក្ខន្តស្ស អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុត្តំ។ ភព្ពោ នុ ខោ សោ, គហបតិ, ហីនាយាវត្តិត្វា កាមេ បរិភុញ្ជិតុំ សេយ្យថាបិ បុព្ពេ អគារិកភូតោ''តិ? ''នោ ហេតំ, ភន្តេ''។ ''យសស្ស ខោ, គហបតិ, កុលបុត្តស្ស សេក្ខេន ញាណេន សេក្ខេន ទស្សនេន ធម្មោ ទិដ្ឋោ វិទិតោ សេយ្យថាបិ តយា។ តស្ស យថាទិដ្ឋំ យថាវិទិតំ ភូមឹ បច្ចវេក្ខន្តស្ស អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុត្តំ។ អភព្ពោ ខោ, គហបតិ, យសោ កុលបុត្តោ ហីនាយាវត្តិត្វា កាមេ បរិភុញ្ជិតុំ សេយ្យថាបិ បុព្ពេ អគារិកភូតោ''តិ។ ''លាភា, ភន្តេ, យសស្ស កុលបុត្តស្ស, សុលទ្ធំ, ភន្តេ, យសស្ស កុលបុត្តស្ស, យថា យសស្ស កុលបុត្តស្ស អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុត្តំ។ អធិវាសេតុ មេ, ភន្តេ, ភគវា អជ្ជតនាយ ភត្តំ យសេន កុលបុត្តេន បច្ឆាសមណេនា''តិ។ អធិវាសេសិ ភគវា តុណ្ហីភាវេន។ អថ ខោ សេដ្ឋិ គហបតិ ភគវតោ អធិវាសនំ វិទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ។ អថ ខោ យសោ កុលបុត្តោ អចិរបក្កន្តេ សេដ្ឋិម្ហិ គហបតិម្ហិ ភគវន្តំ ឯតទវោច – ''លភេយ្យាហំ, ភន្តេ, ភគវតោ សន្តិកេ បព្ពជ្ជំ, លភេយ្យំ ឧបសម្បទ''ន្តិ។ ''ឯហិ ភិក្ខូ''តិ ភគវា អវោច – ''ស្វាក្ខាតោ ធម្មោ, ចរ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយា''តិ។ សាវ តស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្បទា អហោសិ។ តេន ខោ បន សមយេន សត្ត លោកេ អរហន្តោ ហោន្តិ។

យសស្ស បព្ពជ្ជា និដ្ឋិតា។

២៩. អថ ខោ ភគវា បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ អាយស្មតា យសេន បច្ឆាសមណេន យេន សេដ្ឋិស្ស គហបតិស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ។ អថ ខោ អាយស្មតោ យសស្ស មាតា ច បុរាណទុតិយិកា ច យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ។ តាសំ ភគវា អនុបុព្ពឹ កថំ កថេសិ, សេយ្យថិទំ – ទានកថំ សីលកថំ សគ្គកថំ, កាមានំ អាទីនវំ ឱការំ សំកិលេសំ, នេក្ខម្មេ អានិសំសំ បកាសេសិ។ យទា តា ភគវា អញ្ញាសិ កល្លចិត្តា, មុទុចិត្តា, វិនីវរណចិត្តា, ឧទគ្គចិត្តា, បសន្នចិត្តា, អថ យា ពុទ្ធានំ សាមុក្កំសិកា ធម្មទេសនា តំ បកាសេសិ – ទុក្ខំ, សមុទយំ, និរោធំ, មគ្គំ ។ សេយ្យថាបិ នាម សុទ្ធំ វត្ថំ អបគតកាឡកំ សម្មទេវ រជនំ បដិគ្គណ្ហេយ្យ, ឯវមេវ តាសំ តស្មិំយេវ អាសនេ វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ – យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ, សព្ពំ តំ និរោធធម្មន្តិ។ តា ទិដ្ឋធម្មា បត្តធម្មា វិទិតធម្មា បរិយោគាឡ្ហធម្មា តិណ្ណវិចិកិច្ឆា វិគតកថំកថា វេសារជ្ជប្បត្តា អបរប្បច្ចយា សត្ថុសាសនេ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ – ''អភិក្កន្តំ, ភន្តេ, អភិក្កន្តំ, ភន្តេ...បេ.... ឯតា មយំ, ភន្តេ, ភគវន្តំ សរណំ គច្ឆាម, ធម្មញ្ច, ភិក្ខុសង្ឃញ្ច។ ឧបាសិកាយោ នោ ភគវា ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតា សរណំ គតា''តិ។ តា ច លោកេ បឋមំ ឧបាសិកា អហេសុំ តេវាចិកា។

អថ ខោ អាយស្មតោ យសស្ស មាតា ច បិតា ច បុរាណទុតិយិកា ច ភគវន្តញ្ច អាយស្មន្តញ្ច យសំ បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេត្វា សម្បវារេត្វា, ភគវន្តំ ភុត្តាវិំ ឱនីតបត្តបាណិំ, ឯកមន្តំ និសីទឹសុ។ អថ ខោ ភគវា អាយស្មតោ យសស្ស មាតរញ្ច បិតរញ្ច បុរាណទុតិយិកញ្ច ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ។

៣០. អស្សោសុំ ខោ អាយស្មតោ យសស្ស ចត្តារោ គិហិសហាយកា ពារាណសិយំ សេដ្ឋានុសេដ្ឋីនំ កុលានំ បុត្តា – វិមលោ, សុពាហុ , បុណ្ណជិ, គវម្បតិ – យសោ កិរ កុលបុត្តោ កេសមស្សុំ ឱហារេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិតោតិ។ សុត្វាន នេសំ ឯតទហោសិ – ''ន ហិ នូន សោ ឱរកោ ធម្មវិនយោ, ន សា ឱរកា បព្ពជ្ជា, យត្ថ យសោ កុលបុត្តោ កេសមស្សុំ ឱហារេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិតោ''តិ។ តេ [តេ ចត្តារោ ជនា (ក.)] យេនាយស្មា យសោ តេនុបសង្កមឹសុ, ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ យសំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋំសុ។ អថ ខោ អាយស្មា យសោ តេ ចត្តារោ គិហិសហាយកេ អាទាយ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា យសោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – ''ឥមេ មេ, ភន្តេ, ចត្តារោ គិហិសហាយកា ពារាណសិយំ សេដ្ឋានុសេដ្ឋីនំ កុលានំ បុត្តា – វិមលោ, សុពាហុ, បុណ្ណជិ, គវម្បតិ។ ឥមេ [ឥមេ ចត្តារោ (ក.)] ភគវា ឱវទតុ អនុសាសតូ''តិ ។ តេសំ ភគវា អនុបុព្ពឹ កថំ កថេសិ, សេយ្យថិទំ – ទានកថំ សីលកថំ សគ្គកថំ កាមានំ អាទីនវំ ឱការំ សំកិលេសំ នេក្ខម្មេ អានិសំសំ បកាសេសិ, យទា តេ ភគវា អញ្ញាសិ កល្លចិត្តេ មុទុចិត្តេ វិនីវរណចិត្តេ

ឧទគ្គចិត្តេ បសន្នចិត្តេ, អថ យា ពុទ្ធានំ សាមុក្កំសិកា ធម្មទេសនា, តំ បកាសេសិ ទុក្ខំ សមុទយំ និរោធំ មគ្គំ, សេយ្យថាបិ នាម សុទ្ធំ វត្ថំ អបគតកាឡកំ សម្មទេវ រជនំ បដិគ្គណ្ហេយ្យ, ឯវមេវ តេសំ តស្មិំយេវ អាសនេ វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ "យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ, សព្ពំ តំ និរោធធម្ម"ន្តិ។ តេ ទិដ្ឋធម្មា បត្តធម្មា វិទិតធម្មា បរិយោគាឡ្ហធម្មា តិណ្ណវិចិកិច្ឆា វិគតកថំកថា វេសារជ្ជប្បត្តា អបរប្បច្ចយា សត្ថុសាសនេ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ – "លភេយ្យាម មយំ, ភន្តេ, ភគវតោ សន្តិកេ បព្ពជ្ជំ, លភេយ្យាម ឧបសម្បទ"ន្តិ។ "ឯថ ភិក្ខវោ"តិ ភគវា អវោច – "ស្វាក្ខាតោ ធម្មោ, ចរថ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយា"តិ។ សាវ តេសំ អាយស្មន្តានំ ឧបសម្បទា អហោសិ។ អថ ខោ ភគវា តេ ភិក្ខូ ធម្មិយា កថាយ ឱវទិ អនុសាសិ។ តេសំ ភគវតា ធម្មិយា កថាយ ឱវទិយមានានំ អនុសាសិយមានានំ អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តានិ វិមុច្ចិំសុ។ តេន ខោ បន សមយេន ឯកាទស លោកេ អរហន្តោ ហោន្តិ។

ចតុគិហិសហាយកបព្ពជ្ជា និដ្ឋិតា។

៣១. អស្សោសុំ ខោ អាយស្មតោ យសស្ស បញ្ញាសមត្តា គិហិសហាយកា ជានបទា បុព្ពានុបុព្ពកានំ កុលានំ បុត្តា – យសោ កិរ កុលបុត្តោ កេសមស្សុំ ឱហារេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិតោតិ។ សុត្វាន នេសំ ឯតទហោសិ – "ន ហិ នូន សោ ឱរកោ ធម្មវិនយោ, ន សា ឱរកា បព្ពជ្ជា, យត្ថ យសោ កុលបុត្តោ កេសមស្សុំ ឱហារេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិតោ"តិ។ តេ យេនាយស្មា យសោ តេនុបសង្កមឹសុ, ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ យសំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋំសុ។ អថ ខោ អាយស្មា យសោ តេ បញ្ញាសមត្តេ គិហិសហាយកេ អាទាយ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា យសោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – "ឥមេ មេ, ភន្តេ, បញ្ញាសមត្តា គិហិសហាយកា ជានបទា បុព្ពានុបុព្ពកានំ កុលានំ បុត្តា។ ឥមេ ភគវា ឱវទតុ អនុសាសតូ"តិ។ តេសំ ភគវា អនុបុព្ពិំ កថំ កថេសិ, សេយ្យថិទំ – ទានកថំ សីលកថំ សគ្គកថំ កាមានំ អាទីនវំ ឱការំ សំកិលេសំ នេក្ខម្មេ អានិសំសំ បកាសេសិ។ យទា តេ ភគវា អញ្ញាសិ កល្លចិត្តេ មុទុចិត្តេ វិនីវរណចិត្តេ ឧទគ្គចិត្តេ បសន្នចិត្តេ, អថ យា ពុទ្ធានំ សាមុក្កំសិកា ធម្មទេសនា, តំ បកាសេសិ ទុក្ខំ សមុទយំ និរោធំ មគ្គំ, សេយ្យថាបិ នាម សុទ្ធំ វត្ថំ អបគតកាឡកំ សម្មទេវ រជនំ បដិគ្គណ្ហេយ្យ, ឯវមេវ តេសំ តស្មិំយេវ អាសនេ វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ, សព្ពំ តំ និរោធធម្មន្តិ។ តេ ទិដ្ឋធម្មា បត្តធម្មា វិទិតធម្មា បរិយោគាឡ្ហធម្មា តិណ្ណវិចិកិច្ឆា វិគតកថំកថា វេសារជ្ជប្បត្តា អបរប្បច្ចយា សត្ថុសាសនេ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ – "លភេយ្យាម មយំ, ភន្តេ, ភគវតោ សន្តិកេ បព្ពជ្ជំ, លភេយ្យាម ឧបសម្បទ"ន្តិ។ "ឯថ ភិក្ខវោ"តិ ភគវា អវោច – "ស្វាក្ខាតោ ធម្មោ, ចរថ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយា"តិ។ សាវ តេសំ អាយស្មន្តានំ ឧបសម្បទា អហោសិ។ អថ ខោ ភគវា តេ ភិក្ខូ ធម្មិយា កថាយ ឱវទិ អនុសាសិ។ តេសំ ភគវតា ធម្មិយា កថាយ ឱវទិយមានានំ អនុសាសិយមានានំ អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តានិ វិមុច្ចិំសុ។ តេន ខោ បន សមយេន ឯកសដ្ឋិ លោកេ អរហន្តោ ហោន្តិ។

បញ្ញាសគិហិសហាយកបព្ពជ្ជា និដ្ឋិតា។

និដ្ឋិតា ច បព្ពជ្ជាកថា។

៨. មារកថា

៣២. អថ ខោ ភគវា តេ ភិក្ខូ អាមន្តេសិ [សំ. និ. ១.១៤១ មារសំយុត្តេបិ] – "មុត្តាហំ, ភិក្ខវេ, សព្ពបាសេហិ, យេ ទិព្ពា យេ ច មានុសា។ តុម្ហេបិ, ភិក្ខវេ , មុត្តា សព្ពបាសេហិ, យេ ទិព្ពា យេ ច មានុសា។ ចរថ, ភិក្ខវេ, ចារិកំ ពហុជនហិតាយ ពហុជនសុខាយ លោកានុកម្បាយ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សានំ។ មា ឯកេន ទ្វេ អគមិត្ថ។ ទេសេថ, ភិក្ខវេ, ធម្មំ អាទិកល្យាណំ មជ្ឈេកល្យាណំ បរិយោសានកល្យាណំ សាត្ថំ សព្យញ្ជនំ កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ បកាសេថ។ សន្តិ សត្តា អប្បរជក្ខជាតិកា , អស្សវនតា ធម្មស្ស បរិហាយន្តិ, ភវិស្សន្តិ ធម្មស្ស អញ្ញាតារោ។ អហម្បិ, ភិក្ខវេ, យេន ឧរុវេលា សេនានិគមោ តេនុបសង្កមិស្សាមិ ធម្មទេសនាយា"តិ។

៣៣. អថ ខោ មារោ បាបិមា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ គាថាយ អជ្ឈភាសិ –

"ពទ្ធោសិ សព្ពបាសេហិ, យេ ទិព្ពា យេ ច មានុសា;
មហាពន្ធនពទ្ធោសិ, ន មេ សមណ មោក្ខសី"តិ។

“មុត្តាហំ [មុត្តោហំ (សី. ស្យា.)] សព្ពបាសេហិ, យេ ទិព្ពា យេ ច មានុសា;
មហាពន្ធនមុត្តោម្ហិ, និហតោ ត្វមសិ អន្តកាតិ។

[សំ. និ. ១.១៥១ មារសំយុត្តេបិ] “អន្តលិក្ខចរោ បាសោ, យ្វាយំ ចរតិ មានសោ;
តេន តំ ពាធយិស្សាមិ, ន មេ សមណ មោក្ខសីតិ។

[សំ. និ. ១.១១៥១ មារសំយុត្តេបិ] “រូបា សទ្ទា រសា គន្ធា, ផោដ្ឋព្ពា ច មនោរមា;
ឯត្ថ មេ វិគតោ ឆន្ទោ, និហតោ ត្វមសិ អន្តកា”តិ។

អថ ខោ មារោ បាបិមា – ជានាតិ មំ ភគវា, ជានាតិ មំ សុគតោតិ ទុក្ខី ទុម្មនោ តត្ថេវន្តរធាយីតិ។

មារកថា និដ្ឋិតា។

៩. បព្ពជ្ជូបសម្បទាកថា

៣៤. តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ នានាទិសា នានាជនបទា បព្ពជ្ជាបេក្ខេ ច ឧបសម្បទាបេក្ខេ ច អានេន្តិ – ភគវា នេ បព្ពាជេស្សតិ ឧបសម្បាទេស្សតីតិ។ តត្ថ ភិក្ខូ ចេវ កិលមន្តិ បព្ពជ្ជាបេក្ខា ច ឧបសម្បទាបេក្ខា ច។ អថ ខោ ភគវតោ រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ – “ឯតរហិ ខោ ភិក្ខូ នានាទិសា នានាជនបទា បព្ពជ្ជាបេក្ខេ ច ឧបសម្បទាបេក្ខេ ច អានេន្តិ – ភគវា នេ បព្ពាជេស្សតិ ឧបសម្បាទេស្សតីតិ។ តត្ថ ភិក្ខូ ចេវ កិលមន្តិ បព្ពជ្ជាបេក្ខា ច ឧបសម្បទាបេក្ខា ច។ យំនូនាហំ ភិក្ខូនំ អនុជានេយ្យំ – តុម្ហេវ ទានិ, ភិក្ខវេ, តាសុ តាសុ ទិសាសុ តេសុ តេសុ ជនបទេសុ បព្ពាជេថ ឧបសម្បាទេថា”តិ។ អថ ខោ ភគវា សាយន្ហសមយំ បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ឥធ មយ្ហំ, ភិក្ខវេ, រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ – ‘ឯតរហិ ខោ ភិក្ខូ នានាទិសា នានាជនបទា បព្ពជ្ជាបេក្ខេ ច ឧបសម្បទាបេក្ខេ ច អានេន្តិ ភគវា នេ បព្ពាជេស្សតិ ឧបសម្បាទេស្សតីតិ, តត្ថ ភិក្ខូ ចេវ កិលមន្តិ បព្ពជ្ជាបេក្ខា ច ឧបសម្បទាបេក្ខា ច, យំនូនាហំ ភិក្ខូនំ អនុជានេយ្យំ តុម្ហេវ ទានិ, ភិក្ខវេ, តាសុ តាសុ ទិសាសុ តេសុ តេសុ ជនបទេសុ បព្ពាជេថ ឧបសម្បាទេថា’”តិ, អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តុម្ហេវ ទានិ តាសុ តាសុ ទិសាសុ តេសុ តេសុ ជនបទេសុ បព្ពាជេថ ឧបសម្បាទេថ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, បព្ពាជេតព្ពោ ឧបសម្បាទេតព្ពោ –

បឋមំ កេសមស្សុំ ឱហារាបេត្វា [ឱហារេត្វា (ក.)], កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទាបេត្វា, ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ការាបេត្វា, ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទាបេត្វា, ឧក្កុដិកំ និសីទាបេត្វា, អញ្ជលិំ បគ្គណ្ហាបេត្វា, ឯវំ វទេហីតិ វត្តព្ពោ – ពុទ្ធំ សរណំ គច្ឆាមិ, ធម្មំ សរណំ គច្ឆាមិ, សង្ឃំ សរណំ គច្ឆាមិ; ទុតិយម្បិ ពុទ្ធំ សរណំ គច្ឆាមិ, ទុតិយម្បិ ធម្មំ សរណំ គច្ឆាមិ, ទុតិយម្បិ សង្ឃំ សរណំ គច្ឆាមិ; តតិយម្បិ ពុទ្ធំ សរណំ គច្ឆាមិ, តតិយម្បិ ធម្មំ សរណំ គច្ឆាមិ, តតិយម្បិ សង្ឃំ សរណំ គច្ឆាមីតិ។ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឥមេហិ តីហិ សរណគមនេហិ បព្ពជ្ជំ ឧបសម្បទ”ន្តិ។

តីហិ សរណគមនេហិ ឧបសម្បទាកថា និដ្ឋិតា។

១០. ទុតិយមារកថា

៣៥. អថ ខោ ភគវា វស្សំវុដ្ឋោ [វស្សំវុត្ថោ (សី.)] ភិក្ខូ អាមន្តេសិ [សំ. និ. ១.១៥៥] – “មយ្ហំ ខោ, ភិក្ខវេ, យោនិសោ មនសិការា យោនិសោ សម្មប្បធានា អនុត្តរា វិមុត្តិ អនុប្បត្តា, អនុត្តរា វិមុត្តិ សច្ឆិកតា ។ តុម្ហេបិ, ភិក្ខវេ, យោនិសោ មនសិការា យោនិសោ សម្មប្បធានា អនុត្តរំ វិមុត្តិំ អនុបាបុណាថ, អនុត្តរំ វិមុត្តិំ សច្ឆិករោថា”តិ។ អថ ខោ មារោ បាបិមា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ គាថាយ អជ្ឈភាសិ –

“ពទ្ធោសិ មារបាសេហិ, យេ ទិព្ពា យេ ច មានុសា;
មហាពន្ធនពទ្ធោសិ [មារពន្ធនពទ្ធោសិ (សី. ស្យា.)], ន មេ សមណ មោក្ខសី”តិ។

“មុត្តាហំ មារបាសេហិ, យេ ទិព្ពា យេ ច មានុសា;

មហាពន្ធនមុត្តោម្ហិ [មារពន្ធនមុត្តោម្ហិ (សី. ស្យា.)], និហតោ ត្វមសិ អន្តកា’’តិ។

អថ ខោ មារោ បាបិមា – ជានាតិ មំ ភគវា, ជានាតិ មំ សុគតោតិ ទុក្ខី ទុម្មនោ

តត្ថេវន្តរធាយិ។

ទុតិយមារកថា និដ្ឋិតា។

១១. ភទ្ទវគ្គិយវត្ថុ

៣៦. អថ ខោ ភគវា ពារាណសិយំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន ឧរុវេលា តេន ចារិកំ បក្កាមិ។ អថ ខោ ភគវា មគ្គា ឱក្កម្ម យេន អញ្ញតរោ វនសណ្ឌោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា តំ វនសណ្ឌំ អជ្ឈោគាហេត្វា អញ្ញតរស្មិំ រុក្ខមូលេ និសីទិ។ តេន ខោ បន សមយេន តិំសមត្តា ភទ្ទវគ្គិយា សហាយកា សបជាបតិកា តស្មិំ វនសណ្ឌេ បរិចារេន្តិ។ ឯកស្ស បជាបតិ នាហោសិ; តស្ស អត្ថាយ វេសី អានីតា អហោសិ។ អថ ខោ សា វេសី តេសុ បមត្តេសុ បរិចារេន្តេសុ ភណ្ឌំ អាទាយ បលាយិត្ថ។ អថ ខោ តេ សហាយកា សហាយកស្ស វេយ្យាវច្ចំ ករោន្តា, តំ ឥត្ថិំ គវេសន្តា, តំ វនសណ្ឌំ អាហិណ្ឌន្តា អទ្ទសំសុ ភគវន្តំ អញ្ញតរស្មិំ រុក្ខមូលេ និសិន្នំ។ ទិស្វាន យេន ភគវា តេនុបសង្កមិំសុ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ – ‘‘អបិ, ភន្តេ, ភគវា ឯកំ ឥត្ថិំ បស្សេយ្យា’’តិ? ‘‘កិំ បន វោ, កុមារា, ឥត្ថិយា’’តិ? ‘‘ឥធ មយំ, ភន្តេ, តិំសមត្តា ភទ្ទវគ្គិយា សហាយកា សបជាបតិកា ឥមស្មិំ វនសណ្ឌេ បរិចារិម្ហា។ ឯកស្ស បជាបតិ នាហោសិ; តស្ស អត្ថាយ វេសី អានីតា អហោសិ។ អថ ខោ សា, ភន្តេ , វេសី អម្ហេសុ បមត្តេសុ បរិចារេន្តេសុ ភណ្ឌំ អាទាយ បលាយិត្ថ។ តេ មយំ, ភន្តេ, សហាយកា សហាយកស្ស វេយ្យាវច្ចំ ករោន្តា, តំ ឥត្ថិំ គវេសន្តា, ឥមំ វនសណ្ឌំ អាហិណ្ឌាមា’’តិ។ ‘‘តំ កិំ មញ្ញថ វោ, កុមារា, កតមំ នុ ខោ តុម្ហាកំ វរំ – យំ វា តុម្ហេ ឥត្ថិំ គវេសេយ្យាថ, យំ វា អត្តានំ គវេសេយ្យាថា’’តិ? ‘‘ឯតទេវ, ភន្តេ, អម្ហាកំ វរំ យំ មយំ អត្តានំ គវេសេយ្យាមា’’តិ។ ‘‘តេន ហិ វោ, កុមារា, និសីទថ, ធម្មំ វោ ទេសេស្សាមី’’តិ។ ‘‘ឯវំ, ភន្តេ’’តិ ខោ តេ ភទ្ទវគ្គិយា សហាយកា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ។ តេសំ ភគវា អនុបុព្ពិំ កថំ កថេសិ, សេយ្យថិទំ – ទានកថំ សីលកថំ សគ្គកថំ កាមានំ អាទីនវំ ឱការំ សំកិលេសំ នេក្ខម្មេ អានិសំសំ បកាសេសិ, យទា តេ ភគវា អញ្ញាសិ កល្លចិត្តេ មុទុចិត្តេ វិនីវរណចិត្តេ ឧទគ្គចិត្តេ បសន្នចិត្តេ, អថ យា ពុទ្ធានំ សាមុក្កំសិកា ធម្មទេសនា, តំ បកាសេសិ ទុក្ខំ សមុទយំ និរោធំ មគ្គំ, សេយ្យថាបិ នាម សុទ្ធំ វត្ថំ អបគតកាឡកំ សម្មទេវ រជនំ បដិគ្គណ្ហេយ្យ, ឯវមេវ តេសំ តស្មិំយេវ អាសនេ វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ ‘‘យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ, សព្ពំ តំ និរោធធម្ម’’ន្តិ។ តេ ទិដ្ឋធម្មា បត្តធម្មា វិទិតធម្មា បរិយោគាឡ្ហធម្មា តិណ្ណវិចិកិច្ឆា វិគតកថំកថា វេសារជ្ជប្បត្តា អបរប្បច្ចយា សត្ថុសាសនេ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ – ‘‘លភេយ្យាម មយំ, ភន្តេ, ភគវតោ សន្តិកេ បព្ពជ្ជំ, លភេយ្យាម ឧបសម្បទ’’ន្តិ។ ‘‘ឯថ ភិក្ខវោ’’តិ ភគវា អវោច – ‘‘ស្វាក្ខាតោ ធម្មោ, ចរថ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយា’’តិ។ សាវ តេសំ អាយស្មន្តានំ ឧបសម្បទា អហោសិ។

ភទ្ទវគ្គិយសហាយកានំ វត្ថុ និដ្ឋិតំ។

ទុតិយភាណវារោ។

១២. ឧរុវេលបាដិហារិយកថា

៣៧. អថ ខោ ភគវា អនុបុព្ពេន ចារិកំ ចរមានោ យេន ឧរុវេលា តទវសរិ។ តេន ខោ បន សមយេន ឧរុវេលាយំ តយោ ជដិលា បដិវសន្តិ – ឧរុវេលកស្សបោ, នទីកស្សបោ, គយាកស្សបោតិ។ តេសុ ឧរុវេលកស្សបោ ជដិលោ បញ្ចន្នំ ជដិលសតានំ នាយកោ ហោតិ, វិនាយកោ អគ្គោ បមុខោ បាមោក្ខោ។ នទីកស្សបោ ជដិលោ តិណ្ណំ ជដិលសតានំ នាយកោ ហោតិ, វិនាយកោ អគ្គោ បមុខោ បាមោក្ខោ។ គយាកស្សបោ ជដិលោ ទ្វិន្នំ ជដិលសតានំ នាយកោ ហោតិ, វិនាយកោ អគ្គោ បមុខោ បាមោក្ខោ។ អថ ខោ ភគវា យេន ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស អស្សមោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ឧរុវេលកស្សបំ ជដិលំ ឯតទវោច – ‘‘សចេ តេ, កស្សប , អគរុ, វសេយ្យាម ឯករត្តំ អគ្យាគារេ’’តិ? ‘‘ន ខោ មេ, មហាសមណ, គរុ, ចណ្ឌេត្ថ នាគរាជា ឥទ្ធិមា អាសិវិសោ ឃោរវិសោ, សោ តំ មា វិហេឋេសី’’តិ។ ទុតិយម្បិ ខោ ភគវា ឧរុវេលកស្សបំ ជដិលំ ឯតទវោច – ‘‘សចេ តេ, កស្សប, អគរុ, វសេយ្យាម ឯករត្តំ អគ្យាគារេ’’តិ? ‘‘ន ខោ មេ, មហាសមណ, គរុ, ចណ្ឌេត្ថ នាគរាជា ឥទ្ធិមា អាសិវិសោ ឃោរវិសោ, សោ តំ មា វិហេឋេសី’’តិ។ តតិយម្បិ ខោ ភគវា ឧរុវេលកស្សបំ ជដិលំ ឯតទវោច – ‘‘សចេ តេ, កស្សប, អគរុ, វសេយ្យាម ឯករត្តំ អគ្យាគារេ’’តិ? ‘‘ន ខោ មេ, មហាសមណ, គរុ, ចណ្ឌេត្ថ នាគរា

ជា តទិ្ធមា អាសិវិសោ ឃោរវិសោ, សោ តំ មា វិហេឋេសី’’តិ។ ‘‘អប្បេវ មំ ន វិហេឋេយ្យ, ឥង្ឃ ត្វំ, កស្សប, អនុជានាហិ អគ្យាគារ’’ន្តិ។ ‘‘វិហរ, មហាសមណ, យថាសុខ’’ន្តិ។ អថ ខោ ភគវា អគ្យាគារំ បវិសិត្វា តិណសន្ថារកំ បញ្ញបេត្វា និសីទិ បល្លង្កំ អាភុជិត្វា ឧជុំ កាយំ បណិធាយ បរិមុខំ សតិំ ឧបដ្ឋបេត្វា។

៣៨. អទ្ទសា ខោ សោ នាគោ ភគវន្តំ បវិដ្ឋំ, ទិស្វាន ទុម្មនោ [ទុក្ខី ទុម្មនោ (សី. ស្យា.)] បធូបាយិ [បខូបាសិ (ក.)]។ អថ ខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ – ‘‘យំនូនាហំ ឥមស្ស នាគស្ស អនុបហច្ច ឆវិញ្ច ចម្មញ្ច មំសញ្ច ន្ហារុញ្ច អដ្ឋិញ្ច អដ្ឋិមិញ្ជញ្ច តេជសា តេជំ បរិយាទិយេយ្យ’’ន្តិ។ អថ ខោ ភគវា តថារូបំ ឥទ្ធាភិសង្ខារំ អភិសង្ខរិត្វា បធូបាយិ។ អថ ខោ សោ នាគោ មក្ខំ អសហមានោ បជ្ជលិ។ ភគវាបិ តេជោធាតុំ សមាបជ្ជិត្វា បជ្ជលិ។ ឧភិន្នំ សជោតិភូតានំ អគ្យាគារំ អាទិត្តំ វិយ ហោតិ សម្បជ្ជលិតំ សជោតិភូតំ។ អថ ខោ តេ ជដិលា អគ្យាគារំ បរិវារេត្វា ឯវមាហំសុ – ‘‘អភិរូបោ វត ភោ មហាសមណោ នាគេន វិហេឋិយតី’’តិ។ អថ ខោ ភគវា តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន តស្ស នាគស្ស អនុបហច្ច ឆវិញ្ច ចម្មញ្ច មំសញ្ច ន្ហារុញ្ច អដ្ឋិញ្ច អដ្ឋិមិញ្ជញ្ច តេជសា តេជំ បរិយាទិយិត្វា បត្តេ បក្ខិបិត្វា ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ទស្សេសិ – ‘‘អយំ តេ, កស្សប, នាគោ បរិយាទិន្នោ [បរិយាទិណ្ណោ (ក.)] អស្ស តេជសា តេជោ’’តិ។ អថ ខោ ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ឯតទហោសិ – ‘‘មហិទ្ធិកោ ខោ មហាសមណោ មហានុភាវោ, យត្រ ហិ នាម ចណ្ឌស្ស នាគរាជស្ស ឥទ្ធិមតោ អាសិវិសស្ស ឃោរវិសស្ស តេជសា តេជំ បរិយាទិយិស្សតិ, នត្វេវ ច ខោ អរហា យថា អហ’’ន្តិ។

៣៩. នេរញ្ជរាយំ ភគវា, ឧរុវេលកស្សបំ ជដិលំ អវោច;
‘‘សចេ តេ កស្សប អគរុ, វិហរេមុ អជ្ជណ្ហោ អគ្គិសាលម្ហី’’តិ [អគ្គិសរណម្ហីតិ (សី. ស្យា.)]។

‘‘ន ខោ មេ មហាសមណ គរុ;
ផាសុកាមោវ តំ និវារេមិ;
ចណ្ឌេត្ថ នាគរាជា;
ឥទ្ធិមា អាសិវិសោ ឃោរវិសោ;
សោ តំ មា វិហេឋេសី’’តិ។

‘‘អប្បេវ មំ ន វិហេឋេយ្យ;
ឥង្ឃ ត្វំ កស្សប អនុជានាហិ អគ្យាគារ’’ន្តិ;
ទិន្នន្តិ នំ វិទិត្វា;
អភីតោ [អសម្ភីតោ (សី.)] បាវិសិ ភយមតីតោ។

ទិស្វា ឥសិំ បវិដ្ឋំ, អហិនាគោ ទុម្មនោ បធូបាយិ;
សុមនមនសោ អធិមនោ [អវិមនោ (កត្ថចិ), នវិមនោ (ស្យា.)], មនុស្សនាគោបិ តត្ថ បធូបាយិ។

មក្ខញ្ច អសហមានោ, អហិនាគោ បាវកោវ បជ្ជលិ;
តេជោធាតុសុ កុសលោ, មនុស្សនាគោបិ តត្ថ បជ្ជលិ។

ឧភិន្នំ សជោតិភូតានំ;
អគ្យាគារំ អាទិត្តំ ហោតិ សម្បជ្ជលិតំ សជោតិភូតំ;
ឧទិច្ឆរេ ជដិលា;
‘‘អភិរូបោ វត ភោ មហាសមណោ;
នាគេន វិហេឋិយតី’’តិ ភណន្តិ។

អថ តស្សា រត្តិយា [អថ រត្តិយា (សី. ស្យា.)] អច្ចយេន;
ហតា នាគស្ស អច្ចិយោ ហោន្តិ [អហិនាគស្ស អច្ចិយោ ន ហោន្តិ (សី. ស្យា.)];
ឥទ្ធិមតោ បន ឋិតា [ឥទ្ធិមតោ បនុដ្ឋិតា (សី.)];
អនេកវណ្ណា អច្ចិយោ ហោន្តិ។

នីលា អថ លោហិតិកា;
មញ្ជិដ្ឋា បីតកា ផលិកវណ្ណាយោ;
អង្គីរសស្ស កាយេ;
អនេកវណ្ណា អច្ចិយោ ហោន្តិ។

បត្តម្ហិ ឱទហិត្វា;
អហិនាគំ ព្រាហ្មណស្ស ទស្សេសិ;
“អយំ តេ កស្សប នាគោ;
បរិយាទិន្នោ អស្ស តេជសា តេជោ”តិ។

អថ ខោ ឧរុវេលកស្សបោ ជដិលោ ភគវតោ ឥមិនា ឥទ្ធិបាដិហារិយេន អភិប្បសន្នោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ឥធេវ, មហាសមណ, វិហរ, អហំ តេ [តេ ឧបដ្ឋាមិ (ឥតិបិ)] ធុវភត្តេនា”តិ។

បឋមំ បាដិហារិយំ។

៤០. អថ ខោ ភគវា ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស អស្សមស្ស អវិទូរេ អញ្ញតរស្មឹ វនសណ្ឌេ វិហាសិ។ អថ ខោ ចត្តារោ មហារាជានោ អភិក្កន្តាយ រត្តិយា អភិក្កន្តវណ្ណា កេវលកប្បំ វនសណ្ឌំ ឱភាសេត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ចតុទ្ទិសា អដ្ឋំសុ សេយ្យថាបិ មហន្តា អគ្គិក្ខន្ធា។ អថ ខោ ឧរុវេលកស្សបោ ជដិលោ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច – “កាលោ, មហាសមណ, និដ្ឋិតំ ភត្តំ។ កេ នុ ខោ តេ, មហាសមណ, អភិក្កន្តាយ រត្តិយា អភិក្កន្តវណ្ណា កេវលកប្បំ វនសណ្ឌំ ឱភាសេត្វា យេន ត្វំ តេនុបសង្កមឹសុ , ឧបសង្កមិត្វា តំ អភិវាទេត្វា ចតុទ្ទិសា អដ្ឋំសុ “សេយ្យថាបិ មហន្តា អគ្គិក្ខន្ធា”តិ។ “ឯតេ ខោ, កស្សប, ចត្តារោ មហារាជានោ យេនាហំ តេនុបសង្កមឹសុ ធម្មស្សវនាយា”តិ។ អថ ខោ ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ឯតទហោសិ – “មហិទ្ធិកោ ខោ មហាសមណោ មហានុភាវោ, យត្រ ហិ នាម ចត្តារោបិ មហារាជានោ ឧបសង្កមិស្សន្តិ ធម្មស្សវនាយ, ន ត្វេវ ច ខោ អរហា យថា អហ”ន្តិ។ អថ ខោ ភគវា ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ភត្តំ ភុញ្ជិត្វា តស្មិំយេវ វនសណ្ឌេ វិហាសិ។

ទុតិយំ បាដិហារិយំ។

៤១. អថ ខោ សក្កោ ទេវានមិន្ទោ អភិក្កន្តាយ រត្តិយា អភិក្កន្តវណ្ណោ កេវលកប្បំ វនសណ្ឌំ ឱភាសេត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ , ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ សេយ្យថាបិ មហាអគ្គិក្ខន្ធោ, បុរិមាហិ វណ្ណនិភាហិ អភិក្កន្តតរោ ច បណីតតរោ ច។ អថ ខោ ឧរុវេលកស្សបោ ជដិលោ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច – “កាលោ, មហាសមណ, និដ្ឋិតំ ភត្តំ។ កោ នុ ខោ សោ, មហាសមណ, អភិក្កន្តាយ រត្តិយា អភិក្កន្តវណ្ណោ កេវលកប្បំ វនសណ្ឌំ ឱភាសេត្វា យេន ត្វំ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ សេយ្យថាបិ មហាអគ្គិក្ខន្ធោ, បុរិមាហិ វណ្ណនិភាហិ អភិក្កន្តតរោ ច បណីតតរោ ចា”តិ? “ឯសោ ខោ, កស្សប, សក្កោ ទេវានមិន្ទោ យេនាហំ តេនុបសង្កមិ ធម្មស្សវនាយា”តិ។ អថ ខោ ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ឯតទហោសិ – “មហិទ្ធិកោ ខោ មហាសមណោ មហានុភាវោ, យត្រ ហិ នាម សក្កោបិ ទេវានមិន្ទោ ឧបសង្កមិស្សតិ ធម្មស្សវនាយ, ន ត្វេវ ច ខោ អរហា យថា អហ”ន្តិ។ អថ ខោ ភគវា ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ភត្តំ ភុញ្ជិត្វា តស្មិំយេវ វនសណ្ឌេ វិហាសិ។

តតិយំ បាដិហារិយំ។

៤២. អថ ខោ ព្រហ្មា សហម្បតិ អភិក្កន្តាយ រត្តិយា អភិក្កន្តវណ្ណោ កេវលកប្បំ វនសណ្ឌំ ឱភាសេត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ សេយ្យថាបិ មហាអគ្គិក្ខន្ធោ, បុរិមាហិ វណ្ណនិភាហិ អភិក្កន្តតរោ ច បណីតតរោ ច។ អថ ខោ ឧរុវេលកស្សបោ ជដិលោ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច – “កាលោ, មហាសមណ, និដ្ឋិតំ ភត្តំ។ កោ នុ ខោ សោ, មហាសមណ, អភិក្កន្តាយ រត្តិយា អភិក្កន្តវណ្ណោ កេវលកប្បំ វនសណ្ឌំ ឱភាសេត្វា យេន ត្វំ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ សេយ្យថាបិ មហាអគ្គិក្ខន្ធោ, បុរិមាហិ វណ្ណនិភាហិ អភិក្កន្តតរោ ច បណីតតរោ ចា”តិ? “ឯសោ ខោ, កស្សប, ព្រហ្មា សហម្បតិ យេនាហំ តេនុបសង្កមិ ធម្មស្សវនាយា”តិ។ អថ ខោ ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ឯតទហោសិ – “មហិទ្ធិកោ ខោ មហាសមណោ មហានុភាវោ, យត្រ ហិ នាម ព្រហ្មាបិ សហម្បតិ ឧបសង្កមិស្សតិ ធម្មស្សវនាយ, ន ត្វេវ ច ខោ អរហា យថា អហ”ន្តិ។ អថ ខោ ភគវា ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ភត្តំ ភុញ្ជិត្វា តស្មិំយេវ វនសណ្ឌេ វិហាសិ។

ចតុត្ថំ បាដិហារិយំ។

៤៣. តេន ខោ បន សមយេន ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស មហាយញ្ញោ បច្ចុបដ្ឋិតោ ហោតិ, កេវលកប្បា ច អង្គមគធា បហូតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ អាទាយ អភិក្កមិតុកាមា ហោន្តិ ។ អថ ខោ ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ឯតទហោសិ – “ឯតរហិ ខោ មេ មហាយញ្ញោ បច្ចុបដ្ឋិតោ, កេវលកប្បា ច អង្គមគធា បហូតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ អាទាយ អភិក្កមិស្សន្តិ។ សចេ មហាសមណោ មហាជនកាយេ ឥទ្ធិបាដិហារិយំ ករិស្សតិ , មហាសមណស្ស លាភសក្ការោ អភិវឌ្ឍិស្សតិ, មម លាភសក្ការោ បរិហាយិស្សតិ។ អហោ នូន មហាសមណោ ស្វាតនាយ នាគច្ឆេយ្យា”តិ។ អថ ខោ ភគវា ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ ឧត្តរកុរុំ គន្ត្វា តតោ បិណ្ឌបាតំ អាហរិត្វា អនោតត្តទហេ បរិភុញ្ជិត្វា តត្ថេវ ទិវាវិហារំ អកាសិ។ អថ ខោ ឧរុវេលកស្សបោ ជដិលោ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច – “កាលោ, មហាសមណ, និដ្ឋិតំ ភត្តំ។ កឹ នុ ខោ, មហាសមណ, ហិយ្យោ នាគមាសិ? អបិ ច មយំ តំ សរាម – កឹ នុ ខោ មហាសមណោ នាគច្ឆតីតិ? ខាទនីយស្ស ច ភោជនីយស្ស ច តេ បដិវីសោ [បដិវឹសោ (សី.), បដិវិសោ (ស្យា.)] ឋបិតោ”តិ។ ននុ តេ, កស្សប, ឯតទហោសិ – “‘ឯតរហិ ខោ មេ មហាយញ្ញោ បច្ចុបដ្ឋិតោ, កេវលកប្បា ច អង្គមគធា បហូតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ អាទាយ អភិក្កមិស្សន្តិ, សចេ មហាសមណោ មហាជនកាយេ ឥទ្ធិបាដិហារិយំ ករិស្សតិ, មហាសមណស្ស លាភសក្ការោ អភិវឌ្ឍិស្សតិ, មម លាភសក្ការោ បរិហាយិស្សតិ, អហោ នូន មហាសមណោ ស្វាតនាយ នាគច្ឆេយ្យា’តិ។ សោ ខោ អហំ, កស្សប, តវ ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កំ អញ្ញាយ ឧត្តរកុរុំ គន្ត្វា តតោ បិណ្ឌបាតំ អាហរិត្វា អនោតត្តទហេ បរិភុញ្ជិត្វា តត្ថេវ ទិវាវិហារំ អកាសិ”ន្តិ។ អថ ខោ ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ឯតទហោសិ – “មហិទ្ធិកោ ខោ មហាសមណោ មហានុភាវោ, យត្រ ហិ នាម ចេតសាបិ ចិត្តំ បជានិស្សតិ , ន ត្វេវ ច ខោ អរហា យថា អហ”ន្តិ។ អថ ខោ ភគវា ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ភត្តំ ភុញ្ជិត្វា តស្មិំយេវ វនសណ្ឌេ វិហាសិ។

បញ្ចមំ បាដិហារិយំ។

៤៤. តេន ខោ បន សមយេន ភគវតោ បំសុកូលំ ឧប្បន្នំ ហោតិ។ អថ ខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ – “កត្ថ នុ ខោ អហំ បំសុកូលំ ធោវេយ្យ”ន្តិ? អថ ខោ សក្កោ ទេវានមិន្ទោ ភគវតោ ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ បាណិនា បោក្ខរណឹ ខណិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ឥធ, ភន្តេ, ភគវា បំសុកូលំ ធោវតូ”តិ។ អថ ខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ – “កិម្ហិ នុ ខោ អហំ បំសុកូលំ បរិមទ្ទេយ្យ”ន្តិ? អថ ខោ សក្កោ ទេវានមិន្ទោ ភគវតោ ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ មហតឹ សិលំ ឧបនិក្ខិបិ – ឥធ, ភន្តេ, ភគវា បំសុកូលំ បរិមទ្ទតូតិ។ អថ ខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ – “កិម្ហិ នុ ខោ អហំ [អហំ បំសុកូលំ (ក.)] អាលម្ពិត្វា ឧត្តរេយ្យ”ន្តិ? អថ ខោ កកុធេ អធិវត្ថា ទេវតា ភគវតោ ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ សាខំ ឱនាមេសិ – ឥធ, ភន្តេ, ភគវា អាលម្ពិត្វា ឧត្តរតូតិ។ អថ ខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ – “កិម្ហិ នុ ខោ អហំ បំសុកូលំ វិស្សជ្ជេយ្យ”ន្តិ? អថ ខោ សក្កោ ទេវានមិន្ទោ ភគវតោ ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ មហតឹ សិលំ ឧបនិក្ខិបិ – ឥធ, ភន្តេ, ភគវា បំសុកូលំ វិស្សជ្ជេតូតិ។ អថ ខោ ឧរុវេលកស្សបោ ជដិលោ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច – “កាលោ , មហាសមណ, និដ្ឋិតំ ភត្តំ។ កឹ នុ ខោ, មហាសមណ, នាយំ បុព្ពេ ឥធ បោក្ខរណី, សាយំ ឥធ បោក្ខរណី។ នយិមា សិលា បុព្ពេ ឧបនិក្ខិត្តា។ កេនិមា សិលា ឧបនិក្ខិត្តា? នយិមស្ស កកុធស្ស បុព្ពេ សាខា ឱនតា, សាយំ សាខា ឱនតា”តិ។ ឥធ មេ, កស្សប, បំសុកូលំ ឧប្បន្នំ អហោសិ។ តស្ស មយ្ហំ, កស្សប, ឯតទហោសិ – “កត្ថ នុ ខោ អហំ បំសុកូលំ ធោវេយ្យ”ន្តិ? អថ ខោ, កស្សប, សក្កោ ទេវានមិន្ទោ មម ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ បាណិនា បោក្ខរណឹ ខណិត្វា មំ ឯតទវោច – “ឥធ, ភន្តេ, ភគវា បំសុកូលំ ធោវតូ”តិ។ សាយំ កស្សប អមនុស្សេន បាណិនា ខណិតា បោក្ខរណី។ តស្ស មយ្ហំ, កស្សប, ឯតទហោសិ – “កិម្ហិ នុ ខោ អហំ បំសុកូលំ បរិមទ្ទេយ្យ”ន្តិ? អថ ខោ, កស្សប, សក្កោ ទេវានមិន្ទោ មម ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ មហតឹ សិលំ ឧបនិក្ខិបិ – “ឥធ, ភន្តេ, ភគវា បំសុកូលំ បរិមទ្ទតូ”តិ។ សាយំ កស្សប អមនុស្សេន ឧបនិក្ខិត្តា សិលា។ តស្ស មយ្ហំ, កស្សប, ឯតទហោសិ – “កិម្ហិ នុ ខោ អហំ អាលម្ពិត្វា ឧត្តរេយ្យ”ន្តិ? អថ ខោ, កស្សប, កកុធេ អធិវត្ថា ទេវតា ជ មម ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ សាខំ ឱនាមេសិ – “ឥធ, ភន្តេ, ភគវា អាលម្ពិត្វា ឧត្តរតូ”តិ។ ស្វាយំ អាហរហត្ថោ កកុធោ។ តស្ស មយ្ហំ, កស្សប, ឯតទហោសិ – “កិម្ហិ នុ ខោ អហំ បំសុកូលំ វិស្សជ្ជេយ្យ”ន្តិ? អថ ខោ, កស្សប, សក្កោ ទេវានមិន្ទោ មម ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ មហតឹ សិលំ ឧបនិក្ខិបិ – “ឥធ, ភន្តេ, ភគវា បំសុកូលំ វិស្សជ្ជេតូ”តិ ។ សាយំ កស្សប អមនុស្សេន ឧបនិក្ខិត្តា សិលាតិ។ អថ ខោ ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ឯតទហោសិ – “មហិទ្ធិកោ ខោ មហាសមណោ មហានុភាវោ, យត្រ ហិ នាម សក្កោបិ ទេវានមិន្ទោ វេយ្យាវច្ចំ ករិស្សតិ, ន ត្វេវ ច ខោ អរហា យថា អហ”ន្តិ។ អថ ខោ ភគវា ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ភត្តំ ភុញ្ជិត្វា តស្មិំយេវ វនសណ្ឌេ វិហាសិ។

អថ ខោ ឧរុវេលកស្សបោ ជដិលោ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវតោ កាលំ អារោចេសិ – “កាលោ, មហាសមណ, និដ្ឋិតំ ភត្ត”ន្តិ។ “គច្ឆ ត្វំ, កស្សប, អាយាមហ”ន្តិ

ឧរុវេលកស្សបំ ជដិលំ ឧយ្យោជេត្វា យាយ ជម្ពុយា ‘ជម្ពុទីបោ’ បញ្ញាយតិ, តតោ ផលំ គហេត្វា បឋមតរំ អាគន្ត្វា អគ្យាគារេ និសីទិ។ អទ្ទសា ខោ ឧរុវេលកស្សបោ ជដិលោ ភគវន្តំ អគ្យាគារេ និសិន្នំ, ទិស្វាន ភគវន្តំ ឯតទវោច – “កតមេន ត្វំ, មហាសមណ, មគ្គេន អាគតោ? អហំ តយា បឋមតរំ បក្កន្តោ, សោ ត្វំ បឋមតរំ អាគន្ត្វា អគ្យាគារេ និសិន្នោ”តិ។ “ឥធាហំ, កស្សប, តំ ឧយ្យោជេត្វា យាយ ជម្ពុយា ‘ជម្ពុទីបោ’ បញ្ញាយតិ, តតោ ផលំ គហេត្វា បឋមតរំ អាគន្ត្វា អគ្យាគារេ និសិន្នោ។ ឥទំ ខោ, កស្សប, ជម្ពុផលំ វណ្ណសម្បន្នំ គន្ធសម្បន្នំ រសសម្បន្នំ។ សចេ អាកង្ខសិ បរិភុញ្ជា”តិ។ “អលំ, មហាសមណ, ត្វំយេវ តំ អរហសិ , ត្វំយេវ តំ [ត្វំយេវេតំ អាហរសិ, ត្វំយេវេតំ (សី. ស្យា.)] បរិភុញ្ជាហី”តិ។ អថ ខោ ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ឯតទហោសិ – “មហិទ្ធិកោ ខោ មហាសមណោ មហានុភាវោ, យត្រ ហិ នាម មំ បឋមតរំ ឧយ្យោជេត្វា យាយ ជម្ពុយា ‘ជម្ពុទីបោ’ បញ្ញាយតិ, តតោ ផលំ គហេត្វា បឋមតរំ អាគន្ត្វា អគ្យាគារេ និសីទិស្សតិ, ន ត្វេវ ច ខោ អរហា យថា អហ”ន្តិ។ អថ ខោ ភគវា ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ភត្តំ ភុញ្ជិត្វា តស្មិំយេវ វនសណ្ឌេ វិហាសិ។

៤៥. អថ ខោ ឧរុវេលកស្សបោ ជដិលោ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវតោ កាលំ អារោចេសិ – “កាលោ, មហាសមណ, និដ្ឋិតំ ភត្ត”ន្តិ។ គច្ឆ ត្វំ, កស្សប, អាយាមហន្តិ ឧរុវេលកស្សបំ ជដិលំ ឧយ្យោជេត្វា យាយ ជម្ពុយា ‘ជម្ពុទីបោ’ បញ្ញាយតិ, តស្សា អវិទូរេ អម្ពោ…បេ.… តស្សា អវិទូរេ អាមលកី…បេ.… តស្សា អវិទូរេ ហរីតកី…បេ.… តាវតិំសំ គន្ត្វា បារិច្ឆត្តកបុប្ផំ គហេត្វា បឋមតរំ អាគន្ត្វា អគ្យាគារេ និសីទិ។ អទ្ទសា ខោ ឧរុវេលកស្សបោ ជដិលោ ភគវន្តំ អគ្យាគារេ និសិន្នំ, ទិស្វាន ភគវន្តំ ឯតទវោច – “កតមេន ត្វំ, មហាសមណ, មគ្គេន អាគតោ? អហំ តយា បឋមតរំ បក្កន្តោ, សោ ត្វំ បឋមតរំ អាគន្ត្វា អគ្យាគារេ និសិន្នោ”តិ។ “ឥធាហំ , កស្សប, តំ ឧយ្យោជេត្វា តាវតិំសំ គន្ត្វា បារិច្ឆត្តកបុប្ផំ គហេត្វា បឋមតរំ អាគន្ត្វា អគ្យាគារេ និសិន្នោ។ ឥទំ ខោ, កស្សប, បារិច្ឆត្តកបុប្ផំ វណ្ណសម្បន្នំ គន្ធសម្បន្នំ [សុគន្ធិកំ (ក.)]។ (សចេ អាកង្ខសិ គណ្ហា”តិ។ “អលំ, មហាសមណ, ត្វំយេវ តំ អរហសិ, ត្វំយេវ តំ គណ្ហា”តិ) [( ) សី. ស្យា. បោត្ថកេសុ នត្ថិ]។ អថ ខោ ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ឯតទហោសិ – “មហិទ្ធិកោ ខោ មហាសមណោ មហានុភាវោ, យត្រ ហិ នាម មំ បឋមតរំ ឧយ្យោជេត្វា តាវតិំសំ គន្ត្វា បារិច្ឆត្តកបុប្ផំ គហេត្វា បឋមតរំ អាគន្ត្វា អគ្យាគារេ និសីទិស្សតិ, ន ត្វេវ ច ខោ អរហា យថា អហ”ន្តិ។

៤៦. តេន ខោ បន សមយេន តេ ជដិលា អគ្គី បរិចរិតុកាមា ន សក្កោន្តិ កដ្ឋានិ ផាលេតុំ ។ អថ ខោ តេសំ ជដិលានំ ឯតទហោសិ – “និស្សំសយំ ខោ មហាសមណស្ស ឥទ្ធានុភាវោ, យថា មយំ ន សក្កោម កដ្ឋានិ ផាលេតុ”ន្តិ។ អថ ខោ ភគវា ឧរុវេលកស្សបំ ជដិលំ ឯតទវោច – “ផាលិយន្តុ, កស្សប, កដ្ឋានី”តិ។ “ផាលិយន្តុ, មហាសមណា”តិ។ សកិទេវ បញ្ច កដ្ឋសតានិ ផាលិយិំសុ។ អថ ខោ ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ឯតទហោសិ – “មហិទ្ធិកោ ខោ មហាសមណោ មហានុភាវោ, យត្រ ហិ នាម កដ្ឋានិបិ ផាលិយិស្សន្តិ, ន ត្វេវ ច ខោ អរហា យថា អហ”ន្តិ។

៤៧. តេន ខោ បន សមយេន តេ ជដិលា អគ្គី បរិចរិតុកាមា ន សក្កោន្តិ អគ្គី ឧជ្ជលេតុំ [ជាលេតុំ (សី.), ឧជ្ជលិតុំ (ក.)]។ អថ ខោ តេសំ ជដិលានំ ឯតទហោសិ – “និស្សំសយំ ខោ មហាសមណស្ស ឥទ្ធានុភាវោ, យថា មយំ ន សក្កោម អគ្គី ឧជ្ជលេតុ”ន្តិ។ អថ ខោ ភគវា ឧរុវេលកស្សបំ ជដិលំ ឯតទវោច – “ឧជ្ជលិយន្តុ, កស្សប, អគ្គី”តិ។ “ឧជ្ជលិយន្តុ, មហាសមណា”តិ។ សកិទេវ បញ្ច អគ្គិសតានិ ឧជ្ជលិយិំសុ។ អថ ខោ ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ឯតទហោសិ – “មហិទ្ធិកោ ខោ មហាសមណោ មហានុភាវោ, យត្រ ហិ នាម អគ្គីបិ ឧជ្ជលិយិស្សន្តិ, ន ត្វេវ ច ខោ អរហា យថា អហ”ន្តិ។

៤៨. តេន ខោ បន សមយេន តេ ជដិលា អគ្គី បរិចរិត្វា ន សក្កោន្តិ អគ្គី វិជ្ឈាបេតុំ។ អថ ខោ តេសំ ជដិលានំ ឯតទហោសិ – “និស្សំសយំ ខោ មហាសមណស្ស ឥទ្ធានុភាវោ, យថា មយំ ន សក្កោម អគ្គី វិជ្ឈាបេតុ”ន្តិ។ អថ ខោ ភគវា ឧរុវេលកស្សបំ ជដិលំ ឯតទវោច – “វិជ្ឈាយន្តុ, កស្សប, អគ្គី”តិ។ “វិជ្ឈាយន្តុ, មហាសមណា”តិ។ សកិទេវ បញ្ច អគ្គិសតានិ វិជ្ឈាយិំសុ។ អថ ខោ ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ឯតទហោសិ – “មហិទ្ធិកោ ខោ មហាសមណោ មហានុភាវោ, យត្រ ហិ នាម អគ្គីបិ វិជ្ឈាយិស្សន្តិ, ន ត្វេវ ច ខោ អរហា យថា អហ”ន្តិ។

៤៩. តេន ខោ បន សមយេន តេ ជដិលា សីតាសុ ហេមន្តិកាសុ រត្តីសុ អន្តរដ្ឋកាសុ ហិមបាតសមយេ នជ្ជា នេរញ្ជរាយ ឧម្មុជ្ជន្តិបិ, និមុជ្ជន្តិបិ, ឧម្មុជ្ជននិមុជ្ជនម្បិ ករោន្តិ។ អថ ខោ ភគវា បញ្ចមត្តានិ មន្ទាមុខិសតានិ អភិនិម្មិនិ, យត្ថ តេ ជដិលា ឧត្តរិត្វា វិសិព្បេសុំ ។ អថ ខោ តេសំ ជដិលានំ ឯតទហោសិ – “និស្សំសយំ ខោ មហាសមណស្ស ឥទ្ធានុភាវោ, យថយិមា មន្ទាមុខិយោ និម្មិតា”តិ។ អថ ខោ ឧរុវេលកស្សបស្ស

ជដិលស្ស ឯតទហោសិ – “មហិទ្ធិកោ ខោ មហាសមណោ មហានុភាវោ, យត្រ ហិ នាម តាវ ពហូ មន្ទាមុខិយោបិ អភិនិម្មិនិស្សតិ, ន ត្វេវ ច ខោ អរហា យថា អហ”ន្តិ។

៥០. តេន ខោ បន សមយេន មហា អកាលមេឃោ បាវស្សិ, មហា ឧទកវាហកោ សញ្ជាយិ។ យស្មិំ បទេសេ ភគវា វិហរតិ, សោ បទេសោ ឧទកេន ន ឱត្ថដោ [ឧទកេន ឱត្ថដោ (សី. ស្យា.)] ហោតិ។ អថ ខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ – “យំនូនាហំ សមន្តា ឧទកំ ឧស្សារេត្វា មជ្ឈេ រេណុហតាយ ភូមិយា ចង្កមេយ្យ”ន្តិ។ អថ ខោ ភគវា សមន្តា ឧទកំ ឧស្សារេត្វា មជ្ឈេ រេណុហតាយ ភូមិយា ចង្កមិ។ អថ ខោ ឧរុវេលកស្សបោ ជដិលោ – មាហេវ ខោ មហាសមណោ ឧទកេន វូឡ្ហោ អហោសីតិ នាវាយ សម្ពហុលេហិ ជដិលេហិ សទ្ធិំ យស្មិំ បទេសេ ភគវា វិហរតិ តំ បទេសំ អគមាសិ។ អទ្ទសា ខោ ឧរុវេលកស្សបោ ជដិលោ ភគវន្តំ សមន្តា ឧទកំ ឧស្សារេត្វា មជ្ឈេ រេណុហតាយ ភូមិយា ចង្កមន្តំ, ទិស្វាន ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ឥទំ នុ ត្វំ, មហាសមណា”តិ? “អយមហមស្មិ [អាម អហមស្មិ (ស្យា.)], កស្សបា”តិ ភគវា វេហាសំ អព្ភុគ្គន្ត្វា នាវាយ បច្ចុដ្ឋាសិ។ អថ ខោ ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ឯតទហោសិ – “មហិទ្ធិកោ ខោ មហាសមណោ មហានុភាវោ, យត្រ ហិ នាម ឧទកម្បិ ន បវាហិស្សតិ [នប្បសហិស្សតិ (សី.)], ន ត្វេវ ច ខោ អរហា យថា អហ”ន្តិ។

៥១. អថ ខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ – “ចិរម្បិ ខោ ឥមស្ស មោឃបុរិសស្ស ឯវំ ភវិស្សតិ – ‘មហិទ្ធិកោ ខោ មហាសមណោ មហានុភាវោ, ន ត្វេវ ច ខោ អរហា យថា អហ’ន្តិ; យំនូនាហំ ឥមំ ជដិលំ សំវេជេយ្យ”ន្តិ។ អថ ខោ ភគវា ឧរុវេលកស្សបំ ជដិលំ ឯតទវោច – “នេវ ច ខោ ត្វំ, កស្សប, អរហា, នាបិ អរហត្តមគ្គសមាបន្នោ។ សាបិ តេ បដិបទា នត្ថិ, យាយ ត្វំ អរហា វា អស្សសិ, អរហត្តមគ្គំ វា សមាបន្នោ”តិ។ អថ ខោ ឧរុវេលកស្សបោ ជដិលោ ភគវតោ បាទេសុ សិរសា និបតិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច – “លភេយ្យាហំ, ភន្តេ, ភគវតោ សន្តិកេ បព្ពជ្ជំ, លភេយ្យំ ឧបសម្បទ”ន្តិ។ ត្វំ ខោសិ, កស្សប, បញ្ចន្នំ ជដិលសតានំ នាយកោ វិនាយកោ អគ្គោ បមុខោ បាមោក្ខោ។ តេបិ តាវ អបលោកេហិ, យថា តេ មញ្ញិស្សន្តិ តថា តេ ករិស្សន្តីតិ។ អថ ខោ ឧរុវេលកស្សបោ ជដិលោ យេន តេ ជដិលា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា តេ ជដិលេ ឯតទវោច – “ឥច្ឆាមហំ , ភោ, មហាសមណេ ព្រហ្មចរិយំ ចរិតុំ, យថា ភវន្តោ មញ្ញន្តិ តថា ករោន្តូ”តិ។ “ចិរបដិកា មយំ, ភោ, មហាសមណេ អភិប្បសន្នា, សចេ ភវំ, មហាសមណេ ព្រហ្មចរិយំ ចរិស្សតិ, សព្ពេវ មយំ មហាសមណេ ព្រហ្មចរិយំ ចរិស្សាមា”តិ។ អថ ខោ តេ ជដិលា កេសមិស្សំ ជដាមិស្សំ ខារិកាជមិស្សំ អគ្គិហុតមិស្សំ ឧទកេ បវាហេត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវតោ បាទេសុ សិរសា និបតិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ – “លភេយ្យាម មយំ, ភន្តេ, ភគវតោ សន្តិកេ បព្ពជ្ជំ, លភេយ្យាម ឧបសម្បទ”ន្តិ។ “ឯថ ភិក្ខវោ”តិ ភគវា អវោច – “ស្វាក្ខាតោ ធម្មោ, ចរថ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយា”តិ។ សាវ តេសំ អាយស្មន្តានំ ឧបសម្បទា អហោសិ។

៥២. អទ្ទសា ខោ នទីកស្សបោ ជដិលោ កេសមិស្សំ ជដាមិស្សំ ខារិកាជមិស្សំ អគ្គិហុតមិស្សំ ឧទកេ វុយ្ហមានេ, ទិស្វានស្ស ឯតទហោសិ – “មាហេវ មេ ភាតុនោ ឧបសគ្គោ អហោសី”តិ។ ជដិលេ បាហេសិ – គច្ឆថ មេ ភាតរំ ជានាថាតិ។ សាមញ្ច តីហិ ជដិលសតេហិ សទ្ធិំ យេនាយស្មា ឧរុវេលកស្សបោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ ឧរុវេលកស្សបំ ឯតទវោច – “ឥទំ នុ ខោ, កស្សប, សេយ្យោ”តិ? “អាមាវុសោ, ឥទំ សេយ្យោ”តិ។ អថ ខោ តេ ជដិលា កេសមិស្សំ ជដាមិស្សំ ខារិកាជមិស្សំ អគ្គិហុតមិស្សំ ឧទកេ បវាហេត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវតោ បាទេសុ សិរសា និបតិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ – “លភេយ្យាម មយំ, ភន្តេ, ភគវតោ សន្តិកេ បព្ពជ្ជំ, លភេយ្យាម ឧបសម្បទ”ន្តិ។ “ឯថ ភិក្ខវោ”តិ ភគវា អវោច – “ស្វាក្ខាតោ ធម្មោ, ចរថ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយា”តិ។ សាវ តេសំ អាយស្មន្តានំ ឧបសម្បទា អហោសិ។

៥៣. អទ្ទសា ខោ គយាកស្សបោ ជដិលោ កេសមិស្សំ ជដាមិស្សំ ខារិកាជមិស្សំ អគ្គិហុតមិស្សំ ឧទកេ វុយ្ហមានេ, ទិស្វានស្ស ឯតទហោសិ – “មាហេវ មេ ភាតូនំ ឧបសគ្គោ អហោសី”តិ។ ជដិលេ បាហេសិ – គច្ឆថ មេ ភាតរោ ជានាថាតិ។ សាមញ្ច ទ្វីហិ ជដិលសតេហិ សទ្ធិំ យេនាយស្មា ឧរុវេលកស្សបោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ ឧរុវេលកស្សបំ ឯតទវោច – “ឥទំ នុ ខោ, កស្សប, សេយ្យោ”តិ? “អាមាវុសោ, ឥទំ សេយ្យោ”តិ។ អថ ខោ តេ ជដិលា កេសមិស្សំ ជដាមិស្សំ ខារិកាជមិស្សំ អគ្គិហុតមិស្សំ ឧទកេ បវាហេត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវតោ បាទេសុ សិរសា និបតិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ – “លភេយ្យាម មយំ, ភន្តេ, ភគវតោ សន្តិកេ បព្ពជ្ជំ, លភេយ្យាម ឧបសម្បទ”ន្តិ។ “ឯថ ភិក្ខវោ”តិ ភគវា អវោច – “ស្វាក្ខាតោ ធម្មោ, ចរថ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយា”តិ។ សាវ តេសំ អាយស្មន្តានំ ឧបសម្បទា អហោសិ។

> ភគវតោ អធិដ្ឋានេន បញ្ច កដ្ឋសតានិ ន ផាលិយឹសុ, ផាលិយឹសុ; អគ្គី ន ឧជ្ជលិយឹសុ, ឧជ្ជលិយឹសុ; ន វិជ្ឈាយឹសុ, វិជ្ឈាយឹសុ; បញ្ចមន្ទាមុខិសតានិ អភិនិម្មិនិ។ ឯតេន នយេន អឌ្ឍុឌ្ឍបាដិហារិយសហស្សានិ ហោន្តិ។

៥៤. អថ ខោ ភគវា ឧរុវេលាយំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន គយាសីសំ តេន បក្កាមិ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិំ ភិក្ខុសហស្សេន សព្ពេហេវ បុរាណជដិលេហិ។ តត្រ សុទំ ភគវា គយាយំ វិហរតិ គយាសីសេ សទ្ធិំ ភិក្ខុសហស្សេន។ តត្រ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ –

[សំ. និ. ៤.២៨] “សព្ពំ , ភិក្ខវេ, អាទិត្តំ។ កិញ្ច, ភិក្ខវេ, សព្ពំ អាទិត្តំ? ចក្ខុ អាទិត្តំ, រូបា អាទិត្តា, ចក្ខុវិញ្ញាណំ អាទិត្តំ, ចក្ខុសម្ផស្សោ អាទិត្តោ, យមិទំ ចក្ខុសម្ផស្សប្បច្ចយា ឧប្បជ្ជតិ វេទយិតំ សុខំ វា ទុក្ខំ វា អទុក្ខមសុខំ វា តម្បិ អាទិត្តំ។ កេន អាទិត្តំ? រាគគ្គិនា ទោសគ្គិនា មោហគ្គិនា អាទិត្តំ, ជាតិយា ជរាយ មរណេន សោកេហិ បរិទេវេហិ ទុក្ខេហិ ទោមនស្សេហិ ឧបាយាសេហិ អាទិត្តន្តិ វទាមិ។ សោតំ អាទិត្តំ, សទ្ទា អាទិត្តា, សោតវិញ្ញាណំ អាទិត្តំ, សោតសម្ផស្សោ អាទិត្តោ, យមិទំ សោតសម្ផស្សប្បច្ចយា ឧប្បជ្ជតិ វេទយិតំ សុខំ វា ទុក្ខំ វា អទុក្ខមសុខំ វា តម្បិ អាទិត្តំ។ កេន អាទិត្តំ? រាគគ្គិនា ទោសគ្គិនា មោហគ្គិនា អាទិត្តំ, ជាតិយា ជរាយ មរណេន សោកេហិ បរិទេវេហិ ទុក្ខេហិ ទោមនស្សេហិ ឧបាយាសេហិ អាទិត្តន្តិ វទាមិ។ ឃានំ អាទិត្តំ, គន្ធា អាទិត្តា, ឃានវិញ្ញាណំ អាទិត្តំ, ឃានសម្ផស្សោ អាទិត្តោ, យមិទំ ឃានសម្ផស្សប្បច្ចយា ឧប្បជ្ជតិ វេទយិតំ សុខំ វា ទុក្ខំ វា អទុក្ខមសុខំ វា តម្បិ អាទិត្តំ។ កេន អាទិត្តំ? រាគគ្គិនា ទោសគ្គិនា មោហគ្គិនា អាទិត្តំ, ជាតិយា ជរាយ មរណេន សោកេហិ បរិទេវេហិ ទុក្ខេហិ ទោមនស្សេហិ ឧបាយាសេហិ អាទិត្តន្តិ វទាមិ។ ជិវ្ហា អាទិត្តា, រសា អាទិត្តា, ជិវ្ហាវិញ្ញាណំ អាទិត្តំ ជិវ្ហាសម្ផស្សោ អាទិត្តោ, យមិទំ ជិវ្ហាសម្ផស្សប្បច្ចយា ឧប្បជ្ជតិ វេទយិតំ សុខំ វា ទុក្ខំ វា អទុក្ខមសុខំ វា តម្បិ អាទិត្តំ។ កេន អាទិត្តំ? រាគគ្គិនា ទោសគ្គិនា មោហគ្គិនា អាទិត្តំ, ជាតិយា ជរាយ មរណេន សោកេហិ បរិទេវេហិ ទុក្ខេហិ ទោមនស្សេហិ ឧបាយាសេហិ អាទិត្តន្តិ វទាមិ។ កាយោ អាទិត្តោ, ផោដ្ឋព្ពា អាទិត្តា, កាយវិញ្ញាណំ អាទិត្តំ កាយសម្ផស្សោ អាទិត្តោ, យមិទំ កាយសម្ផស្សប្បច្ចយា ឧប្បជ្ជតិ វេទយិតំ សុខំ វា ទុក្ខំ វា អទុក្ខមសុខំ វា តម្បិ អាទិត្តំ។ កេន អាទិត្តំ? រាគគ្គិនា ទោសគ្គិនា មោហគ្គិនា អាទិត្តំ, ជាតិយា ជរាយ មរណេន សោកេហិ បរិទេវេហិ ទុក្ខេហិ ទោមនស្សេហិ ឧបាយាសេហិ អាទិត្តន្តិ វទាមិ។ មនោ អាទិត្តោ, ធម្មា អាទិត្តា, មនោវិញ្ញាណំ អាទិត្តំ មនោសម្ផស្សោ អាទិត្តោ, យមិទំ មនោសម្ផស្សប្បច្ចយា ឧប្បជ្ជតិ វេទយិតំ សុខំ វា ទុក្ខំ វា អទុក្ខមសុខំ វា តម្បិ អាទិត្តំ។ កេន អាទិត្តំ? រាគគ្គិនា ទោសគ្គិនា មោហគ្គិនា អាទិត្តំ, ជាតិយា ជរាយ មរណេន សោកេហិ បរិទេវេហិ ទុក្ខេហិ ទោមនស្សេហិ ឧបាយាសេហិ អាទិត្តន្តិ វទាមិ។

“ឯវំ បស្សំ, ភិក្ខវេ, សុតវា អរិយសាវកោ ចក្ខុស្មិម្បិ និព្ពិន្ទតិ, រូបេសុបិ និព្ពិន្ទតិ, ចក្ខុវិញ្ញាណេបិ និព្ពិន្ទតិ, ចក្ខុសម្ផស្សេបិ និព្ពិន្ទតិ, យមិទំ ចក្ខុសម្ផស្សប្បច្ចយា ឧប្បជ្ជតិ វេទយិតំ សុខំ វា ទុក្ខំ វា អទុក្ខមសុខំ វា, តស្មិម្បិ និព្ពិន្ទតិ។ សោតស្មិម្បិ និព្ពិន្ទតិ, សទ្ទេសុបិ និព្ពិន្ទតិ...បេ.... ឃានស្មិម្បិ និព្ពិន្ទតិ , គន្ធេសុបិ និព្ពិន្ទតិ...បេ.... ជិវ្ហាយបិ និព្ពិន្ទតិ, រសេសុបិ និព្ពិន្ទតិ...បេ.... កាយស្មិម្បិ និព្ពិន្ទតិ, ផោដ្ឋព្ពេសុបិ និព្ពិន្ទតិ...បេ.... មនស្មិម្បិ និព្ពិន្ទតិ, ធម្មេសុបិ និព្ពិន្ទតិ, មនោវិញ្ញាណេបិ និព្ពិន្ទតិ, មនោសម្ផស្សេបិ និព្ពិន្ទតិ, យមិទំ មនោសម្ផស្សប្បច្ចយា ឧប្បជ្ជតិ វេទយិតំ សុខំ វា ទុក្ខំ វា អទុក្ខមសុខំ វា តស្មិម្បិ និព្ពិន្ទតិ, និព្ពិន្ទំ វិរជ្ជតិ, វិរាគា វិមុច្ចតិ, វិមុត្តស្មិំ វិមុត្តមិតិ ញាណំ ហោតិ។ ខីណា ជាតិ, វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ, កតំ ករណីយំ, នាបរំ ឥត្ថត្តាយាតិ បជានាតី”តិ។

ឥមស្មិញ្ច បន វេយ្យាករណស្មិំ ភញ្ញមានេ តស្ស ភិក្ខុសហស្សស្ស អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តានិ វិមុច្ចិំសុ។

អាទិត្តបរិយាយសុត្តំ និដ្ឋិតំ។

ឧរុវេលបាដិហារិយំ តតិយភាណវារោ និដ្ឋិតោ។

១៣. ពិម្ពិសារសមាគមកថា

៥៥. អថ ខោ ភគវា គយាសីសេ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន រាជគហំ តេន ចារិកំ បក្កាមិ, មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិំ ភិក្ខុសហស្សេន សព្ពេហេវ បុរាណជដិលេហិ។ អថ ខោ ភគវា អនុបុព្ពេន ចារិកំ ចរមានោ យេន រាជគហំ តទវសរិ។ តត្រ សុទំ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ លដ្ឋិវនេ [លដ្ឋិវនុយ្យានេ (ស្យា.)] សុប្បតិដ្ឋេ ចេតិយេ។ អស្សោសិ ខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ – សមណោ ខលុ ភោ គោតមោ សក្យបុត្តោ សក្យកុលា បព្ពជិតោ រាជគហំ អនុប្បត្តោ រាជគហេ វិហរតិ លដ្ឋិវនេ សុប្បតិដ្ឋេ ចេតិយេ។ តំ ខោ បន ភគវន្តំ [ភវន្តំ (ក.)] គោតមំ ឯវំ កល្យាណោ កិត្តិសទ្ទោ អព្ភុគ្គតោ – ឥតិបិ សោ ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ សុគតោ លោកវិទូ អនុត្តរោ បុរិសទម្មសារថិ សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវា [ភគវាតិ (ក.)]។ សោ ឥមំ លោកំ សទេវកំ សមារកំ សព្រហ្មកំ សស្សមណព្រាហ្មណិំ បជំ សទេវមនុស្សំ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា បវេទេតិ។ សោ ធម្មំ ទេសេតិ អាទិកល្យាណំ មជ្ឈេកល្យាណំ បរិយោសានកល្យាណំ សាត្ថំ សព្យញ្ជនំ កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ បកាសេតិ។ សាធុ ខោ បន តថារូបានំ អរហតំ ទស្សនំ ហោតីតិ។

អថ ខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ ទ្វាទសនហុតេហិ [ទ្វាទសនិយុតេហិ (យោជនា)] មាគធិកេហិ ព្រាហ្មណគហបតិកេហិ បរិវុតោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ តេបិ ខោ ទ្វាទសនហុតា មាគធិកា ព្រាហ្មណគហបតិកា អប្បេកច្ចេ ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ, អប្បេកច្ចេ ភគវតា សទ្ធិំ សម្មោទឹសុ, សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ, អប្បេកច្ចេ យេន ភគវា តេនញ្ជលិំ បណាមេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ, អប្បេកច្ចេ ភគវតោ សន្តិកេ នាមគោត្តំ សាវេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ, អប្បេកច្ចេ តុណ្ហីភូតា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ។ អថ ខោ តេសំ ទ្វាទសនហុតានំ [ទ្វាទសនិយុតានំ (យោជនា)] មាគធិកានំ ព្រាហ្មណគហបតិកានំ ឯតទហោសិ – ‘‘កឹ នុ ខោ មហាសមណោ ឧរុវេលកស្សបេ ព្រហ្មចរិយំ ចរតិ, ឧទាហុ ឧរុវេលកស្សបោ មហាសមណេ ព្រហ្មចរិយំ ចរតី’’តិ? អថ ខោ ភគវា តេសំ ទ្វាទសនហុតានំ មាគធិកានំ ព្រាហ្មណគហបតិកានំ ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ អាយស្មន្តំ ឧរុវេលកស្សបំ គាថាយ អជ្ឈភាសិ –

‘‘កិមេវ ទិស្វា ឧរុវេលវាសិ, បហាសិ អគ្គឹ កិសកោវទានោ;
បុច្ឆាមិ តំ កស្សប, ឯតមត្ថំ កថំ បហីនំ តវ អគ្គិហុត្តន្តិ។

‘‘រូបេ ច សទ្ទេ ច អថោ រសេ ច;
កាមិត្ថិយោ ចាភិវទន្តិ យញ្ញា;
ឯតំ មលន្តិ ឧបធីសុ ញត្វា;
តស្មា ន យិដ្ឋេ ន ហុតេ អរញ្ជិន្តិ។

‘‘ឯត្ថេវ តេ មនោ ន រមិត្ថ (កស្សបាតិ ភគវា);
រូបេសុ សទ្ទេសុ អថោ រសេសុ;
អថ កោ ចរហិ ទេវមនុស្សលោកេ;
រតោ មនោ កស្សប, ព្រូហិ មេតន្តិ។

‘‘ទិស្វា បទំ សន្តមនូបធីកំ;
អកិញ្ចនំ កាមភវេ អសត្តំ;
អនញ្ញថាភាវិមនញ្ញនេយ្យំ;
តស្មា ន យិដ្ឋេ ន ហុតេ អរញ្ជិ’’ន្តិ។

៥៦. អថ ខោ អាយស្មា ឧរុវេលកស្សបោ ឧដ្ឋាយាសនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ភគវតោ បាទេសុ សិរសា និបតិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច – ‘‘សត្ថា មេ, ភន្តេ, ភគវា, សាវកោហមស្មិ; សត្ថា មេ, ភន្តេ, ភគវា, សាវកោហមស្មី’’តិ។ អថ ខោ តេសំ ទ្វាទសនហុតានំ មាគធិកានំ ព្រាហ្មណគហបតិកានំ ឯតទហោសិ – ‘‘ឧរុវេលកស្សបោ មហាសមណេ ព្រហ្មចរិយំ ចរតី’’តិ។ អថ ខោ ភគវា តេសំ ទ្វាទសនហុតានំ មាគធិកានំ ព្រាហ្មណគហបតិកានំ ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ អនុបុព្ពិំ កថំ កថេសិ, សេយ្យថិទំ – ទានកថំ សីលកថំ សគ្គកថំ កាមានំ អាទីនវំ ឱការំ សំកិលេសំ នេក្ខម្មេ អានិសំសំ បកាសេសិ។ យទា តេ ភគវា អញ្ញាសិ កល្លចិត្តេ មុទុចិត្តេ វិនីវរណចិត្តេ ឧទគ្គចិត្តេ បសន្នចិត្តេ, អថ យា ពុទ្ធានំ សាមុក្កំសិកា ធម្មទេសនា, តំ បកាសេសិ – ទុក្ខំ, សមុទយំ, និរោធំ, មគ្គំ។ សេយ្យថាបិ នាម សុទ្ធំ វត្ថំ អបគតកាឡកំ សម្មទេវ រជនំ បដិគ្គណ្ហេយ្យ, ឯវមេវ ឯកាទសនហុតានំ មាគធិកានំ ព្រាហ្មណគហបតិកានំ ពិម្ពិសារប្បមុខានំ តស្មិំ យេវ អាសនេ វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ – យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ, សព្ពំ តំ និរោធធម្មន្តិ។ ឯកនហុតំ ឧបាសកត្តំ បដិវេទេសិ។

៥៧. អថ ខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ ទិដ្ឋធម្មោ បត្តធម្មោ វិទិតធម្មោ បរិយោគាឡ្ហធម្មោ តិណ្ណវិចិកិច្ឆោ វិគតកថំកថោ វេសារជ្ជប្បត្តោ អបរប្បច្ចយោ សត្ថុសាសនេ ភគវន្តំ ឯតទវោច – ‘‘បុព្ពេ មេ, ភន្តេ, កុមារស្ស សតោ បញ្ច អស្សាសកា អហេសុំ, តេ មេ ឯតរហិ សមិទ្ធា។ បុព្ពេ មេ, ភន្តេ, កុមារស្ស សតោ ឯតទហោសិ – ‘អហោ វត មំ រជ្ជេ អភិសិញ្ចេយ្យុ’ន្តិ, អយំ ខោ មេ, ភន្តេ, បឋមោ អស្សាសកោ អហោសិ, សោ មេ ឯតរហិ សមិទ្ធោ។ ‘តស្ស ច មេ វិជិតំ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ឱក្កមេយ្យា’តិ, អយំ ខោ មេ, ភន្តេ, ទុតិយោ អស្សាសកោ អហោសិ, សោ មេ ឯតរហិ សមិទ្ធោ។ ‘តញ្ចាហំ ភគវន្តំ បយិរុបាសេយ្យ’ន្តិ, អយំ ខោ មេ, ភន្តេ, តតិយោ អស្សាសកោ អហោសិ, សោ មេ ឯតរហិ សមិទ្ធោ។ ‘សោ ច មេ ភគវា ធម្មំ ទេសេយ្យា’តិ, អយំ ខោ មេ, ភន្តេ, ចតុត្ថោ អស្សាសកោ អហោសិ, សោ មេ ឯតរហិ សមិទ្ធោ។ ‘តស្ស ចាហំ ភគវតោ ធម្មំ អាជានេយ្យ’ន្តិ, អយំ ខោ មេ, ភន្តេ, បញ្ចមោ អស្សាសកោ អហោសិ, សោ មេ ឯតរហិ សមិទ្ធោ។ បុព្ពេ មេ, ភន្តេ, កុមារស្ស សតោ ឥមេ បញ្ច អស្សាសកា អហេសុំ, តេ មេ ឯតរហិ សមិទ្ធា។ អភិក្កន្តំ, ភន្តេ, អភិក្កន្តំ, ភន្តេ, សេយ្យថាបិ,

ភន្តេ, និក្កុជ្ជិតំ វា ឧក្កុជ្ជេយ្យ, បដិច្ឆន្នំ វា វិវរេយ្យ, មូឡ្ហស្ស វា មគ្គំ អាចិក្ខេយ្យ, អន្ធការេ វា តេលបជ្ជោតំ ធារេយ្យ ចក្ខុមន្តោ រូបានិ ទក្ខន្តីតិ – ឯវមេវំ ភគវតា អនេកបរិយាយេន ធម្មោ បកាសិតោ។ ឯសាហំ, ភន្តេ, ភគវន្តំ សរណំ គច្ឆាមិ, ធម្មញ្ច, ភិក្ខុសង្ឃញ្ច។ ឧបាសកំ មំ [មំ ភន្តេ (ក.)], ភគវា ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតំ សរណំ គតំ, អធិវាសេតុ ច មេ, ភន្តេ, ភគវា , ស្វាតនាយ ភត្តំ សទ្ធិំ ភិក្ខុសង្ឃេនា''តិ ។ អធិវាសេសិ ភគវា តុណ្ហីភាវេន។ អថ ខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ ភគវតោ អធិវាសនំ វិទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ។ អថ ខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន បណីតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ បដិយាទាបេត្វា ភគវតោ កាលំ អារោចាបេសិ – ''កាលោ, ភន្តេ, និដ្ឋិតំ ភត្ត''ន្តិ។

៥៨. អថ ខោ ភគវា បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ រាជគហំ បាវិសិ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិំ ភិក្ខុសហស្សេន សព្ពេហេវ បុរាណជដិលេហិ។ តេន ខោ បន សមយេន សក្កោ ទេវានមិន្ទោ មាណវកវណ្ណំ អភិនិម្មិនិត្វា ពុទ្ធប្បមុខស្ស ភិក្ខុសង្ឃស្ស បុរតោ បុរតោ គច្ឆតិ ឥមា គាថាយោ គាយមានោ –

''ទន្តោ ទន្តេហិ សហ បុរាណជដិលេហិ, វិប្បមុត្តោ វិប្បមុត្តេហិ;
សិង្គីនិក្ខសវណ្ណោ, រាជគហំ បាវិសិ ភគវា។

''មុត្តោ មុត្តេហិ សហ បុរាណជដិលេហិ, វិប្បមុត្តោ វិប្បមុត្តេហិ;
សិង្គីនិក្ខសវណ្ណោ, រាជគហំ បាវិសិ ភគវា។

''តិណ្ណោ តិណ្ណេហិ សហ បុរាណជដិលេហិ;
វិប្បមុត្តោ វិប្បមុត្តេហិ;
សិង្គីនិក្ខសុវណ្ណោ;
រាជគហំ បាវិសិ ភគវា។

''សន្តោ សន្តេហិ សហ បុរាណជដិលេហិ;
វិប្បមុត្តោ វិប្បមុត្តេហិ;
សិង្គីនិក្ខសវណ្ណោ;
រាជគហំ បាវិសិ ភគវា។

''ទសវាសោ ទសពលោ, ទសធម្មវិទូ ទសភិ ចុបេតោ;
សោ ទសសតបរិវារោ [បរិវារកោ (ក.)] រាជគហំ, បាវិសិ ភគវា''តិ។

មនុស្សា សក្កំ ទេវានមិន្ទំ បស្សិត្វា ឯវមាហំសុ – ''អភិរូបោ វតាយំ មាណវកោ, ទស្សនីយោ វតាយំ មាណវកោ, បាសាទិកោ វតាយំ មាណវកោ។ កស្ស នុ ខោ អយំ មាណវកោ''តិ? ឯវំ វុត្តេ សក្កោ ទេវានមិន្ទោ តេ មនុស្សេ គាថាយ អជ្ឈភាសិ –

''យោ ធីរោ សព្ពធិ ទន្តោ, សុទ្ធោ អប្បដិបុគ្គលោ;
អរហំ សុគតោ លោកេ, តស្សាហំ បរិចារកោ''តិ។

៥៩. អថ ខោ ភគវា យេន រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ សទ្ធិំ ភិក្ខុសង្ឃេន។ អថ ខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេត្វា សម្បវារេត្វា ភគវន្តំ ភុត្តាវិំ ឱនីតបត្តបាណិំ ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នស្ស ខោ រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស ឯតទហោសិ [ចូឡវ. ៣០៧] – ''កត្ថ នុ ខោ ភគវា វិហរេយ្យ? យំ អស្ស គាមតោ នេវ អវិទូរេ ន អច្ចាសន្នេ, គមនាគមនសម្បន្នំ, អត្ថិកានំ អត្ថិកានំ មនុស្សានំ អភិក្កមនីយំ, ទិវា អប្បាកិណ្ណំ [អប្បកិណ្ណំ (សី. ស្យា.), អព្ភោកិណ្ណំ (ក.)], រត្តិំ អប្បសទ្ទំ អប្បនិគ្ឃោសំ វិជនវាតំ, មនុស្សរាហស្សេយ្យកំ, បដិសល្លានសារុប្ប''ន្តិ។ អថ ខោ រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស ឯតទហោសិ – ''ឥទំ ខោ អម្ហាកំ វេឡុវនំ ឧយ្យានំ គាមតោ នេវ អវិទូរេ ន អច្ចាសន្នេ គមនាគមនសម្បន្នំ អត្ថិកានំ អត្ថិកានំ មនុស្សានំ អភិក្កមនីយំ ទិវា អប្បាកិណ្ណំ រត្តិំ អប្បសទ្ទំ អប្បនិគ្ឃោសំ វិជនវាតំ មនុស្សរាហស្សេយ្យកំ បដិសល្លានសារុប្បំ។ យំនូនាហំ វេឡុវនំ ឧយ្យានំ ពុទ្ធប្បមុខស្ស ភិក្ខុសង្ឃស្ស ទទេយ្យ''ន្តិ។ អថ ខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ សោវណ្ណមយំ ភិង្ការំ គហេត្វា ភគវតោ ឱណោជេសិ – ''ឯតាហំ, ភន្តេ, វេឡុវនំ ឧយ្យានំ ពុទ្ធប្បមុខស្ស ភិក្ខុសង្ឃស្ស ទម្មី''តិ។ បដិគ្គហេសិ ភគវា អារាមំ។ អថ ខោ ភគវា រាជានំ

មាគធំ សេនិយំ ពិម្ពិសារំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – ‘‘អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អារាម’’ន្តិ។

ពិម្ពិសារសមាគមកថា និដ្ឋិតា។

១៤. សារិបុត្តមោគ្គល្លានបព្ពជ្ជាកថា

៦០. តេន ខោ បន សមយេន សញ្ចយោ [សញ្ជយោ (សី. ស្យា.)] បរិព្ពាជកោ រាជគហេ បដិវសតិ មហតិយា បរិព្ពាជកបរិសាយ សទ្ធិំ អឌ្ឍតេយ្យេហិ បរិព្ពាជកសតេហិ។ តេន ខោ បន សមយេន សារិបុត្តមោគ្គល្លានា សញ្ចយេ បរិព្ពាជកេ ព្រហ្មចរិយំ ចរន្តិ។ តេហិ កតិកា កតា ហោតិ – យោ បឋមំ អមតំ អធិគច្ឆតិ, សោ ឥតរស្ស អារោចេតូតិ។ អថ ខោ អាយស្មា អស្សជិ បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ រាជគហំ បិណ្ឌាយ បាវិសិ បាសាទិកេន អភិក្កន្តេន បដិក្កន្តេន អាលោកិតេន វិលោកិតេន សមិញ្ជិតេន បសារិតេន, ឱក្ខិត្តចក្ខុ ឥរិយាបថសម្បន្នោ។ អទ្ទសា ខោ សារិបុត្តោ បរិព្ពាជកោ អាយស្មន្តំ អស្សជិំ រាជគហេ បិណ្ឌាយ ចរន្តំ បាសាទិកេន អភិក្កន្តេន បដិក្កន្តេន អាលោកិតេន វិលោកិតេន សមិញ្ជិតេន បសារិតេន ឱក្ខិត្តចក្ខុំ ឥរិយាបថសម្បន្នំ។ ទិស្វានស្ស ឯតទហោសិ – ‘‘យេ វត លោកេ អរហន្តោ វា អរហត្តមគ្គំ វា សមាបន្នា, អយំ តេសំ ភិក្ខុ អញ្ញតរោ។ យំនូនាហំ ឥមំ ភិក្ខុំ ឧបសង្កមិត្វា បុច្ឆេយ្យំ – ‘កំសិ ត្វំ, អាវុសោ, ឧទ្ទិស្ស បព្ពជិតោ, កោ វា តេ សត្ថា, កស្ស វា ត្វំ ធម្មំ រោចេសី’’’តិ? អថ ខោ សារិបុត្តស្ស បរិព្ពាជកស្ស ឯតទហោសិ – ‘‘អកាលោ ខោ ឥមំ ភិក្ខុំ បុច្ឆិតុំ, អន្តរឃរំ បវិដ្ឋោ បិណ្ឌាយ ចរតិ។ យំនូនាហំ ឥមំ ភិក្ខុំ បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ អនុពន្ធេយ្យំ, អត្ថិកេហិ ឧបញ្ញាតំ មគ្គ’’ន្តិ។ អថ ខោ អាយស្មា អស្សជិ រាជគហេ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បិណ្ឌបាតំ អាទាយ បដិក្កមិ។ អថ ខោ សារិបុត្តោបិ បរិព្ពាជកោ យេនាយស្មា អស្សជិ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មតា អស្សជិនា សទ្ធិំ សម្មោទិ, សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ។ ឯកមន្តំ ឋិតោ ខោ សារិបុត្តោ បរិព្ពាជកោ អាយស្មន្តំ អស្សជិំ ឯតទវោច – ‘‘វិប្បសន្នានិ ខោ តេ, អាវុសោ, ឥន្ទ្រិយានិ, បរិសុទ្ធោ ឆវិវណ្ណោ បរិយោទាតោ។ កំសិ ត្វំ, អាវុសោ, ឧទ្ទិស្ស បព្ពជិតោ, កោ វា តេ សត្ថា, កស្ស វា ត្វំ ធម្មំ រោចេសី’’តិ? ‘‘អត្ថាវុសោ, មហាសមណោ សក្យបុត្តោ សក្យកុលា បព្ពជិតោ, តាហំ ភគវន្តំ ឧទ្ទិស្ស បព្ពជិតោ, សោ ច មេ ភគវា សត្ថា, តស្ស ចាហំ ភគវតោ ធម្មំ រោចេមី’’តិ។ ‘‘កិំវាទី បនាយស្មតោ សត្ថា, កិមក្ខាយី’’តិ? ‘‘អហំ ខោ, អាវុសោ, នវោ អចិរបព្ពជិតោ, អធុនាគតោ ឥមំ ធម្មវិនយំ, ន តាហំ សក្កោមិ វិត្ថារេន ធម្មំ ទេសេតុំ, អបិ ច តេ សំខិត្តេន អត្ថំ វក្ខាមី’’តិ។ អថ ខោ សារិបុត្តោ បរិព្ពាជកោ អាយស្មន្តំ អស្សជិំ ឯតទវោច – ‘‘ហោតុ, អាវុសោ –

‘‘អប្បំ វា ពហុំ វា ភាសស្សុ, អត្ថំយេវ មេ ព្រូហិ;
អត្ថេនេវ មេ អត្ថោ, កិំ កាហសិ ព្យញ្ជនំ ពហុ’’ន្តិ។

អថ ខោ អាយស្មា អស្សជិ សារិបុត្តស្ស បរិព្ពាជកស្ស ឥមំ ធម្មបរិយាយំ អភាសិ –

[អប. ១.១.២៨៦ ថេរាបទានេបិ] ‘‘យេ ធម្មា ហេតុប្បភវា, តេសំ ហេតុំ តថាគតោ អាហ;
តេសញ្ច យោ និរោធោ, ឯវំវាទី មហាសមណោ’’តិ។

អថ ខោ សារិបុត្តស្ស បរិព្ពាជកស្ស ឥមំ ធម្មបរិយាយំ សុត្វា វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ – ‘‘យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ, សព្ពំ តំ និរោធធម្ម’’ន្តិ។

[អប. ១.១.២៨៩ ថេរាបទានេបិ] ឯសេវ ធម្មោ យទិ តាវទេវ, បច្ចព្យត្ថ បទមសោកំ;
អទិដ្ឋំ អព្ភតីតំ, ពហុកេហិ កប្បនហុតេហីតិ។

៦១. អថ ខោ សារិបុត្តោ បរិព្ពាជកោ យេន មោគ្គល្លានោ បរិព្ពាជកោ តេនុបសង្កមិ។ អទ្ទសា ខោ មោគ្គល្លានោ បរិព្ពាជកោ សារិបុត្តំ បរិព្ពាជកំ ទូរតោវ អាគច្ឆន្តំ, ទិស្វាន សារិបុត្តំ បរិព្ពាជកំ ឯតទវោច – ‘‘វិប្បសន្នានិ ខោ តេ, អាវុសោ, ឥន្ទ្រិយានិ, បរិសុទ្ធោ ឆវិវណ្ណោ បរិយោទាតោ។ កច្ចិ នុ ត្វំ, អាវុសោ, អមតំ អធិគតោ’’តិ? ‘‘អាមាវុសោ, អមតំ អធិគតោ’’តិ។ ‘‘យថាកថំ បន ត្វំ, អាវុសោ, អមតំ អធិគតោ’’តិ? ‘‘ឥធាហំ, អាវុសោ, អទ្ទសំ អស្សជិំ ភិក្ខុំ រាជគហេ បិណ្ឌាយ ចរន្តំ បាសាទិកេន អភិក្កន្តេន បដិក្កន្តេន អាលោកិតេន វិលោកិតេន សមិញ្ជិតេន បសារិតេន ឱក្ខិត្តចក្ខុំ ឥរិយាបថសម្បន្នំ។ ទិស្វាន មេ ឯតទហោសិ –

‘យេ វត លោកេ អរហន្តោ វា អរហត្តមគ្គំ វា សមាបន្នា, អយំ តេសំ ភិក្ខុ អញ្ញតរោ។ យំនូនាហំ ឥមំ ភិក្ខុំ ឧបសង្កមិត្វា បុច្ឆេយ្យំ – កំសិ ត្វំ, អាវុសោ ឧទ្ទិស្ស បព្ពជិតោ, កោ វា តេ សត្ថា, កស្ស វា ត្វំ ធម្មំ រោចេសី’’’តិ។ តស្ស មយ្ហំ, អាវុសោ, ឯតទហោសិ – “អកាលោ ខោ ឥមំ ភិក្ខុំ បុច្ឆិតុំ អន្តរឃរំ បវិដ្ឋោ បិណ្ឌាយ ចរតិ, យំនូនាហំ ឥមំ ភិក្ខុំ បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ អនុពន្ធេយ្យំ អត្ថិកេហិ ឧបញ្ញាតំ មគ្គ’’ន្តិ។ អថ ខោ, អាវុសោ, អស្សជិ ភិក្ខុ រាជគហេ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បិណ្ឌបាតំ អាទាយ បដិក្កមិ។ អថ ខ្វាហំ, អាវុសោ, យេន អស្សជិ ភិក្ខុ តេនុបសង្កមិំ, ឧបសង្កមិត្វា អស្សជិនា ភិក្ខុនា សទ្ធិំ សម្មោទិំ, សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិំ។ ឯកមន្តំ ឋិតោ ខោ អហំ, អាវុសោ, អស្សជិំ ភិក្ខុំ ឯតទវោចំ – “វិប្បសន្នានិ ខោ តេ, អាវុសោ, ឥន្ទ្រិយានិ, បរិសុទ្ធោ ឆវិវណ្ណោ បរិយោទាតោ។ ‘កំសិ ត្វំ, អាវុសោ, ឧទ្ទិស្ស បព្ពជិតោ, កោ វា តេ សត្ថា, កស្ស វា ត្វំ ធម្មំ រោចេសី’’’តិ? ‘អត្ថាវុសោ, មហាសមណោ សក្យបុត្តោ សក្យកុលា បព្ពជិតោ, តាហំ ភគវន្តំ ឧទ្ទិស្ស បព្ពជិតោ, សោ ច មេ ភគវា សត្ថា, តស្ស ចាហំ ភគវតោ ធម្មំ រោចេមី’តិ។ ‘កឹវាទី បនាយស្មតោ សត្ថា កិមក្ខាយី’តិ ។ ‘អហំ ខោ, អាវុសោ, នវោ អចិរបព្ពជិតោ អធុនាគតោ ឥមំ ធម្មវិនយំ, ន តាហំ សក្កោមិ វិត្ថារេន ធម្មំ ទេសេតុំ, អបិ ច តេ សំខិត្តេន អត្ថំ វក្ខាមី’’’តិ ។ អថ ខ្វាហំ, អាវុសោ, អស្សជិំ ភិក្ខុំ ឯតទវោចំ – “ហោតុ, អាវុសោ,

អប្បំ វា ពហុំ វា ភាសស្សុ, អត្ថំយេវ មេ ព្រូហិ;
អត្ថេនេវ មេ អត្ថោ, កឹ កាហសិ ព្យញ្ជនំ ពហុ’’ន្តិ។

អថ ខោ, អាវុសោ, អស្សជិ ភិក្ខុ ឥមំ ធម្មបរិយាយំ អភាសិ –

“យេ ធម្មា ហេតុប្បភវា, តេសំ ហេតុំ តថាគតោ អាហ;
តេសញ្ច យោ និរោធោ, ឯវំវាទី មហាសមណោ’’តិ។

អថ ខោ មោគ្គល្លានស្ស បរិព្ពាជកស្ស ឥមំ ធម្មបរិយាយំ សុត្វា វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ – យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ, សព្ពំ តំ និរោធធម្មន្តិ។

ឯសេវ ធម្មោ យទិ តាវទេវ, បច្ចព្យត្ថ បទមសោកំ;
អទិដ្ឋំ អព្ភតីតំ, ពហុកេហិ កប្បនហុតេហីតិ។

៦២. អថ ខោ មោគ្គល្លានោ បរិព្ពាជកោ សារិបុត្តំ បរិព្ពាជកំ ឯតទវោច “គច្ឆាម មយំ, អាវុសោ, ភគវតោ សន្តិកេ, សោ នោ ភគវា សត្ថា’’តិ។ “ឥមានិ ខោ, អាវុសោ, អឌ្ឍតេយ្យានិ បរិព្ពាជកសតានិ អម្ហេ និស្សាយ អម្ហេ សម្បស្សន្តា ឥធ វិហរន្តិ, តេបិ តាវ អបលោកេម [អបលោកាម (ក)]។ យថា តេ មញ្ញិស្សន្តិ, តថា តេ ករិស្សន្តី’’តិ។ អថ ខោ សារិបុត្តមោគ្គល្លានា យេន តេ បរិព្ពាជកា តេនុបសង្កមឹសុ, ឧបសង្កមិត្វា តេ បរិព្ពាជកេ ឯតទវោចុំ – “គច្ឆាម មយំ, អាវុសោ, ភគវតោ សន្តិកេ, សោ នោ ភគវា សត្ថា’’តិ។ “មយំ អាយស្មន្តេ និស្សាយ អាយស្មន្តេ សម្បស្សន្តា ឥធ វិហរាម, សចេ អាយស្មន្តា មហាសមណេ ព្រហ្មចរិយំ ចរិស្សន្តិ, សព្ពេវ មយំ មហាសមណេ ព្រហ្មចរិយំ ចរិស្សាមា’’តិ។ អថ ខោ សារិបុត្តមោគ្គល្លានា យេន សញ្ចយោ បរិព្ពាជកោ តេនុបសង្កមឹសុ, ឧបសង្កមិត្វា សញ្ចយំ បរិព្ពាជកំ ឯតទវោចុំ – “គច្ឆាម មយំ, អាវុសោ, ភគវតោ សន្តិកេ, សោ នោ ភគវា សត្ថា’’តិ។ “អលំ, អាវុសោ, មា អគមិត្ថ, សព្ពេវ តយោ ឥមំ គណំ បរិហរិស្សាមា’’តិ។ ទុតិយម្បិ ខោ...បេ.... តតិយម្បិ ខោ សារិបុត្តមោគ្គល្លានា សញ្ចយំ បរិព្ពាជកំ ឯតទវោចុំ – “គច្ឆាម មយំ, អាវុសោ, ភគវតោ សន្តិកេ, សោ នោ ភគវា សត្ថា’’តិ។ “អលំ, អាវុសោ, មា អគមិត្ថ, សព្ពេវ តយោ ឥមំ គណំ បរិហរិស្សាមា’’តិ។ អថ ខោ សារិបុត្តមោគ្គល្លានា តានិ អឌ្ឍតេយ្យានិ បរិព្ពាជកសតានិ អាទាយ យេន វេឡុវនំ តេនុបសង្កមឹសុ។ សញ្ចយស្ស បន បរិព្ពាជកស្ស តត្ថេវ ឧណ្ហំ លោហិតំ មុខតោ ឧគ្គញ្ឆិ។

អទ្ទសា ខោ ភគវា [ភគវាតេ (ក)] សារិបុត្តមោគ្គល្លានេ ទូរតោវ អាគច្ឆន្តេ, ទិស្វាន ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ឯតេ, ភិក្ខវេ, ទ្វេ សហាយកា អាគច្ឆន្តិ, កោលិតោ ឧបតិស្សោ ច។ ឯតំ មេ សាវកយុគំ ភវិស្សតិ អគ្គំ ភទ្ទយុគ’’ន្តិ។

គម្ភីរេ ញាណវិសយេ, អនុត្តរេ ឧបធិសង្ខយេ;
វិមុត្តេ អប្បត្តេ វេឡុវនំ, អថ នេ សត្ថា ព្យាកាសិ។

ឯតេ ទ្វេ សហាយកា, អាគច្ឆន្តិ កោលិតោ ឧបតិស្សោ ច;
ឯតំ មេ សាវកយុគំ, ភវិស្សតិ អគ្គំ ភទ្ទយុគន្តិ។

អថ ខោ សារិបុត្តមោគ្គល្លានា យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ , ឧបសង្កមិត្វា

ភគវតោ បាទេសុ សិរសា និបតិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ – “លភេយ្យាម មយំ, ភន្តេ, ភគវតោ សន្តិកេ បព្ពជ្ជំ, លភេយ្យាម ឧបសម្បទ”ន្តិ។ “ឯថ ភិក្ខវោ”តិ ភគវា អវោច – “ស្វាក្ខាតោ ធម្មោ, ចរថ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយា”តិ។ សាវ តេសំ អាយស្មន្តានំ ឧបសម្បទា អហោសិ។

អភិញ្ញាតានំ បព្ពជ្ជា

៦៣. តេន ខោ បន សមយេន អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា មាគធិកា កុលបុត្តា ភគវតិ ព្រហ្មចរិយំ ចរន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – អបុត្តកតាយ បដិបន្នោ សមណោ គោតមោ, វេធព្យាយ បដិបន្នោ សមណោ គោតមោ, កុលុបច្ឆេទាយ បដិបន្នោ សមណោ គោតមោ, ឥទានិ អនេន ជដិលសហស្សំ បព្ពាជិតំ, ឥមានិ ច អឌ្ឍតេយ្យានិ បរិព្ពាជកសតានិ សញ្ចយានិ [សញ្ចេយ្យានិ (សី.), សញ្ជយានិ (ស្យា.)] បព្ពាជិតានិ។ ឥមេ ច អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា មាគធិកា កុលបុត្តា សមណេ គោតមេ ព្រហ្មចរិយំ ចរន្តីតិ។ អបិស្សុ ភិក្ខូ ទិស្វា ឥមាយ គាថាយ ចោទេន្តិ –

“អាគតោ ខោ មហាសមណោ, មាគធានំ គិរិព្ពជំ;
សព្ពេ សញ្ចយេ នេត្វាន [សញ្ចេយ្យកេ នេត្វា (សី.)], កំសុ ទានិ នយិស្សតី”តិ។

អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខិយ្យន្តានំ វិបាចេន្តានំ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ...បេ.... ន, ភិក្ខវេ, សោ សទ្ទោ ចិរំ ភវិស្សតិ, សត្តាហមេវ ភវិស្សតិ, សត្តាហស្ស អច្ចយេន អន្តរធាយិស្សតិ។ តេន ហិ, ភិក្ខវេ, យេ តុម្ហេ ឥមាយ គាថាយ ចោទេន្តិ –

“អាគតោ ខោ មហាសមណោ, មាគធានំ គិរិព្ពជំ;
សព្ពេ សញ្ចយេ នេត្វាន, កំសុ ទានិ នយិស្សតី”តិ។

តេ តុម្ហេ ឥមាយ គាថាយ បដិចោទេថ –

“នយន្តិ វេ មហាវីរា, សទ្ធម្មេន តថាគតា;
ធម្មេន នយមានានំ [នីយមានានំ (ក.)], កា ឧសូយា [ឧស្សុយា (ក.)] វិជានត”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា ភិក្ខូ ទិស្វា ឥមាយ គាថាយ ចោទេន្តិ –

“អាគតោ ខោ មហាសមណោ, មាគធានំ គិរិព្ពជំ;
សព្ពេ សញ្ចយេ នេត្វាន, កំសុ ទានិ នយិស្សតី”តិ។

ភិក្ខូ តេ មនុស្សេ ឥមាយ គាថាយ បដិចោទេន្តិ –

“នយន្តិ វេ មហាវីរា, សទ្ធម្មេន តថាគតា;
ធម្មេន នយមានានំ, កា ឧសូយា វិជានត”ន្តិ។

មនុស្សា ធម្មេន កិរ សមណា សក្យបុត្តិយា នេន្តិ នោ អធម្មេនាតិ សត្តាហមេវ សោ សទ្ទោ អហោសិ, សត្តាហស្ស អច្ចយេន អន្តរធាយិ។

សារិបុត្តមោគ្គល្លានបព្ពជ្ជាកថា និដ្ឋិតា។

ចតុត្ថភាណវារោ និដ្ឋិតោ។

១៥. ឧបជ្ឈាយវត្តកថា

៦៤. តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អនុបជ្ឈាយកា អនាចរិយកា [ឥទំ បទំ សី. ស្យា. បោត្ថកេសុ នត្ថិ] អនោវទិយមានា អននុសាសិយមានា ទុន្និវត្ថា ទុប្បារុតា អនាកប្បសម្បន្នា បិណ្ឌាយ ចរន្តិ; មនុស្សានំ [តេ

មនុស្សានំ (ក.)] ភុញ្ជមានានំ ឧបរិភោជនេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេន្តិ, ឧបខាទនីយេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេន្តិ, ឧបសាយនីយេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេន្តិ, ឧបបានីយេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេន្តិ; សាមំ សូបម្បិ ឱទនម្បិ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជន្តិ; ភត្តគ្គេបិ ឧច្ចាសទ្ទា មហាសទ្ទា វិហរន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – "កថញ្ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា ទុន្និវត្ថា ទុប្បារុតា អនាកប្បសម្បន្នា បិណ្ឌាយ ចរិស្សន្តិ; មនុស្សានំ ភុញ្ជមានានំ, ឧបរិភោជនេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេស្សន្តិ, ឧបខាទនីយេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេស្សន្តិ, ឧបសាយនីយេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេស្សន្តិ, ឧបបានីយេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេស្សន្តិ; សាមំ សូបម្បិ ឱទនម្បិ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជិស្សន្តិ; ភត្តគ្គេបិ ឧច្ចាសទ្ទា មហាសទ្ទា វិហរិស្សន្តិ សេយ្យថាបិ ព្រាហ្មណា ព្រាហ្មណភោជនេ"តិ។

អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខិយ្យន្តានំ វិបាចេន្តានំ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា សន្តុដ្ឋា លជ្ជិនោ កុក្កុច្ចកា សិក្ខាកាមា, តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – "កថញ្ហិ នាម ភិក្ខូ ទុន្និវត្ថា ទុប្បារុតា អនាកប្បសម្បន្នា បិណ្ឌាយ ចរិស្សន្តិ; មនុស្សានំ ភុញ្ជមានានំ, ឧបរិភោជនេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេស្សន្តិ, ឧបខាទនីយេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេស្សន្តិ, ឧបសាយនីយេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេស្សន្តិ, ឧបបានីយេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេស្សន្តិ; សាមំ សូបម្បិ ឱទនម្បិ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជិស្សន្តិ; ភត្តគ្គេបិ ឧច្ចាសទ្ទា មហាសទ្ទា វិហរិស្សន្តី"តិ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ...បេ.... ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។

អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា ភិក្ខូ បដិបុច្ឆិ – "សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ ទុន្និវត្ថា ទុប្បារុតា អនាកប្បសម្បន្នា បិណ្ឌាយ ចរន្តិ, មនុស្សានំ ភុញ្ជមានានំ ឧបរិ ភោជនេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេន្តិ, ឧបខាទនីយេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេន្តិ, ឧបសាយនីយេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេន្តិ, ឧបបានីយេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេន្តិ, សាមំ សូបម្បិ ឱទនម្បិ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជន្តិ, ភត្តគ្គេបិ ឧច្ចាសទ្ទា មហាសទ្ទា វិហរន្តី"តិ? "សច្ចំ ភគវា"តិ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា – "អននុច្ឆវិកំ, ភិក្ខវេ, តេសំ មោឃបុរិសានំ អននុលោមិកំ អប្បតិរូបំ អស្សាមណកំ អកប្បិយំ អករណីយំ។ កថញ្ហិ នាម តេ, ភិក្ខវេ, មោឃបុរិសា ទុន្និវត្ថា ទុប្បារុតា អនាកប្បសម្បន្នា បិណ្ឌាយ ចរិស្សន្តិ, មនុស្សានំ ភុញ្ជមានានំ ឧបរិភោជនេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេស្សន្តិ, ឧបខាទនីយេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេស្សន្តិ, ឧបសាយនីយេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេស្សន្តិ, ឧបបានីយេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេស្សន្តិ, សាមំ សូបម្បិ ឱទនម្បិ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជិស្សន្តិ, ភត្តគ្គេបិ ឧច្ចាសទ្ទា មហាសទ្ទា វិហរិស្សន្តិ។ នេតំ, ភិក្ខវេ, អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ, បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ។ អថ ខ្វេតំ, ភិក្ខវេ, អប្បសន្នានញ្ចេវ អប្បសាទាយ, បសន្នានញ្ច ឯកច្ចានំ អញ្ញថត្តាយា"តិ។ អថ ខោ ភគវា តេ ភិក្ខូ អនេកបរិយាយេន វិគរហិត្វា ទុព្ភរតាយ ទុប្បោសតាយ មហិច្ឆតាយ អសន្តុដ្ឋិតាយ [អសន្តុដ្ឋិយា (សី.), អសន្តុដ្ឋតាយ (ស្យា)] សង្គណិកាយ កោសជ្ជស្ស អវណ្ណំ ភាសិត្វា អនេកបរិយាយេន សុភរតាយ សុបោសតាយ អប្បិច្ឆស្ស សន្តុដ្ឋស្ស សល្លេខស្ស ធុតស្ស បាសាទិកស្ស អបចយស្ស វីរិយារម្ភស្ស [វិរិយារម្ភស្ស (សី. ស្យា.)] វណ្ណំ ភាសិត្វា ភិក្ខូនំ តទនុច្ឆវិកំ តទនុលោមិកំ ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ –

៦៥. "អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧបជ្ឈាយំ។ ឧបជ្ឈាយោ, ភិក្ខវេ, សទ្ធិវិហារិកម្ហិ បុត្តចិត្តំ ឧបដ្ឋបេស្សតិ , សទ្ធិវិហារិកោ ឧបជ្ឈាយម្ហិ បិតុចិត្តំ ឧបដ្ឋបេស្សតិ។ ឯវំ តេ អញ្ញមញ្ញំ សគារវា សប្បតិស្សា សភាគវុត្តិនោ វិហរន្តា ឥមស្មិំ ធម្មវិនយេ វុឌ្ឍិំ វិរុឡ្ហិំ វេបុល្លំ អាបជ្ជិស្សន្តិ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, ឧបជ្ឈាយោ គហេតព្ពោ – ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា បាទេ វន្ទិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ – 'ឧបជ្ឈាយោ មេ, ភន្តេ, ហោហិ; ឧបជ្ឈាយោ មេ, ភន្តេ, ហោហិ; ឧបជ្ឈាយោ មេ, ភន្តេ, ហោហី'តិ។ សាហូតិ វា លហូតិ វា ឱបាយិកន្តិ វា បតិរូបន្តិ វា បាសាទិកេន សម្បាទេហីតិ វា កាយេន វិញ្ញាបេតិ, វាចាយ វិញ្ញាបេតិ, កាយេន វាចាយ [ន វាចាយ (ក.)] វិញ្ញាបេតិ, គហិតោ ហោតិ ឧបជ្ឈាយោ; ន កាយេន វិញ្ញាបេតិ, ន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ , ន កាយេន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ, ន គហិតោ ហោតិ ឧបជ្ឈាយោ។

៦៦. [ចូឡវ. ៣៧៦ អាទយោ]"សទ្ធិវិហារិកេន, ភិក្ខវេ, ឧបជ្ឈាយម្ហិ សម្មា វត្តិតព្ពំ។ តត្រាយំ សម្មាវត្តនា –

"កាលស្សេវ វុដ្ឋាយ ឧបាហនា ឱមុញ្ចិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ទន្តកដ្ឋំ ទាតព្ពំ, មុខោទកំ ទាតព្ពំ, អាសនំ បញ្ញបេតព្ពំ។ សចេ យាគុ ហោតិ, ភាជនំ ធោវិត្វា យាគុ ឧបនាមេតព្ពា។ យាគុំ បីតស្ស ឧទកំ ទត្វា ភាជនំ បដិគ្គហេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន ធោវិត្វា បដិសាមេតព្ពំ។ ឧបជ្ឈាយម្ហិ វុដ្ឋិតេ អាសនំ ឧទ្ធរិតព្ពំ។ សចេ សោ ទេសោ ឧក្លាបោ ហោតិ, សោ ទេសោ សម្មជ្ជិតព្ពោ។

"សចេ ឧបជ្ឈាយោ គាមំ បវិសិតុកាមោ ហោតិ, និវាសនំ ទាតព្ពំ, បដិនិវាសនំ បដិគ្គហេតព្ពំ, កាយពន្ធនំ ទាតព្ពំ, សគុណំ កត្វា សង្ឃាដិយោ ទាតព្ពា, ធោវិត្វា បត្តោ សោទកោ [សឧទកោ (ក.)] ទាតព្ពោ។ សចេ

ឧបជ្ឈាយោ បច្ឆាសមណំ អាកង្ខតិ, តិមណ្ឌលំ បដិច្ឆាទេន្តេន បរិមណ្ឌលំ និវាសេត្វា កាយពន្ធនំ ពន្ធិត្វា សគុណំ កត្វា សង្ឃាដិយោ បារុបិត្វា គណ្ឋិកំ បដិមុញ្ចិត្វា ធោវិត្វា បត្តំ គហេត្វា ឧបជ្ឈាយស្ស បច្ឆាសមណេន ហោតព្ពំ។ នាតិទូរេ គន្តព្ពំ, នាច្ចាសន្នេ គន្តព្ពំ, បត្តបរិយាបន្នំ បដិគ្គហេតព្ពំ។ ន ឧបជ្ឈាយស្ស ភណមានស្ស អន្តរន្តរា កថា ឱបាតេតព្ពា។ ឧបជ្ឈាយោ អាបត្តិសាមន្តា ភណមានោ និវារេតព្ពោ។

“និវត្តន្តេន បឋមតរំ អាគន្ត្វា អាសនំ បញ្ញបេតព្ពំ, បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកថលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្ពំ, បច្ចុគ្គន្ត្វា បត្តចីវរំ បដិគ្គហេតព្ពំ, បដិនិវាសនំ ទាតព្ពំ, និវាសនំ បដិគ្គហេតព្ពំ។ សចេ ចីវរំ សិន្នំ ហោតិ, មុហុត្តំ ឧណ្ហេ ឱតាបេតព្ពំ, ន ច ឧណ្ហេ ចីវរំ និទហិតព្ពំ; ចីវរំ សង្ឃរិតព្ពំ, ចីវរំ សង្ឃរន្តេន ចតុរង្គុលំ កណ្ណំ ឧស្សារេត្វា ចីវរំ សង្ឃរិតព្ពំ – មា មជ្ឈេ ភង្គោ អហោសីតិ។ ឱភោគេ កាយពន្ធនំ កាតព្ពំ។

“សចេ បិណ្ឌបាតោ ហោតិ, ឧបជ្ឈាយោ ច ភុញ្ជិតុកាមោ ហោតិ, ឧទកំ ទត្វា បិណ្ឌបាតោ ឧបនាមេតព្ពោ។ ឧបជ្ឈាយោ បានីយេន បុច្ឆិតព្ពោ ។ ភុត្តាវិស្ស ឧទកំ ទត្វា បត្តំ បដិគ្គហេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន ធោវិត្វា វោទកំ កត្វា មុហុត្តំ ឧណ្ហេ ឱតាបេតព្ពោ, ន ច ឧណ្ហេ បត្តោ និទហិតព្ពោ។ បត្តចីវរំ និក្ខិបិតព្ពំ។ បត្តំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន បត្តំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ហេដ្ឋាមញ្ចំ វា ហេដ្ឋាបីឋំ វា បរាមសិត្វា បត្តោ និក្ខិបិតព្ពោ។ ន ច អនន្តរហិតាយ ភូមិយា បត្តោ និក្ខិបិតព្ពោ។ ចីវរំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន ចីវរំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ចីវរវំសំ វា ចីវររជ្ជុំ វា បមជ្ជិត្វា បារតោ អន្តំ ឱរតោ ភោគំ កត្វា ចីវរំ និក្ខិបិតព្ពំ។ ឧបជ្ឈាយម្ហិ វុដ្ឋិតេ អាសនំ ឧទ្ធរិតព្ពំ, បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកថលិកំ បដិសាមេតព្ពំ។ សចេ សោ ទេសោ ឧក្លាបោ ហោតិ, សោ ទេសោ សម្មជ្ជិតព្ពោ។

“សចេ ឧបជ្ឈាយោ នហាយិតុកាមោ ហោតិ, នហានំ បដិយាទេតព្ពំ។ សចេ សីតេន អត្ថោ ហោតិ, សីតំ បដិយាទេតព្ពំ។ សចេ ឧណ្ហេន អត្ថោ ហោតិ, ឧណ្ហំ បដិយាទេតព្ពំ។

“សចេ ឧបជ្ឈាយោ ជន្តាឃរំ បវិសិតុកាមោ ហោតិ, ចុណ្ណំ សន្នេតព្ពំ, មត្តិកា តេមេតព្ពា, ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ ឧបជ្ឈាយស្ស បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ គន្ត្វា ជន្តាឃរបីឋំ ទត្វា ចីវរំ បដិគ្គហេត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ, ចុណ្ណំ ទាតព្ពំ, មត្តិកា ទាតព្ពា។ សចេ ឧស្សហតិ, ជន្តាឃរំ បវិសិតព្ពំ។ ជន្តាឃរំ បវិសន្តេន មត្តិកាយ មុខំ មក្ខេត្វា បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរំ បវិសិតព្ពំ។ ន ថេរេ ភិក្ខូ អនុបខជ្ជ និសីទិតព្ពំ។ ន នវា ភិក្ខូ អាសនេន បដិពាហិតព្ពា។ ជន្តាឃរេ ឧបជ្ឈាយស្ស បរិកម្មំ កាតព្ពំ។ ជន្តាឃរា និក្ខមន្តេន ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរា និក្ខមិតព្ពំ។

“ឧទកេបិ ឧបជ្ឈាយស្ស បរិកម្មំ កាតព្ពំ។ នហាតេន បឋមតរំ ឧត្តរិត្វា អត្តនោ គត្តំ វោទកំ កត្វា និវាសេត្វា ឧបជ្ឈាយស្ស គត្តតោ ឧទកំ បមជ្ជិតព្ពំ, និវាសនំ ទាតព្ពំ, សង្ឃាដិ ទាតព្ពា, ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ បឋមតរំ អាគន្ត្វា អាសនំ បញ្ញបេតព្ពំ, បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកថលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្ពំ, ឧបជ្ឈាយោ បានីយេន បុច្ឆិតព្ពោ។ សចេ ឧទ្ទិសាបេតុកាមោ ហោតិ, ឧទ្ទិសិតព្ពោ។ សចេ បរិបុច្ឆិតុកាមោ ហោតិ, បរិបុច្ឆិតព្ពោ។

“យស្មិំ វិហារេ ឧបជ្ឈាយោ វិហរតិ, សចេ សោ វិហារោ ឧក្លាបោ ហោតិ, សចេ ឧស្សហតិ, សោធេតព្ពោ។ វិហារំ សោធេន្តេន បឋមំ បត្តចីវរំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ។ និសីទនបច្ចត្ថរណំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ។ ភិសិពិព្ពោហនំ [ភិសិពិម្ពោហនំ (សី. ស្យា.)] នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ។ មញ្ចោ នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន, អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ, នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពោ។ បីឋំ នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន , អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ, នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ។ មញ្ចបដិបាទកា នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពា។ ខេឡមល្លកោ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពោ។ អបស្សេនផលកំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ។ ភូមត្ថរណំ យថាបញ្ញត្តំ សល្លក្ខេត្វា នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ។ សចេ វិហារេ សន្តានកំ ហោតិ, ឧល្លោកា បឋមំ ឱហារេតព្ពំ, អាលោកសន្ធិកណ្ណភាគា បមជ្ជិតព្ពា។ សចេ គេរុកបរិកម្មកតា ភិត្តិ កណ្ណកិតា ហោតិ, ចោឡកំ តេមេត្វា បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្ពា។ សចេ កាឡវណ្ណកតា ភូមិ កណ្ណកិតា ហោតិ, ចោឡកំ តេមេត្វា បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្ពា។ សចេ អកតា ហោតិ ភូមិ, ឧទកេន បរិប្ផោសិត្វា សម្មជ្ជិតព្ពា – មា វិហារោ រជេន ឧហញ្ញីតិ។ សង្ការំ វិចិនិត្វា ឯកមន្តំ ឆឌ្ឌេតព្ពំ។

“ភូមត្ថរណំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញបេតព្ពំ។ មញ្ចបដិបាទកា ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេតព្ពា។ មញ្ចោ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន, អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ, អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញបេតព្ពោ។ បីឋំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន, អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ, អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ

បញ្ញបេតព្ពំ។ ភិសិពិព្ពោហនំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញបេតព្ពំ។ និសីទនបច្ចត្ថរណំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញបេតព្ពំ។ ខេឡមល្លកោ ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេតព្ពោ។ អបស្សេនផលកំ ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេតព្ពំ។ បត្តចីវរំ និក្ខិបិតព្ពំ។ បត្តំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន បត្តំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ហេដ្ឋាមញ្ចំ វា ហេដ្ឋាបីឋំ វា បរាមសិត្វា បត្តោ និក្ខិបិតព្ពោ។ ន ច អនន្តរហិតាយ ភូមិយា បត្តោ និក្ខិបិតព្ពោ។ ចីវរំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន ចីវរំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ចីវរវំសំ វា ចីវររជ្ជុំ វា បមជ្ជិត្វា បារតោ អន្តំ ឱរតោ ភោគំ កត្វា ចីវរំ និក្ខិបិតព្ពំ។

“សចេ បុរត្ថិមា សរជា វាតា វាយន្តិ, បុរត្ថិមា វាតបានា ថកេតព្ពា។ សចេ បច្ឆិមា សរជា វាតា វាយន្តិ, បច្ឆិមា វាតបានា ថកេតព្ពា។ សចេ ឧត្តរា សរជា វាតា វាយន្តិ, ឧត្តរា វាតបានា ថកេតព្ពា។ សចេ ទក្ខិណា សរជា វាតា វាយន្តិ, ទក្ខិណា វាតបានា ថកេតព្ពា។ សចេ សីតកាលោ ហោតិ, ទិវា វាតបានា វិវរិតព្ពា, រត្តិំ ថកេតព្ពា។ សចេ ឧណ្ហកាលោ ហោតិ, ទិវា វាតបានា ថកេតព្ពា, រត្តិំ វិវរិតព្ពា។

“សចេ បរិវេណំ ឧក្លាបំ ហោតិ, បរិវេណំ សម្មជ្ជិតព្ពំ។ សចេ កោដ្ឋកោ ឧក្លាបោ ហោតិ, កោដ្ឋកោ សម្មជ្ជិតព្ពោ។ សចេ ឧបដ្ឋានសាលា ឧក្លាបា ហោតិ, ឧបដ្ឋានសាលា សម្មជ្ជិតព្ពា។ សចេ អគ្គិសាលា ឧក្លាបា ហោតិ, អគ្គិសាលា សម្មជ្ជិតព្ពា។ សចេ វច្ចកុដិ ឧក្លាបា ហោតិ, វច្ចកុដិ សម្មជ្ជិតព្ពា។ សចេ បានីយំ ន ហោតិ, បានីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្ពំ។ សចេ បរិភោជនីយំ ន ហោតិ, បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្ពំ។ សចេ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ ន ហោតិ, អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្ពំ។

“សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស អនភិរតិ ឧប្បន្នា ហោតិ, សទ្ធិវិហារិកេន វូបកាសេតព្ពោ, វូបកាសាបេតព្ពោ, ធម្មកថា វាស្ស កាតព្ពា។ សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស កុក្កុច្ចំ ឧប្បន្នំ ហោតិ, សទ្ធិវិហារិកេន វិនោទេតព្ពំ, វិនោទាបេតព្ពំ, ធម្មកថា វាស្ស កាតព្ពា។ សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ, សទ្ធិវិហារិកេន វិវេចេតព្ពំ, វិវេចាបេតព្ពំ, ធម្មកថា វាស្ស កាតព្ពា ។ សចេ ឧបជ្ឈាយោ គរុធម្មំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ បរិវាសារហោ, សទ្ធិវិហារិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ ឧបជ្ឈាយស្ស បរិវាសំ ទទេយ្យាតិ។ សចេ ឧបជ្ឈាយោ មូលាយ បដិកស្សនារហោ ហោតិ, សទ្ធិវិហារិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ ឧបជ្ឈាយំ មូលាយ បដិកស្សេយ្យាតិ។ សចេ ឧបជ្ឈាយោ មានត្តារហោ ហោតិ, សទ្ធិវិហារិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ ឧបជ្ឈាយស្ស មានត្តំ ទទេយ្យាតិ។ សចេ ឧបជ្ឈាយោ អព្ភានារហោ ហោតិ, សទ្ធិវិហារិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ ឧបជ្ឈាយំ អព្ភេយ្យាតិ។ សចេ សង្ឃោ ឧបជ្ឈាយស្ស កម្មំ កត្តុកាមោ ហោតិ តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ [និយសំ (ក.)] វា បព្ពាជនីយំ វា បដិសារណីយំ វា ឧក្ខេបនីយំ វា, សទ្ធិវិហារិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ ឧបជ្ឈាយស្ស កម្មំ ន ករេយ្យ លហុកាយ វា បរិណាមេយ្យាតិ។ កតំ វា បនស្ស ហោតិ សង្ឃេន កម្មំ តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្ពាជនីយំ វា បដិសារណីយំ វា ឧក្ខេបនីយំ វា, សទ្ធិវិហារិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ ឧបជ្ឈាយោ សម្មា វត្តេយ្យ, លោមំ បាតេយ្យ, នេត្ថារំ វត្តេយ្យ, សង្ឃោ តំ កម្មំ បដិប្បស្សម្ភេយ្យាតិ។

“សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស ចីវរំ ធោវិតព្ពំ ហោតិ, សទ្ធិវិហារិកេន ធោវិតព្ពំ, ឧស្សុក្កំ វា កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ ឧបជ្ឈាយស្ស ចីវរំ ធោវិយេថាតិ។ សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស ចីវរំ កាតព្ពំ ហោតិ, សទ្ធិវិហារិកេន កាតព្ពំ, ឧស្សុក្កំ វា កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ ឧបជ្ឈាយស្ស ចីវរំ ករិយេថាតិ។ សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស រជនំ បចិតព្ពំ ហោតិ, សទ្ធិវិហារិកេន បចិតព្ពំ, ឧស្សុក្កំ វា កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ ឧបជ្ឈាយស្ស រជនំ បចិយេថាតិ។ សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស ចីវរំ រជិតព្ពំ [រជេតព្ពំ (សី. ស្យា.)] ហោតិ, សទ្ធិវិហារិកេន រជិតព្ពំ, ឧស្សុក្កំ វា កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ ឧបជ្ឈាយស្ស ចីវរំ រជិយេថាតិ។ ចីវរំ រជន្តេន [រជេន្តេន (សី. ស្យា.)] សាធុកំ សម្បរិវត្តកំ សម្បរិវត្តកំ រជិតព្ពំ, ន ច អច្ឆិន្នេ ថេវេ បក្កមិតព្ពំ។

“ន ឧបជ្ឈាយំ អនាបុច្ឆា ឯកច្ចស្ស បត្តោ ទាតព្ពោ, ន ឯកច្ចស្ស បត្តោ បដិគ្គហេតព្ពោ; ន ឯកច្ចស្ស ចីវរំ ទាតព្ពំ, ន ឯកច្ចស្ស ចីវរំ បដិគ្គហេតព្ពំ; ន ឯកច្ចស្ស បរិក្ខារោ ទាតព្ពោ, ន ឯកច្ចស្ស បរិក្ខារោ បដិគ្គហេតព្ពោ; ន ឯកច្ចស្ស កេសា ឆេទេតព្ពា [ឆេត្តព្ពា (សី.), ឆេទិតព្ពា (ក.)], ន ឯកច្ចេន កេសា ឆេទាបេតព្ពា; ន ឯកច្ចស្ស បរិកម្មំ កាតព្ពំ, ន ឯកច្ចេន បរិកម្មំ ការាបេតព្ពំ; ន ឯកច្ចស្ស វេយ្យាវច្ចោ [វេយ្យាវច្ចំ (កត្ថចិ)] កាតព្ពោ , ន ឯកច្ចេន វេយ្យាវច្ចោ ការាបេតព្ពោ; ន ឯកច្ចស្ស បច្ឆាសមណេន ហោតព្ពំ, ន ឯកច្ចោ បច្ឆាសមណោ អាទាតព្ពោ; ន ឯកច្ចស្ស បិណ្ឌបាតោ នីហរិតព្ពោ, ន ឯកច្ចេន បិណ្ឌបាតោ នីហរាបេតព្ពោ; ន ឧបជ្ឈាយំ អនាបុច្ឆា គាមោ បវិសិតព្ពោ; ន សុសានំ គន្តព្ពំ; ន ទិសា បក្កមិតព្ពា។ សចេ ឧបជ្ឈាយោ គិលានោ ហោតិ, យាវជីវំ ឧបដ្ឋាតព្ពោ; វុដ្ឋានមស្ស អាគមេតព្ព”ន្តិ។

ឧបជ្ឈាយវត្តំ និដ្ឋិតំ។

១៦. សទ្ធិវិហារិកវត្តកថា

៦៧. [ចូឡវ. ៣៧៨ អាទយោ] “ឧបជ្ឈាយេន, ភិក្ខវេ, សទ្ធិវិហារិកម្ហិ សម្មា វត្តិតព្ពំ។ តត្រាយំ សម្មាវត្តនា –

“ឧបជ្ឈាយេន, ភិក្ខវេ, សទ្ធិវិហារិកោ សង្គហេតព្ពោ អនុគ្គហេតព្ពោ ឧទ្ទេសេន បរិបុច្ឆាយ ឱវាទេន អនុសាសនិយា។ សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស បត្តោ ហោតិ, សទ្ធិវិហារិកស្ស បត្តោ ន ហោតិ, ឧបជ្ឈាយេន សទ្ធិវិហារិកស្ស បត្តោ ទាតព្ពោ, ឧស្សុក្កំ វា កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សទ្ធិវិហារិកស្ស បត្តោ ឧប្បជ្ជិយេថាតិ។ សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស ចីវរំ ហោតិ, សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ ន ហោតិ, ឧបជ្ឈាយេន សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ ទាតព្ពំ, ឧស្សុក្កំ វា កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ ឧប្បជ្ជិយេថាតិ។ សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស បរិក្ខារោ ហោតិ, សទ្ធិវិហារិកស្ស បរិក្ខារោ ន ហោតិ, ឧបជ្ឈាយេន សទ្ធិវិហារិកស្ស បរិក្ខារោ ទាតព្ពោ, ឧស្សុក្កំ វា កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សទ្ធិវិហារិកស្ស បរិក្ខារោ ឧប្បជ្ជិយេថាតិ។

“សចេ សទ្ធិវិហារិកោ គិលានោ ហោតិ, កាលស្សេវ ឧដ្ឋាយ ទន្តកដ្ឋំ ទាតព្ពំ, មុខោទកំ ទាតព្ពំ, អាសនំ បញ្ញាបេតព្ពំ។ សចេ យាគុ ហោតិ, ភាជនំ ធោវិត្វា យាគុ ឧបនាមេតព្ពា។ យាគុំ បីតស្ស ឧទកំ ទត្វា ភាជនំ បដិគ្គហេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន ធោវិត្វា បដិសាមេតព្ពំ។ សទ្ធិវិហារិកម្ហិ វុដ្ឋិតេ អាសនំ ឧទ្ធរិតព្ពំ។ សចេ សោ ទេសោ ឧក្លាបោ ហោតិ, សោ ទេសោ សម្មជ្ជិតព្ពោ។

“សចេ សទ្ធិវិហារិកោ គាមំ បវិសិតុកាមោ ហោតិ, និវាសនំ ទាតព្ពំ, បដិនិវាសនំ បដិគ្គហេតព្ពំ, កាយពន្ធនំ ទាតព្ពំ, សគុណំ កត្វា សង្ឃាដិយោ ទាតព្ពា, ធោវិត្វា បត្តោ សោទកោ ទាតព្ពោ។ ឯត្តាវតា និវត្តិស្សតីតិ អាសនំ បញ្ញាបេតព្ពំ, បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្ពំ, បច្ចុគ្គន្ត្វា បត្តចីវរំ បដិគ្គហេតព្ពំ, បដិនិវាសនំ ទាតព្ពំ, និវាសនំ បដិគ្គហេតព្ពំ ។ សចេ ចីវរំ សិន្នំ ហោតិ, មុហុត្តំ ឧណ្ហេ ឱតាបេតព្ពំ, ន ច ឧណ្ហេ ចីវរំ និទហិតព្ពំ; ចីវរំ សង្ឃរិតព្ពំ, ចីវរំ សង្ឃរន្តេន ចតុរង្គុលំ កណ្ណំ ឧស្សារេត្វា ចីវរំ សង្ឃរិតព្ពំ – មា មជ្ឈេ ភង្គោ អហោសីតិ។ ឱភោគេ កាយពន្ធនំ កាតព្ពំ។

“សចេ បិណ្ឌបាតោ ហោតិ, សទ្ធិវិហារិកោ ច ភុញ្ជិតុកាមោ ហោតិ, ឧទកំ ទត្វា បិណ្ឌបាតោ ឧបនាមេតព្ពោ។ សទ្ធិវិហារិកោ បានីយេន បុច្ឆិតព្ពោ។ ភុត្តាវិស្ស ឧទកំ ទត្វា បត្តំ បដិគ្គហេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន ធោវិត្វា វោទកំ កត្វា មុហុត្តំ ឧណ្ហេ ឱតាបេតព្ពោ, ន ច ឧណ្ហេ បត្តោ និទហិតព្ពោ។ បត្តចីវរំ និក្ខិបិតព្ពំ។ បត្តំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន បត្តំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ហេដ្ឋាមញ្ចំ វា ហេដ្ឋាបីឋំ វា បរាមសិត្វា បត្តោ និក្ខិបិតព្ពោ។ ន ច អនន្តរហិតាយ ភូមិយា បត្តោ និក្ខិបិតព្ពោ។ ចីវរំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន ចីវរំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ចីវរវំសំ វា ចីវររជ្ជុំ វា បមជ្ជិត្វា បារតោ អន្តំ ឱរតោ ភោគំ កត្វា ចីវរំ និក្ខិបិតព្ពំ។ សទ្ធិវិហារិកម្ហិ វុដ្ឋិតេ អាសនំ ឧទ្ធរិតព្ពំ, បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ បដិសាមេតព្ពំ។ សចេ សោ ទេសោ ឧក្លាបោ ហោតិ, សោ ទេសោ សម្មជ្ជិតព្ពោ។

“សចេ សទ្ធិវិហារិកោ នហាយិតុកាមោ ហោតិ, នហានំ បដិយាទេតព្ពំ។ សចេ សីតេន អត្ថោ ហោតិ, សីតំ បដិយាទេតព្ពំ។ សចេ ឧណ្ហេន អត្ថោ ហោតិ, ឧណ្ហំ បដិយាទេតព្ពំ ។

“សចេ សទ្ធិវិហារិកោ ជន្តាឃរំ បវិសិតុកាមោ ហោតិ, ចុណ្ណំ សន្នេតព្ពំ, មត្តិកា តេមេតព្ពា, ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ គន្ត្វា ជន្តាឃរបីឋំ ទត្វា ចីវរំ បដិគ្គហេត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ, ចុណ្ណំ ទាតព្ពំ, មត្តិកា ទាតព្ពា។ សចេ ឧស្សហតិ, ជន្តាឃរំ បវិសិតព្ពំ។ ជន្តាឃរំ បវិសន្តេន មត្តិកាយ មុខំ មក្ខេត្វា បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរំ បវិសិតព្ពំ។ ន ថេរេ ភិក្ខូ អនុបខជ្ជ និសីទិតព្ពំ។ ន នវា ភិក្ខូ អាសនេន បដិពាហិតព្ពា។ ជន្តាឃរេ សទ្ធិវិហារិកស្ស បរិកម្មំ កាតព្ពំ។ ជន្តាឃរា និក្ខមន្តេន ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរា និក្ខមិតព្ពំ។

“ឧទកេបិ សទ្ធិវិហារិកស្ស បរិកម្មំ កាតព្ពំ។ នហាតេន បឋមតរំ ឧត្តរិត្វា អត្តនោ គត្តំ វោទកំ កត្វា និវាសេត្វា សទ្ធិវិហារិកស្ស គត្តតោ ឧទកំ បមជ្ជិតព្ពំ, និវាសនំ ទាតព្ពំ, សង្ឃាដិ ទាតព្ពា។ ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ បឋមតរំ អាគន្ត្វា អាសនំ បញ្ញាបេតព្ពំ, បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្ពំ។ សទ្ធិវិហារិកោ បានីយេន បុច្ឆិតព្ពោ។

“យស្មឹ វិហារេ សទ្ធិវិហារិកោ វិហរតិ, សចេ សោ វិហារោ ឧក្លាបោ ហោតិ, សចេ ឧស្សហតិ, សោធេតព្ពោ។ វិហារំ សោធេន្តេន បឋមំ បត្តចីវរំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ; និសីទនបច្ចត្ថរណំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ; ភិសិពិព្ពោហនំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ; មញ្ចោ នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន, អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ, នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពោ; បីឋំ នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ; មញ្ចបដិបាទកា នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពា; ខេឡមល្លកោ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពោ; អបស្សេនផលកំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ; ភូមត្ថរណំ យថាបញ្ញត្តំ សល្លក្ខេត្វា នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ។ សចេ វិហារេ សន្តានកំ ហោតិ, ឧល្លោកា បឋមំ ឱហារេតព្ពំ, អាលោកសន្ធិកណ្ណភាគា បមជ្ជិតព្ពា។ សចេ គេរុកបរិកម្មកតា ភិត្តិ កណ្ណកិតា ហោតិ, ចោឡកំ តេមេត្វា បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្ពា។ សចេ កាឡវណ្ណកតា ភូមិ កណ្ណកិតា ហោតិ, ចោឡកំ តេមេត្វា បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្ពា។ សចេ អកតា ហោតិ ភូមិ, ឧទកេន បរិប្ផោសិត្វា សម្មជ្ជិតព្ពា – មា វិហារោ រជេន ឧហញ្ញីតិ។ សង្ការំ វិចិនិត្វា ឯកមន្តំ ឆឌ្ឌេតព្ពំ។

“ភូមត្ថរណំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញបេតព្ពំ។ មញ្ចបដិបាទកា ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេតព្ពា។ មញ្ចោ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន, អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ, អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញបេតព្ពោ។ បីឋំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន, អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ, អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញបេតព្ពំ។ ភិសិពិព្ពោហនំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញបេតព្ពំ។ និសីទនបច្ចត្ថរណំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញបេតព្ពំ។ ខេឡមល្លកោ ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេតព្ពោ។ អបស្សេនផលកំ ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេតព្ពំ។ បត្តចីវរំ និក្ខិបិតព្ពំ។ បត្តំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន បត្តំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ហេដ្ឋាមញ្ចំ វា ហេដ្ឋាបីឋំ វា បរាមសិត្វា បត្តោ និក្ខិបិតព្ពោ។ ន ច អនន្តរហិតាយ ភូមិយា បត្តោ និក្ខិបិតព្ពោ។ ចីវរំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន ចីវរំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ចីវរវំសំ វា ចីវររជ្ជុំ វា បមជ្ជិត្វា បារតោ អន្តំ ឱរតោ ភោគំ កត្វា ចីវរំ និក្ខិបិតព្ពំ។

“សចេ បុរត្ថិមា សរជា វាតា វាយន្តិ, បុរត្ថិមា វាតបានា ថកេតព្ពា។ សចេ បច្ឆិមា សរជា វាតា វាយន្តិ, បច្ឆិមា វាតបានា ថកេតព្ពា។ សចេ ឧត្តរា សរជា វាតា វាយន្តិ, ឧត្តរា វាតបានា ថកេតព្ពា។ សចេ ទក្ខិណា សរជា វាតា វាយន្តិ, ទក្ខិណា វាតបានា ថកេតព្ពា។ សចេ សីតកាលោ ហោតិ, ទិវា វាតបានា វិវរិតព្ពា, រត្តឹ ថកេតព្ពា។ សចេ ឧណ្ហកាលោ ហោតិ, ទិវា វាតបានា ថកេតព្ពា, រត្តឹ វិវរិតព្ពា។

“សចេ បរិវេណំ ឧក្លាបំ ហោតិ, បរិវេណំ សម្មជ្ជិតព្ពំ។ សចេ កោដ្ឋកោ ឧក្លាបោ ហោតិ, កោដ្ឋកោ សម្មជ្ជិតព្ពោ។ សចេ ឧបដ្ឋានសាលា ឧក្លាបា ហោតិ, ឧបដ្ឋានសាលា សម្មជ្ជិតព្ពា។ សចេ អគ្គិសាលា ឧក្លាបា ហោតិ, អគ្គិសាលា សម្មជ្ជិតព្ពា។ សចេ វច្ចកុដិ ឧក្លាបា ហោតិ, វច្ចកុដិ សម្មជ្ជិតព្ពា។ សចេ បានីយំ ន ហោតិ, បានីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្ពំ។ សចេ បរិភោជនីយំ ន ហោតិ, បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្ពំ។ សចេ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ ន ហោតិ, អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្ពំ។

“សចេ សទ្ធិវិហារិកស្ស អនភិរតិ ឧប្បន្នា ហោតិ, ឧបជ្ឈាយេន វូបកាសេតព្ពោ, វូបកាសាបេតព្ពោ, ធម្មកថា វាស្ស កាតព្ពា។ សចេ សទ្ធិវិហារិកស្ស កុក្កុច្ចំ ឧប្បន្នំ ហោតិ, ឧបជ្ឈាយេន វិនោទេតព្ពំ, វិនោទាបេតព្ពំ, ធម្មកថា វាស្ស កាតព្ពា ។ សចេ សទ្ធិវិហារិកស្ស ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ, ឧបជ្ឈាយេន វិវេចេតព្ពំ, វិវេចាបេតព្ពំ, ធម្មកថា វាស្ស កាតព្ពា។ សចេ សទ្ធិវិហារិកោ គរុធម្មំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ បរិវាសារហោ, ឧបជ្ឈាយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ សទ្ធិវិហារិកស្ស បរិវាសំ ទទេយ្យាតិ។ សចេ សទ្ធិវិហារិកោ មូលាយ បដិកស្សនារហោ ហោតិ, ឧបជ្ឈាយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ សទ្ធិវិហារិកំ មូលាយ បដិកស្សេយ្យាតិ។ សចេ សទ្ធិវិហារិកោ មានត្តារហោ ហោតិ, ឧបជ្ឈាយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ សទ្ធិវិហារិកស្ស មានត្តំ ទទេយ្យាតិ។ សចេ សទ្ធិវិហារិកោ អព្ភានារហោ ហោតិ, ឧបជ្ឈាយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ សទ្ធិវិហារិកំ អព្ភេយ្យាតិ។ សចេ សង្ឃោ សទ្ធិវិហារិកស្ស កម្មំ កត្តុកាមោ ហោតិ, តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្ពាជនីយំ វា បដិសារណីយំ វា ឧក្ខេបនីយំ វា, ឧបជ្ឈាយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ សទ្ធិវិហារិកស្ស កម្មំ ន ករេយ្យ, លហុកាយ វា បរិណាមេយ្យាតិ។ កតំ វា បនស្ស ហោតិ សង្ឃេន កម្មំ, តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្ពាជនីយំ វា បដិសារណីយំ វា ឧក្ខេបនីយំ វា, ឧបជ្ឈាយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សទ្ធិវិហារិកោ សម្មា វត្តេយ្យ, លោមំ បាតេយ្យ, នេត្ថារំ វត្តេយ្យ, សង្ឃោ តំ កម្មំ បដិប្បស្សម្ភេយ្យាតិ។

“សចេ សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ ធោវិតព្ពំ ហោតិ, ឧបជ្ឈាយេន អាចិក្ខិតព្ពំ ឯវំ ធោវេយ្យាសីតិ , ឧស្សុក្កំ វា កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ ធោវិយេថាតិ។ សចេ សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ កាតព្ពំ ហោតិ, ឧបជ្ឈាយេន អាចិក្ខិតព្ពំ ឯវំ ករេយ្យាសីតិ, ឧស្សុក្កំ វា កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ ករិយេថាតិ។ សចេ សទ្ធិវិហារិកស្ស រជនំ បចិតព្ពំ ហោតិ, ឧបជ្ឈាយេន អាចិក្ខិតព្ពំ ឯវំ បចេយ្យាសីតិ, ឧស្សុក្កំ វា កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សទ្ធិវិហារិកស្ស រជនំ បចិយេថាតិ។ សចេ សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ រជិតព្ពំ ហោតិ, ឧបជ្ឈាយេន អាចិក្ខិតព្ពំ, ឯវំ រជេយ្យាសីតិ, ឧស្សុក្កំ វា កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ រជិយេថាតិ។ ចីវរំ រជន្តេន សាធុកំ សម្បរិវត្តកំ សម្បរិវត្តកំ រជិតព្ពំ។ ន ច អច្ឆិន្នេ ថេវេ បក្កមិតព្ពំ។ សចេ សទ្ធិវិហារិកោ គិលានោ ហោតិ, យាវជីវំ ឧបដ្ឋាតព្ពោ, វុដ្ឋានមស្ស អាគមេតព្ព”ន្តិ។

សទ្ធិវិហារិកវត្តំ និដ្ឋិតំ។

១៧. បណាមិតកថា

៦៨. តេន ខោ បន សមយេន សទ្ធិវិហារិកា ឧបជ្ឈាយេសុ ន សម្មា វត្តន្តិ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា…បេ…. តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម សទ្ធិវិហារិកា ឧបជ្ឈាយេសុ ន សម្មា វត្តិស្សន្តី”តិ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ…. សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ, សទ្ធិវិហារិកា ឧបជ្ឈាយេសុ ន សម្មា វត្តន្តីតិ? សច្ចំ ភគវាតិ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា…បេ…. កថញ្ហិ នាម, ភិក្ខវេ, សទ្ធិវិហារិកា ឧបជ្ឈាយេសុ ន សម្មា វត្តិស្សន្តីតិ…បេ…. វិគរហិត្វា…បេ…. ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ន, ភិក្ខវេ, សទ្ធិវិហារិកេន ឧបជ្ឈាយម្ហិ ន សម្មា វត្តិតព្ពំ។ យោ ន សម្មា វត្តេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ ។ នេវ សម្មា វត្តន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អសម្មាវត្តន្តំ បណាមេតុំ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, បណាមេតព្ពោ – “បណាមេមិ ត”ន្តិ វា, “មាយិធ បដិក្កមី”តិ វា, “នីហរ តេ បត្តចីវរ”ន្តិ វា, “នាហំ តយា ឧបដ្ឋាតព្ពោ”តិ វា, កាយេន វិញ្ញាបេតិ, វាចាយ វិញ្ញាបេតិ, កាយេន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ, បណាមិតោ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកោ; ន កាយេន វិញ្ញាបេតិ, ន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ, ន កាយេន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ, ន បណាមិតោ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកោតិ។

តេន ខោ បន សមយេន សទ្ធិវិហារិកា បណាមិតា ន ខមាបេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ខមាបេតុន្តិ។ នេវ ខមាបេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន, ភិក្ខវេ, បណាមិតេន ន ខមាបេតព្ពោ។ យោ ន ខមាបេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឧបជ្ឈាយា ខមាបិយមានា ន ខមន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ខមិតុន្តិ។ នេវ ខមន្តិ។ សទ្ធិវិហារិកា បក្កមន្តិបិ វិព្ភមន្តិបិ តិត្ថិយេសុបិ សង្កមន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, ខមាបិយមានេន ន ខមិតព្ពំ។ យោ ន ខមេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឧបជ្ឈាយា សម្មាវត្តន្តំ បណាមេន្តិ, អសម្មាវត្តន្តំ ន បណាមេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, សម្មាវត្តន្តោ បណាមេតព្ពោ។ យោ បណាមេយ្យ , អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ន ច, ភិក្ខវេ, អសម្មាវត្តន្តោ ន បណាមេតព្ពោ។ យោ ន បណាមេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

“បញ្ចហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតោ សទ្ធិវិហារិកោ បណាមេតព្ពោ។ ឧបជ្ឈាយម្ហិ នាធិមត្តំ បេមំ ហោតិ, នាធិមត្តោ បសាទោ ហោតិ, នាធិមត្តា ហិរី ហោតិ, នាធិមត្តោ គារវោ ហោតិ, នាធិមត្តា ភាវនា ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតោ សទ្ធិវិហារិកោ បណាមេតព្ពោ។

“បញ្ចហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតោ សទ្ធិវិហារិកោ ន បណាមេតព្ពោ។ ឧបជ្ឈាយម្ហិ អធិមត្តំ បេមំ ហោតិ, អធិមត្តោ បសាទោ ហោតិ, អធិមត្តា ហិរី ហោតិ, អធិមត្តោ គារវោ ហោតិ, អធិមត្តា ភាវនា ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតោ សទ្ធិវិហារិកោ ន បណាមេតព្ពោ។

“បញ្ចហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតោ សទ្ធិវិហារិកោ អលំ បណាមេតុំ។ ឧបជ្ឈាយម្ហិ នាធិមត្តំ បេមំ ហោតិ, នាធិមត្តោ បសាទោ ហោតិ, នាធិមត្តា ហិរី ហោតិ, នាធិមត្តា គារវោ ហោតិ, នាធិមត្តា ភាវនា ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតោ សទ្ធិវិហារិកោ អលំ បណាមេតុំ។

“បញ្ចហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតោ សទ្ធិវិហារិកោ នាលំ បណាមេតុំ។ ឧបជ្ឈាយម្ហិ អធិមត្តំ បេមំ ហោតិ, អធិមត្តោ បសាទោ ហោតិ, អធិមត្តា ហិរី ហោតិ, អធិមត្តោ គារវោ ហោតិ, អធិមត្តា ភាវនា ហោតិ –

ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតោ សទ្ធិវិហារិកោ នាលំ បណាមេតុំ។

“បញ្ចហិ , ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតំ សទ្ធិវិហារិកំ អប្បណាមេន្តោ ឧបជ្ឈាយោ សាតិសារោ ហោតិ, បណាមេន្តោ អនតិសារោ ហោតិ។ ឧបជ្ឈាយម្ហិ នាធិមត្តំ បេមំ ហោតិ, នាធិមត្តោ បសាទោ ហោតិ, នាធិមត្តា ហិរី ហោតិ, នាធិមត្តោ គារវោ ហោតិ, នាធិមត្តា ភាវនា ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតំ សទ្ធិវិហារិកំ អប្បណាមេន្តោ ឧបជ្ឈាយោ សាតិសារោ ហោតិ, បណាមេន្តោ អនតិសារោ ហោតិ។

“បញ្ចហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតំ សទ្ធិវិហារិកំ បណាមេន្តោ ឧបជ្ឈាយោ សាតិសារោ ហោតិ, អប្បណាមេន្តោ អនតិសារោ ហោតិ។ ឧបជ្ឈាយម្ហិ អធិមត្តំ បេមំ ហោតិ, អធិមត្តោ បសាទោ ហោតិ, អធិមត្តា ហិរី ហោតិ, អធិមត្តោ គារវោ ហោតិ, អធិមត្តា ភាវនា ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតំ សទ្ធិវិហារិកំ បណាមេន្តោ ឧបជ្ឈាយោ សាតិសារោ ហោតិ, អប្បណាមេន្តោ អនតិសារោ ហោតី”តិ។

៦៩. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ព្រាហ្មណោ ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា បព្ពជ្ជំ យាចិ។ តំ ភិក្ខូ ន ឥច្ឆិំសុ បព្ពាជេតុំ។ សោ ភិក្ខូសុ បព្ពជ្ជំ អលភមានោ កិសោ អហោសិ លូខោ ទុព្ពណ្ណោ ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតោ ធមនិសន្ថតគត្តោ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា តំ ព្រាហ្មណំ កិសំ លូខំ ទុព្ពណ្ណំ ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតំ ធមនិសន្ថតគត្តំ, ទិស្វាន ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “កឹ នុ ខោ សោ, ភិក្ខវេ, ព្រាហ្មណោ កិសោ លូខោ ទុព្ពណ្ណោ ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតោ ធមនិសន្ថតគត្តោ”តិ? ឯសោ, ភន្តេ, ព្រាហ្មណោ ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា បព្ពជ្ជំ យាចិ។ តំ ភិក្ខូ ន ឥច្ឆិំសុ បព្ពាជេតុំ។ សោ ភិក្ខូសុ បព្ពជ្ជំ អលភមានោ កិសោ លូខោ ទុព្ពណ្ណោ ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតោ ធមនិសន្ថតគត្តោតិ។ អថ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “កោ នុ ខោ, ភិក្ខវេ, តស្ស ព្រាហ្មណស្ស អធិការំ សរសី”តិ? ឯវំ វុត្តេ អាយស្មា សារិបុត្តោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “អហំ ខោ, ភន្តេ, តស្ស ព្រាហ្មណស្ស អធិការំ សរាមី”តិ។ “កឹ បន ត្វំ, សារិបុត្ត, តស្ស ព្រាហ្មណស្ស អធិការំ សរសី”តិ? “ឥធ មេ, ភន្តេ, សោ ព្រាហ្មណោ រាជគហេ បិណ្ឌាយ ចរន្តស្ស កដច្ឆុភិក្ខំ ទាបេសិ។ ឥមំ ខោ អហំ, ភន្តេ, តស្ស ព្រាហ្មណស្ស អធិការំ សរាមី”តិ។ “សាធុ សាធុ, សារិបុត្ត, កតញ្ញុនោ ហិ, សារិបុត្ត, សប្បុរិសា កតវេទិនោ។ តេន ហិ ត្វំ, សារិបុត្ត, តំ ព្រាហ្មណំ បព្ពាជេហិ ឧបសម្បាទេហី”តិ ។ “កថាហំ, ភន្តេ , តំ ព្រាហ្មណំ បព្ពាជេមិ ឧបសម្បាទេមី”តិ? អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – យា សា, ភិក្ខវេ, មយា តីហិ សរណគមនេហិ ឧបសម្បទា អនុញ្ញាតា, តំ អជ្ជតគ្គេ បដិក្ខិបាមិ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ញត្តិចតុត្ថេន កម្មេន ឧបសម្បាទេតុំ [ឧបសម្បទំ (សី. ស្យា.)]។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, ឧបសម្បាទេតព្ពោ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

៧០. “សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្បទាបេក្ខោ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេយ្យ ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្បទាបេក្ខោ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេតិ ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ឧបសម្បទា ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ – សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្បទាបេក្ខោ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេតិ ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ឧបសម្បទា ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ ។

“តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ – សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្បទាបេក្ខោ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេតិ ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ឧបសម្បទា ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ឧបសម្បន្នោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

៧១. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ឧបសម្បន្នសមនន្តរា អនាចារំ អាចរតិ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “មាវុសោ, ឯវរូបំ អកាសិ, នេតំ កប្បតី”តិ។ សោ ឯវមាហ – “នេវាហំ អាយស្មន្តេ យាចិំ ឧបសម្បាទេថ មន្តិ។ កិស្ស មំ តុម្ហេ អយាចិតា ឧបសម្បាទិត្ថា”តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន, ភិក្ខវេ, អយាចិតេន ឧបសម្បាទេតព្ពោ ។ យោ ឧបសម្បាទេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, យាចិតេន ឧបសម្បាទេតុំ។ ឯ

វញ្ច បន, ភិក្ខវេ, យាចិតព្ពោ។ តេន ឧបសម្បទាបេក្ខេន សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ – “សង្ឃំ, ភន្តេ, ឧបសម្បទំ យាចាមិ, ឧល្លុម្បតុ មំ, ភន្តេ, សង្ឃោ អនុកម្បំ ឧបាទាយា”តិ។ ទុតិយម្បិ យាចិតព្ពោ។ តតិយម្បិ យាចិតព្ពោ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

៧២. “សុណាតុ មេ, ភន្តេ , សង្ឃោ។ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្បទាបេក្ខោ។ ឥត្ថន្នាមោ សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេយ្យ ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្បទាបេក្ខោ។ ឥត្ថន្នាមោ សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេតិ ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ឧបសម្បទា ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ…បេ.… តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ…បេ.…។

“ឧបសម្បន្នោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

៧៣. តេន ខោ បន សមយេន រាជគហេ បណីតានំ ភត្តានំ ភត្តបដិបាដិ អដ្ឋិតា [អធិដ្ឋិតា (ក.)] ហោតិ។ អថ ខោ អញ្ញតរស្ស ព្រាហ្មណស្ស ឯតទហោសិ – “ឥមេ ខោ សមណា សក្យបុត្តិយា សុខសីលា សុខសមាចារា, សុភោជនានិ ភុញ្ជិត្វា និវាតេសុ សយនេសុ សយន្តិ។ យំនូនាហំ សមណេសុ សក្យបុត្តិយេសុ បព្ពជេយ្យ”ន្តិ។ អថ ខោ សោ ព្រាហ្មណោ ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា បព្ពជ្ជំ យាចិ។ តំ ភិក្ខូ បព្ពាជេសុំ ឧបសម្បាទេសុំ។ តស្មិំ បព្ពជិតេ ភត្តបដិបាដិ ខីយិត្ថ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “ឯហិ ទានិ, អាវុសោ, បិណ្ឌាយ ចរិស្សាមា”តិ។ សោ ឯវមាហ – “នាហំ, អាវុសោ, ឯតំការណា បព្ពជិតោ បិណ្ឌាយ ចរិស្សាមីតិ។ សចេ មេ ទស្សថ ភុញ្ជិស្សាមិ , នោ ចេ មេ ទស្សថ វិព្ភមិស្សាមី”តិ។ “កឹ បន ត្វំ, អាវុសោ, ឧទរស្ស ការណា បព្ពជិតោ”តិ ? “ឯវមាវុសោ”តិ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា…បេ.… តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – កថញ្ហិ នាម ភិក្ខុ ឯវំ ស្វាក្ខាតេ ធម្មវិនយេ ឧទរស្ស ការណា បព្ពជិស្សតីតិ។ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ.… សច្ចំ កិរ ត្វំ, ភិក្ខុ, ឧទរស្ស ការណា បព្ពជិតោតិ? សច្ចំ ភគវាតិ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា…បេ.… “កថញ្ហិ នាម ត្វំ, មោឃបុរិស, ឯវំ ស្វាក្ខាតេ ធម្មវិនយេ ឧទរស្ស ការណា បព្ពជិស្សសិ។ នេតំ, មោឃបុរិស, អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ”…បេ.… វិគរហិត្វា…បេ.… ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧបសម្បាទេន្តេន ចត្តារោ និស្សយេ អាចិក្ខិតុំ – បិណ្ឌិយាលោបភោជនំ និស្សាយ បព្ពជ្ជា, តត្ថ តេ យាវជីវំ ឧស្សាហោ ករណីយោ; អតិរេកលាភោ – សង្ឃភត្តំ, ឧទ្ទេសភត្តំ, និមន្តនំ, សលាកភត្តំ, បក្ខិកំ, ឧបោសថិកំ, បាដិបទិកំ។ បំសុកូលចីវរំ និស្សាយ បព្ពជ្ជា, តត្ថ តេ យាវជីវំ ឧស្សាហោ ករណីយោ; អតិរេកលាភោ – ខោមំ, កប្បាសិកំ, កោសេយ្យំ, កម្ពលំ, សាណំ, ភង្គំ។ រុក្ខមូលសេនាសនំ និស្សាយ បព្ពជ្ជា, តត្ថ តេ យាវជីវំ ឧស្សាហោ ករណីយោ; អតិរេកលាភោ – វិហារោ , អឌ្ឍយោគោ, បាសាទោ, ហម្មិយំ, គុហា។ បូតិមុត្តភេសជ្ជំ និស្សាយ បព្ពជ្ជា, តត្ថ តេ យាវជីវំ ឧស្សាហោ ករណីយោ; អតិរេកលាភោ – សប្បិ, នវនីតំ, តេលំ, មធុ, ផាណិត”ន្តិ។

បណាមិតកថា និដ្ឋិតា។

ឧបជ្ឈាយវត្តភាណវារោ និដ្ឋិតោ បញ្ចមោ។

បញ្ចមភាណវារោ

១៨. អាចរិយវត្តកថា

៧៤. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ មាណវកោ ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា បព្ពជ្ជំ យាចិ។ តស្ស ភិក្ខូ បដិកច្ចេវ និស្សយេ អាចិក្ខិំសុ។ សោ ឯវមាហ – “សចេ មេ, ភន្តេ, បព្ពជិតេ និស្សយេ អាចិក្ខេយ្យាថ, អភិរមេយ្យាមហំ [អភិរមេយ្យញ្ញាហំ (សី.), អភិរមេយ្យំ ស្វាហំ (ក.)]។ ន ទានាហំ, ភន្តេ, បព្ពជិស្សាមិ; ជេគុច្ឆា មេ

និស្សយា បដិកូលា”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, បដិកច្ចេវ និស្សយា អាចិក្ខិតព្ពា។ យោ អាចិក្ខេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧបសម្បន្នសមនន្តរា និស្សយេ អាចិក្ខិតុន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ទុវគ្គេនបិ តិវគ្គេនបិ គណេន ឧបសម្បាទេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, ឩនទសវគ្គេន គណេន ឧបសម្បាទេតព្ពោ។ យោ ឧបសម្បាទេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ទសវគ្គេន វា អតិរេកទសវគ្គេន វា គណេន ឧបសម្បាទេតុន្តិ ។

៧៥. តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ឯកវស្សាបិ ទុវស្សាបិ សទ្ធិវិហារិកំ ឧបសម្បាទេន្តិ។ អាយស្មាបិ ឧបសេនោ វង្គន្តបុត្តោ ឯកវស្សោ សទ្ធិវិហារិកំ ឧបសម្បាទេសិ។ សោ វស្សំវុដ្ឋោ ទុវស្សោ ឯកវស្សំ សទ្ធិវិហារិកំ អាទាយ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ អាចិណ្ណំ ខោ បនេតំ ពុទ្ធានំ ភគវន្តានំ អាគន្តុកេហិ ភិក្ខូហិ សទ្ធិំ បដិសម្មោទិតុំ។ អថ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ ឧបសេនំ វង្គន្តបុត្តំ ឯតទវោច – “កច្ចិ, ភិក្ខុ, ខមនីយំ, កច្ចិ យាបនីយំ, កច្ចិ ត្វំ អប្បកិលមថេន អទ្ធានំ អាគតោ”តិ? “ខមនីយំ, ភគវា, យាបនីយំ, ភគវា។ អប្បកិលមថេន មយំ, ភន្តេ, អទ្ធានំ អាគតា”តិ។ ជានន្តាបិ តថាគតា បុច្ឆន្តិ, ជានន្តាបិ ន បុច្ឆន្តិ, កាលំ វិទិត្វា បុច្ឆន្តិ, កាលំ វិទិត្វា ន បុច្ឆន្តិ; អត្ថសំហិតំ តថាគតា បុច្ឆន្តិ; នោ អនត្ថសំហិតំ។ អនត្ថសំហិតេ សេតុឃាតោ តថាគតានំ។ ទ្វីហិ អាការេហិ ពុទ្ធា ភគវន្តោ ភិក្ខូ បដិបុច្ឆន្តិ – ធម្មំ វា ទេសេស្សាម, សាវកានំ វា សិក្ខាបទំ បញ្ញបេស្សាមាតិ។ អថ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ ឧបសេនំ វង្គន្តបុត្តំ ឯតទវោច – “កតិវស្សោសិ ត្វំ, ភិក្ខូ”តិ? “ទុវស្សោហំ, ភគវា”តិ។ “អយំ បន ភិក្ខុ កតិវស្សោ”តិ? “ឯកវស្សោ, ភគវា”តិ។ “កឹ តាយំ ភិក្ខុ ហោតី”តិ? “សទ្ធិវិហារិកោ មេ, ភគវា”តិ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា – “អននុច្ឆវិកំ, មោឃបុរិស, អននុលោមិកំ អប្បតិរូបំ អស្សាមណកំ អកប្បិយំ អករណីយំ។ កថញ្ហិ នាម ត្វំ, មោឃបុរិស, អញ្ញេហិ ឱវទិយោ អនុសាសិយោ អញ្ញំ ឱវទិតុំ អនុសាសិតុំ មញ្ញិស្សសិ។ អតិលហុំ ខោ ត្វំ, មោឃបុរិស, ពាហុល្លាយ អាវត្តោ, យទិទំ គណពន្ធិកំ។ នេតំ, មោឃបុរិស, អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ”...បេ.... វិគរហិត្វា...បេ.... ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ន, ភិក្ខវេ, ឩនទសវស្សេន ឧបសម្បាទេតព្ពោ។ យោ ឧបសម្បាទេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ទសវស្សេន វា អតិរេកទសវស្សេន វា ឧបសម្បាទេតុ”ន្តិ។

៧៦. តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ – ទសវស្សម្ហា ទសវស្សម្ហាតិ – ពាលា អព្យត្តា ឧបសម្បាទេន្តិ។ ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា ពាលា, សទ្ធិវិហារិកា បណ្ឌិតា។ ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា អព្យត្តា, សទ្ធិវិហារិកា ព្យត្តា។ ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា អប្បស្សុតា, សទ្ធិវិហារិកា ពហុស្សុតា។ ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា ទុប្បញ្ញា, សទ្ធិវិហារិកា បញ្ញវន្តោ។ អញ្ញតរោបិ អញ្ញតិត្ថិយបុព្ពោ ឧបជ្ឈាយេន សហធម្មិកំ វុច្ចមានោ ឧបជ្ឈាយស្ស វាទំ អារោបេត្វា តំយេវ តិត្ថាយតនំ សង្កមិ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា...បេ.... តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – កថញ្ហិ នាម ភិក្ខូ – ទសវស្សម្ហា ទសវស្សម្ហាតិ – ពាលា អព្យត្តា ឧបសម្បាទេស្សន្តិ។ ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា ពាលា សទ្ធិវិហារិកា បណ្ឌិតា, ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា អព្យត្តា សទ្ធិវិហារិកា ព្យត្តា, ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា អប្បស្សុតា សទ្ធិវិហារិកា ពហុស្សុតា, ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា ទុប្បញ្ញា, សទ្ធិវិហារិកា បញ្ញវន្តោតិ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ – ទសវស្សម្ហា ទសវស្សម្ហាតិ – ពាលា អព្យត្តា ឧបសម្បាទេន្តិ។ ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា ពាលា, សទ្ធិវិហារិកា បណ្ឌិតា, ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា អព្យត្តា សទ្ធិវិហារិកា ព្យត្តា, ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា អប្បស្សុតា, សទ្ធិវិហារិកា ពហុស្សុតា, ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា ទុប្បញ្ញា, សទ្ធិវិហារិកា បញ្ញវន្តោ”តិ? “សច្ចំ, ភគវា”តិ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា...បេ.... កថញ្ហិ នាម តេ, ភិក្ខវេ, មោឃបុរិសា – ទសវស្សម្ហា ទសវស្សម្ហាតិ – ពាលា អព្យត្តា ឧបសម្បាទេស្សន្តិ។ ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា ពាលា, សទ្ធិវិហារិកា បណ្ឌិតា, ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា អព្យត្តា សទ្ធិវិហារិកា ព្យត្តា, ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា អប្បស្សុតា, សទ្ធិវិហារិកា ពហុស្សុតា, ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា ទុប្បញ្ញា, សទ្ធិវិហារិកា បញ្ញវន្តោ។ នេតំ, ភិក្ខវេ, អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ...បេ.... វិគរហិត្វា...បេ.... ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ន, ភិក្ខវេ, ពាលេន អព្យត្តេន ឧបសម្បាទេតព្ពោ។ យោ ឧបសម្បាទេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន ទសវស្សេន វា អតិរេកទសវស្សេន វា ឧបសម្បាទេតុ”ន្តិ។

៧៧. តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ឧបជ្ឈាយេសុ បក្កន្តេសុបិ វិព្ភន្តេសុបិ កាលង្កតេសុបិ បក្ខសង្កន្តេសុបិ អនាចរិយកា អនោវទិយមានា អននុសាសិយមានា ទុន្និវត្ថា ទុប្បារុតា អនាកប្បសម្បន្នា បិណ្ឌាយ ចរន្តិ, មនុស្សានំ ភុញ្ជមានានំ ឧបរិភោជនេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេន្តិ, ឧបរិខាទនីយេបិ – ឧបរិសាយនីយេបិ – ឧបរិបានីយេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេន្តិ; សាមំ សូបម្បិ ឱទនម្បិ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជន្តិ; ភត្តគ្គេបិ ឧច្ចាសទ្ទា មហាសទ្ទា វិហរន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា ទុន្និវត្ថា ទុប្បារុតា អនាកប្បសម្បន្នា បិណ្ឌាយ ចរិស្សន្តិ; មនុស្សានំ ភុញ្ជមានានំ ឧបរិភោជនេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេស្សន្តិ, ឧបរិខាទនីយេបិ – ឧបរិសាយនីយេបិ – ឧបរិបានីយេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧប

នាមេស្សន្តិ; សាមំ សូបម្បិ ឱទនម្បិ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជិស្សន្តិ; ភត្តគ្គេបិ ឧច្ចាសទ្ទា មហាសទ្ទា វិហរិស្សន្តិ, សេយ្យថាបិ ព្រាហ្មណា ព្រាហ្មណភោជនេ”តិ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខិយ្យន្តានំ វិបាចេន្តានំ ...បេ.... អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ...បេ.... សច្ចំ, ភគវាតិ...បេ.... វិគរហិត្វា ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ –

“អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អាចរិយំ។ អាចរិយោ, ភិក្ខវេ, អន្តេវាសិកម្ហិ បុត្តចិត្តំ ឧបដ្ឋាបេស្សតិ, អន្តេវាសិកោ អាចរិយម្ហិ បិតុចិត្តំ ឧបដ្ឋាបេស្សតិ។ ឯវំ តេ អញ្ញមញ្ញំ សគារវា សប្បតិស្សា សភាគវុត្តិនោ វិហរន្តា ឥមស្មិំ ធម្មវិនយេ វុឌ្ឍិំ វិរុឡ្ហិំ វេបុល្លំ អាបជ្ជិស្សន្តិ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ទសវស្សំ និស្សាយ វត្ថុំ, ទសវស្សេន និស្សយំ ទាតុំ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, អាចរិយោ គហេតព្ពោ។ ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា បាទេ វន្ទិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘អាចរិយោ មេ, ភន្តេ, ហោហិ, អាយស្មតោ និស្សាយ វច្ឆាមិ; អាចរិយោ មេ, ភន្តេ, ហោហិ, អាយស្មតោ និស្សាយ វច្ឆាមិ; អាចរិយោ មេ, ភន្តេ, ហោហិ, អាយស្មតោ និស្សាយ វច្ឆាមី’តិ។ ‘សាហូតិ’ វា ‘លហូតិ’ វា ‘ឱបាយិក’ន្តិ វា ‘បតិរូប’ន្តិ វា ‘បាសាទិកេន សម្បាទេហី’តិ វា កាយេន វិញ្ញាបេតិ, វាចាយ វិញ្ញាបេតិ, កាយេន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ, គហិតោ ហោតិ អាចរិយោ; ន កាយេន វិញ្ញាបេតិ, ន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ, ន កាយេន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ, ន គហិតោ ហោតិ អាចរិយោ។

៧៨. [ចូឡវ. ៣៨០ អាទយោ] “អន្តេវាសិកេន , ភិក្ខវេ, អាចរិយម្ហិ សម្មា វត្តិតព្ពំ។ តត្រាយំ សម្មាវត្តនា –

“កាលស្សេវ ឧដ្ឋាយ ឧបាហនំ ឱមុញ្ចិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ទន្តកដ្ឋំ ទាតព្ពំ, មុខោទកំ ទាតព្ពំ, អាសនំ បញ្ញាបេតព្ពំ។ សចេ យាគុ ហោតិ, ភាជនំ ធោវិត្វា យាគុ ឧបនាមេតព្ពា ។ យាគុំ បីតស្ស ឧទកំ ទត្វា ភាជនំ បដិគ្គហេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន ធោវិត្វា បដិសាមេតព្ពំ។ អាចរិយម្ហិ វុដ្ឋិតេ អាសនំ ឧទ្ធរិតព្ពំ។ សចេ សោ ទេសោ ឧក្លាបោ ហោតិ, សោ ទេសោ សម្មជ្ជិតព្ពោ។

“សចេ អាចរិយោ គាមំ បវិសិតុកាមោ ហោតិ, និវាសនំ ទាតព្ពំ, បដិនិវាសនំ បដិគ្គហេតព្ពំ, កាយពន្ធនំ ទាតព្ពំ, សគុណំ កត្វា សង្ឃាដិយោ ទាតព្ពា, ធោវិត្វា បត្តោ សោទកោ ទាតព្ពោ។ សចេ អាចរិយោ បច្ឆាសមណំ អាកង្ខតិ, តិមណ្ឌលំ បដិច្ឆាទេន្តេន បរិមណ្ឌលំ និវាសេត្វា កាយពន្ធនំ ពន្ធិត្វា សគុណំ កត្វា សង្ឃាដិយោ បារុបិត្វា គណ្ឋិកំ បដិមុញ្ចិត្វា ធោវិត្វា បត្តំ គហេត្វា អាចរិយស្ស បច្ឆាសមណេន ហោតព្ពំ។ នាតិទូរេ គន្តព្ពំ, នាច្ចាសន្នេ គន្តព្ពំ, បត្តបរិយាបន្នំ បដិគ្គហេតព្ពំ។ ន អាចរិយស្ស ភណមានស្ស អន្តរន្តរា កថា ឱបាតេតព្ពា។ អាចរិយោ អាបត្តិសាមន្តា ភណមានោ និវារេតព្ពោ។

“និវត្តន្តេន បឋមតរំ អាគន្ត្វា អាសនំ បញ្ញាបេតព្ពំ, បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្ពំ, បច្ចុគ្គន្ត្វា បត្តចីវរំ បដិគ្គហេតព្ពំ, បដិនិវាសនំ ទាតព្ពំ, និវាសនំ បដិគ្គហេតព្ពំ។ សចេ ចីវរំ សិន្នំ ហោតិ, មុហុត្តំ ឧណ្ហេ ឱតាបេតព្ពំ, ន ច ឧណ្ហេ ចីវរំ និទហិតព្ពំ។ ចីវរំ សង្ឃរិតព្ពំ។ ចីវរំ សង្ឃរន្តេន ចតុរង្គុលំ កណ្ណំ ឧស្សារេត្វា ចីវរំ សង្ឃរិតព្ពំ – មា មជ្ឈេ ភង្គោ អហោសីតិ។ ឱភោគេ កាយពន្ធនំ កាតព្ពំ។

“សចេ បិណ្ឌបាតោ ហោតិ , អាចរិយោ ច ភុញ្ជិតុកាមោ ហោតិ, ឧទកំ ទត្វា បិណ្ឌបាតោ ឧបនាមេតព្ពោ។ អាចរិយោ បានីយេន បុច្ឆិតព្ពោ។ ភុត្តាវិស្ស ឧទកំ ទត្វា បត្តំ បដិគ្គហេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន ធោវិត្វា វោទកំ កត្វា មុហុត្តំ ឧណ្ហេ ឱតាបេតព្ពោ, ន ច ឧណ្ហេ បត្តោ និទហិតព្ពោ។ បត្តចីវរំ និក្ខិបិតព្ពំ។ បត្តំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន បត្តំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ហេដ្ឋាមញ្ចំ វា ហេដ្ឋាបីឋំ វា បរាមសិត្វា បត្តោ និក្ខិបិតព្ពោ។ ន ច អនន្តរហិតាយ ភូមិយា បត្តោ និក្ខិបិតព្ពោ។ ចីវរំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន ចីវរំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ចីវរវំសំ វា ចីវររជ្ជុំ វា បមជ្ជិត្វា បារតោ អន្តំ ឱរតោ ភោគំ កត្វា ចីវរំ និក្ខិបិតព្ពំ។ អាចរិយម្ហិ វុដ្ឋិតេ អាសនំ ឧទ្ធរិតព្ពំ, បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ បដិសាមេតព្ពំ។ សចេ សោ ទេសោ ឧក្លាបោ ហោតិ, សោ ទេសោ សម្មជ្ជិតព្ពោ។

“សចេ អាចរិយោ នហាយិតុកាមោ ហោតិ, នហានំ បដិយាទេតព្ពំ។ សចេ សីតេន អត្ថោ ហោតិ, សីតំ បដិយាទេតព្ពំ។ សចេ ឧណ្ហេន អត្ថោ ហោតិ, ឧណ្ហំ បដិយាទេតព្ពំ។

“សចេ អាចរិយោ ជន្តាឃរំ បវិសិតុកាមោ ហោតិ, ចុណ្ណំ សន្នេតព្ពំ, មត្តិកា តេមេតព្ពា, ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ អាចរិយស្ស បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ គន្ត្វា ជន្តាឃរបីឋំ ទត្វា ចីវរំ បដិគ្គហេត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ, ចុណ្ណំ ទាតព្ពំ, មត្តិកា ទាតព្ពា។ សចេ ឧស្សហតិ, ជន្តាឃរំ បវិសិតព្ពំ។ ជន្តាឃរំ បវិសន្តេន មត្តិកាយ មុខំ មក្ខេត្វា បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរំ បវិសិតព្ពំ។ ន ថេរេ ភិក្ខូ អនុបខជ្ជ និសីទិតព្ពំ។ ន នវា ភិក្ខូ

អាសនេន បដិពាហិតព្ពោ។ ជន្តាឃរេ អាចរិយស្ស បរិកម្មំ កាតព្ពំ។ ជន្តាឃរា និក្ខមន្តេន ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរា និក្ខមិតព្ពំ។

“ឧទកេបិ អាចរិយស្ស បរិកម្មំ កាតព្ពំ។ នហាតេន បឋមតរំ ឧត្តរិត្វា អត្តនោ គត្តំ វោទកំ កត្វា និវាសេត្វា អាចរិយស្ស គត្តតោ ឧទកំ បមជ្ជិតព្ពំ, និវាសនំ ទាតព្ពំ, សង្ឃាដិ ទាតព្ពា, ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ បឋមតរំ អាគន្ត្វា អាសនំ បញ្ញបេតព្ពំ, បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកថលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្ពំ។ អាចរិយោ បានីយេន បុច្ឆិតព្ពោ។ សចេ ឧទ្ទិសាបេតុកាមោ ហោតិ, ឧទ្ទិសាបេតព្ពោ។ សចេ បរិបុច្ឆិតុកាមោ ហោតិ, បរិបុច្ឆិតព្ពោ។

“យស្មិំ វិហារេ អាចរិយោ វិហរតិ, សចេ សោ វិហារោ ឧក្លាបោ ហោតិ, សចេ ឧស្សហតិ, សោធេតព្ពោ។ វិហារំ សោធេន្តេន បឋមំ បត្តចីវរំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ; និសីទនបច្ចត្ថរណំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ; ភិសិពិព្ពោហនំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ; មញ្ចោ នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន, អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ, នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពោ; បីឋំ នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន, អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ, នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ; មញ្ចបដិបាទកា នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពា; ខេឡមល្លកោ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពោ ; អបស្សេនផលកំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ; ភូមត្ថរណំ យថាបញ្ញត្តំ សល្លក្ខេត្វា នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ។ សចេ វិហារេ សន្តានកំ ហោតិ, ឧល្លោកា បឋមំ ឱហារេតព្ពំ, អាលោកសន្ធិកណ្ណភាគា បមជ្ជិតព្ពា។ សចេ គេរុកបរិកម្មកតា ភិត្តិ កណ្ណកិតា ហោតិ, ចោឡកំ តេមេត្វា បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្ពា។ សចេ កាឡវណ្ណកតា ភូមិ កណ្ណកិតា ហោតិ, ចោឡកំ តេមេត្វា បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្ពា។ សចេ អកតា ហោតិ ភូមិ, ឧទកេន បរិប្ផោសិត្វា សម្មជ្ជិតព្ពា – មា វិហារោ រជេន ឧហញ្ញីតិ។ សង្ការំ វិចិនិត្វា ឯកមន្តំ ឆឌ្ឌេតព្ពំ។

“ភូមត្ថរណំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញបេតព្ពំ។ មញ្ចបដិបាទកា ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេតព្ពា។ មញ្ចោ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន, អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ, អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញបេតព្ពោ។ បីឋំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន, អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ, អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញបេតព្ពំ។ ភិសិពិព្ពោហនំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញបេតព្ពំ។ និសីទនបច្ចត្ថរណំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញបេតព្ពំ។ ខេឡមល្លកោ ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេតព្ពោ ។ អបស្សេនផលកំ ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេតព្ពំ។ បត្តចីវរំ និក្ខិបិតព្ពំ។ បត្តំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន បត្តំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ហេដ្ឋាមញ្ចំ វា ហេដ្ឋាបីឋំ វា បរាមសិត្វា បត្តោ និក្ខិបិតព្ពោ។ ន ច អនន្តរហិតាយ ភូមិយា បត្តោ និក្ខិបិតព្ពោ។ ចីវរំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន ចីវរំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ចីវរវំសំ វា ចីវររជ្ជុំ វា បមជ្ជិត្វា បារតោ អន្តំ ឱរតោ ភោគំ កត្វា ចីវរំ និក្ខិបិតព្ពំ។

“សចេ បុរត្ថិមា សរជា វាតា វាយន្តិ, បុរត្ថិមា វាតបានា ថកេតព្ពា។ សចេ បច្ឆិមា សរជា វាតា វាយន្តិ, បច្ឆិមា វាតបានា ថកេតព្ពា។ សចេ ឧត្តរា សរជា វាតា វាយន្តិ, ឧត្តរា វាតបានា ថកេតព្ពា ។ សចេ ទក្ខិណា សរជា វាតា វាយន្តិ, ទក្ខិណា វាតបានា ថកេតព្ពា។ សចេ សីតកាលោ ហោតិ, ទិវា វាតបានា វិវរិតព្ពា, រត្តិំ ថកេតព្ពា។ សចេ ឧណ្ហកាលោ ហោតិ, ទិវា វាតបានា ថកេតព្ពា, រត្តិំ វិវរិតព្ពា។

“សចេ បរិវេណំ ឧក្លាបំ ហោតិ, បរិវេណំ សម្មជ្ជិតព្ពំ។ សចេ កោដ្ឋកោ ឧក្លាបោ ហោតិ, កោដ្ឋកោ សម្មជ្ជិតព្ពោ។ សចេ ឧបដ្ឋានសាលា ឧក្លាបា ហោតិ, ឧបដ្ឋានសាលា សម្មជ្ជិតព្ពា។ សចេ អគ្គិសាលា ឧក្លាបា ហោតិ, អគ្គិសាលា សម្មជ្ជិតព្ពា។ សចេ វច្ចកុដិ ឧក្លាបា ហោតិ, វច្ចកុដិ សម្មជ្ជិតព្ពា។ សចេ បានីយំ ន ហោតិ, បានីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្ពំ។ សចេ បរិភោជនីយំ ន ហោតិ, បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្ពំ ។ សចេ អាចមនកុម្ភិយំ ឧទកំ ន ហោតិ, អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្ពំ។

“សចេ អាចរិយស្ស អនភិរតិ ឧប្បន្នា ហោតិ, អន្តេវាសិកេន វូបកាសេតព្ពោ, វូបកាសាបេតព្ពោ, ធម្មកថា វាស្ស កាតព្ពា។ សចេ អាចរិយស្ស កុក្កុច្ចំ ឧប្បន្នំ ហោតិ, អន្តេវាសិកេន វិនោទេតព្ពំ, វិនោទាបេតព្ពំ, ធម្មកថា វាស្ស កាតព្ពា។ សចេ អាចរិយស្ស ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ, អន្តេវាសិកេន វិវេចេតព្ពំ, វិវេចាបេតព្ពំ, ធម្មកថា វាស្ស កាតព្ពា។ សចេ អាចរិយោ គរុធម្មំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ បរិវាសារហោ, អន្តេវាសិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អាចរិយស្ស បរិវាសំ ទទេយ្យាតិ។ សចេ អាចរិយោ មូលាយ បដិកស្សនារហោ ហោតិ, អន្តេវាសិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អាចរិយំ មូលាយ បដិកស្សេយ្យាតិ។ សចេ អាចរិយោ មានត្តារហោ ហោតិ, អន្តេវាសិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អាចរិយស្ស មានត្តំ ទទេយ្យាតិ។

សចេ អាចរិយោ អព្ភានារហោ ហោតិ, អន្តេវាសិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អាចរិយំ អព្ភេយ្យាតិ ។ សចេ សង្ឃោ អាចរិយស្ស កម្មំ កត្តុកាមោ ហោតិ, តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្ពាជនីយំ វា បដិសារណីយំ វា ឧក្ខេបនីយំ វា, អន្តេវាសិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អាចរិយស្ស កម្មំ ន ករេយ្យ, លហុកាយ វា បរិណាមេយ្យាតិ។ កតំ វា បនស្ស ហោតិ សង្ឃេន កម្មំ, តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្ពាជនីយំ វា បដិសារណីយំ វា ឧក្ខេបនីយំ វា, អន្តេវាសិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ អាចរិយោ សម្មា វត្តេយ្យ, លោមំ បាតេយ្យ, នេត្ថារំ វត្តេយ្យ, សង្ឃោ តំ កម្មំ បដិប្បស្សម្ភេយ្យាតិ។

“សចេ អាចរិយស្ស ចីវរំ ធោវិតព្ពំ ហោតិ, អន្តេវាសិកេន ធោវិតព្ពំ, ឧស្សុក្កំ វា កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ អាចរិយស្ស ចីវរំ ធោវិយេថាតិ។ សចេ អាចរិយស្ស ចីវរំ កាតព្ពំ ហោតិ, អន្តេវាសិកេន កាតព្ពំ, ឧស្សុក្កំ វា កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ អាចរិយស្ស ចីវរំ ករិយេថាតិ។ សចេ អាចរិយស្ស រជនំ បចិតព្ពំ ហោតិ, អន្តេវាសិកេន បចិតព្ពំ, ឧស្សុក្កំ វា កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ អាចរិយស្ស រជនំ បចិយេថាតិ។ សចេ អាចរិយស្ស ចីវរំ រជិតព្ពំ ហោតិ, អន្តេវាសិកេន រជិតព្ពំ, ឧស្សុក្កំ វា កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ អាចរិយស្ស ចីវរំ រជិយេថាតិ។ ចីវរំ រជន្តេន សាធុកំ សម្បរិវត្តកំ សម្បរិវត្តកំ រជិតព្ពំ, ន ច អច្ឆិន្នេ ថេវេ បក្កមិតព្ពំ។

“ន អាចរិយំ អនាបុច្ឆា ឯកច្ចស្ស បត្តោ ទាតព្ពោ, ន ឯកច្ចស្ស បត្តោ បដិគ្គហេតព្ពោ; ន ឯកច្ចស្ស ចីវរំ ទាតព្ពំ; ន ឯកច្ចស្ស ចីវរំ បដិគ្គហេតព្ពំ; ន ឯកច្ចស្ស បរិក្ខារោ ទាតព្ពោ; ន ឯកច្ចស្ស បរិក្ខារោ បដិគ្គហេតព្ពោ; ន ឯកច្ចស្ស កេសា ឆេទេតព្ពា; ន ឯកច្ចេន កេសា ឆេទាបេតព្ពា; ន ឯកច្ចស្ស បរិកម្មំ កាតព្ពំ; ន ឯកច្ចេន បរិកម្មំ ការាបេតព្ពំ; ន ឯកច្ចស្ស វេយ្យាវច្ចោ កាតព្ពោ; ន ឯកច្ចេន វេយ្យាវច្ចោ ការាបេតព្ពោ; ន ឯកច្ចស្ស បច្ឆាសមណេន ហោតព្ពំ; ន ឯកច្ចោ បច្ឆាសមណោ អាទាតព្ពោ; ន ឯកច្ចស្ស បិណ្ឌបាតោ នីហរិតព្ពោ; ន ឯកច្ចេន បិណ្ឌបាតោ នីហរាបេតព្ពោ។ ន អាចរិយំ អនាបុច្ឆា គាមោ បវិសិតព្ពោ, ន សុសានំ គន្តព្ពំ, ន ទិសា បក្កមិតព្ពា។ សចេ អាចរិយោ គិលានោ ហោតិ, យាវជីវំ ឧបដ្ឋាតព្ពោ, វុដ្ឋានមស្ស អាគមេតព្ព”ន្តិ។

អាចរិយវត្តំ និដ្ឋិតំ។

១៩. អន្តេវាសិកវត្តកថា

៧៩. [ចូឡវ. ៣៨១-៣៨២] “អាចរិយេន , ភិក្ខវេ, អន្តេវាសិកម្ហិ សម្មា វត្តិតព្ពំ។ តត្រាយំ សម្មាវត្តនា –

“អាចរិយេន , ភិក្ខវេ, អន្តេវាសិកោ សង្គហេតព្ពោ អនុគ្គហេតព្ពោ ឧទ្ទេសេន បរិបុច្ឆាយ ឱវាទេន អនុសាសនិយា។ សចេ អាចរិយស្ស បត្តោ ហោតិ, អន្តេវាសិកស្ស បត្តោ ន ហោតិ, អាចរិយេន អន្តេវាសិកស្ស បត្តោ ទាតព្ពោ, ឧស្សុក្កំ វា កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ អន្តេវាសិកស្ស បត្តោ ឧប្បជ្ជិយេថាតិ។ សចេ អាចរិយស្ស ចីវរំ ហោតិ, អន្តេវាសិកស្ស ចីវរំ ន ហោតិ, អាចរិយេន អន្តេវាសិកស្ស ចីវរំ ទាតព្ពំ, ឧស្សុក្កំ វា កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ អន្តេវាសិកស្ស ចីវរំ ឧប្បជ្ជិយេថាតិ។ សចេ អាចរិយស្ស បរិក្ខារោ ហោតិ, អន្តេវាសិកស្ស បរិក្ខារោ ន ហោតិ, អាចរិយេន អន្តេវាសិកស្ស បរិក្ខារោ ទាតព្ពោ, ឧស្សុក្កំ វា កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ អន្តេវាសិកស្ស បរិក្ខារោ ឧប្បជ្ជិយេថាតិ។

“សចេ អន្តេវាសិកោ គិលានោ ហោតិ, កាលស្សេវ ឧដ្ឋាយ ទន្តកដ្ឋំ ទាតព្ពំ, មុខោទកំ ទាតព្ពំ, អាសនំ បញ្ញបេតព្ពំ។ សចេ យាគុ ហោតិ, ភាជនំ ធោវិត្វា យាគុ ឧបនាមេតព្ពា។ យាគុំ បីតស្ស ឧទកំ ទត្វា ភាជនំ បដិគ្គហេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន ធោវិត្វា បដិសាមេតព្ពំ។ អន្តេវាសិកម្ហិ វុដ្ឋិតេ អាសនំ ឧទ្ធរិតព្ពំ។ សចេ សោ ទេសោ ឧក្លាបោ ហោតិ, សោ ទេសោ សម្មជ្ជិតព្ពោ។

“សចេ អន្តេវាសិកោ គាមំ បវិសិតុកាមោ ហោតិ, និវាសនំ ទាតព្ពំ, បដិនិវាសនំ បដិគ្គហេតព្ពំ, កាយពន្ធនំ ទាតព្ពំ, សគុណំ កត្វា សង្ឃាដិយោ ទាតព្ពា, ធោវិត្វា បត្តោ សោទកោ ទាតព្ពោ។

“ឯត្តាវតា និវត្តិស្សតីតិ អាសនំ បញ្ញបេតព្ពំ, បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្ពំ, បច្ចុគ្គន្ត្វា បត្តចីវរំ បដិគ្គហេតព្ពំ, បដិនិវាសនំ ទាតព្ពំ, និវាសនំ បដិគ្គហេតព្ពំ។ សចេ ចីវរំ សិន្នំ ហោតិ, មុហុត្តំ ឧណ្ហេ ឱតាបេតព្ពំ, ន ច ឧណ្ហេ ចីវរំ និទហិតព្ពំ។ ចីវរំ សង្ឃរិតព្ពំ។ ចីវរំ សង្ឃរន្តេន ចតុរង្គុលំ កណ្ណំ ឧស្សារេត្វា ចីវរំ សង្ឃរិតព្ពំ – មា មជ្ឈេ ភង្គោ អហោសីតិ។ ឱភោគេ កាយពន្ធនំ កាតព្ពំ។

“សចេ បិណ្ឌបាតោ ហោតិ, អន្តេវាសិកោ ច ភុញ្ជិតុកាមោ ហោតិ, ឧទកំ ទត្វា បិណ្ឌបាតោ ឧបនាមេតព្ពោ។ អន្តេវាសិកោ បានីយេន បុច្ឆិតព្ពោ។ ភុត្តាវិស្ស ឧទកំ ទត្វា បត្តំ បដិគ្គហេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន ធោវិត្វា វោទកំ កត្វា មុហុត្តំ ឧណ្ហេ ឱតាបេតព្ពោ, ន ច ឧណ្ហេ បត្តោ និទហិតព្ពោ។ បត្តចីវរំ និក្ខិបិតព្ពំ។ បត្តំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន បត្តំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ហេដ្ឋាមញ្ចំ វា ហេដ្ឋាបីឋំ វា បរាមសិត្វា បត្តោ និក្ខិបិតព្ពោ។ ន ច អនន្តរហិតាយ ភូមិយា បត្តោ និក្ខិបិតព្ពោ។ ចីវរំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន ចីវរំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ចីវរវំសំ វា ចីវររជ្ជុំ វា បមជ្ជិត្វា បារតោ អន្តំ ឱរតោ ភោគំ កត្វា ចីវរំ និក្ខិបិតព្ពំ។ អន្តេវាសិកម្ហិ វុដ្ឋិតេ អាសនំ ឧទ្ធរិតព្ពំ, បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ បដិសាមេតព្ពំ។ សចេ សោ ទេសោ ឧក្លាបោ ហោតិ, សោ ទេសោ សម្មជ្ជិតព្ពោ។

“សចេ អន្តេវាសិកោ នហាយិតុកាមោ ហោតិ, នហានំ បដិយាទេតព្ពំ។ សចេ សីតេន អត្ថោ ហោតិ, សីតំ បដិយាទេតព្ពំ។ សចេ ឧណ្ហេន អត្ថោ ហោតិ, ឧណ្ហំ បដិយាទេតព្ពំ។

“សចេ អន្តេវាសិកោ ជន្តាឃរំ បវិសិតុកាមោ ហោតិ, ចុណ្ណំ សន្នេតព្ពំ, មត្តិកា តេមេតព្ពា, ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ គន្ត្វា ជន្តាឃរបីឋំ ទត្វា ចីវរំ បដិគ្គហេត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ, ចុណ្ណំ ទាតព្ពំ, មត្តិកា ទាតព្ពា។ សចេ ឧស្សហតិ, ជន្តាឃរំ បវិសិតព្ពំ។ ជន្តាឃរំ បវិសន្តេន មត្តិកាយ មុខំ មក្ខេត្វា បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរំ បវិសិតព្ពំ។ ន ច ថេរេ ភិក្ខូ អនុបខជ្ជ និសីទិតព្ពំ, ន នវា ភិក្ខូ អាសនេន បដិពាហិតព្ពា។ ជន្តាឃរេ អន្តេវាសិកស្ស បរិកម្មំ កាតព្ពំ។ ជន្តាឃរា និក្ខមន្តេន ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរា និក្ខមិតព្ពំ។

“ឧទកេបិ អន្តេវាសិកស្ស បរិកម្មំ កាតព្ពំ។ នហាតេន បឋមតរំ ឧត្តរិត្វា អត្តនោ គត្តំ វោទកំ កត្វា និវាសេត្វា អន្តេវាសិកស្ស គត្តតោ ឧទកំ បមជ្ជិតព្ពំ, និវាសនំ ទាតព្ពំ, សង្ឃាដិ ទាតព្ពា, ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ បឋមតរំ អាគន្ត្វា អាសនំ បញ្ញបេតព្ពំ, បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្ពំ។ អន្តេវាសិកោ បានីយេន បុច្ឆិតព្ពោ។

“យស្មិំ វិហារេ អន្តេវាសិកោ វិហរតិ, សចេ សោ វិហារោ ឧក្លាបោ ហោតិ, សចេ ឧស្សហតិ, សោធេតព្ពោ។ វិហារំ សោធេន្តេន បឋមំ បត្តចីវរំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ; និសីទនបច្ចត្ថរណំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ; ភិសិពិព្ពោហនំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ ; មញ្ចោ នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន, អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ, នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពោ; បីឋំ នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន, អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ, នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ; មញ្ចបដិបាទកា នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពា; ខេឡមល្លកោ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពោ; អបស្សេនផលកំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ; ភូមត្ថរណំ យថាបញ្ញត្តំ សល្លក្ខេត្វា នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្ពំ។ សចេ វិហារេ សន្តានកំ ហោតិ, ឧល្លោកា បឋមំ ឱតារេតព្ពំ, អាលោកសន្ធិកណ្ណភាគា បមជ្ជិតព្ពា។ សចេ គេរុកបរិកម្មកតា ភិត្តិ កណ្ណកិតា ហោតិ, ចោឡកំ តេមេត្វា បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្ពា។ សចេ កាឡវណ្ណកតា ភូមិ កណ្ណកិតា ហោតិ, ចោឡកំ តេមេត្វា បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្ពា។ សចេ អកតា ហោតិ ភូមិ, ឧទកេន បរិប្ផោសិត្វា សម្មជ្ជិតព្ពា – មា វិហារោ រជេន ឧហញ្ញីតិ។ សង្ការំ វិចិនិត្វា ឯកមន្តំ ឆឌ្ឌេតព្ពំ។

“ភូមត្ថរណំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញបេតព្ពំ។ មញ្ចបដិបាទកា ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេតព្ពា។ មញ្ចោ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន, អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ, អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញបេតព្ពោ។ បីឋំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន, អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបិដ្ឋំ, អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញបេតព្ពំ។ ភិសិពិព្ពោហនំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញបេតព្ពំ។ និសីទនបច្ចត្ថរណំ ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញបេតព្ពំ។ ខេឡមល្លកោ ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេតព្ពោ។ អបស្សេនផលកំ ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាឋានេ ឋបេតព្ពំ។ បត្តចីវរំ និក្ខិបិតព្ពំ។ បត្តំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន បត្តំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ហេដ្ឋាមញ្ចំ វា ហេដ្ឋាបីឋំ វា បរាមសិត្វា បត្តោ និក្ខិបិតព្ពោ។ ន ច អនន្តរហិតាយ ភូមិយា បត្តោ និក្ខិបិតព្ពោ។ ចីវរំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន ចីវរំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ចីវរវំសំ វា ចីវររជ្ជុំ វា បមជ្ជិត្វា បារតោ អន្តំ ឱរតោ ភោគំ កត្វា ចីវរំ និក្ខិបិតព្ពំ។

“សចេ បុរត្ថិមា សរជា វាតា វាយន្តិ, បុរត្ថិមា វាតបានា ថកេតព្ពា។ សចេ បច្ឆិមា សរជា វាតា វាយន្តិ, បច្ឆិមា វាតបានា ថកេតព្ពា។ សចេ ឧត្តរា សរជា វាតា វាយន្តិ, ឧត្តរា វាតបានា ថកេតព្ពា។ សចេ ទក្ខិណា សរ

ជា វាតា វាយន្តិ, ទក្ខិណា វាតបានា ថកេតព្ពា។ សចេ សីតកាលោ ហោតិ, ទិវា វាតបានា វិវរិតព្ពា, រត្តិំ ថកេតព្ពា។ សចេ ឧណ្ហកាលោ ហោតិ, ទិវា វាតបានា ថកេតព្ពា, រត្តិំ វិវរិតព្ពា។

"សចេ បរិវេណំ ឧក្លាបំ ហោតិ, បរិវេណំ សម្មជ្ជិតព្ពំ។ សចេ កោដ្ឋកោ ឧក្លាបោ ហោតិ, កោដ្ឋកោ សម្មជ្ជិតព្ពោ។ សចេ ឧបដ្ឋានសាលា ឧក្លាបា ហោតិ, ឧបដ្ឋានសាលា សម្មជ្ជិតព្ពា។ សចេ អគ្គិសាលា ឧក្លាបា ហោតិ, អគ្គិសាលា សម្មជ្ជិតព្ពា។ សចេ វច្ចកុដិ ឧក្លាបា ហោតិ, វច្ចកុដិ សម្មជ្ជិតព្ពា។ សចេ បានីយំ ន ហោតិ, បានីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្ពំ។ សចេ បរិភោជនីយំ ន ហោតិ, បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្ពំ។ សចេ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ ន ហោតិ, អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្ពំ។

"សចេ អន្តេវាសិកស្ស អនភិរតិ ឧប្បន្នា ហោតិ, អាចរិយេន វូបកាសេតព្ពោ, វូបកាសាបេតព្ពោ, ធម្មកថា វាស្ស កាតព្ពា។ សចេ អន្តេវាសិកស្ស កុក្កុច្ចំ ឧប្បន្នំ ហោតិ, អាចរិយេន វិនោទេតព្ពំ, វិនោទាបេតព្ពំ, ធម្មកថា វាស្ស កាតព្ពា។ សចេ អន្តេវាសិកស្ស ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ, អាចរិយេន វិវេចេតព្ពំ, វិវេចាបេតព្ពំ, ធម្មកថា វាស្ស កាតព្ពា។ សចេ អន្តេវាសិកោ គរុធម្មំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ បរិវាសារហោ, អាចរិយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ, អន្តេវាសិកស្ស បរិវាសំ ទទេយ្យាតិ។ សចេ អន្តេវាសិកោ មូលាយ បដិកស្សនារហោ ហោតិ, អាចរិយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អន្តេវាសិកំ មូលាយ បដិកស្សេយ្យាតិ។ សចេ អន្តេវាសិកោ មានត្តារហោ ហោតិ, អាចរិយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អន្តេវាសិកស្ស មានត្តំ ទទេយ្យាតិ។ សចេ អន្តេវាសិកោ អព្ភានារហោ ហោតិ, អាចរិយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អន្តេវាសិកំ អព្ភេយ្យាតិ។ សចេ សង្ឃោ អន្តេវាសិកស្ស កម្មំ កត្តុកាមោ ហោតិ, តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្ពាជនីយំ វា បដិសារណីយំ វា ឧក្ខេបនីយំ វា, អាចរិយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ អន្តេវាសិកស្ស កម្មំ ន ករេយ្យ, លហុកាយ វា បរិណាមេយ្យាតិ។ កតំ វា បនស្ស ហោតិ សង្ឃេន កម្មំ, តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្ពាជនីយំ វា បដិសារណីយំ វា ឧក្ខេបនីយំ វា, អាចរិយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ អន្តេវាសិកោ សម្មា វត្តេយ្យ, លោមំ បាតេយ្យ, នេត្ថារំ វត្តេយ្យ, សង្ឃោ តំ កម្មំ បដិប្បស្សម្ភេយ្យាតិ។

"សចេ អន្តេវាសិកស្ស ចីវរំ ធោវិតព្ពំ ហោតិ, អាចរិយេន អាចិក្ខិតព្ពំ – 'ឯវំ ធោវេយ្យាសី'តិ, ឧស្សុក្កំ វា កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ អន្តេវាសិកស្ស ចីវរំ ធោវិយេថាតិ។ សចេ អន្តេវាសិកស្ស ចីវរំ កាតព្ពំ ហោតិ, អាចរិយេន អាចិក្ខិតព្ពំ – 'ឯវំ ករេយ្យាសី'តិ, ឧស្សុក្កំ វា កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ អន្តេវាសិកស្ស ចីវរំ ករិយេថាតិ។ សចេ អន្តេវាសិកស្ស រជនំ បចិតព្ពំ ហោតិ, អាចរិយេន អាចិក្ខិតព្ពំ – 'ឯវំ បចេយ្យាសី'តិ, ឧស្សុក្កំ វា កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ អន្តេវាសិកស្ស រជនំ បចិយេថាតិ។ សចេ អន្តេវាសិកស្ស ចីវរំ រជិតព្ពំ ហោតិ, អាចរិយេន អាចិក្ខិតព្ពំ – 'ឯវំ រជេយ្យាសី'តិ, ឧស្សុក្កំ វា កាតព្ពំ – កិន្តិ នុ ខោ អន្តេវាសិកស្ស ចីវរំ រជិយេថាតិ។ ចីវរំ រជន្តេន សាធុកំ សម្បរិវត្តកំ សម្បរិវត្តកំ រជិតព្ពំ, ន ច អច្ឆិន្នេ ថេវេ បក្កមិតព្ពំ។ សចេ អន្តេវាសិកោ គិលានោ ហោតិ, យាវជីវំ ឧបដ្ឋាតព្ពោ, វុដ្ឋានមស្ស អាគមេតព្ព"ន្តិ។

អន្តេវាសិកវត្តំ និដ្ឋិតំ។

ឆដ្ឋភាណវារោ។

២០. បណាមនា ខមាបនា

៨០. តេន ខោ បន សមយេន អន្តេវាសិកា អាចរិយេសុ ន សម្មា វត្តន្តិ...បេ.... ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ...បេ.... ន, ភិក្ខវេ, អន្តេវាសិកេន អាចរិយម្ហិ ន សម្មា វត្តិតព្ពំ។ យោ ន សម្មា វត្តេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។ នេវ សម្មា វត្តន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ...បេ.... អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អសម្មាវត្តន្តំ បណាមេតុំ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, បណាមេតព្ពោ – បណាមេមិ តន្តិ វា, មាយិធ បដិក្កមីតិ វា, នីហរ តេ បត្តចីវរន្តិ វា, នាហំ តយា ឧបដ្ឋាតព្ពោតិ វា។ កាយេន វិញ្ញាបេតិ, វាចាយ វិញ្ញាបេតិ, កាយេន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ, បណាមិតោ ហោតិ អន្តេវាសិកោ; ន កាយេន វិញ្ញាបេតិ, ន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ, ន កាយេន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ, ន បណាមិតោ ហោតិ អន្តេវាសិកោតិ។

តេន ខោ បន សមយេន អន្តេវាសិកា បណាមិតា ន ខមាបេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ខមាបេតុន្តិ។ នេវ ខមាបេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, បណាមិតេន ន ខមាបេតព្ពោ។ យោ ន ខមាបេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

តេន ខោ បន សមយេន អាចរិយា ខមាបិយមានា ន ខមន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ខមិតុន្តិ។ នេវ ខមន្តិ។ អន្តេវាសិកា បក្កមន្តិបិ វិព្ភមន្តិបិ តិត្ថិយេសុបិ សង្កមន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, ខមាបិយមានេន ន ខមិតព្ពំ។ យោ ន ខមេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

តេន ខោ បន សមយេន អាចរិយា សម្មាវត្តន្តំ បណាមេន្តិ, អសម្មាវត្តន្តំ ន បណាមេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, សម្មាវត្តន្តោ បណាមេតព្ពោ។ យោ បណាមេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ ន ច, ភិក្ខវេ, អសម្មាវត្តន្តោ ន បណាមេតព្ពោ។ យោ ន បណាមេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

៨១. “បញ្ចហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតោ អន្តេវាសិកោ បណាមេតព្ពោ។ អាចរិយម្ហិ នាធិមត្តំ បេមំ ហោតិ, នាធិមត្តោ បសាទោ ហោតិ, នាធិមត្តា ហិរី ហោតិ, នាធិមត្តោ គារវោ ហោតិ, នាធិមត្តា ភាវនា ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតោ អន្តេវាសិកោ បណាមេតព្ពោ។

“បញ្ចហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតោ អន្តេវាសិកោ ន បណាមេតព្ពោ។ អាចរិយម្ហិ អធិមត្តំ បេមំ ហោតិ, អធិមត្តោ បសាទោ ហោតិ, អធិមត្តា ហិរី ហោតិ, អធិមត្តោ គារវោ ហោតិ, អធិមត្តា ភាវនា ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតោ អន្តេវាសិកោ ន បណាមេតព្ពោ។

“បញ្ចហិ , ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតោ អន្តេវាសិកោ អលំ បណាមេតុំ។ អាចរិយម្ហិ នាធិមត្តំ បេមំ ហោតិ, នាធិមត្តោ បសាទោ ហោតិ, នាធិមត្តា ហិរី ហោតិ, នាធិមត្តោ គារវោ ហោតិ, នាធិមត្តា ភាវនា ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតោ អន្តេវាសិកោ អលំ បណាមេតុំ។

“បញ្ចហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតោ អន្តេវាសិកោ នាលំ បណាមេតុំ។ អាចរិយម្ហិ អធិមត្តំ បេមំ ហោតិ, អធិមត្តោ បសាទោ ហោតិ, អធិមត្តា ហិរី ហោតិ, អធិមត្តោ គារវោ ហោតិ, អធិមត្តា ភាវនា ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតោ អន្តេវាសិកោ នាលំ បណាមេតុំ។

“បញ្ចហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតំ អន្តេវាសិកំ អប្បណាមេន្តោ អាចរិយោ សាតិសារោ ហោតិ, បណាមេន្តោ អនតិសារោ ហោតិ។ អាចរិយម្ហិ នាធិមត្តំ បេមំ ហោតិ, នាធិមត្តោ បសាទោ ហោតិ, នាធិមត្តា ហិរី ហោតិ, នាធិមត្តោ គារវោ ហោតិ, នាធិមត្តា ភាវនា ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតំ អន្តេវាសិកំ អប្បណាមេន្តោ អាចរិយោ សាតិសារោ ហោតិ, បណាមេន្តោ អនតិសារោ ហោតិ។

“បញ្ចហិ , ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតំ អន្តេវាសិកំ បណាមេន្តោ អាចរិយោ សាតិសារោ ហោតិ, អប្បណាមេន្តោ អនតិសារោ ហោតិ។ អាចរិយម្ហិ អធិមត្តំ បេមំ ហោតិ, អធិមត្តោ បសាទោ ហោតិ, អធិមត្តា ហិរី ហោតិ, អធិមត្តោ គារវោ ហោតិ, អធិមត្តា ភាវនា ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតំ អន្តេវាសិកំ បណាមេន្តោ អាចរិយោ សាតិសារោ ហោតិ, អប្បណាមេន្តោ អនតិសារោ ហោតី”តិ។

បណាមនា ខមាបនា និដ្ឋិតា។

២១. ពាលអព្យត្តវត្ថុ

៨២. តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ, ទសវស្សម្ហា ទសវស្សម្ហាតិ, ពាលា អព្យត្តា និស្សយំ ទេន្តិ។ ទិស្សន្តិ អាចរិយា ពាលា, អន្តេវាសិកា បណ្ឌិតា ។ ទិស្សន្តិ អាចរិយា អព្យត្តា, អន្តេវាសិកា ព្យត្តា។ ទិស្សន្តិ អាចរិយា អប្បស្សុតា, អន្តេវាសិកា ពហុស្សុតា។ ទិស្សន្តិ អាចរិយា ទុប្បញ្ញា, អន្តេវាសិកា បញ្ញវន្តោ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា…បេ.… តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម ភិក្ខូ, ទសវស្សម្ហា ទសវស្សម្ហាតិ, ពាលា អព្យត្តា និស្សយំ ទស្សន្តិ។ ទិស្សន្តិ អាចរិយា ពាលា អន្តេវាសិកា បណ្ឌិតា, ទិស្សន្តិ អាចរិយា អព្យត្តា អន្តេវាសិកា ព្យត្តា, ទិស្សន្តិ អាចរិយា អប្បស្សុតា អន្តេវាសិកា ពហុស្សុតា, ទិស្សន្តិ អាចរិយា ទុប្បញ្ញា អន្តេវាសិកា បញ្ញវន្តោ”តិ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ.… សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ, ទសវស្សម្ហា ទសវស្សម្ហាតិ, ពាលា អព្យត្តា និស្សយំ ទេន្តិ…បេ.… សច្ចំ, ភគវាតិ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា…បេ.… វិគរហិត្វា…បេ.… ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ន, ភិក្ខវេ, ពាលេន អព្យត្តេន និស្សយោ ទាតព្ពោ។ យោ ទទេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន ទសវស្សេន វា អតិរេកទសវស្សេន វា និស្សយំ ទាតុ”ន្តិ។

ពាលអព្យត្តវត្ថុ និដ្ឋិតំ។

២២. និស្សយបដិប្បស្សទ្ធិកថា

៨៣. តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អាចរិយុបជ្ឈាយេសុ បក្កន្តេសុបិ វិព្ភន្តេសុបិ កាលង្កតេសុបិ បក្ខសង្កន្តេសុបិ និស្សយបដិប្បស្សទ្ធិយោ ន ជានន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។

“បញ្ចិមា, ភិក្ខវេ, និស្សយបដិប្បស្សទ្ធិយោ ឧបជ្ឈាយម្ហា – ឧបជ្ឈាយោ បក្កន្តោ វា ហោតិ, វិព្ភន្តោ វា, កាលង្កតោ វា, បក្ខសង្កន្តោ វា, អាណត្តិយេវ បញ្ចមី។ ឥមា ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ច និស្សយបដិប្បស្សទ្ធិយោ ឧបជ្ឈាយម្ហា។

“ឆយិមា, ភិក្ខវេ, និស្សយបដិប្បស្សទ្ធិយោ អាចរិយម្ហា – អាចរិយោ បក្កន្តោ វា ហោតិ, វិព្ភន្តោ វា, កាលង្កតោ វា, បក្ខសង្កន្តោ វា, អាណត្តិយេវ បញ្ចមី, ឧបជ្ឈាយេន វា សមោធានគតោ ហោតិ។ ឥមា ខោ, ភិក្ខវេ, ឆ និស្សយបដិប្បស្សទ្ធិយោ អាចរិយម្ហា”។

និស្សយបដិប្បស្សទ្ធិកថា និដ្ឋិតា។

២៣. ឧបសម្បាទេតព្ពបញ្ចកំ

៨៤. “បញ្ចហិ , ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្ពំ, ន និស្សយោ ទាតព្ពោ, ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។ ន អសេក្ខេន [ន អសេខេន (ក.)] សីលក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ, ន អសេក្ខេន សមាធិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ, ន អសេក្ខេន បញ្ញាក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ, ន អសេក្ខេន វិមុត្តិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ, ន អសេក្ខេន វិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្ពំ, ន និស្សយោ ទាតព្ពោ, ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។

“បញ្ចហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្ពំ, និស្សយោ ទាតព្ពោ, សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។ អសេក្ខេន សីលក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ, អសេក្ខេន សមាធិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ, អសេក្ខេន បញ្ញាក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ, អសេក្ខេន វិមុត្តិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ, អសេក្ខេន វិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្ពំ, និស្សយោ ទាតព្ពោ, សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្ពំ, ន និស្សយោ ទាតព្ពោ, ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។ អត្តនា ន អសេក្ខេន សីលក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ, ន បរំ អសេក្ខេ សីលក្ខន្ធេ សមាទបេតា; អត្តនា ន អសេក្ខេន សមាធិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ, ន បរំ អសេក្ខេ សមាធិក្ខន្ធេ សមាទបេតា; អត្តនា ន អសេក្ខេន បញ្ញាក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ, ន បរំ អសេក្ខេ បញ្ញាក្ខន្ធេ សមាទបេតា; អត្តនា ន អសេក្ខេន វិមុត្តិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ, ន បរំ អសេក្ខេ វិមុត្តិក្ខន្ធេ សមាទបេតា; អត្តនា ន អសេក្ខេន វិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ, ន បរំ អសេក្ខេ វិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធេ សមាទបេតា – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្ពំ, ន និស្សយោ ទាតព្ពោ, ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។

“បញ្ចហិ , ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្ពំ, និស្សយោ ទាតព្ពោ, សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។ អត្តនា អសេក្ខេន សីលក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ, បរំ អសេក្ខេ សីលក្ខន្ធេ សមាទបេតា; អត្តនា អសេក្ខេន សមាធិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ, បរំ អសេក្ខេ សមាធិក្ខន្ធេ សមាទបេតា; អត្តនា អសេក្ខេន បញ្ញាក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ, បរំ អសេក្ខេ បញ្ញាក្ខន្ធេ សមាទបេតា; អត្តនា អសេក្ខេន វិមុត្តិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ, បរំ អសេក្ខេ វិមុត្តិក្ខន្ធេ សមាទបេតា; អត្តនា អសេក្ខេន វិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ, បរំ អសេក្ខេ វិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធេ សមាទបេតា – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្ពំ, និស្សយោ ទាតព្ពោ, សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្ពំ, ន និស្សយោ ទាតព្ពោ, ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។ អស្សទ្ធោ ហោតិ, អហិរិកោ ហោតិ, អនោត្តប្បី ហោតិ, កុសីតោ ហោតិ, មុដ្ឋស្សតិ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្ពំ, ន និស្សយោ ទាតព្ពោ, ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។

“បញ្ចហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្ពំ, និស្សយោ ទាតព្ពោ , សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។ សទ្ធោ ហោតិ, ហិរិមា ហោតិ, ឱត្តប្បី ហោតិ, អារទ្ធវីរិយោ ហោតិ, ឧបដ្ឋិតស្សតិ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្ពំ, និស្សយោ ទាតព្ពោ, សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។

“អបរេហិបិ , ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្ពំ, ន និស្សយោ ទាតព្ពោ, ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។ អធិសីលេ សីលវិបន្នោ ហោតិ, អជ្ឈាចារេ អាចារវិបន្នោ ហោតិ, អតិទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិវិបន្នោ ហោតិ, អប្បស្សុតោ ហោតិ, ទុប្បញ្ញោ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្ពំ, ន និស្សយោ ទាតព្ពោ, ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។

“បញ្ចហិ , ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្ពំ , និស្សយោ ទាតព្ពោ, សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។ ន អធិសីលេ សីលវិបន្នោ ហោតិ, ន អជ្ឈាចារេ អាចារវិបន្នោ ហោតិ, ន អតិទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិវិបន្នោ ហោតិ, ពហុស្សុតោ ហោតិ, បញ្ញវា ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្ពំ, និស្សយោ ទាតព្ពោ, សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្ពំ, ន និស្សយោ ទាតព្ពោ, ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។ ន បដិពលោ ហោតិ អន្តេវាសឹ វា សទ្ធិវិហារឹ វា គិលានំ ឧបដ្ឋាតុំ វា ឧបដ្ឋាបេតុំ វា, អនភិរតំ [អនភិរតឹ (ស្យា.), ឧប្បន្នំ អនភិរតឹ (ក.)] វូបកាសេតុំ វា វូបកាសាបេតុំ វា, ឧប្បន្នំ កុក្កុច្ចំ ធម្មតោ វិនោទេតុំ [វិនោទេតុំ វា វិនោទាបេតុំ វា (សព្ពត្ថ, វិមតិវិនោទនី ដីកា ឱលោកេតព្ពា)] អាបត្តឹ ន ជានាតិ, អាបត្តិយា វុដ្ឋានំ ន ជានាតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្ពំ, ន និស្សយោ ទាតព្ពោ, ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។

“បញ្ចហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្ពំ, និស្សយោ ទាតព្ពោ, សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។ បដិពលោ ហោតិ អន្តេវាសឹ វា សទ្ធិវិហារឹ វា គិលានំ ឧបដ្ឋាតុំ វា ឧបដ្ឋាបេតុំ វា, អនភិរតំ វូបកាសេតុំ វា វូបកាសាបេតុំ វា, ឧប្បន្នំ កុក្កុច្ចំ ធម្មតោ វិនោទេតុំ អាបត្តឹ ជានាតិ, អាបត្តិយា វុដ្ឋានំ ជានាតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្ពំ, និស្សយោ ទាតព្ពោ, សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្ពំ, ន និស្សយោ ទាតព្ពោ, ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។ ន បដិពលោ ហោតិ អន្តេវាសឹ វា សទ្ធិវិហារឹ វា អភិសមាចារិកាយ សិក្ខាយ សិក្ខាបេតុំ, អាទិព្រហ្មចរិយកាយ សិក្ខាយ វិនេតុំ, អភិធម្មេ វិនេតុំ, អភិវិនយេ វិនេតុំ, ឧប្បន្នំ ទិដ្ឋិគតំ ធម្មតោ វិវេចេតុំ – ឥមេហិ ខោ , ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្ពំ, ន និស្សយោ ទាតព្ពោ, ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។

“បញ្ចហិ , ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្ពំ, និស្សយោ ទាតព្ពោ, សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។ បដិពលោ ហោតិ អន្តេវាសឹ វា សទ្ធិវិហារឹ វា អភិសមាចារិកាយ សិក្ខាយ សិក្ខាបេតុំ, អាទិព្រហ្មចរិយកាយ សិក្ខាយ វិនេតុំ, អភិធម្មេ វិនេតុំ, អភិវិនយេ វិនេតុំ, ឧប្បន្នំ ទិដ្ឋិគតំ ធម្មតោ វិវេចេតុំ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្ពំ, និស្សយោ ទាតព្ពោ, សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្ពំ, ន និស្សយោ ទាតព្ពោ, ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។ អាបត្តឹ ន ជានាតិ, អនាបត្តឹ ន ជានាតិ, លហុកំ អាបត្តឹ ន ជានាតិ, គរុកំ អាបត្តឹ ន ជានាតិ, ឧភយានិ ខោ បនស្ស បាតិមោក្ខានិ វិត្ថារេន ន ស្វាគតានិ ហោន្តិ ន សុវិភត្តានិ ន សុប្បវត្តីនិ ន សុវិនិច្ឆិតានិ សុត្តសោ អនុព្យញ្ជនសោ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្ពំ, ន និស្សយោ ទាតព្ពោ, ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។

“បញ្ចហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្ពំ, និស្សយោ ទាតព្ពោ, សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។ អាបត្តឹ ជានាតិ, អនាបត្តឹ ជានាតិ, លហុកំ អាបត្តឹ ជានាតិ, គរុកំ អាបត្តឹ ជានាតិ, ឧភយានិ ខោ បនស្ស បាតិមោក្ខានិ វិត្ថារេន ស្វាគតានិ ហោន្តិ សុវិភត្តានិ សុប្បវត្តីនិ សុវិនិច្ឆិតានិ សុត្តសោ អនុព្យញ្ជនសោ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្ពំ, និស្សយោ ទាតព្ពោ, សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្ពំ, ន និស្សយោ ទាតព្ពោ, ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។ អាបត្តឹ ន ជានាតិ, អនាបត្តឹ ន ជានាតិ, លហុកំ អាបត្តឹ ន ជានាតិ, គរុកំ អាបត្តឹ ន ជានាតិ, ឩនទសវស្សោ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្ពំ, ន និស្សយោ ទាតព្ពោ, ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។

“បញ្ចហិ , ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្ពំ, និស្សយោ ទាតព្ពោ, សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។ អាបត្តឹ ជានាតិ, អនាបត្តឹ ជានាតិ, លហុកំ អាបត្តឹ ជានាតិ, គរុកំ អាបត្តឹ ជានាតិ, ទសវស្សោ វា ហោតិ អតិរេកទសវស្សោ វា – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្ពំ, និស្សយោ ទាតព្ពោ, សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ”តិ។

ឧបសម្បាទេតព្ពបញ្ចកំ និដ្ឋិតំ។

២៤. ឧបសម្បាទេតព្ពឆក្កំ

៨៥. “ឆហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្ពំ, ន និស្សយោ ទាតព្ពោ, ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ ។ ន អសេក្ខេន សីលក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ, ន អសេក្ខេន សមាធិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ, ន អសេក្ខេន បញ្ញាក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ, ន អសេក្ខេន វិមុត្តិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ, ន អសេក្ខេន វិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ, ឩនទសវស្សោ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្ពំ, ន និស្សយោ ទាតព្ពោ, ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។

“ឆហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្ពំ, និស្សយោ ទាតព្ពោ, សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។ អសេក្ខេន សីលក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ, អសេក្ខេន សមាធិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ, អសេក្ខេន បញ្ញាក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ, អសេក្ខេន វិមុត្តិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ, អសេក្ខេន វិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ, ទសវស្សោ វា ហោតិ អតិរេកទសវស្សោ វា – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្ពំ, និស្សយោ ទាតព្ពោ, សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្ពំ, ន និស្សយោ ទាតព្ពោ, ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។ អត្តនា ន អសេក្ខេន សីលក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ, ន បរំ អសេក្ខេ សីលក្ខន្ធេ សមាទបេតា; អត្តនា ន អសេក្ខេន សមាធិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ, ន បរំ អសេក្ខេ សមាធិក្ខន្ធេ សមាទបេតា; អត្តនា ន អសេក្ខេន បញ្ញាក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ, ន បរំ អសេក្ខេ បញ្ញាក្ខន្ធេ សមាទបេតា; អត្តនា ន អសេក្ខេន វិមុត្តិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ, ន បរំ អសេក្ខេ វិមុត្តិក្ខន្ធេ សមាទបេតា; អត្តនា ន អសេក្ខេន វិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ, ន បរំ អសេក្ខេ វិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធេ សមាទបេតា; ឩនទសវស្សោ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្ពំ, ន និស្សយោ ទាតព្ពោ, ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។

“ឆហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្ពំ, និស្សយោ ទាតព្ពោ, សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។ អត្តនា អសេក្ខេន សីលក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ, បរំ អសេក្ខេ សីលក្ខន្ធេ សមាទបេតា អត្តនា អសេក្ខេន សមាធិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ, បរំ អសេក្ខេ សមាធិក្ខន្ធេ សមាទបេតា។ អត្តនា អសេក្ខេន បញ្ញាក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ, បរំ អសេក្ខេ បញ្ញាក្ខន្ធេ សមាទបេតា។ អត្តនា អសេក្ខេន វិមុត្តិក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ, បរំ អសេក្ខេ វិមុត្តិក្ខន្ធេ សមាទបេតា។ អត្តនា អសេក្ខេន វិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ, បរំ អសេក្ខេ វិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធេ សមាទបេតា; ទសវស្សោ វា ហោតិ អតិរេកទសវស្សោ វា – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្ពំ, និស្សយោ ទាតព្ពោ, សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្ពំ, ន និស្សយោ ទាតព្ពោ, ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។ អស្សទ្ធោ ហោតិ, អហិរិកោ ហោតិ, អនោត្តប្បី ហោតិ, កុសីតោ ហោតិ, មុដ្ឋស្សតិ ហោតិ, ឩនទសវស្សោ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្ពំ, ន និស្សយោ ទាតព្ពោ, ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។

“ឆហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្ពំ , និស្សយោ ទាតព្ពោ, សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។ សទ្ធោ ហោតិ, ហិរិមា ហោតិ, ឱត្តប្បី ហោតិ, អារទ្ធវីរិយោ ហោតិ, ឧបដ្ឋិតស្សតិ ហោតិ, ទសវស្សោ វា ហោតិ អតិរេកទសវស្សោ វា – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្ពំ, និស្សយោ ទាតព្ពោ, សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្ពំ, ន និស្សយោ ទាតព្ពោ, ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។ អធិសីលេ សីលវិបន្នោ ហោតិ, អជ្ឈាចារេ អាចារវិបន្នោ ហោតិ, អតិទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិវិបន្នោ ហោតិ, អប្បស្សុតោ ហោតិ, ទុប្បញ្ញោ ហោតិ, ឩនទសវស្សោ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្ពំ, ន និស្សយោ ទាតព្ពោ, ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។

“ឆហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្ពំ, និស្សយោ ទាតព្ពោ, សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។ ន អធិសីលេ សីលវិបន្នោ ហោតិ, ន អជ្ឈាចារេ អាចារវិបន្នោ ហោតិ, ន អតិទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិវិបន្នោ ហោតិ, ពហុស្សុតោ ហោតិ, បញ្ញវា ហោតិ, ទសវស្សោ វា ហោតិ អតិរេកទសវស្សោ វា – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្ពំ, និស្សយោ ទាតព្ពោ, សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្ពំ, ន និស្សយោ ទាតព្ពោ, ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។ ន បដិពលោ ហោតិ អន្តេវាសី វា សទ្ធិវិហារឹ វា គិលានំ ឧបដ្ឋាតុំ វា ឧបដ្ឋាបេតុំ វា, អនភិរតំ វូបកាសេតុំ វា វូបកាសាបេតុំ វា, ឧប្បន្នំ កុក្កុច្ចំ ធម្មតោ វិនោទេតុំ, អាបត្តឹ ន ជានាតិ, អាបត្តិយា វុដ្ឋានំ ន ជានាតិ, ឩនទសវស្សោ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្ពំ, ន និស្សយោ ទាតព្ពោ, ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។

“ឆហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្ពំ, និស្សយោ ទាតព្ពោ, សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។ បដិពលោ ហោតិ អន្តេវាសី វា សទ្ធិវិហារឹ វា គិលានំ ឧបដ្ឋាតុំ វា ឧបដ្ឋាបេតុំ វា, អនភិរតំ វូបកាសេតុំ វា វូបកាសាបេតុំ វា, ឧប្បន្នំ កុក្កុច្ចំ ធម្មតោ វិនោទេតុំ, អាបត្តឹ ជានាតិ, អាបត្តិយា វុដ្ឋានំ ជានាតិ, ទសវស្សោ វា ហោតិ អតិរេកទសវស្សោ វា – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្ពំ, និស្សយោ ទាតព្ពោ, សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។

“អបរេហិបិ , ភិក្ខវេ, ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្ពំ, ន និស្សយោ ទាតព្ពោ, ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។ ន បដិពលោ ហោតិ អន្តេវាសី វា សទ្ធិវិហារឹ វា អភិសមាចារិកាយ សិក្ខាយ សិក្ខាបេតុំ, អាទិព្រហ្មចរិយកាយ សិក្ខាយ វិនេតុំ, អភិធម្មេ វិនេតុំ , អភិវិនយេ វិនេតុំ, ឧប្បន្នំ ទិដ្ឋិគតំ ធម្មតោ វិវេចេតុំ, ឩនទសវស្សោ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្ពំ, ន និស្សយោ ទាតព្ពោ, ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។

“ឆហិ , ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្ពំ, និស្សយោ ទាតព្ពោ, សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។ បដិពលោ ហោតិ អន្តេវាសី វា សទ្ធិវិហារឹ វា អភិសមាចារិកាយ សិក្ខាយ សិក្ខាបេតុំ អាទិព្រហ្មចរិយកាយ សិក្ខាយ វិនេតុំ, អភិធម្មេ វិនេតុំ, អភិវិនយេ វិនេតុំ, ឧប្បន្នំ ទិដ្ឋិគតំ ធម្មតោ វិវេចេតុំ, ទសវស្សោ វា ហោតិ អតិរេកទសវស្សោ វា – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្ពំ, និស្សយោ ទាតព្ពោ, សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្ពំ, ន និស្សយោ ទាតព្ពោ, ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។ អាបត្តឹ ន ជានាតិ, អនាបត្តឹ ន ជានាតិ, លហុកំ អាបត្តឹ ន ជានាតិ, គរុកំ អាបត្តឹ ន ជានាតិ, ឧភយានិ ខោ បនស្ស បាតិមោក្ខានិ វិត្ថារេន ន ស្វាគតានិ ហោន្តិ ន សុវិភត្តានិ ន សុប្បវត្តីនិ ន សុវិនិច្ឆិតានិ សុត្តសោ អនុព្យញ្ជនសោ, ឩនទសវស្សោ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បាទេតព្ពំ, ន និស្សយោ ទាតព្ពោ, ន សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។

“ឆហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្ពំ, និស្សយោ ទាតព្ពោ , សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ។ អាបត្តិំ ជានាតិ , អនាបត្តិំ ជានាតិ, លហុកំ អាបត្តិំ ជានាតិ, គរុកំ អាបត្តិំ ជានាតិ, ឧភយានិ ខោ បនស្ស បាតិមោក្ខានិ វិត្ថារេន ស្វាគតានិ ហោន្តិ សុវិភត្តានិ សុប្បវត្តីនិ សុវិនិច្ឆិតានិ សុត្តសោ អនុព្យញ្ជនសោ, ទសវស្សោ វា ហោតិ អតិរេកទសវស្សោ វា – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បាទេតព្ពំ, និស្សយោ ទាតព្ពោ, សាមណេរោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ”តិ។

ឧបសម្បាទេតព្ពឆក្កំ និដ្ឋិតំ។

២៥. អញ្ញតិត្ថិយបុព្ពកថា

៨៦. តេន ខោ បន សមយេន យោ សោ អញ្ញតិត្ថិយបុព្ពោ [យោ សោ បសុរបរិព្ពាជកោ អញ្ញតិត្ថិយបុព្ពោ (ក.)] បជ្ឈាយេន សហធម្មិកំ វុច្ចមានោ ឧបជ្ឈាយស្ស វាទំ អារោបេត្វា តំយេវ តិត្ថាយតនំ សង្កមិ។ សោ បុន បច្ចាគន្ត្វា ភិក្ខូ ឧបសម្បទំ យាចិ។ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ យោ សោ, ភិក្ខវេ, អញ្ញតិត្ថិយបុព្ពោ ឧបជ្ឈាយេន សហធម្មិកំ វុច្ចមានោ ឧបជ្ឈាយស្ស វាទំ អារោបេត្វា តំយេវ តិត្ថាយតនំ សង្កន្តោ, សោ អាគតោ ន ឧបសម្បាទេតព្ពោ។ យោ សោ, ភិក្ខវេ, អញ្ញោបិ អញ្ញតិត្ថិយបុព្ពោ ឥមស្មិំ ធម្មវិនយេ អាកង្ខតិ បព្ពជ្ជំ, អាកង្ខតិ ឧបសម្បទំ, តស្ស ចត្តារោ មាសេ បរិវាសោ ទាតព្ពោ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, ទាតព្ពោ – បឋមំ កេសមស្សុំ ឱហារាបេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទាបេត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ការាបេត្វា ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទាបេត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទាបេត្វា អញ្ជលិំ បគ្គណ្ហាបេត្វា ឯវំ វទេហីតិ វត្តព្ពោ – “ពុទ្ធំ សរណំ គច្ឆាមិ, ធម្មំ សរណំ គច្ឆាមិ, សង្ឃំ សរណំ គច្ឆាមិ; ទុតិយម្បិ ពុទ្ធំ សរណំ គច្ឆាមិ, ទុតិយម្បិ ធម្មំ សរណំ គច្ឆាមិ, ទុតិយម្បិ សង្ឃំ សរណំ គច្ឆាមិ; តតិយម្បិ ពុទ្ធំ សរណំ គច្ឆាមិ, តតិយម្បិ ធម្មំ សរណំ គច្ឆាមិ, តតិយម្បិ សង្ឃំ សរណំ គច្ឆាមី”តិ។

តេន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតិត្ថិយបុព្ពេន សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ – “អហំ, ភន្តេ, អញ្ញតិត្ថិយបុព្ពោ ឥមស្មិំ ធម្មវិនយេ អាកង្ខាមិ ឧបសម្បទំ។ សោហំ, ភន្តេ, សង្ឃំ ចត្តារោ មាសេ បរិវាសំ យាចាមី”តិ។ ទុតិយម្បិ យាចិតព្ពោ។ តតិយម្បិ យាចិតព្ពោ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឥត្ថន្នាមោ អញ្ញតិត្ថិយបុព្ពោ ឥមស្មិំ ធម្មវិនយេ អាកង្ខតិ ឧបសម្បទំ។ សោ សង្ឃំ ចត្តារោ មាសេ បរិវាសំ យាចតិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស អញ្ញតិត្ថិយបុព្ពស្ស ចត្តារោ មាសេ បរិវាសំ ទទេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឥត្ថន្នាមោ អញ្ញតិត្ថិយបុព្ពោ ឥមស្មិំ ធម្មវិនយេ អាកង្ខតិ ឧបសម្បទំ។ សោ សង្ឃំ ចត្តារោ មាសេ បរិវាសំ យាចតិ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស អញ្ញតិត្ថិយបុព្ពស្ស ចត្តារោ មាសេ បរិវាសំ ទេតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស អញ្ញតិត្ថិយបុព្ពស្ស ចត្តារោ មាសេ បរិវាសស្ស ទានំ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ទិន្នោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមស្ស អញ្ញតិត្ថិយបុព្ពស្ស ចត្តារោ មាសេ បរិវាសោ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

៨៧. “ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, អញ្ញតិត្ថិយបុព្ពោ អារាធកោ ហោតិ, ឯវំ អនារាធកោ។ កថញ្ច, ភិក្ខវេ, អញ្ញតិត្ថិយបុព្ពោ អនារាធកោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, អញ្ញតិត្ថិយបុព្ពោ អតិកាលេន គាមំ បវិសតិ, អតិទិវា បដិក្កមតិ។ ឯវម្បិ, ភិក្ខវេ, អញ្ញតិត្ថិយបុព្ពោ អនារាធកោ ហោតិ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញតិត្ថិយបុព្ពោ វេសិយាគោចរោ វា ហោតិ, វិធវាគោចរោ វា ហោតិ, ថុល្លកុមារិកាគោចរោ វា ហោតិ, បណ្ឌកគោចរោ វា ហោតិ, ភិក្ខុនិគោចរោ វា ហោតិ។ ឯវម្បិ, ភិក្ខវេ, អញ្ញតិត្ថិយបុព្ពោ អនារាធកោ ហោតិ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញតិត្ថិយបុព្ពោ យានិ តានិ សព្រហ្មចារីនំ ឧច្ចាវចានិ ករណីយានិ, តត្ថ ន ទក្ខោ ហោតិ, ន អនលសោ, ន តត្រុបាយាយ វីមំសាយ សមន្នាគតោ, ន អលំ កាតុំ, ន អលំ សំវិធាតុំ។ ឯវម្បិ, ភិក្ខវេ, អញ្ញតិត្ថិយបុព្ពោ អនារាធកោ ហោតិ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញតិត្ថិយបុព្ពោ ន តិព្ពច្ឆន្ទោ ហោតិ ឧទ្ទេសេ, បរិបុច្ឆាយ, អធិសីលេ, អធិចិត្តេ, អធិបញ្ញាយ។ ឯវម្បិ, ភិក្ខវេ, អញ្ញតិត្ថិយបុព្ពោ អនារាធកោ ហោតិ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញតិត្ថិយបុព្ពោ យស្ស តិត្ថាយតនា សង្កន្តោ ហោតិ, តស្ស សត្ថុនោ តស្ស ទិដ្ឋិយា តស្ស ខន្តិយា តស្ស រុចិយា តស្ស អាទាយស្ស អវណ្ណេ ភញ្ញមានេ កុបិតោ ហោតិ អនត្តមនោ អនភិរទ្ធោ, ពុទ្ធស្ស វា ធម្មស្ស វា សង្ឃស្ស វា អវណ្ណេ ភញ្ញមានេ អត្តមនោ ហោតិ ឧទគ្គោ អភិរទ្ធោ។ យស្ស វា បន តិត្ថាយតនា សង្កន្តោ ហោតិ, តស្ស សត្ថុនោ តស្ស ទិដ្ឋិយា តស្ស ខន្តិយា តស្ស រុចិយា តស្ស អាទាយស្ស វណ្ណេ ភញ្ញមានេ អត្តមនោ ហោតិ ឧទគ្គោ អភិរទ្ធោ, ពុទ្ធស្ស វា ធម្មស្ស វា សង្ឃស្ស វា វណ្ណេ ភញ្ញមានេ កុបិតោ ហោតិ អនត្តមនោ អនភិរទ្ធោ។ ឥទំ, ភិក្ខវេ, សង្ឃាតនិកំ អញ្ញតិត្ថិយបុព្ពស្ស អនារាធនីយស្មិំ។ ឯវម្បិ ខោ, ភិក្ខវេ, អញ្ញតិត្ថិយបុព្ពោ អនារាធកោ ហោតិ។ ឯវំ អនារាធកោ ខោ, ភិក្ខវេ, អញ្ញតិត្ថិយបុព្ពោ អាគតោ ន ឧបសម្បាទេតព្ពោ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, អញ្ញតិត្ថិយបុព្ពោ អារាធកោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, អញ្ញតិត្ថិយបុព្ពោ នាតិកាលេន គាមំ បវិសតិ នាតិទិវា បដិក្កមតិ។ ឯវម្បិ, ភិក្ខវេ, អញ្ញតិត្ថិយបុព្ពោ អារាធកោ ហោតិ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញតិត្ថិយបុព្ពោ ន វេសិយាគោចរោ ហោតិ, ន វិធវាគោចរោ ហោតិ, ន ថុល្លកុមារិកាគោចរោ ហោតិ, ន បណ្ឌកគោចរោ ហោតិ, ន ភិក្ខុនិគោចរោ ហោតិ។ ឯវម្បិ, ភិក្ខវេ, អញ្ញតិត្ថិយបុព្ពោ អារាធកោ ហោតិ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញតិត្ថិយបុព្ពោ យានិ តានិ សព្រហ្មចារីនំ ឧច្ចាវចានិ ករណីយានិ, តត្ថ ទក្ខោ ហោតិ, អនលសោ, តត្រុបាយាយ វីមំសាយ សមន្នាគតោ, អលំ កាតុំ, អលំ សំវិធាតុំ។ ឯវម្បិ, ភិក្ខវេ, អញ្ញតិត្ថិយបុព្ពោ អារាធកោ ហោតិ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ , អញ្ញតិត្ថិយបុព្ពោ តិព្ពច្ឆន្ទោ ហោតិ ឧទ្ទេសេ, បរិបុច្ឆាយ, អធិសីលេ, អធិចិត្តេ, អធិបញ្ញាយ។ ឯវម្បិ, ភិក្ខវេ, អញ្ញតិត្ថិយបុព្ពោ អារាធកោ ហោតិ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញតិត្ថិយបុព្ពោ យស្ស តិត្ថាយតនា សង្កន្តោ ហោតិ, តស្ស សត្ថុនោ តស្ស ទិដ្ឋិយា តស្ស ខន្តិយា តស្ស រុចិយា តស្ស អាទាយស្ស អវណ្ណេ ភញ្ញមានេ អត្តមនោ ហោតិ ឧទគ្គោ អភិរទ្ធោ, ពុទ្ធស្ស វា ធម្មស្ស វា សង្ឃស្ស វា អវណ្ណេ ភញ្ញមានេ កុបិតោ ហោតិ អនត្តមនោ អនភិរទ្ធោ។ យស្ស វា បន តិត្ថាយតនា សង្កន្តោ ហោតិ, តស្ស សត្ថុនោ តស្ស ទិដ្ឋិយា តស្ស ខន្តិយា តស្ស រុចិយា តស្ស អាទាយស្ស វណ្ណេ ភញ្ញមានេ កុបិតោ ហោតិ អនត្តមនោ អនភិរទ្ធោ, ពុទ្ធស្ស វា ធម្មស្ស វា សង្ឃស្ស វា វណ្ណេ ភញ្ញមានេ អត្តមនោ ហោតិ ឧទគ្គោ អភិរទ្ធោ។ ឥទំ, ភិក្ខវេ, សង្ឃាតនិកំ អញ្ញតិត្ថិយបុព្ពស្ស អារាធនីយស្មិំ។ ឯវម្បិ ខោ, ភិក្ខវេ, អញ្ញតិត្ថិយបុព្ពោ អារាធកោ ហោតិ។ ឯវំ អារាធកោ ខោ, ភិក្ខវេ, អញ្ញតិត្ថិយបុព្ពោ អាគតោ ឧបសម្បាទេតព្ពោ។

“សចេ, ភិក្ខវេ, អញ្ញតិត្ថិយបុព្ពោ នគ្គោ អាគច្ឆតិ, ឧបជ្ឈាយមូលកំ ចីវរំ បរិយេសិតព្ពំ។ សចេ អច្ឆិន្នកេសោ អាគច្ឆតិ, សង្ឃោ អបលោកេតព្ពោ ភណ្ឌុកម្មាយ។ យេ តេ, ភិក្ខវេ, អគ្គិកា ជដិលកា, តេ អាគតា ឧបសម្បាទេតព្ពា, ន តេសំ បរិវាសោ ទាតព្ពោ។ តំ កិស្ស ហេតុ? កម្មវាទិនោ ឯតេ, ភិក្ខវេ, កិរិយវាទិនោ។ សចេ, ភិក្ខវេ, ជាតិយា សាកិយោ អញ្ញតិត្ថិយបុព្ពោ អាគច្ឆតិ , សោ អាគតោ ឧបសម្បាទេតព្ពោ, ន តស្ស បរិវាសោ ទាតព្ពោ។ ឥមាហំ, ភិក្ខវេ, ញាតីនំ អាវេណិកំ បរិហារំ ទម្មី”តិ។

អញ្ញតិត្ថិយបុព្ពកថា និដ្ឋិតា។

សត្តមភាណវារោ។

២៦. បញ្ចាពាធវត្ថុ

៨៨. តេន ខោ បន សមយេន មគធេសុ បញ្ច អាពាធា ឧស្សន្នា ហោន្តិ – កុដ្ឋំ, គណ្ឌោ, កិលាសោ, សោសោ, អបមារោ។ មនុស្សា បញ្ចហិ អាពាធេហិ ផុដ្ឋា ជីវកំ កោមារភច្ចំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទន្តិ – “សាធុ នោ, អាចរិយ, តិកិច្ឆាហី”តិ។ “អហំ ខ្វយ្យោ, ពហុកិច្ចោ ពហុករណីយោ; រាជា ច មេ មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ

ឧបដ្ឋាតព្ពោ ឥត្ថាគារញ្ច ពុទ្ធប្បមុខោ ច ភិក្ខុសង្ឃោ; នាហំ សក្កោមិ តិកិច្ឆិតុ”ន្តិ។ “សព្ពំ សាបតេយ្យញ្ច តេ, អាចរិយ, ហោតុ; មយញ្ច តេ ទាសា; សាធុ, នោ, អាចរិយ, តិកិច្ឆាហី”តិ។ “អហំ ខ្វយ្យោ, ពហុកិច្ចោ ពហុករណីយោ រាជា ច មេ មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ ឧបដ្ឋាតព្ពោ ឥត្ថាគារញ្ច ពុទ្ធប្បមុខោ ច ភិក្ខុសង្ឃោ; នាហំ សក្កោមិ តិកិច្ឆិតុ”ន្តិ។ អថ ខោ តេសំ មនុស្សានំ ឯតទហោសិ – “ឥមេ ខោ សមណា សក្យបុត្តិយា សុខសីលា សុខសមាចារា, សុភោជនានិ ភុញ្ជិត្វា និវាតេសុ សយនេសុ សយន្តិ។ យំនូន មយំ សមណេសុ សក្យបុត្តិយេសុ បព្ពជេយ្យាម។ តត្ថ ភិក្ខូ ចេវ ឧបដ្ឋហិស្សន្តិ, ជីវកោ ច កោមារភច្ចោ តិកិច្ឆិស្សតី”តិ ។ អថ ខោ តេ មនុស្សា ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា បព្ពជ្ជំ យាចឹសុ។ តេ ភិក្ខូ បព្ពាជេសុំ, ឧបសម្បាទេសុំ។ តេ ភិក្ខូ ចេវ ឧបដ្ឋហឹសុ ជីវកោ ច កោមារភច្ចោ តិកិច្ឆិ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ពហូ គិលានេ ភិក្ខូ ឧបដ្ឋហន្តា យាចនពហុលា វិញ្ញត្តិពហុលា វិហរន្តិ – គិលានភត្តំ ទេថ, គិលានុបដ្ឋាកភត្តំ ទេថ, គិលានភេសជ្ជំ ទេថាតិ។ ជីវកោបិ កោមារភច្ចោ ពហូ គិលានេ ភិក្ខូ តិកិច្ឆន្តោ អញ្ញតរំ រាជកិច្ចំ បរិហាបេសិ។

៨៩. អញ្ញតរោបិ បុរិសោ បញ្ចហិ អាពាធេហិ ផុដ្ឋោ ជីវកំ កោមារភច្ចំ ឧបសង្កមិត្វា ឯតទវោច – “សាធុ មំ, អាចរិយ, តិកិច្ឆាហី”តិ។ “អហំ ខ្វយ្យោ, ពហុកិច្ចោ, ពហុករណីយោ, រាជា ច មេ មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ ឧបដ្ឋាតព្ពោ ឥត្ថាគារញ្ច ពុទ្ធប្បមុខោ ច ភិក្ខុសង្ឃោ; នាហំ សក្កោមិ តិកិច្ឆិតុ”ន្តិ។ “សព្ពំ សាបតេយ្យញ្ច តេ, អាចរិយ, ហោតុ, អហញ្ច តេ ទាសោ; សាធុ មំ, អាចរិយ, តិកិច្ឆាហី”តិ។ “អហំ ខ្វយ្យោ, ពហុកិច្ចោ ពហុករណីយោ, រាជា ច មេ មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ ឧបដ្ឋាតព្ពោ ឥត្ថាគារញ្ច ពុទ្ធប្បមុខោ ច ភិក្ខុសង្ឃោ, នាហំ សក្កោមិ តិកិច្ឆិតុ”ន្តិ។ អថ ខោ តស្ស បុរិសស្ស ឯតទហោសិ – “ឥមេ ខោ សមណា សក្យបុត្តិយា សុខសីលា សុខសមាចារា, សុភោជនានិ ភុញ្ជិត្វា និវាតេសុ សយនេសុ សយន្តិ។ យំនូនាហំ សមណេសុ សក្យបុត្តិយេសុ បព្ពជេយ្យំ។ តត្ថ ភិក្ខូ ចេវ ឧបដ្ឋហិស្សន្តិ, ជីវកោ ច កោមារភច្ចោ តិកិច្ឆិស្សតិ។ សោម្ហិ [សោហំ (ពហូសុ, វិមតិវិនោទនីដីកា ឱលោកេតព្ពា)] អរោគោ វិព្ភមិស្សាមី”តិ ។ អថ ខោ សោ បុរិសោ ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា បព្ពជ្ជំ យាចិ។ តំ ភិក្ខូ បព្ពាជេសុំ, ឧបសម្បាទេសុំ។ តំ ភិក្ខូ ចេវ ឧបដ្ឋហឹសុ, ជីវកោ ច កោមារភច្ចោ តិកិច្ឆិ។ សោ អរោគោ វិព្ភមិ។ អទ្ទសា ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ តំ បុរិសំ វិព្ភន្តំ, ទិស្វាន តំ បុរិសំ ឯតទវោច – “ននុ ត្វំ, អយ្យោ, ភិក្ខូសុ បព្ពជិតោ អហោសី”តិ? “ឯវំ, អាចរិយា”តិ។ “កិស្ស បន ត្វំ, អយ្យោ, ឯវរូបមកាសី”តិ? អថ ខោ សោ បុរិសោ ជីវកស្ស កោមារភច្ចស្ស ឯតមត្ថំ អារោចេសិ។ ជីវកោ កោមារភច្ចោ ឧជ្ឈាយតិ ខិយ្យតិ វិបាចេតិ – “កថញ្ហិ នាម ភទន្តា [ភទ្ទន្តា (ក.)] បញ្ចហិ អាពាធេហិ ផុដ្ឋំ បព្ពាជេស្សន្តី”តិ។ អថ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “សាធុ, ភន្តេ, អយ្យា បញ្ចហិ អាពាធេហិ ផុដ្ឋំ ន បព្ពាជេយ្យុ”ន្តិ។ អថ ខោ ភគវា ជីវកំ កោមារភច្ចំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ។ អថ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ ភគវតា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតោ សមាទបិតោ សមុត្តេជិតោ សម្បហំសិតោ ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ន, ភិក្ខវេ, បញ្ចហិ អាពាធេហិ ផុដ្ឋោ បព្ពាជេតព្ពោ។ យោ បព្ពាជេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

បញ្ចាពាធវត្ថុ និដ្ឋិតំ។

២៧. រាជភដវត្ថុ

៩០. តេន ខោ បន សមយេន រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស បច្ចន្តោ កុបិតោ ហោតិ។ អថ ខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ សេនានាយកេ មហាមត្តេ អាណាបេសិ – “គច្ឆថ, ភណេ, បច្ចន្តំ ឧច្ចិនថា”តិ។ “ឯវំ, ទេវា”តិ ខោ សេនានាយកា មហាមត្តា រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស បច្ចស្សោសុំ។ អថ ខោ អភិញ្ញាតានំ អភិញ្ញាតានំ យោធានំ ឯតទហោសិ – “មយំ ខោ យុទ្ធាភិនន្ទិនោ គច្ឆន្តា បាបញ្ច ករោម, ពហុញ្ច អបុញ្ញំ បសវាម។ កេន នុ ខោ មយំ ឧបាយេន បាបា ច វិរមេយ្យាម កល្យាណញ្ច ករេយ្យាមា”តិ? អថ ខោ តេសំ យោធានំ ឯតទហោសិ – “ឥមេ ខោ សមណា សក្យបុត្តិយា ធម្មចារិនោ សមចារិនោ ព្រហ្មចារិនោ សច្ចវាទិនោ សីលវន្តោ កល្យាណធម្មា។ សចេ ខោ មយំ សមណេសុ សក្យបុត្តិយេសុ បព្ពជេយ្យាម, ឯវំ មយំ បាបា ច វិរមេយ្យាម កល្យាណញ្ច ករេយ្យាមា”តិ។ អថ ខោ តេ យោធា ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា បព្ពជ្ជំ យាចឹសុ។ តេ ភិក្ខូ បព្ពាជេសុំ, ឧបសម្បាទេសុំ។ សេនានាយកា មហាមត្តា រាជភដេ បុច្ឆឹសុ – “កិំ នុ ខោ, ភណេ, ឥត្ថន្នាមោ ច ឥត្ថន្នាមោ ច យោធា ន ទិស្សន្តី”តិ? “ឥត្ថន្នាមោ ច ឥត្ថន្នាមោ ច, សាមិ, យោធា ភិក្ខូសុ បព្ពជិតា”តិ។ សេនានាយកា មហាមត្តា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា រាជភដំ បព្ពាជេស្សន្តី”តិ។ សេនានាយកា មហាមត្តា រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អថ ខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ វោហារិកេ មហាមត្តេ បុច្ឆិ – “យោ, ភណេ, រាជភដំ

បព្ពាជេតិ, កឹ សោ បសវតី”តិ? “ឧបជ្ឈាយស្ស, ទេវ, សីសំ ឆេតព្ពំ, អនុស្សាវកស្ស [អនុសាវកស្ស (ក.)] ជិវ្ហា ឧទ្ធរិតព្ពា, គណស្ស ឧបឌ្ឍផាសុកា ភញ្ជិតព្ពា”តិ។ អថ ខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “សន្តិ, ភន្តេ, រាជានោ អស្សទ្ធា អប្បសន្នា។ តេ អប្បមត្តកេនបិ ភិក្ខូ វិហេឋេយ្យុំ។ សាធុ, ភន្តេ, អយ្យា រាជភដំ ន បព្ពាជេយ្យុ”ន្តិ។ អថ ខោ ភគវា រាជានំ មាគធំ សេនិយំ ពិម្ពិសារំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ។ អថ ខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ ភគវតា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតោ សមាទបិតោ សមុត្តេជិតោ សម្បហំសិតោ ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ន, ភិក្ខវេ, រាជភដោ បព្ពាជេតព្ពោ។ យោ បព្ពាជេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

រាជភដវត្ថុ និដ្ឋិតំ។

២៨. អង្គុលិមាលចោរវត្ថុ

៩១. តេន ខោ បន សមយេន ចោរោ អង្គុលិមាលោ ភិក្ខូសុ បព្ពជិតោ ហោតិ។ មនុស្សា បស្សិត្វា ឧព្ពិជ្ជន្តិបិ, ឧត្តសន្តិបិ, បលាយន្តិបិ , អញ្ញេនបិ គច្ឆន្តិ, អញ្ញេនបិ មុខំ ករោន្តិ, ទ្វារម្បិ ថកេន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា ធជពន្ធំ ចោរំ បព្ពាជេស្សន្តី”តិ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខិយ្យន្តានំ វិបាចេន្តានំ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ.… ន, ភិក្ខវេ, ធជពន្ធោ ចោរោ បព្ពាជេតព្ពោ។ យោ បព្ពាជេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

អង្គុលិមាលចោរវត្ថុ និដ្ឋិតំ។

២៩. ការភេទកចោរវត្ថុ

៩២. តេន ខោ បន សមយេន រញ្ញា មាគធេន សេនិយេន ពិម្ពិសារេន អនុញ្ញាតំ ហោតិ – “យេ សមណេសុ សក្យបុត្តិយេសុ បព្ពជន្តិ, ន តេ លព្ភា កិញ្ចិ កាតុំ; ស្វាក្ខាតោ ធម្មោ, ចរន្តុ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយា”តិ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ បុរិសោ ចោរិកំ កត្វា ការាយ ពទ្ធោ ហោតិ។ សោ ការំ ភិន្ទិត្វា បលាយិត្វា ភិក្ខូសុ បព្ពជិតោ ហោតិ។ មនុស្សា បស្សិត្វា ឯវមាហំសុ – “អយំ សោ ការភេទកោ ចោរោ។ ហន្ទ, នំ នេមា”តិ។ ឯកច្ចេ ឯវមាហំសុ – “មាយ្យោ, ឯវំ អវចុត្ថ។ អនុញ្ញាតំ រញ្ញា មាគធេន សេនិយេន ពិម្ពិសារេន – “យេ សមណេសុ សក្យបុត្តិយេសុ បព្ពជន្តិ, ន តេ លព្ភា កិញ្ចិ កាតុំ; ស្វាក្ខាតោ ធម្មោ, ចរន្តុ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយា”តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “អភយូវរា ឥមេ សមណា សក្យបុត្តិយា, នយិមេ លព្ភា កិញ្ចិ កាតុំ។ កថញ្ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា ការភេទកំ ចោរំ បព្ពាជេស្សន្តី”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, ការភេទកោ ចោរោ បព្ពាជេតព្ពោ។ យោ បព្ពាជេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

ការភេទកចោរវត្ថុ និដ្ឋិតំ។

៣០. លិខិតកចោរវត្ថុ

៩៣. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ បុរិសោ ចោរិកំ កត្វា បលាយិត្វា ភិក្ខូសុ បព្ពជិតោ ហោតិ។ សោ ច រញ្ញោ អន្តេបុរេ លិខិតោ ហោតិ – យត្ថ បស្សតិ, តត្ថ ហន្តព្ពោតិ។ មនុស្សា បស្សិត្វា ឯវមាហំសុ – “អយំ សោ លិខិតកោ ចោរោ។ ហន្ទ, នំ ហនាមា”តិ។ ឯកច្ចេ ឯវមាហំសុ – “មាយ្យោ, ឯវំ អវចុត្ថ។ អនុញ្ញាតំ រញ្ញា មាគធេន សេនិយេន ពិម្ពិសារេន “យេ សមណេសុ សក្យបុត្តិយេសុ បព្ពជន្តិ, ន តេ លព្ភា កិញ្ចិ កាតុំ, ស្វាក្ខាតោ ធម្មោ, ចរន្តុ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយា”តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “អភយូវរា ឥមេ សមណា សក្យបុត្តិយា, នយិមេ លព្ភា កិញ្ចិ កាតុំ។ កថញ្ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា លិខិតកំ ចោរំ បព្ពាជេស្សន្តី”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, លិខិតកោ ចោរោ បព្ពាជេតព្ពោ។ យោ បព្ពាជេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

លិខិតកចោរវត្ថុ និដ្ឋិតំ។

៣១. កសាហតវត្ថុ

៩៤. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ បុរិសោ កសាហតោ កតទណ្ឌកម្មោ ភិក្ខូសុ បព្ពជិតោ ហោតិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា កសាហតំ កតទណ្ឌកម្មំ បព្ពាជេស្សន្តី”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន , ភិក្ខវេ, កសាហតោ កតទណ្ឌកម្មោ បព្ពាជេតព្ពោ។ យោ បព្ពាជេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

កសាហតវត្ថុ និដ្ឋិតំ។

៣២. លក្ខណាហតវត្ថុ

៩៥. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ បុរិសោ លក្ខណាហតោ កតទណ្ឌកម្មោ ភិក្ខូសុ បព្ពជិតោ ហោតិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា លក្ខណាហតំ កតទណ្ឌកម្មំ បព្ពាជេស្សន្តី”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, លក្ខណាហតោ កតទណ្ឌកម្មោ បព្ពាជេតព្ពោ។ យោ បព្ពាជេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

លក្ខណាហតវត្ថុ និដ្ឋិតំ។

៣៣. ឥណាយិកវត្ថុ

៩៦. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ បុរិសោ ឥណាយិកោ បលាយិត្វា ភិក្ខូសុ បព្ពជិតោ ហោតិ។ ធនិយា បស្សិត្វា ឯវមាហំសុ – “អយំ សោ អម្ហាកំ ឥណាយិកោ។ ហន្ទ, នំ នេមា”តិ។ ឯកច្ចេ ឯវមាហំសុ – “មាយ្យោ, ឯវំ អវចុត្ថ។ អនុញ្ញាតំ រញ្ញា មាគធេន សេនិយេន ពិម្ពិសារេន – ‘យេ សមណេសុ សក្យបុត្តិយេសុ បព្ពជន្តិ, ន តេ លព្ភា កិញ្ចិ កាតុំ; ស្វាក្ខាតោ ធម្មោ, ចរន្តុ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយា’”តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “អភយូវរា ឥមេ សមណា សក្យបុត្តិយា។ នយិមេ លព្ភា កិញ្ចិ កាតុំ។ កថញ្ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា ឥណាយិកំ បព្ពាជេស្សន្តី”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន, ភិក្ខវេ, ឥណាយិកោ បព្ពាជេតព្ពោ។ យោ បព្ពាជេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

ឥណាយិកវត្ថុ និដ្ឋិតំ។

៣៤. ទាសវត្ថុ

៩៧. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ទាសោ បលាយិត្វា ភិក្ខូសុ បព្ពជិតោ ហោតិ។ អយ្យកា [អយ្យិកា (ក.), អយិរកា (សី.)] បស្សិត្វា ឯវមាហំសុ – “អយំ សោ អម្ហាកំ ទាសោ។ ហន្ទ, នំ នេមា”តិ។ ឯកច្ចេ ឯវមាហំសុ – “មាយ្យោ, ឯវំ អវចុត្ថ, អនុញ្ញាតំ រញ្ញា មាគធេន សេនិយេន ពិម្ពិសារេន ‘យេ សមណេសុ សក្យបុត្តិយេសុ បព្ពជន្តិ, ន តេ លព្ភា កិញ្ចិ កាតុំ, ស្វាក្ខាតោ ធម្មោ, ចរន្តុ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយា’”តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “អភយូវរា ឥមេ សមណា សក្យបុត្តិយា, នយិមេ លព្ភា កិញ្ចិ កាតុំ។ កថញ្ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា ទាសំ បព្ពាជេស្សន្តី”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, ទាសោ បព្ពាជេតព្ពោ។ យោ បព្ពាជេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

ទាសវត្ថុ និដ្ឋិតំ។

៣៥. កម្មារភណ្ឌុវត្ថុ

៩៨. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ កម្មារភណ្ឌុ មាតាបិតូហិ សទ្ធិំ ភណ្ឌិត្វា អារាមំ គន្ត្វា ភិក្ខូសុ បព្ពជិតោ ហោតិ។ អថ ខោ តស្ស កម្មារភណ្ឌុស្ស មាតាបិតរោ តំ កម្មារភណ្ឌុំ វិចិនន្តា អារាមំ គន្ត្វា ភិក្ខូ បុច្ឆិំសុ – “អបិ, ភន្តេ, ឯវរូបំ ទារកំ បស្សេយ្យាថា”តិ? ភិក្ខូ អជានំយេវ អាហំសុ – “ន ជានាមា”តិ, អបស្សំយេវ អាហំសុ – “ន បស្សាមា”តិ។ អថ ខោ តស្ស កម្មារភណ្ឌុស្ស មាតាបិតរោ តំ កម្មារភណ្ឌុំ វិចិនន្តា ភិក្ខូសុ បព្ពជិតំ ទិស្វា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “អលជ្ជិនោ ឥមេ សមណា សក្យបុត្តិយា, ទុស្សីលា មុសាវាទិនោ។ ជានំយេវ អាហំសុ – ‘ន ជានាមា’តិ, បស្សំយេវ អាហំសុ – ‘ន បស្សាមា’តិ។ អយំ ទារកោ ភិក្ខូសុ បព្ពជិតោ”តិ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តស្ស កម្មារភណ្ឌុស្ស មាតាបិតូនំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខិយ្យន្តានំ វិបាចេន្តានំ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃំ អបលោកេតុំ ភណ្ឌុកម្មាយាតិ។

កម្មារភណ្ឌវត្ថុ និដ្ឋិតំ។

៣៦. ឧបាលិទារកវត្ថុ

៩៩. [តទំ វត្ថុ បាចិ. ៤០២ អាទយោ] តេន ខោ បន សមយេន រាជគហេ សត្តរសវគ្គិយា ទារកា សហាយកា ហោន្តិ។ ឧបាលិទារកោ តេសំ បាមោក្ខោ ហោតិ។ អថ ខោ ឧបាលិស្ស មាតាបិតូនំ ឯតទហោសិ – “កេន នុ ខោ ឧបាយេន ឧបាលិ អម្ហាកំ អច្ចយេន សុខញ្ច ជីវេយ្យ, ន ច កិលមេយ្យា”តិ? អថ ខោ ឧបាលិស្ស មាតាបិតូនំ ឯតទហោសិ – “សចេ ខោ ឧបាលិ លេខំ សិក្ខេយ្យ, ឯវំ ខោ ឧបាលិ អម្ហាកំ អច្ចយេន សុខញ្ច ជីវេយ្យ, ន ច កិលមេយ្យា”តិ។ អថ ខោ ឧបាលិស្ស មាតាបិតូនំ ឯតទហោសិ – “សចេ ខោ ឧបាលិ លេខំ សិក្ខិស្សតិ, អង្គុលិយោ ទុក្ខា ភវិស្សន្តិ។ សចេ ខោ ឧបាលិ គណនំ សិក្ខេយ្យ, ឯវំ ខោ ឧបាលិ អម្ហាកំ អច្ចយេន សុខញ្ច ជីវេយ្យ, ន ច កិលមេយ្យា”តិ។ អថ ខោ ឧបាលិស្ស មាតាបិតូនំ ឯតទហោសិ – “សចេ ខោ ឧបាលិ គណនំ សិក្ខិស្សតិ, ឧរស្ស ទុក្ខោ ភវិស្សតិ។ សចេ ខោ ឧបាលិ រូបំ សិក្ខេយ្យ, ឯវំ ខោ ឧបាលិ អម្ហាកំ អច្ចយេន សុខញ្ច ជីវេយ្យ, ន ច កិលមេយ្យា”តិ។ អថ ខោ ឧបាលិស្ស មាតាបិតូនំ ឯតទហោសិ – “សចេ ខោ ឧបាលិ រូបំ សិក្ខិស្សតិ, អក្ខីនិ ទុក្ខា ភវិស្សន្តិ។ ឥមេ ខោ សមណា សក្យបុត្តិយា សុខសីលា សុខសមាចារា, សុភោជនានិ ភុញ្ជិត្វា និវាតេសុ សយនេសុ សយន្តិ ។ សចេ ខោ ឧបាលិ សមណេសុ សក្យបុត្តិយេសុ បព្ពជេយ្យ, ឯវំ ខោ ឧបាលិ អម្ហាកំ អច្ចយេន សុខញ្ច ជីវេយ្យ, ន ច កិលមេយ្យា”តិ។

អស្សោសិ ខោ ឧបាលិទារកោ មាតាបិតូនំ ឥមំ កថាសល្លាបំ។ អថ ខោ ឧបាលិទារកោ យេន តេ ទារកា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា តេ ទារកេ ឯតទវោច – “ឯថ មយំ, អយ្យា, សមណេសុ សក្យបុត្តិយេសុ បព្ពជិស្សាមា”តិ។ “សចេ ខោ ត្វំ, អយ្យ, បព្ពជិស្សសិ, ឯវំ មយម្បិ បព្ពជិស្សាមា”តិ។ អថ ខោ តេ ទារកា ឯកមេកស្ស មាតាបិតរោ ឧបសង្កមិត្វា ឯតទវោចុំ – “អនុជានាថ មំ អគារស្មា អនាគារិយំ បព្ពជ្ជាយា”តិ។ អថ ខោ តេសំ ទារកានំ មាតាបិតរោ – “សព្ពេបិមេ ទារកា សមានច្ឆន្ទា កល្យាណាធិប្បាយា”តិ – អនុជានឹសុ។ តេ ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា បព្ពជ្ជំ យាចឹសុ។ តេ ភិក្ខូ បព្ពាជេសុំ ឧបសម្បាទេសុំ ។ តេ រត្តិយា បច្ចូសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ រោទន្តិ – “យាគុំ ទេថ, ភត្តំ ទេថ, ខាទនីយំ ទេថា”តិ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “អាគមេថ, អាវុសោ, យាវ រត្តិ វិភាយតិ។ សចេ យាគុ ភវិស្សតិ បិវិស្សថ, សចេ ភត្តំ ភវិស្សតិ ភុញ្ជិស្សថ, សចេ ខាទនីយំ ភវិស្សតិ ខាទិស្សថ; នោ ចេ ភវិស្សតិ យាគុ វា ភត្តំ វា ខាទនីយំ វា, បិណ្ឌាយ ចរិត្វា ភុញ្ជិស្សថា”តិ។ ឯវម្បិ ខោ តេ ភិក្ខូ ភិក្ខូហិ វុច្ចមានា រោទន្តិយេវ “យាគុំ ទេថ, ភត្តំ ទេថ, ខាទនីយំ ទេថា”តិ; សេនាសនំ ឩហទន្តិបិ ឧម្មិហន្តិបិ។

អស្សោសិ ខោ ភគវា រត្តិយា បច្ចូសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ ទារកសទ្ទំ។ សុត្វាន អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ – “កឹ នុ ខោ សោ, អានន្ទ, ទារកសទ្ទោ”តិ? អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ…បេ…. “សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ ជានំ ឩនវីសតិវស្សំ បុគ្គលំ ឧបសម្បាទេន្តី”តិ? “សច្ចំ, ភគវា”តិ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា… បេ…. “កថញ្ហិ នាម តេ, ភិក្ខវេ, មោឃបុរិសា ជានំ ឩនវីសតិវស្សំ បុគ្គលំ ឧបសម្បាទេស្សន្តិ។ ឩនវីសតិវស្សោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អក្ខមោ ហោតិ សីតស្ស ឧណ្ហស្ស ជិឃច្ឆាយ បិបាសាយ ឌំសមកសវាតាតបសរីសបសម្ផស្សានំ ទុរុត្តានំ ទុរាគតានំ វចនបថានំ ឧប្បន្នានំ សារីរិកានំ វេទនានំ ទុក្ខានំ តិព្ពានំ ខរានំ កដុកានំ អសាតានំ អមនាបានំ បាណហរានំ អនធិវាសកជាតិកោ ហោតិ។ វីសតិវស្សោវ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ ខមោ ហោតិ សីតស្ស ឧណ្ហស្ស ជិឃច្ឆាយ បិបាសាយ ឌំសមកសវាតាតបសរីសបសម្ផស្សានំ ទុរុត្តានំ ទុរាគតានំ វចនបថានំ, ឧប្បន្នានំ សារីរិកានំ វេទនានំ ទុក្ខានំ តិព្ពានំ ខរានំ កដុកានំ អសាតានំ អមនាបានំ បាណហរានំ អធិវាសកជាតិកោ ហោតិ។ នេតំ, ភិក្ខវេ, អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ, បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ…បេ…. វិគរហិត្វា…បេ. … ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ន, ភិក្ខវេ, ជានំ ឩនវីសតិវស្សោ បុគ្គលោ ឧបសម្បាទេតព្ពោ។ យោ ឧបសម្បាទេយ្យ, យថាធម្មោ ការេតព្ពោ”តិ។

ឧបាលិទារកវត្ថុ និដ្ឋិតំ។

៣៧. អហិវាតករោគវត្ថុ

១០០. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរំ កុលំ អហិវាតករោគេន កាលង្កតំ ហោតិ។ តស្ស បិតាបុត្តកា សេសា ហោន្តិ។ តេ ភិក្ខូសុ បព្ពជិត្វា ឯកតោវ បិណ្ឌាយ ចរន្តិ។ អថ ខោ សោ ទារកោ បិតុនោ ភិក្ខាយ ទិន្នាយ ឧបធាវិត្វា ឯតទវោច – “មយ្ហម្បិ, តាត, ទេហិ; មយ្ហម្បិ , តាត, ទេហី”តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “អព្រហ្មចារិនោ ឥមេ សមណា សក្យបុត្តិយា។ អយម្បិ ទារកោ ភិក្ខុនិយា ជាតោ”តិ។ អស្សោសុំ ខោ

ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខិយ្យន្តានំ វិបាចេន្តានំ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, ឩនបន្នរសវស្សោ ទារកោ បព្ពាជេតព្ពោ។ យោ បព្ពាជេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ អានន្ទស្ស ឧបដ្ឋាកកុលំ សទ្ធំ បសន្នំ អហិវាតករោគេន កាលង្កតំ ហោតិ, ទ្វេ ច ទារកា សេសា ហោន្តិ។ តេ បោរាណកេន អាចិណ្ណកប្បេន ភិក្ខូ បស្សិត្វា ឧបធាវន្តិ។ ភិក្ខូ អបសាទេន្តិ។ តេ ភិក្ខូហិ អបសាទិយមានា រោទន្តិ។ អថ ខោ អាយស្មតោ អានន្ទស្ស ឯតទហោសិ – “ភគវតា បញ្ញត្តំ ‘ន ឩនបន្នរសវស្សោ ទារកោ បព្ពាជេតព្ពោ’តិ។ ឥមេ ច ទារកា ឩនបន្នរសវស្សា។ កេន នុ ខោ ឧបាយេន ឥមេ ទារកា ន វិនស្សេយ្យុ”ន្តិ? អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ។ ឧស្សហន្តិ បន តេ, អានន្ទ, ទារកា កាកេ ឧឌ្ឌាបេតុន្តិ? ឧស្សហន្តិ, ភគវាតិ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឩនបន្នរសវស្សំ ទារកំ កាកុឌ្ឌេបកំ បព្ពាជេតុ”ន្តិ។

អហិវាតករោគវត្ថុ និដ្ឋិតំ។

៣៨. កណ្ដកវត្ថុ

១០១. តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ ឧបនន្ទស្ស សក្យបុត្តស្ស ទ្វេ សាមណេរា ហោន្តិ – កណ្ដកោ ច មហកោ ច។ តេ អញ្ញមញ្ញំ ទូសេសុំ។ ភិក្ខូ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម សាមណេរា ឯវរូបំ អនាចារំ អាចរិស្សន្តី”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, ឯកេន ទ្វេ សាមណេរា ឧបដ្ឋាបេតព្ពា។ យោ ឧបដ្ឋាបេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

កណ្ដកវត្ថុ និដ្ឋិតំ។

៣៩. អាហុន្ទរិកវត្ថុ

១០២. តេន ខោ បន សមយេន ភគវា តត្ថេវ រាជគហេ វស្សំ វសិ, តត្ថ ហេមន្តំ, តត្ថ គិម្ហំ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “អាហុន្ទរិកា សមណានំ សក្យបុត្តិយានំ ទិសា អន្ធការា, ន ឥមេសំ ទិសា បក្ខាយន្តី”តិ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខិយ្យន្តានំ វិបាចេន្តានំ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អថ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ – “គច្ឆានន្ទ, អវាបុរណំ [អបាបុរណំ (ក.)] អាទាយ អនុបរិវេណិយំ ភិក្ខូនំ អារោចេហិ – ‘ឥច្ឆតាវុសោ ភគវា ទក្ខិណាគិរិំ ចារិកំ បក្កមិតុំ។ យស្សាយស្មតោ អត្ថោ, សោ អាគច្ឆតូ’”តិ។ ឯវំ, ភន្តេ, តិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ បដិស្សុណិត្វា អវាបុរណំ អាទាយ អនុបរិវេណិយំ ភិក្ខូនំ អារោចេសិ – ‘ឥច្ឆតាវុសោ ភគវា ទក្ខិណាគិរិំ ចារិកំ បក្កមិតុំ។ យស្សាយស្មតោ អត្ថោ, សោ អាគច្ឆតូ’”តិ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “ភគវតា, អាវុសោ អានន្ទ, បញ្ញត្តំ ទសវស្សានិ និស្សាយ វត្ថុំ, ទសវស្សេន និស្សយំ ទាតុំ។ តត្ថ ច នោ គន្តព្ពំ ភវិស្សតិ, និស្សយោ ច គហេតព្ពោ ភវិស្សតិ, ឥត្តរោ ច វាសោ ភវិស្សតិ, បុន ច បច្ចាគន្តព្ពំ ភវិស្សតិ, បុន ច និស្សយោ គហេតព្ពោ ភវិស្សតិ។ សចេ អម្ហាកំ អាចរិយុបជ្ឈាយា គមិស្សន្តិ, មយម្បិ គមិស្សាម; នោ ចេ អម្ហាកំ អាចរិយុបជ្ឈាយា គមិស្សន្តិ, មយម្បិ ន គមិស្សាម។ លហុចិត្តកតា នោ, អាវុសោ អានន្ទ, បញ្ញាយិស្សតី”តិ។ អថ ខោ ភគវា ឱគណេន ភិក្ខុសង្ឃេន ទក្ខិណាគិរិំ ចារិកំ បក្កាមិ។

អាហុន្ទរិកវត្ថុ និដ្ឋិតំ។

៤០. និស្សយមុច្ចនកកថា

១០៣. អថ ខោ ភគវា ទក្ខិណាគិរិស្មិំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា បុនទេវ រាជគហំ បច្ចាគច្ឆិ។ អថ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ – “កិំ នុ ខោ, អានន្ទ, តថាគតោ ឱគណេន ភិក្ខុសង្ឃេន ទក្ខិណាគិរិំ ចារិកំ បក្កន្តោ”តិ? អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន បញ្ចវស្សានិ និស្សាយ វត្ថុំ, អព្យត្តេន យាវជីវំ។

“បញ្ចហិ , ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្ពំ។ ន អសេក្ខេន សីលក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ ន អសេក្ខេន សមាធិក្ខន្ធេន, ន អសេក្ខេន បញ្ញាក្ខន្ធេន ន អសេក្ខេន វិមុត្តិក្ខន្ធេន ន អសេក្ខេន វិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្ពំ។

“បញ្ចហិ , ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថព្ពំ។ អសេក្ខេន សីលក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ អសេក្ខេន សមាធិក្ខន្ធេន។ អសេក្ខេន បញ្ញាក្ខន្ធេន... អសេក្ខេន វិមុត្តិក្ខន្ធេន... អសេក្ខេន វិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថព្ពំ។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្ពំ។ អស្សទ្ធោ ហោតិ, អហិរិកោ ហោតិ, អនោត្តប្បី ហោតិ, កុសីតោ ហោតិ, មុដ្ឋស្សតិ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្ពំ។

“បញ្ចហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថព្ពំ។ សទ្ធោ ហោតិ , ហិរិមា ហោតិ, ឱត្តប្បី ហោតិ, អារទ្ធវីរិយោ ហោតិ, ឧបដ្ឋិតស្សតិ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថព្ពំ។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្ពំ។ អធិសីលេ សីលវិបន្នោ ហោតិ, អជ្ឈាចារេ អាចារវិបន្នោ ហោតិ, អតិទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិវិបន្នោ ហោតិ, អប្បស្សុតោ ហោតិ, ទុប្បញ្ញោ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្ពំ។

“បញ្ចហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថព្ពំ។ ន អធិសីលេ សីលវិបន្នោ ហោតិ, ន អជ្ឈាចារេ អាចារវិបន្នោ ហោតិ, ន អតិទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិវិបន្នោ ហោតិ, ពហុស្សុតោ ហោតិ, បញ្ញវា ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថព្ពំ។

“អបរេហិបិ , ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្ពំ។ អាបត្តិំ ន ជានាតិ, អនាបត្តិំ ន ជានាតិ, លហុកំ អាបត្តិំ ន ជានាតិ, គរុកំ អាបត្តិំ ន ជានាតិ, ឧភយានិ ខោ បនស្ស បាតិមោក្ខានិ វិត្ថារេន ន ស្វាគតានិ ហោន្តិ ន សុវិភត្តានិ ន សុប្បវត្តីនិ ន សុវិនិច្ឆិតានិ សុត្តសោ អនុព្យញ្ជនសោ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្ពំ។

“បញ្ចហិ , ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថព្ពំ។ អាបត្តិំ ជានាតិ, អនាបត្តិំ ជានាតិ, លហុកំ អាបត្តិំ ជានាតិ, គរុកំ អាបត្តិំ ជានាតិ, ឧភយានិ ខោ បនស្ស បាតិមោក្ខានិ វិត្ថារេន ស្វាគតានិ ហោន្តិ សុវិភត្តានិ សុប្បវត្តីនិ សុវិនិច្ឆិតានិ សុត្តសោ អនុព្យញ្ជនសោ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថព្ពំ។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្ពំ។ អាបត្តិំ ន ជានាតិ, អនាបត្តិំ ន ជានាតិ, លហុកំ អាបត្តិំ ន ជានាតិ, គរុកំ អាបត្តិំ ន ជានាតិ, ឩនបញ្ចវស្សោ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្ពំ។

“បញ្ចហិ , ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថព្ពំ។ អាបត្តិំ ជានាតិ, អនាបត្តិំ ជានាតិ, លហុកំ អាបត្តិំ ជានាតិ, គរុកំ អាបត្តិំ ជានាតិ, បញ្ចវស្សោ វា ហោតិ អតិរេក បញ្ចវស្សោ វា – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថព្ពំ។

និស្សយមុច្ចនកកថា និដ្ឋិតា។

បញ្ចកេទសវារោ និដ្ឋិតោ។

១០៤. “ឆហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្ពំ។ ន អសេក្ខេន សីលក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ, ន អសេក្ខេន សមាធិក្ខន្ធេន, ន អសេក្ខេន បញ្ញាក្ខន្ធេន, ន អសេក្ខេន វិមុត្តិក្ខន្ធេន, ន

អសេក្ខេន វិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ, ឩនបញ្ចវស្សោ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្ពំ។

“ឆហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថព្ពំ។ អសេក្ខេន សីលក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ, អសេក្ខេន សមាធិក្ខន្ធេន, អសេក្ខេន បញ្ញាក្ខន្ធេន, អសេក្ខេន វិមុត្តិក្ខន្ធេន, អសេក្ខេន វិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ ហោតិ, បញ្ចវស្សោ វា ហោតិ អតិរេកបញ្ចវស្សោ វា – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថព្ពំ។

“អបរេហិបិ , ភិក្ខវេ, ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្ពំ។ អស្សទ្ធោ ហោតិ, អហិរិកោ ហោតិ, អនោត្តប្បី ហោតិ, កុសីតោ ហោតិ, មុដ្ឋស្សតិ ហោតិ, ឩនបញ្ចវស្សោ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្ពំ។

“ឆហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថព្ពំ។ សទ្ធោ ហោតិ, ហិរិមា ហោតិ, ឱត្តប្បី ហោតិ, អារទ្ធវីរិយោ ហោតិ, ឧបដ្ឋិតស្សតិ ហោតិ, បញ្ចវស្សោ វា ហោតិ អតិរេកបញ្ចវស្សោ វា – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថព្ពំ។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្ពំ។ អធិសីលេ សីលវិបន្នោ ហោតិ, អជ្ឈាចារេ អាចារវិបន្នោ ហោតិ, អតិទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិវិបន្នោ ហោតិ, អប្បស្សុតោ ហោតិ, ទុប្បញ្ញោ ហោតិ, ឩនបញ្ចវស្សោ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្ពំ។

“ឆហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថព្ពំ។ ន អធិសីលេ សីលវិបន្នោ ហោតិ, ន អជ្ឈាចារេ អាចារវិបន្នោ ហោតិ, ន អតិទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិវិបន្នោ ហោតិ, ពហុស្សុតោ ហោតិ, បញ្ញវា ហោតិ, បញ្ចវស្សោ វា ហោតិ អតិរេកបញ្ចវស្សោ វា – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថព្ពំ។

“អបរេហិបិ, ភិក្ខវេ, ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្ពំ។ អាបត្តឹ ន ជានាតិ, អនាបត្តឹ ន ជានាតិ, លហុកំ អាបត្តឹ ន ជានាតិ, គរុកំ អាបត្តឹ ន ជានាតិ, ឧភយានិ ខោ បនស្ស បាតិមោក្ខានិ វិត្ថារេន ន ស្វាគតានិ ហោន្តិ ន សុវិភត្តានិ ន សុប្បវត្តីនិ ន សុវិនិច្ឆិតានិ សុត្តសោ អនុព្យញ្ជនសោ, ឩនបញ្ចវស្សោ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្ពំ។

“ឆហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថព្ពំ។ អាបត្តឹ ជានាតិ, អនាបត្តឹ ជានាតិ, លហុកំ អាបត្តឹ ជានាតិ, គរុកំ អាបត្តឹ ជានាតិ, ឧភយានិ ខោ បនស្ស បាតិមោក្ខានិ វិត្ថារេន ស្វាគតានិ ហោន្តិ សុវិភត្តានិ សុប្បវត្តីនិ សុវិនិច្ឆិតានិ សុត្តសោ អនុព្យញ្ជនសោ, បញ្ចវស្សោ វា ហោតិ អតិរេកបញ្ចវស្សោ វា – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ឆហង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថព្ព”ន្តិ។

អភយូវរភាណវារោ និដ្ឋិតោ អដ្ឋមោ។

អដ្ឋមភាណវារោ។

៤១. រាហុលវត្ថុ

១០៥. អថ ខោ ភគវា រាជគហេ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន កបិលវត្ថុ តេន ចារិកំ បក្កាមិ។ អនុបុព្ពេន ចារិកំ ចរមានោ យេន កបិលវត្ថុ តទវសរិ។ តត្រ សុទំ ភគវា សក្កេសុ វិហរតិ កបិលវត្ថុស្មិំ និគ្រោធារាមេ។ អថ ខោ ភគវា បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន សុទ្ធោទនស្ស សក្កស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ។ អថ ខោ រាហុលមាតា ទេវី រាហុលំ កុមារំ ឯតទវោច – “ឯសោ តេ, រាហុល, បិតា។ គច្ឆស្សុ [គច្ឆស្ស (ស្យា.)], ទាយជ្ជំ យាចាហី”តិ។ អថ ខោ រាហុលោ កុមារោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវតោ បុរតោ, អដ្ឋាសិ – “សុខា តេ, សមណ, ឆាយា”តិ។ អថ ខោ ភគវា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ។ អថ ខោ រាហុលោ កុមារោ ភគវន្តំ បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ អនុពន្ធិ – “ទាយជ្ជំ មេ, សមណ, ទេហិ; ទាយជ្ជំ មេ, សមណ, ទេហី”តិ។ អថ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ សារិបុត្តំ អាមន្តេសិ – “តេន ហិ ត្វំ, សារិបុត្ត, រាហុលំ កុមារំ បព្ពាជេហី”តិ។ “កថាហំ, ភន្តេ, រាហុលំ កុមារំ បព្ពាជេមី”តិ? អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ

ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តីហិ សរណគមនេហិ សាមណេរបព្ពជ្ជំ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, បព្ពាជេតព្ពោ – បឋមំ កេសមស្សុំ ឱហារាបេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទាបេត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ការាបេត្វា ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទាបេត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទាបេត្វា អញ្ជលឹ បគ្គណ្ហាបេត្វា ឯវំ វទេហីតិ វត្តព្ពោ – ពុទ្ធំ សរណំ គច្ឆាមិ, ធម្មំ សរណំ គច្ឆាមិ, សង្ឃំ សរណំ គច្ឆាមិ; ទុតិយម្បិ ពុទ្ធំ សរណំ គច្ឆាមិ, ទុតិយម្បិ ធម្មំ សរណំ គច្ឆាមិ, ទុតិយម្បិ សង្ឃំ សរណំ គច្ឆាមិ; តតិយម្បិ ពុទ្ធំ សរណំ គច្ឆាមិ, តតិយម្បិ ធម្មំ សរណំ គច្ឆាមិ, តតិយម្បិ សង្ឃំ សរណំ គច្ឆាមីតិ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឥមេហិ តីហិ សរណគមនេហិ សាមណេរបព្ពជ្ជ”ន្តិ។ អថ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ រាហុលំ កុមារំ បព្ពាជេសិ។

អថ ខោ សុទ្ធោទនោ សក្កោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សុទ្ធោទនោ សក្កោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ឯកាហំ, ភន្តេ, ភគវន្តំ វរំ យាចាមី”តិ។ “អតិក្កន្តវរា ខោ, គោតម, តថាគតា”តិ។ “យញ្ច, ភន្តេ, កប្បតិ, យញ្ច អនវជ្ជ”ន្តិ។ “វទេហិ, គោតមា”តិ។ “ភគវតិ មេ, ភន្តេ, បព្ពជិតេ អនប្បកំ ទុក្ខំ អហោសិ, តថា នន្ទេ, អធិមត្តំ រាហុលេ។ បុត្តបេមំ , ភន្តេ, ឆវឹ ឆិន្ទតិ, ឆវឹ ឆេត្វា ចម្មំ ឆិន្ទតិ, ចម្មំ ឆេត្វា មំសំ ឆិន្ទតិ, មំសំ ឆេត្វា ន្ហារុំ ឆិន្ទតិ, ន្ហារុំ ឆេត្វា អដ្ឋឹ ឆិន្ទតិ, អដ្ឋឹ ឆេត្វា អដ្ឋិមិញ្ជំ អាហច្ច តិដ្ឋតិ។ សាធុ, ភន្តេ, អយ្យា អននុញ្ញាតំ មាតាបិតូហិ បុត្តំ ន បព្ពាជេយ្យុ”ន្តិ។ អថ ខោ ភគវា សុទ្ធោទនំ សក្កំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ។ អថ ខោ សុទ្ធោទនោ សក្កោ ភគវតា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតោ សមាទបិតោ សមុត្តេជិតោ សម្បហំសិតោ ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ន, ភិក្ខវេ, អននុញ្ញាតោ មាតាបិតូហិ បុត្តោ បព្ពាជេតព្ពោ។ យោ បព្ពាជេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

អថ ខោ ភគវា កបិលវត្ថុស្មិំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន សាវត្ថិ តេន ចារិកំ បក្កាមិ។ អនុបុព្ពេន ចារិកំ ចរមានោ យេន សាវត្ថិ តទវសរិ។ តត្រ សុទំ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ សារិបុត្តស្ស ឧបដ្ឋាកកុលំ អាយស្មតោ សារិបុត្តស្ស សន្តិកេ ទារកំ បាហេសិ – “ឥមំ ទារកំ ថេរោ បព្ពាជេតូ”តិ។ អថ ខោ អាយស្មតោ សារិបុត្តស្ស ឯតទហោសិ – “ភគវតា បញ្ញត្តំ ‘ន ឯកេន ទ្វេ សាមណេរា ឧបដ្ឋាបេតព្ពា’តិ។ អយញ្ច មេ រាហុលោ សាមណេរោ។ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្ព”ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន ឯកេន ទ្វេ សាមណេរេ ឧបដ្ឋាបេតុំ, យាវតកេ វា បន ឧស្សហតិ ឱវទិតុំ អនុសាសិតុំ តាវតកេ ឧបដ្ឋាបេតុន្តិ។

រាហុលវត្ថុ និដ្ឋិតំ។

៤២. សិក្ខាបទកថា

១០៦. អថ ខោ សាមណេរានំ ឯតទហោសិ – “កតិ នុ ខោ អម្ហាកំ សិក្ខាបទានិ, កត្ថ ច អម្ហេហិ សិក្ខិតព្ព”ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ.… អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សាមណេរានំ ទស សិក្ខាបទានិ, តេសុ ច សាមណេរេហិ សិក្ខិតុំ – បាណាតិបាតា វេរមណី [វេរមណិ, វេរមណី (ក.)], អទិន្នាទានា វេរមណី, អព្រហ្មចរិយា វេរមណី, មុសាវាទា វេរមណី, សុរាមេរយមជ្ជបមាទដ្ឋានា វេរមណី, វិកាលភោជនា វេរមណី, នច្ចគីតវាទិតវិសូកទស្សនា វេរមណី, មាលាគន្ធវិលេបនធារណមណ្ឌនវិភូសនដ្ឋានា វេរមណី , ឧច្ចាសយនមហាសយនា វេរមណី, ជាតរូបរជតបដិគ្គហណា វេរមណី។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សាមណេរានំ ឥមានិ ទស សិក្ខាបទានិ, ឥមេសុ ច សាមណេរេហិ សិក្ខិតុន្តិ។

សិក្ខាបទកថា និដ្ឋិតា។

៤៣. ទណ្ឌកម្មវត្ថុ

១០៧. តេន ខោ បន សមយេន សាមណេរា ភិក្ខូសុ អគារវា អប្បតិស្សា អសភាគវុត្តិកា វិហរន្តិ។ ភិក្ខូ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម សាមណេរា ភិក្ខូសុ អគារវា អប្បតិស្សា អសភាគវុត្តិកា វិហរិស្សន្តី”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ.… អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស សាមណេរស្ស ទណ្ឌកម្មំ កាតុំ។ ភិក្ខូនំ អលាភាយ បរិសក្កតិ, ភិក្ខូនំ អនត្ថាយ បរិសក្កតិ, ភិក្ខូនំ អវាសាយ បរិសក្កតិ, ភិក្ខូ អក្កោសតិ បរិភាសតិ, ភិក្ខូ ភិក្ខូហិ ភេទេតិ – អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឥមេហិ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស សាមណេរស្ស ទណ្ឌកម្មំ កាតុន្តិ។

អថ ខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “កឹ នុ ខោ ទណ្ឌកម្មំ កាតព្ព”ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អាវរណំ កាតុន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ សាមណេរានំ សព្ពំ សង្ឃារាមំ អាវរណំ ករោន្តិ។ សាមណេរា អារាមំ បវិសិតុំ អលភមានា បក្កមន្តិបិ , វិព្ភមន្តិបិ, តិត្ថិយេសុបិ សង្កមន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, សព្ពោ សង្ឃារាមោ អាវរណំ កាតព្ពោ។ យោ ករេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, យត្ថ វា វសតិ, យត្ថ វា បដិក្កមតិ, តត្ថ អាវរណំ កាតុន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ សាមណេរានំ មុខទ្វារិកំ អាហារំ អាវរណំ ករោន្តិ។ មនុស្សា យាគុបានម្បិ សង្ឃភត្តម្បិ ករោន្តា សាមណេរេ ឯវំ វទេន្តិ – “ឯថ, ភន្តេ, យាគុំ បិវថ; ឯថ, ភន្តេ, ភត្តំ ភុញ្ជថា”តិ។ សាមណេរា ឯវំ វទេន្តិ – “នាវុសោ, លព្ភា។ ភិក្ខូហិ អាវរណំ កត”ន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម ភទន្តា សាមណេរានំ មុខទ្វារិកំ អាហារំ អាវរណំ ករិស្សន្តី”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, មុខទ្វារិកោ អាហារោ អាវរណំ កាតព្ពោ។ យោ ករេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

ទណ្ឌកម្មវត្ថុ និដ្ឋិតំ។

៤៤. អនាបុច្ឆាវរណវត្ថុ

១០៨. តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ឧបជ្ឈាយេ អនាបុច្ឆា សាមណេរានំ អាវរណំ ករោន្តិ។ ឧបជ្ឈាយា គវេសន្តិ – កថំ [កហំ (ក.)] នុ ខោ អម្ហាកំ សាមណេរា ន ទិស្សន្តីតិ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “ឆព្ពគ្គិយេហិ, អាវុសោ, ភិក្ខូហិ អាវរណំ កត”ន្តិ។ ឧបជ្ឈាយា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ អម្ហេ អនាបុច្ឆា អម្ហាកំ សាមណេរានំ អាវរណំ ករិស្សន្តី”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, ឧបជ្ឈាយេ អនាបុច្ឆា អាវរណំ កាតព្ពំ។ យោ ករេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

អនាបុច្ឆាវរណវត្ថុ និដ្ឋិតំ។

៤៥. អបលាឡនវត្ថុ

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ថេរានំ ភិក្ខូនំ សាមណេរេ អបលាឡេន្តិ។ ថេរា សាមំ ទន្តកដ្ឋម្បិ មុខោទកម្បិ គណ្ហន្តា កិលមន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, អញ្ញស្ស បរិសា អបលាឡេតព្ពា។ យោ អបលាឡេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា តិ។

អបលាឡនវត្ថុ និដ្ឋិតំ។

៤៦. កណ្ដកសាមណេរវត្ថុ

តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ ឧបនន្ទស្ស សក្យបុត្តស្ស កណ្ដកោ នាម សាមណេរោ កណ្ដកឹ នាម ភិក្ខុនឹ ទូសេសិ។ ភិក្ខូ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម សាមណេរោ ឯវរូបំ អនាចារំ អាចរិស្សតី”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ទសហង្គេហិ សមន្នាគតំ សាមណេរំ នាសេតុំ។ បាណាតិបាតី ហោតិ, អទិន្នាទាយី ហោតិ, អព្រហ្មចារី ហោតិ, មុសាវាទី ហោតិ, មជ្ជបាយី ហោតិ, ពុទ្ធស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ, ធម្មស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ, សង្ឃស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ, មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ, ភិក្ខុនិទូសកោ ហោតិ – អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឥមេហិ ទសហង្គេហិ សមន្នាគតំ សាមណេរំ នាសេតុន្តិ។

៤៧. បណ្ឌកវត្ថុ

១០៩. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ បណ្ឌកោ ភិក្ខូសុ បព្ពជិតោ ហោតិ។ សោ ទហរេ ទហរេ ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទេតិ – “ឯថ, មំ អាយស្មន្តោ ទូសេថា”តិ។ ភិក្ខូ អបសាទេន្តិ – “នស្ស, បណ្ឌក, វិនស្ស, បណ្ឌក, កោ តយា អត្ថោ”តិ។ សោ ភិក្ខូហិ អបសាទិតោ មហន្តេ មហន្តេ មោឡិគល្លេ សាមណេរេ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទេតិ – “ឯថ, មំ អាវុសោ ទូសេថា”តិ។ សាមណេរា អបសាទេន្តិ – “នស្ស, បណ្ឌក, វិនស្ស, បណ្ឌក, កោ តយា អត្ថោ”តិ។ សោ សាមណេរេហិ អបសាទិតោ ហត្ថិភណ្ឌេ អស្សភណ្ឌេ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទេតិ – “ឯថ, មំ, អាវុសោ , ទូសេថា”តិ។ ហត្ថិភណ្ឌា អស្សភណ្ឌា ទូសេសុំ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “បណ្ឌកា ឥមេ

សមណា សក្យបុត្តិយា។ យេបិ ឥមេសំ ន បណ្ឌកា, តេបិ ឥមេ បណ្ឌកេ ទូសេន្តិ។ ឯវំ ឥមេ សព្ពេវ អព្រហ្មចារិនោ’’តិ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ ហត្ថិភណ្ឌានំ អស្សភណ្ឌានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខិយ្យន្តានំ វិបាចេន្តានំ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ បណ្ឌកោ, ភិក្ខវេ, អនុបសម្បន្នោ ន ឧបសម្បាទេតព្ពោ, ឧបសម្បន្នោ នាសេតព្ពោតិ។

៤៨. ថេយ្យសំវាសកវត្ថុ

១១០. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ បុរាណកុលបុត្តោ ខីណកោលញ្ញោ សុខុមាលោ ហោតិ។ អថ ខោ តស្ស បុរាណកុលបុត្តស្ស ខីណកោលញ្ញស្ស ឯតទហោសិ – ‘‘អហំ ខោ សុខុមាលោ, ន បដិពលោ អនធិគតំ វា ភោគំ អធិគន្តុំ, អធិគតំ វា ភោគំ ផាតិំ កាតុំ។ កេន នុ ខោ អហំ ឧបាយេន សុខញ្ច ជីវេយ្យំ, ន ច កិលមេយ្យ’’ន្តិ? អថ ខោ តស្ស បុរាណកុលបុត្តស្ស ខីណកោលញ្ញស្ស ឯតទហោសិ – ‘‘ឥមេ ខោ សមណា សក្យបុត្តិយា សុខសីលា សុខសមាចារា, សុភោជនានិ ភុញ្ជិត្វា និវាតេសុ សយនេសុ សយន្តិ។ យំនូនាហំ សាមំ បត្តចីវរំ បដិយាទេត្វា កេសមស្សុំ ឱហារេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា អារាមំ គន្ត្វា ភិក្ខូហិ សទ្ធិំ សំវសេយ្យ’’ន្តិ។ អថ ខោ សោ បុរាណកុលបុត្តោ ខីណកោលញ្ញោ សាមំ បត្តចីវរំ បដិយាទេត្វា កេសមស្សុំ ឱហារេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា អារាមំ គន្ត្វា ភិក្ខូ អភិវាទេតិ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – ‘‘កតិវស្សោសិ ត្វំ, អាវុសោ’’តិ? កិំ ឯតំ, អាវុសោ, កតិវស្សោ នាមាតិ? កោ បន តេ, អាវុសោ, ឧបជ្ឈាយោតិ? កិំ ឯតំ , អាវុសោ, ឧបជ្ឈាយោ នាមាតិ? ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ ឧបាលិំ ឯតទវោចុំ – ‘‘ឥង្ឃាវុសោ ឧបាលិ, ឥមំ បព្ពជិតំ អនុយុញ្ជាហី’’តិ។ អថ ខោ សោ បុរាណកុលបុត្តោ ខីណកោលញ្ញោ អាយស្មតា ឧបាលិនា អនុយុញ្ជិយមានោ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ។ អាយស្មា ឧបាលិ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ។ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ថេយ្យសំវាសកោ, ភិក្ខវេ, អនុបសម្បន្នោ ន ឧបសម្បាទេតព្ពោ, ឧបសម្បន្នោ នាសេតព្ពោតិ។ តិត្ថិយបក្កន្តកោ, ភិក្ខវេ, អនុបសម្បន្នោ ន ឧបសម្បាទេតព្ពោ, ឧបសម្បន្នោ នាសេតព្ពោតិ។

៤៩. តិរច្ឆានគតវត្ថុ

១១១. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ នាគោ នាគយោនិយា អដ្ដីយតិ ហរាយតិ ជិគុច្ឆតិ។ អថ ខោ តស្ស នាគស្ស ឯតទហោសិ – ‘‘កេន នុ ខោ អហំ ឧបាយេន នាគយោនិយា ច បរិមុច្ចេយ្យំ ខិប្បញ្ច មនុស្សត្តំ បដិលភេយ្យ’’ន្តិ។ អថ ខោ តស្ស នាគស្ស ឯតទហោសិ – ‘‘ឥមេ ខោ សមណា សក្យបុត្តិយា ធម្មចារិនោ សមចារិនោ ព្រហ្មចារិនោ សច្ចវាទិនោ សីលវន្តោ កល្យាណធម្មា។ សចេ ខោ អហំ សមណេសុ សក្យបុត្តិយេសុ បព្ពជេយ្យំ, ឯវាហំ នាគយោនិយា ច បរិមុច្ចេយ្យំ, ខិប្បញ្ច មនុស្សត្តំ បដិលភេយ្យ’’ន្តិ។ អថ ខោ សោ នាគោ មាណវកវណ្ណេន ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា បព្ពជ្ជំ យាចិ។ តំ ភិក្ខូ បព្ពាជេសុំ, ឧបសម្បាទេសុំ។ តេន ខោ បន សមយេន សោ នាគោ អញ្ញតរេន ភិក្ខុនា សទ្ធិំ បច្ចន្តិមេ វិហារេ បដិវសតិ។ អថ ខោ សោ ភិក្ខុ រត្តិយា បច្ចូសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ អជ្ឈោកាសេ ចង្កមតិ។ អថ ខោ សោ នាគោ តស្ស ភិក្ខុនោ និក្ខន្តេ វិស្សដ្ឋោ និទ្ទំ ឱក្កមិ។ សព្ពោ វិហារោ អហិនា បុណ្ណោ, វាតបានេហិ ភោគា និក្ខន្តា ហោន្តិ។ អថ ខោ សោ ភិក្ខុ វិហារំ បវិសិស្សាមីតិ កវាដំ បណាមេន្តោ អទ្ទស សព្ពំ វិហារំ អហិនា បុណ្ណំ, វាតបានេហិ ភោគេ និក្ខន្តេ, ទិស្វាន ភីតោ វិស្សរមកាសិ។ ភិក្ខូ ឧបធាវិត្វា តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោចុំ – ‘‘កិស្ស ត្វំ, អាវុសោ, វិស្សរមកាសី’’តិ? ‘‘អយំ, អាវុសោ, សព្ពោ វិហារោ អហិនា បុណ្ណោ, វាតបានេហិ ភោគា និក្ខន្តា’’តិ។ អថ ខោ សោ នាគោ តេន សទ្ទេន បដិពុជ្ឈិត្វា សកេ អាសនេ និសីទិ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – ‘‘កោសិ ត្វំ, អាវុសោ’’តិ? ‘‘អហំ, ភន្តេ, នាគោ’’តិ។ ‘‘កិស្ស បន ត្វំ, អាវុសោ, ឯវរូបំ អកាសី’’តិ? អថ ខោ សោ នាគោ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ។ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា តំ នាគំ ឯតទវោច – ‘‘តុម្ហេ ខោត្ថ នាគា អវិរុឡ្ហិធម្មា ឥមស្មិំ ធម្មវិនយេ។ គច្ឆ ត្វំ, នាគ, តត្ថេវ ចាតុទ្ទសេ បន្នរសេ អដ្ឋមិយា ច បក្ខស្ស ឧបោសថំ ឧបវស, ឯវំ ត្វំ នាគយោនិយា ច បរិមុច្ចិស្សសិ, ខិប្បញ្ច មនុស្សត្តំ បដិលភិស្សសី’’តិ។ អថ ខោ សោ នាគោ អវិរុឡ្ហិធម្មោ កិរាហំ ឥមស្មិំ ធម្មវិនយេតិ ទុក្ខី ទុម្មនោ អស្សូនិ បវត្តយមានោ វិស្សរំ កត្វា បក្កាមិ។ អថ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – ‘‘ទ្វេមេ, ភិក្ខវេ, បច្ចយា នាគស្ស សភាវបាតុកម្មាយ។ យទា ច សជាតិយា មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវតិ, យទា ច វិស្សដ្ឋោ និទ្ទំ ឱក្កមតិ – ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ទ្វេ បច្ចយា នាគស្ស សភាវបាតុកម្មាយ ។ តិរច្ឆានគតោ, ភិក្ខវេ, អនុបសម្បន្នោ ន ឧបសម្បាទេតព្ពោ, ឧបសម្បន្នោ នាសេតព្ពោ’’តិ។

៥០. មាតុឃាតកវត្ថុ

១១២. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ មាណវកោ មាតរំ ជីវិតា វោរោបេសិ។ សោ តេន បាបកេន កម្មេន អដ្ដីយតិ ហរាយតិ ជិគុច្ឆតិ ។ អថ ខោ តស្ស មាណវកស្ស ឯតទហោសិ – “កេន នុ ខោ អហំ ឧបាយេន ឥមស្ស បាបកស្ស កម្មស្ស និក្ខន្តិំ ករេយ្យ”ន្តិ? អថ ខោ តស្ស មាណវកស្ស ឯតទហោសិ – “ឥមេ ខោ សមណា សក្យបុត្តិយា ធម្មចារិនោ សមចារិនោ ព្រហ្មចារិនោ សច្ចវាទិនោ សីលវន្តោ កល្យាណធម្មា។ សចេ ខោ អហំ សមណេសុ សក្យបុត្តិយេសុ បព្ពជេយ្យំ, ឯវាហំ ឥមស្ស បាបកស្ស កម្មស្ស និក្ខន្តិំ ករេយ្យ”ន្តិ។ អថ ខោ សោ មាណវកោ ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា បព្ពជ្ជំ យាចិ។ ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ ឧបាលិំ ឯតទវោចុំ – “បុព្ពេបិ ខោ, អាវុសោ ឧបាលិ, នាគោ មាណវកវណ្ណេន ភិក្ខូសុ បព្ពជិតោ។ តង្ឃាវុសោ ឧបាលិ, ឥមំ មាណវកំ អនុយុញ្ជាហី”តិ។ អថ ខោ សោ មាណវកោ អាយស្មតា ឧបាលិនា អនុយុញ្ជិយមានោ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ។ អាយស្មា ឧបាលិ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ។ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ...បេ.... មាតុឃាតកោ, ភិក្ខវេ, អនុបសម្បន្នោ ន ឧបសម្បាទេតព្ពោ, ឧបសម្បន្នោ នាសេតព្ពោតិ។

៥១. បិតុឃាតកវត្ថុ

១១៣. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ មាណវកោ បិតរំ ជីវិតា វោរោបេសិ។ សោ តេន បាបកេន កម្មេន អដ្ដីយតិ ហរាយតិ ជិគុច្ឆតិ។ អថ ខោ តស្ស មាណវកស្ស ឯតទហោសិ “កេន នុ ខោ អហំ ឧបាយេន ឥមស្ស បាបកស្ស កម្មស្ស និក្ខន្តិំ ករេយ្យ”ន្តិ។ អថ ខោ តស្ស មាណវកស្ស ឯតទហោសិ “ឥមេ ខោ សមណា សក្យបុត្តិយា ធម្មចារិនោ សមចារិនោ ព្រហ្មចារិនោ សច្ចវាទិនោ សីលវន្តោ កល្យាណធម្មា, សចេ ខោ អហំ សមណេសុ សក្យបុត្តិយេសុ បព្ពជេយ្យំ, ឯវាហំ ឥមស្ស បាបកស្ស កម្មស្ស និក្ខន្តិំ ករេយ្យ”ន្តិ។ អថ ខោ សោ មាណវកោ ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា បព្ពជ្ជំ យាចិ។ ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ ឧបាលិំ ឯតទវោចុំ – “បុព្ពេបិ ខោ, អាវុសោ ឧបាលិ, នាគោ មាណវកវណ្ណេន ភិក្ខូសុ បព្ពជិតោ, តង្ឃាវុសោ, ឧបាលិ, ឥមំ មាណវកំ អនុយុញ្ជាហី”តិ។ អថ ខោ សោ មាណវកោ អាយស្មតា ឧបាលិនា អនុយុញ្ជិយមានោ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ។ អាយស្មា ឧបាលិ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ។ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ បិតុឃាតកោ, ភិក្ខវេ, អនុបសម្បន្នោ ន ឧបសម្បាទេតព្ពោ, ឧបសម្បន្នោ នាសេតព្ពោតិ។

៥២. អរហន្តឃាតកវត្ថុ

១១៤. តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា ភិក្ខូ សាកេតា សាវត្ថិំ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នា ហោន្តិ។ អន្តរាមគ្គេ ចោរា និក្ខមិត្វា ឯកច្ចេ ភិក្ខូ អច្ឆិន្ទឹសុ, ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ហនឹសុ។ សាវត្ថិយា រាជភដា និក្ខមិត្វា ឯកច្ចេ ចោរេ អគ្គហេសុំ, ឯកច្ចេ ចោរា បលាយឹសុ។ យេ តេ បលាយឹសុ តេ ភិក្ខូសុ បព្ពជឹសុ, យេ តេ គហិតា តេ វធាយ ឱនិយ្យន្តិ ។ អទ្ទសំសុ ខោ តេ បលាយិត្វា បព្ពជិតា តេ ចោរេ វធាយ ឱនិយ្យមានេ, ទិស្វាន ឯវមាហំសុ – “សាធុ ខោ មយំ បលាយិម្ហា, សចា ច [សចេ ច, សចជ្ជ (អដ្ឋកថាយំ បាឋន្តរា)] មយំ គយ្ហេយ្យាម [គណ្ហេយ្យាម (ក.)], មយម្បិ ឯវមេវ ហញ្ញេយ្យាមា”តិ ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “កឹ បន តុម្ហេ, អាវុសោ, អកត្ថា”តិ? អថ ខោ តេ បព្ពជិតា ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អរហន្តោ ឯតេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ។ អរហន្តឃាតកោ, ភិក្ខវេ, អនុបសម្បន្នោ ន ឧបសម្បាទេតព្ពោ, ឧបសម្បន្នោ នាសេតព្ពោតិ។

៥៣. ភិក្ខុនីទូសកវត្ថុ

១១៥. តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ សាកេតា សាវត្ថិំ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នា ហោន្តិ។ អន្តរាមគ្គេ ចោរា និក្ខមិត្វា ឯកច្ចា ភិក្ខុនិយោ អច្ឆិន្ទឹសុ, ឯកច្ចា ភិក្ខុនិយោ ទូសេសុំ។ សាវត្ថិយា រាជភដា និក្ខមិត្វា ឯកច្ចេ ចោរេ អគ្គហេសុំ, ឯកច្ចេ ចោរា បលាយឹសុ។ យេ តេ បលាយឹសុ, តេ ភិក្ខូសុ បព្ពជឹសុ។ យេ តេ គហិតា, តេ វធាយ ឱនិយ្យន្តិ។ អទ្ទសំសុ ខោ តេ បលាយិត្វា បព្ពជិតា តេ ចោរេ វធាយ ឱនិយ្យមានេ, ទិស្វាន ឯវមាហំសុ “សាធុ ខោ មយំ បលាយិម្ហា, សចា ច មយំ គយ្ហេយ្យាម, មយម្បិ ឯវមេវ ហញ្ញេយ្យាមា”តិ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ “កឹ បន តុម្ហេ, អាវុសោ, អកត្ថា”តិ។ អថ ខោ តេ បព្ពជិតា ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ភិក្ខុនិទូសកោ, ភិក្ខវេ , អនុបសម្បន្នោ ន ឧបសម្បាទេតព្ពោ, ឧបសម្បន្នោ នាសេតព្ពោតិ។ សង្ឃភេទកោ, ភិក្ខវេ, អនុបសម្បន្នោ ន ឧបសម្បាទេតព្ពោ, ឧបសម្បន្នោ នាសេតព្ពោតិ។ លោហិតុប្បាទកោ, ភិក្ខវេ, អនុបសម្បន្នោ ន ឧបសម្បាទេតព្ពោ, ឧបសម្បន្នោ នាសេតព្ពោតិ។

៥៤. ឧភតោព្យញ្ជនកវត្ថុ

១១៦. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ឧភតោព្យញ្ជនកោ ភិក្ខូសុ បព្ពជិតោ ហោតិ។ សោ ករោតិបិ ការាបេតិបិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ឧភតោព្យញ្ជនកោ, ភិក្ខវេ, អនុបសម្បន្នោ ន ឧបសម្បាទេតព្ពោ, ឧបសម្បន្នោ នាសេតព្ពោតិ។

៥៥. អនុបជ្ឈាយកាទិវត្ថូនិ

១១៧. តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អនុបជ្ឈាយកំ ឧបសម្បាទេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, អនុបជ្ឈាយកោ ឧបសម្បាទេតព្ពោ។ យោ ឧបសម្បាទេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ សង្ឃេន ឧបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, សង្ឃេន ឧបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេតព្ពោ។ យោ ឧបសម្បាទេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ គណេន ឧបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, គណេន ឧបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេតព្ពោ។ យោ ឧបសម្បាទេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ បណ្ឌកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេន្តិ...បេ.... ថេយ្យសំវាសកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេន្តិ...បេ.... តិត្ថិយបក្កន្តកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេន្តិ ...បេ.... តិរច្ឆានគតុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេន្តិ...បេ.... មាតុឃាតកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេន្តិ...បេ.... បិតុឃាតកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេន្តិ...បេ.... អរហន្តឃាតកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេន្តិ...បេ.... ភិក្ខុនិទូសកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេន្តិ...បេ.... សង្ឃភេទកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេន្តិ...បេ.... លោហិតុប្បាទកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេន្តិ...បេ.... ឧភតោព្យញ្ជនកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេន្តិ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, បណ្ឌកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេតព្ពោ...បេ.... ន, ភិក្ខវេ, ថេយ្យសំវាសកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេតព្ពោ...បេ.... ន, ភិក្ខវេ, តិត្ថិយបក្កន្តកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេតព្ពោ...បេ.... ន, ភិក្ខវេ, តិរច្ឆានគតុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេតព្ពោ...បេ.... ន, ភិក្ខវេ, មាតុឃាតកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេតព្ពោ ...បេ.... ន, ភិក្ខវេ, បិតុឃាតកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេតព្ពោ...បេ.... ន, ភិក្ខវេ, អរហន្តឃាតកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេតព្ពោ...បេ.... ន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនិទូសកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេតព្ពោ ...បេ.... ន, ភិក្ខវេ, សង្ឃភេទកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេតព្ពោ...បេ.... ន, ភិក្ខវេ, លោហិតុប្បាទកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេតព្ពោ...បេ.... ន, ភិក្ខវេ, ឧភតោព្យញ្ជនកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្បាទេតព្ពោ។ យោ ឧបសម្បាទេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

៥៦. អបត្តកាទិវត្ថុ

១១៨. តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អបត្តកំ ឧបសម្បាទេន្តិ។ ហត្ថេសុ បិណ្ឌាយ ចរន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – សេយ្យថាបិ តិត្ថិយាតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, អបត្តកោ ឧបសម្បាទេតព្ពោ។ យោ ឧបសម្បាទេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អចីវរកំ ឧបសម្បាទេន្តិ ។ នគ្គា បិណ្ឌាយ ចរន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – សេយ្យថាបិ តិត្ថិយាតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, អចីវរកោ ឧបសម្បាទេតព្ពោ។ យោ ឧបសម្បាទេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អបត្តចីវរកំ ឧបសម្បាទេន្តិ។ នគ្គា ហត្ថេសុ បិណ្ឌាយ ចរន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – សេយ្យថាបិ តិត្ថិយាតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, អបត្តចីវរកោ ឧបសម្បាទេតព្ពោ។ យោ ឧបសម្បាទេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ យាចិតកេន បត្តេន ឧបសម្បាទេន្តិ។ ឧបសម្បន្នេ បត្តំ បដិហរន្តិ។ ហត្ថេសុ បិណ្ឌាយ ចរន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – សេយ្យថាបិ តិត្ថិយាតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, យាចិតកេន បត្តេន ឧបសម្បាទេតព្ពោ។ យោ ឧបសម្បាទេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ យាចិតកេន ចីវរេន ឧបសម្បាទេន្តិ។ ឧបសម្បន្នេ ចីវរំ បដិហរន្តិ។ នគ្គា បិណ្ឌាយ ចរន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – សេយ្យថាបិ តិត្ថិយាតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, យាចិតកេន ចីវរេន ឧបសម្បាទេតព្ពោ។ យោ ឧបសម្បាទេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ យាចិតកេន បត្តចីវរេន ឧបសម្បាទេន្តិ។ ឧបសម្បន្នេ បត្តចីវរំ បដិហរន្តិ។ នគ្គា ហត្ថេសុ បិណ្ឌាយ ចរន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – សេយ្យថាបិ តិត្ថិយាតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, យាចិតកេន បត្តចីវរេន ឧបសម្បាទេតព្ពោ។ យោ ឧបសម្បាទេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

នឧបសម្បាទេតព្ពេកវីសតិវារោ និដ្ឋិតោ។

៥៧. នបព្ពាជេតព្ពទ្វត្តឹសវារោ

១១៩. តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ហត្ថច្ឆិន្នំ បព្ពាជេន្តិ…បេ… បាទច្ឆិន្នំ បព្ពាជេន្តិ…បេ… ហត្ថបាទច្ឆិន្នំ បព្ពាជេន្តិ…បេ… កណ្ណច្ឆិន្នំ បព្ពាជេន្តិ…បេ… នាសច្ឆិន្នំ បព្ពាជេន្តិ…បេ… កណ្ណនាសច្ឆិន្នំ បព្ពាជេន្តិ…បេ… អង្គុលិច្ឆិន្នំ បព្ពាជេន្តិ…បេ… អឡច្ឆិន្នំ បព្ពាជេន្តិ…បេ… កណ្ឌរច្ឆិន្នំ បព្ពាជេន្តិ…បេ… ផណហត្ថកំ បព្ពាជេន្តិ…បេ… ខុជ្ជំ បព្ពាជេន្តិ…បេ… វាមនំ បព្ពាជេន្តិ…បេ… គលគណ្ឌឹ បព្ពាជេន្តិ…បេ… លក្ខណាហតំ បព្ពាជេន្តិ…បេ… កសាហតំ បព្ពាជេន្តិ…បេ… លិខិតកំ បព្ពាជេន្តិ…បេ… សីបទិំ បព្ពាជេន្តិ…បេ… បាបរោគិំ បព្ពាជេន្តិ…បេ… បរិសទូសកំ បព្ពាជេន្តិ…បេ… កាណំ បព្ពាជេន្តិ…បេ… កុណិំ បព្ពាជេន្តិ…បេ… ខញ្ជំ បព្ពាជេន្តិ…បេ… បក្ខហតំ បព្ពាជេន្តិ…បេ… ឆិន្និរិយាបថំ បព្ពាជេន្តិ…បេ… ជរាទុព្ពលំ បព្ពាជេន្តិ…បេ… អន្ធំ បព្ពាជេន្តិ…បេ… មូគំ បព្ពាជេន្តិ…បេ… ពធិរំ បព្ពាជេន្តិ…បេ… អន្ធមូគំ បព្ពាជេន្តិ…បេ… អន្ធពធិរំ បព្ពាជេន្តិ…បេ… មូគពធិរំ បព្ពាជេន្តិ…បេ… អន្ធមូគពធិរំ បព្ពាជេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ… ន, ភិក្ខវេ, ហត្ថច្ឆិន្នោ បព្ពាជេតព្ពោ…បេ… ន, ភិក្ខវេ, បាទច្ឆិន្នោ បព្ពាជេតព្ពោ…បេ… ន, ភិក្ខវេ, ហត្ថបាទច្ឆិន្នោ បព្ពាជេតព្ពោ…បេ… ន, ភិក្ខវេ, កណ្ណច្ឆិន្នោ បព្ពាជេតព្ពោ…បេ… ន, ភិក្ខវេ, នាសច្ឆិន្នោ បព្ពាជេតព្ពោ…បេ… ន, ភិក្ខវេ, កណ្ណនាសច្ឆិន្នោ បព្ពាជេតព្ពោ…បេ… ន, ភិក្ខវេ, អង្គុលិច្ឆិន្នោ បព្ពាជេតព្ពោ…បេ… ន, ភិក្ខវេ, អឡច្ឆិន្នោ បព្ពាជេតព្ពោ…បេ… ន, ភិក្ខវេ, កណ្ឌរច្ឆិន្នោ បព្ពាជេតព្ពោ…បេ… ន, ភិក្ខវេ, ផណហត្ថកោ បព្ពាជេតព្ពោ…បេ… ន, ភិក្ខវេ, ខុជ្ជោ បព្ពាជេតព្ពោ…បេ… ន, ភិក្ខវេ, វាមនោ បព្ពាជេតព្ពោ…បេ… ន, ភិក្ខវេ, គលគណ្ឌី បព្ពាជេតព្ពោ…បេ… ន, ភិក្ខវេ, លក្ខណាហតោ បព្ពាជេតព្ពោ…បេ… ន, ភិក្ខវេ, កសាហតោ បព្ពាជេតព្ពោ…បេ… ន, ភិក្ខវេ, លិខិតកោ បព្ពាជេតព្ពោ…បេ… ន, ភិក្ខវេ, សីបទី បព្ពាជេតព្ពោ…បេ… ន, ភិក្ខវេ, បាបរោគី បព្ពាជេតព្ពោ…បេ… ន, ភិក្ខវេ, បរិសទូសកោ បព្ពាជេតព្ពោ…បេ… ន, ភិក្ខវេ, កាណោ បព្ពាជេតព្ពោ…បេ… ន , ភិក្ខវេ, កុណិ បព្ពាជេតព្ពោ…បេ… ន, ភិក្ខវេ, ខញ្ជោ បព្ពាជេតព្ពោ…បេ… ន, ភិក្ខវេ, បក្ខហតោ បព្ពាជេតព្ពោ…បេ… ន, ភិក្ខវេ, ឆិន្និរិយាបថោ បព្ពាជេតព្ពោ…បេ… ន, ភិក្ខវេ, ជរាទុព្ពលោ បព្ពាជេតព្ពោ…បេ… ន, ភិក្ខវេ, អន្ធោ បព្ពាជេតព្ពោ…បេ… ន, ភិក្ខវេ, មូគោ បព្ពាជេតព្ពោ…បេ… ន, ភិក្ខវេ, ពធិរោ បព្ពាជេតព្ពោ…បេ… ន, ភិក្ខវេ, អន្ធមូគោ បព្ពាជេតព្ពោ…បេ… ន, ភិក្ខវេ, អន្ធពធិរោ បព្ពាជេតព្ពោ…បេ… ន, ភិក្ខវេ, មូគពធិរោ បព្ពាជេតព្ពោ…បេ… ន, ភិក្ខវេ, អន្ធមូគពធិរោ បព្ពាជេតព្ពោ។ យោ បព្ពាជេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

នបព្ពាជេតព្ពទ្វត្តឹសវារោ និដ្ឋិតោ។

ទាយជ្ជភាណវារោ និដ្ឋិតោ នវមោ។

៥៨. អលជ្ជីនិស្សយវត្ថូនិ

១២០. តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ អលជ្ជីនំ និស្សយំ ទេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, អលជ្ជីនំ និស្សយោ ទាតព្ពោ។ យោ ទទេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អលជ្ជីនំ និស្សាយ វសន្តិ។ តេបិ នចិរស្សេវ អលជ្ជិនោ ហោន្តិ បាបកាភិក្ខូ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, អលជ្ជីនំ និស្សាយ វត្ថព្ពំ។ យោ វសេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

អថ ខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “ភគវតា បញ្ញត្តំ ‘ន អលជ្ជីនំ និស្សយោ ទាតព្ពោ, ន អលជ្ជីនំ និស្សាយ វត្ថព្ព’ន្តិ។ កថំ នុ ខោ មយំ ជានេយ្យាម លជ្ជឹ វា អលជ្ជឹ វា”តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ចតូហបញ្ចាហំ អាគមេតុំ យាវ ភិក្ខុសភាគតំ ជានាមីតិ។

៥៩. គមិកាទិនិស្សយវត្ថូនិ

១២១. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ កោសលេសុ ជនបទេ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នោ ហោតិ។ អថ ខោ តស្ស ភិក្ខុនោ ឯតទហោសិ – “ភគវតា បញ្ញត្តំ ‘ន អនិស្សិតេន វត្ថព្ព’ន្តិ។ អហញ្ចម្ហិ និស្សយករណីយោ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នោ, កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្ព”ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នេន ភិក្ខុនា និស្សយំ អលភមានេន អនិស្សិតេន វត្ថុន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ទ្វេ ភិក្ខូ កោសលេសុ ជនបទេ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នា ហោន្តិ។ តេ អញ្ញតរំ អាវាសំ ឧបគច្ឆីសុ។ តត្ថ ឯកោ ភិក្ខុ គិលានោ ហោតិ។ អថ ខោ តស្ស គិលានស្ស ភិក្ខុនោ ឯតទហោសិ – “ភគវតា បញ្ញត្តំ ‘ន អនិស្សិតេន វត្ថព្ព’ន្តិ។ អហញ្ចម្ហិ និស្សយករណីយោ គិលានោ, កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្ព”ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, គិលានេន ភិក្ខុនា និស្សយំ អលភមានេន អនិស្សិតេន វត្ថុន្តិ។

អថ ខោ តស្ស គិលានុបដ្ឋាកស្ស ភិក្ខុនោ ឯតទហោសិ – “ភគវតា បញ្ញត្តំ ‘ន អនិស្សិតេន វត្ថព្ព’ន្តិ។ អហញ្ចម្ហិ និស្សយករណីយោ, អយញ្ច ភិក្ខុ គិលានោ, កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្ព”ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, គិលានុបដ្ឋាកេន ភិក្ខុនា និស្សយំ អលភមានេន យាចិយមានេន អនិស្សិតេន វត្ថុន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ អរញ្ញេ វិហរតិ។ តស្ស ច តស្មិំ សេនាសនេ ផាសុ ហោតិ។ អថ ខោ តស្ស ភិក្ខុនោ ឯតទហោសិ – “ភគវតា បញ្ញត្តំ ‘ន អនិស្សិតេន វត្ថព្ព’ន្តិ។ អហញ្ចម្ហិ និស្សយករណីយោ អរញ្ញេ វិហរាមិ, មយ្ហញ្ច ឥមស្មិំ សេនាសនេ ផាសុ ហោតិ, កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្ព”ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អារញ្ញិកេន ភិក្ខុនា ផាសុវិហារំ សល្លក្ខេន្តេន និស្សយំ អលភមានេន អនិស្សិតេន វត្ថុំ – យទា បតិរូបោ និស្សយទាយកោ អាគច្ឆិស្សតិ, តទា តស្ស និស្សាយ វសិស្សាមីតិ។

៦០. គោត្តេន អនុស្សាវនានុជាននា

១២២. តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ មហាកស្សបស្ស ឧបសម្បទាបេក្ខោ ហោតិ។ អថ ខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ អាយស្មតោ អានន្ទស្ស សន្តិកេ ទូតំ បាហេសិ – អាគច្ឆតុ អានន្ទោ ឥមំ អនុស្សាវេស្សតូតិ [អនុស្សាវេស្សតីតិ (ស្យា.)]។ អាយស្មា អានន្ទោ ឯវមាហ – “នាហំ ឧស្សហាមិ ថេរស្ស នាមំ គហេតុំ, គរុ មេ ថេរោ”តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, គោត្តេនបិ អនុស្សាវេតុន្តិ។

៦១. ទ្វេឧបសម្បទាបេក្ខាទិវត្ថុ

១២៣. តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ មហាកស្សបស្ស ទ្វេ ឧបសម្បទាបេក្ខា ហោន្តិ។ តេ វិវទន្តិ – អហំ បឋមំ ឧបសម្បជ្ជិស្សាមិ, អហំ បឋមំ ឧបសម្បជ្ជិស្សាមីតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ទ្វេ ឯកានុស្សាវនេ កាតុន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលានំ ថេរានំ ឧបសម្បទាបេក្ខា ហោន្តិ។ តេ វិវទន្តិ – អហំ បឋមំ ឧបសម្បជ្ជិស្សាមិ, អហំ បឋមំ ឧបសម្បជ្ជិស្សាមីតិ។ ថេរា ឯវមាហំសុ – “ហន្ទ, មយំ, អាវុសោ, សព្ពេវ ឯកានុស្សាវនេ ករោមា”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ទ្វេ តយោ ឯកានុស្សាវនេ កាតុំ, តញ្ច ខោ ឯកេន ឧបជ្ឈាយេន, ន ត្វេវ នានុបជ្ឈាយេនាតិ។

៦២. គព្ភវីសូបសម្បទានុជាននា

១២៤. តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា កុមារកស្សបោ គព្ភវីសោ ឧបសម្បន្នោ អហោសិ។ អថ ខោ អាយស្មតោ កុមារកស្សបស្ស ឯតទហោសិ – “ភគវតា បញ្ញត្តំ ‘ន ឩនវីសតិវស្សោ បុគ្គលោ ឧបសម្បាទេតព្ពោ’តិ។ អហញ្ចម្ហិ គព្ភវីសោ ឧបសម្បន្នោ។ ឧបសម្បន្នោ នុ ខោម្ហិ, ននុ ខោ ឧបសម្បន្នោ”តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ យំ, ភិក្ខវេ, មាតុកុច្ឆិស្មិំ បឋមំ ចិត្តំ ឧប្បន្នំ, បឋមំ វិញ្ញាណំ បាតុភូតំ , តទុបាទាយ សាវស្ស ជាតិ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, គព្ភវីសំ ឧបសម្បាទេតុន្តិ។

៦៣. ឧបសម្បទាវិធិ

១២៥. តេន ខោ បន សមយេន ឧបសម្បន្នា ទិស្សន្តិ កុដ្ឋិកាបិ គណ្ឌិកាបិ កិលាសិកាបិ សោសិកាបិ អបមារិកាបិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧបសម្បាទេន្តេន តេរស [តស្ស (ក.)] អន្តរាយិកេ ធម្មេ បុច្ឆិតុំ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, បុច្ឆិតព្ពោ – ''សន្តិ តេ ឯវរូបា អាពាធា – កុដ្ឋំ, គណ្ឌោ, កិលាសោ, សោសោ, អបមារោ? មនុស្សោសិ ? បុរិសោសិ? ភុជិស្សោសិ? អណណោសិ? នសិ រាជភដោ? អនុញ្ញាតោសិ មាតាបិតូហិ? បរិបុណ្ណវីសតិវស្សោសិ? បរិបុណ្ណំ តេ បត្តចីវរំ? កិំនាមោសិ? កោនាមោ តេ ឧបជ្ឈាយោ''តិ?

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អននុសិដ្ឋេ ឧបសម្បទាបេក្ខេ អន្តរាយិកេ ធម្មេ បុច្ឆន្តិ។ ឧបសម្បទាបេក្ខា វិត្ថាយន្តិ, មង្កូ ហោន្តិ, ន សក្កោន្តិ វិស្សជ្ជេតុំ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បឋមំ អនុសាសិត្វា បច្ឆា អន្តរាយិកេ ធម្មេ បុច្ឆិតុន្តិ។

តត្ថេវ សង្ឃមជ្ឈេ អនុសាសន្តិ។ ឧបសម្បទាបេក្ខា តថេវ វិត្ថាយន្តិ, មង្កូ ហោន្តិ, ន សក្កោន្តិ វិស្សជ្ជេតុំ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឯកមន្តំ អនុសាសិត្វា សង្ឃមជ្ឈេ អន្តរាយិកេ ធម្មេ បុច្ឆិតុំ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, អនុសាសិតព្ពោ –

១២៦. បឋមំ ឧបជ្ឈំ គាហាបេតព្ពោ។ ឧបជ្ឈំ គាហាបេត្វា បត្តចីវរំ អាចិក្ខិតព្ពំ – អយំ តេ បត្តោ, អយំ សង្ឃាដិ, អយំ ឧត្តរាសង្គោ, អយំ អន្តរវាសកោ។ គច្ឆ, អមុម្ហិ ឱកាសេ តិដ្ឋាហីតិ។

ពាលា អព្យត្តា អនុសាសន្តិ។ ទុរនុសិដ្ឋា ឧបសម្បទាបេក្ខា វិត្ថាយន្តិ, មង្កូ ហោន្តិ, ន សក្កោន្តិ វិស្សជ្ជេតុំ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, ពាលេន អព្យត្តេន អនុសាសិតព្ពោ។ យោ អនុសាសេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន អនុសាសិតុន្តិ។

អសម្មតា អនុសាសន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, អសម្មតេន អនុសាសិតព្ពោ។ យោ អនុសាសេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ , ភិក្ខវេ, សម្មតេន អនុសាសិតុំ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, សម្មន្និតព្ពោ [សម្មនិតព្ពោ (ក.)] – អត្តនា វា [អត្តនាវ (ស្យា.)] អត្តានំ សម្មន្និតព្ពំ, បរេន វា បរោ សម្មន្និតព្ពោ។

កថញ្ច អត្តនាវ អត្តានំ សម្មន្និតព្ពំ? ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ – ''សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្បទាបេក្ខោ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, អហំ ឥត្ថន្នាមំ អនុសាសេយ្យ''ន្តិ។ ឯវំ អត្តនាវ អត្តានំ សម្មន្និតព្ពំ។

កថញ្ច បន បរេន បរោ សម្មន្និតព្ពោ? ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ – ''សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្បទាបេក្ខោ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមំ អនុសាសេយ្យា''តិ ។ ឯវំ បរេន បរោ សម្មន្និតព្ពោ។

តេន សម្មតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បទាបេក្ខោ ឧបសង្កមិត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ – ''សុណសិ, ឥត្ថន្នាម, អយំ តេ សច្ចកាលោ ភូតកាលោ។ យំ ជាតំ តំ សង្ឃមជ្ឈេ បុច្ឆន្តេ សន្តំ អត្ថីតិ វត្តព្ពំ, អសន្តំ នត្ថីតិ វត្តព្ពំ។ មា ខោ វិត្ថាយិ, មា ខោ មង្កុ អហោសិ។ ឯវំ តំ បុច្ឆិស្សន្តិ – ''សន្តិ តេ ឯវរូបា អាពាធា – កុដ្ឋំ, គណ្ឌោ, កិលាសោ, សោសោ, អបមារោ? មនុស្សោសិ? បុរិសោសិ? ភុជិស្សោសិ? អណណោសិ? នសិ រាជភដោ? អនុញ្ញាតោសិ មាតាបិតូហិ? បរិបុណ្ណវីសតិវស្សោសិ? បរិបុណ្ណំ តេ បត្តចីវរំ? កិំនាមោសិ? កោនាមោ តេ ឧបជ្ឈាយោ''តិ?

ឯកតោ អាគច្ឆន្តិ។ ន, ភិក្ខវេ, ឯកតោ អាគន្តព្ពំ។ អនុសាសកេន បឋមតរំ អាគន្ត្វា សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ – ''សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្បទាបេក្ខោ ។ អនុសិដ្ឋោ សោ មយា។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, ឥត្ថន្នាមោ អាគច្ឆេយ្យា''តិ។ អាគច្ឆាហីតិ វត្តព្ពោ។

ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ការាបេត្វា ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទាបេត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទាបេត្វា អញ្ជលិំ បគ្គណ្ហាបេត្វា ឧបសម្បទំ យាចាបេតព្ពោ – ''សង្ឃំ, ភន្តេ, ឧបសម្បទំ យាចាមិ។ ឧល្លុម្បតុ មំ, ភន្តេ, សង្ឃោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ។ ទុតិយម្បិ, ភន្តេ, សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចាមិ។ ឧល្លុម្បតុ មំ, ភន្តេ, សង្ឃោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ។ តតិយម្បិ, ភន្តេ, សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចាមិ។ ឧល្លុម្បតុ មំ , ភន្តេ, សង្ឃោ អនុកម្បំ ឧបាទាយា''តិ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្បទាបេក្ខោ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, អហំ ឥត្ថន្នាមំ អន្តរាយិកេ ធម្មេ បុច្ឆេយ្យ”ន្តិ? សុណសិ, ឥត្ថន្នាម, អយំ តេ សច្ចកាលោ ភូតកាលោ។ យំ ជាតំ តំ បុច្ឆាមិ។ សន្តំ អត្ថីតិ វត្តព្ពំ, អសន្តំ នត្ថីតិ វត្តព្ពំ។ សន្តិ តេ ឯវរូបា អាពាធា – កុដ្ឋំ គណ្ឌោ កិលាសោ សោសោ អបមារោ, មនុស្សោសិ, បុរិសោសិ, ភុជិស្សោសិ, អណណោសិ, នសិ រាជភដោ, អនុញ្ញាតោសិ មាតាបិតូហិ, បរិបុណ្ណវីសតិវស្សោសិ, បរិបុណ្ណំ តេ បត្តចីវរំ, កិំនាមោសិ, កោនាមោ តេ ឧបជ្ឈាយោតិ? ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

១២៧. “សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្បទាបេក្ខោ, បរិសុទ្ធោ អន្តរាយិកេហិ ធម្មេហិ, បរិបុណ្ណស្ស បត្តចីវរំ។ ឥត្ថន្នាមោ សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេយ្យ ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្បទាបេក្ខោ, បរិសុទ្ធោ អន្តរាយិកេហិ ធម្មេហិ, បរិបុណ្ណស្ស បត្តចីវរំ។ ឥត្ថន្នាមោ សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេតិ ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ឧបសម្បទា ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ – សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្បទាបេក្ខោ, បរិសុទ្ធោ អន្តរាយិកេហិ ធម្មេហិ, បរិបុណ្ណស្ស បត្តចីវរំ។ ឥត្ថន្នាមោ សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេតិ ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ឧបសម្បទា ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ – សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្បទាបេក្ខោ, បរិសុទ្ធោ អន្តរាយិកេហិ ធម្មេហិ, បរិបុណ្ណស្ស បត្តចីវរំ។ ឥត្ថន្នាមោ សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបសម្បាទេតិ ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ឧបសម្បទា ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ឧបសម្បន្នោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

ឧបសម្បទាកម្មំ និដ្ឋិតំ។

៦៤. ចត្តារោ និស្សយា

១២៨. តាវទេវ ឆាយា មេតព្ពា, ឧតុប្បមាណំ អាចិក្ខិតព្ពំ, ទិវសភាគោ អាចិក្ខិតព្ពោ, សង្គីតិ អាចិក្ខិតព្ពា , ចត្តារោ និស្សយា អាចិក្ខិតព្ពា [អាចិក្ខិតព្ពា, ចត្តារិ អករណីយានិ អាចិក្ខិតព្ពានិ។ (ក.)] –

“បិណ្ឌិយាលោបភោជនំ និស្សាយ បព្ពជ្ជា។ តត្ថ តេ យាវជីវំ ឧស្សាហោ ករណីយោ។ អតិរេកលាភោ – សង្ឃភត្តំ, ឧទ្ទេសភត្តំ, និមន្តនំ, សលាកភត្តំ, បក្ខិកំ, ឧបោសថិកំ, បាដិបទិកំ។

“បំសុកូលចីវរំ និស្សាយ បព្ពជ្ជា។ តត្ថ តេ យាវជីវំ ឧស្សាហោ ករណីយោ។ អតិរេកលាភោ – ខោមំ, កប្បាសិកំ, កោសេយ្យំ, កម្ពលំ, សាណំ, ភង្គំ។

“រុក្ខមូលសេនាសនំ និស្សាយ បព្ពជ្ជា។ តត្ថ តេ យាវជីវំ ឧស្សាហោ ករណីយោ។ អតិរេកលាភោ – វិហារោ, អឌ្ឍយោគោ, បាសាទោ, ហម្មិយំ, គុហា។

“បូតិមុត្តភេសជ្ជំ និស្សាយ បព្ពជ្ជា។ តត្ថ តេ យាវជីវំ ឧស្សាហោ ករណីយោ។ អតិរេកលាភោ – សប្បិ, នវនីតំ, តេលំ, មធុ, ផាណិត”ន្តិ។

ចត្តារោ និស្សយា និដ្ឋិតា។

៦៥. ចត្តារិ អករណីយានិ

១២៩. តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អញ្ញតរំ ភិក្ខុំ ឧបសម្បាទេត្វា ឯកកំ ឱហាយ បក្កមឹសុ។ សោ បច្ឆា ឯកកោវ អាគច្ឆន្តោ អន្តរាមគ្គេ បុរាណទុតិយិកាយ សមាគញ្ឆិ។ សា ឯវមាហ – “កីទានិ បព្ពជិតោសី”តិ? “អាម, បព្ពជិតោម្ហី”តិ។ “ទុល្លភោ ខោ បព្ពជិតានំ មេថុនោ ធម្មោ; ឯហិ, មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវា”តិ។ សោ តស្សា មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវិត្វា ចិរេន អគមាសិ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “កិស្ស ត្វំ, អាវុសោ, ឯវំ ចិរំ អកាសី”តិ? អថ ខោ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ។ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧបសម្បាទេត្វា ទុតិយំ ទាតុំ, ចត្តារិ ច អករណីយានិ អាចិក្ខិតុំ –

“ឧបសម្បន្នេន ភិក្ខុនា មេថុនោ ធម្មោ ន បដិសេវិតព្ពោ, អន្តមសោ តិរច្ឆានគតាយបិ។ យោ ភិក្ខុ មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវតិ, អស្សមណោ ហោតិ អសក្យបុត្តិយោ។ សេយ្យថាបិ នាម បុរិសោ សីសច្ឆិន្នោ អភព្ពោ តេន សរីរពន្ធនេន ជីវិតុំ, ឯវមេវ ភិក្ខុ មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវិត្វា អស្សមណោ ហោតិ អសក្យបុត្តិយោ។ តំ តេ យាវជីវំ អករណីយំ។

“ឧបសម្បន្នេន ភិក្ខុនា អទិន្នំ ថេយ្យសង្ខាតំ ន អាទាតព្ពំ, អន្តមសោ តិណសលាកំ ឧបាទាយ។ យោ ភិក្ខុ បាទំ វា បាទារហំ វា អតិរេកបាទំ វា អទិន្នំ ថេយ្យសង្ខាតំ អាទិយតិ, អស្សមណោ ហោតិ អសក្យបុត្តិយោ។ សេយ្យថាបិ នាម បណ្ឌុបលាសោ ពន្ធនា បមុត្តោ អភព្ពោ ហរិតត្ថាយ, ឯវមេវ ភិក្ខុ បាទំ វា បាទារហំ វា អតិរេកបាទំ វា អទិន្នំ ថេយ្យសង្ខាតំ អាទិយិត្វា អស្សមណោ ហោតិ អសក្យបុត្តិយោ។ តំ តេ យាវជីវំ អករណីយំ។

“ឧបសម្បន្នេន ភិក្ខុនា សញ្ចិច្ច បាណោ ជីវិតា ន វោរោបេតព្ពោ, អន្តមសោ កុន្ថកិបិល្លិកំ ឧបាទាយ។ យោ ភិក្ខុ សញ្ចិច្ច មនុស្សវិគ្គហំ ជីវិតា វោរោបេតិ, អន្តមសោ គព្ភបាតនំ ឧបាទាយ, អស្សមណោ ហោតិ អសក្យបុត្តិយោ។ សេយ្យថាបិ នាម បុថុសិលា ទ្វេធា ភិន្នា អប្បដិសន្ធិកា ហោតិ, ឯវមេវ ភិក្ខុ សញ្ចិច្ច មនុស្សវិគ្គហំ ជីវិតា វោរោបេត្វា អស្សមណោ ហោតិ អសក្យបុត្តិយោ ។ តំ តេ យាវជីវំ អករណីយំ។

“ឧបសម្បន្នេន ភិក្ខុនា ឧត្តរិមនុស្សធម្មោ ន ឧល្លបិតព្ពោ, អន្តមសោ ‘សុញ្ញាគារេ អភិរមាមី’តិ។ យោ ភិក្ខុ បាបិច្ឆោ ឥច្ឆាបកតោ អសន្តំ អភូតំ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ ឧល្លបតិ ឈានំ វា វិមោក្ខំ វា សមាធឹ វា សមាបត្តឹ វា មគ្គំ វា ផលំ វា, អស្សមណោ ហោតិ អសក្យបុត្តិយោ។ សេយ្យថាបិ នាម តាលោ មត្ថកច្ឆិន្នោ អភព្ពោ បុន វិរុឡ្ហិយា, ឯវមេវ ភិក្ខុ បាបិច្ឆោ ឥច្ឆាបកតោ អសន្តំ អភូតំ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ ឧល្លបិត្វា អស្សមណោ ហោតិ អសក្យបុត្តិយោ។ តំ តេ យាវជីវំ អករណីយ”ន្តិ។

ចត្តារិ អករណីយានិ និដ្ឋិតានិ។

៦៦. អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិត្តកវត្ថូនិ

១៣០. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិត្តកោ វិព្ភមិ។ សោ បុន បច្ចាគន្ត្វា ភិក្ខូ ឧបសម្បទំ យាចិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិត្តកោ វិព្ភមតិ។ សោ បុន បច្ចាគន្ត្វា ភិក្ខូ ឧបសម្បទំ យាចតិ។ សោ ឯវមស្ស វចនីយោ – “បស្សិស្សសិ តំ អាបត្តិ”ន្តិ? សចាហំ បស្សិស្សាមីតិ, បព្ពាជេតព្ពោ។ សចាហំ ន បស្សិស្សាមីតិ, ន បព្ពាជេតព្ពោ។ បព្ពាជេត្វា វត្តព្ពោ – “បស្សិស្សសិ តំ អាបត្តិ”ន្តិ? សចាហំ បស្សិស្សាមីតិ, ឧបសម្បាទេតព្ពោ។ សចាហំ ន បស្សិស្សាមីតិ, ន ឧបសម្បាទេតព្ពោ។ ឧបសម្បាទេត្វា វត្តព្ពោ – “បស្សិស្សសិ តំ អាបត្តិ”ន្តិ? សចាហំ បស្សិស្សាមីតិ , ឱសារេតព្ពោ។ សចាហំ ន បស្សិស្សាមីតិ, ន ឱសារេតព្ពោ។ ឱសារេត្វា វត្តព្ពោ – “បស្សសិ [បស្សាហិ (សី.)] តំ អាបត្តិ”ន្តិ? សចេ បស្សតិ, ឥច្ចេតំ កុសលំ។ នោ ចេ បស្សតិ, លព្ភមានាយ សាមគ្គិយា បុន ឧក្ខិបិតព្ពោ។ អលព្ភមានាយ សាមគ្គិយា អនាបត្តិ សម្ភោគេ សំវាសេ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខិត្តកោ វិព្ភមតិ។ សោ បុន បច្ចាគន្ត្វា ភិក្ខូ ឧបសម្បទំ យាចតិ។ សោ ឯវមស្ស វចនីយោ – “បដិករិស្សសិ តំ អាបត្តិ”ន្តិ? សចាហំ បដិករិស្សាមីតិ, បព្ពាជេតព្ពោ ។ សចាហំ ន បដិករិស្សាមីតិ, ន បព្ពាជេតព្ពោ។ បព្ពាជេត្វា វត្តព្ពោ – “បដិករិស្សសិ តំ អាបត្តិ”ន្តិ? សចាហំ

បដិករិស្សាមីតិ, ឧបសម្បាទេតព្ពោ។ សចាហំ ន បដិករិស្សាមីតិ, ន ឧបសម្បាទេតព្ពោ។ ឧបសម្បាទេត្វា វត្តព្ពោ – ‘‘បដិករិស្សសិ តំ អាបត្តិ’’ន្តិ? សចាហំ បដិករិស្សាមីតិ, ឱសារេតព្ពោ។ សចាហំ ន បដិករិស្សាមីតិ, ន ឱសារេតព្ពោ។ ឱសារេត្វា វត្តព្ពោ – ‘‘បដិករោហិ តំ អាបត្តិ’’ន្តិ។ សចេ បដិករោតិ, ឥច្ចេតំ កុសលំ។ នោ ចេ បដិករោតិ លព្ភមានាយ សាមគ្គិយា បុន ឧក្ខិបិតព្ពោ។ អលព្ភមានាយ សាមគ្គិយា អនាបត្តិ សម្ភោគេ សំវាសេ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខិត្តកោ វិព្ភមតិ។ សោ បុន បច្ចាគន្ត្វា ភិក្ខូ ឧបសម្បទំ យាចតិ។ សោ ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘‘បដិនិស្សជ្ជិស្សសិ តំ បាបិកំ ទិដ្ឋិ’’ន្តិ? សចាហំ បដិនិស្សជ្ជិស្សាមីតិ, បព្ពាជេតព្ពោ។ សចាហំ ន បដិនិស្សជ្ជិស្សាមីតិ, ន បព្ពាជេតព្ពោ។ បព្ពាជេត្វា វត្តព្ពោ – ‘‘បដិនិស្សជ្ជិស្សសិ តំ បាបិកំ ទិដ្ឋិ’’ន្តិ? សចាហំ បដិនិស្សជ្ជិស្សាមីតិ, ឧបសម្បាទេតព្ពោ។ សចាហំ ន បដិនិស្សជ្ជិស្សាមីតិ, ន ឧបសម្បាទេតព្ពោ។ ឧបសម្បាទេត្វា វត្តព្ពោ – ‘‘បដិនិស្សជ្ជិស្សសិ តំ បាបិកំ ទិដ្ឋិ’’ន្តិ? សចាហំ បដិនិស្សជ្ជិស្សាមីតិ, ឱសារេតព្ពោ។ សចាហំ ន បដិនិស្សជ្ជិស្សាមីតិ, ន ឱសារេតព្ពោ។ ឱសារេត្វា វត្តព្ពោ – ‘‘បដិនិស្សជ្ជេហិ តំ បាបិកំ ទិដ្ឋិ’’ន្តិ។ សចេ បដិនិស្សជ្ជតិ, ឥច្ចេតំ កុសលំ។ នោ ចេ បដិនិស្សជ្ជតិ, លព្ភមានាយ សាមគ្គិយា បុន ឧក្ខិបិតព្ពោ។ អលព្ភមានាយ សាមគ្គិយា អនាបត្តិ សម្ភោគេ សំវាសេតិ។

មហាខន្ធកោ បឋមោ។

៦៧. តស្សុទ្ទានំ

១៣១ វិនយម្ហិ មហត្ថេសុ, បេសលានំ សុខាវហេ;
និគ្គហានញ្ច បាបិច្ឆេ, លជ្ជីនំ បគ្គហេសុ ច។

សាសនាធារណេ ចេវ, សព្ពញ្ញុជិនគោចរេ;
អនញ្ញវិសយេ ខេមេ, សុបញ្ញត្តេ អសំសយេ។

ខន្ធកេ វិនយេ ចេវ, បរិវារេ ច មាតិកេ;
យថាត្ថការី កុសលោ, បដិបជ្ជតិ យោនិសោ។

យោ គវំ ន វិជានាតិ, ន សោ រក្ខតិ គោគណំ;
ឯវំ សីលំ អជានន្តោ, កិំ សោ រក្ខេយ្យ សំវរំ។

បមុដ្ឋម្ហិ ច សុត្តន្តេ, អភិធម្មេ ច តាវទេ;
វិនយេ អវិនដ្ឋម្ហិ, បុន តិដ្ឋតិ សាសនំ។

តស្មា សង្គាហណាហេតុំ [សង្គាហនាហេតុំ (ក.)], ឧទ្ទានំ អនុបុព្ពសោ;
បវក្ខាមិ យថាញាយំ, សុណាថ មម ភាសតោ។

វត្ថុ និទានំ អាបត្តិ, នយា បេយ្យាលមេវ ច;
ទុក្ករំ តំ អសេសេតុំ, នយតោ តំ វិជានថាតិ។

ពោធិ រាជាយតនញ្ច, អជបាលោ សហម្បតិ;
ព្រហ្មា អាឡារោ ឧទកោ, ភិក្ខុ ច ឧបកោ ឥសិ។

កោណ្ឌញ្ញោ វប្បោ ភទ្ទិយោ, មហានាមោ ច អស្សជិ;
យសោ ចត្តារោ បញ្ញាស, សព្ពេ បេសេសិ សោ ទិសា។

វត្ថុ មារេហិ តឹសា ច, ឧរុវេលំ តយោ ជដី;
អគ្យាគារំ មហារាជា, សក្កោ ព្រហ្មា ច កេវលា។

បំសុកូលំ បោក្ខរណី, សិលា ច ককុធោ សិលា;
ជម្ពុ អម្ពោ ច អាមលោ, បារិបុប្ផញ្ច អាហរិ។

ផាលិយន្តុ ឧឌ្ឌលន្តុ, វិជ្ជាយន្តុ ច កស្សប;
និមុជ្ជន្តិ មុខី មេឃោ, គយា លដ្ឋិ ច មាគធោ។

ឧបតិស្សោ កោលិតោ ច, អភិញ្ញាតា ច បព្ពជុំ;
ទុន្និវត្ថា បណាមនា, កិសោ លូខោ ច ព្រាហ្មណោ។

អនាចារំ អាចរតិ, ឧទរំ មាណវោ គណោ;
វស្សំ ពាលេហិ បក្កន្តោ, ទស វស្សានិ និស្សយោ។

ន វត្តន្តិ បណាមេតុំ, ពាលា បស្សទ្ធិ បញ្ច ឆ;
យោ សោ អញ្ញោ ច នគ្គោ ច, អច្ឆិន្នជដិលសាកិយោ។

មគធេសុ បញ្ចាពាធា, ឯកោ រាជា [ភដោ ចោរោ (ស្យា.)] ច អង្គុលិ;
មាគធោ ច អនុញ្ញាសិ, ការា លិខិ កសាហតោ។

លក្ខណា ឥណា ទាសោ ច, ភណ្ឌុកោ ឧបាលិ អហិ;
សទ្ធំ កុលំ កណ្ដកោ ច, អាហុន្ទរិកមេវ ច។

វត្ថុម្ហិ ទារកោ សិក្ខា, វិហរន្តិ ច កឹ នុ ខោ;
សព្ពំ មុខំ ឧបជ្ឈាយេ, អបលាឡន កណ្ដកោ។

បណ្ឌកោ ថេយ្យបក្កន្តោ, អហិ ច មាតរី បិតា;
អរហន្តភិក្ខុនីភេទា, រុហិរេន ច ព្យញ្ជនំ។

អនុបជ្ឈាយសង្ឃេន, គណបណ្ឌកបត្តកោ;
អចីវរំ តទុភយំ, យាចិតេនបិ យេ តយោ។

ហត្ថា បាទា ហត្ថបាទា, កណ្ណា នាសា តទូភយំ;
អង្គុលិអឡកណ្ឌរំ, ផណំ ខុជ្ជញ្ច វាមនំ។

គលគណ្ឌី លក្ខណា ចេវ, កសា លិខិតសីបទី;
បាបបរិសទូសី ច, កាណំ កុណិ តថេវ ច។

ខញ្ជំ បក្ខហតញ្ចេវ, សច្ឆិន្នឥរិយាបថំ;
ជរាន្ធមូគពធិរំ, អន្ធមូគញ្ច យំ តហឹ។

អន្ធពធិរំ យំ វុត្តំ, មូគពធិរមេវ ច;
អន្ធមូគពធិរញ្ច, អលជ្ជីនញ្ច និស្សយំ។

វត្ថព្ពញ្ច តថាទ្ធានំ, យាចមានេន លក្ខណា [បេក្ខនា (សព្ពត្ថ)];
អាគច្ឆតុ វិវទន្តិ, ឯកុបជ្ឈាយេន កស្សបោ។

ទិស្សន្តិ ឧបសម្បន្នា, អាពាធេហិ ច បីឡិតា;
អននុសិដ្ឋា វិត្ថេន្តិ, តត្ថេវ អនុសាសនា។

សង្ឃេបិ ច អថោ ពាលា, អសម្មតា ច ឯកតោ;
ឧល្លុម្បតុបសម្បទា, និស្សយោ ឯកកោ តយោតិ។

ឥមម្ហិ ខន្ធកេ វត្ថូនិ ឯកសតញ្ច ទ្វាសត្តតិ។

មហាខន្ធកោ និដ្ឋិតោ។

២. ឧបោសថក្ខន្ធកោ

៦៨. សន្និបាតានុជាននា

១៣២. តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ គិជ្ឈកូដេ បព្ពតេ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្ពាជកា ចាតុទ្ទសេ បន្នរសេ អដ្ឋមិយា ច បក្ខស្ស សន្និបតិត្វា ធម្មំ ភាសន្តិ។ តេ មនុស្សា ឧបសង្កមន្តិ ធម្មស្សវនាយ។ តេ លភន្តិ អញ្ញតិត្ថិយេសុ បរិព្ពាជកេសុ បេមំ, លភន្តិ បសាទំ, លភន្តិ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្ពាជកា បក្ខំ។ អថ ខោ រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ – “ឯតរហិ ខោ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្ពាជកា ចាតុទ្ទសេ បន្នរសេ អដ្ឋមិយា ច បក្ខស្ស សន្និបតិត្វា ធម្មំ ភាសន្តិ។ តេ មនុស្សា ឧបសង្កមន្តិ ធម្មស្សវនាយ។ តេ លភន្តិ អញ្ញតិត្ថិយេសុ បរិព្ពាជកេសុ បេមំ, លភន្តិ បសាទំ, លភន្តិ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្ពាជកា បក្ខំ។ យំនូន អយ្យាបិ ចាតុទ្ទសេ បន្នរសេ អដ្ឋមិយា ច បក្ខស្ស សន្និបតេយ្យុ”ន្តិ។ អថ ខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ឥធ មយ្ហំ, ភន្តេ, រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ ‘ឯតរហិ ខោ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្ពាជកា ចាតុទ្ទសេ បន្នរសេ អដ្ឋមិយា ច បក្ខស្ស សន្និបតិត្វា ធម្មំ ភាសន្តិ។ តេ មនុស្សា ឧបសង្កមន្តិ ធម្មស្សវនាយ។ តេ លភន្តិ អញ្ញតិត្ថិយេសុ បរិព្ពាជកេសុ បេមំ, លភន្តិ បសាទំ, លភន្តិ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្ពាជកា បក្ខំ។ យំនូន អយ្យាបិ ចាតុទ្ទសេ បន្នរសេ អដ្ឋមិយា ច បក្ខស្ស សន្និបតេយ្យុ’ន្តិ។ សាធុ, ភន្តេ, អយ្យាបិ ចាតុទ្ទសេ បន្នរសេ អដ្ឋមិយា ច បក្ខស្ស សន្និបតេយ្យុ”ន្តិ។ អថ ខោ ភគវា រាជានំ មាគធំ សេនិយំ ពិម្ពិសារំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ។ អថ ខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ ភគវតា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតោ សមាទបិតោ សមុត្តេជិតោ សម្បហំសិតោ ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ចាតុទ្ទសេ បន្នរសេ អដ្ឋមិយា ច បក្ខស្ស សន្និបតិតុ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ – ភគវតា អនុញ្ញាតា ចាតុទ្ទសេ បន្នរសេ អដ្ឋមិយា ច បក្ខស្ស សន្និបតិតុន្តិ – ចាតុទ្ទសេ បន្នរសេ អដ្ឋមិយា ច បក្ខស្ស សន្និបតិត្វា តុណ្ហី និសីទន្តិ។ តេ មនុស្សា ឧបសង្កមន្តិ ធម្មស្សវនាយ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា ចាតុទ្ទសេ បន្នរសេ អដ្ឋមិយា ច បក្ខស្ស សន្និបតិត្វា តុណ្ហី និសីទិស្សន្តិ, សេយ្យថាបិ មូគសូករា។ ននុ នាម សន្និបតិតេហិ ធម្មោ ភាសិតព្ពោ”តិ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខិយ្យន្តានំ វិបាចេន្តានំ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ…. អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ចាតុទ្ទសេ បន្នរសេ អដ្ឋមិយា ច បក្ខស្ស សន្និបតិត្វា ធម្មំ ភាសិតុ”ន្តិ។

៦៩. បាតិមោក្ខុទ្ទេសានុជាននា

១៣៣. អថ ខោ ភគវតោ រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ – “យំនូនាហំ យានិ មយា ភិក្ខូនំ បញ្ញត្តានិ សិក្ខាបទានិ, តានិ នេសំ បាតិមោក្ខុទ្ទេសំ អនុជានេយ្យំ។ សោ នេសំ ភវិស្សតិ ឧបោសថកម្ម”ន្តិ។ អថ ខោ ភគវា សាយន្ហសមយំ បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – ឥធ មយ្ហំ, ភិក្ខវេ, រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ ‘យំនូនាហំ យានិ មយា ភិក្ខូនំ បញ្ញត្តានិ សិក្ខាបទានិ, តានិ នេសំ បាតិមោក្ខុទ្ទេសំ អនុជានេយ្យំ។ សោ នេសំ ភវិស្សតិ ឧបោសថកម្ម’ន្តិ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតុំ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, ឧទ្ទិសិតព្ពំ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

១៣៤. “សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឧបោសថំ ករេយ្យ, បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសេយ្យ។ កិំ សង្ឃស្ស បុព្ពកិច្ចំ? បារិសុទ្ធិំ អាយស្មន្តោ អារោចេថ ។ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិស្សាមិ។ តំ សព្ពេវ សន្តា សាធុកំ សុណោម មនសិ ករោម។ យស្ស សិយា អាបត្តិ , សោ អាវិករេយ្យ។ អសន្តិយា អាបត្តិយា តុណ្ហី ភវិតព្ពំ។ តុណ្ហីភាវេន ខោ បនាយស្មន្តេ បរិសុទ្ធាតិ វេទិស្សាមិ។ យថា ខោ បន បច្ចេកបុដ្ឋស្ស វេយ្យាករណំ ហោតិ, ឯវមេវំ [ឯវមេវ (ក)] ឯវរូបាយ បរិសាយ យាវតតិយំ អនុស្សាវិតំ ហោតិ។ យោ បន ភិក្ខុ យាវតតិយំ អនុស្សាវិយមានេ សរមានោ សន្តិំ អាបត្តិំ នាវិករេយ្យ, សម្បជានមុសាវាទស្ស ហោតិ។ សម្បជានមុសាវាទោ ខោ បនាយស្មន្តោ

អន្តរាយិកោ ធម្មោ វុត្តោ ភគវតា។ តស្មា, សរមានេន ភិក្ខុនា អាបន្នេន វិសុទ្ធាបេក្ខេន សន្តី អាបត្តិ អាវិកាតព្ពា; អាវិកតា ហិស្ស ផាសុ ហោតី”តិ។

១៣៥. **បាតិមោក្ខ**ន្តិ អាទិមេតំ មុខមេតំ បមុខមេតំ កុសលានំ ធម្មានំ។ តេន វុច្ចតិ បាតិមោក្ខន្តិ។ **អាយស្មន្តោ**តិ បិយវចនមេតំ គរុវចនមេតំ សគារវសប្បតិស្សាធិវចនមេតំ អាយស្មន្តោតិ។ **ឧទ្ទិសិស្សាមី**តិ អាចិក្ខិស្សាមិ ទេសេស្សាមិ បញ្ញបេស្សាមិ បដ្ឋបេស្សាមិ វិវរិស្សាមិ វិភជិស្សាមិ ឧត្តានីករិស្សាមិ [ឧត្តានឹ ករិស្សាមិ (សី. ស្យា.)] បកាសេស្សាមិ។ **តន្តិ** បាតិមោក្ខំ វុច្ចតិ។ **សព្ពេវ សន្តា**តិ យាវតិកា តស្សា បរិសាយ ថេរា ច នវា ច មជ្ឈិមា ច, ឯតេ វុច្ចន្តិ សព្ពេវ សន្តាតិ។ **សាធុកំ សុណោមា**តិ អដ្ឋិំ កត្វា មនសិ កត្វា សព្ពចេតសា [សព្ពំ ចេតសា (ស្យា. ក.)] សមន្នាហរាម។ **មនសិ ករោមា**តិ ឯកគ្គចិត្តា អវិក្ខិត្តចិត្តា អវិសាហដចិត្តា និសាមេម។ **យស្ស សិយា អាបត្តី**តិ ថេរស្ស វា នវស្ស វា មជ្ឈិមស្ស វា, បញ្ចន្នំ វា អាបត្តិក្ខន្ធានំ អញ្ញតរា អាបត្តិ, សត្តន្នំ វា អាបត្តិក្ខន្ធានំ អញ្ញតរា អាបត្តិ។ **សោ អាវិករេយ្យា**តិ សោ ទេសេយ្យ, សោ វិវរេយ្យ, សោ ឧត្តានីករេយ្យ, សោ បកាសេយ្យ សង្ឃមជ្ឈេ វា គណមជ្ឈេ វា ឯកបុគ្គលេ វា។ **អសន្តី** នាម **អាបត្តិ** អនជ្ឈាបន្នា វា ហោតិ, អាបជ្ជិត្វា វា វុដ្ឋិតា។ **តុណ្ហី ភវិតព្ព**ន្តិ អធិវាសេតព្ពំ ន ព្យាហរិតព្ពំ។ **បរិសុទ្ធាតិ វេទិស្សាមី**តិ ជានិស្សាមិ ធារេស្សាមិ។ **យថា ខោ បន បច្ចេកបុដ្ឋស្ស វេយ្យាករណំ ហោតី**តិ យថា ឯកេន ឯកោ បុដ្ឋោ ព្យាករេយ្យ, ឯវមេវ តស្សា បរិសាយ ជានិតព្ពំ មំ បុច្ឆតីតិ។ **ឯវរូបា** នាម **បរិសា** ភិក្ខុបរិសា វុច្ចតិ។ **យាវតតិយំ អនុស្សាវិតំ ហោតី**តិ សកិម្បិ អនុស្សាវិតំ ហោតិ, ទុតិយម្បិ អនុស្សាវិតំ ហោតិ, តតិយម្បិ អនុស្សាវិតំ ហោតិ។ **សរមានោ**តិ ជានមានោ សញ្ជានមានោ។ **សន្តី** នាម **អាបត្តិ** អជ្ឈាបន្នា វា ហោតិ, អាបជ្ជិត្វា វា អវុដ្ឋិតា។ **នាវិករេយ្យា**តិ ន ទេសេយ្យ, ន វិវរេយ្យ, ន ឧត្តានីករេយ្យ, ន បកាសេយ្យ សង្ឃមជ្ឈេ វា គណមជ្ឈេ វា ឯកបុគ្គលេ វា។ **សម្បជានមុសាវាទស្ស ហោតី**តិ។ សម្បជានមុសាវាទេ កឹ ហោតិ? ទុក្កដំ ហោតិ។ **អន្តរាយិកោ ធម្មោ វុត្តោ ភគវតា**តិ។ កិស្ស អន្តរាយិកោ? បឋមស្ស ឈានស្ស អធិគមាយ អន្តរាយិកោ, ទុតិយស្ស ឈានស្ស អធិគមាយ អន្តរាយិកោ, តតិយស្ស ឈានស្ស អធិគមាយ អន្តរាយិកោ, ចតុត្ថស្ស ឈានស្ស អធិគមាយ អន្តរាយិកោ, ឈានានំ វិមោក្ខានំ សមាធីនំ សមាបត្តីនំ នេក្ខម្មានំ និស្សរណានំ បវិវេកានំ កុសលានំ ធម្មានំ អធិគមាយ អន្តរាយិកោ។ **តស្មា**តិ តង្ការណា។ **សរមានេនា**តិ ជានមានេន សញ្ជានមានេន។ **វិសុទ្ធាបេក្ខេនា**តិ វុដ្ឋាតុកាមេន វិសុជ្ឈិតុកាមេន។ **សន្តី** នាម **អាបត្តិ** អជ្ឈាបន្នា វា ហោតិ, អាបជ្ជិត្វា វា អវុដ្ឋិតា។ **អាវិកាតព្ពា**តិ អាវិកាតព្ពា សង្ឃមជ្ឈេ វា គណមជ្ឈេ វា ឯកបុគ្គលេ វា។ **អាវិកតា ហិស្ស ផាសុ ហោតី**តិ។ កិស្ស ផាសុ ហោតិ? បឋមស្ស ឈានស្ស អធិគមាយ ផាសុ ហោតិ, ទុតិយស្ស ឈានស្ស អធិគមាយ ផាសុ ហោតិ, តតិយស្ស ឈានស្ស អធិគមាយ ផាសុ ហោតិ, ចតុត្ថស្ស ឈានស្ស អធិគមាយ ផាសុ ហោតិ, ឈានានំ វិមោក្ខានំ សមាធីនំ សមាបត្តីនំ នេក្ខម្មានំ និស្សរណានំ បវិវេកានំ កុសលានំ ធម្មានំ អធិគមាយ ផាសុ ហោតីតិ។

១៣៦. តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ – ភគវតា បាតិមោក្ខុទ្ទេសោ អនុញ្ញាតោតិ – ទេវសិកំ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, ទេវសិកំ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្ពំ។ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧបោសថេ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតុន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ – ភគវតា ឧបោសថេ បាតិមោក្ខុទ្ទេសោ អនុញ្ញាតោតិ – បក្ខស្ស តិក្ខត្តុំ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ, ចាតុទ្ទសេ បន្នរសេ អដ្ឋមិយា ច បក្ខស្ស។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, បក្ខស្ស តិក្ខត្តុំ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្ពំ។ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សកឹ បក្ខស្ស ចាតុទ្ទសេ វា បន្នរសេ វា បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតុន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ យថាបរិសាយ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ សកាយ សកាយ បរិសាយ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, យថាបរិសាយ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្ពំ សកាយ សកាយ បរិសាយ។ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សមគ្គានំ ឧបោសថកម្មន្តិ។

អថ ខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “ភគវតា បញ្ញត្តំ ‘សមគ្គានំ ឧបោសថកម្ម’ន្តិ។ កិត្តាវតា នុ ខោ សាមគ្គី ហោតិ, យាវតា ឯកាវាសោ, ឧទាហុ សព្ពា បថវី”តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឯត្តាវតា សាមគ្គី យាវតា ឯកាវាសោតិ។

៧០. មហាកប្បិនវត្ថុ

១៣៧. តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា មហាកប្បិនោ រាជគហេ វិហរតិ មទ្ទកុច្ឆិម្ហិ មិគទាយេ។ អថ ខោ អាយស្មតោ មហាកប្បិនស្ស រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ – “គច្ឆេយ្យំ វាហំ

ឧបោសថំ ន វា គច្ឆេយ្យំ, គច្ឆេយ្យំ វាហំ សង្ឃកម្មំ ន វា គច្ឆេយ្យំ, អថ ខ្វាហំ វិសុទ្ធោ បរមាយ វិសុទ្ធិយា”តិ? អថ ខោ ភគវា អាយស្មតោ មហាកប្បិនស្ស ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ – សេយ្យថាបិ នាម ពលវា បុរិសោ សមិញ្ជិតំ វា ពាហំ បសារេយ្យ, បសារិតំ វា ពាហំ សមិញ្ជេយ្យ, ឯវមេវ – គិជ្ឈកូដេ បព្ពតេ អន្តរហិតោ មទ្ទកុច្ឆិម្ហិ មិគទាយេ អាយស្មតោ មហាកប្បិនស្ស សម្មុខេ បាតុរហោសិ។ និសីទិ ភគវា បញ្ញត្តេ អាសនេ។ អាយស្មាបិ ខោ មហាកប្បិនោ ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ អាយស្មន្តំ មហាកប្បិនំ ភគវា ឯតទវោច – “ននុ តេ, កប្បិន, រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ – គច្ឆេយ្យំ វាហំ ឧបោសថំ ន វា គច្ឆេយ្យំ, គច្ឆេយ្យំ វាហំ សង្ឃកម្មំ ន វា គច្ឆេយ្យំ, អថ ខ្វាហំ វិសុទ្ធោ បរមាយ វិសុទ្ធិយា”តិ? “ឯវំ, ភន្តេ”។ “តុម្ហេ ចេ ព្រាហ្មណា ឧបោសថំ ន សក្ករិស្សថ ន គរុករិស្សថ [ន គរុំ ករិស្សថ (ក.)] ន មានេស្សថ ន បូជេស្សថ, អថ កោ ចរហិ ឧបោសថំ សក្ករិស្សតិ គរុករិស្សតិ មានេស្សតិ បូជេស្សតិ? គច្ឆ ត្វំ, ព្រាហ្មណ, ឧបោសថំ, មា នោ អគមាសិ។ គច្ឆ ត្វំ សង្ឃកម្មំ, មា នោ អគមាសី”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ អាយស្មា មហាកប្បិនោ ភគវតោ បច្ចស្សោសិ។ អថ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ មហាកប្បិនំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេត្វា – សេយ្យថាបិ នាម ពលវា បុរិសោ សមិញ្ជិតំ វា ពាហំ បសារេយ្យ, បសារិតំ វា ពាហំ សមិញ្ជេយ្យ, ឯវមេវ – មទ្ទកុច្ឆិម្ហិ មិគទាយេ អាយស្មតោ មហាកប្បិនស្ស សម្មុខេ អន្តរហិតោ គិជ្ឈកូដេ បព្ពតេ បាតុរហោសិ។

៧១. សីមានុជាននា

១៣៨. អថ ខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “ភគវតា បញ្ញត្តំ ‘ឯត្តាវតា សាមគ្គី យាវតា ឯកាវាសោ’តិ, កិត្តាវតា នុ ខោ ឯកាវាសោ ហោតី”តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សីមំ សម្មន្និតុំ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, សម្មន្និតព្ពា – បឋមំ និមិត្តា កិត្តេតព្ពា – បព្ពតនិមិត្តំ, បាសាណនិមិត្តំ, វននិមិត្តំ, រុក្ខនិមិត្តំ, មគ្គនិមិត្តំ, វម្មិកនិមិត្តំ, នទីនិមិត្តំ, ឧទកនិមិត្តំ។ និមិត្តេ កិត្តេត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

១៣៩. “សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ ។ យាវតា សមន្តា និមិត្តា កិត្តិតា។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឯតេហិ និមិត្តេហិ សីមំ សម្មន្នេយ្យ សមានសំវាសំ ឯកុបោសថំ [ឯកូបោសថំ (ក.)]។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ យាវតា សមន្តា និមិត្តា កិត្តិតា។ សង្ឃោ ឯតេហិ និមិត្តេហិ សីមំ សម្មន្នតិ សមានសំវាសំ ឯកុបោសថំ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឯតេហិ និមិត្តេហិ សីមាយ សម្មុតិ [សម្មតិ (ស្យា.)] សមានសំវាសាយ ឯកុបោសថាយ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។ សម្មតា សីមា សង្ឃេន ឯតេហិ និមិត្តេហិ សមានសំវាសា ឯកុបោសថា។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

១៤០. តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ – ភគវតា សីមាសម្មុតិ អនុញ្ញាតាតិ – អតិមហតិយោ សីមាយោ សម្មន្នន្តិ, ចតុយោជនិកាបិ បញ្ចយោជនិកាបិ ឆយោជនិកាបិ។ ភិក្ខូ ឧបោសថំ អាគច្ឆន្តា ឧទ្ទិស្សមានេបិ បាតិមោក្ខេ អាគច្ឆន្តិ, ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេបិ អាគច្ឆន្តិ, អន្តរាបិ បរិវសន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, អតិមហតី សីមា សម្មន្និតព្ពា, ចតុយោជនិកា វា បញ្ចយោជនិកា វា ឆយោជនិកា វា។ យោ សម្មន្នេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តិយោជនបរមំ សីមំ សម្មន្និតុន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ នទីបារសីមំ [នទីបារំ សីមំ (សី. ស្យា.)] សម្មន្នន្តិ។ ឧបោសថំ អាគច្ឆន្តា ភិក្ខូបិ វុយ្ហន្តិ, បត្តាបិ វុយ្ហន្តិ , ចីវរានិបិ វុយ្ហន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, នទីបារសីមា សម្មន្និតព្ពា។ យោ សម្មន្នេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, យត្ថស្ស ធុវនាវា វា ធុវសេតុ វា, ឯវរូបំ នទីបារសីមំ សម្មន្និតុន្តិ។

៧២. ឧបោសថាគារកថា

១៤១. តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អនុបរិវេណិយំ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ អសង្កេតេន។ អាគន្តុកា ភិក្ខូ ន ជានន្តិ – “កត្ថ វា អជ្ជុបោសថោ ករីយិស្សតី”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, អនុបរិវេណិយំ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្ពំ អសង្កេតេន។ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧបោសថាគារំ សម្មន្និត្វា ឧបោសថំ កាតុំ, យំ សង្ឃោ អាកង្ខតិ វិហារំ វា អឌ្ឍយោគំ វា បាសាទំ វា ហម្មិយំ វា គុហំ វា។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, សម្មន្និតព្ពំ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ វិហារំ ឧបោសថាគារំ សម្មន្នេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ វិហារំ ឧបោសថាគារំ សម្មន្នតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស វិហារស្ស ឧបោសថាគារស្ស សម្មុតិ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។ សម្មតោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមោ វិហារោ ឧបោសថាគារំ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ ទ្វេ ឧបោសថាគារានិ សម្មតានិ ហោន្តិ។ ភិក្ខូ ឧភយត្ថ សន្និបតន្តិ – “ឥធ ឧបោសថោ ករីយិស្សតិ, ឥធ ឧបោសថោ ករីយិស្សតី”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, ឯកស្មិំ អាវាសេ ទ្វេ ឧបោសថាគារានិ សម្មន្និតព្ពានិ។ យោ សម្មន្នេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឯកំ សមូហនិត្វា [សមុហនិត្វា (ក.)] ឯកត្ថ ឧបោសថំ កាតុំ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, សមូហន្តព្ពំ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបោសថាគារំ សមូហនេយ្យ [សមុហនេយ្យ (ក.)]។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ឧបោសថាគារំ សមូហនតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ឧបោសថាគារស្ស សមុគ្ឃាតោ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។ សមូហតំ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមំ ឧបោសថាគារំ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

៧៣. ឧបោសថប្បមុខានុជាននា

១៤២. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ អតិខុទ្ទកំ ឧបោសថាគារំ សម្មតំ ហោតិ, តទហុបោសថេ មហាភិក្ខុសង្ឃោ សន្និបតិតោ ហោតិ។ ភិក្ខូ អសម្មតាយ ភូមិយា និសិន្នា បាតិមោក្ខំ អស្សោសុំ។ អថ ខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ “ភគវតា បញ្ញត្តំ ‘ឧបោសថាគារំ សម្មន្និត្វា ឧបោសថោ កាតព្ពោ’តិ, មយញ្ចម្ហា អសម្មតាយ ភូមិយា និសិន្នោ បាតិមោក្ខំ អស្សុម្ហា, កតោ នុ ខោ អម្ហាកំ ឧបោសថោ, អកតោ នុ ខោ”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ សម្មតាយ វា, ភិក្ខវេ, ភូមិយា និសិន្នា អសម្មតាយ វា យតោ បាតិមោក្ខំ សុណាតិ, កតោវស្ស ឧបោសថោ។ តេន ហិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃោ យាវ មហន្តំ ឧបោសថប្បមុខំ [ឧបោសថមុខំ (ស្យា.)] អាកង្ខតិ, តាវ មហន្តំ ឧបោសថប្បមុខំ សម្មន្នតុ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, សម្មន្និតព្ពំ។ បឋមំ និមិត្តា កិត្តេតព្ពា។ និមិត្តេ កិត្តេត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ យាវតា សមន្តា និមិត្តា កិត្តិតា។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឯតេហិ និមិត្តេហិ ឧបោសថប្បមុខំ សម្មន្នេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ យាវតា សមន្តា និមិត្តា កិត្តិតា។ សង្ឃោ ឯតេហិ និមិត្តេហិ ឧបោសថប្បមុខំ សម្មន្នតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឯតេហិ និមិត្តេហិ ឧបោសថប្បមុខស្ស សម្មុតិ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។ សម្មតំ សង្ឃេន ឯតេហិ និមិត្តេហិ ឧបោសថប្បមុខំ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ តទហុបោសថេ នវកា ភិក្ខូ បឋមតរំ សន្និបតិត្វា – “ន តាវ ថេរា អាគច្ឆន្តី”តិ – បក្កមិំសុ។ ឧបោសថោ វិកាលេ អហោសិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តទហុបោសថេ ថេរេហិ ភិក្ខូហិ បឋមតរំ សន្និបតិតុន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន រាជគហេ សម្ពហុលា អាវាសា សមានសីមា ហោន្តិ។ តត្ថ ភិក្ខូ វិវទន្តិ – “អម្ហាកំ អាវាសេ ឧបោសថោ ករីយតុ, អម្ហាកំ អាវាសេ ឧបោសថោ ករីយតូ”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ឥធ បន, ភិក្ខវេ, សម្ពហុលា អាវាសា សមានសីមា ហោន្តិ។ តត្ថ ភិក្ខូ វិវទន្តិ – “អម្ហាកំ អាវាសេ ឧបោសថោ ករីយតុ, អម្ហាកំ អាវាសេ ឧបោសថោ ករីយតូ”តិ។ តេហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ សព្ពេហេវ ឯកជ្ឈំ សន្និបតិត្វា ឧបោសថោ កាតព្ពោ។ យត្ថ វា បន ថេរោ ភិក្ខុ វិហរតិ, តត្ថ សន្និបតិត្វា ឧបោសថោ កាតព្ពោ, ន ត្វេវ វគ្គេន សង្ឃេន ឧបោសថោ កាតព្ពោ។ យោ ករេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

៧៤. អវិប្បវាសសីមានុជាននា

១៤៣. តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា មហាកស្សបោ អន្ធកវិន្ទា រាជគហំ ឧបោសថំ អាគច្ឆន្តោ អន្តរាមគ្គេ នទី តរន្តោ មនំ វុឡ្ហោ អហោសិ, ចីវរានិស្ស [តេន ចីវរានិស្ស (ក.)] អល្លានិ។ ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ មហាកស្សបំ ឯតទវោចុំ – ‘‘កិស្ស តេ, អាវុសោ, ចីវរានិ អល្លានី’’តិ? ‘‘ឥធាហំ, អាវុសោ, អន្ធកវិន្ទា រាជគហំ ឧបោសថំ អាគច្ឆន្តោ អន្តរាមគ្គេ នទី តរន្តោ មនម្ហិ វុឡ្ហោ។ តេន មេ ចីវរានិ អល្លានី’’តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ យា សា, ភិក្ខវេ, សង្ឃេន សីមា សម្មតា សមានសំវាសា ឯកុបោសថា, សង្ឃោ តំ សីមំ តិចីវរេន អវិប្បវាសំ សម្មន្នតុ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, សម្មន្និតព្ពា។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

‘‘សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ យា សា សង្ឃេន សីមា សម្មតា សមានសំវាសា ឯកុបោសថា, យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ តំ សីមំ តិចីវរេន អវិប្បវាសំ សម្មន្នេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

‘‘សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ យា សា សង្ឃេន សីមា សម្មតា សមានសំវាសា ឯកុបោសថា, សង្ឃោ តំ សីមំ តិចីវរេន អវិប្បវាសំ សម្មន្នតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឯតិស្សា សីមាយ តិចីវរេន អវិប្បវាសាយ [អវិប្បវាសស្ស (ស្យា.)] សម្មុតិ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។ សម្មតា សា សីមា សង្ឃេន តិចីវរេន អវិប្បវាសា [អវិប្បវាសោ (ស្យា.)]។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី’’តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ភគវតា តិចីវរេន អវិប្បវាសសម្មុតិ អនុញ្ញាតាតិ អន្តរឃរេ ចីវរានិ និក្ខិបន្តិ។ តានិ ចីវរានិ នស្សន្តិបិ ឌយ្ហន្តិបិ ឧន្ទូរេហិបិ ខជ្ជន្តិ។ ភិក្ខូ ទុច្ចោឡា ហោន្តិ លូខចីវរា។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – ‘‘កិស្ស តុម្ហេ, អាវុសោ, ទុច្ចោឡា លូខចីវរា’’តិ? ‘‘ឥធ មយំ, អាវុសោ, ភគវតា តិចីវរេន អវិប្បវាសសម្មុតិ អនុញ្ញាតាតិ អន្តរឃរេ ចីវរានិ និក្ខិបិម្ហា ។ តានិ ចីវរានិ នដ្ឋានិបិ ទឌ្ឍានិបិ, ឧន្ទូរេហិបិ ខាយិតានិ, តេន មយំ ទុច្ចោឡា លូខចីវរា’’តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ យា សា, ភិក្ខវេ, សង្ឃេន សីមា សម្មតា សមានសំវាសា ឯកុបោសថា, សង្ឃោ តំ សីមំ តិចីវរេន អវិប្បវាសំ សម្មន្នតុ, ឋបេត្វា គាមញ្ច គាមូបចារញ្ច។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, សម្មន្និតព្ពា។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

១៤៤. ‘‘សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ យា សា សង្ឃេន សីមា សម្មតា សមានសំវាសា ឯកុបោសថា យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ តំ សីមំ តិចីវរេន អវិប្បវាសំ សម្មន្នេយ្យ, ឋបេត្វា គាមញ្ច គាមូបចារញ្ច។ ឯសា ញត្តិ។

‘‘សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ យា សា សង្ឃេន សីមា សម្មតា សមានសំវាសា ឯកុបោសថា, សង្ឃោ តំ សីមំ តិចីវរេន អវិប្បវាសំ សម្មន្នតិ, ឋបេត្វា គាមញ្ច គាមូបចារញ្ច។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឯតិស្សា សីមាយ តិចីវរេន អវិប្បវាសាយ [អវិប្បវាសស្ស (ស្យា.)] សម្មុតិ, ឋបេត្វា គាមញ្ច គាមូបចារញ្ច, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។ សម្មតា សា សីមា សង្ឃេន តិចីវរេន អវិប្បវាសា [អវិប្បវាសោ (ស្យា.)], ឋបេត្វា គាមញ្ច គាមូបចារញ្ច។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី’’តិ។

៧៥. សីមាសមូហនន

‘‘សីមំ, ភិក្ខវេ, សម្មន្នន្តេន បឋមំ សមានសំវាសសីមា [សមានសំវាសា សីមា (ស្យា.)] សម្មន្និតព្ពា , បច្ឆា តិចីវរេន អវិប្បវាសោ សម្មន្និតព្ពោ។ សីមំ, ភិក្ខវេ, សមូហនន្តេន បឋមំ តិចីវរេន អវិប្បវាសោ សមូហន្តព្ពោ, បច្ឆា សមានសំវាសសីមា សមូហន្តព្ពា។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, តិចីវរេន អវិប្បវាសោ សមូហន្តព្ពោ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

១៤៥. ‘‘សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ យោ សោ សង្ឃេន តិចីវរេន អវិប្បវាសោ សម្មតោ, យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ តំ តិចីវរេន អវិប្បវាសំ សមូហនេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

‘‘សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ យោ សោ សង្ឃេន តិចីវរេន អវិប្បវាសោ សម្មតោ, សង្ឃោ តំ តិចីវរេន អវិប្បវាសំ សមូហនតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឯតស្ស តិចីវរេន អវិប្បវាសស្ស សមុគ្ឃាតោ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។ សមូហតោ សោ សង្ឃេន តិចីវរេន អវិប្បវាសោ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី’’តិ។

ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, សីមា [សមានសំវាសា សីមា (ស្យា.)]។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

១៤៦. “សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ យា សា សង្ឃេន សីមា សម្មតា សមានសំវាសា ឯកុបោសថា , យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ តំ សីមំ សមូហនេយ្យ សមានសំវាសំ ឯកុបោសថំ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ យា សា សង្ឃេន សីមា សម្មតា សមានសំវាសា ឯកុបោសថា, សង្ឃោ តំ សីមំ សមូហនតិ សមានសំវាសំ ឯកុបោសថំ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឯតិស្សា សីមាយ សមានសំវាសាយ ឯកុបោសថាយ សមុគ្ឃាតោ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។ សមូហតា សា សីមា សង្ឃេន សមានសំវាសា ឯកុបោសថា។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

៧៦. គាមសីមាទិ

១៤៧. អសម្មតាយ , ភិក្ខវេ, សីមាយ អដ្ឋបិតាយ, យំ គាមំ វា និគមំ វា ឧបនិស្សាយ វិហរតិ, យា តស្ស វា គាមស្ស គាមសីមា, និគមស្ស វា និគមសីមា, អយំ តត្ថ សមានសំវាសា ឯកុបោសថា។ អគាមកេ ចេ, ភិក្ខវេ, អរញ្ញេ សមន្តា សត្តព្ភន្តរា, អយំ តត្ថ សមានសំវាសា ឯកុបោសថា។ សព្ពា, ភិក្ខវេ, នទី អសីមា; សព្ពោ សមុទ្ទោ អសីមោ; សព្ពោ ជាតស្សរោ អសីមោ។ នទិយា វា, ភិក្ខវេ, សមុទ្ទេ វា ជាតស្សរេ វា យំ មជ្ឈិមស្ស បុរិសស្ស សមន្តា ឧទកុក្ខេបា, អយំ តត្ថ សមានសំវាសា ឯកុបោសថាតិ។

១៤៨. តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ សីមាយ សីមំ សម្ភិន្ទន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ យេសំ, ភិក្ខវេ, សីមា បឋមំ សម្មតា តេសំ តំ កម្មំ ធម្មិកំ អកុប្បំ ឋានារហំ។ យេសំ, ភិក្ខវេ, សីមា បច្ឆា សម្មតា តេសំ តំ កម្មំ អធម្មិកំ កុប្បំ អដ្ឋានារហំ។ ន, ភិក្ខវេ, សីមាយ សីមា សម្ភិន្ទិតព្ពា។ យោ សម្ភិន្ទេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ សីមាយ សីមំ អជ្ឈោត្ថរន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ យេសំ, ភិក្ខវេ, សីមា បឋមំ សម្មតា តេសំ តំ កម្មំ ធម្មិកំ អកុប្បំ ឋានារហំ។ យេសំ, ភិក្ខវេ, សីមា បច្ឆា សម្មតា តេសំ តំ កម្មំ អធម្មិកំ កុប្បំ អដ្ឋានារហំ។ ន, ភិក្ខវេ, សីមាយ សីមា អជ្ឈោត្ថរិតព្ពា។ យោ អជ្ឈោត្ថរេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សីមំ សម្មន្នន្តេន សីមន្តរិកំ ឋបេត្វា សីមំ សម្មន្និតុន្តិ។

៧៧. ឧបោសថភេទាទិ

១៤៩. អថ ខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “កតិ នុ ខោ ឧបោសថា”តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ទ្វេមេ, ភិក្ខវេ, ឧបោសថា – ចាតុទ្ទសិកោ ច បន្នរសិកោ ច។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ទ្វេ ឧបោសថាតិ។

អថ ខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “កតិ នុ ខោ ឧបោសថកម្មានី”តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ចត្តារិមានិ, ភិក្ខវេ, ឧបោសថកម្មានិ – អធម្មេន វគ្គំ ឧបោសថកម្មំ, អធម្មេន សមគ្គំ ឧបោសថកម្មំ, ធម្មេន វគ្គំ ឧបោសថកម្មំ, ធម្មេន សមគ្គំ ឧបោសថកម្មន្តិ។ តត្រ, ភិក្ខវេ, យទិទំ អធម្មេន វគ្គំ ឧបោសថកម្មំ, ន, ភិក្ខវេ, ឯវរូបំ ឧបោសថកម្មំ កាតព្ពំ។ ន ច មយា ឯវរូបំ ឧបោសថកម្មំ អនុញ្ញាតំ។ តត្រ, ភិក្ខវេ, យទិទំ អធម្មេន សមគ្គំ ឧបោសថកម្មំ, ន, ភិក្ខវេ, ឯវរូបំ ឧបោសថកម្មំ កាតព្ពំ។ ន ច មយា ឯវរូបំ ឧបោសថកម្មំ អនុញ្ញាតំ។ តត្រ, ភិក្ខវេ, យទិទំ ធម្មេន វគ្គំ ឧបោសថកម្មំ, ន, ភិក្ខវេ, ឯវរូបំ ឧបោសថកម្មំ កាតព្ពំ។ ន ច មយា ឯវរូបំ ឧបោសថកម្មំ អនុញ្ញាតំ។ តត្រ, ភិក្ខវេ, យទិទំ ធម្មេន សមគ្គំ ឧបោសថកម្មំ, ឯវរូបំ, ភិក្ខវេ, ឧបោសថកម្មំ កាតព្ពំ, ឯវរូបញ្ច មយា ឧបោសថកម្មំ អនុញ្ញាតំ។ តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ឯវរូបំ ឧបោសថកម្មំ ករិស្សាម យទិទំ ធម្មេន សមគ្គន្តិ – ឯវញ្ហិ វោ, ភិក្ខវេ, សិក្ខិតព្ពន្តិ។

៧៨. សំខិត្តេន បាតិមោក្ខុទ្ទេសាទិ

១៥០. អថ ខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “កតិ នុ ខោ បាតិមោក្ខុទ្ទេសា”តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ បញ្ចិមេ, ភិក្ខវេ, បាតិមោក្ខុទ្ទេសា – និទានំ ឧទ្ទិសិត្វា អវសេសំ សុតេន សាវេតព្ពំ។ អយំ បឋមោ បាតិមោក្ខុទ្ទេសោ។ និទានំ ឧទ្ទិសិត្វា ចត្តារិ បារាជិកានិ ឧទ្ទិសិត្វា អវសេសំ សុតេន សាវេតព្ពំ។ អយំ ទុតិយោ បាតិមោក្ខុទ្ទេសោ។ និទានំ ឧទ្ទិសិត្វា ចត្តារិ បារាជិកានិ ឧទ្ទិសិត្វា តេរស សង្ឃាទិសេសេ ឧទ្ទិសិត្វា អវសេសំ សុតេន

សាវេតព្ពំ។ អយំ តតិយោ បាតិមោក្ខុទ្ទេសោ។ និទានំ ឧទ្ទិសិត្វា ចត្តារិ បារាជិកានិ ឧទ្ទិសិត្វា តេរស សង្ឃាទិសេសេ ឧទ្ទិសិត្វា ទ្វេ អនិយតេ ឧទ្ទិសិត្វា អវសេសំ សុតេន សាវេតព្ពំ។ អយំ ចតុត្ថោ បាតិមោក្ខុទ្ទេសោ។ វិត្ថារេនេវ បញ្ចមោ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ច បាតិមោក្ខុទ្ទេសាតិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ – ភគវតា សំខិត្តេន បាតិមោក្ខុទ្ទេសោ អនុញ្ញាតោតិ – សព្ពកាលំ សំខិត្តេន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, សំខិត្តេន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្ពំ។ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

តេន ខោ បន សមយេន កោសលេសុ ជនបទេ អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ តទហុបោសថេ សវរភយំ [សំចរភយំ (ស្យា.)] អហោសិ។ ភិក្ខូ នាសក្ខិំសុ វិត្ថារេន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតុំ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សតិ អន្តរាយេ សំខិត្តេន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតុន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ អសតិបិ អន្តរាយេ សំខិត្តេន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, អសតិ អន្តរាយេ សំខិត្តេន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្ពំ។ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សតិ អន្តរាយេ សំខិត្តេន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតុំ។ តត្រិមេ អន្តរាយា – រាជន្តរាយោ, ចោរន្តរាយោ, អគ្យន្តរាយោ, ឧទកន្តរាយោ, មនុស្សន្តរាយោ, អមនុស្សន្តរាយោ , វាឡន្តរាយោ, សរីសបន្តរាយោ, ជីវិតន្តរាយោ, ព្រហ្មចរិយន្តរាយោតិ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឯវរូបេសុ អន្តរាយេសុ សំខិត្តេន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតុំ, អសតិ អន្តរាយេ វិត្ថារេនាតិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ សង្ឃមជ្ឈេ អនជ្ឈិដ្ឋា ធម្មំ ភាសន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, សង្ឃមជ្ឈេ អនជ្ឈិដ្ឋេន ធម្មោ ភាសិតព្ពោ។ យោ ភាសេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ថេរេន ភិក្ខុនា សាមំ វា ធម្មំ ភាសិតុំ បរំ វា អជ្ឈេសិតុន្តិ។

៧៩. វិនយបុច្ឆនកថា

១៥១. តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ សង្ឃមជ្ឈេ អសម្មតា វិនយំ បុច្ឆន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, សង្ឃមជ្ឈេ អសម្មតេន វិនយោ បុច្ឆិតព្ពោ។ យោ បុច្ឆេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃមជ្ឈេ សម្មតេន វិនយំ បុច្ឆិតុំ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, សម្មន្និតព្ពោ – អត្តនា វា [អត្តនាវ (ស្យា.)] អត្តានំ សម្មន្និតព្ពំ, បរេន វា បរោ សម្មន្និតព្ពោ។ កថញ្ច អត្តនាវ អត្តានំ សម្មន្និតព្ពំ? ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, អហំ ឥត្ថន្នាមំ វិនយំ បុច្ឆេយ្យ”ន្តិ។ ឯវំ អត្តនាវ អត្តានំ សម្មន្និតព្ពំ។

កថញ្ច បរេន បរោ សម្មន្និតព្ពោ? ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមំ វិនយំ បុច្ឆេយ្យា”តិ។ ឯវំ បរេន បរោ សម្មន្និតព្ពោតិ។

តេន ខោ បន សមយេន បេសលា ភិក្ខូ សង្ឃមជ្ឈេ សម្មតា វិនយំ បុច្ឆន្តិ។ ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ លភន្តិ អាឃាតំ, លភន្តិ អប្បច្ចយំ, វធេន តជ្ជេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃមជ្ឈេ សម្មតេនបិ បរិសំ ឱលោកេត្វា បុគ្គលំ តុលយិត្វា វិនយំ បុច្ឆិតុន្តិ។

៨០. វិនយវិស្សជ្ជនកថា

១៥២. តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ សង្ឃមជ្ឈេ អសម្មតា វិនយំ វិស្សជ្ជេន្តិ [វិស្សជ្ជន្តិ (ក.)]។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, សង្ឃមជ្ឈេ អសម្មតេន វិនយោ វិស្សជ្ជេតព្ពោ។ យោ វិស្សជ្ជេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃមជ្ឈេ សម្មតេន វិនយំ វិស្សជ្ជេតុំ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, សម្មន្និតព្ពំ។ អត្តនា វា [អត្តនាវ (ស្យា.)] អត្តានំ សម្មន្និតព្ពំ, បរេន វា បរោ សម្មន្និតព្ពោ។ កថញ្ច អត្តនាវ អត្តានំ សម្មន្និតព្ពំ? ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, អហំ ឥត្ថន្នាមេន វិនយំ បុដ្ឋោ វិស្សជ្ជេយ្យ”ន្តិ។ ឯវំ អត្តនាវ អត្តានំ សម្មន្និតព្ពំ។

កថញ្ច បរេន បរោ សម្មន្និតព្ពោ? ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមេន វិនយំ បុដ្ឋោ វិស្សជ្ជេយ្យា”តិ។ ឯវំ បរេន បរោ សម្មន្និតព្ពោតិ។

តេន ខោ បន សមយេន បេសលា ភិក្ខូ សង្ឃមជ្ឈេ សម្មតា វិនយំ វិស្សជ្ជេន្តិ។ ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ លភន្តិ អាឃាតំ, លភន្តិ អប្បច្ចយំ, វធេន តជ្ជេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃមជ្ឈេ សម្មតេនបិ បរិសំ ឱលោកេត្វា បុគ្គលំ តុលយិត្វា វិនយំ វិស្សជ្ជេតុន្តិ។

៨១. ចោទនាកថា

១៥៣. តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ អនោកាសកតំ ភិក្ខុំ អាបត្តិយា ចោទេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, អនោកាសកតោ ភិក្ខុ អាបត្តិយា ចោទេតព្ពោ។ យោ ចោទេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឱកាសំ ការាបេត្វា អាបត្តិយា ចោទេតុំ – ករោតុ អាយស្មា ឱកាសំ, អហំ តំ វត្តុកាមោតិ។

តេន ខោ បន សមយេន បេសលា ភិក្ខូ ឆព្ពគ្គិយេ ភិក្ខូ ឱកាសំ ការាបេត្វា អាបត្តិយា ចោទេន្តិ។ ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ លភន្តិ អាឃាតំ, លភន្តិ អប្បច្ចយំ, វធេន តជ្ជេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, កតេបិ ឱកាសេ បុគ្គលំ តុលយិត្វា អាបត្តិយា ចោទេតុន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ – បុរម្ហាកំ បេសលា ភិក្ខូ ឱកាសំ ការាបេន្តីតិ – បដិកច្ចេវ សុទ្ធានំ ភិក្ខូនំ អនាបត្តិកានំ អវត្ថុស្មិំ អការណេ ឱកាសំ ការាបេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, សុទ្ធានំ ភិក្ខូនំ អនាបត្តិកានំ អវត្ថុស្មិំ អការណេ ឱកាសោ ការាបេតព្ពោ។ យោ ការាបេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលំ តុលយិត្វា ឱកាសំ កាតុ [ការាបេតុំ (ស្យា.)] ន្តិ។

៨២. អធម្មកម្មបដិក្កោសនាទិ

១៥៤. តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ សង្ឃមជ្ឈេ អធម្មកម្មំ ករោន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, អធម្មកម្មំ កាតព្ពំ។ យោ ករេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។ ករោន្តិយេវ អធម្មកម្មំ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អធម្មកម្មេ កយិរមានេ បដិក្កោសិតុន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន បេសលា ភិក្ខូ ឆព្ពគ្គិយេហិ ភិក្ខូហិ អធម្មកម្មេ កយិរមានេ បដិក្កោសន្តិ។ ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ លភន្តិ អាឃាតំ, លភន្តិ អប្បច្ចយំ, វធេន តជ្ជេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ទិដ្ឋិម្បិ អាវិកាតុន្តិ។ តេសំយេវ សន្តិកេ ទិដ្ឋិំ អាវិករោន្តិ។ ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ លភន្តិ អាឃាតំ, លភន្តិ អប្បច្ចយំ, វធេន តជ្ជេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ចតូហិ បញ្ចហិ បដិក្កោសិតុំ, ទ្វីហិ តីហិ ទិដ្ឋិំ អាវិកាតុំ, ឯកេន អធិដ្ឋាតុំ – ‘ន មេតំ ខមតី’តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ សង្ឃមជ្ឈេ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសមានា សញ្ចិច្ច ន សាវេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, បាតិមោក្ខុទ្ទេសកេន សញ្ចិច្ច ន សាវេតព្ពំ។ យោ ន សាវេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧទាយី សង្ឃស្ស បាតិមោក្ខុទ្ទេសកោ ហោតិ កាកស្សរកោ។ អថ ខោ អាយស្មតោ ឧទាយិស្ស ឯតទហោសិ – “ភគវតា បញ្ញត្តំ ‘បាតិមោក្ខុទ្ទេសកេន សាវេតព្ព’ន្តិ, អហញ្ចម្ហិ កាកស្សរកោ, កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្ព”ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បាតិមោក្ខុទ្ទេសកេន វាយមិតុំ – ‘កថំ សាវេយ្យ’ន្តិ។ វាយមន្តស្ស អនាបត្តីតិ។

តេន ខោ បន សមយេន ទេវទត្តោ សគហដ្ឋាយ បរិសាយ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, សគហដ្ឋាយ បរិសាយ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្ពំ។ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ សង្ឃមជ្ឈេ អនជ្ឈិដ្ឋា បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, សង្ឃមជ្ឈេ អនជ្ឈិដ្ឋេន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្ពំ។ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ថេរាធិកំ [ថេរាធេយ្យំ (អដ្ឋកថាយំ បាឋន្តរំ)] បាតិមោក្ខន្តិ។

អញ្ញតិត្ថិយភាណវារោ និដ្ឋិតោ បឋមោ [ឯកាទសមោ (ក.)]។

៨៣. បាតិមោក្ខុទ្ទេសកអជ្ឈេសនាទិ

១៥៥. អថ ខោ ភគវា រាជគហេ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន ចោទនាវត្ថុ តេន ចារិកំ បក្កាមិ។ អនុបុព្ពេន ចារិកំ ចរមានោ យេន ចោទនាវត្ថុ តទវសរិ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ សម្ពហុលា ភិក្ខូ វិហរន្តិ ។ តត្ថ ថេរោ ភិក្ខុ ពាលោ ហោតិ អព្យត្តោ។ សោ ន ជានាតិ ឧបោសថំ វា ឧបោសថកម្មំ វា, បាតិមោក្ខំ វា បាតិមោក្ខុទ្ទេសំ វា។ អថ ខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “ភគវតា បញ្ញត្តំ ‘ថេរាធិកំ បាតិមោក្ខ’ន្តិ, អយញ្ច អម្ហាកំ ថេរោ ពាលោ អព្យត្តោ, ន ជានាតិ ឧបោសថំ វា ឧបោសថកម្មំ វា, បាតិមោក្ខំ វា បាតិមោក្ខុទ្ទេសំ វា។ កថំ នុ ខោ អម្ហេហិ បដិបជ្ជិតព្ព”ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, យោ តត្ថ ភិក្ខុ ព្យត្តោ បដិពលោ តស្សាធេយ្យំ បាតិមោក្ខន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា ភិក្ខូ វិហរន្តិ ពាលា អព្យត្តា។ តេ ន ជានន្តិ ឧបោសថំ វា ឧបោសថកម្មំ វា, បាតិមោក្ខំ វា បាតិមោក្ខុទ្ទេសំ វា។ តេ ថេរំ អជ្ឈេសឹសុ – “ឧទ្ទិសតុ, ភន្តេ, ថេរោ បាតិមោក្ខ”ន្តិ។ សោ ឯវមាហ – “ន មេ, អាវុសោ, វត្តតី”តិ។ ទុតិយំ ថេរំ អជ្ឈេសឹសុ – “ឧទ្ទិសតុ, ភន្តេ, ថេរោ បាតិមោក្ខ”ន្តិ។ សោបិ ឯវមាហ – “ន មេ, អាវុសោ, វត្តតី”តិ។ តតិយំ ថេរំ អជ្ឈេសឹសុ – “ឧទ្ទិសតុ , ភន្តេ, ថេរោ បាតិមោក្ខ”ន្តិ។ សោបិ ឯវមាហ – “ន មេ, អាវុសោ, វត្តតី”តិ។ ឯតេនេវ ឧបាយេន យាវ សង្ឃនវកំ អជ្ឈេសឹសុ – “ឧទ្ទិសតុ អាយស្មា បាតិមោក្ខ”ន្តិ។ សោបិ ឯវមាហ – “ន មេ, ភន្តេ, វត្តតី”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា ភិក្ខូ វិហរន្តិ ពាលា អព្យត្តា។ តេ ន ជានន្តិ ឧបោសថំ វា ឧបោសថកម្មំ វា, បាតិមោក្ខំ វា បាតិមោក្ខុទ្ទេសំ វា។ តេ ថេរំ អជ្ឈេសន្តិ – “ឧទ្ទិសតុ, ភន្តេ, ថេរោ បាតិមោក្ខ”ន្តិ។ សោ ឯវំ វទេតិ – “ន មេ, អាវុសោ, វត្តតី”តិ។ ទុតិយំ ថេរំ អជ្ឈេសន្តិ – “ឧទ្ទិសតុ, ភន្តេ, ថេរោ បាតិមោក្ខ”ន្តិ។ សោបិ ឯវំ វទេតិ – “ន មេ, អាវុសោ, វត្តតី”តិ។ តតិយំ ថេរំ អជ្ឈេសន្តិ – “ឧទ្ទិសតុ, ភន្តេ, ថេរោ បាតិមោក្ខ”ន្តិ។ សោបិ ឯវំ វទេតិ – “ន មេ, អាវុសោ, វត្តតី”តិ។ ឯតេនេវ ឧបាយេន យាវ សង្ឃនវកំ អជ្ឈេសន្តិ – “ឧទ្ទិសតុ អាយស្មា បាតិមោក្ខ”ន្តិ។ សោបិ ឯវំ វទេតិ – “ន មេ, ភន្តេ, វត្តតី”តិ។ តេហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ ឯកោ ភិក្ខុ សាមន្តា អាវាសា សជ្ជុកំ បាហេតព្ពោ – គច្ឆាវុសោ, សំខិត្តេន វា វិត្ថារេន វា បាតិមោក្ខំ បរិយាបុណិត្វាន អាគច្ឆាហីតិ។

អថ ខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “កេន នុ ខោ បាហេតព្ពោ”តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ថេរេន ភិក្ខុនា នវំ ភិក្ខុំ អាណាបេតុន្តិ។ ថេរេន អាណត្តា នវា ភិក្ខូ ន គច្ឆន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, ថេរេន អាណត្តេន អគិលានេន ន គន្តព្ពំ។ យោ ន គច្ឆេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

៨៤. បក្ខគណនាទិឧគ្គហណានុជាននា

១៥៦. អថ ខោ ភគវា ចោទនាវត្ថុស្មិំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា បុនទេវ រាជគហំ បច្ចាគញ្ឆិ។

តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា ភិក្ខូ បិណ្ឌាយ ចរន្តេ បុច្ឆន្តិ – “កតិមី, ភន្តេ, បក្ខស្សា”តិ? ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “ន ខោ មយំ, អាវុសោ, ជានាមា”តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “បក្ខគណនមត្តម្បិមេ សមណា សក្យបុត្តិយា ន ជានន្តិ, កឹ បនិមេ អញ្ញំ កិញ្ចិ កល្យាណំ ជានិស្សន្តី”តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បក្ខគណនំ ឧគ្គហេតុន្តិ។ អថ ខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “កេន នុ ខោ បក្ខគណនា ឧគ្គហេតព្ពា”តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សព្ពេហេវ បក្ខគណនំ ឧគ្គហេតុន្តិ។

១៥៧. តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា ភិក្ខូ បិណ្ឌាយ ចរន្តេ បុច្ឆន្តិ – “កីវតិកា, ភន្តេ, ភិក្ខូ”តិ? ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “ន ខោ មយំ, អាវុសោ, ជានាមា”តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “អញ្ញមញ្ញម្បិមេ

សមណា សក្យបុត្តិយា ន ជានន្តិ, កឹ បនិមេ អញ្ញំ កិញ្ចិ កល្យាណំ ជានិស្សន្តី’’តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ គណេតុន្តិ។

អថ ខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – ‘‘កទា នុ ខោ ភិក្ខូ គណេតព្ពា’’តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តទហុបោសថេ នាមគ្គេន [នាមមត្តេន (ស្យា.), គណមគ្គេន (ក.)] គណេតុំ, សលាកំ វា គាហេតុន្តិ។

១៥៨. តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អជានន្តា អជ្ជុបោសថោតិ ទូរំ គាមំ បិណ្ឌាយ ចរន្តិ។ តេ ឧទ្ទិស្សមានេបិ បាតិមោក្ខេ អាគច្ឆន្តិ, ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេបិ អាគច្ឆន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អារោចេតុំ ‘អជ្ជុបោសថោ’តិ។

អថ ខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – ‘‘កេន នុ ខោ អារោចេតព្ពោ’’តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ថេរេន ភិក្ខុនា កាលវតោ អារោចេតុន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ថេរោ កាលវតោ នស្សរតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ភត្តកាលេបិ អារោចេតុន្តិ។

ភត្តកាលេបិ នស្សរតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, យំ កាលំ សរតិ, តំ កាលំ អារោចេតុន្តិ។

៨៥. បុព្ពករណានុជាននា

១៥៩. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ ឧបោសថាគារំ ឧក្លាបំ ហោតិ។ អាគន្តុកា ភិក្ខូ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – ‘‘កថញ្ហិ នាម អាវាសិកា ភិក្ខូ ឧបោសថាគារំ ន សម្មជ្ជិស្សន្តី’’តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧបោសថាគារំ សម្មជ្ជិតុន្តិ។

អថ ខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – ‘‘កេន នុ ខោ ឧបោសថាគារំ សម្មជ្ជិតព្ព’’ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ថេរេន ភិក្ខុនា នវំ ភិក្ខុំ អាណាបេតុន្តិ។

ថេរេន អាណត្តា នវា ភិក្ខូ ន សម្មជ្ជន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, ថេរេន អាណត្តេន អគិលានេន ន សម្មជ្ជិតព្ពំ។ យោ ន សម្មជ្ជេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

១៦០. តេន ខោ បន សមយេន ឧបោសថាគារេ អាសនំ អបញ្ញត្តំ ហោតិ។ ភិក្ខូ ឆមាយំ និសីទន្តិ, គត្តានិបិ ចីវរានិបិ បំសុកិតានិ ហោន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧបោសថាគារេ អាសនំ បញ្ញបេតុន្តិ។

អថ ខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – ‘‘កេន នុ ខោ ឧបោសថាគារេ អាសនំ បញ្ញបេតព្ព’’ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ថេរេន ភិក្ខុនា នវំ ភិក្ខុំ អាណាបេតុន្តិ។

ថេរេន អាណត្តា នវា ភិក្ខូ ន បញ្ញបេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, ថេរេន អាណត្តេន អគិលានេន ន បញ្ញបេតព្ពំ។ យោ ន បញ្ញបេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

១៦១. តេន ខោ បន សមយេន ឧបោសថាគារេ បទីបោ ន ហោតិ។ ភិក្ខូ អន្ធការេ កាយម្បិ ចីវរម្បិ អក្កមន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧបោសថាគារេ បទីបំ កាតុន្តិ។

អថ ខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – ‘‘កេន នុ ខោ ឧបោសថាគារេ បទីបោ កាតព្ពោ’’តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ថេរេន ភិក្ខុនា នវំ ភិក្ខុំ អាណាបេតុន្តិ។

ថេរេន អាណត្តា នវា ភិក្ខូ ន បទីបេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, ថេរេន អាណត្តេន អគិលានេន ន បទីបេតព្ពោ។ យោ ន បទីបេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

១៦២. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ អាវាសិកា ភិក្ខូ នេវ បានីយំ ឧបដ្ឋាបេន្តិ, ន បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេន្តិ។ អាគន្តុកា ភិក្ខូ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម អាវាសិកា ភិក្ខូ នេវ បានីយំ ឧបដ្ឋាបេស្សន្តិ, ន បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេស្សន្តី”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ , បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតុន្តិ។

អថ ខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “កេន នុ ខោ បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្ព”ន្តិ ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ថេរេន ភិក្ខុនា នវំ ភិក្ខុំ អាណាបេតុន្តិ។

ថេរេន អាណត្តា នវា ភិក្ខូ ន ឧបដ្ឋាបេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, ថេរេន អាណត្តេន អគិលានេន ន ឧបដ្ឋាបេតព្ពំ។ យោ ន ឧបដ្ឋាបេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

៨៦. ទិសំគមិកាទិវត្ថុ

១៦៣. តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា ភិក្ខូ ពាលា អព្យត្តា ទិសំគមិកា អាចរិយុបជ្ឈាយេ ន អាបុច្ឆឹសុ [ន អាបុច្ឆឹសុ (ក.)]។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, សម្ពហុលា ភិក្ខូ ពាលា អព្យត្តា ទិសំគមិកា អាចរិយុបជ្ឈាយេ ន អាបុច្ឆន្តិ [ន អាបុច្ឆន្តិ (ក.)]។ តេ [តេហិ (ក.)], ភិក្ខវេ, អាចរិយុបជ្ឈាយេហិ បុច្ឆិតព្ពា – “កហំ គមិស្សថ, កេន សទ្ធឹ គមិស្សថា”តិ? តេ ចេ, ភិក្ខវេ, ពាលា អព្យត្តា អញ្ញេ ពាលេ អព្យត្តេ អបទិសេយ្យុំ, ន, ភិក្ខវេ, អាចរិយុបជ្ឈាយេហិ អនុជានិតព្ពា។ អនុជានេយ្យុំ ចេ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ តេ ច, ភិក្ខវេ, ពាលា អព្យត្តា អននុញ្ញាតា អាចរិយុបជ្ឈាយេហិ គច្ឆេយ្យុំ ចេ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ សម្ពហុលា ភិក្ខូ វិហរន្តិ ពាលា អព្យត្តា។ តេ ន ជានន្តិ ឧបោសថំ វា ឧបោសថកម្មំ វា, បាតិមោក្ខំ វា បាតិមោក្ខុទ្ទេសំ វា។ តត្ថ អញ្ញោ ភិក្ខុ អាគច្ឆតិ ពហុស្សុតោ អាគតាគមោ ធម្មធរោ វិនយធរោ មាតិកាធរោ បណ្ឌិតោ ព្យត្តោ មេធាវី លជ្ជី កុក្កុច្ចកោ សិក្ខាកាមោ។ តេហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ សោ ភិក្ខុ សង្គហេតព្ពោ អនុគ្គហេតព្ពោ ឧបលាបេតព្ពោ ឧបដ្ឋាបេតព្ពោ ចុណ្ណេន មត្តិកាយ ទន្តកដ្ឋេន មុខោទកេន។ នោ ចេ សង្គណ្ហេយ្យុំ អនុគ្គណ្ហេយ្យុំ ឧបលាបេយ្យុំ ឧបដ្ឋាបេយ្យុំ ចុណ្ណេន មត្តិកាយ ទន្តកដ្ឋេន មុខោទកេន, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា ភិក្ខូ វិហរន្តិ ពាលា អព្យត្តា។ តេ ន ជានន្តិ ឧបោសថំ វា ឧបោសថកម្មំ វា, បាតិមោក្ខំ វា បាតិមោក្ខុទ្ទេសំ វា។ តេហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ ឯកោ ភិក្ខុ សាមន្តា អាវាសា សជ្ជុកំ បាហេតព្ពោ – “គច្ឆាវុសោ, សំខិត្តេន វា វិត្ថារេន វា បាតិមោក្ខំ បរិយាបុណិត្វា អាគច្ឆា”តិ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ, ឥច្ចេតំ កុសលំ។ នោ ចេ លភេថ, តេហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ សព្ពេហេវ យត្ថ ជានន្តិ ឧបោសថំ វា ឧបោសថកម្មំ វា បាតិមោក្ខំ វា បាតិមោក្ខុទ្ទេសំ វា, សោ អាវាសោ គន្តព្ពោ ។ នោ ចេ គច្ឆេយ្យុំ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ សម្ពហុលា ភិក្ខូ វស្សំ វសន្តិ ពាលា អព្យត្តា។ តេ ន ជានន្តិ ឧបោសថំ វា ឧបោសថកម្មំ វា បាតិមោក្ខំ វា បាតិមោក្ខុទ្ទេសំ វា។ តេហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ ឯកោ ភិក្ខុ សាមន្តា អាវាសា សជ្ជុកំ បាហេតព្ពោ – “គច្ឆាវុសោ, សំខិត្តេន វា វិត្ថារេន វា បាតិមោក្ខំ បរិយាបុណិត្វា អាគច្ឆា”តិ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ, ឥច្ចេតំ កុសលំ។ នោ ចេ លភេថ, ឯកោ ភិក្ខុ សត្តាហកាលិកំ បាហេតព្ពោ – “គច្ឆាវុសោ, សំខិត្តេន វា វិត្ថារេន វា បាតិមោក្ខំ បរិយាបុណិត្វា អាគច្ឆា”តិ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ, ឥច្ចេតំ កុសលំ។ នោ ចេ លភេថ, ន, ភិក្ខវេ, តេហិ ភិក្ខូហិ តស្មិំ អាវាសេ វស្សំ វសិតព្ពំ។ វសេយ្យុំ ចេ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

៨៧. បារិសុទ្ធិទានកថា

១៦៤. អថ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “សន្និបតថ, ភិក្ខវេ, សង្ឃោ ឧបោសថំ ករិស្សតី”តិ។ ឯវំ វុត្តេ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “អត្ថិ, ភន្តេ, ភិក្ខុ គិលានោ, សោ អនាគតោ”តិ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, គិលានេន ភិក្ខុនា បារិសុទ្ធឹ ទាតុំ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, ទាតព្ពា – តេន គិលានេន ភិក្ខុនា ឯកំ ភិក្ខុំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ – “បារិសុទ្ធឹ ទម្មិ, បារិសុទ្ធឹ មេ ហរ, បារិសុទ្ធឹ មេ អារោចេហី”តិ។ កាយេន វិញ្ញាបេតិ, វាចាយ វិញ្ញាបេតិ, កាយេន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ, ទិន្នា

ហោតិ បារិសុទ្ធិ។ ន កាយេន វិញ្ញាបេតិ, ន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ, ន កាយេន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ, ន ទិន្នា ហោតិ បារិសុទ្ធិ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ, ឥច្ចេតំ កុសលំ។ នោ ចេ លភេថ, សោ, ភិក្ខវេ, គិលានោ ភិក្ខុ មញ្ចេន វា បីឋេន វា សង្ឃមជ្ឈេ អានេត្វា ឧបោសថោ កាតព្ពោ។ សចេ, ភិក្ខវេ, គិលានុបដ្ឋាកានំ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “សចេ ខោ មយំ គិលានំ ឋានា ចាវេស្សាម, អាពាធោ វា អភិវឌ្ឍិស្សតិ កាលំកិរិយា វា ភវិស្សតី”តិ, ន, ភិក្ខវេ, គិលានោ ភិក្ខុ ឋានា ចាវេតព្ពោ។ សង្ឃេន តត្ថ គន្ត្វា ឧបោសថោ កាតព្ពោ។ ន ត្វេវ វគ្គេន សង្ឃេន ឧបោសថោ កាតព្ពោ។ ករេយ្យ ចេ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

បារិសុទ្ធិហារកោ ចេ, ភិក្ខវេ, ទិន្នាយ បារិសុទ្ធិយា តត្ថេវ បក្កមតិ, អញ្ញស្ស ទាតព្ពា បារិសុទ្ធិ។ បារិសុទ្ធិហារកោ ចេ, ភិក្ខវេ, ទិន្នាយ បារិសុទ្ធិយា តត្ថេវ វិព្ភមតិ,...បេ.... កាលំ ករោតិ – សាមណេរោ បដិជានាតិ – សិក្ខំ បច្ចក្ខាតកោ បដិជានាតិ – អន្តិមវត្ថុំ អជ្ឈាបន្នកោ បដិជានាតិ – ឧម្មត្តកោ បដិជានាតិ – ខិត្តចិត្តោ បដិជានាតិ – វេទនាដ្ដោ បដិជានាតិ – អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជានាតិ – អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជានាតិ – បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជានាតិ – បណ្ឌកោ បដិជានាតិ – ថេយ្យសំវាសកោ បដិជានាតិ – តិត្ថិយបក្កន្តកោ បដិជានាតិ – តិរច្ឆានគតោ បដិជានាតិ – មាតុឃាតកោ បដិជានាតិ – បិតុឃាតកោ បដិជានាតិ – អរហន្តឃាតកោ បដិជានាតិ – ភិក្ខុនិទូសកោ បដិជានាតិ – សង្ឃភេទកោ បដិជានាតិ – លោហិតុប្បាទកោ បដិជានាតិ – ឧភតោព្យញ្ជនកោ បដិជានាតិ, អញ្ញស្ស ទាតព្ពា បារិសុទ្ធិ។

បារិសុទ្ធិហារកោ ចេ, ភិក្ខវេ, ទិន្នាយ បារិសុទ្ធិយា អន្តរាមគ្គេ បក្កមតិ, អនាហដា ហោតិ បារិសុទ្ធិ។ បារិសុទ្ធិហារកោ ចេ, ភិក្ខវេ, ទិន្នាយ បារិសុទ្ធិយា អន្តរាមគ្គេ វិព្ភមតិ,...បេ.... ឧភតោព្យញ្ជនកោ បដិជានាតិ, អនាហដា ហោតិ បារិសុទ្ធិ។

បារិសុទ្ធិហារកោ ចេ, ភិក្ខវេ, ទិន្នាយ បារិសុទ្ធិយា សង្ឃប្បត្តោ បក្កមតិ, អាហដា ហោតិ បារិសុទ្ធិ។ បារិសុទ្ធិហារកោ ចេ, ភិក្ខវេ, ទិន្នាយ បារិសុទ្ធិយា សង្ឃប្បត្តោ វិព្ភមតិ,...បេ.... ឧភតោព្យញ្ជនកោ បដិជានាតិ, អាហដា ហោតិ បារិសុទ្ធិ។

បារិសុទ្ធិហារកោ ចេ, ភិក្ខវេ, ទិន្នាយ បារិសុទ្ធិយា សង្ឃប្បត្តោ សុត្តោ ន អារោចេតិ, បមត្តោ ន អារោចេតិ, សមាបន្នោ ន អារោចេតិ, អាហដា ហោតិ បារិសុទ្ធិ។ បារិសុទ្ធិហារកស្ស អនាបត្តិ។

បារិសុទ្ធិហារកោ ចេ, ភិក្ខវេ , ទិន្នាយ បារិសុទ្ធិយា សង្ឃប្បត្តោ សញ្ចិច្ច ន អារោចេតិ, អាហដា ហោតិ បារិសុទ្ធិ។ បារិសុទ្ធិហារកស្ស អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

៨៨. ឆន្ទទានកថា

១៦៥. អថ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “សន្និបតថ, ភិក្ខវេ, សង្ឃោ កម្មំ ករិស្សតី”តិ ។ ឯវំ វុត្តេ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “អត្ថិ, ភន្តេ, ភិក្ខុ គិលានោ, សោ អនាគតោ”តិ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, គិលានេន ភិក្ខុនា ឆន្ទំ ទាតុំ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, ទាតព្ពោ។ តេន គិលានេន ភិក្ខុនា ឯកំ ភិក្ខុំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ – “ឆន្ទំ ទម្មិ, ឆន្ទំ មេ ហរ, ឆន្ទំ មេ អារោចេហី”តិ។ កាយេន វិញ្ញាបេតិ, វាចាយ វិញ្ញាបេតិ, កាយេន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ, ទិន្នោ ហោតិ ឆន្ទោ។ ន កាយេន វិញ្ញាបេតិ, ន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ, ន កាយេន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ, ន ទិន្នោ ហោតិ ឆន្ទោ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ, ឥច្ចេតំ កុសលំ។ នោ ចេ លភេថ, សោ, ភិក្ខវេ , គិលានោ ភិក្ខុ មញ្ចេន វា បីឋេន វា សង្ឃមជ្ឈេ អានេត្វា កម្មំ កាតព្ពំ។ សចេ, ភិក្ខវេ, គិលានុបដ្ឋាកានំ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “សចេ ខោ មយំ គិលានំ ឋានា ចាវេស្សាម, អាពាធោ វា អភិវឌ្ឍិស្សតិ កាលំកិរិយា វា ភវិស្សតី”តិ, ន, ភិក្ខវេ, គិលានោ ភិក្ខុ ឋានា ចាវេតព្ពោ។ សង្ឃេន តត្ថ គន្ត្វា កម្មំ កាតព្ពំ។ ន ត្វេវ វគ្គេន សង្ឃេន កម្មំ កាតព្ពំ។ ករេយ្យ ចេ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

ឆន្ទហារកោ ចេ, ភិក្ខវេ, ទិន្នេ ឆន្ទេ តត្ថេវ បក្កមតិ, អញ្ញស្ស ទាតព្ពោ ឆន្ទោ។ ឆន្ទហារកោ ចេ, ភិក្ខវេ, ទិន្នេ ឆន្ទេ តត្ថេវ វិព្ភមតិ...បេ.... កាលំករោតិ – សាមណេរោ បដិជានាតិ – សិក្ខំ បច្ចក្ខាតកោ បដិជានាតិ – អន្តិមវត្ថុំ អជ្ឈាបន្នកោ បដិជានាតិ – ឧម្មត្តកោ បដិជានាតិ – ខិត្តចិត្តោ បដិជានាតិ – វេទនាដ្ដោ បដិជានាតិ – អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជានាតិ – អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជានាតិ – បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជានាតិ – បណ្ឌកោ បដិជានាតិ – ថេយ្យសំវាសកោ បដិជានាតិ – តិត្ថិយបក្កន្តកោ បដិជានាតិ – តិរច្ឆានគតោ បដិជានាតិ – មាតុឃាតកោ បដិជានាតិ – បិតុ

ឃាតកោ បដិជានាតិ – អរហន្តឃាតកោ បដិជានាតិ – ភិក្ខុនិទូសកោ បដិជានាតិ – សង្ឃភេទកោ បដិជានាតិ – លោហិតុប្បាទកោ បដិជានាតិ – ឧភតោព្យញ្ជនកោ បដិជានាតិ, អញ្ញស្ស ទាតព្ពោ ឆន្ទោ។

ឆន្ទហារកោ ចេ, ភិក្ខវេ, ទិន្នេ ឆន្ទេ អន្តរាមគ្គេ បក្កមតិ, អនាហដោ ហោតិ ឆន្ទោ។ ឆន្ទហារកោ ចេ, ភិក្ខវេ, ទិន្នេ ឆន្ទេ អន្តរាមគ្គេ វិព្ភមតិ...បេ.... ឧភតោព្យញ្ជនកោ បដិជានាតិ, អនាហដោ ហោតិ ឆន្ទោ។

ឆន្ទហារកោ ចេ, ភិក្ខវេ, ទិន្នេ ឆន្ទេ សង្ឃប្បត្តោ បក្កមតិ, អាហដោ ហោតិ ឆន្ទោ។ ឆន្ទហារកោ ចេ, ភិក្ខវេ, ទិន្នេ ឆន្ទេ សង្ឃប្បត្តោ វិព្ភមតិ...បេ.... ឧភតោព្យញ្ជនកោ បដិជានាតិ, អាហដោ ហោតិ ឆន្ទោ។

ឆន្ទហារកោ ចេ, ភិក្ខវេ, ទិន្នេ ឆន្ទេ សង្ឃប្បត្តោ សុត្តោ ន អារោចេតិ, បមត្តោ ន អារោចេតិ, សមាបន្នោ ន អារោចេតិ, អាហដោ ហោតិ ឆន្ទោ។ ឆន្ទហារកស្ស អនាបត្តិ។

ឆន្ទហារកោ ចេ, ភិក្ខវេ, ទិន្នេ ឆន្ទេ សង្ឃប្បត្តោ សញ្ចិច្ច ន អារោចេតិ, អាហដោ ហោតិ ឆន្ទោ។ ឆន្ទហារកស្ស អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តទហុបោសថេ បារិសុទ្ធិំ ទេន្តេន ឆន្ទម្បិ ទាតុំ, សន្តិ សង្ឃស្ស ករណីយន្តិ។

៨៩. ញាតកាទិគ្គហណកថា

១៦៦. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរំ ភិក្ខុំ តទហុបោសថេ ញាតកា គណ្ហិំសុ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុំ តទហុបោសថេ ញាតកា គណ្ហន្តិ។ តេ ញាតកា ភិក្ខូហិ ឯវមស្សុ វចនីយា – “ឥង្ឃ, តុម្ហេ អាយស្មន្តោ ឥមំ ភិក្ខុំ មុហុត្តំ មុញ្ចថ, យាវាយំ ភិក្ខុ ឧបោសថំ ករោតី”តិ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ, ឥច្ចេតំ កុសលំ។ នោ ចេ លភេថ, តេ ញាតកា ភិក្ខូហិ ឯវមស្សុ វចនីយា – “ឥង្ឃ, តុម្ហេ អាយស្មន្តោ មុហុត្តំ ឯកមន្តំ ហោថ, យាវាយំ ភិក្ខុ បារិសុទ្ធិំ ទេតី”តិ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ, ឥច្ចេតំ កុសលំ។ នោ ចេ លភេថ, តេ ញាតកា ភិក្ខូហិ ឯវមស្សុ វចនីយា – “ឥង្ឃ, តុម្ហេ អាយស្មន្តោ ឥមំ ភិក្ខុំ មុហុត្តំ និស្សីមំ នេថ, យាវ សង្ឃោ ឧបោសថំ ករោតី”តិ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ, ឥច្ចេតំ កុសលំ។ នោ ចេ លភេថ, ន ត្វេវ វគ្គេន សង្ឃេន ឧបោសថោ កាតព្ពោ។ ករេយ្យ ចេ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុំ តទហុបោសថេ រាជានោ គណ្ហន្តិ,...បេ.... ចោរា គណ្ហន្តិ – ធុត្តា គណ្ហន្តិ – ភិក្ខុបច្ចត្ថិកា គណ្ហន្តិ, តេ ភិក្ខុបច្ចត្ថិកា ភិក្ខូហិ ឯវមស្សុ វចនីយា – “ឥង្ឃ, តុម្ហេ អាយស្មន្តោ ឥមំ ភិក្ខុំ មុហុត្តំ មុញ្ចថ, យាវាយំ ភិក្ខុ ឧបោសថំ ករោតី”តិ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ, ឥច្ចេតំ កុសលំ។ នោ ចេ លភេថ, តេ ភិក្ខុបច្ចត្ថិកា ភិក្ខូហិ ឯវមស្សុ វចនីយា – “ឥង្ឃ, តុម្ហេ អាយស្មន្តោ មុហុត្តំ ឯកមន្តំ ហោថ, យាវាយំ ភិក្ខុ បារិសុទ្ធិំ ទេតី”តិ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ, ឥច្ចេតំ កុសលំ។ នោ ចេ លភេថ, តេ ភិក្ខុបច្ចត្ថិកា ភិក្ខូហិ ឯវមស្សុ វចនីយា – “ឥង្ឃ, តុម្ហេ អាយស្មន្តោ ឥមំ ភិក្ខុំ មុហុត្តំ និស្សីមំ នេថ, យាវ សង្ឃោ ឧបោសថំ ករោតី”តិ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ, ឥច្ចេតំ កុសលំ។ នោ ចេ លភេថ, ន ត្វេវ វគ្គេន សង្ឃេន ឧបោសថោ កាតព្ពោ។ ករេយ្យ ចេ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

៩០. ឧម្មត្តកសម្មុតិ

១៦៧. អថ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “សន្និបតថ, ភិក្ខវេ, អត្ថិ សង្ឃស្ស ករណីយ”ន្តិ។ ឯវំ វុត្តេ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “អត្ថិ, ភន្តេ, គគ្គោ នាម ភិក្ខុ ឧម្មត្តកោ, សោ អនាគតោ”តិ។

“ទ្វេមេ, ភិក្ខវេ, ឧម្មត្តកា – អត្ថិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឧម្មត្តកោ សរតិបិ ឧបោសថំ នបិ សរតិ, សរតិបិ សង្ឃកម្មំ នបិ សរតិ, អត្ថិ នេវ សរតិ; អាគច្ឆតិបិ ឧបោសថំ នបិ អាគច្ឆតិ, អាគច្ឆតិបិ សង្ឃកម្មំ នបិ អាគច្ឆតិ, អត្ថិ នេវ អាគច្ឆតិ។ តត្រ, ភិក្ខវេ, ្វាយំ ឧម្មត្តកោ សរតិបិ ឧបោសថំ នបិ សរតិ, សរតិបិ សង្ឃកម្មំ នបិ សរតិ, អាគច្ឆតិបិ ឧបោសថំ នបិ អាគច្ឆតិ, អាគច្ឆតិបិ សង្ឃកម្មំ នបិ អាគច្ឆតិ, អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឯវរូបស្ស ឧម្មត្តកស្ស ឧម្មត្តកសម្មុតិំ ទាតុំ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, ទាតព្ពា។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ គគ្គោ ភិក្ខុ ឧម្មត្តកោ – សរតិបិ ឧបោសថំ នបិ សរតិ, សរតិបិ សង្ឃកម្មំ នបិ សរតិ, អាគច្ឆតិបិ ឧបោសថំ នបិ អាគច្ឆតិ, អាគច្ឆតិបិ សង្ឃកម្មំ នបិ អាគច្ឆតិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ គគ្គស្ស ភិក្ខុនោ ឧម្មត្តកស្ស ឧម្មត្តកសម្មុតឹ ទទេយ្យ។ សរេយ្យ វា គគ្គោ ភិក្ខុ ឧបោសថំ ន វា សរេយ្យ, សរេយ្យ វា សង្ឃកម្មំ ន វា សរេយ្យ, អាគច្ឆេយ្យ វា ឧបោសថំ ន វា អាគច្ឆេយ្យ, អាគច្ឆេយ្យ វា សង្ឃកម្មំ ន វា អាគច្ឆេយ្យ, សង្ឃោ សហ វា គគ្គេន វិនា វា គគ្គេន ឧបោសថំ ករេយ្យ, សង្ឃកម្មំ ករេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ គគ្គោ ភិក្ខុ ឧម្មត្តកោ – សរតិបិ ឧបោសថំ នបិ សរតិ, សរតិបិ សង្ឃកម្មំ នបិ សរតិ, អាគច្ឆតិបិ ឧបោសថំ នបិ អាគច្ឆតិ, អាគច្ឆតិបិ សង្ឃកម្មំ នបិ អាគច្ឆតិ។ សង្ឃោ គគ្គស្ស ភិក្ខុនោ ឧម្មត្តកស្ស ឧម្មត្តកសម្មុតឹ ទេតិ។ សរេយ្យ វា គគ្គោ ភិក្ខុ ឧបោសថំ ន វា សរេយ្យ, សរេយ្យ វា សង្ឃកម្មំ ន វា សរេយ្យំ, អាគច្ឆេយ្យ វា ឧបោសថំ ន វា អាគច្ឆេយ្យ, អាគច្ឆេយ្យ វា សង្ឃកម្មំ ន វា អាគច្ឆេយ្យ, សង្ឃោ សហ វា គគ្គេន, វិនា វា គគ្គេន ឧបោសថំ ករិស្សតិ, សង្ឃកម្មំ ករិស្សតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ គគ្គស្ស ភិក្ខុនោ ឧម្មត្តកស្ស ឧម្មត្តកសម្មុតិយា ទានំ – សរេយ្យ វា គគ្គោ ភិក្ខុ ឧបោសថំ ន វា សរេយ្យ, សរេយ្យ វា សង្ឃកម្មំ ន វា សរេយ្យ, អាគច្ឆេយ្យ វា ឧបោសថំ ន វា អាគច្ឆេយ្យ, អាគច្ឆេយ្យ វា សង្ឃកម្មំ ន វា អាគច្ឆេយ្យ, សង្ឃោ សហ វា គគ្គេន, វិនា វា គគ្គេន ឧបោសថំ ករិស្សតិ, សង្ឃកម្មំ ករិស្សតិ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ទិន្នា សង្ឃេន គគ្គស្ស ភិក្ខុនោ ឧម្មត្តកស្ស ឧម្មត្តកសម្មុតិ។ សរេយ្យ វា គគ្គោ ភិក្ខុ ឧបោសថំ ន វា សរេយ្យ, សរេយ្យ វា សង្ឃកម្មំ ន វា សរេយ្យ, អាគច្ឆេយ្យ វា ឧបោសថំ ន វា អាគច្ឆេយ្យ, អាគច្ឆេយ្យ វា សង្ឃកម្មំ ន វា អាគច្ឆេយ្យ, សង្ឃោ សហ វា គគ្គេន វិនា វា គគ្គេន ឧបោសថំ ករិស្សតិ, សង្ឃកម្មំ ករិស្សតិ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

៨១. សង្ឃុបោសថាទិប្បភេទំ

១៦៨. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ ចត្តារោ ភិក្ខូ វិហរន្តិ។ អថ ខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “ភគវតា បញ្ញត្តំ ‘ឧបោសថោ កាតព្ពោ’តិ, មយញ្ចម្ហា ចត្តារោ ជនា, កថំ នុ ខោ អម្ហេហិ ឧបោសថោ កាតព្ពោ”តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ចតុន្នំ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតុន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ តយោ ភិក្ខូ វិហរន្តិ។ អថ ខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “ភគវតា អនុញ្ញាតំ ចតុន្នំ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតុំ, មយញ្ចម្ហា តយោ ជនា, កថំ នុ ខោ អម្ហេហិ ឧបោសថោ កាតព្ពោ”តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តិណ្ណំ បារិសុទ្ធិឧបោសថំ កាតុំ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, កាតព្ពោ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន តេ ភិក្ខូ ញាបេតព្ពា –

“សុណន្តុ មេ អាយស្មន្តា។ អជ្ជុបោសថោ បន្នរសោ។ យទាយស្មន្តានំ បត្តកល្លំ, មយំ អញ្ញមញ្ញំ បារិសុទ្ធិ ឧបោសថំ ករេយ្យាមា”តិ។

ថេរេន ភិក្ខុនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា តេ ភិក្ខូ ឯវមស្សុ វចនីយា – “បរិសុទ្ធោ អហំ, អាវុសោ; បរិសុទ្ធោតិ មំ ធារេថ។ បរិសុទ្ធោ អហំ, អាវុសោ; បរិសុទ្ធោតិ មំ ធារេថ។ បរិសុទ្ធោ អហំ, អាវុសោ; បរិសុទ្ធោតិ មំ ធារេថា”តិ។

នវកេន ភិក្ខុនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា តេ ភិក្ខូ ឯវមស្សុ វចនីយា – “បរិសុទ្ធោ អហំ, ភន្តេ; បរិសុទ្ធោតិ មំ ធារេថ។ បរិសុទ្ធោ អហំ, ភន្តេ; បរិសុទ្ធោតិ មំ ធារេថ។ បរិសុទ្ធោ អហំ, ភន្តេ; បរិសុទ្ធោតិ មំ ធារេថា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ ទ្វេ ភិក្ខូ វិហរន្តិ។ អថ ខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “ភគវតា អនុញ្ញាតំ ចតុន្នំ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតុំ, តិណ្ណន្នំ បារិសុទ្ធិឧបោសថំ កាតុំ។ មយញ្ចម្ហា ទ្វេ ជនា។ កថំ នុ ខោ អម្ហេហិ ឧបោសថោ កាតព្ពោ”តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ទ្វិន្នំ បារិសុទ្ធិឧបោសថំ កាតុំ ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, កាតព្ពោ។ ថេរេន ភិក្ខុនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា នវោ ភិក្ខុ ឯវមស្ស វចនីយោ – “បរិសុទ្ធោ អហំ, អាវុសោ; បរិសុទ្ធោតិ មំ ធារេហិ។ បរិសុទ្ធោ អហំ, អាវុសោ; បរិសុទ្ធោតិ មំ ធារេហិ។ បរិសុទ្ធោ អហំ, អាវុសោ; បរិសុទ្ធោតិ មំ ធារេហី”តិ។

នវកេន ភិក្ខុនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា ថេរោ ភិក្ខុ ឯវមស្ស វចនីយោ – “បរិសុទ្ធោ អហំ, ភន្តេ; បរិសុទ្ធោតិ មំ ធារេថ។ បរិសុទ្ធោ អហំ, ភន្តេ; បរិសុទ្ធោតិ មំ ធារេថ។ បរិសុទ្ធោ អហំ, ភន្តេ; បរិសុទ្ធោតិ មំ ធារេថា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ តទហុបោសថេ ឯកោ ភិក្ខុ វិហរតិ។ អថ ខោ តស្ស ភិក្ខុនោ ឯតទហោសិ – “ភគវតា អនុញ្ញាតំ ចតុន្នំ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតុំ, តិណ្ណន្នំ បារិសុទ្ធិឧបោសថំ កាតុំ, ទ្វិន្នំ បារិសុទ្ធិឧបោសថំ កាតុំ។ អហញ្ចម្ហិ ឯកកោ។ កថំ នុ ខោ មយា ឧបោសថោ កាតព្ពោ”តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ តទហុបោសថេ ឯកោ ភិក្ខុ វិហរតិ។ តេន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា យត្ថ ភិក្ខូ បដិក្កមន្តិ ឧបដ្ឋានសាលាយ វា, មណ្ឌបេ វា, រុក្ខមូលេ វា, សោ ទេសោ សម្មជ្ជិត្វា បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេត្វា អាសនំ បញ្ញបេត្វា បទីបំ កត្វា និសីទិតព្ពំ។ សចេ អញ្ញេ ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ, តេហិ សទ្ធិំ ឧបោសថោ កាតព្ពោ។ នោ ចេ អាគច្ឆន្តិ, អជ្ជ មេ ឧបោសថោតិ អធិដ្ឋាតព្ពោ។ នោ ចេ អធិដ្ឋហេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

តត្រ, ភិក្ខវេ, យត្ថ ចត្តារោ ភិក្ខូ វិហរន្តិ, ន ឯកស្ស បារិសុទ្ធិំ អាហរិត្វា តីហិ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្ពំ។ ឧទ្ទិសេយ្យុំ ចេ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ តត្រ, ភិក្ខវេ, យត្ថ តយោ ភិក្ខូ វិហរន្តិ, ន ឯកស្ស បារិសុទ្ធិំ អាហរិត្វា ទ្វីហិ បារិសុទ្ធិឧបោសថោ កាតព្ពោ។ ករេយ្យុំ ចេ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ តត្រ, ភិក្ខវេ, យត្ថ ទ្វេ ភិក្ខូ វិហរន្តិ, ន ឯកស្ស បារិសុទ្ធិំ អាហរិត្វា ឯកេន អធិដ្ឋាតព្ពោ។ អធិដ្ឋហេយ្យ ចេ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

៩២. អាបត្តិបដិកម្មវិធិ

១៦៩. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ តទហុបោសថេ អាបត្តិំ អាបន្នោ ហោតិ។ អថ ខោ តស្ស ភិក្ខុនោ ឯតទហោសិ – “ភគវតា បញ្ញត្តំ ‘ន សាបត្តិកេន ឧបោសថោ កាតព្ពោ’តិ។ អហញ្ចម្ហិ អាបត្តិំ អាបន្នោ។ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្ព”ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ តទហុបោសថេ អាបត្តិំ អាបន្នោ ហោតិ។ តេន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា ឯកំ ភិក្ខុំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ – “អហំ, អាវុសោ, ឥត្ថន្នាមំ អាបត្តិំ អាបន្នោ, តំ បដិទេសេមី”តិ។ តេន វត្តព្ពោ – “បស្សសី”តិ។ “អាម បស្សាមី”តិ។ “អាយតិំ សំវរេយ្យាសី”តិ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ តទហុបោសថេ អាបត្តិយា វេមតិកោ ហោតិ។ តេន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា ឯកំ ភិក្ខុំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ – “អហំ, អាវុសោ, ឥត្ថន្នាមាយ អាបត្តិយា វេមតិកោ; យទា និព្ពេមតិកោ ភវិស្សាមិ, តទា តំ អាបត្តិំ បដិករិស្សាមី”តិ វត្វា ឧបោសថោ កាតព្ពោ, បាតិមោក្ខំ សោតព្ពំ, ន ត្វេវ តប្បច្ចយា ឧបោសថស្ស អន្តរាយោ កាតព្ពោតិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ សភាគំ អាបត្តិំ ទេសេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, សភាគា អាបត្តិ ទេសេតព្ពា។ យោ ទេសេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ សភាគំ អាបត្តិំ បដិគ្គណ្ហន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, សភាគា អាបត្តិ បដិគ្គហេតព្ពា។ យោ បដិគ្គណ្ហេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

៩៣. អាបត្តិអាវិករណវិធិ

១៧០. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ បាតិមោក្ខេ ឧទ្ទិស្សមានេ អាបត្តិំ សរតិ។ អថ ខោ តស្ស ភិក្ខុនោ ឯតទហោសិ – “ភគវតា បញ្ញត្តំ ‘ន សាបត្តិកេន ឧបោសថោ កាតព្ពោ’តិ។ អហញ្ចម្ហិ អាបត្តិំ អាបន្នោ។ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្ព”ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បាតិមោក្ខេ ឧទ្ទិស្សមានេ អាបត្តិំ សរតិ។ តេន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា សាមន្តោ ភិក្ខុ ឯវមស្ស វចនីយោ – “អហំ, អាវុសោ, ឥត្ថន្នាមំ អាបត្តិំ អាបន្នោ។ ឥតោ វុដ្ឋហិត្វា តំ អាបត្តិំ បដិករិស្សាមី”តិ វត្វា ឧបោសថោ កាតព្ពោ, បាតិមោក្ខំ សោតព្ពំ, ន ត្វេវ តប្បច្ចយា ឧបោសថស្ស អន្តរាយោ កាតព្ពោ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បាតិមោក្ខេ ឧទ្ទិស្សមានេ អាបត្តិយា វេមតិកោ ហោតិ។ តេន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា សាមន្តោ ភិក្ខុ ឯវមស្ស វចនីយោ – “អហំ, អាវុសោ, ឥត្ថន្នាមាយ អាបត្តិយា វេមតិកោ។ យទា និព្ពេមតិកោ

ភវិស្សាមិ, តទា តំ អាបត្តឹ បដិករិស្សាមី’’តិ វត្វា ឧបោសថោ កាតព្ពោ, បាតិមោក្ខំ សោតព្ពំ; ន ត្វេវ តប្បច្ចយា ឧបោសថស្ស អន្តរាយោ កាតព្ពោតិ។

៨៤. សភាគាបត្តិបដិកម្មវិធិ

១៧១. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ តទហុបោសថេ សព្ពោ សង្ឃោ សភាគំ អាបត្តឹ អាបន្នោ ហោតិ។ អថ ខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – ‘‘ភគវតា បញ្ញត្តំ ‘ន សភាគា អាបត្តិ ទេសេតព្ពា, ន សភាគា អាបត្តិ បដិគ្គហេតព្ពា’តិ ។ អយញ្ច សព្ពោ សង្ឃោ សភាគំ អាបត្តឹ អាបន្នោ។ កថំ នុ ខោ អម្ហេហិ បដិបជ្ជិតព្ព’’ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ តទហុបោសថេ សព្ពោ សង្ឃោ សភាគំ អាបត្តឹ អាបន្នោ ហោតិ។ តេហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ ឯកោ ភិក្ខុ សាមន្តា អាវាសា សជ្ជុកំ បាហេតព្ពោ – គច្ឆាវុសោ, តំ អាបត្តឹ បដិករិត្វា អាគច្ឆ; មយំ តេ សន្តិកេ អាបត្តឹ បដិករិស្សាមាតិ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ, ឥច្ចេតំ កុសលំ។ នោ ចេ លភេថ, ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

‘‘សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ សព្ពោ សង្ឃោ សភាគំ អាបត្តឹ អាបន្នោ។ យទា អញ្ញំ ភិក្ខុំ សុទ្ធំ អនាបត្តិកំ បស្សិស្សតិ, តទា តស្ស សន្តិកេ តំ អាបត្តឹ បដិករិស្សតី’’តិ វត្វា ឧបោសថោ កាតព្ពោ, បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្ពំ, ន ត្វេវ តប្បច្ចយា ឧបោសថស្ស អន្តរាយោ កាតព្ពោ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ តទហុបោសថេ សព្ពោ សង្ឃោ សភាគាយ អាបត្តិយា វេមតិកោ ហោតិ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

‘‘សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ សព្ពោ សង្ឃោ សភាគាយ អាបត្តិយា វេមតិកោ។ យទា និព្ពេមតិកោ ភវិស្សតិ, តទា តំ អាបត្តឹ បដិករិស្សតី’’តិ វត្វា ឧបោសថោ កាតព្ពោ, បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្ពំ; ន ត្វេវ តប្បច្ចយា ឧបោសថស្ស អន្តរាយោ កាតព្ពោ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ វស្សូបគតោ សង្ឃោ សភាគំ អាបត្តឹ អាបន្នោ ហោតិ។ តេហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ ឯកោ ភិក្ខុ សាមន្តា អាវាសា សជ្ជុកំ បាហេតព្ពោ – គច្ឆាវុសោ, តំ អាបត្តឹ បដិករិត្វា អាគច្ឆ; មយំ តេ សន្តិកេ តំ អាបត្តឹ បដិករិស្សាមាតិ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ, ឥច្ចេតំ កុសលំ។ នោ ចេ លភេថ, ឯកោ ភិក្ខុ សត្តាហកាលិកំ បាហេតព្ពោ – គច្ឆាវុសោ, តំ អាបត្តឹ បដិករិត្វា អាគច្ឆ; មយំ តេ សន្តិកេ តំ អាបត្តឹ បដិករិស្សាមាតិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ សព្ពោ សង្ឃោ សភាគំ អាបត្តឹ អាបន្នោ ហោតិ។ សោ ន ជានាតិ តស្សា អាបត្តិយា នាមគោត្តំ។ តត្ថ អញ្ញោ ភិក្ខុ អាគច្ឆតិ ពហុស្សុតោ អាគតាគមោ ធម្មធរោ វិនយធរោ មាតិកាធរោ បណ្ឌិតោ ព្យត្តោ មេធាវី លជ្ជី កុក្កុច្ចកោ សិក្ខាកាមោ។ តមេនំ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ យេន សោ ភិក្ខុ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោច – ‘‘យោ នុ ខោ, អាវុសោ, ឯវញ្ចេវញ្ច ករោតិ, កឹ នាម សោ អាបត្តឹ អាបជ្ជតី’’តិ? សោ ឯវមាហ – ‘‘យោ ខោ, អាវុសោ, ឯវញ្ចេវញ្ច ករោតិ, ឥមំ នាម សោ អាបត្តឹ អាបជ្ជតិ។ ឥមំ នាម ត្វំ, អាវុសោ, អាបត្តឹ អាបន្នោ; បដិករោហិ តំ អាបត្តិ’’ន្តិ។ សោ ឯវមាហ – ‘‘ន ខោ អហំ, អាវុសោ, ឯកោវ ឥមំ អាបត្តឹ អាបន្នោ; អយំ សព្ពោ សង្ឃោ ឥមំ អាបត្តឹ អាបន្នោ’’តិ។ សោ ឯវមាហ – ‘‘កឹ តេ, អាវុសោ, ករិស្សតិ បរោ អាបន្នោ វា អនាបន្នោ វា។ ឥង្ឃ, ត្វំ, អាវុសោ, សកាយ អាបត្តិយា វុដ្ឋាហី’’តិ។ អថ ខោ សោ ភិក្ខុ តស្ស ភិក្ខុនោ វចនេន តំ អាបត្តឹ បដិករិត្វា យេន តេ ភិក្ខូ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា តេ ភិក្ខូ ឯតទវោច – ‘‘យោ កិរ, អាវុសោ, ឯវញ្ចេវញ្ច ករោតិ, ឥមំ នាម សោ អាបត្តឹ អាបជ្ជតិ។ ឥមំ នាម តុម្ហេ, អាវុសោ, អាបត្តឹ អាបន្នា; បដិករោថ តំ អាបត្តិ’’ន្តិ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ន ឥច្ឆឹសុ តស្ស ភិក្ខុនោ វចនេន តំ អាបត្តឹ បដិកាតុំ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ សព្ពោ សង្ឃោ សភាគំ អាបត្តឹ អាបន្នោ ហោតិ។ សោ ន ជានាតិ តស្សា អាបត្តិយា នាមគោត្តំ។ តត្ថ អញ្ញោ ភិក្ខុ អាគច្ឆតិ ពហុស្សុតោ អាគតាគមោ ធម្មធរោ វិនយធរោ មាតិកាធរោ បណ្ឌិតោ ព្យត្តោ មេធាវី លជ្ជី កុក្កុច្ចកោ សិក្ខាកាមោ។ តមេនំ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ យេន សោ ភិក្ខុ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា តំ ភិក្ខុំ ឯវំ វទេតិ – ‘‘យោ នុ ខោ, អាវុសោ, ឯវញ្ចេវញ្ច ករោតិ, កឹ នាម សោ អាបត្តឹ អាបជ្ជតី’’តិ? សោ ឯវំ វទេតិ – ‘‘យោ ខោ, អាវុសោ, ឯវញ្ចេវញ្ច ករោតិ, ឥមំ នាម សោ អាបត្តឹ អាបជ្ជតិ។ ឥមំ នាម ត្វំ, អាវុសោ, អាបត្តឹ អាបន្នោ; បដិករោហិ តំ អាបត្តិ’’ន្តិ។ សោ ឯវំ វទេតិ – ‘‘ន ខោ អហំ,

អាវុសោ, ឯកោវ ឥមំ អាបត្តឹ អាបន្នោ។ អយំ សព្ពោ សង្ឃោ ឥមំ អាបត្តឹ អាបន្នោ”តិ។ សោ ឯវំ វទេតិ – “កឹ តេ, អាវុសោ, ករិស្សតិ បរោ អាបន្នោ វា អនាបន្នោ វា។ ឥង្ឃ, ត្វំ, អាវុសោ, សកាយ អាបត្តិយា វុដ្ឋាហី”តិ។ សោ ចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ តស្ស ភិក្ខុនោ វចនេន តំ អាបត្តឹ បដិករិត្វា យេន តេ ភិក្ខូ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា តេ ភិក្ខូ ឯវំ វទេតិ – “យោ កិរ, អាវុសោ, ឯវញ្ចេវញ្ច ករោតិ ឥមំ នាម សោ អាបត្តឹ អាបជ្ជតិ, ឥមំ នាម តុម្ហេ អាវុសោ អាបត្តឹ អាបន្នា, បដិករោថ តំ អាបត្តិ”ន្តិ។ តេ ចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ តស្ស ភិក្ខុនោ វចនេន តំ អាបត្តឹ បដិករេយ្យុំ, ឥច្ចេតំ កុសលំ។ នោ ចេ បដិករេយ្យុំ, ន តេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ តេន ភិក្ខុនា អកាមា វចនីយាតិ។

ចោទនាវត្ថុភាណវារោ និដ្ឋិតោ ទុតិយោ។

៨៥. អនាបត្តិបន្នរសកំ

១៧២. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតឹសុ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា។ តេ ន ជានឹសុ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ ឧបោសថំ អកំសុ, បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសឹសុ។ តេហិ ឧទ្ទិស្សមានេ បាតិមោក្ខេ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆឹសុ ពហុតរា។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា។ តេ ន ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ ឧបោសថំ ករោន្តិ, បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ។ តេហិ ឧទ្ទិស្សមានេ បាតិមោក្ខេ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា។ តេហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ បុន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្ពំ។ ឧទ្ទេសកានំ អនាបត្តិ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា។ តេ ន ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ ឧបោសថំ ករោន្តិ, បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ។ តេហិ ឧទ្ទិស្សមានេ បាតិមោក្ខេ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ, អវសេសំ សោតព្ពំ។ ឧទ្ទេសកានំ អនាបត្តិ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា។ តេ ន ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ, តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ ឧបោសថំ ករោន្តិ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ។ តេហិ ឧទ្ទិស្សមានេ បាតិមោក្ខេ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ថោកតរា។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ, អវសេសំ សោតព្ពំ។ ឧទ្ទេសកានំ អនាបត្តិ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា។ តេ ន ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ, តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ ឧបោសថំ ករោន្តិ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ។ តេហិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេ បាតិមោក្ខេ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា។ តេហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ បុន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្ពំ។ ឧទ្ទេសកានំ អនាបត្តិ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា។ តេ ន ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ, តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ ឧបោសថំ ករោន្តិ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ។ តេហិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេ បាតិមោក្ខេ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ, តេសំ សន្តិកេ បារិសុទ្ធិ អារោចេតព្ពា។ ឧទ្ទេសកានំ អនាបត្តិ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា។ តេ ន ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ, តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ ឧបោសថំ ករោន្តិ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ។ តេហិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេ បាតិមោក្ខេ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ថោកតរា។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ, តេសំ សន្តិកេ បារិសុទ្ធិ អារោចេតព្ពា។ ឧទ្ទេសកានំ អនាបត្តិ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា។ តេ ន ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ, តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ ឧបោសថំ ករោន្តិ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ។ តេហិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេ បាតិមោក្ខេ, អវុដ្ឋិតាយ បរិសាយ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា។ តេហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ បុន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្ពំ។ ឧទ្ទេសកានំ អនាបត្តិ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា ។ តេ ន ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ, តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ ឧបោសថំ ករោន្តិ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ។ តេហិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេ បាតិមោក្ខេ, អវុដ្ឋិតាយ បរិសាយ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ, តេសំ សន្តិកេ បារិសុទ្ធិ អារោចេតព្ពា។ ឧទ្ទេសកានំ អនាបត្តិ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា។ តេ ន ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ, តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ ឧបោសថំ ករោន្តិ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ។ តេហិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេ បាតិមោក្ខេ, អវុដ្ឋិតាយ បរិសាយ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ថោកតរា។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ, តេសំ សន្តិកេ បារិសុទ្ធិ អារោចេតព្ពា។ ឧទ្ទេសកានំ អនាបត្តិ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា។ តេ ន ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ, តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ ឧបោសថំ ករោន្តិ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ។ តេហិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេ បាតិមោក្ខេ, ឯកច្ចាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា។ តេហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ បុន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្ពំ។ ឧទ្ទេសកានំ អនាបត្តិ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា។ តេ ន ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ, តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ ឧបោសថំ ករោន្តិ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ។ តេហិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេ បាតិមោក្ខេ, ឯកច្ចាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ, តេសំ សន្តិកេ បារិសុទ្ធិ អារោចេតព្ពា។ ឧទ្ទេសកានំ អនាបត្តិ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា។ តេ ន ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ, តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ ឧបោសថំ ករោន្តិ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ។ តេហិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេ បាតិមោក្ខេ, ឯកច្ចាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ថោកតរា។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ, តេសំ សន្តិកេ បារិសុទ្ធិ អារោចេតព្ពា។ ឧទ្ទេសកានំ អនាបត្តិ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា។ តេ ន ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ, តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ ឧបោសថំ ករោន្តិ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ។ តេហិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេ បាតិមោក្ខេ, សព្ពាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា។ តេហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ បុន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្ពំ។ ឧទ្ទេសកានំ អនាបត្តិ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា។ តេ ន ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ, តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ ឧបោសថំ ករោន្តិ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ។ តេហិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេ បាតិមោក្ខេ, សព្ពាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ, តេសំ សន្តិកេ បារិសុទ្ធិ អារោចេតព្ពា។ ឧទ្ទេសកានំ អនាបត្តិ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា។ តេ ន ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ, តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ ឧបោសថំ ករោន្តិ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ។ តេហិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេ បាតិមោក្ខេ, សព្ពាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ថោកតរា។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ, តេសំ សន្តិកេ បារិសុទ្ធិ អារោចេតព្ពា។ ឧទ្ទេសកានំ អនាបត្តិ។

អនាបត្តិបន្នរសកំ និដ្ឋិតំ។

៨៦. វគ្គាវគ្គសញ្ញិបន្នរសកំ

១៧៣. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ "អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា"តិ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា វគ្គសញ្ញិនោ ឧបោសថំ ករោន្តិ , បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ។ តេហិ ឧទ្ទិស្សមានេ បាតិមោក្ខេ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា។ តេហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ បុន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្ពំ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ, តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ ឧបោសថំ ករោន្តិ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ។ តេហិ ឧទ្ទិស្សមានេ បាតិមោក្ខេ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ, អវសេសំ សោតព្ពំ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា វគ្គសញ្ញិនោ ឧបោសថំ ករោន្តិ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ។ តេហិ ឧទ្ទិស្សមានេ បាតិមោក្ខេ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ថោកតរា។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ, អវសេសំ សោតព្ពំ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ "អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា"តិ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា វគ្គសញ្ញិនោ ឧបោសថំ ករោន្តិ, បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ។ តេហិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេ បាតិមោក្ខេ...បេ.... អវុដ្ឋិតាយ បរិសាយ...បេ.... ឯកច្ចាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ...បេ.... សព្ពាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា...បេ.... សមសមា...បេ.... ថោកតរា។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ, តេសំ សន្តិកេ បារិសុទ្ធិ អារោចេតព្ពា។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

វគ្គាវគ្គសញ្ញិបន្នរសកំ និដ្ឋិតំ។

៨៧. វេមតិកបន្នរសកំ

១៧៤. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ "អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា"តិ។ តេ, កប្បតិ នុ ខោ អម្ហាកំ ឧបោសថោ កាតុំ ន នុ ខោ កប្បតីតិ, វេមតិកា ឧបោសថំ ករោន្តិ, បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ។ តេហិ ឧទ្ទិស្សមានេ បាតិមោក្ខេ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា។ តេហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ បុន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្ពំ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ "អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា"តិ, តេ "កប្បតិ នុ ខោ អម្ហាកំ ឧបោសថោ កាតុំ, ន នុ ខោ កប្បតី"តិ, វេមតិកា ឧបោសថំ ករោន្តិ, បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ។ តេហិ ឧទ្ទិស្សមានេ បាតិមោក្ខេ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ, អវសេសំ សោតព្ពំ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតាតិ, តេ កប្បតិ នុ ខោ អម្ហាកំ ឧបោសថោ កាតុំ, ន នុ ខោ កប្បតីតិ, វេមតិកា ឧបោសថំ ករោន្តិ, បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ។ តេហិ ឧទ្ទិស្សមានេ បាតិមោក្ខេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ថោកតរា។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ, អវសេសំ សោតព្ពំ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ "អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា"តិ។ តេ, "កប្បតិ នុ ខោ អម្ហាកំ ឧបោសថោ កាតុំ ន នុ ខោ កប្បតី"តិ, វេមតិកា ឧបោសថំ ករោន្តិ, បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ។ តេហិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេ បាតិមោក្ខេ, ...បេ.... អវុដ្ឋិតាយ បរិសាយ...បេ.... ឯកច្ចាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ...បេ.... សព្ពាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ,

អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា…បេ…. សមសមា…បេ…. ថោកតរា។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ, តេសំ សន្តិកេ បារិសុទ្ធិ អារោចេតព្ពា។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

វេមតិកបន្នរសកំ និដ្ឋិតំ។

៨៨. កុក្កុច្ចបកតបន្នរសកំ

១៧៥. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ “កប្បតេវ អម្ហាកំ ឧបោសថោ កាតុំ នាម្ហាកំ ន កប្បតី”តិ, កុក្កុច្ចបកតា ឧបោសថំ ករោន្តិ, បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ។ តេហិ ឧទ្ទិស្សមានេ បាតិមោក្ខេ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា។ តេហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ បុន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្ពំ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ “កប្បតេវ អម្ហាកំ ឧបោសថោ កាតុំ នាម្ហាកំ ន កប្បតី”តិ, កុក្កុច្ចបកតា ឧបោសថំ ករោន្តិ, បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ។ តេហិ ឧទ្ទិស្សមានេ បាតិមោក្ខេ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ, អវសេសំ សោតព្ពំ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ “កប្បតេវ អម្ហាកំ ឧបោសថោ កាតុំ, នាម្ហាកំ ន កប្បតី”តិ, កុក្កុច្ចបកតា ឧបោសថំ ករោន្តិ, បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ។ តេហិ ឧទ្ទិស្សមានេ បាតិមោក្ខេ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ថោកតរា។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ, អវសេសំ សោតព្ពំ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ , អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ “កប្បតេវ អម្ហាកំ ឧបោសថោ កាតុំ នាម្ហាកំ ន កប្បតី”តិ, កុក្កុច្ចបកតា ឧបោសថំ ករោន្តិ, បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ។ តេហិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេ បាតិមោក្ខេ, …បេ…. អវុដ្ឋិតាយ បរិសាយ…បេ…. ឯកច្ចាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ…បេ…. សព្ពាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា…បេ…. សមសមា …បេ…. ថោកតរា។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ, តេសំ សន្តិកេ បារិសុទ្ធិ អារោចេតព្ពា។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

កុក្កុច្ចបកតបន្នរសកំ និដ្ឋិតំ។

៨៩. ភេទបុរេក្ខារបន្នរសកំ

១៧៦. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ “នស្សន្តេតេ, វិនស្សន្តេតេ, កោ តេហិ អត្ថោ”តិ – ភេទបុរេក្ខារា ឧបោសថំ ករោន្តិ, បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ។ តេហិ ឧទ្ទិស្សមានេ បាតិមោក្ខេ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា។ តេហិ , ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ បុន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្ពំ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ “នស្សន្តេតេ, វិនស្សន្តេតេ, កោ តេហិ អត្ថោ”តិ – ភេទបុរេក្ខារា ឧបោសថំ ករោន្តិ, បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ។ តេហិ ឧទ្ទិស្សមានេ បាតិមោក្ខេ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ, អវសេសំ សោតព្ពំ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ “នស្សន្តេតេ, វិនស្សន្តេតេ, កោ តេហិ

អត្ថោ”តិ – ភេទបុរេក្ខារា ឧបោសថំ ករោន្តិ, បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ។ តេហិ ឧទ្ទិស្សមានេ បាតិមោក្ខេ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ថោកតរា។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ, អវសេសំ សោតព្ពំ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ ។ តេ “នស្សន្តេតេ, វិនស្សន្តេតេ, កោ តេហិ អត្ថោ”តិ – ភេទបុរេក្ខារា ឧបោសថំ ករោន្តិ, បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ។ តេហិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេ បាតិមោក្ខេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា។ តេហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ បុន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្ពំ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ តេ “នស្សន្តេតេ, វិនស្សន្តេតេ, កោ តេហិ អត្ថោ”តិ ភេទបុរេក្ខារា ឧបោសថំ ករោន្តិ, បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ។ តេហិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេ បាតិមោក្ខេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ, តេសំ សន្តិកេ បារិសុទ្ធិ អារោចេតព្ពា។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ “នស្សន្តេតេ, វិនស្សន្តេតេ, កោ តេហិ អត្ថោ”តិ – ភេទបុរេក្ខារា ឧបោសថំ ករោន្តិ, បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ។ តេហិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេ បាតិមោក្ខេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ថោកតរា។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ, តេសំ សន្តិកេ បារិសុទ្ធិ អារោចេតព្ពា។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ “នស្សន្តេតេ, វិនស្សន្តេតេ, កោ តេហិ អត្ថោ”តិ – ភេទបុរេក្ខារា ឧបោសថំ ករោន្តិ, បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ។ តេហិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេ បាតិមោក្ខេ, អវុដ្ឋិតាយ បរិសាយ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា។ តេហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ បុន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្ពំ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ “នស្សន្តេតេ, វិនស្សន្តេតេ, កោ តេហិ អត្ថោ”តិ – ភេទបុរេក្ខារា ឧបោសថំ ករោន្តិ, បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ។ តេហិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេ បាតិមោក្ខេ, អវុដ្ឋិតាយ បរិសាយ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ, តេសំ សន្តិកេ បារិសុទ្ធិ អារោចេតព្ពា។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ “នស្សន្តេតេ, វិនស្សន្តេតេ, កោ តេហិ អត្ថោ”តិ – ភេទបុរេក្ខារា ឧបោសថំ ករោន្តិ, បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ។ តេហិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេ បាតិមោក្ខេ, អវុដ្ឋិតាយ បរិសាយ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ថោកតរា។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ, តេសំ សន្តិកេ បារិសុទ្ធិ អារោចេតព្ពា។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ “នស្សន្តេតេ, វិនស្សន្តេតេ, កោ តេហិ អត្ថោ”តិ – ភេទបុរេក្ខារា ឧបោសថំ ករោន្តិ, បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ។ តេហិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេ បាតិមោក្ខេ, ឯកច្ចាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា។ តេហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ បុន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្ពំ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ “នស្សន្តេតេ, វិនស្សន្តេតេ, កោ តេហិ អត្ថោ”តិ – ភេទបុរេក្ខារា ឧបោសថំ ករោន្តិ, បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ។ តេហិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេ បាតិមោក្ខេ, ឯកច្ចាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ, តេសំ សន្តិកេ បារិសុទ្ធិ អារោចេតព្ពា។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ “នស្សន្តេតេ, វិនស្សន្តេតេ, កោ តេហិ អត្ថោ”តិ – ភេទបុរេក្ខារា ឧបោសថំ ករោន្តិ, បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ។ តេហិ ឧទ្ទិស្សមានេ បាតិមោក្ខេ, ឯកច្ចាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ថោកតរា។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ, តេសំ សន្តិកេ បារិសុទ្ធិ អារោចេតព្ពា។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ “នស្សន្តេតេ, វិនស្សន្តេតេ, កោ តេហិ អត្ថោ”តិ – ភេទបុរេក្ខារា ឧបោសថំ ករោន្តិ, បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ។ តេហិ ឧទ្ទិស្សមានេ បាតិមោក្ខេ, សព្ពាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា។ តេហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ បុន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្ពំ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ “នស្សន្តេតេ, វិនស្សន្តេតេ, កោ តេហិ អត្ថោ”តិ – ភេទបុរេក្ខារា ឧបោសថំ ករោន្តិ, បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ។ តេហិ ឧទ្ទិស្សមានេ បាតិមោក្ខេ, សព្ពាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ, តេសំ សន្តិកេ បារិសុទ្ធិ អារោចេតព្ពា។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ “នស្សន្តេតេ, វិនស្សន្តេតេ, កោ តេហិ អត្ថោ”តិ – ភេទបុរេក្ខារា ឧបោសថំ ករោន្តិ, បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ។ តេហិ ឧទ្ទិស្សមានេ បាតិមោក្ខេ, សព្ពាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ថោកតរា។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ, តេសំ សន្តិកេ បារិសុទ្ធិ អារោចេតព្ពា។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។

ភេទបុរេក្ខារបន្នរសកំ និដ្ឋិតំ។

បញ្ចវីសតិកា និដ្ឋិតា។

១០០. សីមោក្កន្តិកបេយ្យាលំ

១៧៧. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា។ តេ ន ជានន្តិ “អញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អន្តោសីមំ ឱក្កមន្តី”តិ …បេ… តេ ន ជានន្តិ “អញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អន្តោសីមំ ឱក្កន្តា”តិ…បេ… តេ ន បស្សន្តិ អញ្ញេ អាវាសិកេ ភិក្ខូ អន្តោសីមំ ឱក្កមន្តេ …បេ… តេ ន បស្សន្តិ អញ្ញេ អាវាសិកេ ភិក្ខូ អន្តោសីមំ ឱក្កន្តេ…បេ… តេ ន សុណន្តិ “អញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អន្តោសីមំ ឱក្កមន្តី”តិ…បេ… តេ ន សុណន្តិ “អញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អន្តោសីមំ ឱក្កន្តា”តិ…បេ…។

អាវាសិកេន អាវាសិកា ឯកសតបញ្ចសត្តតិ តិកនយតោ, អាវាសិកេន អាគន្តុកា, អាគន្តុកេន អាវាសិកា, អាគន្តុកេន អាគន្តុកា បេយ្យាលមុខេន សត្ត តិកសតានិ ហោន្តិ។

១៧៨. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អាវាសិកានំ ភិក្ខូនំ ចាតុទ្ទសោ ហោតិ, អាគន្តុកានំ បន្នរសោ។ សចេ អាវាសិកា ពហុតរា ហោន្តិ, អាគន្តុកេហិ អាវាសិកានំ អនុវត្តិតព្ពំ។ សចេ សមសមា ហោន្តិ, អាគន្តុកេហិ អាវាសិកានំ អនុវត្តិតព្ពំ។ សចេ អាគន្តុកា ពហុតរា ហោន្តិ, អាវាសិកេហិ អាគន្តុកានំ អនុវត្តិតព្ពំ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អាវាសិកានំ ភិក្ខូនំ បន្នរសោ ហោតិ, អាគន្តុកានំ ចាតុទ្ទសោ។ សចេ អាវាសិកា ពហុតរា ហោន្តិ, អាគន្តុកេហិ អាវាសិកានំ អនុវត្តិតព្ពំ។ សចេ សមសមា ហោន្តិ, អាគន្តុកេហិ អាវាសិកានំ អនុវត្តិតព្ពំ។ សចេ អាគន្តុកា ពហុតរា ហោន្តិ, អាវាសិកេហិ អាគន្តុកានំ អនុវត្តិតព្ពំ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អាវាសិកានំ ភិក្ខូនំ បាដិបទោ ហោតិ, អាគន្តុកានំ បន្នរសោ។ សចេ អាវាសិកា ពហុតរា ហោន្តិ, អាវាសិកេហិ អាគន្តុកានំ នាកាមា ទាតព្ពា សាមគ្គី។ អាគន្តុកេហិ និស្សីមំ គន្ត្វា ឧបោសថោ កាតព្ពោ។ សចេ សមសមា ហោន្តិ, អាវាសិកេហិ អាគន្តុកានំ នាកាមា ទាតព្ពា សាមគ្គី។ អាគន្តុកេហិ និស្សីមំ

គន្ធា ឧបោសថោ កាតព្ពោ។ សចេ អាគន្តុកា ពហុតរា ហោន្តិ, អាវាសិកេហិ អាគន្តុកានំ សាមគ្គី វា ទាតព្ពា និស្សីមំ វា គន្តព្ពំ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អាវាសិកានំ ភិក្ខូនំ បន្នរសោ ហោតិ, អាគន្តុកានំ

បាដិបទោ។ សចេ អាវាសិកា ពហុតរា ហោន្តិ, អាគន្តុកេហិ អាវាសិកានំ សាមគ្គី វា ទាតព្ពា និស្សីមំ វា គន្តព្ពំ។ សចេ សមសមា ហោន្តិ, អាគន្តុកេហិ អាវាសិកានំ សាមគ្គី វា ទាតព្ពា និស្សីមំ វា គន្តព្ពំ។ សចេ អាគន្តុកា ពហុតរា ហោន្តិ, អាគន្តុកេហិ អាវាសិកានំ នាកាមា ទាតព្ពា សាមគ្គី។ អាវាសិកេហិ និស្សីមំ គន្ធា ឧបោសថោ កាតព្ពោ។

សីមោក្កន្តិកបេយ្យាលំ និដ្ឋិតំ។

១០១. លិង្គាទិទស្សនំ

១៧៩. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អាគន្តុកា ភិក្ខូ បស្សន្តិ អាវាសិកានំ ភិក្ខូនំ អាវាសិកាការំ, អាវាសិកលិង្គំ, អាវាសិកនិមិត្តំ, អាវាសិកុទ្ទេសំ, សុបញ្ញត្តំ មញ្ចបីឋំ, ភិសិពិព្ពោហនំ, បានីយំ បរិភោជនីយំ សូបដ្ឋិតំ, បរិវេណំ សុសម្មដ្ឋំ; បស្សិត្វា វេមតិកា ហោន្តិ – “អត្ថិ នុ ខោ អាវាសិកា ភិក្ខូ នត្ថិ នុ ខោ”តិ។ តេ វេមតិកា ន វិចិនន្តិ; អវិចិនិត្វា ឧបោសថំ ករោន្តិ។ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ; វិចិនិត្វា ន បស្សន្តិ; អបស្សិត្វា ឧបោសថំ ករោន្តិ។ អនាបត្តិ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ; វិចិនិត្វា បស្សន្តិ; បស្សិត្វា ឯកតោ ឧបោសថំ ករោន្តិ។ អនាបត្តិ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ; វិចិនិត្វា បស្សន្តិ; បស្សិត្វា បាដេក្កំ ឧបោសថំ ករោន្តិ។ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ; វិចិនិត្វា បស្សន្តិ; បស្សិត្វា – “នស្សន្តេតេ, វិនស្សន្តេតេ, កោ តេហិ អត្ថោ”តិ – ភេទបុរេក្ខារា ឧបោសថំ ករោន្តិ។ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អាគន្តុកា ភិក្ខូ សុណន្តិ អាវាសិកានំ ភិក្ខូនំ អាវាសិកាការំ, អាវាសិកលិង្គំ, អាវាសិកនិមិត្តំ, អាវាសិកុទ្ទេសំ, ចង្កមន្តានំ បទសទ្ទំ, សជ្ឈាយសទ្ទំ, ឧក្កាសិតសទ្ទំ, ខិបិតសទ្ទំ; សុត្វា វេមតិកា ហោន្តិ – “អត្ថិ នុ ខោ អាវាសិកា ភិក្ខូ នត្ថិ នុ ខោ”តិ។ តេ វេមតិកា ន វិចិនន្តិ; អវិចិនិត្វា ឧបោសថំ ករោន្តិ។ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ; វិចិនិត្វា ន បស្សន្តិ; អបស្សិត្វា ឧបោសថំ ករោន្តិ។ អនាបត្តិ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ; វិចិនិត្វា បស្សន្តិ; បស្សិត្វា ឯកតោ ឧបោសថំ ករោន្តិ។ អនាបត្តិ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ; វិចិនិត្វា បស្សន្តិ; បស្សិត្វា បាដេក្កំ ឧបោសថំ ករោន្តិ។ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ; វិចិនិត្វា បស្សន្តិ; បស្សិត្វា – “នស្សន្តេតេ, វិនស្សន្តេតេ, កោ តេហិ អត្ថោ”តិ – ភេទបុរេក្ខារា ឧបោសថំ ករោន្តិ។ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អាវាសិកា ភិក្ខូ បស្សន្តិ អាគន្តុកានំ ភិក្ខូនំ អាគន្តុកាការំ, អាគន្តុកលិង្គំ, អាគន្តុកនិមិត្តំ, អាគន្តុកុទ្ទេសំ, អញ្ញាតកំ បត្តំ, អញ្ញាតកំ ចីវរំ, អញ្ញាតកំ និសីទនំ, បាទានំ ធោតំ, ឧទកនិស្សេកំ; បស្សិត្វា វេមតិកា ហោន្តិ – “អត្ថិ នុ ខោ អាគន្តុកា ភិក្ខូ នត្ថិ នុ ខោ”តិ។ តេ វេមតិកា ន វិចិនន្តិ; អវិចិនិត្វា ឧបោសថំ ករោន្តិ។ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ; វិចិនិត្វា ន បស្សន្តិ; អបស្សិត្វា ឧបោសថំ ករោន្តិ។ អនាបត្តិ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ; វិចិនិត្វា បស្សន្តិ; បស្សិត្វា ឯកតោ ឧបោសថំ ករោន្តិ។ អនាបត្តិ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ; វិចិនិត្វា បស្សន្តិ; បស្សិត្វា បាដេក្កំ ឧបោសថំ ករោន្តិ។ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ; វិចិនិត្វា បស្សន្តិ; បស្សិត្វា – “នស្សន្តេតេ, វិនស្សន្តេតេ, កោ តេហិ អត្ថោ”តិ – ភេទបុរេក្ខារា ឧបោសថំ ករោន្តិ។ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អាវាសិកា ភិក្ខូ សុណន្តិ អាគន្តុកានំ ភិក្ខូនំ អាគន្តុកាការំ, អាគន្តុកលិង្គំ, អាគន្តុកនិមិត្តំ, អាគន្តុកុទ្ទេសំ, អាគច្ឆន្តានំ បទសទ្ទំ, ឧបាហនបប្ផោដនសទ្ទំ, ឧក្កាសិតសទ្ទំ, ខិបិតសទ្ទំ; សុត្វា វេមតិកា ហោន្តិ – “អត្ថិ នុ ខោ អាគន្តុកា ភិក្ខូ នត្ថិ នុ ខោ”តិ។ តេ វេមតិកា ន វិចិនន្តិ; អវិចិនិត្វា ឧបោសថំ ករោន្តិ។ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ; វិចិនិត្វា ន បស្សន្តិ; អបស្សិត្វា ឧបោសថំ ករោន្តិ។ អនាបត្តិ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ; វិចិនិត្វា បស្សន្តិ; បស្សិត្វា ឯកតោ ឧបោសថំ ករោន្តិ។ អនាបត្តិ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ; វិចិនិត្វា បស្សន្តិ; បស្សិត្វា បាដេក្កំ ឧបោសថំ ករោន្តិ។ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ; វិចិនិត្វា បស្សន្តិ; បស្សិត្វា – “នស្សន្តេតេ, វិនស្សន្តេតេ , កោ តេហិ អត្ថោ”តិ – ភេទបុរេក្ខារា ឧបោសថំ ករោន្តិ។ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស ។

លិង្គាទិទស្សនំ និដ្ឋិតំ។

១០២. នានាសំវាសកាទីហិ ឧបោសថករណំ

១៨០. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អាគន្តុកា ភិក្ខូ បស្សន្តិ អាវាសិកេ ភិក្ខូ នានាសំវាសកេ។ តេ សមានសំវាសកទិដ្ឋឹ បដិលភន្តិ; សមានសំវាសកទិដ្ឋឹ បដិលភិត្វា ន បុច្ឆន្តិ; អបុច្ឆិត្វា ឯកតោ ឧបោសថំ ករោន្តិ។ អនាបត្តិ។ តេ បុច្ឆន្តិ; បុច្ឆិត្វា នាភិវិតរន្តិ; អនភិវិតរិត្វា ឯកតោ ឧបោសថំ ករោន្តិ។ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ តេ បុច្ឆន្តិ; បុច្ឆិត្វា នាភិវិតរន្តិ; អនភិវិតរិត្វា បាដេក្កំ ឧបោសថំ ករោន្តិ។ អនាបត្តិ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អាគន្តុកា ភិក្ខូ បស្សន្តិ អាវាសិកេ ភិក្ខូ សមានសំវាសកេ។ តេ នានាសំវាសកទិដ្ឋឹ បដិលភន្តិ; នានាសំវាសកទិដ្ឋឹ បដិលភិត្វា ន បុច្ឆន្តិ; អបុច្ឆិត្វា ឯកតោ ឧបោសថំ ករោន្តិ។ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ តេ បុច្ឆន្តិ; បុច្ឆិត្វា អភិវិតរន្តិ; អភិវិតរិត្វា បាដេក្កំ ឧបោសថំ ករោន្តិ។ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ តេ បុច្ឆន្តិ; បុច្ឆិត្វា អភិវិតរន្តិ; អភិវិតរិត្វា ឯកតោ ឧបោសថំ ករោន្តិ។ អនាបត្តិ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អាវាសិកា ភិក្ខូ បស្សន្តិ អាគន្តុកេ ភិក្ខូ នានាសំវាសកេ។ តេ សមានសំវាសកទិដ្ឋឹ បដិលភន្តិ; សមានសំវាសកទិដ្ឋឹ បដិលភិត្វា ន បុច្ឆន្តិ; អបុច្ឆិត្វា ឯកតោ ឧបោសថំ ករោន្តិ។ អនាបត្តិ។ តេ បុច្ឆន្តិ; បុច្ឆិត្វា នាភិវិតរន្តិ; អនភិវិតរិត្វា ឯកតោ ឧបោសថំ ករោន្តិ។ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ តេ បុច្ឆន្តិ; បុច្ឆិត្វា នាភិវិតរន្តិ ; អនភិវិតរិត្វា បាដេក្កំ ឧបោសថំ ករោន្តិ។ អនាបត្តិ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អាវាសិកា ភិក្ខូ បស្សន្តិ អាគន្តុកេ ភិក្ខូ សមានសំវាសកេ។ តេ នានាសំវាសកទិដ្ឋឹ បដិលភន្តិ; នានាសំវាសកទិដ្ឋឹ បដិលភិត្វា ន បុច្ឆន្តិ; អបុច្ឆិត្វា ឯកតោ ឧបោសថំ ករោន្តិ។ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ តេ បុច្ឆន្តិ; បុច្ឆិត្វា អភិវិតរន្តិ; អភិវិតរិត្វា បាដេក្កំ ឧបោសថំ ករោន្តិ។ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ តេ បុច្ឆន្តិ; បុច្ឆិត្វា អភិវិតរន្តិ; អភិវិតរិត្វា ឯកតោ ឧបោសថំ ករោន្តិ។ អនាបត្តិ។

នានាសំវាសកាទីហិ ឧបោសថករណំ និដ្ឋិតំ។

១០៣. នគន្តព្ពវារោ

១៨១. ន, ភិក្ខវេ, តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អាវាសា អភិក្ខុកោ អាវាសោ គន្តព្ពោ, អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា។ ន, ភិក្ខវេ , តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អាវាសា អភិក្ខុកោ អនាវាសោ គន្តព្ពោ, អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា។ ន, ភិក្ខវេ, តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អាវាសា អភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្ពោ, អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា។

ន , ភិក្ខវេ, តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អនាវាសា អភិក្ខុកោ អាវាសោ គន្តព្ពោ, អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា។ ន, ភិក្ខវេ, តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អនាវាសា អភិក្ខុកោ អនាវាសោ គន្តព្ពោ, អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា។ ន, ភិក្ខវេ, តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អនាវាសា អភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្ពោ, អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា។

ន, ភិក្ខវេ, តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អាវាសា វា អនាវាសា វា អភិក្ខុកោ អាវាសោ គន្តព្ពោ, អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា។ ន, ភិក្ខវេ , តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អាវាសា វា អនាវាសា វា អភិក្ខុកោ អនាវាសោ គន្តព្ពោ, អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា។ ន, ភិក្ខវេ, តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អាវាសា វា អនាវាសា វា អភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្ពោ, អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា។

ន, ភិក្ខវេ, តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ គន្តព្ពោ, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា, អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា។ ន, ភិក្ខវេ, តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អាវាសា សភិក្ខុកោ អនាវាសោ គន្តព្ពោ, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា, អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា។ ន, ភិក្ខវេ, តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្ពោ, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា, អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា។

ន, ភិក្ខវេ, តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អនាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ គន្តព្ពោ, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា, អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា។ ន, ភិក្ខវេ, តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អនាវាសា សភិក្ខុកោ អនាវាសោ គន្តព្ពោ, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា, អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា។ ន, ភិក្ខវេ,

គទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អនាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្ពោ, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា, អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា។

ន, ភិក្ខវេ, តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អាវាសា វា អនាវាសា វា សភិក្ខុកោ អាវាសោ គន្តព្ពោ, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា, អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា។ ន, ភិក្ខវេ, តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អាវាសា វា អនាវាសា វា សភិក្ខុកោ អនាវាសោ គន្តព្ពោ, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា, អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា។ ន, ភិក្ខវេ, តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អាវាសា វា អនាវាសា វា សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្ពោ, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា, អញ្ញត្រ សង្ឃេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា។

នគន្តព្ពវារោ និដ្ឋិតោ។

១០៤. គន្តព្ពវារោ

១៨២. គន្តព្ពោ, ភិក្ខវេ, តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ សមានសំវាសកា, យំ ជញ្ញា – “សក្កោមិ អជ្ជេវ គន្តុ”ន្តិ។ គន្តព្ពោ, ភិក្ខវេ, តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អាវាសា សភិក្ខុកោ អនាវាសោ…បេ… សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ សមានសំវាសកា, យំ ជញ្ញា – “សក្កោមិ អជ្ជេវ គន្តុ”ន្តិ។

គន្តព្ពោ, ភិក្ខវេ, តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អនាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ…បេ… សភិក្ខុកោ អនាវាសោ…បេ… សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ សមានសំវាសកា, យំ ជញ្ញា – “សក្កោមិ អជ្ជេវ គន្តុ”ន្តិ។

គន្តព្ពោ, ភិក្ខវេ, តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អាវាសា វា អនាវាសា វា សភិក្ខុកោ អាវាសោ…បេ… សភិក្ខុកោ អនាវាសោ…បេ… សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ សមានសំវាសកា, យំ ជញ្ញា – “សក្កោមិ អជ្ជេវ គន្តុ”ន្តិ។

គន្តព្ពវារោ និដ្ឋិតោ។

១០៥. វជ្ជនីយបុគ្គលសន្ទស្សនា

១៨៣. ន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនិយា និសិន្នបរិសាយ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្ពំ។ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ ន សិក្ខមានាយ…បេ… ន សាមណេរស្ស …បេ… ន សាមណេរិយា…បេ… ន សិក្ខាបច្ចក្ខាតកស្ស…បេ… ន អន្តិមវត្ថុំ អជ្ឈាបន្នកស្ស និសិន្នបរិសាយ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្ពំ។ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

ន អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិត្តកស្ស និសិន្នបរិសាយ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្ពំ។ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ, យថាធម្មោ ការេតព្ពោ។ ន អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខិត្តកស្ស និសិន្នបរិសាយ…បេ… ន បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខិត្តកស្ស និសិន្នបរិសាយ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្ពំ។ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ, យថាធម្មោ ការេតព្ពោ។

ន បណ្ឌកស្ស និសិន្នបរិសាយ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្ពំ។ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ ន ថេយ្យសំវាសកស្ស…បេ… ន តិត្ថិយបក្កន្តកស្ស…បេ… ន តិរច្ឆានគតស្ស…បេ… ន មាតុឃាតកស្ស…បេ… ន បិតុឃាតកស្ស…បេ… ន អរហន្តឃាតកស្ស…បេ… ន ភិក្ខុនិទូសកស្ស…បេ… ន សង្ឃភេទកស្ស…បេ… ន លោហិតុប្បាទកស្ស…បេ… ន ឧភតោព្យញ្ជនកស្ស និសិន្នបរិសាយ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្ពំ។ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

ន, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកបារិសុទ្ធិទានេន ឧបោសថោ កាតព្ពោ, អញ្ញត្រ អវុដ្ឋិតាយ បរិសាយ។ ន ច, ភិក្ខវេ, អនុបោសថេ ឧបោសថោ កាតព្ពោ, អញ្ញត្រ សង្ឃសាមគ្គិយាតិ។

វជ្ជនីយបុគ្គលសន្ទស្សនា និដ្ឋិតា។

តតិយភាណវារោ និដ្ឋិតោ។

ឧបោសថក្ខន្ធកោ ទុតិយោ។

១០៦. តស្សុទ្ទានំ

តិត្ថិយា ពិម្ពិសារោ ច, សន្និបតិតុំ តុណ្ហិកា;
ធម្មំ រហោ បាតិមោក្ខំ, ទេវសិកំ តទា សកិំ។

យថាបរិសា សមគ្គំ, សាមគ្គី មទ្ទកុច្ឆិ ច;
សីមា មហតី នទិយា, អនុ ទ្វេ ខុទ្ទកានិ ច។

នវា រាជគហេ ចេវ, សីមា អវិប្បវាសនា;
សម្មន្នេ [សម្មនេ (ក.)] បឋមំ សីមំ, បច្ឆា សីមំ សមូហនេ។

អសម្មតា គាមសីមា, នទិយា សមុទ្ទេ សរេ;
ឧទកុក្ខេបោ ភិន្ទន្តិ, តថេវជ្ឈោត្ថរន្តិ ច។

កតិ កម្មានិ ឧទ្ទេសោ, សវរា អសតីបិ ច;
ធម្មំ វិនយំ តជ្ជេន្តិ, បុន វិនយតជ្ជនា។

ចោទនា កតេ ឱកាសេ, អធម្មប្បដិក្កោសនា;
ចតុបញ្ចបរា អាវិ, សញ្ចិច្ច ចេបិ វាយមេ។

សគហដ្ឋា អនជ្ឈិដ្ឋា, ចោទនម្ហិ ន ជានតិ;
សម្ពហុលា ន ជានន្តិ, សជ្ជុកំ ន ច គច្ឆរេ។

កតិមី កីវតិកា ទូរេ, អារោចេតុញ្ច នស្សរិ;
ឧក្លាបំ អាសនំ ទីបោ, ទិសា អញ្ញោ ពហុស្សុតោ។

សជ្ជុកំ [សជ្ជុវស្សុរុបោសថោ (ក.)] វស្សុបោសថោ, សុទ្ធិកម្មញ្ច ញាតកា;
គគ្គោ ចតុតយោ ទ្វេកោ, អាបត្តិសភាគា សរិ។

សព្ពោ សង្ឃោ វេមតិកោ, ន ជានន្តិ ពហុស្សុតោ;
ពហូ សមសមា ថោកា, បរិសា អវុដ្ឋិតាយ ច។

ឯកច្ចា វុដ្ឋិតា សព្ពា, ជានន្តិ ច វេមតិកា;
កប្បតេវាតិ កុក្កុច្ចា, ជានំ បស្សំ សុណន្តិ ច។

អាវាសិកេន អាគន្តុ, ចាតុបន្នរសោ បុន;
បាដិបទោ បន្នរសោ, លិង្គសំវាសកា ឧភោ។

បារិវាសានុបោសថោ , អញ្ញត្រ សង្ឃសាមគ្គិយា;
ឯតេ វិភត្តា ឧទ្ទានា, វត្ថុវិភូតការណាតិ។

ឥមម្ហិ ខន្ធកេ វត្ថូនិ ឆអសីតិ។

ឧបោសថក្ខន្ធកោ និដ្ឋិតោ។

៣. វស្សូបនាយិកក្ខន្ធកោ

១០៧. វស្សូបនាយិកានុជាននា

១៨៤. តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ។ តេន ខោ បន សមយេន ភគវតា ភិក្ខូនំ វស្សាវាសោ អបញ្ញត្តោ ហោតិ។ តេតិធ ភិក្ខូ ហេមន្តម្បិ គិម្ហម្បិ វស្សម្បិ ចារិកំ ចរន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា ហេមន្តម្បិ គិម្ហម្បិ វស្សម្បិ ចារិកំ ចរិស្សន្តិ, ហរិតានិ តិណានិ សម្មទ្ទន្តា, ឯកិន្ទ្រិយំ ជីវំ វិហេឋេន្តា, ពហូ ខុទ្ទកេ បាណេ សង្ឃាតំ អាបាទេន្តា។ ឥមេ ហិ នាម អញ្ញតិត្ថិយា ទុរក្ខាតធម្មា វស្សាវាសំ អល្លីយិស្សន្តិ សង្កសាយិស្សន្តិ។ ឥមេ ហិ នាម សកុន្តកា រុក្ខគ្គេសុ កុលាវកានិ ករិត្វា វស្សាវាសំ អល្លីយិស្សន្តិ សង្កសាយិស្សន្តិ [សង្កាសយិស្សន្តិ (សី. ស្យា.)]។ ឥមេ បន សមណា សក្យបុត្តិយា ហេមន្តម្បិ គិម្ហម្បិ វស្សម្បិ ចារិកំ ចរន្តិ, ហរិតានិ តិណានិ សម្មទ្ទន្តា, ឯកិន្ទ្រិយំ ជីវំ វិហេឋេន្តា, ពហូ ខុទ្ទកេ បាណេ សង្ឃាតំ អាបាទេន្តា”តិ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខិយ្យន្តានំ វិបាចេន្តានំ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, វស្សំ ឧបគន្តុ”ន្តិ។ អថ ខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “កទា នុ ខោ វស្សំ ឧបគន្តព្ព”ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, វស្សានេ វស្សំ ឧបគន្តុន្តិ។

អថ ខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “កតិ នុ ខោ វស្សូបនាយិកា”តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ

អារោចេសុំ។ ទ្វេមា, ភិក្ខវេ, វស្សូបនាយិកា – បុរិមិកា, បច្ឆិមិកា។ អបរជ្ជុគតាយ អាសាឡ្ហិយា បុរិមិកា ឧបគន្តព្ពា, មាសគតាយ អាសាឡ្ហិយា បច្ឆិមិកា ឧបគន្តព្ពា – ឥមា ខោ, ភិក្ខវេ, ទ្វេ វស្សូបនាយិកាតិ។

វស្សូបនាយិកានុជាននា និដ្ឋិតា។

១០៨. វស្សានេ ចារិកាបដិក្ខេបាទិ

១៨៥. តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ វស្សំ ឧបគន្ត្វា អន្តរាវស្សំ ចារិកំ ចរន្តិ។ មនុស្សា តថេវ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា ហេមន្តម្បិ គិម្ហម្បិ វស្សម្បិ ចារិកំ ចរិស្សន្តិ, ហរិតានិ តិណានិ សម្មទ្ទន្តា, ឯកិន្ទ្រិយំ ជីវំ វិហេឋេន្តា, ពហូ ខុទ្ទកេ បាណេ សង្ឃាតំ អាបាទេន្តា។ ឥមេ ហិ នាម អញ្ញតិត្ថិយា ទុរក្ខាតធម្មា វស្សាវាសំ អល្លីយិស្សន្តិ សង្កសាយិស្សន្តិ។ ឥមេ ហិ នាម សកុន្តកា រុក្ខគ្គេសុ កុលាវកានិ ករិត្វា វស្សាវាសំ អល្លីយិស្សន្តិ សង្កសាយិស្សន្តិ។ ឥមេ បន សមណា សក្យបុត្តិយា ហេមន្តម្បិ គិម្ហម្បិ វស្សម្បិ ចារិកំ ចរន្តិ, ហរិតានិ តិណានិ សម្មទ្ទន្តា, ឯកិន្ទ្រិយំ ជីវំ វិហេឋេន្តា, ពហូ ខុទ្ទកេ បាណេ សង្ឃាតំ អាបាទេន្តា”តិ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខិយ្យន្តានំ វិបាចេន្តានំ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា…បេ… តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ វស្សំ ឧបគន្ត្វា អន្តរាវស្សំ ចារិកំ ចរិស្សន្តី”តិ? អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ន, ភិក្ខវេ, វស្សំ ឧបគន្ត្វា បុរិមំ វា តេមាសំ បច្ឆិមំ វា តេមាសំ អវសិត្វា ចារិកា បក្កមិតព្ពា។ យោ បក្កមេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

១៨៦. តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ន ឥច្ឆន្តិ វស្សំ ឧបគន្តុំ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, វស្សំ ន ឧបគន្តព្ពំ។ យោ ន ឧបគច្ឆេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ តទហុ វស្សូបនាយិកាយ វស្សំ អនុបគន្តុកាមា សញ្ចិច្ច អាវាសំ អតិក្កមន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, តទហុ វស្សូបនាយិកាយ វស្សំ អនុបគន្តុកាមេន សញ្ចិច្ច អាវាសោ អតិក្កមិតព្ពោ។ យោ អតិក្កមេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

តេន ខោ បន សមយេន រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ វស្សំ ឧក្កឌ្ឍិតុកាមោ

ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បាហេសិ – យទិ បនាយ្យា អាគមេ ជុណ្ហេ វស្សំ ឧបគច្ឆេយ្យុន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, រាជូនំ អនុវត្តិតុន្តិ។

វស្សានេ ចារិកាបដិក្ខេបាទិ និដ្ឋិតា។

១០៩. សត្តាហករណីយានុជាននា

១៨៧. អថ ខោ ភគវា រាជគហេ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន សាវត្ថិ តេន ចារិកំ បក្កាមិ។ អនុបុព្វេន ចារិកំ ចរមានោ យេន សាវត្ថិ តទវសរិ។ តត្រ សុទំ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ។ តេន ខោ បន សមយេន កោសលេសុ ជនបទេ ឧទេនេន ឧបាសកេន សង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស វិហារោ ការាបិតោ ហោតិ។ សោ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បាហេសិ – "អាគច្ឆន្តុ ភទន្តា, ឥច្ឆាមិ ទានញ្ច ទាតុំ, ធម្មញ្ច សោតុំ, ភិក្ខូ ច បស្សិតុ"ន្តិ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – "ភគវតា, អាវុសោ, បញ្ញត្តំ 'ន វស្សំ ឧបគន្ធា បុរិមំ វា តេមាសំ បច្ឆិមំ វា តេមាសំ អវសិត្វា ចារិកា បក្កមិតព្ពា'តិ។ អាគមេតុ ឧទេនោ ឧបាសកោ, យាវ ភិក្ខូ វស្សំ វសន្តិ។ វស្សំវុដ្ឋា អាគមិស្សន្តិ។ សចេ បនស្ស អច្ចាយិកំ ករណីយំ, តត្ថេវ អាវាសិកានំ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ វិហារំ បតិដ្ឋាបេតូ"តិ។ ឧទេនោ ឧបាសកោ ឧជ្ឈាយតិ ខិយ្យតិ វិបាចេតិ – "កថញ្ហិ នាម ភទន្តា មយា បហិតេ ន អាគច្ឆិស្សន្តិ។ អហញ្ហិ ទាយកោ ការកោ សង្ឃុបដ្ឋាកោ"តិ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ ឧទេនស្ស ឧបាសកស្ស ឧជ្ឈាយន្តស្ស ខិយ្យន្តស្ស វិបាចេន្តស្ស។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – "អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សត្តន្នំ សត្តាហករណីយេន បហិតេ គន្តុំ, ន ត្វេវ អប្បហិតេ។ ភិក្ខុស្ស, ភិក្ខុនិយា, សិក្ខមានាយ, សាមណេរស្ស, សាមណេរិយា, ឧបាសកស្ស, ឧបាសិកាយ – អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឥមេសំ សត្តន្នំ សត្តាហករណីយេន បហិតេ គន្តុំ, ន ត្វេវ អប្បហិតេ។ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្ពោ"។

១៨៨. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឧបាសកេន សង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស វិហារោ ការាបិតោ ហោតិ។ សោ ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ – "អាគច្ឆន្តុ ភទន្តា, ឥច្ឆាមិ ទានញ្ច ទាតុំ, ធម្មញ្ច សោតុំ, ភិក្ខូ ច បស្សិតុ"ន្តិ, គន្តព្ពំ, ភិក្ខវេ, សត្តាហករណីយេន, បហិតេ, ន ត្វេវ អប្បហិតេ។ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្ពោ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឧបាសកេន សង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស អឌ្ឍយោគោ ការាបិតោ ហោតិ...បេ.... បាសាទោ ការាបិតោ ហោតិ... ហម្មិយំ ការាបិតំ ហោតិ... គុហា ការាបិតា ហោតិ... បរិវេណំ ការាបិតំ ហោតិ... កោដ្ឋកោ ការាបិតោ ហោតិ... ឧបដ្ឋានសាលា ការាបិតា ហោតិ... អគ្គិសាលា ការាបិតា ហោតិ... កប្បិយកុដិ ការាបិតា ហោតិ... វច្ចកុដិ ការាបិតា ហោតិ... ចង្កមោ ការាបិតោ ហោតិ ... ចង្កមនសាលា ការាបិតា ហោតិ... ឧទបានោ ការាបិតោ ហោតិ ... ឧទបានសាលា ការាបិតា ហោតិ... ជន្តាឃរំ ការាបិតំ ហោតិ... ជន្តាឃរសាលា ការាបិតា ហោតិ... បោក្ខរណី ការាបិតា ហោតិ... មណ្ឌបោ ការាបិតោ ហោតិ... អារាមោ ការាបិតោ ហោតិ... អារាមវត្ថុ ការាបិតំ ហោតិ។ សោ ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ – "អាគច្ឆន្តុ ភទន្តា, ឥច្ឆាមិ ទានញ្ច ទាតុំ, ធម្មញ្ច សោតុំ, ភិក្ខូ ច បស្សិតុ"ន្តិ, គន្តព្ពំ, ភិក្ខវេ, សត្តាហករណីយេន, បហិតេ, ន ត្វេវ អប្បហិតេ។ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្ពោ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឧបាសកេន សម្ពហុលេ ភិក្ខូ ឧទ្ទិស្ស...បេ.... ឯកំ ភិក្ខុំ ឧទ្ទិស្ស វិហារោ ការាបិតោ ហោតិ... អឌ្ឍយោគោ ការាបិតោ ហោតិ... បាសាទោ ការាបិតោ ហោតិ ... ហម្មិយំ ការាបិតំ ហោតិ... គុហា ការាបិតា ហោតិ... បរិវេណំ ការាបិតំ ហោតិ... កោដ្ឋកោ ការាបិតោ ហោតិ... ឧបដ្ឋានសាលា ការាបិតា ហោតិ... អគ្គិសាលា ការាបិតា ហោតិ... កប្បិយកុដិ ការាបិតា ហោតិ... វច្ចកុដិ ការាបិតា ហោតិ... ចង្កមោ ការាបិតោ ហោតិ... ចង្កមនសាលា ការាបិតា ហោតិ... ឧទបានោ ការាបិតោ ហោតិ... ឧទបានសាលា ការាបិតា ហោតិ... ជន្តាឃរំ ការាបិតំ ហោតិ... ជន្តាឃរសាលា ការាបិតា ហោតិ... បោក្ខរណី ការាបិតា ហោតិ... មណ្ឌបោ ការាបិតោ ហោតិ... អារាមោ ការាបិតោ ហោតិ... អារាមវត្ថុ ការាបិតំ ហោតិ។ សោ ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ – "អាគច្ឆន្តុ ភទន្តា, ឥច្ឆាមិ ទានញ្ច ទាតុំ, ធម្មញ្ច សោតុំ, ភិក្ខូ ច បស្សិតុ"ន្តិ, គន្តព្ពំ, ភិក្ខវេ, សត្តាហករណីយេន, បហិតេ, ន ត្វេវ អប្បហិតេ។ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្ពោ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឧបាសកេន ភិក្ខុនិសង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស...បេ.... សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ ឧទ្ទិស្ស...បេ.... ឯកំ ភិក្ខុនី ឧទ្ទិស្ស...បេ.... សម្ពហុលា សិក្ខមានាយោ ឧទ្ទិស្ស...បេ.... ឯកំ សិក្ខមានំ ឧទ្ទិស្ស...បេ.... សម្ពហុលេ សាមណេរេ ឧទ្ទិស្ស...បេ.... ឯកំ សាមណេរំ ឧទ្ទិស្ស...បេ.... សម្ពហុលា សាមណេរិយោ ឧទ្ទិស្ស...បេ.... ឯកំ សាមណេរឹ ឧទ្ទិស្ស វិហារោ ការាបិតោ ហោតិ...បេ.... អឌ្ឍយោគោ ការាបិតោ ហោតិ... បាសាទោ ការាបិតោ ហោតិ... ហម្មិយំ ការាបិតំ ហោតិ... គុហា ការាបិតា ហោតិ... បរិវេណំ ការាបិតំ ហោតិ... កោដ្ឋកោ ការាបិតោ ហោតិ... ឧបដ្ឋានសាលា ការាបិតា ហោតិ... អគ្គិសាលា ការាបិតា ហោតិ ... កប្បិយកុដិ ការាបិតា ហោតិ... ចង្កមោ ការាបិតោ ហោតិ... ចង្កមនសាលា ការាបិតា ហោតិ... ឧទបានោ ការាបិតោ ហោតិ... ឧទបានសាលា ការាបិតា ហោតិ... បោក្ខរណី ការាបិតា ហោតិ... មណ្ឌបោ ការាបិតោ ហោតិ... អារាមោ ការាបិតោ ហោតិ... អារាមវត្ថុ ការាបិតំ ហោតិ។ សោ ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ – "អាគច្ឆន្តុ ភទន្តា, ឥច្ឆាមិ

ទានញ្ច ទាតុំ , ធម្មញ្ច សោតុំ, ភិក្ខូ ច បស្សិតុ”ន្តិ, គន្តព្ពំ, ភិក្ខវេ, សត្តាហករណីយេន, បហិតេ, ន ត្វេវ អប្បហិតេ។ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្ពោ។

១៨៩. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឧបាសកេន អត្តនោ អត្ថាយ និវេសនំ ការាបិតំ ហោតិ...បេ.... សយនិឃរំ ការាបិតំ ហោតិ... ឧទោសិតោ ការាបិតោ ហោតិ... អដ្ដោ ការាបិតោ ហោតិ... មាឡោ ការាបិតោ ហោតិ... អាបណោ ការាបិតោ ហោតិ... អាបណសាលា ការាបិតា ហោតិ... បាសាទោ ការាបិតោ ហោតិ... ហម្មិយំ ការាបិតំ ហោតិ... គុហា ការាបិតា ហោតិ... បរិវេណំ ការាបិតំ ហោតិ... កោដ្ឋកោ ការាបិតោ ហោតិ... ឧបដ្ឋានសាលា ការាបិតា ហោតិ... អគ្គិសាលា ការាបិតា ហោតិ... រសវតី ការាបិតា ហោតិ... ចង្កមោ ការាបិតោ ហោតិ... ចង្កមនសាលា ការាបិតា ហោតិ... ឧទបានោ ការាបិតោ ហោតិ... ឧទបានសាលា ការាបិតា ហោតិ... បោក្ខរណី ការាបិតា ហោតិ... មណ្ឌបោ ការាបិតោ ហោតិ... អារាមោ ការាបិតោ ហោតិ ... អារាមវត្ថុ ការាបិតំ ហោតិ... បុត្តស្ស វា វារេយ្យំ ហោតិ... ធីតុយា វា វារេយ្យំ ហោតិ... គិលានោ វា ហោតិ... អភិញ្ញាតំ វា សុត្តន្តំ ភណតិ។ សោ ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ – ‘អាគច្ឆន្តុ ភទន្តា, ឥមំ សុត្តន្តំ បរិយាបុណិស្សន្តិ, បុរាយំ សុត្តន្តោ ន បលុជ្ជតី’តិ។ អញ្ញតរំ វា បនស្ស កិច្ចំ ហោតិ – ករណីយំ វា, សោ ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ – “អាគច្ឆន្តុ ភទន្តា, ឥច្ឆាមិ ទានញ្ច ទាតុំ, ធម្មញ្ច សោតុំ, ភិក្ខូ ច បស្សិតុ”ន្តិ, គន្តព្ពំ, ភិក្ខវេ, សត្តាហករណីយេន, បហិតេ, ន ត្វេវ អប្បហិតេ។ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្ពោ។

១៩០. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឧបាសិកាយ សង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស វិហារោ ការាបិតោ ហោតិ។ សា ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ – “អាគច្ឆន្តុ អយ្យា, ឥច្ឆាមិ ទានញ្ច ទាតុំ, ធម្មញ្ច សោតុំ, ភិក្ខូ ច បស្សិតុ”ន្តិ, គន្តព្ពំ, ភិក្ខវេ, សត្តាហករណីយេន, បហិតេ, ន ត្វេវ អប្បហិតេ។ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្ពោ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឧបាសិកាយ សង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស អឌ្ឍយោគោ ការាបិតោ ហោតិ...បេ.... បាសាទោ ការាបិតោ ហោតិ... ហម្មិយំ ការាបិតំ ហោតិ... គុហា ការាបិតា ហោតិ... បរិវេណំ ការាបិតំ ហោតិ... កោដ្ឋកោ ការាបិតោ ហោតិ... ឧបដ្ឋានសាលា ការាបិតា ហោតិ... អគ្គិសាលា ការាបិតា ហោតិ... កប្បិយកុដិ ការាបិតា ហោតិ... វច្ចកុដិ ការាបិតា ហោតិ... ចង្កមោ ការាបិតោ ហោតិ... ចង្កមនសាលា ការាបិតា ហោតិ... ឧទបានោ ការាបិតោ ហោតិ... ឧទបានសាលា ការាបិតា ហោតិ... ជន្តាឃរំ ការាបិតំ ហោតិ... ជន្តាឃរសាលា ការាបិតា ហោតិ... បោក្ខរណី ការាបិតា ហោតិ... មណ្ឌបោ ការាបិតោ ហោតិ... អារាមោ ការាបិតោ ហោតិ... អារាមវត្ថុ ការាបិតំ ហោតិ។ សា ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ – “អាគច្ឆន្តុ អយ្យា, ឥច្ឆាមិ ទានញ្ច ទាតុំ, ធម្មញ្ច សោតុំ, ភិក្ខូ ច បស្សិតុ”ន្តិ, គន្តព្ពំ, ភិក្ខវេ, សត្តាហករណីយេន, បហិតេ, ន ត្វេវ អប្បហិតេ។ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្ពោ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឧបាសិកាយ សម្ពហុលេ ភិក្ខូ ឧទ្ទិស្ស...បេ.... ឯកំ ភិក្ខុំ ឧទ្ទិស្ស...បេ.... ភិក្ខុនិសង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស...បេ.... សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ ឧទ្ទិស្ស...បេ.... ឯកំ ភិក្ខុនឹ ឧទ្ទិស្ស...បេ.... សម្ពហុលា សិក្ខមានាយោ ឧទ្ទិស្ស...បេ.... ឯកំ សិក្ខមានំ ឧទ្ទិស្ស...បេ.... សម្ពហុលេ សាមណេរេ ឧទ្ទិស្ស...បេ.... ឯកំ សាមណេរំ ឧទ្ទិស្ស...បេ.... សម្ពហុលា សាមណេរិយោ ឧទ្ទិស្ស...បេ.... ឯកំ សាមណេរឹ ឧទ្ទិស្ស...បេ....។

១៩១. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឧបាសិកាយ អត្តនោ អត្ថាយ និវេសនំ ការាបិតំ ហោតិ...បេ.... សយនិឃរំ ការាបិតំ ហោតិ... ឧទោសិតោ ការាបិតោ ហោតិ... អដ្ដោ ការាបិតោ ហោតិ... មាឡោ ការាបិតោ ហោតិ... អាបណោ ការាបិតោ ហោតិ... អាបណសាលា ការាបិតា ហោតិ... បាសាទោ ការាបិតោ ហោតិ... ហម្មិយំ ការាបិតំ ហោតិ... គុហា ការាបិតា ហោតិ... បរិវេណំ ការាបិតំ ហោតិ... កោដ្ឋកោ ការាបិតោ ហោតិ... ឧបដ្ឋានសាលា ការាបិតា ហោតិ... អគ្គិសាលា ការាបិតា ហោតិ... រសវតី ការាបិតា ហោតិ... ចង្កមោ ការាបិតោ ហោតិ... ចង្កមនសាលា ការាបិតា ហោតិ... ឧទបានោ ការាបិតោ ហោតិ ... ឧទបានសាលា ការាបិតា ហោតិ... បោក្ខរណី ការាបិតា ហោតិ... មណ្ឌបោ ការាបិតោ ហោតិ... អារាមោ ការាបិតោ ហោតិ... អារាមវត្ថុ ការាបិតំ ហោតិ... បុត្តស្ស វា វារេយ្យំ ហោតិ... ធីតុយា វា វារេយ្យំ ហោតិ... គិលានា វា ហោតិ... អភិញ្ញាតំ វា សុត្តន្តំ ភណតិ។ សា ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ – “អាគច្ឆន្តុ អយ្យា, ឥមំ សុត្តន្តំ បរិយាបុណិស្សន្តិ, បុរាយំ សុត្តន្តោ បលុជ្ជតី”តិ។ អញ្ញតរំ វា បនស្សា កិច្ចំ ហោតិ ករណីយំ វា, សា ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ – “អាគច្ឆន្តុ អយ្យា, ឥច្ឆាមិ ទានញ្ច ទាតុំ, ធម្មញ្ច សោតុំ, ភិក្ខូ ច បស្សិតុ”ន្តិ, គន្តព្ពំ, ភិក្ខវេ, សត្តាហករណីយេន, បហិតេ, ន ត្វេវ អប្បហិតេ។ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្ពោ។

១៩២. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស...បេ.... ភិក្ខុនិយា សង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស... សិក្ខមានាយ សង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស... សាមណេរេន សង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស... សាមណេរិយា សង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស ... សម្ពហុលេ ភិក្ខូ ឧទ្ទិស្ស... ឯកំ ភិក្ខុំ

ឧទ្ទិស្ស… ភិក្ខុនិសង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស… សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ ឧទ្ទិស្ស… ឯកំ ភិក្ខុនឹ ឧទ្ទិស្ស… សម្ពហុលា សិក្ខមានាយោ ឧទ្ទិស្ស… ឯកំ សិក្ខមានំ ឧទ្ទិស្ស… សម្ពហុលេ សាមណេរេ ឧទ្ទិស្ស… ឯកំ សាមណេរំ ឧទ្ទិស្ស… សម្ពហុលា សាមណេរិយោ ឧទ្ទិស្ស… ឯកំ សាមណេរឹ ឧទ្ទិស្ស… អត្តនោ អត្ថាយ វិហារោ ការាបិតោ ហោតិ…បេ. … អឌ្ឍយោគោ ការាបិតោ ហោតិ… បាសាទោ ការាបិតោ ហោតិ… ហម្មិយំ ការាបិតំ ហោតិ… គុហា ការាបិតា ហោតិ… បរិវេណំ ការាបិតំ ហោតិ … កោដ្ឋកោ ការាបិតោ ហោតិ… ឧបដ្ឋានសាលា ការាបិតា ហោតិ… អគ្គិសាលា ការាបិតា ហោតិ… កប្បិយកុដិ ការាបិតា ហោតិ… ចង្កមោ ការាបិតោ ហោតិ… ចង្កមនសាលា ការាបិតា ហោតិ… ឧទបានោ ការាបិតោ ហោតិ… ឧទបានសាលា ការាបិតា ហោតិ… បោក្ខរណី ការាបិតា ហោតិ… មណ្ឌបោ ការាបិតោ ហោតិ… អារាមោ ការាបិតោ ហោតិ… អារាមវត្ថុ ការាបិតំ ហោតិ។ សា ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ… “អាគច្ឆន្តុ អយ្យា, ឥច្ឆាមិ ទានញ្ច ទាតុំ, ធម្មញ្ច សោតុំ, ភិក្ខូ ច បស្សិតុ”ន្តិ, គន្តព្វំ, ភិក្ខវេ, សត្តាហករណីយេន, បហិតេ, ន ត្វេវ អប្បហិតេ។ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្ពោតិ។

សត្តាហករណីយានុជានតា និដ្ឋិតា។

១១០. បញ្ចន្នំ អប្បហិតេបិ អនុជាននា

១៨៣. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ គិលានោ ហោតិ។ សោ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បាហេសិ – “អហញ្ហិ គិលានោ, អាគច្ឆន្តុ ភិក្ខូ, ឥច្ឆាមិ ភិក្ខូនំ អាគត”ន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បញ្ចន្នំ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ គន្តុំ, បគេវ បហិតេ។ ភិក្ខុស្ស, ភិក្ខុនិយា, សិក្ខមានាយ, សាមណេរស្ស, សាមណេរិយា – អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឥមេសំ បញ្ចន្នំ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ គន្តុំ, បគេវ បហិតេ។ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្ពោ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ គិលានោ ហោតិ។ សោ ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ – “អហញ្ហិ គិលានោ, អាគច្ឆន្តុ ភិក្ខូ, ឥច្ឆាមិ ភិក្ខូនំ អាគត”ន្តិ, គន្តព្វំ, ភិក្ខវេ, សត្តាហករណីយេន, អប្បហិតេបិ, បគេវ បហិតេ – “គិលានភត្តំ វា បរិយេសិស្សាមិ, គិលានុបដ្ឋាកភត្តំ វា បរិយេសិស្សាមិ, គិលានភេសជ្ជំ វា បរិយេសិស្សាមិ, បុច្ឆិស្សាមិ វា, ឧបដ្ឋហិស្សាមិ វា”តិ។ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្ពោ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុស្ស អនភិរតិ ឧប្បន្នា ហោតិ។ សោ ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ – “អនភិរតិ មេ ឧប្បន្នា, អាគច្ឆន្តុ ភិក្ខូ, ឥច្ឆាមិ ភិក្ខូនំ អាគត”ន្តិ, គន្តព្វំ, ភិក្ខវេ, សត្តាហករណីយេន, អប្បហិតេបិ, បគេវ បហិតេ – “អនភិរតំ វូបកាសេស្សាមិ វា, វូបកាសាបេស្សាមិ វា, ធម្មកថំ វាស្ស ករិស្សាមី”តិ។ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្ពោ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុស្ស កុក្កុច្ចំ ឧប្បន្នំ ហោតិ។ សោ ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ – “កុក្កុច្ចំ មេ ឧប្បន្នំ, អាគច្ឆន្តុ ភិក្ខូ, ឥច្ឆាមិ ភិក្ខូនំ អាគត”ន្តិ, គន្តព្វំ, ភិក្ខវេ, សត្តាហករណីយេន, អប្បហិតេបិ, បគេវ បហិតេ – “កុក្កុច្ចំ វិនោទេស្សាមិ វា, វិនោទាបេស្សាមិ វា, ធម្មកថំ វាស្ស ករិស្សាមី”តិ។ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្ពោ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុស្ស ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ។ សោ ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ – “ទិដ្ឋិគតំ មេ ឧប្បន្នំ, អាគច្ឆន្តុ ភិក្ខូ, ឥច្ឆាមិ ភិក្ខូនំ អាគត”ន្តិ, គន្តព្វំ, ភិក្ខវេ, សត្តាហករណីយេន, អប្បហិតេបិ, បគេវ បហិតេ – “ទិដ្ឋិគតំ វិវេចេស្សាមិ វា, វិវេចាបេស្សាមិ វា, ធម្មកថំ វាស្ស ករិស្សាមី”តិ។ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្ពោ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ គរុធម្មំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ បរិវាសារហោ។ សោ ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ – “អហញ្ហិ គរុធម្មំ អជ្ឈាបន្នោ បរិវាសារហោ, អាគច្ឆន្តុ ភិក្ខូ, ឥច្ឆាមិ ភិក្ខូនំ អាគត”ន្តិ, គន្តព្វំ, ភិក្ខវេ, សត្តាហករណីយេន, អប្បហិតេបិ, បគេវ បហិតេ – “បរិវាសទានេ ឧស្សុក្កំ ករិស្សាមិ វា, អនុស្សាវេស្សាមិ វា, គណបូរកោ វា ភវិស្សាមី”តិ។ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្ពោ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ មូលាយ បដិកស្សនារហោ ហោតិ។ សោ ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ – “អហញ្ហិ មូលាយ បដិកស្សនារហោ, អាគច្ឆន្តុ ភិក្ខូ, ឥច្ឆាមិ ភិក្ខូនំ អាគត”ន្តិ, គន្តព្វំ, ភិក្ខវេ, សត្តាហករណីយេន, អប្បហិតេបិ, បគេវ បហិតេ – “មូលាយ បដិកស្សនេ ឧស្សុក្កំ ករិស្សាមិ វា, អនុស្សាវេស្សាមិ វា, គណបូរកោ វា ភវិស្សាមី”តិ។ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្ពោ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ មានត្តារហោ ហោតិ។ សោ ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ – “អហញ្ហិ មានត្តារហោ, អាគច្ឆន្តុ ភិក្ខូ, ឥច្ឆាមិ ភិក្ខូនំ អាគត”ន្តិ, គន្តព្ពំ, ភិក្ខវេ, សត្តាហករណីយេន, អប្បហិតេបិ, បគេវ បហិតេ – “មានត្តទានំ ឧស្សុក្កំ ករិស្សាមិ វា, អនុស្សាវេស្សាមិ វា, គណបូរកោ វា ភវិស្សាមី”តិ។ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្ពោ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អព្ភានារហោ ហោតិ។ សោ ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ – “អហញ្ហិ អព្ភានារហោ, អាគច្ឆន្តុ ភិក្ខូ, ឥច្ឆាមិ ភិក្ខូនំ អាគត”ន្តិ, គន្តព្ពំ, ភិក្ខវេ, សត្តាហករណីយេន, អប្បហិតេបិ, បគេវ បហិតេ – “អព្ភានំ ឧស្សុក្កំ ករិស្សាមិ វា, អនុស្សាវេស្សាមិ វា, គណបូរកោ វា ភវិស្សាមី”តិ។ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្ពោ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុស្ស សង្ឃោ កម្មំ កត្តុកាមោ ហោតិ តជ្ជនីយំ វា, និយស្សំ វា, បព្ពាជនីយំ វា, បដិសារណីយំ វា, ឧក្ខេបនីយំ វា។ សោ ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ – “សង្ឃោ មេ កម្មំ កត្តុកាមោ, អាគច្ឆន្តុ ភិក្ខូ, ឥច្ឆាមិ ភិក្ខូនំ អាគត”ន្តិ, គន្តព្ពំ, ភិក្ខវេ, សត្តាហករណីយេន, អប្បហិតេបិ, បគេវ បហិតេ – “កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ កម្មំ ន ករេយ្យ, លហុកាយ វា បរិណាមេយ្យា”តិ។ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្ពោ។

កតំ វា បនស្ស ហោតិ សង្ឃេន កម្មំ តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្ពាជនីយំ វា បដិសារណីយំ វា ឧក្ខេបនីយំ វា។ សោ ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ “សង្ឃោ មេ កម្មំ អកាសិ, អាគច្ឆន្តុ ភិក្ខូ, ឥច្ឆាមិ ភិក្ខូនំ អាគត”ន្តិ, គន្តព្ពំ, ភិក្ខវេ, សត្តាហករណីយេន, អប្បហិតេបិ, បគេវ បហិតេ – “កិន្តិ នុ ខោ សម្មា វត្តេយ្យ, លោមំ បាតេយ្យ, នេត្ថារំ វត្តេយ្យ, សង្ឃោ តំ កម្មំ បដិប្បស្សម្ភេយ្យា”តិ។ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្ពោ។

១៩៤. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនី គិលានា ហោតិ។ សា ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ – “អហញ្ហិ គិលានា, អាគច្ឆន្តុ អយ្យា, ឥច្ឆាមិ អយ្យានំ អាគត”ន្តិ, គន្តព្ពំ, ភិក្ខវេ, សត្តាហករណីយេន, អប្បហិតេបិ, បគេវ បហិតេ – “គិលានភត្តំ វា បរិយេសិស្សាមិ, គិលានុបដ្ឋាកភត្តំ វា បរិយេសិស្សាមិ, គិលានភេសជ្ជំ វា បរិយេសិស្សាមិ, បុច្ឆិស្សាមិ វា, ឧបដ្ឋហិស្សាមិ វា”តិ។ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្ពោ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនិយា អនភិរតិ ឧប្បន្នា ហោតិ។ សា ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ – “អនភិរតិ មេ ឧប្បន្នា, អាគច្ឆន្តុ អយ្យា, ឥច្ឆាមិ អយ្យានំ អាគត”ន្តិ, គន្តព្ពំ, ភិក្ខវេ, សត្តាហករណីយេន, អប្បហិតេបិ, បគេវ បហិតេ – “អនភិរតំ វូបកាសេស្សាមិ វា, វូបកាសាបេស្សាមិ វា, ធម្មកថំ វាស្សា ករិស្សាមី”តិ។ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្ពោ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនិយា កុក្កុច្ចំ ឧប្បន្នំ ហោតិ។ សា ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ – “កុក្កុច្ចំ មេ ឧប្បន្នំ, អាគច្ឆន្តុ អយ្យា, ឥច្ឆាមិ អយ្យានំ អាគត”ន្តិ, គន្តព្ពំ, ភិក្ខវេ, សត្តាហករណីយេន, អប្បហិតេបិ, បគេវ បហិតេ – “កុក្កុច្ចំ វិនោទេស្សាមិ វា, វិនោទាបេស្សាមិ វា, ធម្មកថំ វាស្សា ករិស្សាមី”តិ។ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្ពោ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនិយា ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ។ សា ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ – “ទិដ្ឋិគតំ មេ ឧប្បន្នំ, អាគច្ឆន្តុ អយ្យា, ឥច្ឆាមិ អយ្យានំ អាគត”ន្តិ, គន្តព្ពំ, ភិក្ខវេ, សត្តាហករណីយេន, អប្បហិតេបិ, បគេវ បហិតេ – “ទិដ្ឋិគតំ វិវេចេស្សាមិ វា, វិវេចាបេស្សាមិ វា, ធម្មកថំ វាស្សា ករិស្សាមី”តិ។ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្ពោ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនី គរុធម្មំ អជ្ឈាបន្នា ហោតិ មានត្តារហា។ សា ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ – “អហញ្ហិ គរុធម្មំ អជ្ឈាបន្នា មានត្តារហា , អាគច្ឆន្តុ អយ្យា, ឥច្ឆាមិ អយ្យានំ អាគត”ន្តិ, គន្តព្ពំ, ភិក្ខវេ, សត្តាហករណីយេន, អប្បហិតេបិ, បគេវ បហិតេ – “មានត្តទានំ ឧស្សុក្កំ ករិស្សាមី”តិ។ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្ពោ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនី មូលាយ បដិកស្សនារហា ហោតិ។ សា ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ – “អហញ្ហិ មូលាយ បដិកស្សនារហា, អាគច្ឆន្តុ អយ្យា, ឥច្ឆាមិ អយ្យានំ អាគត”ន្តិ, គន្តព្ពំ, ភិក្ខវេ, សត្តាហករណីយេន, អប្បហិតេបិ, បគេវ បហិតេ – “មូលាយ បដិកស្សនំ ឧស្សុក្កំ ករិស្សាមី”តិ។ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្ពោ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនី អញ្ញានារហា ហោតិ។ សា ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ – “អហញ្ហិ អញ្ញានារហា, អាគច្ឆន្តុ អយ្យា, ឥច្ឆាមិ អយ្យានំ អាគត”ន្តិ, គន្តព្ពំ , ភិក្ខវេ, សត្តាហករណីយេន, អប្បហិតេបិ, បគេវ បហិតេ – “អញ្ញានំ ឧស្សុក្កំ ករិស្សាមី”តិ។ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្ពោ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនិយា សង្ឃោ កម្មំ កត្តុកាមោ ហោតិ – តជ្ជនីយំ វា, និយស្សំ វា, បព្ពាជនីយំ វា, បដិសារណីយំ វា, ឧក្ខេបនីយំ វា។ សា ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ – “សង្ឃោ មេ កម្មំ កត្តុកាមោ, អាគច្ឆន្តុ អយ្យា, ឥច្ឆាមិ អយ្យានំ អាគត”ន្តិ, គន្តព្ពំ, ភិក្ខវេ, សត្តាហករណីយេន, អប្បហិតេបិ, បគេវ បហិតេ – “កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ កម្មំ ន ករេយ្យ, លហុកាយ វា បរិណាមេយ្យា”តិ។ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្ពោ។

កតំ វា បនស្សា ហោតិ សង្ឃេន កម្មំ – តជ្ជនីយំ វា , និយស្សំ វា, បព្ពាជនីយំ វា, បដិសារណីយំ វា, ឧក្ខេបនីយំ វា។ សា ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ – “សង្ឃោ មេ កម្មំ អកាសិ, អាគច្ឆន្តុ អយ្យា, ឥច្ឆាមិ អយ្យានំ អាគត”ន្តិ, គន្តព្ពំ, ភិក្ខវេ, សត្តាហករណីយេន, អប្បហិតេបិ, បគេវ បហិតេ – “កិន្តិ នុ ខោ សម្មា វត្តេយ្យ, លោមំ បាតេយ្យ, នេត្ថារំ វត្តេយ្យ, សង្ឃោ តំ កម្មំ បដិប្បស្សម្ភេយ្យា”តិ។ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្ពោ។

១៩៥. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, សិក្ខមានា គិលានា ហោតិ។ សា ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ – “អហញ្ហិ គិលានា, អាគច្ឆន្តុ អយ្យា, ឥច្ឆាមិ អយ្យានំ អាគត”ន្តិ – គន្តព្ពំ, ភិក្ខវេ, សត្តាហករណីយេន, អប្បហិតេបិ, បគេវ បហិតេ – “គិលានភត្តំ វា បរិយេសិស្សាមិ, គិលានុបដ្ឋាកភត្តំ វា បរិយេសិស្សាមិ, គិលានភេសជ្ជំ វា បរិយេសិស្សាមិ, បុច្ឆិស្សាមិ វា, ឧបដ្ឋហិស្សាមិ វា”តិ។ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្ពោ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, សិក្ខមានាយ អនភិរតិ ឧប្បន្នា ហោតិ…បេ…. សិក្ខមានាយ កុក្កុច្ចំ ឧប្បន្នំ ហោតិ… សិក្ខមានាយ ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ… សិក្ខមានាយ សិក្ខា កុបិតា ហោតិ។ សា ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ – “សិក្ខា មេ កុបិតា, អាគច្ឆន្តុ អយ្យា, ឥច្ឆាមិ អយ្យានំ អាគត”ន្តិ, គន្តព្ពំ, ភិក្ខវេ, សត្តាហករណីយេន, អប្បហិតេបិ, បគេវ បហិតេ – “សិក្ខាសមាទានំ ឧស្សុក្កំ ករិស្សាមី”តិ។ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្ពោ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, សិក្ខមានា ឧបសម្បជ្ជិតុកាមា ហោតិ។ សា ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ – “អហញ្ហិ ឧបសម្បជ្ជិតុកាមា, អាគច្ឆន្តុ អយ្យា , ឥច្ឆាមិ អយ្យានំ អាគត”ន្តិ គន្តព្ពំ, ភិក្ខវេ, សត្តាហករណីយេន, អប្បហិតេបិ, បគេវ បហិតេ – ឧបសម្បទំ ឧស្សុក្កំ ករិស្សាមិ វា, អនុស្សាវេស្សាមិ វា, គណបូរកោ វា ភវិស្សាមីតិ។ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្ពោ។

១៩៦. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, សាមណេរោ គិលានោ ហោតិ។ សោ ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ – “អហញ្ហិ គិលានោ, អាគច្ឆន្តុ ភិក្ខូ , ឥច្ឆាមិ ភិក្ខូនំ អាគត”ន្តិ, គន្តព្ពំ, ភិក្ខវេ, សត្តាហករណីយេន, អប្បហិតេបិ, បគេវ បហិតេ – “គិលានភត្តំ វា បរិយេសិស្សាមិ, គិលានុបដ្ឋាកភត្តំ វា បរិយេសិស្សាមិ, គិលានភេសជ្ជំ វា បរិយេសិស្សាមិ, បុច្ឆិស្សាមិ វា, ឧបដ្ឋហិស្សាមិ វា”តិ។ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្ពោ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, សាមណេរស្ស អនភិរតិ ឧប្បន្នា ហោតិ…បេ…. សាមណេរស្ស កុក្កុច្ចំ ឧប្បន្នំ ហោតិ… សាមណេរស្ស ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ… សាមណេរោ វស្សំ បុច្ឆិតុកាមោ ហោតិ។ សោ ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ – “អហញ្ហិ វស្សំ បុច្ឆិតុកាមោ, អាគច្ឆន្តុ ភិក្ខូ, ឥច្ឆាមិ ភិក្ខូនំ អាគត”ន្តិ, គន្តព្ពំ, ភិក្ខវេ, សត្តាហករណីយេន, អប្បហិតេបិ, បគេវ បហិតេ – “បុច្ឆិស្សាមិ វា, អាចិក្ខិស្សាមិ វា”តិ។ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្ពោ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, សាមណេរោ ឧបសម្បជ្ជិតុកាមោ ហោតិ។ សោ ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ – “អហញ្ហិ ឧបសម្បជ្ជិតុកាមោ, អាគច្ឆន្តុ ភិក្ខូ, ឥច្ឆាមិ ភិក្ខូនំ អាគត”ន្តិ, គន្តព្ពំ, ភិក្ខវេ, សត្តាហករណីយេន, អប្បហិតេបិ, បគេវ បហិតេ – “ឧបសម្បទំ ឧស្សុក្កំ ករិស្សាមិ វា, អនុស្សាវេស្សាមិ វា, គណបូរកោ វា ភវិស្សាមី”តិ។ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្ពោ។

១៩៧. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, សាមណេរី គិលានា ហោតិ។ សា ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ – “អហញ្ហិ គិលានា, អាគច្ឆន្តុ អយ្យា, ឥច្ឆាមិ អយ្យានំ អាគត”ន្តិ , គន្តព្ពំ, ភិក្ខវេ, សត្តាហករណីយេន, អប្បហិតេបិ, បគេវ បហិតេ – “គិលានភត្តំ វា បរិយេសិស្សាមិ, គិលានុបដ្ឋាកភត្តំ វា បរិយេសិស្សាមិ, គិលានភេសជ្ជំ វា បរិយេសិស្សាមិ, បុច្ឆិស្សាមិ វា, ឧបដ្ឋហិស្សាមិ វា”តិ។ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្ពោ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, សាមណេរិយា អនភិរតិ ឧប្បន្នា ហោតិ…បេ…. សាមណេរិយា កុក្កុច្ចំ ឧប្បន្នំ ហោតិ… សាមណេរិយា ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ… សាមណេរី វស្សំ បុច្ឆិតុកាមា ហោតិ។ សា ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ – ‘‘អហញ្ហិ វស្សំ បុច្ឆិតុកាមា, អាគច្ឆន្តុ អយ្យា, ឥច្ឆាមិ អយ្យានំ អាគត’’ន្តិ, គន្តព្ពំ, ភិក្ខវេ, សត្តាហករណីយេន, អប្បហិតេបិ, បគេវ បហិតេ – ‘‘បុច្ឆិស្សាមិ វា, អាចិក្ខិស្សាមិ វា’’តិ។ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្ពោ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, សាមណេរី សិក្ខំ សមាទិយិតុកាមា ហោតិ។ សា ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ – ‘‘អហញ្ហិ សិក្ខំ សមាទិយិតុកាមា, អាគច្ឆន្តុ អយ្យា, ឥច្ឆាមិ អយ្យានំ អាគត’’ន្តិ, គន្តព្ពំ, ភិក្ខវេ, សត្តាហករណីយេន, អប្បហិតេបិ, បគេវ បហិតេ – ‘‘សិក្ខាសមាទានំ ឧស្សុក្កំ ករិស្សាមី’’តិ។ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្ពោតិ។

បញ្ចន្នំ អប្បហិតេបិ អនុជាននា និដ្ឋិតា។

១១១. សត្តន្នំ អប្បហិតេបិ អនុជាននា

១៩៨. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ មាតា គិលានា ហោតិ។ សា បុត្តស្ស សន្តិកេ ទូតំ បាហេសិ – ‘‘អហញ្ហិ គិលានា, អាគច្ឆតុ មេ បុត្តោ, ឥច្ឆាមិ បុត្តស្ស អាគត’’ន្តិ។ អថ ខោ តស្ស ភិក្ខុនោ ឯតទហោសិ – ‘‘ភគវតា បញ្ញត្តំ សត្តន្នំ សត្តាហករណីយេន បហិតេ គន្តុំ, ន ត្វេវ អប្បហិតេ; បញ្ចន្នំ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ គន្តុំ, បគេវ បហិតេតិ។ អយញ្ច មេ មាតា គិលានា, សា ច អនុបាសិកា, កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្ព’’ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សត្តន្នំ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ គន្តុំ, បគេវ បហិតេ។ ភិក្ខុស្ស, ភិក្ខុនិយា, សិក្ខមានាយ, សាមណេរស្ស, សាមណេរិយា, មាតុយា ច បិតុស្ស ច – អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឥមេសំ សត្តន្នំ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ គន្តុំ, បគេវ បហិតេ។ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្ពោ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុស្ស មាតា គិលានា ហោតិ។ សា ចេ បុត្តស្ស សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ – ‘‘អហញ្ហិ គិលានា, អាគច្ឆតុ មេ បុត្តោ, ឥច្ឆាមិ បុត្តស្ស អាគត’’ន្តិ, គន្តព្ពំ, ភិក្ខវេ, សត្តាហករណីយេន, អប្បហិតេបិ, បគេវ បហិតេ – ‘‘គិលានភត្តំ វា បរិយេសិស្សាមិ, គិលានុបដ្ឋាកភត្តំ វា បរិយេសិស្សាមិ, គិលានភេសជ្ជំ វា បរិយេសិស្សាមិ, បុច្ឆិស្សាមិ វា, ឧបដ្ឋហិស្សាមិ វា’’តិ។ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្ពោ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុស្ស បិតា គិលានោ ហោតិ។ សោ ចេ បុត្តស្ស សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ – ‘‘អហញ្ហិ គិលានោ, អាគច្ឆតុ មេ បុត្តោ, ឥច្ឆាមិ បុត្តស្ស អាគត’’ន្តិ, គន្តព្ពំ, ភិក្ខវេ, សត្តាហករណីយេន, អប្បហិតេបិ, បគេវ បហិតេ – ‘‘គិលានភត្តំ វា បរិយេសិស្សាមិ, គិលានុបដ្ឋាកភត្តំ វា បរិយេសិស្សាមិ, គិលានភេសជ្ជំ វា បរិយេសិស្សាមិ, បុច្ឆិស្សាមិ វា, ឧបដ្ឋហិស្សាមិ វា’’តិ។ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្ពោ។

សត្តន្នំ អប្បហិតេបិ អនុជាននា និដ្ឋិតា។

១១២. បហិតេយេវ អនុជាននា

១៩៩ . ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុស្ស ភាតា គិលានោ ហោតិ។ សោ ចេ ភាតុនោ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ – ‘‘អហញ្ហិ គិលានោ, អាគច្ឆតុ មេ ភាតា, ឥច្ឆាមិ ភាតុនោ អាគត’’ន្តិ, គន្តព្ពំ, ភិក្ខវេ , សត្តាហករណីយេន, បហិតេ, ន ត្វេវ អប្បហិតេ។ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្ពោ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុស្ស ភគិនី គិលានា ហោតិ។ សា ចេ ភាតុនោ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ – ‘‘អហញ្ហិ គិលានា, អាគច្ឆតុ មេ ភាតា, ឥច្ឆាមិ ភាតុនោ អាគត’’ន្តិ, គន្តព្ពំ, ភិក្ខវេ, សត្តាហករណីយេន, បហិតេ, ន ត្វេវ អប្បហិតេ។ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្ពោ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុស្ស ញាតកោ គិលានោ ហោតិ។ សោ ចេ ភិក្ខុស្ស សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ – ‘‘អហញ្ហិ គិលានោ, អាគច្ឆតុ ភទន្តោ, ឥច្ឆាមិ ភទន្តស្ស អាគត’’ន្តិ, គន្តព្ពំ, ភិក្ខវេ, សត្តាហករណីយេន, បហិតេ, ន ត្វេវ អប្បហិតេ។ សត្តាហំ សន្និវត្តោ កាតព្ពោ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុគតិកោ គិលានោ ហោតិ។ សោ ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ – ‘‘អហញ្ហិ គិលានោ, អាគច្ឆន្តុ ភទន្តា, ឥច្ឆាមិ ភទន្តានំ អាគត’’ន្តិ, គន្តព្ពំ, ភិក្ខវេ, សត្តាហករណីយេន, បហិតេ, ន ត្វេវ

អប្បហិតោ។ សត្ថាហំ សន្និវត្តោ កាតព្ពោ។

តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស វិហារោ ឧន្ទ្រិយតិ។ អញ្ញតរេន ឧបាសកេន អរញ្ញេ ភណ្ឌំ ឆេទាបិតំ ហោតិ។ សោ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បាហេសិ – “សចេ ភទន្តា តំ ភណ្ឌំ អាវហាបេយ្យុំ, ទជ្ជាហំ តំ ភណ្ឌ”ន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃករណីយេន គន្តុំ។ សត្ថាហំ សន្និវត្តោ កាតព្ពោតិ។

បហិតេយេវ អនុជាននា និដ្ឋិតា។

វស្សាវាសភាណវារោ និដ្ឋិតោ។

១១៣. អន្តរាយេ អនាបត្តិវស្សច្ឆេទវារោ

២០០. តេន ខោ បន សមយេន កោសលេសុ ជនបទេ អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ វស្សូបគតា ភិក្ខូ វាឡេហិ ឧព្ពាឡ្ហា ហោន្តិ។ គណ្ហិំសុបិ បរិបាតិំសុបិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, វស្សូបគតា ភិក្ខូ វាឡេហិ ឧព្ពាឡ្ហា ហោន្តិ។ គណ្ហន្តិបិ បរិបាតេន្តិបិ។ ឯសេវ អន្តរាយោតិ បក្កមិតព្ពំ។ អនាបត្តិ វស្សច្ឆេទស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, វស្សូបគតា ភិក្ខូ សរីសបេហិ ឧព្ពាឡ្ហា ហោន្តិ។ ឌំសន្តិបិ បរិបាតេន្តិបិ។ ឯសេវ អន្តរាយោតិ បក្កមិតព្ពំ។ អនាបត្តិ វស្សច្ឆេទស្ស ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, វស្សូបគតា ភិក្ខូ ចោរេហិ ឧព្ពាឡ្ហា ហោន្តិ។ វិលុម្បន្តិបិ អាកោដេន្តិបិ។ ឯសេវ អន្តរាយោតិ បក្កមិតព្ពំ។ អនាបត្តិ វស្សច្ឆេទស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, វស្សូបគតា ភិក្ខូ បិសាចេហិ ឧព្ពាឡ្ហា ហោន្តិ។ អាវិសន្តិបិ ហនន្តិបិ [ឱជម្បិ ហរន្តិ (សី.), ហរន្តិបិ (ស្យា.)]។ ឯសេវ អន្តរាយោតិ បក្កមិតព្ពំ។ អនាបត្តិ វស្សច្ឆេទស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, វស្សូបគតានំ ភិក្ខូនំ គាមោ អគ្គិនា ទឌ្ឍោ ហោតិ។ ភិក្ខូ បិណ្ឌកេន កិលមន្តិ។ ឯសេវ អន្តរាយោតិ បក្កមិតព្ពំ។ អនាបត្តិ វស្សច្ឆេទស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, វស្សូបគតានំ ភិក្ខូនំ សេនាសនំ អគ្គិនា ទឌ្ឍំ ហោតិ។ ភិក្ខូ សេនាសនេន កិលមន្តិ។ ឯសេវ អន្តរាយោតិ បក្កមិតព្ពំ។ អនាបត្តិ វស្សច្ឆេទស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, វស្សូបគតានំ ភិក្ខូនំ គាមោ ឧទកេន វូឡ្ហោ ហោតិ។ ភិក្ខូ បិណ្ឌកេន កិលមន្តិ។ ឯសេវ អន្តរាយោតិ បក្កមិតព្ពំ។ អនាបត្តិ វស្សច្ឆេទស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, វស្សូបគតានំ ភិក្ខូនំ សេនាសនំ ឧទកេន វូឡ្ហំ ហោតិ។ ភិក្ខូ សេនាសនេន កិលមន្តិ។ ឯសេវ អន្តរាយោតិ បក្កមិតព្ពំ។ អនាបត្តិ វស្សច្ឆេទស្សាតិ។

២០១. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ វស្សូបគតានំ ភិក្ខូនំ គាមោ ចោរេហិ វុដ្ឋាសិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, យេន គាមោ តេន គន្តុន្តិ។

គាមោ ទ្វេធា ភិជ្ជិត្ថ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, យេន ពហុតរា តេន គន្តុន្តិ។

ពហុតរា អស្សទ្ធា ហោន្តិ អប្បសន្នា។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, យេន សទ្ធា បសន្នា តេន គន្តុន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន កោសលេសុ ជនបទេ អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ វស្សូបគតា ភិក្ខូ ន លភិំសុ លូខស្ស វា បណីតស្ស វា ភោជនស្ស យាវទត្ថំ បារិបូរិំ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, វស្សូបគតា ភិក្ខូ ន លភន្តិ លូខស្ស វា បណីតស្ស វា ភោជនស្ស យាវទត្ថំ បារិបូរិំ។ ឯសេវ អន្តរាយោតិ បក្កមិតព្ពំ។ អនាបត្តិ វស្សច្ឆេទស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, វស្សូបគតា ភិក្ខូ លភន្តិ លូខស្ស វា បណីតស្ស វា ភោជនស្ស យាវទត្ថំ បារិបូរិំ, ន លភន្តិ សប្បាយានិ ភោជនានិ។ ឯសេវ អន្តរាយោតិ បក្កមិតព្ពំ។ អនាបត្តិ វស្សច្ឆេទស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, វស្សូបគតា ភិក្ខូ លភន្តិ លូខស្ស វា បណីតស្ស វា ភោជនស្ស យាវទត្ថំ បារិបូរិំ, លភន្តិ សប្បាយានិ ភោជនានិ , ន លភន្តិ សប្បាយានិ ភេសជ្ជានិ។ ឯសេវ អន្តរាយោតិ បក្កមិតព្ពំ។ អនាបត្តិ វស្សច្ឆេទស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, វស្សូបគតា ភិក្ខូ លភន្តិ លូខស្ស វា បណីតស្ស វា ភោជនស្ស យាវទត្ថំ បារិបូរិំ, លភន្តិ សប្បាយានិ ភោជនានិ, លភន្តិ សប្បាយានិ ភេសជ្ជានិ, ន លភន្តិ បតិរូបំ ឧបដ្ឋាកំ។ ឯសេវ អន្តរាយោតិ បក្កមិតព្ពំ។ អនាបត្តិ វស្សច្ឆេទស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, វស្សូបគតំ ភិក្ខុំ ឥត្ថី និមន្តេតិ – “ឯហិ, ភន្តេ, ហិរញ្ញំ វា តេ ទេមិ, សុវណ្ណំ វា តេ ទេមិ, ខេត្តំ វា តេ ទេមិ, វត្ថុំ វា តេ ទេមិ, គាវុំ វា តេ ទេមិ, គាវិំ វា តេ ទេមិ, ទាសំ វា តេ ទេមិ, ទាសិំ វា តេ ទេមិ, ធីតរំ វា តេ ទេមិ ភរិយត្ថាយ, អហំ វា តេ ភរិយា ហោមិ, អញ្ញំ វា តេ ភរិយំ អានេមី”តិ។ តត្រ ចេ ភិក្ខុនោ ឯវំ ហោតិ, ‘លហុបរិវត្តំ ខោ ចិត្តំ វុត្តំ ភគវតា, សិយាបិ មេ ព្រហ្មចរិយស្ស អន្តរាយោ’តិ, បក្កមិតព្ពំ។ អនាបត្តិ វស្សច្ឆេទស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, វស្សូបគតំ ភិក្ខុំ វេសី និមន្តេតិ…បេ… ថុល្លកុមារី និមន្តេតិ… បណ្ឌកោ និមន្តេតិ… ញាតកា និមន្តេន្តិ… រាជានោ និមន្តេន្តិ… ចោរា និមន្តេន្តិ… ធុត្តា និមន្តេន្តិ – “ឯហិ, ភន្តេ, ហិរញ្ញំ វា តេ ទេម, សុវណ្ណំ វា តេ ទេម, ខេត្តំ វា តេ ទេម, វត្ថុំ វា តេ ទេម , គាវុំ វា តេ ទេម, គាវិំ វា តេ ទេម, ទាសំ វា តេ ទេម, ទាសិំ វា តេ ទេម, ធីតរំ វា តេ ទេម ភរិយត្ថាយ, អញ្ញំ វា តេ ភរិយំ អានេមា”តិ។ តត្រ ចេ ភិក្ខុនោ ឯវំ ហោតិ, ‘លហុបរិវត្តំ ខោ ចិត្តំ វុត្តំ ភគវតា, សិយាបិ មេ ព្រហ្មចរិយស្ស អន្តរាយោ’តិ, បក្កមិតព្ពំ។ អនាបត្តិ វស្សច្ឆេទស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, វស្សូបគតោ ភិក្ខុ អស្សាមិកំ និធិំ បស្សតិ។ តត្រ ចេ ភិក្ខុនោ ឯវំ ហោតិ, ‘លហុបរិវត្តំ ខោ ចិត្តំ វុត្តំ ភគវតា, សិយាបិ មេ ព្រហ្មចរិយស្ស អន្តរាយោ’តិ, បក្កមិតព្ពំ។ អនាបត្តិ វស្សច្ឆេទស្ស។

អន្តរាយេ អនាបត្តិវស្សច្ឆេទវារោ និដ្ឋិតោ។

១១៤. សង្ឃភេទេ អនាបត្តិវស្សច្ឆេទវារោ

២០២. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, វស្សូបគតោ ភិក្ខុ បស្សតិ សម្ពហុលេ ភិក្ខូ សង្ឃភេទាយ បរក្កមន្តេ។ តត្រ ចេ ភិក្ខុនោ ឯវំ ហោតិ, ‘គរុកោ ខោ សង្ឃភេទោ វុត្តោ ភគវតា; មា មយិ សម្មុខីភូតេ សង្ឃោ ភិជ្ជី’តិ, បក្កមិតព្ពំ។ អនាបត្តិ វស្សច្ឆេទស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, វស្សូបគតោ ភិក្ខុ សុណាតិ – “អសុកស្មិំ កិរ អាវាសេ សម្ពហុលា ភិក្ខូ សង្ឃភេទាយ បរក្កមន្តី”តិ។ តត្រ ចេ ភិក្ខុនោ ឯវំ ហោតិ, ‘គរុកោ ខោ សង្ឃភេទោ វុត្តោ ភគវតា; មា មយិ សម្មុខីភូតេ សង្ឃោ ភិជ្ជី’តិ, បក្កមិតព្ពំ។ អនាបត្តិ វស្សច្ឆេទស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, វស្សូបគតោ ភិក្ខុ សុណាតិ – “អសុកស្មិំ កិរ អាវាសេ សម្ពហុលា ភិក្ខូ សង្ឃភេទាយ បរក្កមន្តី”តិ។ តត្រ ចេ ភិក្ខុនោ ឯវំ ហោតិ – “តេ ខោ មេ ភិក្ខូ មិត្តា។ត្យាហំ វក្ខាមិ ‘គរុកោ ខោ, អាវុសោ, សង្ឃភេទោ វុត្តោ ភគវតា; មាយស្មន្តានំ សង្ឃភេទោ រុច្ចិត្ថា’តិ។ ករិស្សន្តិ មេ វចនំ, សុស្សូសិស្សន្តិ, សោតំ ឱទហិស្សន្តី”តិ, បក្កមិតព្ពំ។ អនាបត្តិ វស្សច្ឆេទស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, វស្សូបគតោ ភិក្ខុ សុណាតិ – “អសុកស្មិំ កិរ អាវាសេ សម្ពហុលា ភិក្ខូ សង្ឃភេទាយ បរក្កមន្តី”តិ។ តត្រ ចេ ភិក្ខុនោ ឯវំ ហោតិ – “តេ ខោ មេ ភិក្ខូ ន មិត្តា; អបិ ច យេ តេសំ មិត្តា, តេ មេ មិត្តា។ ត្យាហំ វក្ខាមិ។ តេ វុត្តា តេ វក្ខន្តិ ‘គរុកោ ខោ, អាវុសោ, សង្ឃភេទោ វុត្តោ ភគវតា; មាយស្មន្តានំ សង្ឃភេទោ រុច្ចិត្ថា’តិ។ ករិស្សន្តិ តេសំ វចនំ, សុស្សូសិស្សន្តិ, សោតំ ឱទហិស្សន្តី”តិ, បក្កមិតព្ពំ។ អនាបត្តិ វស្សច្ឆេទស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, វស្សូបគតោ ភិក្ខុ សុណាតិ – “អសុកស្មិំ កិរ អាវាសេ សម្ពហុលេហិ ភិក្ខូហិ សង្ឃោ ភិន្នោ”តិ។ តត្រ ចេ ភិក្ខុនោ ឯវំ ហោតិ – “តេ ខោ មេ ភិក្ខូ មិត្តា។ ត្យាហំ វក្ខាមិ ‘គរុកោ ខោ, អាវុសោ, សង្ឃភេទោ វុត្តោ ភគវតា; មាយស្មន្តានំ សង្ឃភេទោ រុច្ចិត្ថា’តិ។ ករិស្សន្តិ មេ វចនំ, សុស្សូសិស្សន្តិ, សោតំ ឱទហិស្សន្តី”តិ, បក្កមិតព្ពំ។ អនាបត្តិ វស្សច្ឆេទស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, វស្សូបគតោ ភិក្ខុ សុណាតិ – “អសុកស្មិំ កិរ អាវាសេ សម្ពហុលេហិ ភិក្ខូហិ សង្ឃោ ភិន្នោ”តិ។ តត្រ ចេ ភិក្ខុនោ ឯវំ ហោតិ – “តេ ខោ មេ ភិក្ខូ ន មិត្តា; អបិ ច, យេ តេសំ មិត្តា តេ មេ មិត្តា។ ត្យាហំ វក្ខាមិ។ តេ វុត្តា តេ វក្ខន្តិ ‘គរុកោ ខោ, អាវុសោ, សង្ឃភេទោ វុត្តោ ភគវតា; មាយស្មន្តានំ សង្ឃភេទោ រុច្ចិត្ថា’តិ។ ករិស្សន្តិ តេសំ វចនំ, សុស្សូសិស្សន្តិ , សោតំ ឱទហិស្សន្តី”តិ, បក្កមិតព្ពំ។ អនាបត្តិ វស្សច្ឆេទស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, វស្សូបគតោ ភិក្ខុ សុណាតិ – “អមុកស្មិំ កិរ អាវាសេ សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ សង្ឃភេទាយ បរក្កមន្តី”តិ។ តត្រ ចេ ភិក្ខុនោ ឯវំ ហោតិ – “តា ខោ មេ ភិក្ខុនិយោ មិត្តា។ តាហំ វក្ខាមិ ‘គរុកោ ខោ, ភគិនិយោ, សង្ឃភេទោ វុត្តោ ភគវតា; មា ភគិនីនំ សង្ឃភេទោ រុច្ចិត្ថា’តិ។ ករិស្សន្តិ មេ វចនំ, សុស្សូសិស្សន្តិ, សោតំ ឱទហិស្សន្តី”តិ, បក្កមិតព្ពំ។ អនាបត្តិ វស្សច្ឆេទស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, វស្សូបគតោ ភិក្ខុ សុណាតិ – “អមុកស្មិំ កិរ អាវាសេ សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ សង្ឃភេទាយ បរក្កមន្តី”តិ។ តត្រ ចេ ភិក្ខុនោ ឯវំ ហោតិ – “តា ខោ មេ ភិក្ខុនិយោ ន មិត្តា។ អបិ ច, យា តាសំ មិត្តា, តា មេ មិត្តា។ តាហំ វក្ខាមិ។ តា វុត្តា តា វក្ខន្តិ ‘គរុកោ ខោ, ភគិនិយោ, សង្ឃភេទោ វុត្តោ ភគវតា។ មា ភគិនីនំ សង្ឃភេទោ រុច្ចិត្ថា’តិ។ ករិស្សន្តិ តាសំ វចនំ, សុស្សូសិស្សន្តិ, សោតំ ឱទហិស្សន្តី”តិ, បក្កមិតព្ពំ។ អនាបត្តិ វស្សច្ឆេទស្សាតិ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, វស្សូបគតោ ភិក្ខុ សុណាតិ – “អមុកស្មិំ កិរ អាវាសេ សម្ពហុលាហិ ភិក្ខុនីហិ សង្ឃោ ភិន្នោ”តិ។ តត្រ ចេ ភិក្ខុនោ ឯវំ ហោតិ – “តា ខោ មេ ភិក្ខុនិយោ មិត្តា។ តាហំ វក្ខាមិ ‘គរុកោ ខោ, ភគិនិយោ, សង្ឃភេទោ វុត្តោ ភគវតា។ មា ភគិនីនំ សង្ឃភេទោ រុច្ចិត្ថា’តិ។ ករិស្សន្តិ មេ វចនំ, សុស្សូសិស្សន្តិ, សោតំ ឱទហិស្សន្តី”តិ, បក្កមិតព្ពំ។ អនាបត្តិ វស្សច្ឆេទស្សាតិ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, វស្សូបគតោ ភិក្ខុ សុណាតិ – “អមុកស្មិំ កិរ អាវាសេ សម្ពហុលាហិ ភិក្ខុនីហិ សង្ឃោ ភិន្នោ”តិ។ តត្រ ចេ ភិក្ខុនោ ឯវំ ហោតិ – “តា ខោ មេ ភិក្ខុនិយោ ន មិត្តា។ អបិ ច, យា តាសំ មិត្តា តា មេ មិត្តា។ តាហំ វក្ខាមិ។ តា វុត្តា តា វក្ខន្តិ ‘គរុកោ ខោ, ភគិនិយោ [អយ្យាយោ (សី.)], សង្ឃភេទោ វុត្តោ ភគវតា; មា ភគិនីនំ [អយ្យានំ (សី.)] សង្ឃភេទោ រុច្ចិត្ថា’តិ។ ករិស្សន្តិ តាសំ វចនំ, សុស្សូសិស្សន្តិ, សោតំ ឱទហិស្សន្តី”តិ, បក្កមិតព្ពំ។ អនាបត្តិ វស្សច្ឆេទស្សាតិ។

សង្ឃភេទេ អនាបត្តិវស្សច្ឆេទវារោ និដ្ឋិតោ។

១១៥. វជាទីសុ វស្សូបគមនំ

២០៣. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ វជេ វស្សំ ឧបគន្តុកាមោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, វជេ វស្សំ ឧបគន្តុន្តិ។ វជោ វុដ្ឋាសិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, យេន វជោ តេន គន្តុន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ឧបកដ្ឋាយ វស្សូបនាយិកាយ សត្ថេន គន្តុកាមោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សត្ថេ វស្សំ ឧបគន្តុន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ឧបកដ្ឋាយ វស្សូបនាយិកាយ នាវាយ គន្តុកាមោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, នាវាយ វស្សំ ឧបគន្តុន្តិ។

វជាទីសុ វស្សូបគមនំ និដ្ឋិតំ។

១១៦. វស្សំ អនុបគន្តព្ពដ្ឋានានិ

២០៤. តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ រុក្ខសុសិរេ វស្សំ ឧបគច្ឆន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “សេយ្យថាបិ បិសាចិល្លិកា”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, រុក្ខសុសិរេ វស្សំ ឧបគន្តព្ពំ។ យោ ឧបគច្ឆេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ រុក្ខវិដភិយា វស្សំ ឧបគច្ឆន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “សេយ្យថាបិ មិគលុទ្ទកា”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, រុក្ខវិដភិយា វស្សំ ឧបគន្តព្ពំ។ យោ ឧបគច្ឆេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អជ្ឈោកាសេ វស្សំ ឧបគច្ឆន្តិ។ ទេវេ វស្សន្តេ រុក្ខមូលម្បិ និព្ពកោសម្បិ ឧបធាវន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, អជ្ឈោកាសេ វស្សំ ឧបគន្តព្ពំ។ យោ ឧបគច្ឆេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អសេនាសនិកា វស្សំ ឧបគច្ឆន្តិ។ សីតេនបិ កិលមន្តិ, ឧណ្ហេនបិ កិលមន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, អសេនាសនិកេន វស្សំ ឧបគន្តព្ពំ។ យោ ឧបគច្ឆេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ឆវកុដិកាយ វស្សំ ឧបគច្ឆន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “សេយ្យថាបិ ឆវឌាហកា”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, ឆវកុដិកាយ វស្សំ ឧបគន្តព្ពំ។ យោ ឧបគច្ឆេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ឆត្តេ វស្សំ ឧបគច្ឆន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “សេយ្យថាបិ គោបាលកា”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, ឆត្តេ វស្សំ ឧបគន្តព្ពំ។ យោ ឧបគច្ឆេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ចាដិយា វស្សំ ឧបគច្ឆន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “សេយ្យថាបិ តិត្ថិយា”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, ចាដិយា វស្សំ ឧបគន្តព្ពំ។ យោ ឧបគច្ឆេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

វស្សំ អនុបគន្តព្ពដ្ឋានានិ និដ្ឋិតា។

១១៧. អធម្មិកកតិកា

២០៥. តេន ខោ បន សមយេន សាវត្ថិយា សង្ឃេន ឯវរូបា កតិកា កតា ហោតិ – អន្តរាវស្សំ ន បព្ពាជេតព្ពន្តិ។ វិសាខាយ មិគារមាតុយា នត្តា ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា បព្ពជ្ជំ យាចិ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “សង្ឃេន ខោ, អាវុសោ, ឯវរូបា កតិកា កតា ‘អន្តរាវស្សំ ន បព្ពាជេតព្ព’ន្តិ។ អាគមេហិ, អាវុសោ, យាវ ភិក្ខូ វស្សំ វសន្តិ។ វស្សំវុដ្ឋា បព្ពាជេស្សន្តី”តិ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ វស្សំវុដ្ឋា វិសាខាយ មិគារមាតុយា នត្តារំ ឯតទវោចុំ – “ឯហិ, ទានិ, អាវុសោ, បព្ពជាហី”តិ។ សោ ឯវមាហ – “សចាហំ, ភន្តេ, បព្ពជិតោ អស្សំ, អភិរមេយ្យាមហំ [អភិរមេយ្យំ ចាហំ (សី.)]។ ន ទានាហំ, ភន្តេ, បព្ពជិស្សាមី”តិ។ វិសាខា មិគារមាតា ឧជ្ឈាយតិ ខិយ្យតិ វិបាចេតិ – “កថញ្ហិ នាម អយ្យា ឯវរូបំ កតិកំ ករិស្សន្តិ ‘ន អន្តរាវស្សំ បព្ពាជេតព្ព’ន្តិ។ កំ កាលំ ធម្មោ ន ចរិតព្ពោ”តិ? អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ វិសាខាយ មិគារមាតុយា ឧជ្ឈាយន្តិយា ខិយ្យន្តិយា វិបាចេន្តិយា។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, ឯវរូបា កតិកា កាតព្ពា – ‘ន អន្តរាវស្សំ បព្ពាជេតព្ព’ន្តិ។ យោ ករេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

អធម្មិកកតិកា និដ្ឋិតា។

១១៨. បដិស្សវទុក្កដាបត្តិ

២០៦. តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតា ឧបនន្ទេន សក្យបុត្តេន រញ្ញោ បសេនទិស្ស កោសលស្ស វស្សាវាសោ បដិស្សុតោ ហោតិ បុរិមិកាយ។ សោ តំ អាវាសំ គច្ឆន្តោ អទ្ទស អន្តរាមគ្គេ ទ្វេ អាវាសេ ពហុចីវរកេ។ តស្ស ឯតទហោសិ – “យំនូនាហំ ឥមេសុ ទ្វីសុ អាវាសេសុ វស្សំ វសេយ្យំ។ ឯវំ មេ ពហុំ ចីវរំ [ពហុចីវរំ (ក.)] ឧប្បជ្ជិស្សតី”តិ។ សោ តេសុ ទ្វីសុ អាវាសេសុ វស្សំ វសិ។ រាជា បសេនទិ កោសលោ ឧជ្ឈាយតិ ខិយ្យតិ វិបាចេតិ –

“កថញ្ហិ នាម អយ្យោ ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ អម្ហាកំ វស្សាវាសំ បដិស្សុណិត្វា វិសំវាទេស្សតិ។ ននុ ភគវតា អនេកបរិយាយេន មុសាវាទោ គរហិតោ, មុសាវាទា វេរមណី បសត្ថា”តិ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ រញ្ញោ បសេនទិស្ស កោសលស្ស ឧជ្ឈាយន្តស្ស ខិយ្យន្តស្ស វិបាចេន្តស្ស។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា…បេ… តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ រញ្ញោ បសេនទិស្ស កោសលស្ស វស្សាវាសំ បដិស្សុណិត្វា វិសំវាទេស្សតិ។ ននុ ភគវតា អនេកបរិយាយេន មុសាវាទោ គរហិតោ, មុសាវាទា វេរមណី បសត្ថា”តិ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ… អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា អាយស្មន្តំ ឧបនន្ទំ សក្យបុត្តំ បដិបុច្ឆិ – “សច្ចំ កិរ ត្វំ, ឧបនន្ទ, រញ្ញោ បសេនទិស្ស កោសលស្ស វស្សាវាសំ បដិស្សុណិត្វា វិសំវាទេសី”តិ? “សច្ចំ, ភគវា”តិ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា…បេ… កថញ្ហិ នាម ត្វំ, មោឃបុរិស, រញ្ញោ បសេនទិស្ស កោសលស្ស វស្សាវាសំ បដិស្សុណិត្វា វិសំវាទេស្សសិ។ ននុ មយា, មោឃបុរិស, អនេកបរិយាយេន មុសាវាទោ គរហិតោ, មុសាវាទា វេរមណី បសត្ថា។ នេតំ, មោឃបុរិស, អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ…បេ… វិគរហិត្វា…បេ… ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ –

២០៧. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា វស្សាវាសោ បដិស្សុតោ ហោតិ បុរិមិកាយ។ សោ តំ អាវាសំ គច្ឆន្តោ បស្សតិ អន្តរាមគ្គេ ទ្វេ អាវាសេ ពហុចីវរកេ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “យំនូនាហំ ឥមេសុ ទ្វីសុ អាវាសេសុ វស្សំ វសេយ្យំ។ ឯវំ មេ ពហុំ ចីវរំ ឧប្បជ្ជិស្សតី”តិ។ សោ តេសុ ទ្វីសុ អាវាសេសុ វស្សំ វសតិ។ តស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បុរិមិកា ច ន បញ្ញាយតិ, បដិស្សវេ ច អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា វស្សាវាសោ បដិស្សុតោ ហោតិ បុរិមិកាយ។ សោ តំ អាវាសំ គច្ឆន្តោ ពហិទ្ធា ឧបោសថំ ករោតិ, បាដិបទេ [បាដិបទេន (ក.)] វិហារំ ឧបេតិ, សេនាសនំ បញ្ញបេតិ, បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ, បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ។ សោ តទហេវ អករណីយោ បក្កមតិ។ តស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បុរិមិកា ច ន បញ្ញាយតិ, បដិស្សវេ ច អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា វស្សាវាសោ បដិស្សុតោ ហោតិ បុរិមិកាយ។ សោ តំ អាវាសំ គច្ឆន្តោ ពហិទ្ធា ឧបោសថំ ករោតិ, បាដិបទេ វិហារំ ឧបេតិ, សេនាសនំ បញ្ញបេតិ, បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ, បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ។ សោ តទហេវ សករណីយោ បក្កមតិ។ តស្ស , ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បុរិមិកា ច ន បញ្ញាយតិ, បដិស្សវេ ច អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា វស្សាវាសោ បដិស្សុតោ ហោតិ បុរិមិកាយ។ សោ តំ អាវាសំ គច្ឆន្តោ ពហិទ្ធា ឧបោសថំ ករោតិ, បាដិបទេ វិហារំ ឧបេតិ, សេនាសនំ បញ្ញបេតិ, បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ, បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ។ សោ ទ្វីហតីហំ វសិត្វា អករណីយោ បក្កមតិ។ តស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បុរិមិកា ច ន បញ្ញាយតិ, បដិស្សវេ ច អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា វស្សាវាសោ បដិស្សុតោ ហោតិ បុរិមិកាយ។ សោ តំ អាវាសំ គច្ឆន្តោ ពហិទ្ធា ឧបោសថំ ករោតិ, បាដិបទេ វិហារំ ឧបេតិ, សេនាសនំ បញ្ញបេតិ, បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ, បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ។ សោ ទ្វីហតីហំ វសិត្វា សករណីយោ បក្កមតិ។ តស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បុរិមិកា ច ន បញ្ញាយតិ, បដិស្សវេ ច អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា វស្សាវាសោ បដិស្សុតោ ហោតិ បុរិមិកាយ។ សោ តំ អាវាសំ គច្ឆន្តោ ពហិទ្ធា ឧបោសថំ ករោតិ, បាដិបទេ វិហារំ ឧបេតិ, សេនាសនំ បញ្ញបេតិ, បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ, បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ។ សោ ទ្វីហតីហំ វសិត្វា សត្តាហករណីយេន បក្កមតិ។ សោ តំ សត្តាហំ ពហិទ្ធា វីតិនាមេតិ។ តស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បុរិមិកា ច ន បញ្ញាយតិ, បដិស្សវេ ច អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា វស្សាវាសោ បដិស្សុតោ ហោតិ បុរិមិកាយ។ សោ តំ អាវាសំ គច្ឆន្តោ ពហិទ្ធា ឧបោសថំ ករោតិ, បាដិបទេ វិហារំ ឧបេតិ, សេនាសនំ បញ្ញបេតិ, បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ, បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ។ សោ ទ្វីហតីហំ វសិត្វា សត្តាហករណីយេន បក្កមតិ ។ សោ តំ សត្តាហំ អន្តោ សន្និវត្តំ ករោតិ។ តស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បុរិមិកា ច បញ្ញាយតិ, បដិស្សវេ ច អនាបត្តិ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ , ភិក្ខុនា វស្សាវាសោ បដិស្សុតោ ហោតិ បុរិមិកាយ។ សោ តំ អាវាសំ គច្ឆន្តោ ពហិទ្ធា ឧបោសថំ ករោតិ, បាដិបទេ វិហារំ ឧបេតិ, សេនាសនំ បញ្ញបេតិ, បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ , បរិវេណំ

សម្មជ្ជតិ។ សោ សត្ថាហំ អនាគតាយ បវារណាយ សករណីយោ បក្កមតិ។ អាគច្ឆេយ្យ វា សោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ តំ អាវាសំ ន វា អាគច្ឆេយ្យ, តស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បុរិមិកា ច បញ្ញាយតិ, បដិស្សវេ ច អនាបត្តិ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា វស្សាវាសោ បដិស្សុតោ ហោតិ បុរិមិកាយ។ សោ តំ អាវាសំ គន្ត្វា ឧបោសថំ ករោតិ, បាដិបទេ វិហារំ ឧបេតិ, សេនាសនំ បញ្ញបេតិ, បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ, បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ។ សោ តទហេវ អករណីយោ បក្កមតិ។ តស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បុរិមិកា ច ន បញ្ញាយតិ, បដិស្សវេ ច អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា វស្សាវាសោ បដិស្សុតោ ហោតិ បុរិមិកាយ។ សោ តំ អាវាសំ គន្ត្វា ឧបោសថំ ករោតិ, បាដិបទេ វិហារំ ឧបេតិ, សេនាសនំ បញ្ញបេតិ, បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ, បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ។ សោ តទហេវ សករណីយោ បក្កមតិ...បេ.... សោ ទ្វីហតីហំ វសិត្វា អករណីយោ បក្កមតិ...បេ.... សោ ទ្វីហតីហំ វសិត្វា សករណីយោ បក្កមតិ...បេ.... សោ ទ្វីហតីហំ វសិត្វា សត្តាហករណីយេន បក្កមតិ។ សោ តំ សត្តាហំ ពហិទ្ធា វីតិនាមេតិ។ តស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បុរិមិកា ច ន បញ្ញាយតិ, បដិស្សវេ ច អាបត្តិ ទុក្កដស្ស...បេ.... សោ ទ្វីហតីហំ វសិត្វា សត្តាហករណីយេន បក្កមតិ។ សោ តំ សត្តាហំ អន្តោ សន្និវត្តំ ករោតិ។ តស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បុរិមិកា ច បញ្ញាយតិ, បដិស្សវេ ច អនាបត្តិ...បេ.... សោ សត្តាហំ អនាគតាយ បវារណាយ សករណីយោ បក្កមតិ។ អាគច្ឆេយ្យ វា សោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ តំ អាវាសំ ន វា អាគច្ឆេយ្យ, តស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បុរិមិកា ច បញ្ញាយតិ, បដិស្សវេ ច អនាបត្តិ។

២០៨. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា វស្សាវាសោ បដិស្សុតោ ហោតិ បច្ឆិមិកាយ។ សោ តំ អាវាសំ គច្ឆន្តោ ពហិទ្ធា ឧបោសថំ ករោតិ, បាដិបទេ វិហារំ ឧបេតិ, សេនាសនំ បញ្ញបេតិ, បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ, បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ។ សោ តទហេវ អករណីយោ បក្កមតិ។ តស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បច្ឆិមិកា ច ន បញ្ញាយតិ, បដិស្សវេ ច អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា វស្សាវាសោ បដិស្សុតោ ហោតិ បច្ឆិមិកាយ។ សោ តំ អាវាសំ គច្ឆន្តោ ពហិទ្ធា ឧបោសថំ ករោតិ, បាដិបទេ វិហារំ ឧបេតិ, សេនាសនំ បញ្ញបេតិ, បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ, បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ។ សោ តទហេវ សករណីយោ បក្កមតិ។ តស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បច្ឆិមិកា ច ន បញ្ញាយតិ, បដិស្សវេ ច អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា វស្សាវាសោ បដិស្សុតោ ហោតិ បច្ឆិមិកាយ។ សោ តំ អាវាសំ គច្ឆន្តោ ពហិទ្ធា ឧបោសថំ ករោតិ, បាដិបទេ វិហារំ ឧបេតិ, សេនាសនំ បញ្ញបេតិ, បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ, បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ។ សោ ទ្វីហតីហំ វសិត្វា អករណីយោ បក្កមតិ ។ តស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បច្ឆិមិកា ច ន បញ្ញាយតិ, បដិស្សវេ ច អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា វស្សាវាសោ បដិស្សុតោ ហោតិ បច្ឆិមិកាយ។ សោ តំ អាវាសំ គច្ឆន្តោ ពហិទ្ធា ឧបោសថំ ករោតិ, បាដិបទេ វិហារំ ឧបេតិ, សេនាសនំ បញ្ញបេតិ, បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ, បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ។ សោ ទ្វីហតីហំ វសិត្វា សករណីយោ បក្កមតិ។ តស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បច្ឆិមិកា ច ន បញ្ញាយតិ, បដិស្សវេ ច អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា វស្សាវាសោ បដិស្សុតោ ហោតិ បច្ឆិមិកាយ។ សោ តំ អាវាសំ គច្ឆន្តោ ពហិទ្ធា ឧបោសថំ ករោតិ, បាដិបទេ វិហារំ ឧបេតិ, សេនាសនំ បញ្ញបេតិ, បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ, បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ។ សោ ទ្វីហតីហំ វសិត្វា សត្តាហករណីយេន បក្កមតិ។ សោ តំ សត្តាហំ ពហិទ្ធា វីតិនាមេតិ។ តស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បច្ឆិមិកា ច ន បញ្ញាយតិ, បដិស្សវេ ច អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា វស្សាវាសោ បដិស្សុតោ ហោតិ បច្ឆិមិកាយ។ សោ តំ អាវាសំ គច្ឆន្តោ ពហិទ្ធា ឧបោសថំ ករោតិ, បាដិបទេ វិហារំ ឧបេតិ, សេនាសនំ បញ្ញបេតិ, បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ, បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ។ សោ ទ្វីហតីហំ វសិត្វា សត្តាហករណីយេន បក្កមតិ។ សោ តំ សត្តាហំ អន្តោ សន្និវត្តំ ករោតិ។ តស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បច្ឆិមិកា ច បញ្ញាយតិ, បដិស្សវេ ច អនាបត្តិ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា វស្សាវាសោ បដិស្សុតោ ហោតិ បច្ឆិមិកាយ។ សោ តំ អាវាសំ គច្ឆន្តោ ពហិទ្ធា ឧបោសថំ ករោតិ, បាដិបទេ វិហារំ ឧបេតិ, សេនាសនំ បញ្ញបេតិ, បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ, បរិវេណំ

សម្មជ្ជតិ។ សោ សត្តាហំ អនាគតាយ កោមុទិយា ចាតុមាសិនិយា សករណីយោ បក្កមតិ។ អាគច្ឆេយ្យ វា សោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ តំ អាវាសំ ន វា អាគច្ឆេយ្យ, តស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បច្ឆិមិកា ច បញ្ញាយតិ, បដិស្សវេ ច អនាបត្តិ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា វស្សាវាសោ បដិស្សុតោ ហោតិ បច្ឆិមិកាយ។ សោ តំ អាវាសំ គន្ត្វា ឧបោសថំ ករោតិ, បាដិបទេ វិហារំ ឧបេតិ, សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ, បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ, បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ។ សោ តទហេវ អករណីយោ បក្កមតិ។ តស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បច្ឆិមិកា ច ន បញ្ញាយតិ, បដិស្សវេ ច អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា វស្សាវាសោ បដិស្សុតោ ហោតិ បច្ឆិមិកាយ។ សោ តំ អាវាសំ គន្ត្វា ឧបោសថំ ករោតិ, បាដិបទេ វិហារំ ឧបេតិ, សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ, បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ, បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ។ សោ តទហេវ សករណីយោ បក្កមតិ...បេ.... សោ ទ្វីហតីហំ វសិត្វា អករណីយោ បក្កមតិ ...បេ.... សោ ទ្វីហតីហំ វសិត្វា សករណីយោ បក្កមតិ...បេ.... សោ ទ្វីហតីហំ វសិត្វា សត្តាហករណីយេន បក្កមតិ។ សោ តំ សត្តាហំ ពហិទ្ធា វីតិនាមេតិ។ តស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បច្ឆិមិកា ច ន បញ្ញាយតិ, បដិស្សវេ ច អាបត្តិ ទុក្កដស្ស...បេ.... សោ ទ្វីហតីហំ វសិត្វា សត្តាហករណីយេន បក្កមតិ។ សោ តំ សត្តាហំ អន្តោ សន្និវត្តំ ករោតិ។ តស្ស ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បច្ឆិមិកា ច បញ្ញាយតិ, បដិស្សវេ ច អនាបត្តិ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា វស្សាវាសោ បដិស្សុតោ ហោតិ បច្ឆិមិកាយ។ សោ តំ អាវាសំ គន្ត្វា ឧបោសថំ ករោតិ, បាដិបទេ វិហារំ ឧបេតិ, សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ, បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ, បរិវេណំ សម្មជ្ជតិ។ សោ សត្តាហំ អនាគតាយ កោមុទិយា ចាតុមាសិនិយា សករណីយោ បក្កមតិ។ អាគច្ឆេយ្យ វា សោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ តំ អាវាសំ ន វា អាគច្ឆេយ្យ, តស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បច្ឆិមិកា ច បញ្ញាយតិ, បដិស្សវេ ច អនាបត្តីតិ។

បដិស្សវទុក្កដាបត្តិ និដ្ឋិតា។

វស្សូបនាយិកក្ខន្ធកោ តតិយោ។

១១៨. តស្សុទ្ទានំ

ឧបគន្តុំ កទា ចេវ, កតិ អន្តរាវស្ស ច;
ន ឥច្ឆន្តិ ច សញ្ចិច្ច, ឧក្កឌ្ឍិតុំ ឧបាសកោ។

គិលានោ មាតា ច បិតា, ភាតា ច អថ ញាតកោ;
ភិក្ខុគតិកោ វិហារោ, វាឡា ចាបិ សរីសបា។

ចោរោ ចេវ បិសាចា ច, ទឌ្ឍា តទុភយេន ច;
វុឡ្ហោទកេន វុដ្ឋាសិ, ពហុតរា ច ទាយកា។

លូខប្បណីតសប្បាយ, ភេសជ្ជុបដ្ឋកេន ច;
ឥត្ថី វេសី កុមារី ច, បណ្ឌកោ ញាតកេន ច។

រាជា ចោរា ធុត្តា និធិ, ភេទអដ្ឋវិធេន [ភេទា អដ្ឋវិធេន (សី. ស្យា.)] ច;
វជសត្ថា ច នាវា ច, សុសិរេ វិដភិយា ច។

អជ្ឈោកាសេ វស្សាវាសោ, អសេនាសនិកេន ច;
ឆវកុដិកា ឆត្តេ ច, ចាដិយា ច ឧបេន្តិ តេ។

កតិកា បដិស្សុណិត្វា, ពហិទ្ធា ច ឧបោសថា;
បុរិមិកា បច្ឆិមិកា, យថាញាយេន យោជយេ។

អករណី បក្កមតិ, សករណី តថេវ ច;
ទ្វីហតីហា ច បុន ច [ទ្វីហតីហំ វសិត្វាន (សី.)], សត្តាហករណីយេន ច។

សត្តាហនាគតា ចេវ, អាគច្ឆេយ្យ ន ឯយ្យ វា;
វត្ថុទ្ទានេ អន្តរិកា, តន្តិមគ្គំ និសាមយេតិ។

ឥមម្ហិ ខន្ធកេ វត្ថូនិ ទ្វេបណ្ណាស។

វស្សូបនាយិកក្ខន្ធកោ និដ្ឋិតោ។

៤. បវារណាក្ខន្ធកោ

១២០. អផាសុកវិហារោ

២០៩. តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ។ តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា សន្ទិដ្ឋា សម្ភត្តា ភិក្ខូ កោសលេសុ ជនបទេ អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ វស្សំ ឧបគច្ឆឹសុ។ អថ ខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “កេន នុ ខោ មយំ ឧបាយេន សមគ្គា សម្មោទមានា អវិវទមានា ផាសុកំ វស្សំ វសេយ្យាម, ន ច បិណ្ឌកេន កិលមេយ្យាមា”តិ។ អថ ខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “សចេ ខោ មយំ អញ្ញមញ្ញំ នេវ អាលបេយ្យាម ន សល្លបេយ្យាម – យោ បឋមំ គាមតោ បិណ្ឌាយ បដិក្កមេយ្យ សោ អាសនំ បញ្ញបេយ្យ, បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបេយ្យ, អវក្ការបាតឹ ធោវិត្វា ឧបដ្ឋាបេយ្យ, បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេយ្យ; យោ បច្ឆា គាមតោ បិណ្ឌាយ បដិក្កមេយ្យ, សចស្ស ភុត្តាវសេសោ, សចេ អាកង្ខេយ្យ ភុញ្ជេយ្យ, នោ ចេ អាកង្ខេយ្យ អប្បហរិតេ វា ឆឌ្ឌេយ្យ, អប្បាណកេ វា ឧទកេ ឱបិលាបេយ្យ; សោ អាសនំ ឧទ្ធរេយ្យ, បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ បដិសាមេយ្យ, អវក្ការបាតឹ ធោវិត្វា បដិសាមេយ្យ, បានីយំ បរិភោជនីយំ បដិសាមេយ្យ, ភត្តគ្គំ សម្មជ្ជេយ្យ; យោ បស្សេយ្យ បានីយឃដំ វា បរិភោជនីយឃដំ វា វច្ចឃដំ វា រិត្តំ តុច្ឆំ សោ ឧបដ្ឋាបេយ្យ; សចស្ស ហោតិ អវិសយ្ហំ, ហត្ថវិការេន ទុតិយំ អាមន្តេត្វា ហត្ថវិលង្ឃកេន ឧបដ្ឋាបេយ្យ; ន ត្វេវ តប្បច្ចយា វាចំ ភិន្ទេយ្យ – ឯវំ ខោ មយំ សមគ្គា សម្មោទមានា អវិវទមានា ផាសុកំ វស្សំ វសេយ្យាម, ន ច បិណ្ឌកេន កិលមេយ្យាមា”តិ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ អញ្ញមញ្ញំ នេវ អាលបឹសុ, ន សល្លបឹសុ។ យោ បឋមំ គាមតោ បិណ្ឌាយ បដិក្កមតិ, សោ អាសនំ បញ្ញបេតិ, បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបតិ, អវក្ការបាតឹ ធោវិត្វា ឧបដ្ឋាបេតិ, បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ ។ យោ បច្ឆា គាមតោ បិណ្ឌាយ បដិក្កមតិ, សចេ ហោតិ ភុត្តាវសេសោ, សចេ អាកង្ខតិ ភុញ្ជតិ, នោ ចេ អាកង្ខតិ អប្បហរិតេ វា ឆឌ្ឌេតិ, អប្បាណកេ វា ឧទកេ ឱបិលាបេតិ; សោ អាសនំ ឧទ្ធរតិ, បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ បដិសាមេតិ, អវក្ការបាតឹ ធោវិត្វា បដិសាមេតិ, បានីយំ បរិភោជនីយំ បដិសាមេតិ, ភត្តគ្គំ សម្មជ្ជតិ។ យោ បស្សតិ បានីយឃដំ វា បរិភោជនីយឃដំ វា វច្ចឃដំ វា រិត្តំ តុច្ឆំ សោ ឧបដ្ឋាបេតិ។ សចស្ស ហោតិ អវិសយ្ហំ, ហត្ថវិការេន ទុតិយំ អាមន្តេត្វា ហត្ថវិលង្ឃកេន ឧបដ្ឋាបេតិ, ន ត្វេវ តប្បច្ចយា វាចំ ភិន្ទតិ។

អាចិណ្ណំ ខោ បនេតំ វស្សំវុដ្ឋានំ ភិក្ខូនំ ភគវន្តំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមិតុំ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ វស្សំវុដ្ឋា តេមាសច្ចយេន សេនាសនំ សំសាមេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន សាវត្ថិ តេន បក្កមឹសុ។ អនុបុព្ពេន យេន សាវត្ថិ ជេតវនំ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ។ អាចិណ្ណំ ខោ បនេតំ ពុទ្ធានំ ភគវន្តានំ អាគន្តុកេហិ ភិក្ខូហិ សទ្ធិំ បដិសម្មោទិតុំ។ អថ ខោ ភគវា តេ ភិក្ខូ ឯតទវោច – “កច្ចិ, ភិក្ខវេ, ខមនីយំ, កច្ចិ យាបនីយំ, កច្ចិ សមគ្គា សម្មោទមានា អវិវទមានា ផាសុកំ វស្សំ វសិត្ថ, ន ច បិណ្ឌកេន កិលមិត្ថា”តិ? “ខមនីយំ ភគវា, យាបនីយំ ភគវា។ សមគ្គា ច មយំ, ភន្តេ, សម្មោទមានា អវិវទមានា ផាសុកំ វស្សំ វសិម្ហា, ន ច បិណ្ឌកេន កិលមិម្ហា”តិ។ ជានន្តាបិ តថាគតា បុច្ឆន្តិ, ជានន្តាបិ ន បុច្ឆន្តិ។ កាលំ វិទិត្វា បុច្ឆន្តិ, កាលំ វិទិត្វា ន បុច្ឆន្តិ។ អត្ថសំហិតំ តថាគតា បុច្ឆន្តិ, នោ អនត្ថសំហិតំ។ អនត្ថសំហិតេ សេតុឃាតោ តថាគតានំ។ ទ្វីហាការេហិ ពុទ្ធា ភគវន្តោ ភិក្ខូ បដិបុច្ឆន្តិ – ធម្មំ វា ទេសេស្សាម, សាវកានំ វា សិក្ខាបទំ បញ្ញបេស្សាមាតិ។ អថ ខោ ភគវា តេ ភិក្ខូ ឯតទវោច – “យថាកថំ បន តុម្ហេ, ភិក្ខវេ, សមគ្គា សម្មោទមានា អវិវទមានា ផាសុកំ វស្សំ វសិត្ថ, ន ច បិណ្ឌកេន កិលមិត្ថា”តិ។

ឥធ មយំ, ភន្តេ, សម្ពហុលា សន្ទិដ្ឋា សម្ភត្តា ភិក្ខូ កោសលេសុ ជនបទេ អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ វស្សំ ឧបគច្ឆិម្ហា។ តេសំ នោ, ភន្តេ, អម្ហាកំ ឯតទហោសិ – “កេន នុ ខោ មយំ ឧបាយេន សមគ្គា សម្មោទមានា អវិវទមានា ផាសុកំ វស្សំ វសេយ្យាម, ន ច បិណ្ឌកេន កិលមេយ្យាមា”តិ។ តេសំ នោ, ភន្តេ, អម្ហាកំ ឯតទហោសិ – “សចេ ខោ មយំ អញ្ញមញ្ញំ នេវ អាលបេយ្យាម ន សល្លបេយ្យាម – យោ បឋមំ គាមតោ បិណ្ឌាយ បដិក្កមេយ្យ សោ អាសនំ បញ្ញបេយ្យ, បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបេយ្យ, អវក្ការបាតឹ ធោវិត្វា ឧបដ្ឋាបេយ្យ, បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេយ្យ; យោ បច្ឆា គាមតោ បិណ្ឌាយ បដិក្កមេយ្យ, សចស្ស ភុត្តាវសេសោ , សចេ អាកង្ខេយ្យ ភុញ្ជេយ្យ, នោ ចេ អាកង្ខេយ្យ អប្បហរិតេ វា ឆឌ្ឌេយ្យ, អប្បាណកេ វា ឧទកេ ឱបិលាបេយ្យ; សោ អាសនំ ឧទ្ធរេយ្យ, បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ បដិសាមេយ្យ , អវក្ការបាតឹ ធោវិត្វា បដិសាមេយ្យ, បានីយំ បរិភោជនីយំ បដិសាមេយ្យ, ភត្តគ្គំ សម្មជ្ជេយ្យ; យោ បស្សេយ្យ បានីយឃដំ វា បរិភោជនីយឃដំ វា វច្ចឃដំ វា រិត្តំ តុច្ឆំ សោ ឧបដ្ឋាបេយ្យ; សចស្ស ហោតិ អវិសយ្ហំ, ហត្ថវិការេន ទុតិយំ អាមន្តេត្វា ហត្ថវិលង្ឃកេន ឧបដ្ឋាបេយ្យ; ន ត្វេវ តប្បច្ចយា វាចំ ភិន្ទេយ្យ – ឯវំ ខោ មយំ សមគ្គា សម្មោទមានា អវិវទមានា ផាសុកំ វស្សំ វសេយ្យាម, ន ច បិណ្ឌកេន កិលមេយ្យាមា”តិ។ អថ ខោ មយំ, ភន្តេ, អញ្ញមញ្ញំ នេវ អាលបិម្ហា ន សល្លបិម្ហា។

យោ បឋមំ គាមតោ បិណ្ឌាយ បដិក្កមតិ សោ អាសនំ បញ្ញបេតិ, បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបតិ, អវក្ការបាតឹ ធោវិត្វា ឧបដ្ឋាបេតិ, បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ។ យោ បច្ឆា គាមតោ បិណ្ឌាយ បដិក្កមតិ, សចេ ហោតិ ភុត្តាវសេសោ, សចេ អាកង្ខតិ ភុញ្ជតិ, នោ ចេ អាកង្ខតិ អប្បហរិតេ វា ឆឌ្ឌេតិ, អប្បាណកេ វា ឧទកេ ឱបិលាបេតិ, សោ អាសនំ ឧទ្ធរតិ, បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ បដិសាមេតិ, អវក្ការបាតឹ ធោវិត្វា បដិសាមេតិ, បានីយំ បរិភោជនីយំ បដិសាមេតិ, ភត្តគ្គំ សម្មជ្ជតិ។ យោ បស្សតិ បានីយឃដំ វា បរិភោជនីយឃដំ វា វច្ចឃដំ វា រិត្តំ តុច្ឆំ សោ ឧបដ្ឋាបេតិ។ សចស្ស ហោតិ អវិសយ្ហំ, ហត្ថវិការេន ទុតិយំ អាមន្តេត្វា ហត្ថវិលង្ឃកេន ឧបដ្ឋាបេតិ, ន ត្វេវ តប្បច្ចយា វាចំ ភិន្ទតិ។ ឯវំ ខោ មយំ, ភន្តេ, សមគ្គា សម្មោទមានា អវិវទមានា ផាសុកំ វស្សំ វសិម្ហា, ន ច បិណ្ឌកេន កិលមិម្ហាតិ។

អថ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អផាសុញ្ញេវ [អផាសុកញ្ញេវ (សី.)] កិរមេ [កិរិមេ (ក.)], ភិក្ខវេ, មោឃបុរិសា វុដ្ឋា [វុត្ថា (ក.)] សមានា ផាសុម្ហា [ផាសុកម្ហា (សី.)] វុដ្ឋាតិ បដិជានន្តិ។ បសុសំវាសញ្ញេវ កិរមេ, ភិក្ខវេ, មោឃបុរិសា វុដ្ឋា សមានា ផាសុម្ហា វុដ្ឋាតិ បដិជានន្តិ។ ឯឡកសំវាសញ្ញេវ កិរមេ, ភិក្ខវេ, មោឃបុរិសា វុដ្ឋា សមានា ផាសុម្ហា វុដ្ឋាតិ បដិជានន្តិ។ សបត្តសំវាសញ្ញេវ កិរមេ, ភិក្ខវេ, មោឃបុរិសា វុដ្ឋា សមានា ផាសុម្ហា វុដ្ឋាតិ បដិជានន្តិ។ កថញ្ហិ នាមិមេ, ភិក្ខវេ, មោឃបុរិសា មូគព្ពតំ តិត្ថិយសមាទានំ សមាទិយិស្សន្តិ។ នេតំ, ភិក្ខវេ, អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ…បេ…. វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – ន, ភិក្ខវេ, មូគព្ពតំ តិត្ថិយសមាទានំ សមាទិយិតព្ពំ។ យោ សមាទិយេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, វស្សំវុដ្ឋានំ ភិក្ខូនំ តីហិ ឋានេហិ បវារេតុំ – ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា។ សា វោ ភវិស្សតិ អញ្ញមញ្ញានុលោមតា អាបត្តិវុដ្ឋានតា វិនយបុរេក្ខារតា។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, បវារេតព្ពំ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

២១០. “សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អជ្ជ បវារណា។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ បវារេយ្យា”តិ។

ថេរេន ភិក្ខុនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ – “សង្ឃំ, អាវុសោ, បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា។ វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ។ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ។ ទុតិយម្បិ, អាវុសោ, សង្ឃំ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា។ វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ។ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ។ តតិយម្បិ, អាវុសោ, សង្ឃំ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា។ វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ។ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមី”តិ។

នវកេន ភិក្ខុនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ – “សង្ឃំ, ភន្តេ, បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា។ វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ។ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ។ ទុតិយម្បិ, ភន្តេ, សង្ឃំ…បេ…. តតិយម្បិ, ភន្តេ, សង្ឃំ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា។ វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ។ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមី”តិ។

២១១. តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ថេរេសុ ភិក្ខូសុ ឧក្កុដិកំ និសិន្នេសុ បវារយមានេសុ អាសនេសុ អច្ឆន្តិ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា…បេ…. តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ថេរេសុ ភិក្ខូសុ ឧក្កុដិកំ និសិន្នេសុ បវារយមានេសុ អាសនេសុ អច្ឆិស្សន្តី”តិ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ…. “សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ, ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ថេរេសុ ភិក្ខូសុ ឧក្កុដិកំ និសិន្នេសុ បវារយមានេសុ អាសនេសុ អច្ឆន្តី”តិ? “សច្ចំ, ភគវា”តិ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា…បេ…. “កថញ្ហិ នាម តេ, ភិក្ខវេ, មោឃបុរិសា ថេរេសុ ភិក្ខូសុ ឧក្កុដិកំ និសិន្នេសុ បវារយមានេសុ អាសនេសុ អច្ឆិស្សន្តិ។ នេតំ, ភិក្ខវេ, អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ, បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ…បេ…. វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ន, ភិក្ខវេ, ថេរេសុ ភិក្ខូសុ ឧក្កុដិកំ និសិន្នេសុ បវារយមានេសុ អាសនេសុ អច្ឆិតព្ពំ។ យោ អច្ឆេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សព្ពេហេវ ឧក្កុដិកំ និសិន្នេហិ បវារេតុ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ថេរោ ជរាទុព្ពលោ យាវ សព្ពេ បវារេន្តីតិ [យាវ សព្ពេ បវារេន្តិ (ស្យា.)] ឧក្កុដិកំ និសិន្នោ អាគមយមានោ មុច្ឆិតោ បបតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តទមន្តរា ឧក្កុដិកំ និសីទិតុំ យាវ បវារេតិ, បវារេត្វា អាសនេ និសីទិតុន្តិ។

អផាសុកវិហារោ និដ្ឋិតោ។

១២១. បវារណាភេទា

២១២. អថ ខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “កតិ នុ ខោ បវារណា”តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ទ្វេមា, ភិក្ខវេ, បវារណា – ចាតុទ្ទសិកា ច បន្នរសិកា ច។ ឥមា ខោ, ភិក្ខវេ, ទ្វេ បវារណាតិ។

អថ ខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “កតិ នុ ខោ បវារណកម្មានី”តិ? [បវារណាកម្មានីតិ (ស្យា.)] ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ចត្តារិមានិ, ភិក្ខវេ, បវារណកម្មានិ – អធម្មេន វគ្គំ បវារណកម្មំ, អធម្មេន សមគ្គំ បវារណកម្មំ, ធម្មេន វគ្គំ បវារណកម្មំ, ធម្មេន សមគ្គំ បវារណកម្មំ។ តត្រ, ភិក្ខវេ, យទិទំ អធម្មេន វគ្គំ បវារណកម្មំ, ន, ភិក្ខវេ, ឯវរូបំ បវារណកម្មំ កាតព្ពំ; ន ច មយា ឯវរូបំ បវារណកម្មំ អនុញ្ញាតំ។ តត្រ, ភិក្ខវេ, យទិទំ អធម្មេន សមគ្គំ បវារណកម្មំ, ន, ភិក្ខវេ, ឯវរូបំ បវារណកម្មំ កាតព្ពំ; ន ច មយា ឯវរូបំ បវារណកម្មំ អនុញ្ញាតំ។ តត្រ, ភិក្ខវេ, យទិទំ ធម្មេន វគ្គំ បវារណកម្មំ, ន, ភិក្ខវេ, ឯវរូបំ បវារណកម្មំ កាតព្ពំ; ន ច មយា ឯវរូបំ បវារណកម្មំ អនុញ្ញាតំ។ តត្រ, ភិក្ខវេ, យទិទំ ធម្មេន សមគ្គំ បវារណកម្មំ, ឯវរូបំ, ភិក្ខវេ, បវារណកម្មំ កាតព្ពំ; ឯវរូបញ្ច មយា បវារណកម្មំ អនុញ្ញាតំ។ តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ឯវរូបំ បវារណកម្មំ ករិស្សាម យទិទំ ធម្មេន សមគ្គន្តិ, ឯវញ្ហិ វោ, ភិក្ខវេ, សិក្ខិតព្ពន្តិ។

បវារណាភេទា និដ្ឋិតា។

១២២. បវារណាទានានុជាននា

២១៣. អថ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “សន្និបតថ, ភិក្ខវេ។ សង្ឃោ បវារេស្សតី”តិ។ ឯវំ វុត្តេ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “អត្ថិ, ភន្តេ, ភិក្ខុ គិលានោ , សោ អនាគតោ”តិ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, គិលានេន ភិក្ខុនា បវារណំ ទាតុំ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, ទាតព្ពា – តេន គិលានេន ភិក្ខុនា ឯកំ ភិក្ខុំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ – “បវារណំ ទម្មិ, បវារណំ មេ ហរ, បវារណំ មេ អារោចេហិ, មមត្ថាយ បវារេហី”តិ កាយេន វិញ្ញាបេតិ, វាចាយ វិញ្ញាបេតិ, កាយេន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ, ទិន្នា ហោតិ បវារណា; ន កាយេន វិញ្ញាបេតិ, ន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ, ន កាយេន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ, ន ទិន្នា ហោតិ បវារណា។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ, ឥច្ចេតំ កុសលំ។ នោ ចេ លភេថ, សោ, ភិក្ខវេ, គិលានោ ភិក្ខុ មញ្ចេន វា បីឋេន វា សង្ឃមជ្ឈេ អានេត្វា បវារេតព្ពំ។ សចេ, ភិក្ខវេ, គិលានុបដ្ឋាកានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “សចេ ខោ មយំ គិលានំ ឋានា ចាវេស្សាម, អាពាធោ វា អភិវឌ្ឍិស្សតិ, កាលំកិរិយា វា ភវិស្សតី”តិ ន, ភិក្ខវេ, គិលានោ ភិក្ខុ ឋានា ចាវេតព្ពោ។ សង្ឃេន តត្ថ គន្ត្វា បវារេតព្ពំ; ន ត្វេវ វគ្គេន សង្ឃេន បវារេតព្ពំ។ បវារេយ្យ ចេ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

បវារណហារកោ [បវារណាហារកោ (ស្យា.)] ចេ, ភិក្ខវេ, ទិន្នាយ បវារណាយ តត្ថេវ បក្កមតិ, អញ្ញស្ស ទាតព្ពា បវារណា។ បវារណហារកោ ចេ, ភិក្ខវេ, ទិន្នាយ បវារណាយ តត្ថេវ វិព្ភមតិ…បេ… កាលំករោតិ… សាមណេរោ បដិជានាតិ… សិក្ខំ បច្ចក្ខាតកោ បដិជានាតិ… អន្តិមវត្ថុំ អជ្ឈាបន្នកោ បដិជានាតិ… ឧម្មត្តកោ បដិជានាតិ… ខិត្តចិត្តោ បដិជានាតិ… វេទនាដ្ដោ បដិជានាតិ… អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជានាតិ… អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជានាតិ… បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជានាតិ… បណ្ឌកោ បដិជានាតិ… ថេយ្យសំវាសកោ បដិជានាតិ… តិត្ថិយបក្កន្តកោ បដិជានាតិ… តិរច្ឆានគតោ បដិជានាតិ… មាតុឃាតកោ បដិជានាតិ… បិតុឃាតកោ បដិជានាតិ… អរហន្តឃាតកោ បដិជានាតិ… ភិក្ខុនិទូសកោ បដិជានាតិ… សង្ឃភេទកោ បដិជានាតិ … លោហិតុប្បាទកោ បដិជានាតិ… ឧភតោព្យញ្ជនកោ បដិជានាតិ, អញ្ញស្ស ទាតព្ពា បវារណា។

បវារណហារកោ ចេ, ភិក្ខវេ, ទិន្នាយ បវារណាយ អន្តរាមគ្គេ បក្កមតិ, អនាហដា ហោតិ បវារណា។ បវារណហារកោ ចេ, ភិក្ខវេ, ទិន្នាយ បវារណាយ អន្តរាមគ្គេ វិព្ភមតិ…បេ… កាលំករោតិ… សាមណេរោ បដិជានាតិ… សិក្ខំ បច្ចក្ខាតកោ បដិជានាតិ… អន្តិមវត្ថុំ អជ្ឈាបន្នកោ បដិជានាតិ… ឧម្មត្តកោ បដិជានាតិ… ខិត្តចិត្តោ បដិជានាតិ… វេទនាដ្ដោ បដិជានាតិ… អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជានាតិ… អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជានាតិ… បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជានាតិ… បណ្ឌកោ បដិជានាតិ… ថេយ្យសំវាសកោ បដិជានាតិ… តិត្ថិយបក្កន្តកោ បដិជានាតិ… តិរច្ឆានគតោ បដិជានាតិ… មាតុឃាតកោ បដិជានាតិ… បិតុឃាតកោ បដិជានាតិ… អរហន្តឃាតកោ បដិជានាតិ… ភិក្ខុនិទូសកោ បដិជានាតិ… សង្ឃភេទកោ បដិជានាតិ… លោហិតុប្បាទកោ បដិជានាតិ… ឧភតោព្យញ្ជនកោ បដិជានាតិ, អនាហដា ហោតិ បវារណា។

បវារណាហារកោ ចេ, ភិក្ខវេ, ទិន្នាយ បវារណាយ សង្ឃប្បត្តោ បក្កមតិ, អាហដា ហោតិ បវារណា។ បវារណាហារកោ ចេ, ភិក្ខវេ, ទិន្នាយ បវារណាយ សង្ឃប្បត្តោ វិព្ភមតិ...បេ.... កាលំករោតិ... សាមណេរោ បដិជានាតិ... សិក្ខំ បច្ចក្ខាតកោ បដិជានាតិ... អន្តិមវត្ថុំ អជ្ឈាបន្នកោ បដិជានាតិ... ឧម្មត្តកោ បដិជានាតិ... ខិត្តចិត្តោ បដិជានាតិ... វេទនាដ្ដោ បដិជានាតិ... អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជានាតិ... អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជានាតិ... បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជានាតិ... បណ្ឌកោ បដិជានាតិ... ថេយ្យសំវាសកោ បដិជានាតិ... តិត្ថិយបក្កន្តកោ បដិជានាតិ... តិរច្ឆានគតោ បដិជានាតិ... មាតុឃាតកោ បដិជានាតិ... បិតុឃាតកោ បដិជានាតិ... អរហន្តឃាតកោ បដិជានាតិ... ភិក្ខុនិទូសកោ បដិជានាតិ... សង្ឃភេទកោ បដិជានាតិ... លោហិតុប្បាទកោ បដិជានាតិ... ឧភតោព្យញ្ជនកោ បដិជានាតិ, អាហដា ហោតិ បវារណា។

បវារណាហារកោ ចេ, ភិក្ខវេ, ទិន្នាយ បវារណាយ សង្ឃប្បត្តោ សុត្តោ នារោចេតិ, អាហដា ហោតិ បវារណា។ បវារណាហារកស្ស អនាបត្តិ ។ បវារណាហារកោ ចេ, ភិក្ខវេ, ទិន្នាយ បវារណាយ សង្ឃប្បត្តោ បមត្តោ នារោចេតិ...បេ.... សមាបន្នោ នារោចេតិ, អាហដា ហោតិ បវារណា។ បវារណាហារកស្ស អនាបត្តិ។

បវារណាហារកោ ចេ, ភិក្ខវេ , ទិន្នាយ បវារណាយ សង្ឃប្បត្តោ សញ្ចិច្ច នារោចេតិ, អាហដា ហោតិ បវារណា។ បវារណាហារកស្ស អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តទហុ បវារណាយ បវារណំ ទេន្តេន ឆន្ទម្បិ ទាតុំ, សន្តិ សង្ឃស្ស ករណីយន្តិ។

បវារណាទានានុជាននា និដ្ឋិតា។

១២៣. ញាតកាទិគ្គហណកថា

២១៤. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរំ ភិក្ខុំ តទហុ បវារណាយ ញាតកា គណ្ហឹសុ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុំ តទហុ បវារណាយ ញាតកា គណ្ហន្តិ។ តេ ញាតកា ភិក្ខូហិ ឯវមស្សុ វចនីយា – “ឥង្ឃ, តុម្ហេ អាយស្មន្តោ ឥមំ ភិក្ខុំ មុហុត្តំ មុញ្ចថ, យាវាយំ ភិក្ខុ បវារេតី”តិ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ, ឥច្ចេតំ កុសលំ។ នោ ចេ លភេថ, តេ ញាតកា ភិក្ខូហិ ឯវមស្សុ វចនីយា – “ឥង្ឃ, តុម្ហេ អាយស្មន្តោ មុហុត្តំ ឯកមន្តំ ហោថ, យាវាយំ ភិក្ខុ បវារណំ ទេតី”តិ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ, ឥច្ចេតំ កុសលំ។ នោ ចេ លភេថ, តេ ញាតកា ភិក្ខូហិ ឯវមស្សុ វចនីយា – “ឥង្ឃ, តុម្ហេ អាយស្មន្តោ ឥមំ ភិក្ខុំ មុហុត្តំ និស្សីមំ នេថ, យាវ សង្ឃោ បវារេតី”តិ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ, ឥច្ចេតំ កុសលំ។ នោ ចេ លភេថ, ន ត្វេវ វគ្គេន សង្ឃេន បវារេតព្ពំ។ បវារេយ្យ ចេ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុំ តទហុ បវារណាយ រាជានោ គណ្ហន្តិ...បេ.... ចោរា គណ្ហន្តិ ... ធុត្តា គណ្ហន្តិ... ភិក្ខុបច្ចត្ថិកា គណ្ហន្តិ។ តេ ភិក្ខុបច្ចត្ថិកា ភិក្ខូហិ ឯវមស្សុ វចនីយា – “ឥង្ឃ, តុម្ហេ អាយស្មន្តោ ឥមំ ភិក្ខុំ មុហុត្តំ មុញ្ចថ, យាវាយំ ភិក្ខុ បវារេតី”តិ ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ, ឥច្ចេតំ កុសលំ។ នោ ចេ លភេថ, តេ ភិក្ខុបច្ចត្ថិកា ភិក្ខូហិ ឯវមស្សុ វចនីយា – “ឥង្ឃ, តុម្ហេ អាយស្មន្តោ មុហុត្តំ ឯកមន្តំ ហោថ, យាវាយំ ភិក្ខុ បវារណំ ទេតី”តិ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ, ឥច្ចេតំ កុសលំ។ នោ ចេ លភេថ, តេ ភិក្ខុបច្ចត្ថិកា ភិក្ខូហិ ឯវមស្សុ វចនីយា – “ឥង្ឃ, តុម្ហេ អាយស្មន្តោ ឥមំ ភិក្ខុំ មុហុត្តំ និស្សីមំ នេថ, យាវ សង្ឃោ បវារេតី”តិ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ, ឥច្ចេតំ កុសលំ។ នោ ចេ លភេថ, ន ត្វេវ វគ្គេន សង្ឃេន បវារេតព្ពំ។ បវារេយ្យ ចេ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

ញាតកាទិគ្គហណកថា និដ្ឋិតា។

១២៤. សង្ឃបវារណាទិប្បភេទា

២១៥. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ បញ្ច ភិក្ខូ វិហរន្តិ។ អថ ខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “ភគវតា បញ្ញត្តំ ‘សង្ឃេន បវារេតព្ព’ន្តិ។ មយញ្ចម្ហា បញ្ច ជនា។ កថំ នុ ខោ អម្ហេហិ បវារេតព្ព”ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បញ្ចន្នំ សង្ឃេ បវារេតុន្តិ។

២១៦. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ ចត្តារោ ភិក្ខូ វិហរន្តិ។ អថ ខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “ភគវតា អនុញ្ញាតំ បញ្ចន្នំ សង្ឃេ បវារេតុន្តិ។ មយញ្ចម្ហា ចត្តារោ ជនា។ កថំ នុ ខោ អម្ហេហិ បវារេតព្ព”ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ចតុន្នំ អញ្ញមញ្ញំ បវារេតុំ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, បវារេតព្ពំ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន តេ ភិក្ខូ ញាបេតព្ពា –

“សុណាតុ មេ អាយស្មន្តោ។ អជ្ជ បវារណា។ យទាយស្មន្តានំ បត្តកល្លំ, មយំ អញ្ញមញ្ញំ បវារេយ្យាមា”តិ។

ថេរេន ភិក្ខុនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា តេ ភិក្ខូ ឯវមស្សុ វចនីយា – “អហំ, អាវុសោ, អាយស្មន្តេ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា។ វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ។ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ។ ទុតិយម្បិ…បេ…. តតិយម្បិ អហំ, អាវុសោ, អាយស្មន្តេ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា។ វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ។ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមី”តិ។

នវកេន ភិក្ខុនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា តេ ភិក្ខូ ឯវមស្សុ វចនីយា – “អហំ, ភន្តេ, អាយស្មន្តេ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា។ វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ។ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ។ ទុតិយម្បិ…បេ…. តតិយម្បិ អហំ, ភន្តេ, អាយស្មន្តេ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា។ វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ។ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមី”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ តយោ ភិក្ខូ វិហរន្តិ។ អថ ខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “ភគវតា អនុញ្ញាតំ បញ្ចន្នំ សង្ឃេ បវារេតុំ, ចតុន្នំ អញ្ញមញ្ញំ បវារេតុំ។ មយញ្ចម្ហា តយោ ជនា។ កថំ នុ ខោ អម្ហេហិ បវារេតព្ព”ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តិណ្ណំ អញ្ញមញ្ញំ បវារេតុំ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, បវារេតព្ពំ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន តេ ភិក្ខូ ញាបេតព្ពា –

“សុណន្តុ មេ អាយស្មន្តា។ អជ្ជ បវារណា។ យទាយស្មន្តានំ បត្តកល្លំ, មយំ អញ្ញមញ្ញំ បវារេយ្យាមា”តិ។

ថេរេន ភិក្ខុនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា តេ ភិក្ខូ ឯវមស្សុ វចនីយា – “អហំ, អាវុសោ, អាយស្មន្តេ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា។ វទន្តុ មំ អាយស្មន្តា អនុកម្បំ ឧបាទាយ។ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ។ ទុតិយម្បិ…បេ…. តតិយម្បិ អហំ, អាវុសោ, អាយស្មន្តេ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា។ វទន្តុ មំ អាយស្មន្តា អនុកម្បំ ឧបាទាយ។ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមី”តិ។

នវកេន ភិក្ខុនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា តេ ភិក្ខូ ឯវមស្សុ វចនីយា – “អហំ, ភន្តេ, អាយស្មន្តេ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា។ វទន្តុ មំ អាយស្មន្តា អនុកម្បំ ឧបាទាយ។ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ។ ទុតិយម្បិ…បេ…. តតិយម្បិ អហំ, ភន្តេ, អាយស្មន្តេ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា។ វទន្តុ មំ អាយស្មន្តា អនុកម្បំ ឧបាទាយ។ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមី”តិ ។

២១៧. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ ទ្វេ ភិក្ខូ វិហរន្តិ។ អថ ខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “ភគវតា អនុញ្ញាតំ បញ្ចន្នំ សង្ឃេ បវារេតុំ, ចតុន្នំ អញ្ញមញ្ញំ បវារេតុំ, តិណ្ណំ អញ្ញមញ្ញំ បវារេតុំ។ មយញ្ចម្ហា ទ្វេ ជនា។ កថំ នុ ខោ អម្ហេហិ បវារេតព្ព”ន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ទ្វិន្នំ អញ្ញមញ្ញំ បវារេតុំ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, បវារេតព្ពំ។ ថេរេន ភិក្ខុនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា នវោ ភិក្ខុ ឯវមស្ស វចនីយោ – “អហំ, អាវុសោ, អាយស្មន្តំ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា។ វទតុ មំ អាយស្មា អនុកម្បំ ឧបាទាយ។ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ។ ទុតិយម្បិ…បេ…. តតិយម្បិ អហំ, អាវុសោ, អាយស្មន្តំ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា។ វទតុ មំ អាយស្មា អនុកម្បំ ឧបាទាយ។ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមី”តិ។

នវកេន ភិក្ខុនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា ថេរោ ភិក្ខុ ឯវមស្ស វចនីយោ – “អហំ, ភន្តេ, អាយស្មន្តំ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា។ វទតុ មំ អាយស្មា អនុកម្បំ ឧបាទាយ។ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ។ ទុតិយម្បិ…បេ…. តតិយម្បិ អហំ, ភន្តេ, អាយស្មន្តំ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា។ វទតុ មំ អាយស្មា អនុកម្បំ ឧបាទាយ។ បស្សន្តោ បដិករិស្សាមី”តិ។

២១៨. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ ឯកោ ភិក្ខុ វិហរតិ។ អថ ខោ តស្ស ភិក្ខុនោ ឯតទហោសិ – “ភគវតា អនុញ្ញាតំ បញ្ចន្នំ សង្ឃេ បវារេតុំ, ចតុន្នំ អញ្ញមញ្ញំ បវារេតុំ, តិណ្ណំ អញ្ញមញ្ញំ បវារេតុំ, ទ្វិន្នំ អញ្ញមញ្ញំ បវារេតុំ។ អហញ្ចម្ហិ ឯកកោ។ កថំ នុ ខោ មយា បវារេតព្ព”ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ ឯកោ ភិក្ខុ វិហរតិ។ តេន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា យត្ថ ភិក្ខូ បដិក្កមន្តិ ឧបដ្ឋានសាលាយ វា មណ្ឌបេ វា រុក្ខមូលេ វា, សោ ទេសោ សម្មជ្ជិត្វា បានីយំ បរិភោជនីយំ

ឧបង្ឃាបេត្វា អាសនំ បញ្ញាបេត្វា បទីបំ កត្វា និសីទិតព្ពំ។ សចេ អញ្ញេ ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ, តេហិ សទ្ធឹ បវារេតព្ពំ; នោ ចេ អាគច្ឆន្តិ, ‘អជ្ជ មេ បវារណា’តិ អធិដ្ឋាតព្ពំ។ នោ ចេ អធិដ្ឋេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

តត្រ , ភិក្ខវេ, យត្ថ បញ្ច ភិក្ខូ វិហរន្តិ, ន ឯកស្ស បវារណំ អាហរិត្វា

ចតូហិ សង្ឃេ បវារេតព្ពំ។ បវារេយ្យុំ ចេ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ តត្រ, ភិក្ខវេ, យត្ថ ចត្តារោ ភិក្ខូ វិហរន្តិ, ន ឯកស្ស បវារណំ អាហរិត្វា តីហិ អញ្ញមញ្ញំ បវារេតព្ពំ។ បវារេយ្យុំ ចេ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ តត្រ, ភិក្ខវេ, យត្ថ តយោ ភិក្ខូ វិហរន្តិ, ន ឯកស្ស បវារណំ អាហរិត្វា ទ្វីហិ អញ្ញមញ្ញំ បវារេតព្ពំ។ បវារេយ្យុំ ចេ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ តត្រ, ភិក្ខវេ, យត្ថ ទ្វេ ភិក្ខូ វិហរន្តិ, ន ឯកស្ស បវារណំ អាហរិត្វា ឯកេន អធិដ្ឋាតព្ពំ។ អធិដ្ឋេយ្យ ចេ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

សង្ឃបវារណាទិប្បភេទា និដ្ឋិតា។

១២៥. អាបត្តិបដិកម្មវិធិ

២១៩. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ តទហុ បវារណាយ អាបត្តឹ អាបន្នោ ហោតិ។ អថ ខោ តស្ស ភិក្ខុនោ ឯតទហោសិ – “ភគវតា បញ្ញត្តំ ‘ន សាបត្តិកេន បវារេតព្ព’ន្តិ។ អហញ្ចម្ហិ អាបត្តឹ អាបន្នោ។ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្ព”ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ [អារោចេសិ (ក.)]។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ តទហុ បវារណាយ អាបត្តឹ អាបន្នោ ហោតិ។ តេន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា ឯកំ ភិក្ខុំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ – “អហំ, អាវុសោ, ឥត្ថន្នាមំ អាបត្តឹ អាបន្នោ, តំ បដិទេសេមី”តិ។ តេន វត្តព្ពោ – “បស្សសី”តិ។ អាម បស្សាមីតិ។ អាយតឹ សំវរេយ្យាសីតិ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ តទហុ បវារណាយ អាបត្តិយា វេមតិកោ ហោតិ។ តេន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា ឯកំ ភិក្ខុំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ – “អហំ, អាវុសោ, ឥត្ថន្នាមាយ អាបត្តិយា វេមតិកោ; យទា និព្ពេមតិកោ ភវិស្សាមិ តទា តំ អាបត្តឹ បដិករិស្សាមី”តិ វត្វា បវារេតព្ពំ; ន ត្វេវ តប្បច្ចយា បវារណាយ អន្តរាយោ កាតព្ពោតិ។

អាបត្តិបដិកម្មវិធិ និដ្ឋិតា។

១២៦. អាបត្តិអាវិករណវិធិ

២២០. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ បវារយមានោ អាបត្តឹ សរតិ។ អថ ខោ តស្ស ភិក្ខុនោ ឯតទហោសិ – “ភគវតា បញ្ញត្តំ ‘ន សាបត្តិកេន បវារេតព្ព’ន្តិ។ អហញ្ចម្ហិ អាបត្តឹ អាបន្នោ។ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្ព”ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បវារយមានោ អាបត្តឹ សរតិ។ តេន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា សាមន្តោ ភិក្ខុ ឯវមស្ស វចនីយោ – “អហំ, អាវុសោ, ឥត្ថន្នាមំ អាបត្តឹ អាបន្នោ។ ឥតោ វុដ្ឋហិត្វា តំ អាបត្តឹ បដិករិស្សាមី”តិ វត្វា បវារេតព្ពំ; ន ត្វេវ តប្បច្ចយា បវារណាយ អន្តរាយោ កាតព្ពោ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បវារយមានោ អាបត្តិយា វេមតិកោ ហោតិ។ តេន, ភិក្ខវេ,

ភិក្ខុនា សាមន្តោ ភិក្ខុ ឯវមស្ស វចនីយោ – “អហំ, អាវុសោ, ឥត្ថន្នាមាយ អាបត្តិយា វេមតិកោ; យទា និព្ពេមតិកោ ភវិស្សាមិ តទា តំ អាបត្តឹ បដិករិស្សាមី”តិ វត្វា បវារេតព្ពំ; ន ត្វេវ តប្បច្ចយា បវារណាយ អន្តរាយោ កាតព្ពោតិ។

អាបត្តិ អាវិករណវិធិ និដ្ឋិតា។

១២៧. សភាគាបត្តិបដិកម្មវិធិ

២២១. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ សព្ពោ សង្ឃោ សភាគំ អាបត្តឹ អាបន្នោ ហោតិ។ អថ ខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “ភគវតា បញ្ញត្តំ ‘ន សភាគា អាបត្តិ ទេសេតព្ពា, ន សភាគា អាបត្តិ បដិគ្គហេតព្ពា’តិ។ អយញ្ច សព្ពោ សង្ឃោ សភាគំ អាបត្តឹ អាបន្នោ។ កថំ នុ ខោ អម្ហេហិ បដិបជ្ជិតព្ព”ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ សព្ពោ សង្ឃោ សភាគំ អាបត្តឹ អាបន្នោ ហោតិ។ តេហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ ឯកោ ភិក្ខុ សាមន្តា អាវាសា សជ្ជុកំ បាហេតព្ពោ – គច្ឆាវុសោ, តំ អាបត្តឹ បដិករិត្វា អាគច្ឆ, មយំ តេ សន្តិកេ តំ អាបត្តឹ បដិករិស្សាមាតិ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ, ឥច្ចេតំ កុសលំ។ នោ ចេ លភេថ, ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ សព្ពោ សង្ឃោ សភាគំ អាបត្តឹ អាបន្នោ។ យទា អញ្ញំ ភិក្ខុំ សុទ្ធំ អនាបត្តិកំ បស្សិស្សតិ តទា តស្ស សន្តិកេ តំ អាបត្តឹ បដិករិស្សតី”តិ វត្វា បវារេតព្ពំ; ន ត្វេវ តប្បច្ចយា បវារណាយ អន្តរាយោ កាតព្ពោ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ សព្ពោ សង្ឃោ សភាគាយ អាបត្តិយា វេមតិកោ ហោតិ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ សព្ពោ សង្ឃោ សភាគាយ អាបត្តិយា វេមតិកោ។ យទា និព្ពេមតិកោ ភវិស្សតិ តទា តំ អាបត្តឹ បដិករិស្សតី”តិ វត្វា, បវារេតព្ពំ, ន ត្វេវ តប្បច្ចយា បវារណាយ អន្តរាយោ កាតព្ពោតិ។

សភាគាបត្តិបដិកម្មវិធិ និដ្ឋិតា។

បឋមភាណវារោ និដ្ឋិតោ។

១២៨. អនាបត្តិបន្នរសកំ

២២២. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតឹសុ, បញ្ច វា អតិរេកា វា។ តេ ន ជានឹសុ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ បវារេសុំ។ តេហិ បវារិយមានេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆឹសុ ពហុតរា។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ, បញ្ច វា អតិរេកា វា។ តេ ន ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ បវារេន្តិ។ តេហិ បវារិយមានេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា។ តេហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ បុន បវារេតព្ពំ។ បវារិតានំ អនាបត្តិ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ, បញ្ច វា អតិរេកា វា។ តេ ន ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ បវារេន្តិ។ តេហិ បវារិយមានេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា។ បវារិតា សុប្បវារិតា, អវសេសេហិ បវារេតព្ពំ។ បវារិតានំ អនាបត្តិ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ, បញ្ច វា អតិរេកា វា។ តេ ន ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ បវារេន្តិ។ តេហិ បវារិយមានេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ថោកតរា។ បវារិតា សុប្បវារិតា, អវសេសេហិ បវារេតព្ពំ។ បវារិតានំ អនាបត្តិ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ, បញ្ច វា អតិរេកា វា។ តេ ន ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ បវារេន្តិ។ តេហិ បវារិតមត្តេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា។ តេហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ បុន បវារេតព្ពំ។ បវារិតានំ អនាបត្តិ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ, បញ្ច វា អតិរេកា វា។ តេ ន ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ បវារេន្តិ។ តេហិ បវារិតមត្តេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា។ បវារិតា សុប្បវារិតា, តេសំ សន្តិកេ បវារេតព្ពំ។ បវារិតានំ អនាបត្តិ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ, បញ្ច វា អតិរេកា វា។ តេ ន ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ បវារេន្តិ។ តេហិ បវារិតមត្តេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ថោកតរា។ បវារិតា សុប្បវារិតា, តេសំ សន្តិកេ បវារេតព្ពំ។ បវារិតានំ អនាបត្តិ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ, បញ្ច វា អតិរេកា វា។ តេ ន ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ បវារេន្តិ។ តេហិ បវារិតមត្តេ, អវុដ្ឋិតាយ បរិសាយ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា។ តេហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ បុន បវារេតព្ពំ។ បវារិតានំ អនាបត្តិ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ, បញ្ច វា អតិរេកា វា។ តេ ន ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ បវារេន្តិ។ តេហិ បវារិតមត្តេ, អវុដ្ឋិតាយ បរិសាយ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា។ បវារិតា សុប្បវារិតា, តេសំ សន្តិកេ បវារេតព្ពំ។ បវារិតានំ អនាបត្តិ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ, បញ្ច វា អតិរេកា វា។ តេ ន ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ បវារេន្តិ។ តេហិ បវារិតមត្តេ, អវុដ្ឋិតាយ បរិសាយ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ថោកតរា។ បវារិតា សុប្បវារិតា, តេសំ សន្តិកេ បវារេតព្ពំ។ បវារិតានំ អនាបត្តិ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ, បញ្ច វា អតិរេកា វា។ តេ ន ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ បវារេន្តិ។ តេហិ បវារិតមត្តេ, ឯកច្ចាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា។ តេហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ បុន បវារេតព្ពំ។ បវារិតានំ អនាបត្តិ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ, បញ្ច វា អតិរេកា វា។ តេ ន ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ បវារេន្តិ។ តេហិ បវារិតមត្តេ, ឯកច្ចាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា។ បវារិតា សុប្បវារិតា, តេសំ សន្តិកេ បវារេតព្ពំ។ បវារិតានំ អនាបត្តិ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ, បញ្ច វា អតិរេកា វា។ តេ ន ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ បវារេន្តិ។ តេហិ បវារិតមត្តេ, ឯកច្ចាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ថោកតរា។ បវារិតា សុប្បវារិតា, តេសំ សន្តិកេ បវារេតព្ពំ។ បវារិតានំ អនាបត្តិ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ, បញ្ច វា អតិរេកា វា។ តេ ន ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ បវារេន្តិ។ តេហិ បវារិតមត្តេ, សព្ពាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា។ តេហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ បុន បវារេតព្ពំ។ បវារិតានំ អនាបត្តិ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ, បញ្ច វា អតិរេកា វា។ តេ ន ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ បវារេន្តិ។ តេហិ បវារិតមត្តេ, សព្ពាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា។ បវារិតា សុប្បវារិតា, តេសំ សន្តិកេ បវារេតព្ពំ។ បវារិតានំ អនាបត្តិ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ, បញ្ច វា អតិរេកា វា។ តេ ន ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញិនោ បវារេន្តិ។ តេហិ បវារិតមត្តេ, សព្ពាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ថោកតរា។ បវារិតា សុប្បវារិតា, តេសំ សន្តិកេ បវារេតព្ពំ។ បវារិតានំ អនាបត្តិ។

អនាបត្តិបន្នរសកំ និដ្ឋិតំ។

១២៩. វគ្គាវគ្គសញ្ញីបន្នរសកំ

២២៣. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ, បញ្ច វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា វគ្គសញ្ញិនោ បវារេន្តិ។ តេហិ បវារិយមានេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា។ តេហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ បុន បវារេតព្ពំ។ បវារិតានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ, បញ្ច វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា វគ្គសញ្ញិនោ បវារេន្តិ។ តេហិ បវារិយមានេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា។ បវារិតា សុប្បវារិតា, អវសេសេហិ បវារេតព្ពំ។ បវារិតានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ, បញ្ច វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា វគ្គសញ្ញិនោ បវារេន្តិ។ តេហិ បវារិយមានេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ថោកតរា។ បវារិតា សុប្បវារិតា, អវសេសេហិ បវារេតព្ពំ។ បវារិតានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ, បញ្ច វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វគ្គា វគ្គសញ្ញិនោ បវារេន្តិ។ តេហិ បវារិតមត្តេ,...បេ.... អវុដ្ឋិតាយ បរិសាយ...បេ.... ឯកច្ចាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ...បេ.... សព្ពាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា...បេ.... សមសមា...បេ.... ថោកតរា។ បវារិតា សុប្បវារិតា, តេសំ សន្តិកេ បវារេតព្ពំ។ បវារិតានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

វគ្គាវគ្គសញ្ញីបន្នរសកំ និដ្ឋិតំ។

១៣០. វេមតិកបន្នរសកំ

២២៤. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ, បញ្ច វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ “កប្បតិ នុ ខោ អម្ហាកំ បវារេតុំ, ន នុ ខោ កប្បតី”តិ វេមតិកា បវារេន្តិ។ តេហិ បវារិយមានេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា។ តេហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ បុន បវារេតព្ពំ។ បវារិតានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ, បញ្ច វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ “កប្បតិ នុ ខោ អម្ហាកំ បវារេតុំ, ន នុ ខោ កប្បតី”តិ វេមតិកា បវារេន្តិ។ តេហិ បវារិយមានេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា។ បវារិតា សុប្បវារិតា, អវសេសេហិ បវារេតព្ពំ។ បវារិតានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ, បញ្ច វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ “កប្បតិ នុ ខោ អម្ហាកំ បវារេតុំ, ន នុ ខោ កប្បតី”តិ វេមតិកា បវារេន្តិ។ តេហិ បវារិយមានេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ថោកតរា។ បវារិតា សុប្បវារិតា, អវសេសេហិ បវារេតព្ពំ។ បវារិតានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ, បញ្ច វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ “កប្បតិ នុ ខោ អម្ហាកំ បវារេតុំ, ន នុ

ខោ កប្បតី”តិ វេមតិកា បវារេន្តិ។ តេហិ បវារិតមត្តេ…បេ.… អវុដ្ឋិតាយ បរិសាយ…បេ.… ឯកច្ចាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ…បេ.… សព្ពាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា…បេ.… សមសមា…បេ.… ថោកតរា។ បវារិតា សុប្បវារិតា, តេសំ សន្តិកេ បវារេតព្ពំ។ បវារិតានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

វេមតិកបន្នរសកំ និដ្ឋិតំ។

១៣១. កុក្កុច្ចបកតបន្នរសកំ

២២៥. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ, បញ្ច វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ “កប្បតេវ អម្ហាកំ បវារេតុំ, នាម្ហាកំ ន កប្បតី”តិ កុក្កុច្ចបកតា បវារេន្តិ។ តេហិ បវារិយមានេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា។ តេហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ បុន បវារេតព្ពំ។ បវារិតានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ, បញ្ច វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ “កប្បតេវ អម្ហាកំ បវារេតុំ, នាម្ហាកំ ន កប្បតី”តិ កុក្កុច្ចបកតា បវារេន្តិ។ តេហិ បវារិយមានេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា។ បវារិតា សុប្បវារិតា, អវសេសេហិ បវារេតព្ពំ។ បវារិតានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញរស្មិំ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ, បញ្ច វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ “កប្បតេវ អម្ហាកំ បវារេតុំ, នាម្ហាកំ ន កប្បតី”តិ កុក្កុច្ចបកតា បវារេន្តិ។ តេហិ បវារិយមានេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ថោកតរា។ បវារិតា សុប្បវារិតា, អវសេសេហិ [អវសេសេហិ តេសំ សន្តិកេ (ក.)] បវារេតព្ពំ។ បវារិតានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ, បញ្ច វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ “កប្បតេវ អម្ហាកំ បវារេតុំ, នាម្ហាកំ ន កប្បតី”តិ កុក្កុច្ចបកតា បវារេន្តិ។ តេហិ បវារិតមត្តេ,…បេ.… អវុដ្ឋិតាយ បរិសាយ…បេ.… ឯកច្ចាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ…បេ.… សព្ពាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា…បេ.… សមសមា…បេ.… ថោកតរា។ បវារិតា សុប្បវារិតា, តេសំ សន្តិកេ បវារេតព្ពំ។ បវារិតានំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

កុក្កុច្ចបកតបន្នរសកំ និដ្ឋិតំ។

១៣២. ភេទបុរេក្ខារបន្នរសកំ

២២៦. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ, បញ្ច វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ “នស្សន្តេតេ, វិនស្សន្តេតេ, កោ តេហិ អត្ថោ”តិ ភេទបុរេក្ខារា បវារេន្តិ។ តេហិ បវារិយមានេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ តេហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ បុន បវារេតព្ពំ។ បវារិតានំ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ, បញ្ច វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ “នស្សន្តេតេ, វិនស្សន្តេតេ, កោ តេហិ អត្ថោ”តិ ភេទបុរេក្ខារា បវារេន្តិ។ តេហិ បវារិយមានេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា។ បវារិតា សុប្បវារិតា, អវសេសេហិ បវារេតព្ពំ។ បវារិតានំ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ, បញ្ច វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ “នស្សន្តេតេ, វិនស្សន្តេតេ , កោ តេហិ អត្ថោ”តិ – ភេទបុរេក្ខារា បវារេន្តិ។ តេហិ បវារិយមានេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ថោកតរា។ បវារិតា សុប្បវារិតា, អវសេសេហិ បវារេតព្ពំ។ បវារិតានំ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ, បញ្ច វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ “នស្សន្តេតេ, វិនស្សន្តេតេ, កោ តេហិ

អត្ថោ”តិ – ភេទបុរេក្ខារា បវារេន្តិ។ តេហិ បវារិតមត្តេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា, តេហិ ភិក្ខវេ ភិក្ខូហិ បុន បវារេតព្ពំ, បវារិតានំ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ, បញ្ច វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ “នស្សន្តេតេ, វិនស្សន្តេតេ, កោ តេហិ អត្ថោ”តិ ភេទបុរេក្ខារា បវារេន្តិ។ តេហិ បវារិតមត្តេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា។ បវារិតា សុប្បវារិតា, តេសំ សន្តិកេ បវារេតព្ពំ។ បវារិតានំ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ, បញ្ច វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ “នស្សន្តេតេ, វិនស្សន្តេតេ, កោ តេហិ អត្ថោ”តិ ភេទបុរេក្ខារា បវារេន្តិ។ តេហិ បវារិតមត្តេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ថោកតរា។ បវារិតា សុប្បវារិតា, តេសំ សន្តិកេ បវារេតព្ពំ។ បវារិតានំ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ, បញ្ច វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ “នស្សន្តេតេ, វិនស្សន្តេតេ, កោ តេហិ អត្ថោ”តិ ភេទបុរេក្ខារា បវារេន្តិ។ តេហិ បវារិតមត្តេ, អវុដ្ឋិតាយ បរិសាយ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា។ តេហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ បុន បវារេតព្ពំ។ បវារិតានំ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ, បញ្ច វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ “នស្សន្តេតេ, វិនស្សន្តេតេ, កោ តេហិ អត្ថោ”តិ ភេទបុរេក្ខារា បវារេន្តិ។ តេហិ បវារិតមត្តេ, អវុដ្ឋិតាយ បរិសាយ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា។ បវារិតា សុប្បវារិតា, តេសំ សន្តិកេ បវារេតព្ពំ។ បវារិតានំ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ, បញ្ច វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ “នស្សន្តេតេ, វិនស្សន្តេតេ, កោ តេហិ អត្ថោ”តិ ភេទបុរេក្ខារា បវារេន្តិ។ តេហិ បវារិតមត្តេ, អវុដ្ឋិតាយ បរិសាយ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ថោកតរា។ បវារិតា សុប្បវារិតា, តេសំ សន្តិកេ បវារេតព្ពំ។ បវារិតានំ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ, បញ្ច វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ “នស្សន្តេតេ, វិនស្សន្តេតេ, កោ តេហិ អត្ថោ”តិ ភេទបុរេក្ខារា បវារេន្តិ។ តេហិ បវារិតមត្តេ, ឯកច្ចាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា។ តេហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ បុន បវារេតព្ពំ។ បវារិតានំ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ, បញ្ច វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ “នស្សន្តេតេ, វិនស្សន្តេតេ, កោ តេហិ អត្ថោ”តិ ភេទបុរេក្ខារា បវារេន្តិ។ តេហិ បវារិតមត្តេ, ឯកច្ចាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា។ បវារិតា សុប្បវារិតា, តេសំ សន្តិកេ បវារេតព្ពំ។ បវារិតានំ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ, បញ្ច វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ “នស្សន្តេតេ, វិនស្សន្តេតេ, កោ តេហិ អត្ថោ”តិ ភេទបុរេក្ខារា បវារេន្តិ។ តេហិ បវារិតមត្តេ, ឯកច្ចាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ថោកតរា។ បវារិតា សុប្បវារិតា, តេសំ សន្តិកេ បវារេតព្ពំ។ បវារិតានំ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ, បញ្ច វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ “នស្សន្តេតេ, វិនស្សន្តេតេ, កោ តេហិ អត្ថោ”តិ ភេទបុរេក្ខារា បវារេន្តិ។ តេហិ បវារិតមត្តេ, សព្ពាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា។ តេហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ បុន បវារេតព្ពំ។ បវារិតានំ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ, បញ្ច វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ “នស្សន្តេតេ, វិនស្សន្តេតេ, កោ តេហិ

អត្ថោ”តិ ភេទបុរេក្ខារា បវារេន្តិ។ តេហិ បវារិតមត្តេ, សព្ពាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ សមសមា។ បវារិតា សុប្បវារិតា, តេសំ សន្តិកេ បវារេតព្ពំ។ បវារិតានំ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា

ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ, បញ្ច វា អតិរេកា វា។ តេ ជានន្តិ “អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អនាគតា”តិ។ តេ “នស្សន្តេតេ, វិនស្សន្តេតេ, កោ តេហិ អត្ថោ”តិ ភេទបុរេក្ខារា បវារេន្តិ។ តេហិ បវារិតមត្តេ, សព្ពាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ, អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ ថោកតរា។ បវារិតា សុប្បវារិតា, តេសំ សន្តិកេ បវារេតព្ពំ។ បវារិតានំ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។

ភេទបុរេក្ខារបន្នរសកំ និដ្ឋិតំ។

បញ្ចវីសត្តិកា និដ្ឋិតា។

១៣៣. សីមោក្កន្តិកបេយ្យាលំ

២២៧. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ, បញ្ច វា អតិរេកា វា។ តេ ន ជានន្តិ “អញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អន្តោសីមំ ឱក្កមន្តី”តិ…បេ…. តេ ន ជានន្តិ “អញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អន្តោសីមំ ឱក្កន្តា”តិ…បេ…. តេ ន បស្សន្តិ អញ្ញេ អាវាសិកេ ភិក្ខូ អន្តោសីមំ ឱក្កមន្តេ…បេ…. តេ ន បស្សន្តិ អញ្ញេ អាវាសិកេ ភិក្ខូ អន្តោសីមំ ឱក្កន្តេ…បេ…. តេ ន សុណន្តិ “អញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អន្តោសីមំ ឱក្កមន្តី”តិ…បេ…. តេ ន សុណន្តិ “អញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខូ អន្តោសីមំ ឱក្កន្តា”តិ…បេ….។

អាវាសិកេន អាវាសិកា ឯកសតបញ្ចសត្តតិ តិកនយតោ, អាវាសិកេន អាគន្តុកា, អាគន្តុកេន អាវាសិកា, អាគន្តុកេន អាគន្តុកា, បេយ្យាលមុខេន សត្ត តិកសតានិ ហោន្តិ។

សីមោក្កន្តិកបេយ្យាលំ និដ្ឋិតំ។

១៣៤. ទិវសនានត្តំ

២២៨. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អាវាសិកានំ ភិក្ខូនំ ចាតុទ្ទសោ ហោតិ, អាគន្តុកានំ បន្នរសោ។ សចេ អាវាសិកា ពហុតរា ហោន្តិ, អាគន្តុកេហិ អាវាសិកានំ អនុវត្តិតព្ពំ។ សចេ សមសមា ហោន្តិ, អាគន្តុកេហិ អាវាសិកានំ អនុវត្តិតព្ពំ។ សចេ អាគន្តុកា ពហុតរា ហោន្តិ, អាវាសិកេហិ អាគន្តុកានំ អនុវត្តិតព្ពំ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អាវាសិកានំ ភិក្ខូនំ បន្នរសោ ហោតិ, អាគន្តុកានំ ចាតុទ្ទសោ។ សចេ អាវាសិកា ពហុតរា ហោន្តិ, អាគន្តុកេហិ អាវាសិកានំ អនុវត្តិតព្ពំ។ សចេ សមសមា ហោន្តិ, អាគន្តុកេហិ អាវាសិកានំ អនុវត្តិតព្ពំ។ សចេ អាគន្តុកា ពហុតរា ហោន្តិ, អាវាសិកេហិ អាគន្តុកានំ អនុវត្តិតព្ពំ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អាវាសិកានំ ភិក្ខូនំ បាដិបទោ ហោតិ, អាគន្តុកានំ បន្នរសោ។ សចេ អាវាសិកា ពហុតរា ហោន្តិ, អាវាសិកេហិ អាគន្តុកានំ នាកាមា ទាតព្ពា សាមគ្គី; អាគន្តុកេហិ និស្សីមំ គន្ត្វា បវារេតព្ពំ។ សចេ សមសមា ហោន្តិ, អាវាសិកេហិ អាគន្តុកានំ នាកាមា ទាតព្ពា សាមគ្គី; អាគន្តុកេហិ និស្សីមំ គន្ត្វា បវារេតព្ពំ ។ សចេ អាគន្តុកា ពហុតរា ហោន្តិ, អាវាសិកេហិ អាគន្តុកានំ សាមគ្គី វា ទាតព្ពា, និស្សីមំ វា គន្តព្ពំ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អាវាសិកានំ ភិក្ខូនំ បន្នរសោ ហោតិ, អាគន្តុកានំ បាដិបទោ។ សចេ អាវាសិកា ពហុតរា ហោន្តិ, អាគន្តុកេហិ អាវាសិកានំ សាមគ្គី វា ទាតព្ពា, និស្សីមំ វា គន្តព្ពំ។ សចេ សមសមា ហោន្តិ, អាគន្តុកេហិ អាវាសិកានំ សាមគ្គី វា ទាតព្ពា, និស្សីមំ វា គន្តព្ពំ។ សចេ អាគន្តុកា ពហុតរា ហោន្តិ, អាគន្តុកេហិ អាវាសិកានំ នាកាមា ទាតព្ពា សាមគ្គី; អាវាសិកេហិ និស្សីមំ គន្ត្វា បវារេតព្ពំ។

ទិវសនានត្តំ និដ្ឋិតំ។

១៣៥. លិង្គាទិទស្សនំ

២២៩. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អាគន្តុកា ភិក្ខូ បស្សន្តិ អាវាសិកានំ ភិក្ខូនំ អាវាសិកាការំ, អាវាសិកលិង្គំ, អាវាសិកនិមិត្តំ, អាវាសិកុទ្ទេសំ, សុបញ្ញត្តំ មញ្ចបីឋំ ភិសិពិព្ពោហនំ, បានីយំ បរិភោជនីយំ សុបដ្ឋិតំ, បរិវេណំ សុសម្មដ្ឋំ; បស្សិត្វា វេមតិកា ហោន្តិ – “អត្ថិ នុ ខោ អាវាសិកា ភិក្ខូ, នត្ថិ នុ ខោ”តិ។ តេ វេមតិកា ន វិចិនន្តិ, អវិចិនិត្វា បវារេន្តិ។ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស…បេ…. តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ, វិចិនិត្វា ន បស្សន្តិ, អបស្សិត្វា បវារេន្តិ។ អនាបត្តិ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ, វិចិនិត្វា បស្សន្តិ, បស្សិត្វា ឯកតោ បវារេន្តិ។ អនាបត្តិ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ, វិចិនិត្វា បស្សន្តិ, បស្សិត្វា បាដេក្កំ បវារេន្តិ។ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ, វិចិនិត្វា បស្សន្តិ, បស្សិត្វា – “នស្សន្តេតេ, វិនស្សន្តេតេ, កោ តេហិ អត្ថោ”តិ – ភេទបុរេក្ខារា បវារេន្តិ។ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អាគន្តុកា ភិក្ខូ សុណន្តិ អាវាសិកានំ ភិក្ខូនំ អាវាសិកាការំ, អាវាសិកលិង្គំ, អាវាសិកនិមិត្តំ, អាវាសិកុទ្ទេសំ, ចង្កមន្តានំ បទសទ្ទំ, សជ្ឈាយសទ្ទំ, ឧក្កាសិតសទ្ទំ, ខិបិតសទ្ទំ; សុត្វា វេមតិកា ហោន្តិ – “អត្ថិ នុ ខោ អាវាសិកា ភិក្ខូ, នត្ថិ នុ ខោ”តិ។ តេ វេមតិកា ន វិចិនន្តិ, អវិចិនិត្វា បវារេន្តិ។ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ, វិចិនិត្វា ន បស្សន្តិ, អបស្សិត្វា បវារេន្តិ។ អនាបត្តិ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ, វិចិនិត្វា បស្សន្តិ, បស្សិត្វា ឯកតោ បវារេន្តិ។ អនាបត្តិ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ, វិចិនិត្វា បស្សន្តិ, បស្សិត្វា បាដេក្កំ បវារេន្តិ។ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ, វិចិនិត្វា បស្សន្តិ, បស្សិត្វា “នស្សន្តេតេ, វិនស្សន្តេតេ, កោ តេហិ អត្ថោ”តិ ភេទបុរេក្ខារា បវារេន្តិ។ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អាវាសិកា ភិក្ខូ បស្សន្តិ អាគន្តុកានំ ភិក្ខូនំ អាគន្តុកាការំ, អាគន្តុកលិង្គំ, អាគន្តុកនិមិត្តំ, អាគន្តុកុទ្ទេសំ, អញ្ញាតកំ បត្តំ, អញ្ញាតកំ ចីវរំ, អញ្ញាតកំ និសីទនំ, បាទានំ ធោតំ, ឧទកនិស្សេកំ; បស្សិត្វា វេមតិកា ហោន្តិ – “អត្ថិ នុ ខោ អាគន្តុកា ភិក្ខូ, នត្ថិ នុ ខោ”តិ។ តេ វេមតិកា ន វិចិនន្តិ, អវិចិនិត្វា បវារេន្តិ។ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ, វិចិនិត្វា ន បស្សន្តិ, អបស្សិត្វា បវារេន្តិ។ អនាបត្តិ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ, វិចិនិត្វា បស្សន្តិ, បស្សិត្វា ឯកតោ បវារេន្តិ។ អនាបត្តិ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ, វិចិនិត្វា បស្សន្តិ, បស្សិត្វា បាដេក្កំ បវារេន្តិ។ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ, វិចិនិត្វា បស្សន្តិ, បស្សិត្វា – នស្សន្តេតេ, វិនស្សន្តេតេ, កោ តេហិ អត្ថោតិ – ភេទបុរេក្ខារា បវារេន្តិ។ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អាវាសិកា ភិក្ខូ សុណន្តិ អាគន្តុកានំ ភិក្ខូនំ អាគន្តុកាការំ,

អាគន្តុកលិង្គំ, អាគន្តុកនិមិត្តំ, អាគន្តុកុទ្ទេសំ, អាគច្ឆន្តានំ បទសទ្ទំ, ឧបាហនបប្ផោដនសទ្ទំ, ឧក្កាសិតសទ្ទំ, ខិបិតសទ្ទំ; សុត្វា វេមតិកា ហោន្តិ – “អត្ថិ នុ ខោ អាគន្តុកា ភិក្ខូ, នត្ថិ នុ ខោ”តិ។ តេ វេមតិកា ន វិចិនន្តិ, អវិចិនិត្វា បវារេន្តិ។ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ, វិចិនិត្វា ន បស្សន្តិ, អបស្សិត្វា បវារេន្តិ។ អនាបត្តិ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ, វិចិនិត្វា បស្សន្តិ, បស្សិត្វា ឯកតោ បវារេន្តិ។ អនាបត្តិ។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ, វិចិនិត្វា បស្សន្តិ, បស្សិត្វា បាដេក្កំ បវារេន្តិ។ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ តេ វេមតិកា វិចិនន្តិ, វិចិនិត្វា បស្សន្តិ, បស្សិត្វា – នស្សន្តេតេ, វិនស្សន្តេតេ, កោ តេហិ អត្ថោតិ – ភេទបុរេក្ខារា បវារេន្តិ។ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។

លិង្គាទិទស្សនំ និដ្ឋិតំ។

១៣៦. នានាសំវាសកាទីហិ បវារណា

២៣០. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អាគន្តុកា ភិក្ខូ បស្សន្តិ អាវាសិកេ ភិក្ខូ នានាសំវាសកេ។ តេ សមានសំវាសកទិដ្ឋិំ បដិលភន្តិ, សមានសំវាសកទិដ្ឋិំ បដិលភិត្វា ន បុច្ឆន្តិ, អបុច្ឆិត្វា ឯកតោ បវារេន្តិ។ អនាបត្តិ។ តេ បុច្ឆន្តិ, បុច្ឆិត្វា នាភិវិតរន្តិ, អនភិវិតរិត្វា ឯកតោ បវារេន្តិ។ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ តេ បុច្ឆន្តិ, បុច្ឆិត្វា នាភិវិតរន្តិ, អនភិវិតរិត្វា បាដេក្កំ បវារេន្តិ។ អនាបត្តិ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អាគន្តុកា ភិក្ខូ បស្សន្តិ អាវាសិកេ ភិក្ខូ សមានសំវាសកេ។ តេ នានាសំវាសកទិដ្ឋិំ បដិលភន្តិ, នានាសំវាសកទិដ្ឋិំ បដិលភិត្វា ន បុច្ឆន្តិ, អបុច្ឆិត្វា ឯកតោ បវារេន្តិ។ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ តេ បុច្ឆន្តិ, បុច្ឆិត្វា អភិវិតរន្តិ, អភិវិតរិត្វា បាដេក្កំ បវារេន្តិ។ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ តេ បុច្ឆន្តិ, បុច្ឆិត្វា អភិវិតរន្តិ, អភិវិតរិត្វា ឯកតោ បវារេន្តិ។ អនាបត្តិ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អាវាសិកា ភិក្ខូ បស្សន្តិ អាគន្តុកេ ភិក្ខូ នានាសំវាសកេ។ តេ សមានសំវាសកទិដ្ឋី បដិលភន្តិ, សមានសំវាសកទិដ្ឋី បដិលភិត្វា ន បុច្ឆន្តិ, អបុច្ឆិត្វា ឯកតោ បវារេន្តិ។ អនាបត្តិ។ តេ បុច្ឆន្តិ, បុច្ឆិត្វា នាភិវិតរន្តិ, អនភិវិតរិត្វា ឯកតោ បវារេន្តិ។ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ តេ បុច្ឆន្តិ, បុច្ឆិត្វា នាភិវិតរន្តិ, អនភិវិតរិត្វា បាដេក្កំ បវារេន្តិ។ អនាបត្តិ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អាវាសិកា ភិក្ខូ បស្សន្តិ អាគន្តុកេ ភិក្ខូ សមានសំវាសកេ។ តេ នានាសំវាសកទិដ្ឋី បដិលភន្តិ, នានាសំវាសកទិដ្ឋី បដិលភិត្វា ន បុច្ឆន្តិ, អបុច្ឆិត្វា ឯកតោ បវារេន្តិ។ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ តេ បុច្ឆន្តិ, បុច្ឆិត្វា អភិវិតរន្តិ, អភិវិតរិត្វា បាដេក្កំ បវារេន្តិ។ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ តេ បុច្ឆន្តិ, បុច្ឆិត្វា អភិវិតរន្តិ, អភិវិតរិត្វា ឯកតោ បវារេន្តិ។ អនាបត្តិ។

នានាសំវាសកាទីហិ បវារណា និដ្ឋិតា។

១៣៧. ន គន្តព្ពវារោ

២៣១. ន, ភិក្ខវេ, តទហុ បវារណាយ សភិក្ខុកា អាវាសា អភិក្ខុកោ អាវាសោ គន្តព្ពោ, អញ្ញត្រ សង្ឃេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។ ន, ភិក្ខវេ, តទហុ បវារណាយ សភិក្ខុកា អាវាសា អភិក្ខុកោ អនាវាសោ គន្តព្ពោ, អញ្ញត្រ សង្ឃេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។ ន, ភិក្ខវេ, តទហុ បវារណាយ សភិក្ខុកា អាវាសា អភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្ពោ, អញ្ញត្រ សង្ឃេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។

ន , ភិក្ខវេ, តទហុ បវារណាយ សភិក្ខុកា អនាវាសា អភិក្ខុកោ អាវាសោ គន្តព្ពោ, អញ្ញត្រ សង្ឃេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។ ន, ភិក្ខវេ, តទហុ បវារណាយ សភិក្ខុកា អនាវាសា អភិក្ខុកោ អនាវាសោ គន្តព្ពោ, អញ្ញត្រ សង្ឃេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។ ន, ភិក្ខវេ, តទហុ បវារណាយ សភិក្ខុកា អនាវាសា អភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្ពោ, អញ្ញត្រ សង្ឃេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។

ន, ភិក្ខវេ, តទហុ បវារណាយ សភិក្ខុកា អាវាសា វា អនាវាសា វា អភិក្ខុកោ អាវាសោ គន្តព្ពោ, អញ្ញត្រ សង្ឃេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។ ន, ភិក្ខវេ, តទហុ បវារណាយ សភិក្ខុកា អាវាសា វា អនាវាសា វា អភិក្ខុកោ អនាវាសោ គន្តព្ពោ, អញ្ញត្រ សង្ឃេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា ។ ន, ភិក្ខវេ, តទហុ បវារណាយ សភិក្ខុកា អាវាសា វា អនាវាសា វា អភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្ពោ, អញ្ញត្រ សង្ឃេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។

ន, ភិក្ខវេ, តទហុ បវារណាយ សភិក្ខុកា អាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ គន្តព្ពោ, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា, អញ្ញត្រ សង្ឃេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។ ន, ភិក្ខវេ, តទហុ បវារណាយ សភិក្ខុកា អាវាសា សភិក្ខុកោ អនាវាសោ គន្តព្ពោ, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា, អញ្ញត្រ សង្ឃេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។ ន, ភិក្ខវេ, តទហុ បវារណាយ សភិក្ខុកា អាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្ពោ, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា, អញ្ញត្រ សង្ឃេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។

ន, ភិក្ខវេ, តទហុ បវារណាយ សភិក្ខុកា អនាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ គន្តព្ពោ, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា, អញ្ញត្រ សង្ឃេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។ ន, ភិក្ខវេ, តទហុ បវារណាយ សភិក្ខុកា អនាវាសា សភិក្ខុកោ អនាវាសោ គន្តព្ពោ, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា, អញ្ញត្រ សង្ឃេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។ ន, ភិក្ខវេ, តទហុ បវារណាយ សភិក្ខុកា អនាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្ពោ, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា, អញ្ញត្រ សង្ឃេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។

ន , ភិក្ខវេ, តទហុ បវារណាយ សភិក្ខុកា អាវាសា វា អនាវាសា

វា សភិក្ខុកោ អាវាសោ គន្តព្ពោ, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា, អញ្ញត្រ សង្ឃេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។ ន, ភិក្ខវេ, តទហុ បវារណាយ សភិក្ខុកា អាវាសា វា អនាវាសា វា សភិក្ខុកោ អនាវាសោ គន្តព្ពោ, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា, អញ្ញត្រ សង្ឃេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។ ន, ភិក្ខវេ, តទហុ បវារណាយ សភិក្ខុកា អាវាសា វា អនាវាសា វា សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្ពោ, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា, អញ្ញត្រ សង្ឃេន, អញ្ញត្រ អន្តរាយា។

ន គន្តព្ពវារោ និដ្ឋិតោ។

១៣៨. គន្តព្ពវារោ

២៣២. គន្តព្ពោ, ភិក្ខវេ, តទហុ បវារណាយ សភិក្ខុកា អាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ , យត្ថស្សុ ភិក្ខូ សមានសំវាសកា, យំ ជញ្ញា “សក្កោមិ អជ្ជេវ គន្តុ”ន្តិ។ គន្តព្ពោ, ភិក្ខវេ, តទហុ បវារណាយ សភិក្ខុកា អាវាសា សភិក្ខុកោ អនាវាសោ...បេ.... សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ សមានសំវាសកា, យំ ជញ្ញា “សក្កោមិ អជ្ជេវ គន្តុ”ន្តិ។

គន្តព្ពោ , ភិក្ខវេ, តទហុ បវារណាយ សភិក្ខុកា អនាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ...បេ.... សភិក្ខុកោ អនាវាសោ...បេ.... សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ សមានសំវាសកា, យំ ជញ្ញា “សក្កោមិ អជ្ជេវ គន្តុ”ន្តិ។

គន្តព្ពោ, ភិក្ខវេ, តទហុ បវារណាយ សភិក្ខុកា អាវាសា វា អនាវាសា វា សភិក្ខុកោ

អាវាសោ...បេ.... សភិក្ខុកោ អនាវាសោ...បេ.... សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា, យត្ថស្សុ ភិក្ខូ សមានសំវាសកា, យំ ជញ្ញា “សក្កោមិ អជ្ជេវ គន្តុ”ន្តិ។

គន្តព្ពវារោ និដ្ឋិតោ។

១៣៩. វជ្ជនីយបុគ្គលសន្ទស្សនា

២៣៣. ន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនិយា និសិន្នបរិសាយ បវារេតព្ពំ។ យោ បវារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ ន, ភិក្ខវេ, សិក្ខមានាយ...បេ.... ន សាមណេរស្ស...បេ.... ន សាមណេរិយា...បេ.... ន សិក្ខំ បច្ចក្ខាតកស្ស...បេ.... ន អន្តិមវត្ថុំ អជ្ឈាបន្នកស្ស និសិន្នបរិសាយ បវារេតព្ពំ។ យោ បវារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

ន អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិត្តកស្ស និសិន្នបរិសាយ បវារេតព្ពំ។ យោ បវារេយ្យ, យថាធម្មោ ការេតព្ពោ។ ន អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខិត្តកស្ស...បេ.... ន បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខិត្តកស្ស និសិន្នបរិសាយ បវារេតព្ពំ។ យោ បវារេយ្យ, យថាធម្មោ ការេតព្ពោ។

ន បណ្ឌកស្ស និសិន្នបរិសាយ បវារេតព្ពំ។ យោ បវារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ ន ថេយ្យសំវាសកស្ស...បេ.... ន តិត្ថិយបក្កន្តកស្ស...បេ.... ន តិរច្ឆានគតស្ស...បេ.... ន មាតុឃាតកស្ស...បេ.... ន បិតុឃាតកស្ស...បេ.... ន អរហន្តឃាតកស្ស...បេ.... ន ភិក្ខុនិទូសកស្ស ...បេ.... ន សង្ឃភេទកស្ស...បេ.... ន លោហិតុប្បាទកស្ស ...បេ.... ន ឧភតោព្យញ្ជនកស្ស និសិន្នបរិសាយ បវារេតព្ពំ។ យោ បវារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

ន, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកបវារណាទានេន បវារេតព្ពំ, អញ្ញត្រ អវុដ្ឋិតាយ បរិសាយ។ ន ច, ភិក្ខវេ, អប្បវារណាយ បវារេតព្ពំ, អញ្ញត្រ សង្ឃសាមគ្គិយាតិ។

វជ្ជនីយបុគ្គលសន្ទស្សនា និដ្ឋិតា។

ទុតិយភាណវារោ និដ្ឋិតោ។

១៤០. ទ្វេវាចិកាទិបវារណា

២៣៤. តេន ខោ បន សមយេន កោសលេសុ ជនបទេ អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ សវរភយំ អហោសិ។ ភិក្ខូ នាសក្ខិំសុ តេវាចិកំ បវារេតុំ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ទ្វេវាចិកំ បវារេតុន្តិ។

ពាឡ្ហតរំ សវរភយំ អហោសិ។ ភិក្ខូ នាសក្ខិំសុ ទ្វេវាចិកំ បវារេតុំ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឯកវាចិកំ បវារេតុន្តិ។

ពាឡ្ហតរំ សវរភយំ អហោសិ។ ភិក្ខូ នាសក្ខិំសុ ឯកវាចិកំ បវារេតុំ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សមានវស្សិកំ បវារេតុន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ មនុស្សេហិ ទានំ ទេន្តេហិ យេភុយ្យេន រត្តិ ខេបិតា ហោតិ។ អថ ខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “មនុស្សេហិ ទានំ ទេន្តេហិ យេភុយ្យេន រត្តិ ខេបិតា។ សចេ សង្ឃោ តេវាចិកំ បវារេស្សតិ, អប្បវារិតោវ សង្ឃោ ភវិស្សតិ, អថាយំ រត្តិ វិភាយិស្សតិ។ កថំ នុ ខោ អម្ហេហិ បដិបជ្ជិតព្ពន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ មនុស្សេហិ ទានំ ទេន្តេហិ យេភុយ្យេន រត្តិ ខេបិតា ហោតិ។ តត្រ ចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “មនុស្សេហិ ទានំ ទេន្តេហិ យេភុយ្យេន រត្តិ ខេបិតា។ សចេ សង្ឃោ តេវាចិកំ បវារេស្សតិ, អប្បវារិតោវ សង្ឃោ ភវិស្សតិ, អថាយំ រត្តិ វិភាយិស្សតី”តិ, ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ មនុស្សេហិ ទានំ ទេន្តេហិ យេភុយ្យេន រត្តិ ខេបិតា។ សចេ សង្ឃោ តេវាចិកំ បវារេស្សតិ, អប្បវារិតោវ សង្ឃោ ភវិស្សតិ, អថាយំ រត្តិ វិភាយិស្សតិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ទ្វេវាចិកំ, ឯកវាចិកំ, សមានវស្សិកំ បវារេយ្យា”តិ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ ភិក្ខូហិ ធម្មំ ភណន្តេហិ...បេ.... សុត្តន្តិកេហិ សុត្តន្តំ សង្គាយន្តេហិ... វិនយធរេហិ វិនយំ វិនិច្ឆិនន្តេហិ... ធម្មកថិកេហិ ធម្មំ សាកច្ឆន្តេហិ... ភិក្ខូហិ កលហំ ករោន្តេហិ យេភុយ្យេន រត្តិ ខេបិតា ហោតិ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “ភិក្ខូហិ កលហំ ករោន្តេហិ យេភុយ្យេន រត្តិ ខេបិតា។ សចេ សង្ឃោ តេវាចិកំ បវារេស្សតិ, អប្បវារិតោវ សង្ឃោ ភវិស្សតិ, អថាយំ រត្តិ វិភាយិស្សតី”តិ, ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ភិក្ខូហិ កលហំ ករោន្តេហិ យេភុយ្យេន រត្តិ ខេបិតា។ សចេ សង្ឃោ តេវាចិកំ បវារេស្សតិ, អប្បវារិតោវ សង្ឃោ ភវិស្សតិ, អថាយំ រត្តិ វិភាយិស្សតិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ទ្វេវាចិកំ, ឯកវាចិកំ, សមានវស្សិកំ បវារេយ្យា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន កោសលេសុ ជនបទេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ មហាភិក្ខុសង្ឃោ សន្និបតិតោ ហោតិ , បរិត្តញ្ច អនោវស្សិកំ [អនោវស្សកំ (ក.)] ហោតិ, មហា ច មេឃោ ឧគ្គតោ ហោតិ។ អថ ខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “អយំ ខោ មហាភិក្ខុសង្ឃោ សន្និបតិតោ, បរិត្តញ្ច អនោវស្សិកំ, មហា ច មេឃោ ឧគ្គតោ។ សចេ សង្ឃោ តេវាចិកំ បវារេស្សតិ, អប្បវារិតោវ សង្ឃោ ភវិស្សតិ, អថាយំ មេឃោ បវស្សិស្សតិ។ កថំ នុ ខោ អម្ហេហិ បដិបជ្ជិតព្ពន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ មហាភិក្ខុសង្ឃោ សន្និបតិតោ ហោតិ, បរិត្តញ្ច អនោវស្សិកំ ហោតិ, មហា ច មេឃោ ឧគ្គតោ ហោតិ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ មហាភិក្ខុសង្ឃោ សន្និបតិតោ, បរិត្តញ្ច អនោវស្សិកំ, មហា ច មេឃោ ឧគ្គតោ។ សចេ សង្ឃោ តេវាចិកំ បវារេស្សតិ, អប្បវារិតោវ សង្ឃោ ភវិស្សតិ, អថាយំ មេឃោ បវស្សិស្សតី”តិ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ មហាភិក្ខុសង្ឃោ សន្និបតិតោ, បរិត្តញ្ច អនោវស្សិកំ, មហា ច មេឃោ ឧគ្គតោ។ សចេ សង្ឃោ តេវាចិកំ បវារេស្សតិ, អប្បវារិតោវ សង្ឃោ ភវិស្សតិ, អថាយំ មេឃោ បវស្សិស្សតិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ទ្វេវាចិកំ, ឯកវាចិកំ, សមានវស្សិកំ បវារេយ្យា”តិ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ តទហុ បវារណាយ រាជន្តរាយោ ហោតិ...បេ.... ចោរន្តរាយោ ហោតិ... អគ្យន្តរាយោ ហោតិ... ឧទកន្តរាយោ ហោតិ... មនុស្សន្តរាយោ ហោតិ... អមនុស្សន្តរាយោ ហោតិ... វាឡន្តរាយោ ហោតិ... សរីសបន្តរាយោ ហោតិ... ជីវិតន្តរាយោ ហោតិ... ព្រហ្មចរិយន្តរាយោ ហោតិ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, ព្រហ្មចរិយន្តរាយោ ។ សចេ សង្ឃោ តេវាចិកំ បវារេស្សតិ, អប្បវារិតោវ សង្ឃោ ភវិស្សតិ, អថាយំ ព្រហ្មចរិយន្តរាយោ ភវិស្សតី”តិ, ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ ព្រហ្មចរិយន្តរាយោ។ សចេ សង្ឃោ តេវាចិកំ បវារេស្សតិ, អប្បវារិតោវ សង្ឃោ ភវិស្សតិ, អថាយំ ព្រហ្មចរិយន្តរាយោ ភវិស្សតិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ទ្វេវាចិកំ, ឯកវាចិកំ, សមានវស្សិកំ បវារេយ្យា”តិ។

ទ្វេវាចិកាទិបវារណា និដ្ឋិតា។

១៤១. បវារណាឋបនំ

២៣៥. តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ សាបត្តិកា បវារេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, សាបត្តិកេន បវារេតព្ពំ។ យោ បវារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, យោ សាបត្តិកោ បវារេតិ, តស្ស ឱកាសំ ការាបេត្វា អាបត្តិយា ចោទេតុន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ឱកាសំ ការាបិយមានា ន ឥច្ឆន្តិ ឱកាសំ កាតុំ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឱកាសំ អករោន្តស្ស បវារណំ ឋបេតុំ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, ឋបេតព្ពា។ តទហុ បវារណាយ ចាតុទ្ទសេ វា បន្នរសេ វា តស្មិំ បុគ្គលេ សម្មុខីភូតេ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរិតព្ពំ – “សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥត្ថន្នាមោ បុគ្គលោ សាបត្តិកោ ។ តស្ស បវារណំ ឋបេមិ។ ន តស្មិំ សម្មុខីភូតេ បវារេតព្ពា”ន្តិ។ ឋបិតា ហោតិ បវារណាតិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ – បុរម្ហាកំ បេសលា ភិក្ខូ បវារណំ ឋបេន្តីតិ – បដិកច្ចេវ សុទ្ធានំ ភិក្ខូនំ អនាបត្តិកានំ អវត្ថុស្មិំ អការណេ បវារណំ ឋបេន្តិ, បវារិតានម្បិ បវារណំ ឋបេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, សុទ្ធានំ ភិក្ខូនំ អនាបត្តិកានំ អវត្ថុស្មិំ អការណេ បវារណា ឋបេតព្ពា។ យោ ឋបេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ ន, ភិក្ខវេ, បវារិតានម្បិ បវារណា ឋបេតព្ពា។ យោ ឋបេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។

២៣៦. ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ឋបិតា ហោតិ បវារណា, ឯវំ អដ្ឋបិតា។ កថញ្ច, ភិក្ខវេ, អដ្ឋបិតា ហោតិ បវារណា? តេវាចិកាយ ចេ, ភិក្ខវេ, បវារណាយ ភាសិតាយ លបិតាយ បរិយោសិតាយ បវារណំ ឋបេតិ, អដ្ឋបិតា ហោតិ បវារណា។ ទ្វេវាចិកាយ ចេ, ភិក្ខវេ,… ឯកវាចិកាយ ចេ, ភិក្ខវេ,… សមានវស្សិកាយ ចេ, ភិក្ខវេ, បវារណាយ ភាសិតាយ លបិតាយ បរិយោសិតាយ បវារណំ ឋបេតិ , អដ្ឋបិតា ហោតិ បវារណា។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, អដ្ឋបិតា ហោតិ បវារណា។

កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ឋបិតា ហោតិ បវារណា? តេវាចិកាយ, ចេ, ភិក្ខវេ, បវារណាយ ភាសិតាយ លបិតាយ អបរិយោសិតាយ បវារណំ ឋបេតិ, ឋបិតា ហោតិ បវារណា។ ទ្វេវាចិកាយ ចេ, ភិក្ខវេ,… ឯកវាចិកាយ ចេ, ភិក្ខវេ,… សមានវស្សិកាយ ចេ, ភិក្ខវេ, បវារណាយ ភាសិតាយ លបិតាយ អបរិយោសិតាយ បវារណំ ឋបេតិ, ឋបិតា ហោតិ បវារណា។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ឋបិតា ហោតិ បវារណា។

២៣៧. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, តទហុ បវារណាយ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស បវារណំ ឋបេតិ។ តំ ចេ ភិក្ខុំ អញ្ញេ ភិក្ខូ ជានន្តិ, “អយំ ខោ អាយស្មា អបរិសុទ្ធកាយសមាចារោ, អបរិសុទ្ធវចីសមាចារោ, អបរិសុទ្ធាជីវោ, ពាលោ, អព្យត្តោ, ន បដិពលោ អនុយុញ្ជីយមានោ អនុយោគំ ទាតុ”ន្តិ, ‘អលំ, ភិក្ខុ, មា ភណ្ឌនំ, មា កលហំ, មា វិគ្គហំ, មា វិវាទ’ន្តិ ឱមទ្ទិត្វា សង្ឃេន បវារេតព្ពំ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, តទហុ បវារណាយ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស បវារណំ ឋបេតិ។ តំ ចេ ភិក្ខុំ អញ្ញេ ភិក្ខូ ជានន្តិ, “អយំ ខោ អាយស្មា បរិសុទ្ធកាយសមាចារោ, អបរិសុទ្ធវចីសមាចារោ, អបរិសុទ្ធាជីវោ, ពាលោ, អព្យត្តោ, ន បដិពលោ អនុយុញ្ជីយមានោ អនុយោគំ ទាតុ”ន្តិ, ‘អលំ, ភិក្ខុ, មា ភណ្ឌនំ, មា កលហំ, មា វិគ្គហំ, មា វិវាទ’ន្តិ ឱមទ្ទិត្វា សង្ឃេន បវារេតព្ពំ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, តទហុ បវារណាយ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស បវារណំ ឋបេតិ។ តំ ចេ ភិក្ខុំ អញ្ញេ ភិក្ខូ ជានន្តិ, “អយំ ខោ អាយស្មា បរិសុទ្ធកាយសមាចារោ, បរិសុទ្ធវចីសមាចារោ, អបរិសុទ្ធាជីវោ, ពាលោ, អព្យត្តោ, ន បដិពលោ អនុយុញ្ជីយមានោ អនុយោគំ ទាតុ”ន្តិ, ‘អលំ, ភិក្ខុ, មា ភណ្ឌនំ, មា កលហំ, មា វិគ្គហំ, មា វិវាទ’ន្តិ ឱមទ្ទិត្វា សង្ឃេន បវារេតព្ពំ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, តទហុ បវារណាយ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស បវារណំ ឋបេតិ។ តំ ចេ ភិក្ខុំ អញ្ញេ ភិក្ខូ ជានន្តិ, “អយំ ខោ អាយស្មា បរិសុទ្ធកាយសមាចារោ , បរិសុទ្ធវចីសមាចារោ, បរិសុទ្ធាជីវោ, ពាលោ, អព្យត្តោ , ន បដិពលោ អនុយុញ្ជីយមានោ អនុយោគំ ទាតុ”ន្តិ, ‘អលំ, ភិក្ខុ, មា ភណ្ឌនំ, មា កលហំ, មា វិគ្គហំ, មា វិវាទ’ន្តិ ឱមទ្ទិត្វា សង្ឃេន បវារេតព្ពំ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, តទហុ បវារណាយ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស បវារណំ ឋបេតិ។ តំ ចេ ភិក្ខុំ អញ្ញេ ភិក្ខូ ជានន្តិ, “អយំ ខោ អាយស្មា បរិសុទ្ធកាយសមាចារោ, បរិសុទ្ធវចីសមាចារោ, បរិសុទ្ធាជីវោ, បណ្ឌិតោ, ព្យត្តោ, បដិពលោ អនុយុញ្ជីយមានោ អនុយោគំ ទាតុ”ន្តិ, សោ ឯវមស្ស វចនីយោ, “យំ ខោ ត្វំ, អាវុសោ, ឥមស្ស ភិក្ខុនោ បវារណំ ឋបេសិ, កិម្ហិ នំ ឋបេសិ, សីលវិបត្តិយា វា ឋបេសិ, អាចារវិបត្តិយា វា ឋបេសិ, ទិដ្ឋិវិបត្តិយា វា ឋបេសី”តិ? សោ

ចេ ឯវំ វទេយ្យ – “សីលវិបត្តិយា វា បបេមិ, អាចារវិបត្តិយា វា បបេមិ, ទិដ្ឋិវិបត្តិយា វា បបេមី”តិ, សោ ឯវមស្ស វចនីយោ – “ជានាសិ បនាយស្មា សីលវិបត្តឹ, ជានាសិ អាចារវិបត្តឹ, ជានាសិ ទិដ្ឋិវិបត្តិ”ន្តិ? សោ ចេ ឯវំ វទេយ្យ – “ជានាមិ ខោ អហំ, អាវុសោ, សីលវិបត្តឹ, ជានាមិ អាចារវិបត្តឹ, ជានាមិ ទិដ្ឋិវិបត្តិ”ន្តិ, សោ ឯវមស្ស វចនីយោ – “កតមា បនាវុសោ, សីលវិបត្តិ, កតមា អាចារវិបត្តិ, កតមា ទិដ្ឋិវិបត្តី”តិ? សោ ចេ ឯវំ វទេយ្យ – “ចត្តារិ បារាជិកានិ, តេរស សង្ឃាទិសេសា, អយំ សីលវិបត្តិ; ថុល្លច្ចយំ, បាចិត្តិយំ, បាដិទេសនីយំ, ទុក្កដំ, ទុព្ភាសិតំ, អយំ អាចារវិបត្តិ; មិច្ឆាទិដ្ឋិ, អន្តគ្គាហិកាទិដ្ឋិ, អយំ ទិដ្ឋិវិបត្តី”តិ, សោ ឯវមស្ស វចនីយោ – “យំ ខោ ត្វំ , អាវុសោ, ឥមស្ស ភិក្ខុនោ បវារណំ ឋបេសិ, ទិដ្ឋេន វា ឋបេសិ, សុតេន វា ឋបេសិ, បរិសង្កាយ វា ឋបេសី”តិ? សោ ចេ ឯវំ វទេយ្យ – “ទិដ្ឋេន វា ឋបេមិ, សុតេន វា ឋបេមិ, បរិសង្កាយ វា ឋបេមី”តិ, សោ ឯវមស្ស វចនីយោ – “យំ ខោ ត្វំ, អាវុសោ, ឥមស្ស ភិក្ខុនោ ទិដ្ឋេន បវារណំ ឋបេសិ, កឹ តេ ទិដ្ឋំ, កិន្តិ តេ ទិដ្ឋំ, កទា តេ ទិដ្ឋំ, កត្ថ តេ ទិដ្ឋំ, បារាជិកំ អជ្ឈាបជ្ជន្តោ ទិដ្ឋោ, សង្ឃាទិសេសំ អជ្ឈាបជ្ជន្តោ ទិដ្ឋោ, ថុល្លច្ចយំ… បាចិត្តិយំ… បាដិទេសនីយំ… ទុក្កដំ… ទុព្ភាសិតំ អជ្ឈាបជ្ជន្តោ ទិដ្ឋោ, កត្ថ ច ត្វំ អហោសិ, កត្ថ ចាយំ ភិក្ខុ អហោសិ, កិញ្ច ត្វំ ករោសិ, កិញ្ចាយំ ភិក្ខុ ករោតី”តិ? សោ ចេ ឯវំ វទេយ្យ – “ន ខោ អហំ, អាវុសោ, ឥមស្ស ភិក្ខុនោ ទិដ្ឋេន បវារណំ ឋបេមិ, អបិច សុតេន បវារណំ ឋបេមី”តិ, សោ ឯវមស្ស វចនីយោ – “យំ ខោ ត្វំ, អាវុសោ, ឥមស្ស ភិក្ខុនោ សុតេន បវារណំ ឋបេសិ, កឹ តេ សុតំ, កិន្តិ តេ សុតំ, កទា តេ សុតំ, កត្ថ តេ សុតំ, បារាជិកំ អជ្ឈាបន្នោតិ សុតំ, សង្ឃាទិសេសំ អជ្ឈាបន្នោតិ សុតំ, ថុល្លច្ចយំ… បាចិត្តិយំ… បាដិទេសនីយំ… ទុក្កដំ… ទុព្ភាសិតំ អជ្ឈាបន្នោតិ សុតំ, ភិក្ខុស្ស សុតំ, ភិក្ខុនិយា សុតំ, សិក្ខមានាយ សុតំ, សាមណេរស្ស សុតំ, សាមណេរិយា សុតំ, ឧបាសកស្ស សុតំ, ឧបាសិកាយ សុតំ, រាជូនំ សុតំ, រាជមហាមត្តានំ សុតំ, តិត្ថិយានំ សុតំ, តិត្ថិយសាវកានំ សុត”ន្តិ? សោ ចេ ឯវំ វទេយ្យ – “ន ខោ អហំ, អាវុសោ, ឥមស្ស ភិក្ខុនោ សុតេន បវារណំ ឋបេមិ , អបិច បរិសង្កាយ បវារណំ ឋបេមី”តិ, សោ ឯវមស្ស វចនីយោ – “យំ ខោ ត្វំ, អាវុសោ, ឥមស្ស ភិក្ខុនោ បរិសង្កាយ បវារណំ ឋបេសិ, កឹ បរិសង្កសិ, កិន្តិ បរិសង្កសិ, កទា បរិសង្កសិ, កត្ថ បរិសង្កសិ, បារាជិកំ អជ្ឈាបន្នោតិ បរិសង្កសិ, សង្ឃាទិសេសំ អជ្ឈាបន្នោតិ បរិសង្កសិ, ថុល្លច្ចយំ… បាចិត្តិយំ… បាដិទេសនីយំ… ទុក្កដំ… ទុព្ភាសិតំ អជ្ឈាបន្នោតិ បរិសង្កសិ, ភិក្ខុស្ស សុត្វា បរិសង្កសិ, ភិក្ខុនិយា សុត្វា បរិសង្កសិ, សិក្ខមានាយ សុត្វា បរិសង្កសិ, សាមណេរស្ស សុត្វា បរិសង្កសិ, សាមណេរិយា សុត្វា បរិសង្កសិ, ឧបាសកស្ស សុត្វា បរិសង្កសិ, ឧបាសិកាយ សុត្វា បរិសង្កសិ, រាជូនំ សុត្វា បរិសង្កសិ, រាជមហាមត្តានំ សុត្វា បរិសង្កសិ, តិត្ថិយានំ សុត្វា បរិសង្កសិ, តិត្ថិយសាវកានំ សុត្វា បរិសង្កសី”តិ? សោ ចេ ឯវំ វទេយ្យ – “ន ខោ អហំ, អាវុសោ, ឥមស្ស ភិក្ខុនោ បរិសង្កាយ បវារណំ ឋបេមិ, អបិ ច អហម្បិ ន ជានាមិ កេន បនាហំ ឥមស្ស ភិក្ខុនោ បវារណំ ឋបេមី”តិ។ សោ ចេ, ភិក្ខវេ, ចោទកោ ភិក្ខុ អនុយោគេន វិញ្ញូនំ សព្រហ្មចារីនំ ចិត្តំ ន អារាធេតិ, អននុវាទោ ចុទិតោ ភិក្ខូតិ អលំ វចនាយ។ សោ ចេ, ភិក្ខវេ, ចោទកោ ភិក្ខុ អនុយោគេន វិញ្ញូនំ សព្រហ្មចារីនំ ចិត្តំ អារាធេតិ, សានុវាទោ ចុទិតោ ភិក្ខូតិ អលំ វចនាយ។ សោ ចេ, ភិក្ខវេ, ចោទកោ ភិក្ខុ អមូលកេន បារាជិកេន អនុទ្ធំសិតំ បដិជានាតិ, សង្ឃាទិសេសំ អារោបេត្វា សង្ឃេន បវារេតព្ពំ។ សោ ចេ, ភិក្ខវេ, ចោទកោ ភិក្ខុ អមូលកេន សង្ឃាទិសេសេន អនុទ្ធំសិតំ បដិជានាតិ, យថាធម្មំ ការាបេត្វា សង្ឃេន បវារេតព្ពំ។ សោ ចេ, ភិក្ខវេ, ចោទកោ, ភិក្ខុ អមូលកេន ថុល្លច្ចយេន… បាចិត្តិយេន… បាដិទេសនីយេន… ទុក្កដេន… ទុព្ភាសិតេន អនុទ្ធំសិតំ បដិជានាតិ, យថាធម្មំ ការាបេត្វា សង្ឃេន បវារេតព្ពំ។ សោ ចេ, ភិក្ខវេ, ចុទិតោ ភិក្ខុ បារាជិកំ អជ្ឈាបន្នោតិ បដិជានាតិ, នាសេត្វា សង្ឃេន បវារេតព្ពំ។ សោ ចេ, ភិក្ខវេ, ចុទិតោ ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសំ អជ្ឈាបន្នោតិ បដិជានាតិ, សង្ឃាទិសេសំ អារោបេត្វា សង្ឃេន បវារេតព្ពំ។ សោ ចេ, ភិក្ខវេ, ចុទិតោ ភិក្ខុ ថុល្លច្ចយំ… បាចិត្តិយំ… បាដិទេសនីយំ… ទុក្កដំ… ទុព្ភាសិតំ អជ្ឈាបន្នោតិ បដិជានាតិ, យថាធម្មំ ការាបេត្វា សង្ឃេន បវារេតព្ពំ។

បវារណាឋបនំ និដ្ឋិតំ។

១៤២. ថុល្លច្ចយវត្ថុកាទិ

២៣៨. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ តទហុ បវារណាយ ថុល្លច្ចយំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ។ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ថុល្លច្ចយទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ, ឯកច្ចេ ភិក្ខូ សង្ឃាទិសេសទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ។ យេ តេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ ថុល្លច្ចយទិដ្ឋិនោ, តេហិ សោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឯកមន្តំ អបនេត្វា យថាធម្មំ ការាបេត្វា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ – “យំ ខោ សោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ អាបត្តឹ អាបន្នោ, សាស្ស យថាធម្មំ បដិកតា។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ បវារេយ្យា”តិ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ តទហុ បវារណាយ ថុល្លច្ចយំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ។ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ថុល្លច្ចយទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ, ឯកច្ចេ ភិក្ខូ បាចិត្តិយទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ…បេ…. ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ថុល្លច្ចយទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ, ឯកច្ចេ ភិក្ខូ បាដិទេសនីយទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ… ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ថុល្លច្ចយទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ, ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ទុក្កដទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ…

ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ចុល្លច្ចយទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ, ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ទុព្ភាសិតទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ។ យេ តេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ ចុល្លច្ចយទិដ្ឋិនោ, តេហិ សោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឯកមន្តំ អបនេត្វា យថាធម្មំ ការាបេត្វា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ – “យំ ខោ សោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ អាបត្តឹ អាបន្នោ, សាស្ស យថាធម្មំ បដិកតា។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ បវារេយ្យា”តិ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ តទហុ បវារណាយ បាចិត្តិយំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ…បេ… បាដិទេសនីយំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ… ទុក្កដំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ… ទុព្ភាសិតំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ។ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ទុព្ភាសិតទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ, ឯកច្ចេ ភិក្ខូ សង្ឃាទិសេសទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ។ យេ តេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ ទុព្ភាសិតទិដ្ឋិនោ, តេហិ សោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឯកមន្តំ អបនេត្វា យថាធម្មំ ការាបេត្វា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ – “យំ ខោ សោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ អាបត្តឹ អាបន្នោ, សាស្ស យថាធម្មំ បដិកតា។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ បវារេយ្យា”តិ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ តទហុ បវារណាយ ទុព្ភាសិតំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ។ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ទុព្ភាសិតទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ, ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ថុល្លច្ចយទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ…បេ… ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ទុព្ភាសិតទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ, ឯកច្ចេ ភិក្ខូ បាចិត្តិយទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ… ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ទុព្ភាសិតទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ, ឯកច្ចេ ភិក្ខូ បាដិទេសនីយទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ… ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ទុព្ភាសិតទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ, ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ទុក្កដទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ។ យេ តេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ ទុព្ភាសិតទិដ្ឋិនោ, តេហិ សោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឯកមន្តំ អបនេត្វា យថាធម្មំ ការាបេត្វា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ – “យំ ខោ សោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ អាបត្តឹ អាបន្នោ, សាស្ស យថាធម្មំ បដិកតា។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ បវារេយ្យា”តិ។

ថុល្លច្ចយវត្ថុកាទិ និដ្ឋិតា។

១៤៣. វត្ថុឋបនាទិ

២៣៩. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ តទហុ បវារណាយ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរេយ្យ – “សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥទំ វត្ថុ បញ្ញាយតិ, ន បុគ្គលោ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, វត្ថុំ ឋបេត្វា សង្ឃោ បវារេយ្យា”តិ។ សោ ឯវមស្ស វចនីយោ – “ភគវតា ខោ, អាវុសោ, វិសុទ្ធានំ បវារណា បញ្ញត្តា។ សចេ វត្ថុ បញ្ញាយតិ, ន បុគ្គលោ, ឥទានេវ នំ វទេហី”តិ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ តទហុ បវារណាយ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរេយ្យ – “សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អយំ បុគ្គលោ បញ្ញាយតិ, ន វត្ថុ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, បុគ្គលំ ឋបេត្វា សង្ឃោ បវារេយ្យា”តិ។ សោ ឯវមស្ស វចនីយោ – “ភគវតា ខោ, អាវុសោ, សមគ្គានំ បវារណា បញ្ញត្តា។ សចេ បុគ្គលោ បញ្ញាយតិ, ន វត្ថុ, ឥទានេវ នំ វទេហី”តិ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ តទហុ បវារណាយ សង្ឃមជ្ឈេ ឧទាហរេយ្យ – “សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥទំ វត្ថុ ច បុគ្គលោ ច បញ្ញាយតិ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, វត្ថុញ្ច បុគ្គលញ្ច ឋបេត្វា សង្ឃោ បវារេយ្យា”តិ។ សោ ឯវមស្ស វចនីយោ – “ភគវតា ខោ, អាវុសោ, វិសុទ្ធានញ្ច សមគ្គានញ្ច បវារណា បញ្ញត្តា។ សចេ វត្ថុ ច បុគ្គលោ ច បញ្ញាយតិ, ឥទានេវ នំ វទេហី”តិ។

បុព្ពេ ចេ, ភិក្ខវេ, បវារណាយ វត្ថុ បញ្ញាយតិ, បច្ឆា បុគ្គលោ, កល្លំ វចនាយ។ បុព្ពេ ចេ, ភិក្ខវេ, បវារណាយ បុគ្គលោ បញ្ញាយតិ, បច្ឆា វត្ថុ, កល្លំ វចនាយ។ បុព្ពេ ចេ, ភិក្ខវេ, បវារណាយ វត្ថុ ច បុគ្គលោ ច បញ្ញាយតិ, តំ ចេ កតាយ បវារណាយ ឧក្កោដេតិ, ឧក្កោដនកំ បាចិត្តិយន្តិ។

វត្ថុឋបនាទិ និដ្ឋិតា។

១៤៤. ភណ្ឌនការកវត្ថុ

២៤០. តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា សន្ទិដ្ឋា សម្ភត្តា ភិក្ខូ កោសលេសុ ជនបទេ អញ្ញតរស្មឹ អាវាសេ វស្សំ ឧបគច្ឆឹសុ។ តេសំ សាមន្តា អញ្ញេ ភិក្ខូ ភណ្ឌនការកា កលហការកា វិវាទការកា ភស្សការកា សង្ឃេ អធិករណការកា វស្សំ ឧបគច្ឆឹសុ – មយំ តេសំ ភិក្ខូនំ វស្សំវុដ្ឋានំ បវារណាយ បវារណំ ឋបេស្សាមាតិ។ អស្សោសុំ ខោ តេ ភិក្ខូ – “អម្ហាកំ កិរ សាមន្តា អញ្ញេ ភិក្ខូ ភណ្ឌនការកា កលហការកា វិវាទការកា ភស្សការកា សង្ឃេ

អធិករណការកា វស្សំ ឧបគតា – មយំ តេសំ ភិក្ខូនំ វស្សំវុដ្ឋានំ បវារណាយ បវារណំ ឋបេស្សាមា’’តិ។ កថំ នុ ខោ អម្ហេហិ បដិបជ្ជិតព្ពន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, សម្ពហុលា សន្ទិដ្ឋា សម្ភត្តា ភិក្ខូ អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ វស្សំ ឧបគច្ឆន្តិ។ តេសំ សាមន្តា អញ្ញេ ភិក្ខូ ភណ្ឌនការកា កលហការកា វិវាទការកា ភស្សការកា សង្ឃេ អធិករណការកា វស្សំ ឧបគច្ឆន្តិ – មយំ តេសំ ភិក្ខូនំ វស្សំវុដ្ឋានំ បវារណាយ បវារណំ ឋបេស្សាមាតិ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តេហិ ភិក្ខូហិ ទ្វេ តយោ ឧបោសថេ ចាតុទ្ទសិកេ កាតុំ – កថំ មយំ តេហិ ភិក្ខូហិ បឋមតរំ បវារេយ្យាមាតិ។ តេ ចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ ភណ្ឌនការកា កលហការកា វិវាទការកា ភស្សការកា សង្ឃេ អធិករណការកា តំ អាវាសំ អាគច្ឆន្តិ, តេហិ, ភិក្ខវេ, អាវាសិកេហិ ភិក្ខូហិ លហុំ លហុំ សន្និបតិត្វា បវារេតព្ពំ, បវារេត្វា វត្តព្ពា – ‘‘បវារិតា ខោ មយំ, អាវុសោ; យថាយស្មន្តា មញ្ញន្តិ តថា ករោន្តូ’’តិ។ តេ ចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ ភណ្ឌនការកា កលហការកា វិវាទការកា ភស្សការកា សង្ឃេ អធិករណការកា អសំវិហិតា តំ អាវាសំ អាគច្ឆន្តិ, តេហិ, ភិក្ខវេ, អាវាសិកេហិ ភិក្ខូហិ អាសនំ បញ្ញបេតព្ពំ, បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្ពំ, បច្ចុគ្គន្ត្វា បត្តចីវរំ បដិគ្គហេតព្ពំ, បានីយេន បរិបុច្ឆិតព្ពា; តេសំ វិក្ខិត្វា [វិក្ខិបាបេត្វា (បដិវិសោធកានំ មតិ), អាចិក្ខិត្វា (ក.)] និស្សីមំ គន្ត្វា បវារេតព្ពំ, បវារេត្វា វត្តព្ពា – ‘‘បវារិតា ខោ មយំ, អាវុសោ; យថាយស្មន្តា មញ្ញន្តិ តថា ករោន្តូ’’តិ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ, ឥច្ចេតំ កុសលំ។ នោ ចេ លភេថ, អាវាសិកេន ភិក្ខុនា ព្យត្តេន បដិពលេន អាវាសិកា ភិក្ខូ ញាបេតព្ពា –

‘‘សុណន្តុ មេ, អាយស្មន្តោ [អាយស្មន្តា (ក.)], អាវាសិកា។ យទាយស្មន្តានំ បត្តកល្លំ, ឥទានិ ឧបោសថំ ករេយ្យាម, បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសេយ្យាម , អាគមេ កាឡេ បវារេយ្យាមា’’តិ។ តេ ចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ ភណ្ឌនការកា កលហការកា វិវាទការកា ភស្សការកា សង្ឃេ អធិករណការកា តេ ភិក្ខូ ឯវំ វទេយ្យុំ – ‘‘សាធាវុសោ, ឥទានេវ នោ បវារេថា’’តិ, តេ ឯវមស្សុ វចនីយា – ‘‘អនិស្សរា ខោ តុម្ហេ, អាវុសោ, អម្ហាកំ បវារណាយ; ន តាវ មយំ បវារេយ្យាមា’’តិ។ តេ ចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ ភណ្ឌនការកា កលហការកា វិវាទការកា ភស្សការកា សង្ឃេ អធិករណការកា តំ កាឡំ អនុវសេយ្យុំ, អាវាសិកេន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា ព្យត្តេន បដិពលេន អាវាសិកា ភិក្ខូ ញាបេតព្ពា –

‘‘សុណន្តុ មេ, អាយស្មន្តោ, អាវាសិកា។ យទាយស្មន្តានំ បត្តកល្លំ, ឥទានិ ឧបោសថំ ករេយ្យាម, បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសេយ្យាម, អាគមេ ជុណ្ហេ បវារេយ្យាមា’’តិ។ តេ ចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ ភណ្ឌនការកា កលហការកា វិវាទការកា ភស្សការកា សង្ឃេ អធិករណការកា តេ ភិក្ខូ ឯវំ វទេយ្យុំ – ‘‘សាធាវុសោ, ឥទានេវ នោ បវារេយ្យាថា’’តិ, តេ ឯវមស្សុ វចនីយា – ‘‘អនិស្សរា ខោ តុម្ហេ, អាវុសោ, អម្ហាកំ បវារណាយ, ន តាវ មយំ បវារេយ្យាមា’’តិ។ តេ ចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ ភណ្ឌនការកា កលហការកា វិវាទការកា ភស្សការកា សង្ឃេ អធិករណការកា តម្បិ ជុណ្ហំ អនុវសេយ្យុំ, តេហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ សព្ពេហេវ អាគមេ ជុណ្ហេ កោមុទិយា ចាតុមាសិនិយា អកាមា បវារេតព្ពំ។

តេហិ ចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ បវារិយមានេ គិលានោ អគិលានស្ស បវារណំ ឋបេតិ, សោ ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘‘អាយស្មា ខោ គិលានោ។ គិលានោ ច អននុយោគក្ខមោ វុត្តោ ភគវតា។ អាគមេហិ, អាវុសោ, យាវ អរោគោ ហោសិ។ អរោគោ អាកង្ខមានោ ចោទេស្សសី’’តិ។ ឯវញ្ចេ វុច្ចមានោ ចោទេតិ, អនាទរិយេ បាចិត្តិយំ។ តេហិ ចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ បវារិយមានេ អគិលានោ គិលានស្ស បវារណំ ឋបេតិ, សោ ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘‘អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ គិលានោ។ គិលានោ ច អននុយោគក្ខមោ វុត្តោ ភគវតា។ អាគមេហិ, អាវុសោ, យាវាយំ ភិក្ខុ អរោគោ ហោតិ។ អរោគំ អាកង្ខមានោ ចោទេស្សសី’’តិ។ ឯវញ្ចេ វុច្ចមានោ ចោទេតិ, អនាទរិយេ បាចិត្តិយំ។ តេហិ ចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ បវារិយមានេ គិលានោ គិលានស្ស បវារណំ ឋបេតិ, សោ ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘‘អាយស្មន្តា ខោ គិលានា។ គិលានោ ច អននុយោគក្ខមោ វុត្តោ ភគវតា។ អាគមេហិ, អាវុសោ, យាវ អរោគា ហោថ។ អរោគោ អរោគំ អាកង្ខមានោ ចោទេស្សសី’’តិ [យាវ អរោគោ ហោតិ, អរោគំ អាកង្ខមានោ ចោទេស្សសីតិ (ក.)]។ ឯវញ្ចេ វុច្ចមានោ ចោទេតិ, អនាទរិយេ បាចិត្តិយំ។ តេហិ ចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ បវារិយមានេ អគិលានោ អគិលានស្ស បវារណំ ឋបេតិ, ឧភោ សង្ឃេន សមនុយុញ្ជិត្វា សមនុគាហិត្វា [សមនុភាសិត្វា (សី.)] យថាធម្មំ ការាបេត្វា សង្ឃេន បវារេតព្ពន្តិ។

ភណ្ឌនការកវត្ថុ និដ្ឋិតំ។

១៤៥. បវារណាសង្គហោ

២៤១. តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា សន្ទិដ្ឋា សម្ភត្តា ភិក្ខូ កោសលេសុ ជនបទេ អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ វស្សំ ឧបគច្ឆិំសុ។ តេសំ សមគ្គានំ សម្មោទមានានំ អវិវទមានានំ វិហរតំ អញ្ញតរោ ផាសុវិហារោ អធិគតោ ហោតិ។ អថ ខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – ‘‘អម្ហាកំ ខោ សមគ្គានំ សម្មោទមានានំ អវិវទមានានំ វិហរតំ

អញ្ញតរោ ផាសុវិហារោ អធិគតោ។ សចេ មយំ ឥទានិ បវារេស្សាម , សិយាបិ ភិក្ខូ បវារេត្វា ចារិកំ បក្កមេយ្យុំ។ ឯវំ មយំ ឥមម្ហា ផាសុវិហារា បរិពាហិរា ភវិស្សាម។ កថំ នុ ខោ អម្ហេហិ បដិបជ្ជិតព្ពន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, សម្ពហុលា សន្ទិដ្ឋា សម្ភត្តា ភិក្ខូ អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ វស្សំ ឧបគច្ឆន្តិ។ តេសំ សមគ្គានំ សម្មោទមានានំ អវិវទមានានំ វិហរតំ អញ្ញតរោ ផាសុវិហារោ អធិគតោ ហោតិ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អម្ហាកំ ខោ សមគ្គានំ សម្មោទមានានំ អវិវទមានានំ វិហរតំ អញ្ញតរោ ផាសុវិហារោ អធិគតោ។ សចេ មយំ ឥទានិ បវារេស្សាម, សិយាបិ ភិក្ខូ បវារេត្វា ចារិកំ បក្កមេយ្យុំ។ ឯវំ មយំ ឥមម្ហា ផាសុវិហារា បរិពាហិរា ភវិស្សាមា”តិ, អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តេហិ ភិក្ខូហិ បវារណាសង្គហំ កាតុំ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, កាតព្ពោ។ សព្ពេហេវ ឯកជ្ឈំ សន្និបតិតព្ពំ – សន្និបតិត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អម្ហាកំ សមគ្គានំ សម្មោទមានានំ អវិវទមានានំ វិហរតំ អញ្ញតរោ ផាសុវិហារោ អធិគតោ។ សចេ មយំ ឥទានិ បវារេស្សាម, សិយាបិ ភិក្ខូ បវារេត្វា ចារិកំ បក្កមេយ្យុំ។ ឯវំ មយំ ឥមម្ហា ផាសុវិហារា បរិពាហិរា ភវិស្សាម។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ បវារណាសង្គហំ ករេយ្យ, ឥទានិ ឧបោសថំ ករេយ្យ, បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសេយ្យ, អាគមេ ជុណ្ហេ កោមុទិយា ចាតុមាសិនិយា បវារេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ អម្ហាកំ សមគ្គានំ សម្មោទមានានំ អវិវទមានានំ វិហរតំ អញ្ញតរោ ផាសុវិហារោ អធិគតោ។ សចេ មយំ ឥទានិ បវារេស្សាម, សិយាបិ ភិក្ខូ បវារេត្វា ចារិកំ បក្កមេយ្យុំ។ ឯវំ មយំ ឥមម្ហា ផាសុវិហារា បរិពាហិរា ភវិស្សាម។ សង្ឃោ បវារណាសង្គហំ ករោតិ, ឥទានិ ឧបោសថំ ករិស្សតិ, បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិស្សតិ, អាគមេ ជុណ្ហេ កោមុទិយា ចាតុមាសិនិយា បវារេស្សតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ បវារណាសង្គហស្ស ករណំ, ឥទានិ ឧបោសថំ ករិស្សតិ, បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិស្សតិ, អាគមេ ជុណ្ហេ កោមុទិយា ចាតុមាសិនិយា បវារេស្សតិ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“កតោ សង្ឃេន បវារណាសង្គហោ, ឥទានិ ឧបោសថំ ករិស្សតិ, បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិស្សតិ, អាគមេ ជុណ្ហេ កោមុទិយា ចាតុមាសិនិយា បវារេស្សតិ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

តេហិ ចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ កតេ បវារណាសង្គហេ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ឯវំ វទេយ្យ – “ឥច្ឆាមហំ, អាវុសោ, ជនបទចារិកំ បក្កមិតុំ; អត្ថិ មេ ជនបទេ ករណីយ”ន្តិ, សោ ឯវមស្ស វចនីយោ – “សាធាវុសោ, បវារេត្វា គច្ឆាហី”តិ។ សោ ចេ , ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បវារយមានោ អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ បវារណំ ឋបេតិ, សោ ឯវមស្ស វចនីយោ – “អនិស្សរោ ខោ មេ ត្វំ, អាវុសោ, បវារណាយ, ន តាវាហំ បវារេស្សាមី”តិ។ តស្ស ចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បវារយមានស្ស អញ្ញតរោ ភិក្ខុ តស្ស ភិក្ខុនោ បវារណំ ឋបេតិ, ឧភោ សង្ឃេន សមនុយុញ្ជិត្វា សមនុគាហិត្វា យថាធម្មំ ការាបេតព្ពា។ សោ ចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ជនបទេ តំ ករណីយំ តីរេត្វា បុនទេវ អន្តោ កោមុទិយា ចាតុមាសិនិយា តំ អាវាសំ អាគច្ឆតិ, តេហិ ចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ បវារិយមានេ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ តស្ស ភិក្ខុនោ បវារណំ ឋបេតិ, សោ ឯវមស្ស វចនីយោ – “អនិស្សរោ ខោ មេ ត្វំ, អាវុសោ, បវារណាយ; បវារិតោ អហ”ន្តិ។ តេហិ ចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ បវារិយមានេ សោ ភិក្ខុ អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ បវារណំ ឋបេតិ, ឧភោ សង្ឃេន សមនុយុញ្ជិត្វា សមនុគាហិត្វា យថាធម្មំ ការាបេត្វា សង្ឃេន បវារេតព្ពន្តិ។

បវារណាសង្គហោ និដ្ឋិតោ។

បវារណាក្ខន្ធកោ ចតុត្ថោ។

១៤៦. តស្សុទ្ទានំ

វស្សំវុដ្ឋា កោសលេសុ, អគមុំ សត្ថុ ទស្សនំ;
អផាសុំ បសុសំវាសំ, អញ្ញមញ្ញានុលោមតា។

បវារេន្តា បណាមញ្ច [បវារេន្តាសនេ ទ្វេ ច (សី. ស្យា.)], កម្មំ គិលានញាតកា;
រាជា ចោរា ច ធុត្តា ច, ភិក្ខុបច្ចត្ថិកា តថា។

បញ្ច ចតុតយោ ទ្វេកោ, អាបន្នោ វេមតី សរិ;

សព្ពោ សង្ឃោ វេមតិកោ, ពហូ សមា ច ថោកិកា។

អាវាសិកា ចាតុទ្ទស, លិង្គសំវាសកា ឧភោ;
គន្តព្ពំ ន និសិន្នាយ, ឆន្ទទានេ បវារណា [ឆន្ទទានបវារណា (ក.)]។

សវរេហិ ខេបិតា មេឃោ, អន្តរា ច បវារណា;
ន ឥច្ឆន្តិ បុរម្ហាកំ, អដ្ឋបិតា ច ភិក្ខុនោ។

កិម្ហិ វាតិ កតមញ្ច, ទិដ្ឋេន សុតសង្កាយ;
ចោទកោ ចុទិតកោ ច, ថុល្លច្ចយំ វត្ថុ ភណ្ឌនំ;
បវារណាសង្គហោ ច, អនិស្សរោ បវារយេតិ។

ឥមម្ហិ ខន្ធកេ វត្ថូនិ ឆចត្តារីសាតិ។

បវារណាក្ខន្ធកោ និដ្ឋិតោ។

៥. ចម្មក្ខន្ធកោ

១៤៧. សោណកោឡិវិសវត្ថុ

២៤២. តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ គិជ្ឈកូដេ បព្ពតេ។ តេន ខោ បន សមយេន រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ អសីតិយា គាមសហស្សេសុ ឥស្សរិយាធិបច្ចំ រជ្ជំ ការេតិ។ តេន ខោ បន សមយេន ចម្បាយំ សោណោ នាម កោឡិវិសោ [កោឡិវីសោ (សី.)] សេដ្ឋិបុត្តោ សុខុមាលោ ហោតិ។ តស្ស បាទតលេសុ លោមានិ ជាតានិ ហោន្តិ។ អថ ខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ តានិ អសីតិ គាមិកសហស្សានិ សន្និបាតាបេត្វា កេនចិទេវ ករណីយេន សោណស្ស កោឡិវិសស្ស សន្តិកេ ទូតំ បាហេសិ – អាគច្ឆតុ សោណោ, ឥច្ឆាមិ សោណស្ស អាគតន្តិ។ អថ ខោ សោណស្ស កោឡិវិសស្ស មាតាបិតរោ សោណំ កោឡិវិសំ ឯតទវោចុំ – ‘‘រាជា តេ, តាត សោណ, បាទេ ទក្ខិតុកាមោ។ មា ខោ ត្វំ, តាត សោណ, យេន រាជា តេន បាទេ អភិប្បសារេយ្យាសិ។ រញ្ញោ បុរតោ បល្លង្កេន និសីទ។ និសិន្នស្ស តេ រាជា បាទេ ទក្ខិស្សតី’’តិ។ អថ ខោ សោណំ កោឡិវិសំ សិវិកាយ អានេសុំ។ អថ ខោ សោណោ កោឡិវិសោ យេន រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា រាជានំ មាគធំ សេនិយំ ពិម្ពិសារំ អភិវាទេត្វា រញ្ញោ បុរតោ បល្លង្កេន និសីទិ។ អទ្ទសា ខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ សោណស្ស កោឡិវិសស្ស បាទតលេសុ លោមានិ ជាតានិ។ អថ ខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ តានិ អសីតិ គាមិកសហស្សានិ ទិដ្ឋធម្មិកេ អត្ថេ អនុសាសិត្វា ឧយ្យោជេសិ – ‘‘តុម្ហេ ខ្វត្ថ, ភណេ, មយា ទិដ្ឋធម្មិកេ អត្ថេ អនុសាសិតា; គច្ឆថ, តំ ភគវន្តំ បយិរុបាសថ; សោ នោ ភគវា សម្បរាយិកេ អត្ថេ អនុសាសិស្សតី’’តិ។

អថ ខោ តានិ អសីតិ គាមិកសហស្សានិ យេន គិជ្ឈកូដោ បព្ពតោ តេនុបសង្កមឹសុ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា សាគតោ ភគវតោ ឧបដ្ឋាកោ ហោតិ។ អថ ខោ តានិ អសីតិ គាមិកសហស្សានិ យេនាយស្មា សាគតោ តេនុបសង្កមឹសុ, ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ សាគតំ ឯតទវោចុំ – ‘‘ឥមានិ, ភន្តេ, អសីតិ គាមិកសហស្សានិ ឥធូបសង្កន្តានិ ភគវន្តំ ទស្សនាយ; សាធុ មយំ, ភន្តេ, លភេយ្យាម ភគវន្តំ ទស្សនាយា’’តិ។ ‘‘តេន ហិ តុម្ហេ អាយស្មន្តោ មុហុត្តំ ឥធេវ តាវ ហោថ, យាវាហំ ភគវន្តំ បដិវេទេមី’’តិ។ អថ ខោ អាយស្មា សាគតោ តេសំ អសីតិយា គាមិកសហស្សានំ បុរតោ បេក្ខមានានំ បាដិកាយ និមុជ្ជិត្វា ភគវតោ បុរតោ ឧម្មុជ្ជិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច – ‘‘ឥមានិ, ភន្តេ, អសីតិ គាមិកសហស្សានិ ឥធូបសង្កន្តានិ ភគវន្តំ ទស្សនាយ; យស្ស ទានិ, ភន្តេ, ភគវា កាលំ មញ្ញតី’’តិ។ ‘‘តេន ហិ ត្វំ, សាគត, វិហារបច្ឆាយាយំ អាសនំ បញ្ញបេហី’’តិ។ ‘‘ឯវំ, ភន្តេ’’តិ ខោ អាយស្មា សាគតោ ភគវតោ បដិស្សុណិត្វា បីឋំ គហេត្វា ភគវតោ បុរតោ និមុជ្ជិត្វា តេសំ អសីតិយា គាមិកសហស្សានំ បុរតោ បេក្ខមានានំ បាដិកាយ ឧម្មុជ្ជិត្វា វិហារបច្ឆាយាយំ អាសនំ បញ្ញបេតិ។ អថ ខោ ភគវា វិហារា និក្ខមិត្វា វិហារបច្ឆាយាយំ បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ។ អថ ខោ តានិ អសីតិ គាមិកសហស្សានិ យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ។ អថ ខោ តានិ អសីតិ គាមិកសហស្សានិ អាយស្មន្តំយេវ សាគតំ សមន្នាហរន្តិ, នោ តថា ភគវន្តំ។ អថ ខោ ភគវា តេសំ អសីតិយា គាមិកសហស្សានំ ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ អាយស្មន្តំ សាគតំ អាមន្តេសិ – ‘‘តេន ហិ ត្វំ, សាគត, ភិយ្យោសោមត្តាយ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ ឥទ្ធិបាដិហារិយំ ទស្សេហី’’តិ។ ‘‘ឯវំ, ភន្តេ’’តិ ខោ អាយស្មា សាគតោ ភគវតោ បដិស្សុណិត្វា វេហាសំ អព្ភុគ្គន្ត្វា អាកាសេ អន្តលិក្ខេ ចង្កមតិបិ, តិដ្ឋតិបិ, និសីទតិបិ, សេយ្យម្បិ កប្បេតិ, ធូមាយតិបិ [ធូបាយតិបិ (សី.), បធូបាយតិបិ (ស្យា.)] បជ្ជលតិបិ, អន្តរធាយតិបិ។ អថ ខោ អាយស្មា សាគតោ អាកាសេ អន្តលិក្ខេ អនេកវិហិតំ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ ឥទ្ធិបាដិហារិយំ ទស្សេត្វា ភគវតោ បាទេសុ សិរសា និបតិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច – ‘‘សត្ថា មេ, ភន្តេ, ភគវា; សាវកោហមស្មិ។ សត្ថា មេ, ភន្តេ, ភគវា; សាវកោហមស្មី’’តិ។ អថ ខោ តានិ អសីតិ គាមិកសហស្សានិ ‘‘អច្ឆរិយំ វត ភោ! អព្ភុតំ វត ភោ! សាវកោបិ នាម ឯវំ មហិទ្ធិកោ ភវិស្សតិ, ឯវំ មហានុភាវោ, អហោ នូន សត្ថា’’តិ ភគវន្តំយេវ សមន្នាហរន្តិ, នោ តថា អាយស្មន្តំ សាគតំ។

អថ ខោ ភគវា តេសំ អសីតិយា គាមិកសហស្សានំ ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ អនុបុព្ពិំ កថំ កថេសិ, សេយ្យថិទំ – ទានកថំ សីលកថំ សគ្គកថំ , កាមានំ អាទីនវំ ឱការំ សំកិលេសំ, នេក្ខម្មេ អានិសំសំ បកាសេសិ។ យទា តេ ភគវា អញ្ញាសិ កល្លចិត្តេ, មុទុចិត្តេ, វិនីវរណចិត្តេ, ឧទគ្គចិត្តេ, បសន្នចិត្តេ, អថ យា ពុទ្ធានំ សាមុក្កំសិកា ធម្មទេសនា, តំ បកាសេសិ – ទុក្ខំ, សមុទយំ, និរោធំ, មគ្គំ។ សេយ្យថាបិ នាម សុទ្ធំ វត្ថំ អបគតកាឡកំ សម្មទេវ រជនំ បដិគ្គណ្ហេយ្យ, ឯវមេវ តេសំ អសីតិយា គាមិកសហស្សានំ តស្មិំយេវ អាសនេ វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ – ‘‘យំកិញ្ចិ សមុទយធម្មំ, សព្ពំ តំ និរោធធម្ម’’ន្តិ។ តេ ទិដ្ឋធម្មា បត្តធម្មា វិទិតធម្មា បរិយោគាឡ្ហធម្មា តិណ្ណវិចិកិច្ឆា វិគតកថំកថា វេសារជ្ជប្បត្តា អបរប្បច្ចយា សត្ថុសាសនេ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ –

“អភិក្កន្តំ, ភន្តេ, អភិក្កន្តំ, ភន្តេ។ សេយ្យថាបិ, ភន្តេ, និក្កុជ្ជិតំ វា ឧក្កុជ្ជេយ្យ, បដិច្ឆន្នំ វា វិវរេយ្យ, មូឡ្ហស្ស វា មគ្គំ អាចិក្ខេយ្យ, អន្ធការេ វា តេលបជ្ជោតំ ធារេយ្យ – “ចក្ខុមន្តោ រូបានិ ទក្ខន្តី”តិ, ឯវមេវំ ភគវតា អនេកបរិយាយេន ធម្មោ បកាសិតោ។ ឯតេ មយំ, ភន្តេ, ភគវន្តំ សរណំ គច្ឆាម។ ធម្មញ្ច, ភិក្ខុសង្ឃញ្ច។ ឧបាសកេ នោ ភគវា ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតេ សរណំ គតេ”តិ។

សោណស្ស បព្ពជ្ជា

២៤៣. អថ ខោ សោណស្ស កោឡិវិសស្ស ឯតទហោសិ “យថា យថា ខោ អហំ ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ, នយិទំ សុករំ អគារំ អជ្ឈាវសតា ឯកន្តបរិបុណ្ណំ ឯកន្តបរិសុទ្ធំ សង្ខលិខិតំ ព្រហ្មចរិយំ ចរិតុំ; យំនូនាហំ កេសមស្សុំ ឱហារេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជេយ្យ”ន្តិ។ អថ ខោ តានិ អសីតិ គាមិកសហស្សានិ ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទិត្វា អនុមោទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កមិំសុ។ អថ ខោ សោណោ កោឡិវិសោ អចិរបក្កន្តេសុ តេសុ អសីតិយា គាមិកសហស្សេសុ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោណោ កោឡិវិសោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “យថា យថាហំ, ភន្តេ, ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ, នយិទំ សុករំ អគារំ អជ្ឈាវសតា ឯកន្តបរិបុណ្ណំ ឯកន្តបរិសុទ្ធំ សង្ខលិខិតំ ព្រហ្មចរិយំ ចរិតុំ។ ឥច្ឆាមហំ, ភន្តេ, កេសមស្សុំ ឱហារេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិតុំ។ បព្ពាជេតុ មំ, ភន្តេ, ភគវា”តិ។ អលត្ថ ខោ សោណោ កោឡិវិសោ ភគវតោ សន្តិកេ បព្ពជ្ជំ, អលត្ថ ឧបសម្បទំ។ អចិរុបសម្បន្នោ ច បនាយស្មា សោណោ សីតវនេ វិហរតិ។ តស្ស អច្ចារទ្ធវីរិយស្ស ចង្កមតោ បាទា ភិជ្ជិំសុ។ ចង្កមោ លោហិតេន ផុដោ ហោតិ, សេយ្យថាបិ គវាឃាតនំ។ [ឥតោ បរំ យាវ ឥមស្ស វត្ថុស្ស អវសានំ តាវ បាហោ អ. និ. ៦.៥៥ អាទយោ] អថ ខោ អាយស្មតោ សោណស្ស រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ – “យេ ខោ កេចិ ភគវតោ សាវកា អារទ្ធវីរិយា វិហរន្តិ, អហំ តេសំ អញ្ញតរោ។ អថ ច បន មេ នានុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ។ សំវិជ្ជន្តិ ខោ បន មេ កុលេ ភោគា; សក្កា ភោគេ ច ភុញ្ជិតុំ, បុញ្ញានិ ច កាតុំ។ យំនូនាហំ ហីនាយាវត្តិត្វា ភោគេ ច ភុញ្ជេយ្យំ, បុញ្ញានិ ច ករេយ្យ”ន្តិ។ អថ ខោ ភគវា អាយស្មតោ សោណស្ស ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ – សេយ្យថាបិ នាម ពលវា បុរិសោ សមិញ្ជិតំ វា ពាហំ បសារេយ្យ, បសារិតំ វា ពាហំ សមិញ្ជេយ្យ ឯវមេវ – គិជ្ឈកូដេ បព្ពតេ អន្តរហិតោ សីតវនេ បាតុរហោសិ។ អថ ខោ ភគវា សម្ពហុលេហិ ភិក្ខូហិ សទ្ធិំ សេនាសនចារិកំ អាហិណ្ឌន្តោ យេនាយស្មតោ សោណស្ស ចង្កមោ តេនុបសង្កមិ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា អាយស្មតោ សោណស្ស ចង្កមំ លោហិតេន ផុដំ, ទិស្វាន ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “កស្ស ន្វាយំ, ភិក្ខវេ, ចង្កមោ លោហិតេន ផុដោ, សេយ្យថាបិ គវាឃាតន”ន្តិ? “អាយស្មតោ, ភន្តេ, សោណស្ស អច្ចារទ្ធវីរិយស្ស ចង្កមតោ បាទា ភិជ្ជិំសុ។ តស្សាយំ ចង្កមោ លោហិតេន ផុដោ, សេយ្យថាបិ គវាឃាតន”ន្តិ។

អថ ខោ ភគវា យេនាយស្មតោ សោណស្ស វិហារោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ។ អាយស្មាបិ ខោ សោណោ ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ អាយស្មន្តំ សោណំ ភគវា ឯតទវោច – “ននុ តេ, សោណ, រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ – ‘យេ ខោ កេចិ ភគវតោ សាវកា អារទ្ធវីរិយា វិហរន្តិ, អហំ តេសំ អញ្ញតរោ។ អថ ច បន មេ នានុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ។ សំវិជ្ជន្តិ ខោ បន មេ កុលេ ភោគា; សក្កា ភោគេ ច ភុញ្ជិតុំ, បុញ្ញានិ ច កាតុំ។ យំនូនាហំ ហីនាយាវត្តិត្វា ភោគេ ច ភុញ្ជេយ្យំ, បុញ្ញានិ ច ករេយ្យ’”ន្តិ? “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ។ “តំ កិំ មញ្ញសិ, សោណ, កុសលោ ត្វំ បុព្វេ អគារិកភូតោ វីណាយ តន្តិស្សរេ”តិ? “ឯវំ, ភន្តេ”តិ។ “តំ កិំ មញ្ញសិ, សោណ, យទា តេ វីណាយ តន្តិយោ អច្ចាយតា ហោន្តិ, អបិ នុ តេ វីណា តស្មិំ សមយេ សរវតី វា ហោតិ, កម្មញ្ញា វា”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”តិ។ “តំ កិំ មញ្ញសិ, សោណ, យទា តេ វីណាយ តន្តិយោ អតិសិថិលា ហោន្តិ, អបិ នុ តេ វីណា តស្មិំ សមយេ សរវតី វា ហោតិ, កម្មញ្ញា វា”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”តិ។ “តំ កិំ មញ្ញសិ, សោណ, យទា តេ វីណាយ តន្តិយោ នេវ អច្ចាយតា ហោន្តិ នាតិសិថិលា, សមេ គុណេ បតិដ្ឋិតា, អបិ នុ តេ វីណា តស្មិំ សមយេ សរវតី វា ហោតិ, កម្មញ្ញា វា”តិ? “ឯវំ, ភន្តេ”តិ។ “ឯវមេវ ខោ, សោណ, អច្ចារទ្ធវីរិយំ ឧទ្ធច្ចាយ សំវត្តតិ , អតិលីនវីរិយំ កោសជ្ជាយ សំវត្តតិ។ តស្មាតិហ ត្វំ, សោណ, វីរិយសមតំ អធិដ្ឋហ, ឥន្ទ្រិយានញ្ច សមតំ បដិវិជ្ឈ, តត្ថ ច និមិត្តំ គណ្ហាហី”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ អាយស្មា សោណោ ភគវតោ បច្ចស្សោសិ។ អថ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ សោណំ ឥមិនា ឱវាទេន ឱវទិត្វា – សេយ្យថាបិ នាម ពលវា បុរិសោ សម្មិញ្ជិតំ វា ពាហំ បសារេយ្យ, បសារិតំ វា ពាហំ សមិញ្ជេយ្យ ឯវមេវ – សីតវនេ អាយស្មតោ សោណស្ស សម្មុខេ អន្តរហិតោ គិជ្ឈកូដេ បព្ពតេ បាតុរហោសិ។ អថ ខោ អាយស្មា សោណោ អបរេន សមយេន វីរិយសមតំ អធិដ្ឋាសិ, ឥន្ទ្រិយានញ្ច សមតំ បដិវិជ្ឈិ, តត្ថ ច និមិត្តំ អគ្គហេសិ។ អថ ខោ អាយស្មា សោណោ, ឯកោ វូបកដ្ឋោ អប្បមត្តោ អាតាបី បហិតត្តោ វិហរន្តោ, ន ចិរស្សេវ – យស្សត្ថាយ កុលបុត្តា សម្មទេវ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជន្តិ – តទនុត្តរំ ព្រហ្មចរិយបរិយោសានំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា

សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហាសិ។ ‘ខីណា ជាតិ, វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ, កតំ ករណីយំ, នាបរំ ឥត្ថត្តាយា’តិ អភិញ្ញាសិ។ អញ្ញតរោ ច បនាយស្មា សោណោ អរហតំ អហោសិ។

២៤៤. អថ ខោ អាយស្មតោ សោណស្ស អរហត្តប្បត្តស្ស ឯតទហោសិ – “យំនូនាហំ ភគវតោ សន្តិកេ អញ្ញំ ព្យាករេយ្យ”ន្តិ។ អថ ខោ អាយស្មា សោណោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា សោណោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – យោ សោ, ភន្តេ, ភិក្ខុ អរហំ ខីណាសវោ វុសិតវា កតករណីយោ ឱហិតភារោ អនុប្បត្តសទត្ថោ បរិក្ខីណភវសំយោជនោ សម្មទញ្ញា វិមុត្តោ, សោ ឆដ្ឋានានិ អធិមុត្តោ ហោតិ – នេក្ខម្មាធិមុត្តោ ហោតិ, បវិវេកាធិមុត្តោ ហោតិ, អព្យាបជ្ជាធិមុត្តោ ហោតិ, ឧបាទានក្ខយាធិមុត្តោ ហោតិ, តណ្ហក្ខយាធិមុត្តោ ហោតិ , អសម្មោហាធិមុត្តោ ហោតិ។

“សិយា ខោ បន, ភន្តេ, ឥធេកច្ចស្ស អាយស្មតោ ឯវមស្ស – ‘កេវលំ សទ្ធាមត្តកំ នូន អយមាយស្មា និស្សាយ នេក្ខម្មាធិមុត្តោ’តិ, ន ខោ បនេតំ, ភន្តេ, ឯវំ ទដ្ឋព្ពំ។ ខីណាសវោ, ភន្តេ, ភិក្ខុ, វុសិតវា, កតករណីយោ, ករណីយមត្តានំ អសមនុបស្សន្តោ កតស្ស វា បដិចយំ ខយា រាគស្ស វីតរាគត្តា នេក្ខម្មាធិមុត្តោ ហោតិ, ខយា ទោសស្ស វីតទោសត្តា នេក្ខម្មាធិមុត្តោ ហោតិ, ខយា មោហស្ស វីតមោហត្តា នេក្ខម្មាធិមុត្តោ ហោតិ។

“សិយា ខោ បន, ភន្តេ, ឥធេកច្ចស្ស អាយស្មតោ ឯវមស្ស – ‘លាភសក្ការសិលោកំ នូន អយមាយស្មា និកាមយមានោ បវិវេកាធិមុត្តោ’តិ។ ន ខោ បនេតំ, ភន្តេ, ឯវំ ទដ្ឋព្ពំ។ ខីណាសវោ, ភន្តេ, ភិក្ខុ, វុសិតវា, កតករណីយោ, ករណីយមត្តានំ [ករណីយំ អត្តនោ (អដ្ឋកថាយំ បាឡិយំ)] អសមនុបស្សន្តោ កតស្ស វា បដិចយំ, ខយា រាគស្ស វីតរាគត្តា បវិវេកាធិមុត្តោ ហោតិ, ខយា ទោសស្ស វីតទោសត្តា បវិវេកាធិមុត្តោ ហោតិ, ខយា មោហស្ស វីតមោហត្តា បវិវេកាធិមុត្តោ ហោតិ។

“សិយា ខោ បន, ភន្តេ, ឥធេកច្ចស្ស អាយស្មតោ ឯវមស្ស – ‘សីលព្ពតបរាមាសំ នូន អយមាយស្មា សារតោ បច្ចាគច្ឆន្តោ អព្យាបជ្ជាធិមុត្តោ’តិ។ ន ខោ បនេតំ, ភន្តេ, ឯវំ ទដ្ឋព្ពំ។ ខីណាសវោ, ភន្តេ, ភិក្ខុ, វុសិតវា, កតករណីយោ, ករណីយមត្តានំ អសមនុបស្សន្តោ កតស្ស វា បដិចយំ, ខយា រាគស្ស វីតរាគត្តា អព្យាបជ្ជាធិមុត្តោ ហោតិ, ខយា ទោសស្ស វីតទោសត្តា អព្យាបជ្ជាធិមុត្តោ ហោតិ, ខយា មោហស្ស វីតមោហត្តា អព្យាបជ្ជាធិមុត្តោ ហោតិ។

“ខយា រាគស្ស វីតរាគត្តា ឧបាទានក្ខយាធិមុត្តោ ហោតិ, ខយា ទោសស្ស វីតទោសត្តា ឧបាទានក្ខយាធិមុត្តោ ហោតិ, ខយា មោហស្ស វីតមោហត្តា ឧបាទានក្ខយាធិមុត្តោ ហោតិ។

“ខយា រាគស្ស វីតរាគត្តា តណ្ហក្ខយាធិមុត្តោ ហោតិ, ខយា ទោសស្ស វីតទោសត្តា តណ្ហក្ខយាធិមុត្តោ ហោតិ, ខយា មោហស្ស វីតមោហត្តា តណ្ហក្ខយាធិមុត្តោ ហោតិ។

“ខយា រាគស្ស វីតរាគត្តា អសម្មោហាធិមុត្តោ ហោតិ, ខយា ទោសស្ស វីតទោសត្តា អសម្មោហាធិមុត្តោ ហោតិ, ខយា មោហស្ស វីតមោហត្តា អសម្មោហាធិមុត្តោ ហោតិ។

“ឯវំ សម្មា វិមុត្តចិត្តស្ស, ភន្តេ, ភិក្ខុនោ ភុសា ចេបិ ចក្ខុវិញ្ញេយ្យា រូបា ចក្ខុស្ស អាបាថំ អាគច្ឆន្តិ, នេវស្ស ចិត្តំ បរិយាទិយន្តិ។ អមិស្សីកតមេវស្ស ចិត្តំ ហោតិ, ឋិតំ, អានេញ្ជប្បត្តំ, វយញ្ចស្សានុបស្សតិ។ ភុសា ចេបិ សោតវិញ្ញេយ្យា សទ្ទា...បេ.... ឃានវិញ្ញេយ្យា គន្ធា... ជិវ្ហាវិញ្ញេយ្យា រសា... កាយវិញ្ញេយ្យា ផោដ្ឋព្ពា... មនោវិញ្ញេយ្យា ធម្មា មនស្ស អាបាថំ អាគច្ឆន្តិ, នេវស្ស ចិត្តំ បរិយាទិយន្តិ; អមិស្សីកតមេវស្ស ចិត្តំ ហោតិ, ឋិតំ, អានេញ្ជប្បត្តំ, វយញ្ចស្សានុបស្សតិ។ សេយ្យថាបិ, ភន្តេ, សេលោ បព្ពតោ អច្ឆិទ្ទោ អសុសិរោ ឯកគ្ឃនោ, បុរត្ថិមាយ ចេបិ ទិសាយ អាគច្ឆេយ្យ ភុសា វាតវុដ្ឋិ, នេវ នំ សង្កម្បេយ្យ ន សម្បកម្បេយ្យ ន សម្បវេធេយ្យ; បច្ឆិមាយ ចេបិ ទិសាយ អាគច្ឆេយ្យ ភុសា វាតវុដ្ឋិ...បេ.... ឧត្តរាយ ចេបិ ទិសាយ...បេ.... ទក្ខិណាយ ចេបិ ទិសាយ អាគច្ឆេយ្យ ភុសា វាតវុដ្ឋិ, នេវ នំ សង្កម្បេយ្យ ន សម្បកម្បេយ្យ ន សម្បវេធេយ្យ, ឯវមេវ ខោ, ភន្តេ, ឯវំ សម្មា វិមុត្តចិត្តស្ស ភិក្ខុនោ ភុសា ចេបិ ចក្ខុវិញ្ញេយ្យា រូបា ចក្ខុស្ស អាបាថំ អាគច្ឆន្តិ, នេវស្ស ចិត្តំ បរិយាទិយន្តិ; អមិស្សីកតមេវស្ស ចិត្តំ ហោតិ, ឋិតំ, អានេញ្ជប្បត្តំ, វយញ្ចស្សានុបស្សតិ។ ភុសា ចេបិ សោតវិញ្ញេយ្យា សទ្ទា...បេ.... ឃានវិញ្ញេយ្យា គន្ធា... ជិវ្ហាវិញ្ញេយ្យា រសា... កាយវិញ្ញេយ្យា ផោដ្ឋព្ពា... មនោវិញ្ញេយ្យា ធម្មា មនស្ស អាបាថំ អាគច្ឆន្តិ, នេវស្ស ចិត្តំ បរិយាទិយន្តិ; អមិស្សីកតមេវស្ស ចិត្តំ ហោតិ, ឋិតំ, អានេញ្ជប្បត្តំ, វយញ្ចស្សានុបស្សតី”តិ។

នេក្ខម្មំ អធិមុត្តស្ស, បវិវេកញ្ច ចេតសោ;
អព្យាបជ្ឈាធិមុត្តស្ស, ឧបាទានក្ខយស្ស ច។

តណ្ហក្ខយាធិមុត្តស្ស , អសម្មោហញ្ច ចេតសោ;
ទិស្វា អាយតនុប្បាទំ, សម្មា ចិត្តំ វិមុច្ចតិ។

តស្ស សម្មាវិមុត្តស្ស, សន្តចិត្តស្ស ភិក្ខុនោ;
កតស្ស បដិចយោ នត្ថិ, ករណីយំ ន វិជ្ជតិ។

សេលោ យថា ឯកគ្ឃនោ, វាតេន ន សមីរតិ;
ឯវំ រូបា រសា សទ្ទា, គន្ធា ផស្សា ច កេវលា។

ឥដ្ឋា ធម្មា អនិដ្ឋា ច, ន បវេធេន្តិ តាទិនោ;
ឋិតំ ចិត្តំ វិប្បមុត្តំ, វយញ្ចស្សានុបស្សតីតិ។

សោណកោឡិវិសវត្ថុ និដ្ឋិតំ។

១៤៨. ទិគុណាទិឧបាហនបដិក្ខេបោ

២៤៥. អថ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, កុលបុត្តា អញ្ញំ ព្យាករោន្តិ, អត្ថោ ច វុត្តោ, អត្តា ច អនុបនីតោ។ អថ ច, បនិធេកច្ចេ មោឃបុរិសា ហសមានកំ, មញ្ញេ, អញ្ញំ ព្យាករោន្តិ, តេ បច្ឆា វិឃាតំ អាបជ្ជន្តី”តិ។ អថ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ សោណំ អាមន្តេសិ – “ត្វំ ខោសិ, សោណ, សុខុមាលោ។ អនុជានាមិ តេ, សោណ, ឯកបលាសិកំ ឧបាហន”ន្តិ។ “អហំ ខោ, ភន្តេ, អសីតិសកដវាហេ ហិរញ្ញំ ឱហាយ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិតោ, សត្តហត្ថិកញ្ច អនីកំ។ អថាហំ ភន្តេ ឯកបលាសិកំ ចេ ឧបាហនំ បរិហរិស្សាមិ, តស្ស មេ ភវិស្សន្តិ វត្តារោ ‘សោណោ កោឡិវិសោ អសីតិសកដវាហេ ហិរញ្ញំ ឱហាយ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិតោ, សត្តហត្ថិកញ្ច អនីកំ។ សោ ទានាយំ ឯកបលាសិកាសុ ឧបាហនាសុ សត្តោ’តិ។ សចេ ភគវា ភិក្ខុសង្ឃស្ស អនុជានិស្សតិ អហម្បិ បរិភុញ្ជិស្សាមិ; នោ ចេ ភគវា ភិក្ខុសង្ឃស្ស អនុជានិស្សតិ, អហម្បិ ន បរិភុញ្ជិស្សាមី”តិ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឯកបលាសិកំ ឧបាហនំ។ ន, ភិក្ខវេ, ទិគុណា ឧបាហនា ធារេតព្ពា។ ន តិគុណា ឧបាហនា ធារេតព្ពា។ ន គុណង្គណូបាហនា [គណង្គណូបាហនា (ពហូសុ)] ធារេតព្ពា។ យោ ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

ទិគុណាទិឧបាហនបដិក្ខេបោ និដ្ឋិតោ។

១៤៩. សព្ពនីលិកាទិបដិក្ខេបោ

២៤៦. តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ សព្ពនីលិកា ឧបាហនាយោ ធារេន្តិ…បេ… សព្ពបីតិកា ឧបាហនាយោ ធារេន្តិ… សព្ពលោហិតិកា ឧបាហនាយោ ធារេន្តិ… សព្ពមញ្ជិដ្ឋិកា [សព្ពមញ្ជេដ្ឋិកា (ក.)] ឧបាហនាយោ ធារេន្តិ … សព្ពកណ្ហា ឧបាហនាយោ ធារេន្តិ… សព្ពមហារង្គរត្តា ឧបាហនាយោ ធារេន្តិ… សព្ពមហានាមរត្តា ឧបាហនាយោ ធារេន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ, “សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោ”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, សព្ពនីលិកា ឧបាហនា ធារេតព្ពា…បេ… ន សព្ពបីតិកា ឧបាហនា ធារេតព្ពា, ន សព្ពលោហិតិកា ឧបាហនា ធារេតព្ពា, ន សព្ពមញ្ជិដ្ឋិកា ឧបាហនា ធារេតព្ពា, ន សព្ពកណ្ហា ឧបាហនា ធារេតព្ពា, ន សព្ពមហារង្គរត្តា ឧបាហនា ធារេតព្ពា, ន សព្ពមហានាមរត្តា ឧបាហនា ធារេតព្ពា។ យោ ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ នីលកវទ្ធិកា [វទ្ធិកា (សី.)] ឧបាហនាយោ ធារេន្តិ, បីតកវទ្ធិកា ឧបាហនាយោ ធារេន្តិ, លោហិតកវទ្ធិកា ឧបាហនាយោ ធារេន្តិ, មញ្ជិដ្ឋិកវទ្ធិកា ឧបាហនាយោ ធារេន្តិ, កណ្ហវទ្ធិកា ឧបាហនាយោ ធារេន្តិ, មហារង្គរត្តវទ្ធិកា ឧបាហនាយោ ធារេន្តិ, មហានាមរត្តវទ្ធិកា ឧបាហនាយោ ធារេន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ, “សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោ”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, នីលកវទ្ធិកា ឧបាហនា ធារេតព្ពា…បេ… ន បីតកវទ្ធិកា ឧបាហនា ធារេតព្ពា, ន លោហិតកវទ្ធិកា ឧបាហនា ធារេតព្ពា, ន មញ្ជិដ្ឋិកវទ្ធិកា ឧបាហនា ធារេតព្ពា, ន កណ្ហវទ្ធិកា ឧបាហនា

ធារេតព្ពា, ន មហារង្គរត្តវទ្ធិកា ឧបាហនា ធារេតព្ពា, ន មហានាមរត្តវទ្ធិកា ឧបាហនា ធារេតព្ពា។ យោ ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ខល្លកពទ្ធា [...ពន្ធា (ក.)] ឧបាហនាយោ ធារេន្តិ...បេ.... បុដពទ្ធា ឧបាហនាយោ ធារេន្តិ, បាលិគុណ្ឋិមា ឧបាហនាយោ ធារេន្តិ, តូលបុណ្ណិកា ឧបាហនាយោ ធារេន្តិ , តិត្តិរបត្តិកា ឧបាហនាយោ ធារេន្តិ, មេណ្ឌវិសាណវទ្ធិកា ឧបាហនាយោ ធារេន្តិ, អជវិសាណវទ្ធិកា ឧបាហនាយោ ធារេន្តិ, វិច្ឆិកាឡិកា ឧបាហនាយោ ធារេន្តិ, មោរបិញ្ឆ [មោរបិញ្ឆ (សី. ស្យា.)] បរិសិព្វិតា ឧបាហនាយោ ធារេន្តិ, ចិត្រា ឧបាហនាយោ ធារេន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ, “សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោ”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ , ខល្លកពទ្ធា ឧបាហនា ធារេតព្ពា...បេ.... ន បុដពទ្ធា ឧបាហនា ធារេតព្ពា, ន បាលិគុណ្ឋិមា ឧបាហនា ធារេតព្ពា, ន តូលបុណ្ណិកា ឧបាហនា ធារេតព្ពា, ន តិត្តិរបត្តិកា ឧបាហនា ធារេតព្ពា, ន មេណ្ឌវិសាណវទ្ធិកា ឧបាហនា ធារេតព្ពា, ន អជវិសាណវទ្ធិកា ឧបាហនា ធារេតព្ពា, ន វិច្ឆិកាឡិកា ឧបាហនា ធារេតព្ពា, ន មោរបិញ្ឆបរិសិព្វិតា ឧបាហនា ធារេតព្ពា, ន ចិត្រា ឧបាហនា ធារេតព្ពា។ យោ ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ សីហចម្មបរិក្ខដា ឧបាហនាយោ ធារេន្តិ...បេ.... ព្យគ្ឃចម្មបរិក្ខដា ឧបាហនាយោ ធារេន្តិ, ទីបិចម្មបរិក្ខដា ឧបាហនាយោ ធារេន្តិ, អជិនចម្មបរិក្ខដា ឧបាហនាយោ ធារេន្តិ, ឧទ្ទចម្មបរិក្ខដា ឧបាហនាយោ ធារេន្តិ, មជ្ជារចម្មបរិក្ខដា ឧបាហនាយោ ធារេន្តិ, កាឡកចម្មបរិក្ខដា ឧបាហនាយោ ធារេន្តិ, លុវកចម្មបរិក្ខដា [ឧលូកចម្មបរិក្ខដា (យោជនា)] ឧបាហនាយោ ធារេន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ, “សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោ”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, សីហចម្មបរិក្ខដា ឧបាហនា ធារេតព្ពា...បេ.... ន ព្យគ្ឃចម្មបរិក្ខដា ឧបាហនា ធារេតព្ពា, ន ទីបិចម្មបរិក្ខដា ឧបាហនា ធារេតព្ពា, ន អជិនចម្មបរិក្ខដា ឧបាហនា ធារេតព្ពា, ន ឧទ្ទចម្មបរិក្ខដា ឧបាហនា ធារេតព្ពា, ន មជ្ជារចម្មបរិក្ខដា ឧបាហនា ធារេតព្ពា, ន កាឡកចម្មបរិក្ខដា ឧបាហនា ធារេតព្ពា, ន លុវកចម្មបរិក្ខដា ឧបាហនា ធារេតព្ពា។ យោ ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

សព្ពនីលិកាទិបដិក្ខេបោ និដ្ឋិតោ។

១៥០. ឱមុក្កគុណង្គណូបាហនានុជាននា

២៤៧. អថ ខោ ភគវា បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ រាជគហំ បិណ្ឌាយ បាវិសិ, អញ្ញតរេន ភិក្ខុនា បច្ឆាសមណេន។ អថ ខោ សោ ភិក្ខុ ខញ្ជមានោ ភគវន្តំ បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ អនុពន្ធិ។ អទ្ទសា ខោ អញ្ញតរោ ឧបាសកោ គុណង្គណូបាហនា អារោហិត្វា ភគវន្តំ ទូរតោវ អាគច្ឆន្តំ; ទិស្វា ឧបាហនា អារោហិត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា យេន សោ ភិក្ខុ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា តំ ភិក្ខុំ អភិវាទេត្វា ឯតទវោច – “កិស្ស, ភន្តេ, អយ្យោ ខញ្ជតី”តិ ? “បាទា មេ, អាវុសោ, ផលិតា”តិ [ផាលិតាតិ (ក.)]។ “ហន្ទ, ភន្តេ, ឧបាហនាយោ”តិ។ “អលំ , អាវុសោ, បដិក្ខិត្តា ភគវតា គុណង្គណូបាហនា”តិ។ “គណ្ហាហេតា, ភិក្ខុ, ឧបាហនាយោ”តិ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឱមុក្កំ គុណង្គណូបាហនំ។ ន, ភិក្ខវេ, នវា គុណង្គណូបាហនា ធារេតព្ពា។ យោ ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

ឱមុក្កគុណង្គណូបាហនានុជាននា និដ្ឋិតា។

១៥១. អជ្ឈារាមេ ឧបាហនបដិក្ខេបោ

២៤៨. តេន ខោ បន សមយេន ភគវា អជ្ឈោកាសេ អនុបាហនោ ចង្កមតិ។ សត្ថា អនុបាហនោ ចង្កមតីតិ, ថេរាបិ ភិក្ខូ អនុបាហនា ចង្កមន្តិ។ ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ, សត្ថរិ អនុបាហនេ ចង្កមមានេ, ថេរេសុបិ ភិក្ខូសុ អនុបាហនេសុ ចង្កមមានេសុ, សឧបាហនា ចង្កមន្តិ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា...បេ.... តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ, សត្ថរិ អនុបាហនេ ចង្កមមានេ, ថេរេសុបិ ភិក្ខូសុ អនុបាហនេសុ ចង្កមមានេសុ, សឧបាហនា ចង្កមិស្សន្តី”តិ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ...បេ.... “សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ, ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ, សត្ថរិ អនុបាហនេ ចង្កមមានេ, ថេរេសុបិ ភិក្ខូសុ អនុបាហនេសុ ចង្កមមានេសុ, សឧបាហនា ចង្កមន្តី”តិ? “សច្ចំ, ភគវា”តិ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា...បេ.... “កថញ្ហិ នាម តេ, ភិក្ខវេ, មោឃបុរិសា, សត្ថរិ អនុបាហនេ ចង្កមមានេ, ថេរេសុបិ ភិក្ខូសុ អនុបាហនេសុ

ចង្កមមានេសុ, សឧបាហនា ចង្កមិស្សន្តិ។ ឥមេ ហិ នាម, ភិក្ខវេ , គិហី ឱទាតវត្ថវសនកា អភិជីវនិកស្ស សិប្បស្ស ការណា អាចរិយេសុ សគារវា សប្បតិស្សា សភាគវុត្តិកា វិហរិស្សន្តិ។ ឥធ ខោ តំ, ភិក្ខវេ, សោភេថ, យំ តុម្ហេ ឯវំ ស្វាក្ខាតេ ធម្មវិនយេ បព្ពជិតា សមានា អាចរិយេសុ អាចរិយមត្តេសុ ឧបជ្ឈាយេសុ ឧបជ្ឈាយមត្តេសុ អគារវា អប្បតិស្សា អសភាគវុត្តិកា [សគារវា សគ្គតិស្សា សភាគវុត្តិកា (ក.)] វិហរេយ្យាថ។ នេតំ, ភិក្ខវេ, អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ...បេ.... វិគរហិត្វា...បេ.... ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ន, ភិក្ខវេ, អាចរិយេសុ អាចរិយមត្តេសុ ឧបជ្ឈាយេសុ ឧបជ្ឈាយមត្តេសុ អនុបាហនេសុ ចង្កមមានេសុ សឧបាហនេន ចង្កមិតព្វំ។ យោ ចង្កមេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ន ច, ភិក្ខវេ, អជ្ឈារាមេ ឧបាហនា ធារេតព្ពា។ យោ ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

២៤៩. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ បាទខិលាពាធោ ហោតិ។ តំ ភិក្ខូ បរិគ្គហេត្វា ឧច្ចារម្បិ បស្សាវម្បិ និក្ខាមេន្តិ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា សេនាសនចារិកំ អាហិណ្ឌន្តោ តេ ភិក្ខូ តំ ភិក្ខុំ បរិគ្គហេត្វា ឧច្ចារម្បិ បស្សាវម្បិ និក្ខាមេន្តេ, ទិស្វាន យេន តេ ភិក្ខូ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា តេ ភិក្ខូ ឯតទវោច – “កឹ ឥមស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ អាពាធោ”តិ? “ឥមស្ស, ភន្តេ, អាយស្មតោ បាទខិលាពាធោ; ឥមំ មយំ បរិគ្គហេត្វា ឧច្ចារម្បិ បស្សាវម្បិ និក្ខាមេមា”តិ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, យស្ស បាទា វា ទុក្ខា, បាទា វា ផលិតា, បាទខិលោ វា អាពាធោ [បាទខិលាពាធោ វា (ស្យា.)] ឧបាហនំ ធារេតុ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អធោតេហិ បាទេហិ មញ្ចម្បិ បីឋម្បិ អភិរុហន្តិ; ចីវរម្បិ សេនាសនម្បិ ទុស្សតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ‘ឥទានិ មញ្ចំ វា បីឋំ វា អភិរុហិស្សាមី’តិ ឧបាហនំ ធារេតុន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ រត្តិយា ឧបោសថគ្គម្បិ សន្និសជ្ជម្បិ គច្ឆន្តា អន្ធការេ ខាណុម្បិ កណ្ដកម្បិ អក្កមន្តិ; បាទា ទុក្ខា ហោន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អជ្ឈារាមេ ឧបាហនំ ធារេតុំ, ឧក្កំ, បទីបំ, កត្តរទណ្ឌន្តិ។

អជ្ឈារាមេ ឧបាហនបដិក្ខេបោ និដ្ឋិតោ។

១៥២. កដ្ឋបាទុកាទិបដិក្ខេបោ

២៥០. តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ រត្តិយា បច្ចូសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ កដ្ឋបាទុកាយោ អភិរុហិត្វា អជ្ឈោកាសេ ចង្កមន្តិ, ឧច្ចាសទ្ទា មហាសទ្ទា ខដខដសទ្ទា, អនេកវិហិតំ តិរច្ឆានកថំ កថេន្តា, សេយ្យថិទំ [ឥមា តិរច្ឆានកថាយោ បាចិ. ៥០៨; ទី. និ. ១.១៧; ម. និ. ២.២២៣; សំ. និ. ៥.១០៨០; អ. និ. ១០.៦៩ អាទយោ] – រាជកថំ, ចោរកថំ, មហាមត្តកថំ, សេនាកថំ, ភយកថំ, យុទ្ធកថំ, អន្នកថំ, បានកថំ, វត្ថកថំ, សយនកថំ, មាលាកថំ, គន្ធកថំ, ញាតិកថំ, យានកថំ, គាមកថំ, និគមកថំ, នគរកថំ, ជនបទកថំ, ឥត្ថិកថំ [ឥត្ថិកថំ បុរិសកថំ (ក.)], សូរកថំ, វិសិខាកថំ, កុម្ភដ្ឋានកថំ , បុព្ពបេតកថំ, នានត្តកថំ, លោកក្ខាយិកំ, សមុទ្ទក្ខាយិកំ, ឥតិភវាភវកថំ ឥតិ វា; កីដកម្បិ អក្កមិត្វា មារេន្តិ, ភិក្ខូបិ សមាធិម្ហា ចាវេន្តិ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា...បេ.... តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ រត្តិយា បច្ចូសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ កដ្ឋបាទុកាយោ អភិរុហិត្វា អជ្ឈោកាសេ ចង្កមិស្សន្តិ, ឧច្ចាសទ្ទា មហាសទ្ទា ខដខដសទ្ទា អនេកវិហិតំ តិរច្ឆានកថំ កថេន្តា, សេយ្យថិទំ – រាជកថំ, ចោរកថំ...បេ.... ឥតិភវាភវកថំ ឥតិ វា, កីដកម្បិ អក្កមិត្វា មារេស្សន្តិ, ភិក្ខូបិ សមាធិម្ហា ចាវេស្សន្តី”តិ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ...បេ.... “សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ, ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ រត្តិយា បច្ចូសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ កដ្ឋបាទុកាយោ អភិរុហិត្វា អជ្ឈោកាសេ ចង្កមន្តិ, ឧច្ចាសទ្ទា មហាសទ្ទា ខដខដសទ្ទា, អនេកវិហិតំ តិរច្ឆានកថំ កថេន្តា, សេយ្យថិទំ, – រាជកថំ, ចោរកថំ...បេ.... ឥតិភវាភវកថំ ឥតិ វា, កីដកម្បិ អក្កមិត្វា មារេន្តិ, ភិក្ខូបិ សមាធិម្ហា ចាវេន្តី”តិ? “សច្ចំ, ភគវា”តិ...បេ.... វិគរហិត្វា ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ន, ភិក្ខវេ, កដ្ឋបាទុកា ធារេតព្ពា។ យោ ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

អថ ខោ ភគវា រាជគហេ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន ពារាណសី តេន ចារិកំ បក្កាមិ។ អនុបុព្ពេន ចារិកំ ចរមានោ យេន ពារាណសី តទវសរិ។ តត្រ សុទំ ភគវា ពារាណសិយំ វិហរតិ ឥសិបតនេ មិគទាយេ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ – ភគវតា កដ្ឋបាទុកា បដិក្ខិត្តាតិ – តាលតរុណេ ឆេទាបេត្វា តាលបត្តបាទុកាយោ ធារេន្តិ; តានិ តាលតរុណានិ ឆិន្នានិ មិលាយន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម សមណា

សក្យបុត្តិយា តាលតរុណេ ឆេទាបេត្វា តាលបត្តបាទុកាយោ ធារេស្សន្តិ; តានិ តាលតរុណានិ ឆិន្នានិ មិលាយន្តិ; ឯកិន្ទ្រិយំ សមណា សក្យបុត្តិយា ជីវំ វិហេឋេន្តី”តិ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខិយ្យន្តានំ វិបាចេន្តានំ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ… “សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ, ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ តាលតរុណេ ឆេទាបេត្វា តាលបត្តបាទុកាយោ ធារេន្តិ; តានិ តាលតរុណានិ ឆិន្នានិ មិលាយន្តី”តិ? សច្ចំ ភគវាតិ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា…បេ… កថញ្ហិ នាម តេ, ភិក្ខវេ, មោឃបុរិសា តាលតរុណេ ឆេទាបេត្វា តាលបត្តបាទុកាយោ ធារេស្សន្តិ; តានិ តាលតរុណានិ ឆិន្នានិ មិលាយន្តិ។ ជីវសញ្ញិនោ ហិ, ភិក្ខវេ, មនុស្សា រុក្ខស្មឹ។ នេតំ, ភិក្ខវេ, អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ…បេ… វិគរហិត្វា ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ន, ភិក្ខវេ, តាលបត្តបាទុកា ធារេតព្ពា។ យោ ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ‘ភគវតា តាលបត្តបាទុកា បដិក្ខិត្តា’តិ វេឡុតរុណេ ឆេទាបេត្វា វេឡុបត្តបាទុកាយោ ធារេន្តិ។ តានិ វេឡុតរុណានិ ឆិន្នានិ មិលាយន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា វេឡុតរុណេ ឆេទាបេត្វា វេឡុបត្តបាទុកាយោ ធារេស្សន្តិ។ តានិ វេឡុតរុណានិ ឆិន្នានិ មិលាយន្តិ។ ឯកិន្ទ្រិយំ សមណា សក្យបុត្តិយា ជីវំ វិហេឋេន្តី”តិ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខិយ្យន្តានំ វិបាចេន្តានំ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ… ជីវសញ្ញិនោ ហិ, ភិក្ខវេ, មនុស្សា រុក្ខស្មឹ…បេ… ន, ភិក្ខវេ, វេឡុបត្តបាទុកា ធារេតព្ពា។ យោ ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

២៥១. អថ ខោ ភគវា ពារាណសិយំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន ភទ្ទិយំ តេន ចារិកំ បក្កាមិ។ អនុបុព្ពេន ចារិកំ ចរមានោ យេន ភទ្ទិយំ តទវសរិ។ តត្រ សុទំ ភគវា ភទ្ទិយេ វិហរតិ ជាតិយា វនេ។ តេន ខោ បន សមយេន ភទ្ទិយា ភិក្ខូ អនេកវិហិតំ បាទុកមណ្ឌនានុយោគមនុយុត្តា វិហរន្តិ, តិណបាទុកំ ករោន្តិបិ ការាបេន្តិបិ, មុញ្ជបាទុកំ ករោន្តិបិ ការាបេន្តិបិ, បព្ពជបាទុកំ ករោន្តិបិ ការាបេន្តិបិ, ហិន្តាលបាទុកំ ករោន្តិបិ ការាបេន្តិបិ, កមលបាទុកំ ករោន្តិបិ ការាបេន្តិបិ, កម្ពលបាទុកំ ករោន្តិបិ ការាបេន្តិបិ, រិញ្ចន្តិ ឧទ្ទេសំ បរិបុច្ឆំ អធិសីលំ អធិចិត្តំ អធិបញ្ញំ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា…បេ… តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម ភទ្ទិយា ភិក្ខូ អនេកវិហិតំ បាទុកមណ្ឌនានុយោគមនុយុត្តា វិហរិស្សន្តិ, តិណបាទុកំ ករិស្សន្តិបិ ការាបេស្សន្តិបិ, មុញ្ជបាទុកំ ករិស្សន្តិបិ ការាបេស្សន្តិបិ, បព្ពជបាទុកំ ករិស្សន្តិបិ ការាបេស្សន្តិបិ, ហិន្តាលបាទុកំ ករិស្សន្តិបិ ការាបេស្សន្តិបិ, កមលបាទុកំ ករិស្សន្តិបិ ការាបេស្សន្តិបិ, កម្ពលបាទុកំ ករិស្សន្តិបិ ការាបេស្សន្តិបិ, រិញ្ចិស្សន្តិ ឧទ្ទេសំ បរិបុច្ឆំ អធិសីលំ អធិចិត្តំ អធិបញ្ញា”ន្តិ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ… “សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ, ភទ្ទិយា ភិក្ខូ អនេកវិហិតំ បាទុកមណ្ឌនានុយោគមនុយុត្តា វិហរន្តិ, តិណបាទុកំ ករោន្តិបិ ការាបេន្តិបិ…បេ… រិញ្ចន្តិ ឧទ្ទេសំ បរិបុច្ឆំ អធិសីលំ អធិចិត្តំ អធិបញ្ញា”ន្តិ? “សច្ចំ, ភគវា”តិ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា…បេ… “កថញ្ហិ នាម តេ, ភិក្ខវេ, មោឃបុរិសា អនេកវិហិតំ បាទុកមណ្ឌនានុយោគមនុយុត្តា វិហរិស្សន្តិ, តិណបាទុកំ ករិស្សន្តិបិ ការាបេស្សន្តិបិ…បេ… រិញ្ចិស្សន្តិ ឧទ្ទេសំ បរិបុច្ឆំ អធិសីលំ អធិចិត្តំ អធិបញ្ញំ។ នេតំ, ភិក្ខវេ, អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ…បេ… វិគរហិត្វា…បេ… ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ន, ភិក្ខវេ, តិណបាទុកា ធារេតព្ពា, ន មុញ្ជបាទុកា ធារេតព្ពា, ន បព្ពជបាទុកា ធារេតព្ពា, ន ហិន្តាលបាទុកា ធារេតព្ពា, ន កមលបាទុកា ធារេតព្ពា , ន កម្ពលបាទុកា ធារេតព្ពា, ន សោវណ្ណមយា បាទុកា ធារេតព្ពា, ន រូបិយមយា បាទុកា ធារេតព្ពា, ន មណិមយា បាទុកា ធារេតព្ពា, ន វេឡុរិយមយា បាទុកា ធារេតព្ពា, ន ផលិកមយា បាទុកា ធារេតព្ពា, ន កំសមយា បាទុកា ធារេតព្ពា, ន កាចមយា បាទុកា ធារេតព្ពា, ន តិបុមយា បាទុកា ធារេតព្ពា, ន សីសមយា បាទុកា ធារេតព្ពា, ន តម្ពលោហមយា បាទុកា ធារេតព្ពា។ យោ ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ ន ច, ភិក្ខវេ, កាចិ សង្កមនិយា បាទុកា ធារេតព្ពា។ យោ ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តិស្សោ បាទុកា ធុវដ្ឋានិយា អសង្កមនិយាយោ – វច្ចបាទុកំ, បស្សាវបាទុកំ, អាចមនបាទុក”ន្តិ។

២៥២. អថ ខោ ភគវា ភទ្ទិយេ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន សាវត្ថិ តេន ចារិកំ បក្កាមិ។ អនុបុព្ពេន ចារិកំ ចរមានោ យេន សាវត្ថិ តទវសរិ។ តត្រ សុទំ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ អចិរវតិយា នទិយា គាវីនំ តរន្តីនំ វិសាណេសុបិ គណ្ហន្តិ, កណ្ណេសុបិ គណ្ហន្តិ, គីវាយបិ គណ្ហន្តិ, ឆេប្បាបិ គណ្ហន្តិ, បិដ្ឋិម្បិ អភិរុហន្តិ, រត្តចិត្តាបិ អង្គជាតំ ឆុបន្តិ, វច្ឆតរិម្បិ ឱគាហេត្វា មារេន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា គាវីនំ តរន្តីនំ វិសាណេសុបិ គហេស្សន្តិ…បេ… សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោ”តិ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខិយ្យន្តានំ វិបាចេន្តានំ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ… សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ,…បេ… សច្ចំ ភគវាតិ…បេ… វិគរហិត្វា…បេ… ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ន, ភិក្ខវេ, គាវីនំ វិសាណេសុ គហេតព្ពំ, ន កណ្ណេសុ គហេតព្ពំ, ន គីវាយ គហេតព្ពំ, ន ឆេប្បាយ គហេតព្ពំ, ន បិដ្ឋិ អភិរុហិតព្ពា

។ យោ អភិរុហេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ ន ច, ភិក្ខវេ, រត្តចិត្តេន អង្គជាតំ ឆុបិតព្ពំ។ យោ ឆុបេយ្យ, អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។ ន វច្ឆតរី មារេតព្ពា។ យោ មារេយ្យ, យថាធម្មោ ការេតព្ពោ”តិ។

កជ្ជបាទុកាទិបដិក្ខេបោ និដ្ឋិតោ។

១៥៣. យានាទិបដិក្ខេបោ

២៥៣. តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ យានេន យាយន្តិ, ឥត្ថិយុត្តេនបិ បុរិសន្តរេន, បុរិសយុត្តេនបិ ឥត្ថន្តរេន។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “សេយ្យថាបិ គង្គាមហិយាយា”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, យានេន យាយិតព្ពំ ។ យោ យាយេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ កោសលេសុ ជនបទេ សាវត្ថិំ គច្ឆន្តោ ភគវន្តំ ទស្សនាយ អន្តរាមគ្គេ គិលានោ ហោតិ។ អថ ខោ សោ ភិក្ខុ មគ្គា ឱក្កម្ម អញ្ញតរស្មិំ រុក្ខមូលេ និសីទិ។ មនុស្សា តំ ភិក្ខុំ ទិស្វា ឯតទវោចុំ – “កហំ, ភន្តេ, អយ្យោ គមិស្សតី”តិ? “សាវត្ថិំ ខោ អហំ, អាវុសោ, គមិស្សាមិ ភគវន្តំ ទស្សនាយា”តិ។ “ឯហិ, ភន្តេ, គមិស្សាមា”តិ។ “នាហំ, អាវុសោ, សក្កោមិ, គិលានោម្ហី”តិ។ “ឯហិ, ភន្តេ, យានំ អភិរុហា”តិ។ “អលំ, អាវុសោ, បដិក្ខិត្តំ ភគវតា យាន”ន្តិ កុក្កុច្ចាយន្តោ យានំ នាភិរុហិ។ អថ ខោ សោ ភិក្ខុ សាវត្ថិំ គន្ត្វា ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ។ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, គិលានស្ស យានន្តិ។ អថ ខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “ឥត្ថិយុត្តំ នុ ខោ បុរិសយុត្តំ នុ ខោ”តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ , ភិក្ខវេ, បុរិសយុត្តំ ហត្ថវដ្ដកន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ យានុគ្ឃាតេន ពាឡ្ហតរំ អផាសុ អហោសិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សិវិកំ បាដង្កិន្តិ។

យានាទិបដិក្ខេបោ និដ្ឋិតោ។

១៥៤. ឧច្ចាសយនមហាសយនបដិក្ខេបោ

២៥៤. តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ឧច្ចាសយនមហាសយនានិ ធារេន្តិ, សេយ្យថិទំ – អាសន្ទិំ, បល្លង្កំ, គោនកំ, ចិត្តកំ, បដិកំ, បដលិកំ, តូលិកំ, វិកតិកំ, ឧទ្ទលោមិំ [ឧទ្ទលោមី (ក.), ឧទ្ទលោមី (ក.)], ឯកន្តលោមិំ, កដ្ដិស្សំ, កោសេយ្យំ , កុត្តកំ, ហត្ថត្ថរំ, អស្សត្ថរំ, រថត្ថរំ, អជិនបវេណិំ, កទលិមិគបវរបច្ចត្ថរណំ, សឧត្តរច្ឆទំ, ឧភតោលោហិតកូបធានន្តិ។ មនុស្សា វិហារចារិកំ អាហិណ្ឌន្តា បស្សិត្វា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោ”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, ឧច្ចាសយនមហាសយនានិ ធារេតព្ពានិ, សេយ្យថិទំ – អាសន្ទិ, បល្លង្កោ, គោនកោ, ចិត្តកោ, បដិកា, បដលិកា, តូលិកា, វិកតិកា, ឧទ្ទលោមិ, ឯកន្តលោមិ, កដ្ដិស្សំ, កោសេយ្យំ, កុត្តកំ, ហត្ថត្ថរំ, អស្សត្ថរំ, រថត្ថរំ, អជិនបវេណិ, កទលិមិគបវរបច្ចត្ថរណំ, សឧត្តរច្ឆទំ, ឧភតោលោហិតកូបធានំ។ យោ ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

ឧច្ចាសយនមហាសយនបដិក្ខេបោ និដ្ឋិតោ។

១៥៥. សព្ពចម្មបដិក្ខេបោ

២៥៥. តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ – ភគវតា ឧច្ចាសយនមហាសយនានិ បដិក្ខិត្តានីតិ – មហាចម្មានិ ធារេន្តិ, សីហចម្មំ ព្យគ្ឃចម្មំ ទីបិចម្មំ។ តានិ មញ្ចប្បមាណេនបិ ឆិន្នានិ ហោន្តិ, បីឋប្បមាណេនបិ ឆិន្នានិ ហោន្តិ, អន្តោបិ មញ្ចេ បញ្ញត្តានិ ហោន្តិ, ពហិបិ មញ្ចេ បញ្ញត្តានិ ហោន្តិ, អន្តោបិ បីឋេ បញ្ញត្តានិ ហោន្តិ, ពហិបិ បីឋេ បញ្ញត្តានិ ហោន្តិ។ មនុស្សា វិហារចារិកំ អាហិណ្ឌន្តា បស្សិត្វា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោ”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, មហាចម្មានិ ធារេតព្ពានិ, សីហចម្មំ ព្យគ្ឃចម្មំ ទីបិចម្មំ។ យោ ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ – ភគវតា មហាចម្មានិ បដិក្ខិត្តានីតិ – គោចម្មានិ ធារេន្តិ។ តានិ មញ្ចប្បមាណេនបិ ឆិន្នានិ ហោន្តិ, បីឋប្បមាណេនបិ ឆិន្នានិ ហោន្តិ, អន្តោបិ មញ្ចេ បញ្ញត្តានិ ហោន្តិ, ពហិបិ មញ្ចេ បញ្ញត្តានិ ហោន្តិ, អន្តោបិ បីឋេ បញ្ញត្តានិ ហោន្តិ, ពហិបិ បីឋេ បញ្ញត្តានិ ហោន្តិ។ អញ្ញតរោបិ

បាបភិក្ខុ អញ្ញតរស្ស បាបុបាសកស្ស កុលូបកោ ហោតិ។ អថ ខោ សោ បាបភិក្ខុ បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន តស្ស បាបុបាសកស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ។ អថ ខោ សោ បាបុបាសកោ យេន សោ បាបភិក្ខុ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា តំ បាបភិក្ខុំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ តេន ខោ បន សមយេន តស្ស បាបុបាសកស្ស វច្ឆកោ ហោតិ តរុណកោ អភិរូបោ ទស្សនីយោ បាសាទិកោ ចិត្រោ, សេយ្យថាបិ ទីបិច្ឆាបោ។ អថ ខោ សោ បាបភិក្ខុ តំ វច្ឆកំ សក្កច្ចំ ឧបនិជ្ឈាយតិ។ អថ ខោ សោ បាបុបាសកោ តំ បាបភិក្ខុំ ឯតទវោច – “កិស្ស, ភន្តេ, អយ្យោ ឥមំ វច្ឆកំ សក្កច្ចំ ឧបនិជ្ឈាយតី”តិ? “អត្ថោ មេ, អាវុសោ, ឥមស្ស វច្ឆកស្ស ចម្មេនា”តិ។ អថ ខោ សោ បាបុបាសកោ តំ វច្ឆកំ វធិត្វា ចម្មំ វិធុនិត្វា តស្ស បាបភិក្ខុនោ បាទាសិ។ អថ ខោ សោ បាបភិក្ខុ តំ ចម្មំ សង្ឃាដិយា បដិច្ឆាទេត្វា អគមាសិ។ អថ ខោ សា គាវី វច្ឆគិទ្ធិនី តំ បាបភិក្ខុំ បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ អនុពន្ធិ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “កិស្ស ត្យាយំ, អាវុសោ, គាវី បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ អនុពទ្ធី”តិ? “អហម្បិ ខោ, អាវុសោ, ន ជានាមិ កេន [កេនចិ (ក.)] ម្យាយំ គាវី បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ អនុពទ្ធី”តិ។ តេន ខោ បន សមយេន តស្ស បាបភិក្ខុនោ សង្ឃាដិ លោហិតេន មក្ខិតា ហោតិ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “អយំ បន តេ, អាវុសោ, សង្ឃាដិ កឹ កតា”តិ? អថ ខោ សោ បាបភិក្ខុ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ។ “កឹ បន ត្វំ, អាវុសោ, បាណាតិបាតេ សមាទបេសី”តិ? “ឯវមាវុសោ”តិ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម ភិក្ខុ បាណាតិបាតេ សមាទបេស្សតិ, ននុ ភគវតា អនេកបរិយាយេន បាណាតិបាតោ គរហិតោ, បាណាតិបាតា វេរមណី បសត្ថា”តិ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។

អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា តំ បាបភិក្ខុំ បដិបុច្ឆិ – “សច្ចំ កិរ ត្វំ, ភិក្ខុ, បាណាតិបាតេ សមាទបេសី”តិ? សច្ចំ ភគវាតិ…បេ.... កថញ្ហិ នាម ត្វំ, មោឃបុរិស, បាណាតិបាតេ សមាទបេស្សសិ, ននុ មយា, មោឃបុរិស, អនេកបរិយាយេន បាណាតិបាតោ គរហិតោ, បាណាតិបាតា វេរមណី បសត្ថា។ នេតំ, មោឃបុរិស, អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ…បេ.... វិគរហិត្វា ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ន, ភិក្ខវេ, បាណាតិបាតេ សមាទបេតព្ពំ។ យោ សមាទបេយ្យ, យថាធម្មោ ការេតព្វោ។ ន, ភិក្ខវេ, គោចម្មំ ធារេតព្ពំ។ យោ ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ ន ច, ភិក្ខវេ, កិញ្ចិ ចម្មំ ធារេតព្ពំ។ យោ ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

សព្ពចម្មបដិក្ខេបោ និដ្ឋិតោ។

១៥៦. គិហិវិកតានុញ្ញាតាទិ

២៥៦. តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សានំ មញ្ចម្បិ បីឋម្បិ ចម្មោនទ្ធានិ ហោន្តិ, ចម្មវិនទ្ធានិ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា នាភិនិសីទន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, គិហិវិកតំ អភិនិសីទិតុំ, ន ត្វេវ អភិនិបជ្ជិតុន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន វិហារា ចម្មវទ្ធេហិ ឱគុម្ផិយន្តិ [ឱគុម្ភិយន្តិ (ក.)]។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា នាភិនិសីទន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ពន្ធនមត្តំ អភិនិសីទិតុន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ សឧបាហនា គាមំ បវិសន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោ”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន, ភិក្ខវេ, សឧបាហនេន គាមោ បវិសិតព្ពោ។ យោ បវិសេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ គិលានោ ហោតិ, ន សក្កោតិ វិនា ឧបាហនេន គាមំ បវិសិតុំ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, គិលានេន ភិក្ខុនា សឧបាហនេន គាមំ បវិសិតុន្តិ។

គិហិវិកតានុញ្ញាតាទិ និដ្ឋិតា។

១៥៧. សោណកុដិកណ្ណវត្ថុ

២៥៧. [ឧទា. ៤៦ សោកសុត្តេន សំសន្ទិត្វា បស្សិតព្ពំ] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា មហាកច្ចានោ អវន្តីសុ វិហរតិ កុររឃរេ [កុររឃរេ (ក.)] បបតកេ [បបាតេ (សី. ស្យា.) បវត្តេ (ឧទា. ៤៦)] បព្ពតេ។ តេន ខោ បន សមយេន សោណោ ឧបាសកោ កុដិកណ្ណោ អាយស្មតោ មហាកច្ចានស្ស ឧបដ្ឋាកោ ហោតិ។ អថ ខោ

សោណោ ឧបាសកោ កុដិកណ្ណោ យេនាយស្មា មហាកច្ចានោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ មហាកច្ចានំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោណោ ឧបាសកោ កុដិកណ្ណោ អាយស្មន្តំ មហាកច្ចានំ ឯតទវោច – “យថា យថាហំ, ភន្តេ, អយ្យេន មហាកច្ចានេន ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ, នយិទំ សុករំ អគារំ អជ្ឈាវសតា ឯកន្តបរិបុណ្ណំ ឯកន្តបរិសុទ្ធំ សង្ខលិខិតំ ព្រហ្មចរិយំ ចរិតុំ។ ឥច្ឆាមហំ, ភន្តេ, កេសមស្សុំ ឱហារេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិតុំ ។ បព្ពាជេតុ មំ, ភន្តេ, អយ្យោ មហាកច្ចានោ”តិ។ ( ) [(ឯវំ វុត្តេ អាយស្មា មហាកច្ចាយនោ សោណំ ឧបាសកំ កុដិកណ្ណំ ឯតទវោច) (ស្យា. ឧទា. ៤៦)] “ទុក្ករំ ខោ, សោណ, យាវជីវំ ឯកសេយ្យំ ឯកភត្តំ ព្រហ្មចរិយំ ចរិតុំ។ ឥង្ឃ, ត្វំ, សោណ , តត្ថេវ អគារិកភូតោ ពុទ្ធានំ សាសនំ អនុយុញ្ជ, កាលយុត្តំ ឯកសេយ្យំ ឯកភត្តំ ព្រហ្មចរិយ”ន្តិ។ អថ ខោ សោណស្ស ឧបាសកស្ស កុដិកណ្ណស្ស យោ អហោសិ បព្ពជ្ជាភិសង្ខារោ សោ បដិប្បស្សម្ភិ។ ទុតិយម្បិ ខោ សោណោ ឧបាសកោ កុដិកណ្ណោ ...បេ.... តតិយម្បិ ខោ សោណោ ឧបាសកោ កុដិកណ្ណោ យេនាយស្មា មហាកច្ចានោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ មហាកច្ចានំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោណោ ឧបាសកោ កុដិកណ្ណោ អាយស្មន្តំ មហាកច្ចានំ ឯតទវោច – “យថា យថាហំ, ភន្តេ, អយ្យេន មហាកច្ចានេន ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ, នយិទំ សុករំ អគារំ អជ្ឈាវសតា ឯកន្តបរិបុណ្ណំ ឯកន្តបរិសុទ្ធំ សង្ខលិខិតំ ព្រហ្មចរិយំ ចរិតុំ។ ឥច្ឆាមហំ, ភន្តេ, កេសមស្សុំ ឱហារេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិតុំ។ បព្ពាជេតុ មំ, ភន្តេ, អយ្យោ មហាកច្ចានោ”តិ។ អថ ខោ អាយស្មា មហាកច្ចានោ សោណំ ឧបាសកំ កុដិកណ្ណំ បព្ពាជេសិ។ តេន ខោ បន សមយេន អវន្តិទក្ខិណាបថោ អប្បភិក្ខុកោ ហោតិ។ អថ ខោ អាយស្មា មហាកច្ចានោ តិណ្ណំ វស្សានំ អច្ចយេន កិច្ឆេន កសិរេន តតោ តតោ ទសវគ្គំ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា អាយស្មន្តំ សោណំ ឧបសម្បាទេសិ។

សោណកុដិកណ្ណវត្ថុ និដ្ឋិតំ។

១៥៨. មហាកច្ចានស្ស បញ្ចវរបរិទស្សនា

អថ ខោ អាយស្មតោ សោណស្ស វស្សំវុដ្ឋស្ស រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ – “សុតោយេវ ខោ មេ សោ ភគវា ឯទិសោ ច ឯទិសោ ចាតិ, ន ច មយា សម្មុខា ទិដ្ឋោ, គច្ឆេយ្យាហំ តំ ភគវន្តំ ទស្សនាយ អរហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធំ, សចេ មំ ឧបជ្ឈាយោ អនុជានេយ្យា”តិ។ អថ ខោ អាយស្មា សោណោ សាយន្ហសមយំ បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ យេនាយស្មា មហាកច្ចានោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ មហាកច្ចានំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា សោណោ អាយស្មន្តំ មហាកច្ចានំ ឯតទវោច – “ឥធ មយ្ហំ, ភន្តេ, រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ – ‘សុតោ យេវ ខោ មេ សោ ភគវា ឯទិសោ ច ឯទិសោ ចាតិ, ន ច មយា សម្មុខា ទិដ្ឋោ, គច្ឆេយ្យាហំ តំ ភគវន្តំ ទស្សនាយ អរហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធំ, សចេ មំ ឧបជ្ឈាយោ អនុជានេយ្យា’តិ; គច្ឆេយ្យាហំ, ភន្តេ, តំ ភគវន្តំ ទស្សនាយ អរហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធំ, សចេ មំ ឧបជ្ឈាយោ អនុជានាតី”តិ។ “សាធុ សាធុ, សោណ។ គច្ឆ ត្វំ, សោណ, តំ ភគវន្តំ ទស្សនាយ អរហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធំ។ ទក្ខិស្សសិ ត្វំ, សោណ, តំ ភគវន្តំ បាសាទិកំ បសាទនីយំ សន្តិន្ទ្រិយំ សន្តមានសំ ឧត្តមទមថសមថំ អមនុប្បត្តំ ទន្តំ គុត្តំ យតិន្ទ្រិយំ នាគំ។ តេន ហិ ត្វំ, សោណ, មម វចនេន ភគវតោ បាទេ សិរសា វន្ទ – ‘ឧបជ្ឈាយោ មេ, ភន្តេ, អាយស្មា មហាកច្ចានោ ភគវតោ បាទេ សិរសា វន្ទតី’”តិ។ ឯវញ្ច វទេហិ – “អវន្តិទក្ខិណាបថោ, ភន្តេ, អប្បភិក្ខុកោ, តិណ្ណំ មេ វស្សានំ អច្ចយេន កិច្ឆេន កសិរេន តតោ តតោ ទសវគ្គំ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា ឧបសម្បទំ អលត្ថំ; អប្បេវ នាម ភគវា អវន្តិទក្ខិណាបថេ អប្បតរេន គណេន ឧបសម្បទំ អនុជានេយ្យ។ អវន្តិទក្ខិណាបថេ, ភន្តេ, កណ្ហុត្តរា ភូមិ ខរា គោកណ្ដកហតា; អប្បេវ នាម ភគវា អវន្តិទក្ខិណាបថេ គុណង្គុណូបាហនំ អនុជានេយ្យ។ អវន្តិទក្ខិណាបថេ, ភន្តេ, នហានគរុកា មនុស្សា ឧទកសុទ្ធិកា; អប្បេវ នាម ភគវា អវន្តិទក្ខិណាបថេ ធុវនហានំ អនុជានេយ្យ។ អវន្តិទក្ខិណាបថេ, ភន្តេ, ចម្មានិ អត្ថរណានិ, ឯឡកចម្មំ អជចម្មំ មិគចម្មំ។ សេយ្យថាបិ, ភន្តេ, មជ្ឈិមេសុ ជនបទេសុ ឯរគូ មោរគូ មជ្ជារូ [មជ្ជារូ (ក.)] ជន្តុ, ឯវមេវ ខោ, ភន្តេ, អវន្តិទក្ខិណាបថេ ចម្មានិ អត្ថរណានិ, ឯឡកចម្មំ អជចម្មំ មិគចម្មំ; អប្បេវ នាម ភគវា អវន្តិទក្ខិណាបថេ ចម្មានិ អត្ថរណានិ អនុជានេយ្យ, ឯឡកចម្មំ អជចម្មំ មិគចម្មំ។ ឯតរហិ, ភន្តេ, មនុស្សា និស្សីមគតានំ ភិក្ខូនំ ចីវរំ ទេន្តិ – ‘ឥមំ ចីវរំ ឥត្ថន្នាមស្ស ទេមា’”តិ។ តេ អាគន្ត្វា អារោចេន្តិ – ‘ឥត្ថន្នាមេហិ តេ, អាវុសោ, មនុស្សេហិ ចីវរំ ទិន្ន’ន្តិ តេ កុក្កុច្ចាយន្តា ន សាទិយន្តិ – ‘មា នោ និស្សគ្គិយំ អហោសី’តិ; អប្បេវ នាម ភគវា ចីវរេ បរិយាយំ អាចិក្ខេយ្យា”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ អាយស្មា សោណោ អាយស្មតោ មហាកច្ចានស្ស បដិស្សុត្វា ឧដ្ឋាយាសនា អាយស្មន្តំ មហាកច្ចានំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា សេនាសនំ សំសាមេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន សាវត្ថិ តេន បក្កាមិ។ អនុបុព្ពេន យេន សាវត្ថិ ជេតវនំ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ អថ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ – “ឥមស្ស, អានន្ទ, អាគន្តុកស្ស ភិក្ខុនោ សេនាសនំ

បញ្ញាបេហី”តិ។ អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ – “យស្ស ខោ មំ ភគវា អាណាបេតិ, ‘ឥមស្ស, អានន្ទ, អាគន្តុកស្ស ភិក្ខុនោ សេនាសនំ បញ្ញាបេហី’តិ, ឥច្ឆតិ ភគវា តេន ភិក្ខុនា សទ្ធឹ ឯកវិហារេ វត្ថុំ, ឥច្ឆតិ ភគវា អាយស្មតា សោណេន សទ្ធឹ ឯកវិហារេ វត្ថុ”ន្តិ – យស្មឹ វិហារេ ភគវា វិហរតិ តស្មឹ វិហារេ អាយស្មតោ សោណស្ស សេនាសនំ បញ្ញាបេសិ។

២៥៨. អថ ខោ ភគវា ពហុទេវ រត្តឹ អជ្ឈោកាសេ វីតិនាមេត្វា វិហារំ បាវិសិ។ អាយស្មាបិ ខោ សោណោ ពហុទេវ រត្តឹ អជ្ឈោកាសេ វីតិនាមេត្វា វិហារំ បាវិសិ។ អថ ខោ ភគវា រត្តិយា បច្ចូសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ អាយស្មន្តំ សោណំ អជ្ឈេសិ – “បដិភាតុ តំ, ភិក្ខុ, ធម្មោ ភាសិតុ”ន្តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ អាយស្មា សោណោ ភគវតោ បដិស្សុណិត្វា សព្ពានេវ អដ្ឋកវគ្គិកានិ សរេន អភាសិ។ អថ ខោ ភគវា អាយស្មតោ សោណស្ស សរភញ្ញបរិយោសានេ អព្ភានុមោទិ – “សាធុ, សាធុ, ភិក្ខុ។ សុគ្គហិតានិ ខោ តេ, ភិក្ខុ, អដ្ឋកវគ្គិកានិ , សុមនសិកតានិ សូបធារិតានិ។ កល្យាណិយាបិ វាចាយ សមន្នាគតោ, វិស្សដ្ឋាយ, អនេលគលាយ [អនេឡគលាយ (ក.)], អត្ថស្ស វិញ្ញាបនិយា។ កតិវស្សោសិ ត្វំ, ភិក្ខូ”តិ? “ឯកវស្សោហំ, ភគវា”តិ។ “កិស្ស បន ត្វំ, ភិក្ខុ, ឯវំ ចិរំ អកាសី”តិ? “ចិរំ ទិដ្ឋោ មេ, ភន្តេ, កាមេសុ អាទីនវោ, អបិ ច សម្ពាធា ឃរាវាសា ពហុកិច្ចា ពហុករណីយា”តិ។ អថ ខោ ភគវា ឯតមត្ថំ វិទិត្វា តាយំ វេលាយំ ឥមំ ឧទានំ ឧទានេសិ –

[ឧទា. ៤៦ ឧទានេបិ] “ទិស្វា អាទីនវំ លោកេ, ញត្វា ធម្មំ និរូបធិំ;
អរិយោ ន រមតី បាបេ, បាបេ ន រមតី សុចី”តិ។

អថ ខោ អាយស្មា សោណោ – បដិសម្មោទតិ ខោ មំ ភគវា, អយំ ខ្វស្ស កាលោ យំ មេ ឧបជ្ឈាយោ បរិទស្សីតិ – ឧដ្ឋាយាសនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ភគវតោ បាទេសុ សិរសា និបតិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ឧបជ្ឈាយោ មេ, ភន្តេ, អាយស្មា មហាកច្ចានោ ភគវតោ បាទេ សិរសា វន្ទតិ, ឯវញ្ច វទេតិ អវន្តិទក្ខិណាបថោ, ភន្តេ, អប្បភិក្ខុកោ។ តិណ្ណំ មេ វស្សានំ អច្ចយេន កិច្ឆេន កសិរេន តតោ តតោ ទសវគ្គំ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា ឧបសម្បទំ អលត្ថំ, អប្បេវ នាម ភគវា អវន្តិទក្ខិណាបថេ អប្បតរេន គណេន ឧបសម្បទំ អនុជានេយ្យ។ អវន្តិទក្ខិណាបថេ, ភន្តេ, កណ្ហុត្តរា ភូមិ ខរា គោកណ្ដកហតា; អប្បេវ នាម ភគវា អវន្តិទក្ខិណាបថេ គុណង្គុណូបាហនំ អនុជានេយ្យ។ អវន្តិទក្ខិណាបថេ, ភន្តេ, នហានគរុកា មនុស្សា ឧទកសុទ្ធិកា, អប្បេវ នាម ភគវា អវន្តិទក្ខិណាបថេ ធុវនហានំ អនុជានេយ្យ។ អវន្តិទក្ខិណាបថេ, ភន្តេ, ចម្មានិ អត្ថរណានិ, ឯឡកចម្មំ អជចម្មំ មិគចម្មំ។ សេយ្យថាបិ, ភន្តេ, មជ្ឈិមេសុ ជនបទេសុ ឯរគូ មោរគូ មជ្ជារូ ជន្តូ, ឯវមេវ ខោ, ភន្តេ, អវន្តិទក្ខិណាបថេ ចម្មានិ អត្ថរណានិ, ឯឡកចម្មំ អជចម្មំ មិគចម្មំ; អប្បេវ នាម ភគវា អវន្តិទក្ខិណាបថេ ចម្មានិ អត្ថរណានិ អនុជានេយ្យ, ឯឡកចម្មំ អជចម្មំ មិគចម្មំ។ ឯតរហិ, ភន្តេ, មនុស្សា និស្សីមគតានំ ភិក្ខូនំ ចីវរំ ទេន្តិ – ‘ឥមំ ចីវរំ ឥត្ថន្នាមស្ស ទេមា’តិ។ តេ អាគន្ត្វា អារោចេន្តិ – ‘ឥត្ថន្នាមេហិ តេ, អាវុសោ, មនុស្សេហិ ចីវរំ ទិន្ន’ន្តិ។ តេ កុក្កុច្ចាយន្តា ន សាទិយន្តិ – ‘មា នោ និស្សគ្គិយំ អហោសី’តិ; អប្បេវ នាម ភគវា ចីវរេ បរិយាយំ អាចិក្ខេយ្យា”តិ។

២៥៩. អថ ខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អវន្តិទក្ខិណាបថោ, ភិក្ខវេ, អប្បភិក្ខុកោ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សព្ពបច្ចន្តិមេសុ ជនបទេសុ វិនយធរបញ្ចមេន គណេន ឧបសម្បទំ។ តត្រិមេ បច្ចន្តិមា ជនបទា – បុរត្ថិមាយ ទិសាយ គជង្គលំ [កជង្គលំ (សី. ស្យា.)] នាម និគមោ, តស្ស បរេន មហាសាលា, តតោ បរា បច្ចន្តិមា ជនបទា, ឱរតោ មជ្ឈេ; បុរត្ថិមទក្ខិណាយ ទិសាយ សល្លវតី [សលលវតី (សី.)] នាម នទី, តតោ បរា បច្ចន្តិមា ជនបទា, ឱរតោ មជ្ឈេ; ទក្ខិណាយ ទិសាយ សេតកណ្ណិកំ នាម និគមោ, តតោ បរា បច្ចន្តិមា ជនបទា, ឱរតោ មជ្ឈេ; បច្ឆិមាយ ទិសាយ ថូណំ នាម ព្រាហ្មណគាមោ, តតោ បរា បច្ចន្តិមា ជនបទា, ឱរតោ មជ្ឈេ; ឧត្តរាយ ទិសាយ ឧសីរទ្ធជោ នាម បព្ពតោ, តតោ បរា បច្ចន្តិមា ជនបទា, ឱរតោ មជ្ឈេ ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឯវរូបេសុ បច្ចន្តិមេសុ ជនបទេសុ វិនយធរបញ្ចមេន គណេន ឧបសម្បទំ។ អវន្តិទក្ខិណាបថេ, ភិក្ខវេ, កណ្ហុត្តរា ភូមិ ខរា គោកណ្ដកហតា។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សព្ពបច្ចន្តិមេសុ ជនបទេសុ គុណង្គុណូបាហនំ។ អវន្តិទក្ខិណាបថេ, ភិក្ខវេ, នហានគរុកា មនុស្សា ឧទកសុទ្ធិកា។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សព្ពបច្ចន្តិមេសុ ជនបទេសុ ធុវនហានំ។ អវន្តិទក្ខិណាបថេ, ភិក្ខវេ, ចម្មានិ អត្ថរណានិ, ឯឡកចម្មំ អជចម្មំ មិគចម្មំ។ សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, មជ្ឈិមេសុ ជនបទេសុ ឯរគូ មោរគូ មជ្ជារូ ជន្តូ, ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អវន្តិទក្ខិណាបថេ ចម្មានិ អត្ថរណានិ, ឯឡកចម្មំ អជចម្មំ មិគចម្មំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សព្ពបច្ចន្តិមេសុ ជនបទេសុ ចម្មានិ អត្ថរណានិ, ឯឡកចម្មំ អជចម្មំ មិគចម្មំ។ ឥធ បន, ភិក្ខវេ, មនុស្សា និស្សីមគតានំ ភិក្ខូនំ ចីវរំ ទេន្តិ – ‘ឥមំ ចីវរំ ឥត្ថន្នាមស្ស ទេមា’តិ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សាទិតុំ, ន តាវ តំ គណនូបគំ យាវ ន ហត្ថំ គច្ឆតី”តិ។

មហាកច្ចានស្ស បញ្ចវរបរិទស្សនា និដ្ឋិតា។

ចម្មក្ខន្ធកោ បញ្ចមោ។

១៥៩. តស្សុទ្ទានំ

រាជា ច មាគធោ សោណោ, អសីតិសហស្សិស្សរោ;
សាគតោ គិជ្ឈកូដស្មិំ, ពហុំ ទស្សេតិ ឧត្តរិំ។

បព្ពជ្ជារទ្ធភិជ្ជឹសុ , វីណំ ឯកបលាសិកំ;
នីលា បីតា លោហិតិកា, មញ្ជិដ្ឋា កណ្ហមេវ ច។

មហារង្គមហានាមា, វទ្ធិកា ច បដិក្ខិបិ;
ខល្លកា បុដបាលិ ច, តូលតិត្តិរមេណ្ឌជា។

វិច្ឆិកា មោរចិត្រា ច, សីហព្យគ្ឃា ច ទីបិកា;
អជិនុទ្ទា មជ្ជារី ច, កាឡលុវកបរិក្ខដា។

ផលិតុបាហនា ខិលា, ធោតខាណុខដខដា;
តាលវេឡុតិណំ ចេវ, មុញ្ជបព្ពជហិន្តាលា។

កមលកម្ពលសោវណ្ណា , រូបិកា មណិវេឡុរិយា;
ផលិកា កំសកាចា ច, តិបុសីសញ្ច តម្ពកា។

គាវី យានំ គិលានោ ច, បុរិសាយុត្តសិវិកា;
សយនានិ មហាចម្មា, គោចម្មេហិ ច បាបកោ។

គិហីនំ ចម្មវទ្ធេហិ, បវិសន្តិ គិលាយនោ;
មហាកច្ចាយនោ សោណោ, សរេន អដ្ឋកវគ្គិកំ។

ឧបសម្បទំ បញ្ចហិ, គុណង្គុណា ធុវសិនា;
ចម្មត្ថរណានុញ្ញាសិ, ន តាវ គណនូបគំ;
អទាសិ មេ វរេ បញ្ច, សោណត្ថេរស្ស នាយកោតិ។

ឥមម្ហិ ខន្ធកេ វត្ថូនិ តេសដ្ឋិ។

ចម្មក្ខន្ធកោ និដ្ឋិតោ។

៦. ភេសជ្ជក្ខន្ធកោ

១៦០. បញ្ចភេសជ្ជកថា

២៦០. តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូនំ សារទិកេន អាពាធេន ផុដ្ឋានំ យាគុបិ បីតា ឧគ្គច្ឆតិ, ភត្តម្បិ ភុត្តំ ឧគ្គច្ឆតិ។ តេ តេន កិសា ហោន្តិ, លូខា, ទុព្ពណ្ណា, ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតា, ធមនិសន្ថតគត្តា។ អទ្ទសា ខោ ភគវា តេ ភិក្ខូ កិសេ លូខេ ទុព្ពណ្ណេ ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតេ ធមនិសន្ថតគត្តេ, ទិស្វាន អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ – “កឹ នុ ខោ, អានន្ទ, ឯតរហិ ភិក្ខូ កិសា, លូខា, ទុព្ពណ្ណា, ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតា, ធមនិសន្ថតគត្តា”តិ? “ឯតរហិ, ភន្តេ, ភិក្ខូនំ សារទិកេន អាពាធេន ផុដ្ឋានំ យាគុបិ បីតា ឧគ្គច្ឆតិ, ភត្តម្បិ ភុត្តំ ឧគ្គច្ឆតិ។ តេ តេន កិសា ហោន្តិ, លូខា, ទុព្ពណ្ណា, ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតា, ធមនិសន្ថតគត្តា”តិ។ អថ ខោ ភគវតោ រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ – “ឯតរហិ ខោ ភិក្ខូនំ សារទិកេន អាពាធេន ផុដ្ឋានំ យាគុបិ បីតា ឧគ្គច្ឆតិ, ភត្តម្បិ ភុត្តំ ឧគ្គច្ឆតិ។ តេ តេន កិសា ហោន្តិ, លូខា, ទុព្ពណ្ណា, ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតា, ធមនិសន្ថតគត្តា។ កឹ នុ ខោ អហំ ភិក្ខូនំ ភេសជ្ជំ អនុជានេយ្យំ, យំ ភេសជ្ជញ្ចេវ អស្ស ភេសជ្ជសម្មតញ្ច លោកស្ស, អាហារត្ថញ្ច ផរេយ្យ, ន ច ឱឡារិកោ អាហារោ បញ្ញាយេយ្យា”តិ? អថ ខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ – “ឥមានិ ខោ បញ្ច ភេសជ្ជានិ, សេយ្យថិទំ – សប្បិ, នវនីតំ, តេលំ, មធុ, ផាណិតំ; ភេសជ្ជានិ ចេវ ភេសជ្ជសម្មតានិ ច លោកស្ស, អាហារត្ថញ្ច ផរន្តិ, ន ច ឱឡារិកោ អាហារោ បញ្ញាយតិ។ យំនូនាហំ ភិក្ខូនំ ឥមានិ បញ្ច ភេសជ្ជានិ អនុជានេយ្យំ, កាលេ បដិគ្គហេត្វា កាលេ បរិភុញ្ជិតុ”ន្តិ។ អថ ខោ ភគវា សាយន្ហសមយំ បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ឥធ មយ្ហំ, ភិក្ខវេ, រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ – ‘ឯតរហិ ខោ ភិក្ខូនំ សារទិកេន អាពាធេន ផុដ្ឋានំ យាគុបិ បីតា ឧគ្គច្ឆតិ, ភត្តម្បិ ភុត្តំ ឧគ្គច្ឆតិ។ តេ តេន កិសា ហោន្តិ, លូខា, ទុព្ពណ្ណា, ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតា, ធមនិសន្ថតគត្តា។ កឹ នុ ខោ អហំ ភិក្ខូនំ ភេសជ្ជំ អនុជានេយ្យំ, យំ ភេសជ្ជញ្ចេវ អស្ស ភេសជ្ជសម្មតញ្ច លោកស្ស, អាហារត្ថញ្ច ផរេយ្យ, ន ច ឱឡារិកោ អាហារោ បញ្ញាយេយ្យា’តិ។ តស្ស មយ្ហំ, ភិក្ខវេ, ឯតទហោសិ ‘ឥមានិ ខោ បញ្ច ភេសជ្ជានិ , សេយ្យថិទំ – សប្បិ, នវនីតំ, តេលំ, មធុ, ផាណិតំ; ភេសជ្ជានិ ចេវ ភេសជ្ជសម្មតានិ ច លោកស្ស, អាហារត្ថញ្ច ផរន្តិ, ន ច ឱឡារិកោ អាហារោ បញ្ញាយតិ។ យំនូនាហំ ភិក្ខូនំ ឥមានិ បញ្ច ភេសជ្ជានិ អនុជានេយ្យំ, កាលេ បដិគ្គហេត្វា កាលេ បរិភុញ្ជិតុ’ន្តិ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តានិ បញ្ច ភេសជ្ជានិ កាលេ បដិគ្គហេត្វា កាលេ បរិភុញ្ជិតុ”ន្តិ។

២៦១. តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ តានិ បញ្ច ភេសជ្ជានិ កាលេ បដិគ្គហេត្វា កាលេ បរិភុញ្ជន្តិ។ តេសំ យានិបិ តានិ បាកតិកានិ លូខានិ ភោជនានិ តានិបិ នច្ឆាទេន្តិ, បគេវ សេនេសិតានិ [សេនេសិកានិ (សី. ស្យា.), សេនេហិកានិ (យោជនា)]។ តេ តេន ចេវ សារទិកេន អាពាធេន ផុដ្ឋា, ឥមិនា ច ភត្តាច្ឆាទកេន [ភត្តាច្ឆន្ទកេន (ក.)], តទុភយេន ភិយ្យោសោមត្តាយ កិសា ហោន្តិ, លូខា, ទុព្ពណ្ណា, ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតា, ធមនិសន្ថតគត្តា។ អទ្ទសា ខោ ភគវា តេ ភិក្ខូ ភិយ្យោសោមត្តាយ កិសេ លូខេ ទុព្ពណ្ណេ ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតេ ធមនិសន្ថតគត្តេ, ទិស្វាន អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ – “កឹ នុ ខោ, អានន្ទ, ឯតរហិ ភិក្ខូ ភិយ្យោសោមត្តាយ កិសា, លូខា, ទុព្ពណ្ណា, ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតា, ធមនិសន្ថតគត្តា”តិ? “ឯតរហិ, ភន្តេ, ភិក្ខូ តានិ ច បញ្ច ភេសជ្ជានិ កាលេ បដិគ្គហេត្វា កាលេ បរិភុញ្ជន្តិ។ តេសំ យានិបិ តានិ បាកតិកានិ លូខានិ ភោជនានិ តានិបិ នច្ឆាទេន្តិ, បគេវ សេនេសិកានិ។ តេ តេន ចេវ សារទិកេន អាពាធេន ផុដ្ឋា, ឥមិនា ច ភត្តាច្ឆាទកេន, តទុភយេន ភិយ្យោសោមត្តាយ កិសា, លូខា, ទុព្ពណ្ណា, ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតា, ធមនិសន្ថតគត្តា”តិ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តានិ បញ្ច ភេសជ្ជានិ បដិគ្គហេត្វា កាលេបិ វិកាលេបិ បរិភុញ្ជិតុ”ន្តិ។

២៦២. តេន ខោ បន សមយេន គិលានានំ ភិក្ខូនំ វសេហិ ភេសជ្ជេហិ អត្ថោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, វសានិ ភេសជ្ជានិ – អច្ឆវសំ, មច្ឆវសំ, សុសុកាវសំ , សូករវសំ, គទ្រភវសំ – កាលេ បដិគ្គហិតំ កាលេ និប្បក្កំ [និបក្កំ (ក.)] កាលេ សំសដ្ឋំ តេលបរិភោគេន បរិភុញ្ជិតុំ។ វិកាលេ ចេ, ភិក្ខវេ, បដិគ្គហិតំ វិកាលេ និប្បក្កំ វិកាលេ សំសដ្ឋំ, តំ ចេ បរិភុញ្ជេយ្យ, អាបត្តិ តិណ្ណំ ទុក្កដានំ។ កាលេ ចេ, ភិក្ខវេ, បដិគ្គហិតំ វិកាលេ និប្បក្កំ វិកាលេ សំសដ្ឋំ, តំ ចេ បរិភុញ្ជេយ្យ, អាបត្តិ ទ្វិន្នំ ទុក្កដានំ។ កាលេ ចេ, ភិក្ខវេ, បដិគ្គហិតំ កាលេ និប្បក្កំ វិកាលេ សំសដ្ឋំ, តំ ចេ បរិភុញ្ជេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ កាលេ ចេ, ភិក្ខវេ, បដិគ្គហិតំ កាលេ និប្បក្កំ កាលេ សំសដ្ឋំ, តំ ចេ បរិភុញ្ជេយ្យ, អនាបត្តីតិ។

បញ្ចភេសជ្ជកថា និដ្ឋិតា។

១៦៦. មូលាទិភេសជ្ជកថា

២៦៣. តេន ខោ បន សមយេន គិលានានំ ភិក្ខូនំ មូលេហិ ភេសជ្ជេហិ អត្ថោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ , ភិក្ខវេ, មូលានិ ភេសជ្ជានិ – ហលិទ្ទឹ, សិង្គិវេរំ, វចំ, វចត្ថំ [វចត្តំ (សី. ស្យា.)], អតិវិសំ, កដុករោហិណឹ, ឧសីរំ, ភទ្ទមុត្តកំ, យានិ វា បនញ្ញានិបិ អត្ថិ មូលានិ ភេសជ្ជានិ, នេវ ខាទនីយេ ខាទនីយត្ថំ ផរន្តិ, ន ភោជនីយេ ភោជនីយត្ថំ ផរន្តិ, តានិ – បដិគ្គហេត្វា យាវជីវំ បរិហរិតុំ; សតិ បច្ចយេ បរិភុញ្ជិតុំ។ អសតិ បច្ចយេ បរិភុញ្ជន្តស្ស អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

តេន ខោ បន សមយេន គិលានានំ ភិក្ខូនំ មូលេហិ ភេសជ្ជេហិ បិដ្ឋេហិ អត្ថោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, និសទំ និសទបោតកន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន គិលានានំ ភិក្ខូនំ កសាវេហិ ភេសជ្ជេហិ អត្ថោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, កសាវានិ [កសាវភេសជ្ជានិ (ក.)] ភេសជ្ជានិ – និម្ពកសាវំ, កុដជកសាវំ, បដោលកសាវំ, ផគ្គវកសាវំ, នត្តមាលកសាវំ, យានិ វា បនញ្ញានិបិ អត្ថិ កសាវានិ ភេសជ្ជានិ នេវ ខាទនីយេ ខាទនីយត្ថំ ផរន្តិ, ន ភោជនីយេ ភោជនីយត្ថំ ផរន្តិ, តានិ – បដិគ្គហេត្វា យាវជីវំ បរិហរិតុំ; សតិ បច្ចយេ បរិភុញ្ជិតុំ។ អសតិ បច្ចយេ បរិភុញ្ជន្តស្ស អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

តេន ខោ បន សមយេន គិលានានំ ភិក្ខូនំ បណ្ណេហិ ភេសជ្ជេហិ អត្ថោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ , បណ្ណានិ ភេសជ្ជានិ – និម្ពបណ្ណំ, កុដជបណ្ណំ, បដោលបណ្ណំ, សុលសិបណ្ណំ, កប្បាសបណ្ណំ, យានិ វា បនញ្ញានិបិ អត្ថិ បណ្ណានិ ភេសជ្ជានិ, នេវ ខាទនីយេ ខាទនីយត្ថំ ផរន្តិ, ន ភោជនីយេ ភោជនីយត្ថំ ផរន្តិ...បេ....។

តេន ខោ បន សមយេន គិលានានំ ភិក្ខូនំ ផលេហិ ភេសជ្ជេហិ អត្ថោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ផលានិ ភេសជ្ជានិ – ពិលង្គំ, បិប្បលឹ, មរិចំ, ហរីតកំ, វិភីតកំ, អាមលកំ, គោដ្ឋផលំ [គោបផលំ (ស្យា.), កោដ្ឋផលំ (ក.)], យានិ វា បនញ្ញានិបិ អត្ថិ ផលានិ ភេសជ្ជានិ, នេវ ខាទនីយេ ខាទនីយត្ថំ ផរន្តិ, ន ភោជនីយេ ភោជនីយត្ថំ ផរន្តិ...បេ....។

តេន ខោ បន សមយេន គិលានានំ ភិក្ខូនំ ជតូហិ ភេសជ្ជេហិ អត្ថោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ជតូនិ ភេសជ្ជានិ – ហិង្គុំ, ហិង្គុជតុំ, ហិង្គុសិបាដិកំ, តកំ, តកបត្តឹ, តកបណ្ណឹ , សជ្ជុលសំ, យានិ វា បនញ្ញានិបិ អត្ថិ ជតូនិ ភេសជ្ជានិ, នេវ ខាទនីយេ ខាទនីយត្ថំ ផរន្តិ...បេ....។

តេន ខោ បន សមយេន គិលានានំ ភិក្ខូនំ លោណេហិ ភេសជ្ជេហិ អត្ថោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, លោណានិ ភេសជ្ជានិ – សាមុទ្ទំ, កាឡលោណំ, សិន្ធវំ, ឧព្ភិទំ [ឧព្ភិរំ (ក.)], ពិលំ [ពិឡាលំ (សី.)], យានិ វា បនញ្ញានិបិ អត្ថិ លោណានិ ភេសជ្ជានិ, នេវ ខាទនីយេ ខាទនីយត្ថំ ផរន្តិ, ន ភោជនីយេ ភោជនីយត្ថំ ផរន្តិ, តានិ – បដិគ្គហេត្វា យាវជីវំ បរិហរិតុំ; សតិ បច្ចយេ បរិភុញ្ជិតុំ។ អសតិ បច្ចយេ បរិភុញ្ជន្តស្ស អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

២៦៤. តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ អានន្ទស្ស ឧបជ្ឈាយស្ស អាយស្មតោ ពេលដ្ឋសីសស្ស ថុល្លកច្ឆាពាធោ ហោតិ។ តស្ស លសិកាយ ចីវរានិ កាយេ លគ្គន្តិ, តានិ ភិក្ខូ ឧទកេន តេមេត្វា តេមេត្វា អបកឌ្ឍន្តិ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា សេនាសនចារិកំ អាហិណ្ឌន្តោ តេ ភិក្ខូ តានិ ចីវរានិ ឧទកេន តេមេត្វា តេមេត្វា អបកឌ្ឍន្តេ, ទិស្វាន យេន តេ ភិក្ខូ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា តេ ភិក្ខូ ឯតទវោច – “កឹ ឥមស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ អាពាធោ”តិ? “ឥមស្ស, ភន្តេ, អាយស្មតោ ថុល្លកច្ឆាពាធោ, លសិកាយ ចីវរានិ កាយេ លគ្គន្តិ, តានិ មយំ ឧទកេន តេមេត្វា តេមេត្វា អបកឌ្ឍាមា”តិ ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, យស្ស កណ្ឌុ វា, បិឡកា វា, អស្សាវោ វា, ថុល្លកច្ឆុ វា អាពាធោ, កាយោ វា ទុគ្គន្ធោ, ចុណ្ណានិ ភេសជ្ជានិ; អគិលានស្ស ឆកណំ មត្តិកំ រជននិប្បក្កំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧទុក្ខលំ មុសល”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន គិលានានំ ភិក្ខូនំ ចុណ្ណេហិ ភេសជ្ជេហិ ចាលិតេហិ អត្ថោ ហោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ចុណ្ណចាលិនិន្តិ។ សណ្ហេហិ អត្ថោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ទុស្សចាលិនិន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ អមនុស្សិកាពាធោ ហោតិ។ តំ អាចរិយុបជ្ឈាយា ឧបដ្ឋហន្តា នាសក្ខិំសុ អរោគំ កាតុំ។ សោ សូករសូនំ គន្ត្វា អាមកមំសំ ខាទិ, អាមកលោហិតំ បិវិ ។ តស្ស សោ អមនុស្សិកាពាធោ បដិប្បស្សម្ភិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អមនុស្សិកាពាធេ អាមកមំសំ អាមកលោហិតន្តិ។

២៦៥. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ ចក្ខុរោគាពាធោ ហោតិ។ តំ ភិក្ខូ បរិគ្គហេត្វា ឧច្ចារម្បិ បស្សាវម្បិ និក្ខាមេន្តិ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា សេនាសនចារិកំ អាហិណ្ឌន្តោ តេ ភិក្ខូ តំ ភិក្ខុំ បរិគ្គហេត្វា ឧច្ចារម្បិ បស្សាវម្បិ និក្ខាមេន្តេ, ទិស្វាន យេន តេ ភិក្ខូ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា តេ ភិក្ខូ ឯតទវោច – “កឹ ឥមស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ អាពាធោ”តិ? “ឥមស្ស, ភន្តេ, អាយស្មតោ ចក្ខុរោគាពាធោ។ ឥមំ មយំ បរិគ្គហេត្វា ឧច្ចារម្បិ បស្សាវម្បិ និក្ខាមេមា”តិ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អញ្ជនំ – កាឡញ្ជនំ, រសញ្ជនំ, សោតញ្ជនំ, គេរុកំ, កបល្ល”ន្តិ។ អញ្ជនូបបិសនេហិ អត្ថោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ចន្ទនំ, តគរំ, កាឡានុសារិយំ, តាលីសំ, ភទ្ទមុត្តកន្តិ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ បិដ្ឋានិ អញ្ជនានិ ចរុកេសុបិ [ថាលកេសុបិ (សី. ស្យា.)] សរាវកេសុបិ និក្ខិបន្តិ; តិណចុណ្ណេហិបិ បំសុកេហិបិ ឱកិរិយន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អញ្ជនិន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ឧច្ចាវចា អញ្ជនិយោ ធារេន្តិ – សោវណ្ណមយំ, រូបិយមយំ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោ”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, ឧច្ចាវចា អញ្ជនី ធារេតព្ពា។ យោ ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អដ្ឋិមយំ, ទន្តមយំ, វិសាណមយំ, នឡមយំ, វេឡុមយំ, កដ្ឋមយំ, ជតុមយំ, ផលមយំ, លោហមយំ, សង្ខនាភិមយន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ជនិយោ អបារុតា ហោន្តិ, តិណចុណ្ណេហិបិ បំសុកេហិបិ ឱកិរិយន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អបិធានន្តិ។ អបិធានំ និបតតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សុត្តកេន ពន្ធិត្វា អញ្ជនិយា ពន្ធិតុន្តិ។ អញ្ជនី ផលតិ [និបតតិ (ក.)]។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សុត្តកេន សិព្ពេតុន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អង្គុលិយា អញ្ជន្តិ, អក្ខីនិ ទុក្ខានិ ហោន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អញ្ជនិសលាកន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ឧច្ចាវចា អញ្ជនិសលាកាយោ ធារេន្តិ – សោវណ្ណមយំ រូបិយមយំ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ, “សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោ”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, ឧច្ចាវចា អញ្ជនិសលាកា ធារេតព្ពា។ យោ ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អដ្ឋិមយំ...បេ.... សង្ខនាភិមយន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ជនិសលាកា ភូមិយំ បតិតា ផរុសា ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សលាកឋានិយន្តិ [សលាកោធានិយន្តិ (សី. ស្យា.)]។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អញ្ជនិម្បិ អញ្ជនិសលាកម្បិ ហត្ថេន បរិហរន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អញ្ជនិត្ថវិកន្តិ។ អំសពទ្ធកោ ន ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អំសពទ្ធកំ ពន្ធនសុត្តកន្តិ។

២៦៦. តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ បិលិន្ទវច្ឆស្ស សីសាភិតាបោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, មុទ្ធនិ តេលកន្តិ។ នក្ខមនិយោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, នត្ថុកម្មន្តិ។ នត្ថុ គលតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, នត្ថុករណិន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ឧច្ចាវចា នត្ថុករណិយោ ធារេន្តិ – សោវណ្ណមយំ រូបិយមយំ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ, “សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោ”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, ឧច្ចាវចា នត្ថុករណី ធារេតព្ពា។ យោ ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អដ្ឋិមយំ...បេ.... សង្ខនាភិមយន្តិ។ នត្ថុំ វិសមំ អាសិញ្ចន្តិ [នត្ថុ វិសមំ អាសិញ្ចិយតិ (សី. ស្យា.)]។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ

អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ , យមកនត្ថុករណិន្តិ។ នក្ខមនិយោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ធូមំ បាតុន្តិ។ តញ្ញេវ វដ្ដឹ អាលិម្បេត្វា បិវន្តិ , កណ្ឋោ ទហតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ធូមនេត្តន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ឧច្ចាវចានិ ធូមនេត្តានិ ធារេន្តិ – សោវណ្ណមយំ រូបិយមយំ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, ឧច្ចាវចានិ ធូមនេត្តានិ ធារេតព្ពានិ។ យោ ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អដ្ឋិមយំ…បេ…. សង្ខនាភិមយន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ធូមនេត្តានិ អបារុតានិ ហោន្តិ, បាណកា បវិសន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អបិធានន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ធូមនេត្តានិ ហត្ថេន បរិហរន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ធូមនេត្តថវិកន្តិ។ ឯកតោ ឃំសិយន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, យមកថវិកន្តិ។ អំសពទ្ធកោ ន ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អំសពទ្ធកំ ពន្ធនសុត្តកន្តិ។

២៦៧. តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ បិលិន្ទវច្ឆស្ស វាតាពាធោ ហោតិ។ វេជ្ជា ឯវមាហំសុ – “តេលំ បចិតព្ព”ន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តេលបាកន្តិ។ តស្មិំ ខោ បន តេលបាកេ មជ្ជំ បក្ខិបិតព្ពំ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តេលបាកេ មជ្ជំ បក្ខិបិតុន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ អតិបក្ខិត្តមជ្ជានិ [អតិខិត្តមជ្ជានិ (ក.)] តេលានិ បចន្តិ, តានិ បិវិត្វា មជ្ជន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, អតិបក្ខិត្តមជ្ជំ តេលំ បាតព្ពំ។ យោ បិវេយ្យ, យថាធម្មោ ការេតព្ពោ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, យស្មិំ តេលបាកេ មជ្ជស្ស ន វណ្ណោ ន គន្ធោ ន រសោ បញ្ញាយតិ, ឯវរូបំ មជ្ជបក្ខិត្តំ តេលំ បាតុន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូនំ ពហុំ អតិបក្ខិត្តមជ្ជំ តេលំ បក្កំ ហោតិ។ អថ ខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “កថំ នុ ខោ អតិបក្ខិត្តមជ្ជេ តេលេ បដិបជ្ជិតព្ព”ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អព្ភញ្ជនំ អធិដ្ឋាតុន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ បិលិន្ទវច្ឆស្ស ពហុតរំ តេលំ បក្កំ ហោតិ, តេលភាជនំ ន វិជ្ជតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តីណិ តុម្ពានិ – លោហតុម្ពំ, កដ្ឋតុម្ពំ, ផលតុម្ពន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ បិលិន្ទវច្ឆស្ស អង្គវាតោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សេទកម្មន្តិ។ នក្ខមនិយោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សម្ភារសេទន្តិ។ នក្ខមនិយោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, មហាសេទន្តិ។ នក្ខមនិយោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ភង្គោទកន្តិ។ នក្ខមនិយោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧទកកោដ្ឋកន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ បិលិន្ទវច្ឆស្ស បព្ពវាតោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, លោហិតំ មោចេតុន្តិ។ នក្ខមនិយោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, លោហិតំ មោចេត្វា វិសាណេន គាហេតុន្តិ [គហេតុន្តិ (សី. ស្យា.)]។

តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ បិលិន្ទវច្ឆស្ស បាទា ផលិតា [ផាលិតា (ក.)] ហោន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បាទព្ភញ្ជនន្តិ។ នក្ខមនិយោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បជ្ជំ អភិសង្ខរិតុន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ គណ្ឌាពាធោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សត្ថកម្មន្តិ។ កសាវោទកេន អត្ថោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, កសាវោទកន្តិ។ តិលកក្កេន អត្ថោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ,

តិលកក្កន្តិ។ កពឡិកាយ អត្ថោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, កពឡិកន្តិ។ វណពន្ធនចោឡេន អត្ថោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, វណពន្ធនចោឡន្តិ។ វណោ កណ្ឌុវតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សាសបកុដ្ដេន [សាសបកុដ្ឋេន (សី. ស្យា.)] ផោសិតុន្តិ។ វណោ កិលិជ្ជិត្ថ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ , ភិក្ខវេ, ធូមំ កាតុន្តិ។ វឌ្ឍមំសំ វុដ្ឋាតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, លោណសក្ខរិកាយ ឆិន្ទិតុន្តិ។ វណោ ន រុហតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, វណតេលន្តិ។ តេលំ គលតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ , ភិក្ខវេ, វិកាសិកំ សព្ពំ វណបដិកម្មន្តិ។

២៦៨. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ អហិនា ទដ្ឋោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ចត្តារិ មហាវិកដានិ ទាតុំ – គូថំ, មុត្តំ, ឆារិកំ, មត្តិកន្តិ។ អថ ខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “អប្បដិគ្គហិតានិ នុ ខោ ឧទាហុ បដិគ្គហេតព្ពានី”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សតិ កប្បិយការកេ បដិគ្គហាបេតុំ, អសតិ កប្បិយការកេ សាមំ គហេត្វា បរិភុញ្ជិតុន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរេន ភិក្ខុនា វិសំ បីតំ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ ភិក្ខវេ គូថំ បាយេតុន្តិ។ អថ ខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “អប្បដិគ្គហិតំ នុ ខោ ឧទាហុ បដិគ្គហេតព្ពោ”តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, យំ ករោន្តោ បដិគ្គណ្ហាតិ, ស្វេវ បដិគ្គហោ កតោ, ន បុន [កតោ បន (?)] បដិគ្គហេតព្ពោតិ។

២៦៩. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ ឃរទិន្នកាពាធោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សីតាលោឡឹ បាយេតុន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ទុដ្ឋគហណិកោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អាមិសខារំ បាយេតុន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ បណ្ឌុរោគាពាធោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, មុត្តហរីតកំ បាយេតុន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ ឆវិទោសាពាធោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, គន្ធាលេបំ កាតុន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ អភិសន្នកាយោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, វិរេចនំ បាតុន្តិ។ អច្ឆកញ្ជិយា អត្ថោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អច្ឆកញ្ជិន្តិ។ អកដយូសេន អត្ថោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អកដយូសន្តិ។ កដាកដេន អត្ថោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, កដាកដន្តិ។ បដិច្ឆាទនីយេន អត្ថោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បដិច្ឆាទនីយន្តិ។

មូលាទិភេសជ្ជកថា និដ្ឋិតា។

១៦២. បិលិន្ទវច្ឆវត្ថុ

២៧០. [ឥទំ វត្ថុ បារា. ៦១៨ អាទយោ] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា បិលិន្ទវច្ឆោ រាជគហេ បព្ភារំ សោធាបេតិ លេណំ កត្តុកាមោ។ អថ ខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ យេនាយស្មា បិលិន្ទវច្ឆោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ បិលិន្ទវច្ឆំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ អាយស្មន្តំ បិលិន្ទវច្ឆំ ឯតទវោច – “កឹ, ភន្តេ, ថេរោ ការាបេតី”តិ? “បព្ភារំ, មហារាជ, សោធាបេមិ, លេណំ កត្តុកាមោ”តិ។ “អត្ថោ, ភន្តេ, អយ្យស្ស អារាមិកេនា”តិ? “ន ខោ, មហារាជ, ភគវតា អារាមិកោ អនុញ្ញាតោ”តិ។ “តេន ហិ, ភន្តេ, ភគវន្តំ បដិបុច្ឆិត្វា មម អារោចេយ្យាថា”តិ។ ‘ឯវំ, មហារាជា’តិ ខោ អាយស្មា បិលិន្ទវច្ឆោ រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស បច្ចស្សោសិ។ អថ ខោ អាយស្មា បិលិន្ទវច្ឆោ រាជានំ មាគធំ សេនិយំ ពិម្ពិសារំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ, សមាទបេសិ, សមុត្តេជេសិ, សម្បហំសេសិ។ អថ ខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ អាយស្មតា បិលិន្ទវច្ឆេន ធម្មិយា កថាយ

សន្ទស្សិតោ សមាទបិតោ សមុត្តេជិតោ សម្បហំសិតោ ឧដ្ឋាយាសនា អាយស្មន្តំ បិលិន្ទវច្ឆំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ។

អថ ខោ អាយស្មា បិលិន្ទវច្ឆោ ភគវតោ សន្តិកេ ទូតំ បាហេសិ – “រាជា, ភន្តេ, មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ អារាមិកំ ទាតុកាមោ។ កថំ នុ ខោ, ភន្តេ, មយា បដិបជ្ជិតព្ព”ន្តិ? អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អារាមិក”ន្តិ។ ទុតិយម្បិ ខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ យេនាយស្មា បិលិន្ទវច្ឆោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ បិលិន្ទវច្ឆំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ អាយស្មន្តំ បិលិន្ទវច្ឆំ ឯតទវោច – “អនុញ្ញាតោ, ភន្តេ, ភគវតា អារាមិកោ”តិ? “ឯវំ, មហារាជា”តិ។ “តេន ហិ, ភន្តេ, អយ្យស្ស អារាមិកំ ទម្មី”តិ។ អថ ខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ អាយស្មតោ បិលិន្ទវច្ឆស្ស អារាមិកំ បដិស្សុត្វា, វិស្សរិត្វា, ចិរេន សតិំ បដិលភិត្វា, អញ្ញតរំ សព្ពត្ថកំ មហាមត្តំ អាមន្តេសិ – “យោ មយា, ភណេ, អយ្យស្ស អារាមិកោ បដិស្សុតោ, ទិន្នោ សោ អារាមិកោ”តិ? “ន ខោ, ទេវ, អយ្យស្ស អារាមិកោ ទិន្នោ”តិ។ “កីវ ចិរំ នុ ខោ, ភណេ, ឥតោ [ឥតោ រត្តិ (ស្យា.)] ហិ តំ ហោតី”តិ? អថ ខោ សោ មហាមត្តោ រត្តិយោ គណេត្វា [វិគណេត្វា (សី.)] រាជានំ មាគធំ សេនិយំ ពិម្ពិសារំ ឯតទវោច – “បញ្ច, ទេវ, រត្តិសតានី”តិ។ តេន ហិ, ភណេ, អយ្យស្ស បញ្ច អារាមិកសតានិ ទេហីតិ។ “ឯវំ, ទេវា”តិ ខោ សោ មហាមត្តោ រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស បដិស្សុត្វា អាយស្មតោ បិលិន្ទវច្ឆស្ស បញ្ច អារាមិកសតានិ បាទាសិ, បាដិយេក្កោ គាមោ និវិសិ។ ‘អារាមិកគាមកោតិ’បិ នំ អាហំសុ , ‘បិលិន្ទគាមកោ’តិបិ នំ អាហំសុ។

២៧១. តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា បិលិន្ទវច្ឆោ តស្មិំ គាមកេ កុលូបកោ ហោតិ។ អថ ខោ អាយស្មា បិលិន្ទវច្ឆោ បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ បិលិន្ទគាមំ បិណ្ឌាយ បាវិសិ។ តេន ខោ បន សមយេន តស្មិំ គាមកេ ឧស្សវោ ហោតិ។ ទារកា អលង្កតា មាលាកិតា កីឡន្តិ។ អថ ខោ អាយស្មា បិលិន្ទវច្ឆោ បិលិន្ទគាមកេ សបទានំ បិណ្ឌាយ ចរមានោ យេន អញ្ញតរស្ស អារាមិកស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ។ តេន ខោ បន សមយេន តស្សា អារាមិកិនិយា ធីតា អញ្ញេ ទារកេ អលង្កតេ មាលាកិតេ បស្សិត្វា រោទតិ – ‘មាលំ មេ ទេថ, អលង្ការំ មេ ទេថា’តិ។ អថ ខោ អាយស្មា បិលិន្ទវច្ឆោ តំ អារាមិកិនិំ ឯតទវោច – “កិស្សាយំ ទារិកា រោទតី”តិ? “អយំ, ភន្តេ, ទារិកា អញ្ញេ ទារកេ អលង្កតេ មាលាកិតេ បស្សិត្វា រោទតិ – ‘មាលំ មេ ទេថ, អលង្ការំ មេ ទេថា’តិ។ កុតោ អម្ហាកំ ទុគ្គតានំ មាលា, កុតោ អលង្ការោ”តិ? អថ ខោ អាយស្មា បិលិន្ទវច្ឆោ អញ្ញតរំ តិណណ្ឌុបកំ គហេត្វា តំ អារាមិកិនិំ ឯតទវោច – “ហន្ទិមំ តិណណ្ឌុបកំ តស្សា ទារិកាយ សីសេ បដិមុញ្ចា”តិ។ អថ ខោ សា អារាមិកិនី តំ តិណណ្ឌុបកំ គហេត្វា តស្សា ទារិកាយ សីសេ បដិមុញ្ចិ។ សា អហោសិ សុវណ្ណមាលា អភិរូបា, ទស្សនីយា, បាសាទិកា; នត្ថិ តាទិសា រញ្ញោបិ អន្តេបុរេ សុវណ្ណមាលា។ មនុស្សា រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស អារោចេសុំ – “អមុកស្ស, ទេវ, អារាមិកស្ស ឃរេ សុវណ្ណមាលា អភិរូបា, ទស្សនីយា, បាសាទិកា; នត្ថិ តាទិសា ទេវស្សបិ អន្តេបុរេ សុវណ្ណមាលា; កុតោ តស្ស ទុគ្គតស្ស? និស្សំសយំ ចោរិកាយ អាភតា”តិ។

អថ ខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ តំ អារាមិកកុលំ ពន្ធាបេសិ។ ទុតិយម្បិ ខោ អាយស្មា បិលិន្ទវច្ឆោ បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ បិលិន្ទគាមំ បិណ្ឌាយ បាវិសិ។ បិលិន្ទគាមកេ សបទានំ បិណ្ឌាយ ចរមានោ យេន តស្ស អារាមិកស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា បដិវិស្សកេ បុច្ឆិ – “កហំ ឥមំ អារាមិកកុលំ គត”ន្តិ? “ឯតិស្សា, ភន្តេ, សុវណ្ណមាលាយ ការណា រញ្ញា ពន្ធាបិត”ន្តិ។ អថ ខោ អាយស្មា បិលិន្ទវច្ឆោ យេន រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ។ អថ ខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ យេនាយស្មា បិលិន្ទវច្ឆោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ បិលិន្ទវច្ឆំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ រាជានំ មាគធំ សេនិយំ ពិម្ពិសារំ អាយស្មា បិលិន្ទវច្ឆោ ឯតទវោច – “កិស្ស, មហារាជ, អារាមិកកុលំ ពន្ធាបិត”ន្តិ? “តស្ស, ភន្តេ, អារាមិកស្ស ឃរេ សុវណ្ណមាលា អភិរូបា, ទស្សនីយា, បាសាទិកា; នត្ថិ តាទិសា អម្ហាកម្បិ អន្តេបុរេ សុវណ្ណមាលា; កុតោ តស្ស ទុគ្គតស្ស? និស្សំសយំ ចោរិកាយ អាភតា”តិ។ អថ ខោ អាយស្មា បិលិន្ទវច្ឆោ រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស បាសាទំ សុវណ្ណន្តិ អធិមុច្ចិ; សោ អហោសិ សព្ពសោវណ្ណមយោ។ “ឥទំ បន តេ, មហារាជ, តាវ ពហុំ សុវណ្ណំ កុតោ”តិ? ‘អញ្ញាតំ, ភន្តេ, អយ្យស្សេវេសោ ឥទ្ធានុភាវោ’តិ តំ អារាមិកកុលំ មុញ្ចាបេសិ។

មនុស្សា “អយ្យេន កិរ បិលិន្ទវច្ឆេន សរាជិកាយ បរិសាយ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ ឥទ្ធិបាដិហារិយំ ទស្សិត”ន្តិ អត្តមនា អភិប្បសន្នា អាយស្មតោ បិលិន្ទវច្ឆស្ស បញ្ច ភេសជ្ជានិ អភិហរិំសុ, សេយ្យថិទំ – សប្បិំ, នវនីតំ, តេលំ, មធុំ [សប្បិ នវនីតំ តេលំ មធុ (ក.)], ផាណិតំ។ បកតិយាបិ ច អាយស្មា បិលិន្ទវច្ឆោ លាភី ហោតិ បញ្ចន្នំ ភេសជ្ជានំ; លទ្ធំ លទ្ធំ បរិសាយ វិស្សជ្ជេតិ។ បរិសា ចស្ស ហោតិ ពាហុល្លិកា; លទ្ធំ លទ្ធំ កោលម្ពេបិ [កោឡម្ពេបិ

(ក.)], យេបិ, បុរេភត្តា បដិសាមេតិ; បរិស្សាវនានិបិ, ថវិកាយោបិ, បុរេភត្តា វាតបានេសុ លគ្គេតិ។ តានិ ឱលីនវិលីនានិ តិដ្ឋន្តិ។ ឧន្ទូរេហិបិ វិហារា ឱកិណ្ណវិកិណ្ណា ហោន្តិ។ មនុស្សា វិហារចារិកំ អាហិណ្ឌន្តា បស្សិត្វា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “អន្តោកោដ្ឋាគារិកា ឥមេ សមណា សក្យបុត្តិយា , សេយ្យថាបិ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ”តិ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខិយ្យន្តានំ វិបាចេន្តានំ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា, តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម ភិក្ខូ ឯវរូបាយ ពាហុល្លាយ ចេតេស្សន្តី”តិ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ តេ អនេកបរិយាយេន វិគរហិត្វា ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ.… “សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ ឯវរូបាយ ពាហុល្លាយ ចេតេន្តី”តិ? “សច្ចំ ភគវា”តិ…បេ.… វិគរហិត្វា ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “យានិ ខោ បន តានិ គិលានានំ ភិក្ខូនំ បដិសាយនីយានិ ភេសជ្ជានិ, សេយ្យថិទំ – សប្បិ, នវនីតំ, តេលំ, មធុ, ផាណិតំ, តានិ បដិគ្គហេត្វា សត្តាហបរមំ សន្និធិការកំ បរិភុញ្ជិតព្ពានិ។ តំ អតិក្កាមយតោ យថាធម្មោ ការេតព្ពោ”តិ។

បិលិន្ទវច្ឆវត្ថុ និដ្ឋិតំ។

ភេសជ្ជានុញ្ញាតភាណវារោ និដ្ឋិតោ បឋមោ។

១៦៣. គុឡាទិអនុជាននា

២៧២. អថ ខោ ភគវា សាវត្ថិយំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន រាជគហំ តេន ចារិកំ បក្កាមិ។ អទ្ទសា ខោ អាយស្មា កង្ខារេវតោ អន្តរាមគ្គេ គុឡករណំ, ឱក្កមិត្វា គុឡេ បិដ្ឋម្បិ ឆារិកម្បិ បក្ខិបន្តេ, ទិស្វាន “អកប្បិយោ គុឡោ សាមិសោ, ន កប្បតិ គុឡោ វិកាលេ បរិភុញ្ជិតុ”ន្តិ កុក្កុច្ចាយន្តោ សបរិសោ គុឡំ ន បរិភុញ្ជតិ។ យេបិស្ស សោតព្ពំ មញ្ញន្តិ, តេបិ គុឡំ ន បរិភុញ្ជន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ កិមត្ថាយ [កិមត្ថិយា (ក.)], ភិក្ខវេ, គុឡេ បិដ្ឋម្បិ ឆារិកម្បិ បក្ខិបន្តីតិ? ថទ្ធត្ថាយ [ពន្ធនត្ថាយ (សី. ស្យា.)] ភគវាតិ។ សចេ, ភិក្ខវេ, ថទ្ធត្ថាយ គុឡេ បិដ្ឋម្បិ ឆារិកម្បិ បក្ខិបន្តិ, សោ ច គុឡោត្វេវ សង្ខំ គច្ឆតិ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, យថាសុខំ គុឡំ បរិភុញ្ជិតុន្តិ។

អទ្ទសា ខោ អាយស្មា កង្ខារេវតោ អន្តរាមគ្គេ វច្ចេ មុគ្គំ ជាតំ, បស្សិត្វា “អកប្បិយា មុគ្គា; បក្កាបិ មុគ្គា ជាយន្តី”តិ កុក្កុច្ចាយន្តោ សបរិសោ មុគ្គំ ន បរិភុញ្ជតិ។ យេបិស្ស សោតព្ពំ មញ្ញន្តិ, តេបិ មុគ្គំ ន បរិភុញ្ជន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ សចេ [សចេបិ (?)], ភិក្ខវេ, បក្កាបិ មុគ្គា ជាយន្តិ , អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, យថាសុខំ មុគ្គំ បរិភុញ្ជិតុន្តិ។

២៧៣. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ ឧទរវាតាពាធោ ហោតិ។ សោ លោណសោវីរកំ អបាយិ។ តស្ស សោ ឧទរវាតាពាធោ បដិប្បស្សម្ភិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, គិលានស្ស លោណសោវីរកំ; អគិលានស្ស ឧទកសម្ភិន្នំ បានបរិភោគេន បរិភុញ្ជិតុន្តិ។

គុឡាទិអនុជាននា និដ្ឋិតា។

១៦៤. អន្តោវុដ្ឋាទិបដិក្ខេបកថា

២៧៤. អថ ខោ ភគវា អនុបុព្ពេន ចារិកំ ចរមានោ យេន រាជគហំ តទវសរិ។ តត្រ សុទំ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ។ តេន ខោ បន សមយេន ភគវតោ ឧទរវាតាពាធោ ហោតិ។ អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ – ‘បុព្ពេបិ ភគវតោ ឧទរវាតាពាធោ តេកដុលយាគុយា ផាសុ ហោតី’តិ – សាមំ តិលម្បិ, តណ្ឌុលម្បិ, មុគ្គម្បិ វិញ្ញាបេត្វា, អន្តោ វាសេត្វា, អន្តោ សាមំ បចិត្វា ភគវតោ ឧបនាមេសិ – “បិវតុ ភគវា តេកដុលយាគុ”ន្តិ។ ជានន្តាបិ តថាគតា បុច្ឆន្តិ, ជានន្តាបិ ន បុច្ឆន្តិ; កាលំ វិទិត្វា បុច្ឆន្តិ, កាលំ វិទិត្វា ន បុច្ឆន្តិ; អត្ថសំហិតំ តថាគតា បុច្ឆន្តិ, នោ អនត្ថសំហិតំ។ អនត្ថសំហិតេ សេតុឃាតោ តថាគតានំ។ ទ្វីហិ អាការេហិ ពុទ្ធា ភគវន្តោ ភិក្ខូ បដិបុច្ឆន្តិ – ធម្មំ វា ទេសេស្សាម, សាវកានំ វា សិក្ខាបទំ បញ្ញបេស្សាមាតិ។ អថ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ – “កុតាយំ, អានន្ទ , យាគូ”តិ? អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា – ‘អននុច្ឆវិកំ, អានន្ទ, អននុលោមិកំ, អប្បតិរូបំ, អស្សាមណកំ, អកប្បិយំ, អករណីយំ។ កថញ្ហិ នាម ត្វំ, អានន្ទ, ឯវរូបាយ ពាហុល្លាយ ចេតេស្សសិ។ យទបិ, អានន្ទ, អន្តោ វុដ្ឋំ [វុត្ថំ (សី. ស្យា. ក.)] តទបិ អកប្បិយំ; យទបិ អន្តោ បក្កំ តទបិ អកប្បិយំ; យទបិ សាមំ បក្កំ, តទបិ អកប្បិយំ។ នេតំ, អានន្ទ, អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ…បេ.… វិគរហិត្វា ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ន, ភិក្ខវេ, អន្តោ វុដ្ឋំ, អន្តោ បក្កំ, សាមំ បក្កំ បរិភុញ្ជិតព្ពំ។ យោ បរិភុញ្ជេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អន្តោ ចេ, ភិក្ខវេ, វុដ្ឋំ,

អន្តោ បក្កំ, សាមំ បក្កំ តញ្ចេ បរិភុញ្ជេយ្យ, អាបត្តិ តិណ្ណំ ទុក្កដានំ។ អន្តោ ចេ, ភិក្ខវេ, វុដ្ឋំ, អន្តោ បក្កំ, អញ្ញេហិ បក្កំ, តញ្ចេ បរិភុញ្ជេយ្យ, អាបត្តិ ទ្វិន្នំ ទុក្កដានំ។ អន្តោ ចេ, ភិក្ខវេ, វុដ្ឋំ, ពហិ បក្កំ, សាមំ បក្កំ, តញ្ចេ បរិភុញ្ជេយ្យ, អាបត្តិ ទ្វិន្នំ ទុក្កដានំ។ ពហិ ចេ, ភិក្ខវេ, វុដ្ឋំ, អន្តោ បក្កំ, សាមំ បក្កំ, តញ្ចេ បរិភុញ្ជេយ្យ, អាបត្តិ ទ្វិន្នំ ទុក្កដានំ។ អន្តោ ចេ, ភិក្ខវេ, វុដ្ឋំ, ពហិ បក្កំ, អញ្ញេហិ បក្កំ, តញ្ចេ បរិភុញ្ជេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ ពហិ ចេ, ភិក្ខវេ, វុដ្ឋំ, អន្តោ បក្កំ, អញ្ញេហិ បក្កំ, តញ្ចេ បរិភុញ្ជេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ ពហិ ចេ, ភិក្ខវេ, វុដ្ឋំ, ពហិ បក្កំ, សាមំ បក្កំ, តញ្ចេ បរិភុញ្ជេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ ពហិ ចេ, ភិក្ខវេ, វុដ្ឋំ, ពហិ បក្កំ , អញ្ញេហិ បក្កំ, តញ្ចេ បរិភុញ្ជេយ្យ, អនាបត្តី’’’តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ “ភគវតា សាមំបាកោ បដិក្ខិត្តោ’’តិ បុន បាកេ កុក្កុច្ចាយន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បុន បាកំ បចិតុន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន រាជគហំ ទុព្ភិក្ខំ ហោតិ។ មនុស្សា លោណម្បិ, តេលម្បិ, តណ្ឌុលម្បិ, ខាទនីយម្បិ អារាមំ អាហរន្តិ។ តានិ ភិក្ខូ ពហិ វាសេន្តិ; ឧក្កបិណ្ឌកាបិ ខាទន្តិ, ចោរាបិ ហរន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អន្តោ វាសេតុន្តិ។ អន្តោ វាសេត្វា ពហិ បាចេន្តិ។ ទមកា បរិវារេន្តិ។ ភិក្ខូ អវិស្សដ្ឋា បរិភុញ្ជន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អន្តោ បចិតុន្តិ។ ទុព្ភិក្ខេ កប្បិយការកា ពហុតរំ ហរន្តិ, អប្បតរំ ភិក្ខូនំ ទេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សាមំ បចិតុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អន្តោ វុដ្ឋំ, អន្តោ បក្កំ, សាមំ បក្កន្តិ។

អន្តោវុដ្ឋាទិបដិក្ខេបកថា និដ្ឋិតា។

១៦៥. ឧគ្គហិតបដិគ្គហណា

២៧៥. តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា ភិក្ខូ កាសីសុ វស្សំវុដ្ឋា រាជគហំ គច្ឆន្តា ភគវន្តំ ទស្សនាយ អន្តរាមគ្គេ ន លភឹសុ លូខស្ស វា បណីតស្ស វា ភោជនស្ស យាវទត្ថំ បារិបូរិំ; ពហុញ្ច ផលខាទនីយំ អហោសិ; កប្បិយការកោ ច ន អហោសិ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ កិលន្តរូបា យេន រាជគហំ វេឡុវនំ កលន្ទកនិវាបោ, យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ។ អាចិណ្ណំ ខោ បនេតំ ពុទ្ធានំ ភគវន្តានំ អាគន្តុកេហិ ភិក្ខូហិ សទ្ធិំ បដិសម្មោទិតុំ។ អថ ខោ ភគវា តេ ភិក្ខូ ឯតទវោច – “កច្ចិ , ភិក្ខវេ, ខមនីយំ, កច្ចិ យាបនីយំ, កច្ចិត្ថ អប្បកិលមថេន អទ្ធានំ អាគតា; កុតោ ច តុម្ហេ, ភិក្ខវេ, អាគច្ឆថា’’តិ? “ខមនីយំ ភគវា, យាបនីយំ ភគវា។ ឥធ មយំ, ភន្តេ, កាសីសុ វស្សំវុដ្ឋា រាជគហំ អាគច្ឆន្តា ភគវន្តំ ទស្សនាយ អន្តរាមគ្គេ ន លភិម្ហា លូខស្ស វា បណីតស្ស វា ភោជនស្ស យាវទត្ថំ បារិបូរិំ; ពហុញ្ច ផលខាទនីយំ អហោសិ; កប្បិយការកោ ច ន អហោសិ; តេន មយំ កិលន្តរូបា អទ្ធានំ អាគតា’’តិ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, យត្ថ ផលខាទនីយំ បស្សតិ, កប្បិយការកោ ច ន ហោតិ, សាមំ គហេត្វា, ហរិត្វា, កប្បិយការកេ បស្សិត្វា, ភូមិយំ និក្ខិបិត្វា, បដិគ្គហាបេត្វា បរិភុញ្ជិតុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧគ្គហិតំ បដិគ្គហិតុ’’ន្តិ។

២៧៦. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ព្រាហ្មណស្ស នវា ច តិលា នវញ្ច មធុ ឧប្បន្នា ហោន្តិ។ អថ ខោ តស្ស ព្រាហ្មណស្ស ឯតទហោសិ – “យំនូនាហំ នវេ ច តិលេ នវញ្ច មធុំ ពុទ្ធប្បមុខស្ស ភិក្ខុសង្ឃស្ស ទទេយ្យ’’ន្តិ។ អថ ខោ សោ ព្រាហ្មណោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវតា សទ្ធិំ បដិសម្មោទិ, សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ។ ឯកមន្តំ ឋិតោ ខោ សោ ព្រាហ្មណោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “អធិវាសេតុ មេ ភវំ គោតមោ ស្វាតនាយ ភត្តំ, សទ្ធិំ ភិក្ខុសង្ឃេនា’’តិ។ អធិវាសេសិ ភគវា តុណ្ហីភាវេន ។ អថ ខោ សោ ព្រាហ្មណោ ភគវតោ អធិវាសនំ វិទិត្វា បក្កាមិ។ អថ ខោ សោ ព្រាហ្មណោ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន បណីតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ បដិយាទាបេត្វា ភគវតោ កាលំ អារោចាបេសិ – “កាលោ, ភោ គោតម, និដ្ឋិតំ ភត្ត’’ន្តិ។ អថ ខោ ភគវា បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន តស្ស ព្រាហ្មណស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ, សទ្ធិំ ភិក្ខុសង្ឃេន។ អថ ខោ សោ ព្រាហ្មណោ ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេត្វា សម្បវារេត្វា ភគវន្តំ ភុត្តាវិំ ឱនីតបត្តបាណិំ ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ តំ ព្រាហ្មណំ ភគវា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា, សមាទបេត្វា, សមុត្តេជេត្វា, សម្បហំសេត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ។

អថ ខោ តស្ស ព្រាហ្មណស្ស អចិរបក្កន្តស្ស ភគវតោ ឯតទហោសិ – “យេសំ ខោ មយា អត្ថាយ ពុទ្ធប្បមុខោ ភិក្ខុសង្ឃោ និមន្តិតោ, ‘នវេ ច តិលេ នវញ្ច មធុំ ទស្សាមី’តិ , តេ មយា បមុដ្ឋា ទាតុំ។ យំនូនាហំ នវេ ច

តិលេ នវញ្ច មធុំ គោលម្ពេហិ ច ឃដេហិ ច អារាមំ ហរាបេយ្យ”ន្តិ។ អថ ខោ សោ ព្រាហ្មណោ នវេ ច តិលេ នវញ្ច មធុំ គោលម្ពេហិ ច ឃដេហិ ច អារាមំ ហរាបេត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ។ ឯកមន្តំ ឋិតោ ខោ សោ ព្រាហ្មណោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “យេសំ ខោ មយា, ភោ គោតម, អត្ថាយ ពុទ្ធប្បមុខោ ភិក្ខុសង្ឃោ និមន្តិតោ, ‘នវេ ច តិលេ នវញ្ច មធុំ ទស្សាមី’តិ, តេ មយា បមុដ្ឋា ទាតុំ។ បដិគ្គណ្ហាតុ មេ ភវំ គោតមោ នវេ ច តិលេ នវញ្ច មធុ”ន្តិ។ តេន ហិ, ព្រាហ្មណ, ភិក្ខូនំ ទេហីតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ទុព្ភិក្ខេ អប្បមត្តកេបិ បវារេន្តិ, បដិសង្ខាបិ បដិក្ខិបន្តិ, សព្ពោ ច សង្ឃោ បវារិតោ ហោតិ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា ន បដិគ្គណ្ហន្តិ។ បដិគ្គណ្ហថ, ភិក្ខវេ, បរិភុញ្ជថ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តតោ នីហដំ ភុត្តាវិនា បវារិតេន អនតិរិត្តំ បរិភុញ្ជិតុន្តិ។

ឧគ្គហិតបដិគ្គហណា និដ្ឋិតា។

១៦៦. បដិគ្គហិតាទិអនុជាននា

២៧៧. [បាចិ. ២៩៥] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ ឧបនន្ទស្ស សក្យបុត្តស្ស ឧបដ្ឋាកកុលំ សង្ឃស្សត្ថាយ ខាទនីយំ បាហេសិ – អយ្យស្ស ឧបនន្ទស្ស ទស្សេត្វា សង្ឃស្ស ទាតព្ពន្តិ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ គាមំ បិណ្ឌាយ បវិដ្ឋោ ហោតិ ។ អថ ខោ តេ មនុស្សា អារាមំ គន្ត្វា ភិក្ខូ បុច្ឆឹសុ – “កហំ, ភន្តេ, អយ្យោ ឧបនន្ទោ”តិ? “ឯសាវុសោ, អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ គាមំ បិណ្ឌាយ បវិដ្ឋោ”តិ។ “ឥទំ, ភន្តេ, ខាទនីយំ អយ្យស្ស ឧបនន្ទស្ស ទស្សេត្វា សង្ឃស្ស ទាតព្ព”ន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ តេន ហិ, ភិក្ខវេ, បដិគ្គហេត្វា និក្ខិបថ យាវ ឧបនន្ទោ អាគច្ឆតីតិ។ អថ ខោ អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ បុរេភត្តំ កុលានិ បយិរុបាសិត្វា ទិវា អាគច្ឆតិ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ទុព្ភិក្ខេ អប្បមត្តកេបិ បវារេន្តិ, បដិសង្ខាបិ បដិក្ខិបន្តិ, សព្ពោ ច សង្ឃោ បវារិតោ ហោតិ, ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា ន បដិគ្គណ្ហន្តិ។ បដិគ្គណ្ហថ, ភិក្ខវេ, បរិភុញ្ជថ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បុរេភត្តំ បដិគ្គហិតំ ភុត្តាវិនា បវារិតេន អនតិរិត្តំ បរិភុញ្ជិតុន្តិ។

២៧៨. អថ ខោ ភគវា រាជគហេ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន សាវត្ថិ តេន ចារិកំ បក្កាមិ។ អនុបុព្ពេន ចារិកំ ចរមានោ យេន សាវត្ថិ តទវសរិ។ តត្រ សុទំ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ សារិបុត្តស្ស កាយឌាហាពាធោ ហោតិ។ អថ ខោ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ យេនាយស្មា សារិបុត្តោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ សារិបុត្តំ ឯតទវោច – “បុព្ពេ តេ, អាវុសោ សារិបុត្ត, កាយឌាហាពាធោ កេន ផាសុ ហោតី”តិ? “ភិសេហិ ច មេ, អាវុសោ , មុឡាលិកាហិ ចា”តិ។ អថ ខោ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ សេយ្យថាបិ នាម ពលវា បុរិសោ សម្មិញ្ជិតំ វា ពាហំ បសារេយ្យ, បសារិតំ វា ពាហំ សមិញ្ជេយ្យ, ឯវមេវ ជេតវនេ អន្តរហិតោ មន្ទាកិនិយា បោក្ខរណិយា តីរេ បាតុរហោសិ។ អទ្ទសា ខោ អញ្ញតរោ នាគោ អាយស្មន្តំ មហាមោគ្គល្លានំ ទូរតោវ អាគច្ឆន្តំ, ទិស្វាន អាយស្មន្តំ មហាមោគ្គល្លានំ ឯតទវោច – “ឯតុ ខោ, ភន្តេ, អយ្យោ មហាមោគ្គល្លានោ។ ស្វាគតំ, ភន្តេ, អយ្យស្ស មហាមោគ្គល្លានស្ស។ កេន, ភន្តេ, អយ្យស្ស អត្ថោ; កឹ ទម្មី”តិ? “ភិសេហិ ច មេ, អាវុសោ, អត្ថោ, មុឡាលិកាហិ ចា”តិ។ អថ ខោ សោ នាគោ អញ្ញតរំ នាគំ អាណាបេសិ – “តេន ហិ, ភណេ, អយ្យស្ស ភិសេ ច មុឡាលិកាយោ ច យាវទត្ថំ ទេហី”តិ។ អថ ខោ សោ នាគោ មន្ទាកិនី បោក្ខរណឹ ឱគាហេត្វា, សោណ្ឌាយ ភិសញ្ច មុឡាលិកញ្ច អព្ពាហិត្វា, សុវិក្ខាលិតំ វិក្ខាលេត្វា, ភណ្ឌិកំ ពន្ធិត្វា យេនាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ តេនុបសង្កមិ។ អថ ខោ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ – សេយ្យថាបិ នាម ពលវា បុរិសោ សមិញ្ជិតំ វា ពាហំ បសារេយ្យ, បសារិតំ វា ពាហំ សមិញ្ជេយ្យ, ឯវមេវ – មន្ទាកិនិយា បោក្ខរណិយា តីរេ អន្តរហិតោ ជេតវនេ បាតុរហោសិ។ សោបិ ខោ នាគោ មន្ទាកិនិយា បោក្ខរណិយា តីរេ អន្តរហិតោ ជេតវនេ បាតុរហោសិ។ អថ ខោ សោ នាគោ អាយស្មតោ មហាមោគ្គល្លានស្ស ភិសេ ច មុឡាលិកាយោ ច បដិគ្គហាបេត្វា ជេតវនេ អន្តរហិតោ មន្ទាកិនិយា បោក្ខរណិយា តីរេ បាតុរហោសិ។ អថ ខោ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ អាយស្មតោ សារិបុត្តស្ស ភិសេ ច មុឡាលិកាយោ ច ឧបនាមេសិ។ អថ ខោ អាយស្មតោ សារិបុត្តស្ស ភិសេ ច មុឡាលិកាយោ ច ភុត្តស្ស កាយឌាហាពាធោ បដិប្បស្សម្ភិ។ ពហូ ភិសា ច មុឡាលិកាយោ ច អវសិដ្ឋា ហោន្តិ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ទុព្ភិក្ខេ អប្បមត្តកេបិ បវារេន្តិ, បដិសង្ខាបិ បដិក្ខិបន្តិ, សព្ពោ ច សង្ឃោ បវារិតោ ហោតិ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា ន បដិគ្គណ្ហន្តិ។ បដិគ្គណ្ហថ, ភិក្ខវេ, បរិភុញ្ជថ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, វនដ្ឋំ បោក្ខរដ្ឋំ ភុត្តាវិនា បវារិតេន អនតិរិត្តំ បរិភុញ្ជិតុន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន សាវត្ថិយំ ពហុំ ផលខាទនីយំ ឧប្បន្នំ ហោតិ, កប្បិយការកោ ច ន ហោតិ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា ផលំ ន បរិភុញ្ជន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អពីជំ និព្ពត្តពីជំ

[និព្ពដ្ដពីជំ (សី.), និព្ពដពីជំ (ស្យា.), និប្បដ្ដពីជំ (ក.)] អកតកប្បំ ផលំ បរិភុញ្ជិតុន្តិ។

បដិគ្គហិតាទិ អនុជាននា និដ្ឋិតា។

១៦៧. សត្ថកម្មបដិក្ខេបកថា

២៧៩. អថ ខោ ភគវា សាវត្ថិយំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន រាជគហំ តេន ចារិកំ បក្កាមិ។ អនុបុព្ពេន ចារិកំ ចរមានោ យេន រាជគហំ តទវសរិ។ តត្រ សុទំ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ ភគន្ទលាពាធោ ហោតិ។ អាកាសគោត្តោ វេជ្ជោ សត្ថកម្មំ ករោតិ។ អថ ខោ ភគវា សេនាសនចារិកំ អាហិណ្ឌន្តោ យេន តស្ស ភិក្ខុនោ វិហារោ តេនុបសង្កមិ។ អទ្ទសា ខោ អាកាសគោត្តោ វេជ្ជោ ភគវន្តំ ទូរតោវ អាគច្ឆន្តំ, ទិស្វាន ភគវន្តំ ឯតទវោច – “អាគច្ឆតុ ភវំ គោតមោ, ឥមស្ស ភិក្ខុនោ វច្ចមគ្គំ បស្សតុ, សេយ្យថាបិ គោធាមុខ”ន្តិ ។ អថ ខោ ភគវា – “សោ មំ ខ្វាយំ មោឃបុរិសោ ឧប្បណ្ឌេតី”តិ – តតោវ បដិនិវត្តិត្វា, ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា, ភិក្ខូ បដិបុច្ឆិ – “អត្ថិ កិរ, ភិក្ខវេ, អមុកស្មិំ វិហារេ ភិក្ខុ គិលានោ”តិ? “អត្ថិ ភគវា”តិ។ “កិំ តស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ អាពាធោ”តិ? “តស្ស, ភន្តេ, អាយស្មតោ ភគន្ទលាពាធោ, អាកាសគោត្តោ វេជ្ជោ សត្ថកម្មំ ករោតី”តិ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា – “អននុច្ឆវិកំ, ភិក្ខវេ, តស្ស មោឃបុរិសស្ស, អននុលោមិកំ, អប្បតិរូបំ, អស្សាមណកំ, អកប្បិយំ, អករណីយំ។ កថញ្ហិ នាម សោ, ភិក្ខវេ, មោឃបុរិសោ សម្ពាធេ សត្ថកម្មំ ការាបេស្សតិ។ សម្ពាធេ, ភិក្ខវេ, សុខុមា ឆវិ, ទុរោបយោ វណោ , ទុប្បរិហារំ សត្ថំ។ នេតំ, ភិក្ខវេ, អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ…បេ… វិគរហិត្វា…បេ… ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ន, ភិក្ខវេ, សម្ពាធេ សត្ថកម្មំ ការាបេតព្ពំ។ យោ ការាបេយ្យ, អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ – ភគវតា សត្ថកម្មំ បដិក្ខិត្តន្តិ – វត្ថិកម្មំ ការាបេន្តិ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា, តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ វត្ថិកម្មំ ការាបេស្សន្តី”តិ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ, ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ វត្ថិកម្មំ ការាបេន្តី”តិ? “សច្ចំ ភគវា”តិ…បេ… វិគរហិត្វា ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ន, ភិក្ខវេ, សម្ពាធស្ស សាមន្តា ទ្វង្គុលា សត្ថកម្មំ វា វត្ថិកម្មំ វា ការាបេតព្ពំ។ យោ ការាបេយ្យ, អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្សា”តិ។

សត្ថកម្មបដិក្ខេបកថា និដ្ឋិតា។

១៦៨. មនុស្សមំសបដិក្ខេបកថា

២៨០. អថ ខោ ភគវា រាជគហេ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន ពារាណសី តេន ចារិកំ បក្កាមិ។ អនុបុព្ពេន ចារិកំ ចរមានោ យេន ពារាណសី តទវសរិ។ តត្រ សុទំ ភគវា ពារាណសិយំ វិហរតិ ឥសិបតនេ មិគទាយេ។ តេន ខោ បន សមយេន ពារាណសិយំ សុប្បិយោ ច ឧបាសកោ សុប្បិយា ច ឧបាសិកា ឧភតោបសន្នា ហោន្តិ, ទាយកា, ការកា, សង្ឃុបដ្ឋាកា។ អថ ខោ សុប្បិយា ឧបាសិកា អារាមំ គន្ត្វា វិហារេន វិហារំ បរិវេណេន បរិវេណំ ឧបសង្កមិត្វា ភិក្ខូ បុច្ឆតិ – “កោ, ភន្តេ, គិលានោ, កស្ស កិំ អាហរិយតូ”តិ? តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរេន ភិក្ខុនា វិរេចនំ បីតំ ហោតិ។ អថ ខោ សោ ភិក្ខុ សុប្បិយំ ឧបាសិកំ ឯតទវោច – “មយា ខោ, ភគិនិ, វិរេចនំ បីតំ។ អត្ថោ មេ បដិច្ឆាទនីយេនា”តិ។ “សុដ្ឋុ, អយ្យ, អាហរិយិស្សតី”តិ ឃរំ គន្ត្វា អន្តេវាសិំ អាណាបេសិ – “គច្ឆ, ភណេ, បវត្តមំសំ ជានាហី”តិ។ ឯវំ, អយ្យេតិ ខោ សោ បុរិសោ សុប្បិយាយ ឧបាសិកាយ បដិស្សុណិត្វា កេវលកប្បំ ពារាណសិំ អាហិណ្ឌន្តោ ន អទ្ទស បវត្តមំសំ។ អថ ខោ សោ បុរិសោ យេន សុប្បិយា ឧបាសិកា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា សុប្បិយំ ឧបាសិកំ ឯតទវោច – “នត្ថយ្យេ បវត្តមំសំ។ មាឃាតោ អជ្ជា”តិ។ អថ ខោ សុប្បិយាយ ឧបាសិកាយ ឯតទហោសិ – “តស្ស ខោ គិលានស្ស ភិក្ខុនោ បដិច្ឆាទនីយំ អលភន្តស្ស អាពាធោ វា អភិវឌ្ឍិស្សតិ, កាលង្កិរិយា វា ភវិស្សតិ។ ន ខោ មេតំ បតិរូបំ យាហំ បដិស្សុណិត្វា ន ហរាបេយ្យ”ន្តិ។ បោត្ថនិកំ គហេត្វា ឩរុមំសំ ឧក្កន្តិត្វា ទាសិយា អទាសិ – “ហន្ទ, ជេ, ឥមំ មំសំ សម្បាទេត្វា អមុកស្មិំ វិហារេ ភិក្ខុ គិលានោ, តស្ស ទជ្ជាហិ។ យោ ច មំ បុច្ឆតិ, ‘គិលានា’តិ បដិវេទេហី”តិ។ ឧត្តរាសង្គេន ឩរុំ វេឋេត្វា ឱវរកំ បវិសិត្វា មញ្ចកេ និបជ្ជិ។ អថ ខោ សុប្បិយោ ឧបាសកោ ឃរំ គន្ត្វា ទាសិំ បុច្ឆិ – “កហំ សុប្បិយា”តិ? “ឯសាយ្យ ឱវរកេ និបន្នា”តិ។ អថ ខោ សុប្បិយោ ឧបាសកោ យេន សុប្បិយា ឧបាសិកា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា សុប្បិយំ ឧបាសិកំ ឯតទវោច – “កិស្ស និបន្នាសី”តិ? “គិលានាម្ហី”តិ។ “កិំ តេ អាពាធោ”តិ? អថ ខោ សុប្បិយា ឧបាសិកា សុប្បិយស្ស ឧបាសកស្ស ឯតមត្ថំ អារោចេសិ។ អថ ខោ សុប្បិយោ ឧបាសកោ – អច្ឆរិយំ វត ភោ! អព្ភុតំ វត ភោ! យាវ សទ្ធាយំ សុប្បិយា បសន្នា, យត្រ ហិ នាម អត្តនោបិ មំសានិ បរិច្ចត្តានិ! កិម្បិមាយ [កិំ បនិមាយ

(សី. ស្យា.)] អញ្ញំ កិញ្ចិ អទេយ្យំ ភវិស្សតីតិ – ហដ្ឋោ ឧទគ្គោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សុប្បិយោ ឧបាសកោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “អធិវាសេតុ មេ, ភន្តេ, ភគវា ស្វាតនាយ ភត្តំ, សទ្ធិំ ភិក្ខុសង្ឃេនា”តិ។ អធិវាសេសិ ភគវា តុណ្ហីភាវេន។ អថ ខោ សុប្បិយោ ឧបាសកោ ភគវតោ អធិវាសនំ វិទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ។ អថ ខោ សុប្បិយោ ឧបាសកោ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន បណីតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ បដិយាទាបេត្វា ភគវតោ កាលំ អារោចាបេសិ – “កាលោ, ភន្តេ, និដ្ឋិតំ ភត្ត”ន្តិ។ អថ ខោ ភគវា បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន សុប្បិយស្ស ឧបាសកស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ, សទ្ធិំ ភិក្ខុសង្ឃេន ។ អថ ខោ សុប្បិយោ ឧបាសកោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ។ ឯកមន្តំ ឋិតំ ខោ សុប្បិយំ ឧបាសកំ ភគវា ឯតទវោច – “កហំ សុប្បិយា”តិ? “គិលានា ភគវា”តិ។ “តេន ហិ អាគច្ឆតូ”តិ។ “ន ភគវា ឧស្សហតី”តិ។ “តេន ហិ បរិគ្គហេត្វាបិ អានេថា”តិ។ អថ ខោ សុប្បិយោ ឧបាសកោ សុប្បិយំ ឧបាសិកំ បរិគ្គហេត្វា អានេសិ។ តស្សា, សហ ទស្សនេន ភគវតោ, តាវ មហាវណោ រុឡ្ហោ អហោសិ, សុច្ឆវិលោមជាតោ។ អថ ខោ សុប្បិយោ ច ឧបាសកោ សុប្បិយា ច ឧបាសិកា – “អច្ឆរិយំ វត ភោ! អព្ភុតំ វត ភោ! តថាគតស្ស មហិទ្ធិកតា មហានុភាវតា, យត្រ ហិ នាម សហ ទស្សនេន ភគវតោ តាវ មហាវណោ រុឡ្ហោ ភវិស្សតិ, សុច្ឆវិលោមជាតោ”តិ – ហដ្ឋា ឧទគ្គា ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេត្វា សម្បវារេត្វា ភគវន្តំ ភុត្តាវិំ ឱនីតបត្តបាណិំ ឯកមន្តំ និសីទិំសុ។ អថ ខោ ភគវា សុប្បិយញ្ច ឧបាសកំ សុប្បិយញ្ច ឧបាសិកំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ។

អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា ភិក្ខូ

បដិបុច្ឆិ – “កោ, ភិក្ខវេ, សុប្បិយំ ឧបាសិកំ មំសំ វិញ្ញាបេសី”តិ? ឯវំ វុត្តេ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “អហំ ខោ, ភន្តេ, សុប្បិយំ ឧបាសិកំ មំសំ វិញ្ញាបេសិ”ន្តិ។ “អាហរិយិត្ថ ភិក្ខូ”តិ? “អាហរិយិត្ថ ភគវា”តិ។ “បរិភុញ្ជិ ត្វំ ភិក្ខូ”តិ? “បរិភុញ្ជាមហំ ភគវា”តិ។ “បដិវេក្ខិ ត្វំ ភិក្ខូ”តិ? “នាហំ ភគវា បដិវេក្ខិ”ន្តិ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា…បេ…. កថញ្ហិ នាម ត្វំ, មោឃបុរិស, អប្បដិវេក្ខិត្វា មំសំ បរិភុញ្ជិស្សសិ។ មនុស្សមំសំ ខោ តយា, មោឃបុរិស, បរិភុត្តំ។ នេតំ, មោឃបុរិស, អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ…បេ…. វិគរហិត្វា ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “សន្តិ, ភិក្ខវេ, មនុស្សា សទ្ធា បសន្នា, តេហិ អត្តនោបិ មំសានិ បរិច្ចត្តានិ។ ន, ភិក្ខវេ, មនុស្សមំសំ បរិភុញ្ជិតព្ពំ។ យោ បរិភុញ្ជេយ្យ, អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។ ន ច, ភិក្ខវេ, អប្បដិវេក្ខិត្វា មំសំ បរិភុញ្ជិតព្ពំ។ យោ បរិភុញ្ជេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

មនុស្សមំសបដិក្ខេបកថា និដ្ឋិតា។

១៦៩. ហត្ថិមំសាទិបដិក្ខេបកថា

២៨១. តេន ខោ បន សមយេន រញ្ញោ ហត្ថី មរន្តិ ។ មនុស្សា ទុព្ភិក្ខេ ហត្ថិមំសំ បរិភុញ្ជន្តិ , ភិក្ខូនំ បិណ្ឌាយ ចរន្តានំ ហត្ថិមំសំ ទេន្តិ។ ភិក្ខូ ហត្ថិមំសំ បរិភុញ្ជន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា ហត្ថិមំសំ បរិភុញ្ជិស្សន្តិ។ រាជង្គំ ហត្ថី, សចេ រាជា ជានេយ្យ, ន នេសំ អត្តមនោ អស្សា”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, ហត្ថិមំសំ បរិភុញ្ជិតព្ពំ។ យោ បរិភុញ្ជេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

តេន ខោ បន សមយេន រញ្ញោ អស្សា មរន្តិ។ មនុស្សា ទុព្ភិក្ខេ អស្សមំសំ បរិភុញ្ជន្តិ, ភិក្ខូនំ បិណ្ឌាយ ចរន្តានំ អស្សមំសំ ទេន្តិ។ ភិក្ខូ អស្សមំសំ បរិភុញ្ជន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា អស្សមំសំ បរិភុញ្ជិស្សន្តិ។ រាជង្គំ អស្សា, សចេ រាជា ជានេយ្យ, ន នេសំ អត្តមនោ អស្សា”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, អស្សមំសំ បរិភុញ្ជិតព្ពំ។ យោ បរិភុញ្ជេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា ទុព្ភិក្ខេ សុនខមំសំ បរិភុញ្ជន្តិ, ភិក្ខូនំ បិណ្ឌាយ ចរន្តានំ សុនខមំសំ ទេន្តិ។ ភិក្ខូ សុនខមំសំ បរិភុញ្ជន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា សុនខមំសំ បរិភុញ្ជិស្សន្តិ, ជេគុច្ឆោ សុនខោ បដិកូលោ”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, សុនខមំសំ បរិភុញ្ជិតព្ពំ។ យោ បរិភុញ្ជេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា ទុព្ភិក្ខេ អហិមំសំ បរិភុញ្ជន្តិ, ភិក្ខូនំ បិណ្ឌាយ ចរន្តានំ អហិមំសំ ទេន្តិ។ ភិក្ខូ អហិមំសំ បរិភុញ្ជន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា អហិមំសំ បរិភុញ្ជិស្សន្តិ, ជេគុច្ឆោ អហិ បដិកូលោ”តិ។ សុបស្សោបិ [សុផស្សោ (សី.)] នាគរាជា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ។ ឯកមន្តំ ឋិតោ ខោ សុបស្សោ នាគរាជា ភគវន្តំ ឯតទវោច – “សន្តិ, ភន្តេ, នាគា អស្សទ្ធា អប្បសន្នា។ តេ អប្បមត្តកេហិបិ ភិក្ខូ វិហេឋេយ្យុំ។ សាធុ, ភន្តេ, អយ្យា អហិមំសំ ន បរិភុញ្ជេយ្យុ”ន្តិ។ អថ ខោ ភគវា សុបស្សំ នាគរាជានំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ…បេ… បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ន, ភិក្ខវេ, អហិមំសំ បរិភុញ្ជិតព្ពំ។ យោ បរិភុញ្ជេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន លុទ្ទកា សីហំ ហន្ត្វា សីហមំសំ [មំសំ (ក.)] បរិភុញ្ជន្តិ, ភិក្ខូនំ បិណ្ឌាយ ចរន្តានំ សីហមំសំ ទេន្តិ។ ភិក្ខូ សីហមំសំ បរិភុញ្ជិត្វា អរញ្ញេ វិហរន្តិ។ សីហា សីហមំសគន្ធេន ភិក្ខូ បរិបាតេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, សីហមំសំ បរិភុញ្ជិតព្ពំ។ យោ បរិភុញ្ជេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

តេន ខោ បន សមយេន លុទ្ទកា ព្យគ្ឃំ ហន្ត្វា…បេ… ទីបិំ ហន្ត្វា…បេ… អច្ឆំ ហន្ត្វា…បេ… តរច្ឆំ ហន្ត្វា តរច្ឆមំសំ បរិភុញ្ជន្តិ, ភិក្ខូនំ បិណ្ឌាយ ចរន្តានំ តរច្ឆមំសំ ទេន្តិ។ ភិក្ខូ តរច្ឆមំសំ បរិភុញ្ជិត្វា អរញ្ញេ វិហរន្តិ។ តរច្ឆា តរច្ឆមំសគន្ធេន ភិក្ខូ បរិបាតេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, តរច្ឆមំសំ បរិភុញ្ជិតព្ពំ។ យោ បរិភុញ្ជេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

ហត្ថិមំសាទិបដិក្ខេបកថា និដ្ឋិតា។

សុប្បិយភាណវារោ និដ្ឋិតោ ទុតិយោ។

១៧០. យាគុមធុគោឡកានុជាននា

២៨២. អថ ខោ ភគវា ពារាណសិយំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន អន្ធកវិន្ទំ តេន ចារិកំ បក្កាមិ, មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិំ, អឌ្ឍតេលសេហិ ភិក្ខុសតេហិ។ តេន ខោ បន សមយេន ជានបទា មនុស្សា ពហុំ លោណម្បិ, តេលម្បិ, តណ្ឌុលម្បិ, ខាទនីយម្បិ សកដេសុ អារោបេត្វា ពុទ្ធប្បមុខស្ស ភិក្ខុសង្ឃស្ស បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ អនុពន្ធា ហោន្តិ – យទា បដិបាដិំ លភិស្សាម តទា ភត្តំ ករិស្សាមាតិ, បញ្ចមត្តានិ ច វិឃាសាទសតានិ។ អថ ខោ ភគវា អនុបុព្ពេន ចារិកំ ចរមានោ យេន អន្ធកវិន្ទំ តទវសរិ។ អថ ខោ អញ្ញតរស្ស ព្រាហ្មណស្ស បដិបាដិំ អលភន្តស្ស ឯតទហោសិ – “អតីតានិ [អធិកានិ (សី. ស្យា.)] ខោ មេ ទ្វេ មាសានិ ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ អនុពន្ធន្តស្ស ‘យទា បដិបាដិំ លភិស្សាមិ តទា ភត្តំ ករិស្សាមី’តិ, ន ច មេ បដិបាដិ លព្ភតិ, អហញ្ចម្ហិ ឯកត្តកោ [ឯកតោ (សី. ស្យា.)], ពហុ ច មេ ឃរាវាសត្ថោ ហាយតិ។ យំនូនាហំ ភត្តគ្គំ ឱលោកេយ្យំ; យំ ភត្តគ្គេ នាស្ស, តំ បដិយាទេយ្យ”ន្តិ។ អថ ខោ សោ ព្រាហ្មណោ ភត្តគ្គំ ឱលោកេន្តោ ទ្វេ នាទ្ទស – យាគុញ្ច មធុគោឡកញ្ច ។ អថ ខោ សោ ព្រាហ្មណោ យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោច – “ឥធ មេ, ភោ អានន្ទ, បដិបាដិំ អលភន្តស្ស ឯតទហោសិ ‘អតីតានិ ខោ មេ ទ្វេ មាសានិ ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ អនុពន្ធន្តស្ស, យទា បដិបាដិំ លភិស្សាមិ តទា ភត្តំ ករិស្សាមីតិ។ ន ច មេ បដិបាដិ លព្ភតិ , អហញ្ចម្ហិ ឯកត្តកោ, ពហុ ច មេ ឃរាវាសត្ថោ ហាយតិ។ យំនូនាហំ ភត្តគ្គំ ឱលោកេយ្យំ; យំ ភត្តគ្គេ នាស្ស, តំ បដិយាទេយ្យ’ន្តិ។ សោ ខោ អហំ, ភោ អានន្ទ, ភត្តគ្គំ ឱលោកេន្តោ ទ្វេ នាទ្ទសំ – យាគុញ្ច មធុគោឡកញ្ច។ សចាហំ, ភោ អានន្ទ, បដិយាទេយ្យំ យាគុញ្ច មធុគោឡកញ្ច, បដិគ្គណ្ហេយ្យ មេ ភវំ គោតមោ”តិ? “តេន ហិ, ព្រាហ្មណ, ភគវន្តំ បដិបុច្ឆិស្សាមី”តិ។ អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ។ តេន ហានន្ទ, បដិយាទេតូតិ។ តេន ហិ, ព្រាហ្មណ, បដិយាទេហីតិ។ អថ ខោ សោ ព្រាហ្មណោ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន បហូតំ យាគុញ្ច មធុគោឡកញ្ច បដិយាទាបេត្វា ភគវតោ ឧបនាមេសិ – បដិគ្គណ្ហាតុ មេ ភវំ គោតមោ យាគុញ្ច មធុគោឡកញ្ចាតិ។ តេន ហិ, ព្រាហ្មណ, ភិក្ខូនំ ទេហីតិ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា ន បដិគ្គណ្ហន្តិ។ បដិគ្គណ្ហថ, ភិក្ខវេ, បរិភុញ្ជថាតិ។ អថ ខោ សោ ព្រាហ្មណោ ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បហូតាយ យាគុយា ច មធុគោឡកេន ច សហត្ថា សន្តប្បេត្វា សម្បវារេត្វា ភគវន្តំ ធោតហត្ថំ ឱនីតបត្តបាណិំ ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ តំ ព្រាហ្មណំ ភគវា ឯតទវោច –

“ទសយិមេ, ព្រាហ្មណ, អានិសំសា យាគុយា។ កតមេ ទស? យាគុំ ទេន្តោ អាយុំ ទេតិ, វណ្ណំ ទេតិ, សុខំ ទេតិ, ពលំ ទេតិ, បដិភានំ ទេតិ, យាគុ បីតា ខុទ្ទំ [ខុទំ (សី. ស្យា.)] បដិហនតិ, បិបាសំ វិនេតិ, វាតំ

អនុលោមេតិ, វត្ថឹ សោធេតិ, អាមាវសេសំ បាចេតិ – ឥមេ ខោ, ព្រាហ្មណ, ទសានិសំសា យាគុយា’’តិ [បច្ឆិមា បញ្ច អានិសំសា អ. និ. ៥.២០៧]។

[អ. និ. ៤.៥៨-៥៩ ថោកំ វិសទិសំ] យោ សញ្ញតានំ បរទត្តភោជិនំ;
កាលេន សក្កច្ច ទទាតិ យាគុំ;
ទសស្ស ឋានានិ អនុប្បវេច្ឆតិ;
អាយុញ្ច វណ្ណញ្ច សុខំ ពលញ្ច។

បដិភានមស្ស ឧបជាយតេ តតោ;
ខុទ្ទំ បិបាសញ្ច ព្យបនេតិ វាតំ;
សោធេតិ វត្ថឹ បរិណាមេតិ ភុត្តំ;
ភេសជ្ជមេតំ សុគតេន វណ្ណិតំ។

តស្មា ហិ យាគុំ អលមេវ ទាតុំ;
និច្ចំ មនុស្សេន សុខត្ថិកេន;
ទិព្ពានិ វា បត្ថយតា សុខានិ;
មនុស្សសោភគ្យតមិច្ឆតា វាតិ។

អថ ខោ ភគវា តំ ព្រាហ្មណំ ឥមាហិ គាថាហិ អនុមោទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – ‘‘អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, យាគុញ្ច មធុគោឡកញ្ចា’’តិ។

យាគុមធុគោឡកានុជាននា និដ្ឋិតា។

១៧១. តរុណបសន្នមហាមត្តវត្ថុ

២៨៣. អស្សោសុំ ខោ មនុស្សា ភគវតា កិរ យាគុ អនុញ្ញាតា មធុគោឡកញ្ចាតិ។ តេ កាលស្សេវ, ភោជ្ជយាគុំ បដិយាទេន្តិ មធុគោឡកញ្ច។ ភិក្ខូ កាលស្សេវ ភោជ្ជយាគុយា ធាតា មធុគោឡកេន ច ភត្តគ្គេ ន ចិត្តរូបំ បរិភុញ្ជន្តិ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរេន តរុណបសន្នេន មហាមត្តេន ស្វាតនាយ ពុទ្ធប្បមុខោ ភិក្ខុសង្ឃោ និមន្តិតោ ហោតិ។ អថ ខោ តស្ស តរុណបសន្នស្ស មហាមត្តស្ស ឯតទហោសិ – ‘‘យំនូនាហំ អឌ្ឍតេលសន្នំ ភិក្ខុសតានំ អឌ្ឍតេលសានិ មំសបាតិសតានិ បដិយាទេយ្យំ, ឯកមេកស្ស ភិក្ខុនោ ឯកមេកំ មំសបាតឹ ឧបនាមេយ្យ’’ន្តិ។ អថ ខោ សោ តរុណបសន្នោ មហាមត្តោ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន បណីតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ បដិយាទាបេត្វា អឌ្ឍតេលសានិ ច មំសបាតិសតានិ, ភគវតោ កាលំ អារោចាបេសិ – ‘‘កាលោ, ភន្តេ, និដ្ឋិតំ ភត្ត’’ន្តិ។ អថ ខោ ភគវា បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន តស្ស តរុណបសន្នស្ស មហាមត្តស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ, សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេន។ អថ ខោ សោ តរុណបសន្នោ មហាមត្តោ ភត្តគ្គេ ភិក្ខូ បរិវិសតិ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – ‘‘ថោកំ, អាវុសោ, ទេហិ; ថោកំ, អាវុសោ, ទេហី’’តិ។ ‘‘មា ខោ តុម្ហេ, ភន្តេ, – ‘អយំ តរុណបសន្នោ មហាមត្តោ’តិ – ថោកំ ថោកំ បដិគ្គណ្ហថ។ ពហុំ មេ ខាទនីយំ ភោជនីយំ បដិយត្តំ, អឌ្ឍតេលសានិ ច មំសបាតិសតានិ។ ឯកមេកស្ស ភិក្ខុនោ ឯកមេកំ មំសបាតឹ ឧបនាមេស្សាមីតិ។ បដិគ្គណ្ហថ, ភន្តេ, យាវទត្ថ’’ន្តិ។ ‘‘ន ខោ មយំ, អាវុសោ, ឯតំ ការណា ថោកំ ថោកំ បដិគ្គណ្ហាម, អបិ ច មយំ កាលស្សេវ ភោជ្ជយាគុយា ធាតា មធុគោឡកេន ច។ តេន មយំ ថោកំ ថោកំ បដិគ្គណ្ហាមា’’តិ។ អថ ខោ សោ តរុណបសន្នោ មហាមត្តោ ឧជ្ឈាយតិ ខិយ្យតិ វិបាចេតិ – ‘‘កថញ្ហិ នាម ភទន្តា មយា និមន្តិតា អញ្ញស្ស ភោជ្ជយាគុំ បរិភុញ្ជិស្សន្តិ, ន ចាហំ បដិពលោ យាវទត្ថំ ទាតុ’’ន្តិ កុបិតោ អនត្តមនោ អាសាទនាបេក្ខោ ភិក្ខូនំ បត្តេ បូរេន្តោ អគមាសិ – ភុញ្ជថ វា ហរថ វាតិ។ អថ ខោ សោ តរុណបសន្នោ មហាមត្តោ ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេត្វា សម្បវារេត្វា ភគវន្តំ ភុត្តាវឹ ឱនីតបត្តបាណឹ ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ តំ តរុណបសន្នំ មហាមត្តំ ភគវា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ។

អថ ខោ តស្ស តរុណបសន្នស្ស មហាមត្តស្ស អចិរបក្កន្តស្ស ភគវតោ អហុទេវ កុក្កុច្ចំ, អហុ វិប្បដិសារោ – ‘‘អលាភា វត មេ, ន វត មេ លាភា; ទុល្លទ្ធំ វត មេ, ន វត មេ សុលទ្ធំ; យោហំ កុបិតោ អនត្តមនោ អាសាទនាបេក្ខោ ភិក្ខូនំ បត្តេ បូរេន្តោ អគមាសឹ – ‘ភុញ្ជថ វា ហរថ វា’តិ។ កឹ នុ ខោ មយា ពហុំ បសុតំ បុញ្ញំ វា អបុញ្ញំ វា’’តិ? អថ ខោ សោ តរុណបសន្នោ មហាមត្តោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ

អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ តរុណបសន្នោ មហាមត្តោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ឥធ មយ្ហំ, ភន្តេ, អចិរបក្កន្តស្ស ភគវតោ អហុទេវ កុក្កុច្ចំ, អហុ វិប្បដិសារោ ‘អលាភា វត មេ, ន វត មេ លាភា; ទុល្លទ្ធំ វត មេ, ន វត មេ សុលទ្ធំ; យោហំ កុបិតោ អនត្តមនោ អាសាទនាបេក្ខោ ភិក្ខូនំ បត្តេ បូរេន្តោ អគមាសិ – ភុញ្ជថ វា ហរថ វាតិ។ កឹ នុ ខោ មយា ពហុំ បសុតំ, បុញ្ញំ វា អបុញ្ញំ វា’តិ។ កឹ នុ ខោ មយា, ភន្តេ, ពហុំ បសុតំ, បុញ្ញំ វា អបុញ្ញំ វា”តិ? “យទគ្គេន តយា, អាវុសោ, ស្វាតនាយ ពុទ្ធប្បមុខោ ភិក្ខុសង្ឃោ និមន្តិតោ តទគ្គេន តេ ពហុំ បុញ្ញំ បសុតំ។ យទគ្គេន តេ ឯកមេកេន ភិក្ខុនា ឯកមេកំ សិត្ថំ បដិគ្គហិតំ តទគ្គេន តេ ពហុំ បុញ្ញំ បសុតំ, សគ្គា តេ អារទ្ធា”តិ។ អថ ខោ សោ តរុណបសន្នោ មហាមត្តោ – “លាភា កិរ មេ, សុលទ្ធំ កិរ មេ, ពហុំ កិរ មយា បុញ្ញំ បសុតំ, សគ្គា កិរ មេ អារទ្ធា”តិ – ហដ្ឋោ ឧទគ្គោ ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា ភិក្ខូ បដិបុច្ឆិ – “សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ អញ្ញត្រ និមន្តិតា អញ្ញស្ស ភោជ្ជយាគុំ បរិភុញ្ជន្តី”តិ? “សច្ចំ, ភគវា”តិ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា…បេ…. កថញ្ហិ នាម តេ, ភិក្ខវេ, មោឃបុរិសា អញ្ញត្រ និមន្តិតា អញ្ញស្ស ភោជ្ជយាគុំ បរិភុញ្ជិស្សន្តិ។ នេតំ, ភិក្ខវេ, អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ…បេ…. វិគរហិត្វា ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ន, ភិក្ខវេ, អញ្ញត្រ និមន្តិតេន អញ្ញស្ស ភោជ្ជយាគុ បរិភុញ្ជិតព្ពា។ យោ បរិភុញ្ជេយ្យ, យថាធម្មោ ការេតព្ពោ”តិ។

តរុណបសន្នមហាមត្តវត្ថុ និដ្ឋិតំ។

១៧២. ពេលដ្ឋកច្ចានវត្ថុ

២៨៤. អថ ខោ ភគវា អន្ធកវិន្ទេ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន រាជគហំ តេន ចារិកំ បក្កាមិ, មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិំ, អឌ្ឍតេលសេហិ ភិក្ខុសតេហិ។ តេន ខោ បន សមយេន ពេលដ្ឋោ កច្ចានោ រាជគហា អន្ធកវិន្ទំ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នោ ហោតិ, បញ្ចមត្តេហិ សកដសតេហិ, សព្ពេហេវ គុឡកុម្ភបូរេហិ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា ពេលដ្ឋំ កច្ចានំ ទូរតោវ អាគច្ឆន្តំ, ទិស្វាន មគ្គា ឱក្កម្ម អញ្ញតរស្មិំ រុក្ខមូលេ និសីទិ។ អថ ខោ ពេលដ្ឋោ កច្ចានោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ។ ឯកមន្តំ ឋិតោ ខោ ពេលដ្ឋោ កច្ចានោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ឥច្ឆាមហំ, ភន្តេ, ឯកមេកស្ស ភិក្ខុនោ ឯកមេកំ គុឡកុម្ភំ ទាតុ”ន្តិ។ “តេន ហិ ត្វំ, កច្ចាន, ឯកំយេវ គុឡកុម្ភំ អាហរា”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ ពេលដ្ឋោ កច្ចានោ ភគវតោ បដិស្សុណិត្វា ឯកំយេវ គុឡកុម្ភំ អាទាយ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច – “អាភតោ [អាហដោ (សី. ស្យា. ក.)], ភន្តេ, គុឡកុម្ភោ; កថាហំ, ភន្តេ, បដិបជ្ជាមី”តិ? “តេន ហិ ត្វំ, កច្ចាន, ភិក្ខូនំ គុឡំ ទេហី”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ ពេលដ្ឋោ កច្ចានោ ភគវតោ បដិស្សុណិត្វា ភិក្ខូនំ គុឡំ ទត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ទិន្នោ, ភន្តេ, ភិក្ខូនំ គុឡោ, ពហុ ចាយំ គុឡោ អវសិដ្ឋោ។ កថាហំ, ភន្តេ, បដិបជ្ជាមី”តិ? “តេន ហិ ត្វំ, កច្ចាន, ភិក្ខូនំ គុឡំ យាវទត្ថំ ទេហី”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ ពេលដ្ឋោ កច្ចានោ ភគវតោ បដិស្សុណិត្វា ភិក្ខូនំ គុឡំ យាវទត្ថំ ទត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ទិន្នោ, ភន្តេ, ភិក្ខូនំ គុឡោ យាវទត្ថោ, ពហុ ចាយំ គុឡោ អវសិដ្ឋោ។ កថាហំ, ភន្តេ, បដិបជ្ជាមី”តិ? “តេន ហិ ត្វំ, កច្ចាន, ភិក្ខូ គុឡេហិ សន្តប្បេហី”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ ពេលដ្ឋោ កច្ចានោ ភគវតោ បដិស្សុណិត្វា ភិក្ខូ គុឡេហិ សន្តប្បេសិ។ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ បត្តេបិ បូរេសុំ បរិស្សាវនានិបិ ថវិកាយោបិ បូរេសុំ។ អថ ខោ ពេលដ្ឋោ កច្ចានោ ភិក្ខូ គុឡេហិ សន្តប្បេត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច – “សន្តប្បិតា, ភន្តេ, ភិក្ខូ គុឡេហិ, ពហុ ចាយំ គុឡោ អវសិដ្ឋោ។ កថាហំ, ភន្តេ, បដិបជ្ជាមី”តិ? “តេន ហិ ត្វំ, កច្ចាន, វិឃាសាទានំ គុឡំ ទេហី”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ ពេលដ្ឋោ កច្ចានោ ភគវតោ បដិស្សុណិត្វា វិឃាសាទានំ គុឡំ ទត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ទិន្នោ, ភន្តេ , វិឃាសាទានំ គុឡោ, ពហុ ចាយំ គុឡោ អវសិដ្ឋោ។ កថាហំ, ភន្តេ, បដិបជ្ជាមី”តិ? “តេន ហិ ត្វំ, កច្ចាន, វិឃាសាទានំ គុឡំ យាវទត្ថំ ទេហី”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ ពេលដ្ឋោ កច្ចានោ ភគវតោ បដិស្សុណិត្វា វិឃាសាទានំ គុឡំ យាវទត្ថំ ទត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ទិន្នោ, ភន្តេ, វិឃាសាទានំ គុឡោ យាវទត្ថោ, ពហុ ចាយំ គុឡោ អវសិដ្ឋោ។ កថាហំ, ភន្តេ, បដិបជ្ជាមី”តិ? “តេន ហិ ត្វំ, កច្ចាន, វិឃាសាទេ គុឡេហិ សន្តប្បេហី”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ ពេលដ្ឋោ កច្ចានោ ភគវតោ បដិស្សុណិត្វា វិឃាសាទេ គុឡេហិ សន្តប្បេសិ។ ឯកច្ចេ វិឃាសាទា កោលម្ពេបិ ឃដេបិ បូរេសុំ, បិដកានិបិ ឧច្ឆង្គេបិ បូរេសុំ។ អថ ខោ ពេលដ្ឋោ កច្ចានោ វិឃាសាទេ គុឡេហិ សន្តប្បេត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច – “សន្តប្បិតា, ភន្តេ, វិឃាសាទា គុឡេហិ, ពហុ ចាយំ គុឡោ អវសិដ្ឋោ។ កថាហំ, ភន្តេ, បដិបជ្ជាមី”តិ? “នាហំ តំ, កច្ចាន, បស្សាមិ សទេវកេ លោកេ សមារកេ សព្រហ្មកេ សស្សមណព្រាហ្មណិយា បជាយ សទេវមនុស្សាយ យស្ស សោ គុឡោ បរិភុត្តោ សម្មា បរិណាមំ គច្ឆេយ្យ, អញ្ញត្រ តថាគតស្ស វា តថាគតសាវកស្ស វា។ តេន ហិ ត្វំ, កច្ចាន, តំ គុឡំ អប្បហរិតេ វា ឆឌ្ឌេហិ, អប្បាណកេ វា ឧទកេ ឱបិលាបេហី”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ ពេលដ្ឋោ កច្ចានោ ភគវតោ បដិស្សុណិត្វា តំ គុឡំ អប្បាណកេ ឧទកេ ឱបិលាបេតិ។ អថ ខោ សោ គុឡោ ឧទកេ បក្ខិត្តោ ចិច្ចិដាយតិ ចិដិចិដាយតិ បធូបាយតិ [សន្ធូបាយតិ (សី. ស្យា.)] សម្បធូបាយតិ។ សេយ្យថាបិ នាម ផាលោ ទិវសំសន្តត្តោ ឧទកេ បក្ខិត្តោ

ចិក្ខិដាយតិ ចិឌិចិដាយតិ បធូបាយតិ សម្បធូបាយតិ, ឯវមេវ សោ គុឡោ ឧទកេ បក្ខិត្តោ ចិក្ខិដាយតិ ចិឌិចិដាយតិ បធូបាយតិ សម្បធូបាយតិ។

អថ ខោ ពេលដ្ឋោ កច្ចានោ សំវិគ្គោ លោមហដ្ឋជាតោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នស្ស ខោ ពេលដ្ឋស្ស កច្ចានស្ស ភគវា អនុបុព្ពិំ កថំ កថេសិ, សេយ្យថិទំ – “ទានកថំ សីលកថំ សគ្គកថំ, កាមានំ អាទីនវំ ឱការំ សំកិលេសំ, នេក្ខម្មេ អានិសំសំ បកាសេសិ។ យទា ភគវា អញ្ញាសិ ពេលដ្ឋំ កច្ចានំ កល្លចិត្តំ, មុទុចិត្តំ, វិនីវរណចិត្តំ, ឧទគ្គចិត្តំ, បសន្នចិត្តំ, អថ យា ពុទ្ធានំ សាមុក្កំសិកា ធម្មទេសនា, តំ បកាសេសិ...បេ.... ឯវមេវ ពេលដ្ឋស្ស កច្ចានស្ស តស្មិំយេវ អាសនេ វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ – យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្ពំ តំ និរោធធម្មន្តិ។ អថ ខោ ពេលដ្ឋោ កច្ចានោ ទិដ្ឋធម្មោ បត្តធម្មោ វិទិតធម្មោ បរិយោគាឡ្ហធម្មោ តិណ្ណវិចិកិច្ឆោ វិគតកថំកថោ វេសារជ្ជប្បត្តោ អបរប្បច្ចយោ សត្ថុសាសនេ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “អភិក្កន្តំ, ភន្តេ។ អភិក្កន្តំ, ភន្តេ។ សេយ្យថាបិ, ភន្តេ, និក្កុជ្ជិតំ វា ឧក្កុជ្ជេយ្យ... បេ.... ឯវមេវំ ខោ ភគវតា អនេកបរិយាយេន ធម្មោ បកាសិតោ។ ឯសាហំ, ភន្តេ, ភគវន្តំ សរណំ គច្ឆាមិ, ធម្មញ្ច, ភិក្ខុសង្ឃញ្ច។ ឧបាសកំ មំ ភគវា ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតំ សរណគត”ន្តិ។

អថ ខោ ភគវា អនុបុព្ពេន ចារិកំ ចរមានោ យេន រាជគហំ តទវសរិ។ តត្រ សុទំ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ។ តេន ខោ បន សមយេន រាជគហេ គុឡោ ឧស្សន្នោ ហោតិ។ ភិក្ខូ – គិលានស្សេវ ភគវតា គុឡោ អនុញ្ញាតោ, នោ អគិលានស្សាតិ – កុក្កុច្ចាយន្តា គុឡំ ន ភុញ្ជន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, គិលានស្ស គុឡំ, អគិលានស្ស គុឡោទកន្តិ។

ពេលដ្ឋកច្ចានវត្ថុ និដ្ឋិតំ។

១៧៣. បាដលិគាមវត្ថុ

២៨៥. [តតោ បរំ មហាវ. ២៨៦-២៨៧ ‘តិណ្ណា មេធាវិនោ ជនា’តិ បាឋោ ទី. និ. ២.១៤៨; ឧទា. ៧៦ អាទយោ] អថ ខោ ភគវា រាជគហេ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន បាដលិគាមោ តេន ចារិកំ បក្កាមិ, មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិំ, អឌ្ឍតេលសេហិ ភិក្ខុសតេហិ។ អថ ខោ ភគវា អនុបុព្ពេន ចារិកំ ចរមានោ យេន បាដលិគាមោ តទវសរិ។ អស្សោសុំ ខោ បាដលិគាមិកា ឧបាសកា – “ភគវា កិរ បាដលិគាមំ អនុប្បត្តោ”តិ។ អថ ខោ បាដលិគាមិកា ឧបាសកា យេន ភគវា តេនុបសង្កមីសុ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទីសុ។ ឯកមន្តំ និសិន្នេ ខោ បាដលិគាមិកេ ឧបាសកេ ភគវា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ, សមាទបេសិ, សមុត្តេជេសិ, សម្បហំសេសិ។ អថ ខោ បាដលិគាមិកា ឧបាសកា ភគវតា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតា សមាទបិតា សមុត្តេជិតា សម្បហំសិតា ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ – “អធិវាសេតុ នោ, ភន្តេ, ភគវា អាវសថាគារំ សទ្ធិំ ភិក្ខុសង្ឃេនា”តិ។ អធិវាសេសិ ភគវា តុណ្ហីភាវេន។ អថ ខោ បាដលិគាមិកា ឧបាសកា ភគវតោ អធិវាសនំ វិទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា យេន អាវសថាគារំ តេនុបសង្កមីសុ, ឧបសង្កមិត្វា សព្ពសន្ថរិំ អាវសថាគារំ សន្ថរិត្វា, អាសនានិ បញ្ញបេត្វា, ឧទកមណិកំ បតិដ្ឋាបេត្វា, តេលបទីបំ អារោបេត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមីសុ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋំសុ។ ឯកមន្តំ ឋិតា ខោ បាដលិគាមិកា ឧបាសកា ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ – “សព្ពសន្ថរិសន្ថតំ, ភន្តេ, អាវសថាគារំ។ អាសនានិ បញ្ញត្តានិ។ ឧទកមណិកោ បតិដ្ឋាបិតោ។ តេលបទីបោ អារោបិតោ។ យស្សទានិ, ភន្តេ, ភគវា កាលំ មញ្ញតី”តិ។

អថ ខោ ភគវា និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ សទ្ធិំ ភិក្ខុសង្ឃេន យេន អាវសថាគារំ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា បាទេ បក្ខាលេត្វា អាវសថាគារំ បវិសិត្វា មជ្ឈិមំ ថម្ភំ និស្សាយ បុរត្ថាភិមុខោ និសីទិ។ ភិក្ខុសង្ឃោបិ ខោ បាទេ បក្ខាលេត្វា អាវសថាគារំ បវិសិត្វា បច្ឆិមំ ភិត្តិំ និស្សាយ បុរត្ថាភិមុខោ និសីទិ, ភគវន្តំយេវ បុរក្ខត្វា។ បាដលិគាមិកាបិ ខោ ឧបាសកា បាទេ បក្ខាលេត្វា អាវសថាគារំ បវិសិត្វា បុរត្ថិមំ ភិត្តិំ និស្សាយ បច្ឆិមាភិមុខា និសីទីសុ, ភគវន្តំយេវ បុរក្ខត្វា។ អថ ខោ ភគវា បាដលិគាមិកេ ឧបាសកេ អាមន្តេសិ –

[ទី. និ. ៣.៣១៦; អ. និ. ៥.២១៣ អាទយោ], គហបតយោ, អាទីនវា ទុស្សីលស្ស សីលវិបត្តិយា។ កតមេ បញ្ច? ឥធ, គហបតយោ, ទុស្សីលោ សីលវិបន្នោ បមាទាធិករណំ មហតិំ ភោគជានិំ និគច្ឆតិ។ អយំ បឋមោ អាទីនវោ ទុស្សីលស្ស សីលវិបត្តិយា។ បុន ចបរំ, គហបតយោ, ទុស្សីលស្ស សីលវិបន្នស្ស បាបកោ កិត្តិសទ្ទោ អព្ភុគ្គច្ឆតិ។ អយំ ទុតិយោ អាទីនវោ ទុស្សីលស្ស សីលវិបត្តិយា។ បុន ចបរំ, គហបតយោ, ទុស្សីលោ សីលវិបន្នោ យញ្ញទេវ បរិសំ ឧបសង្កមតិ, យទិ ខត្តិយបរិសំ, យទិ ព្រាហ្មណបរិសំ, យទិ គហបតិបរិសំ, យទិ សមណបរិសំ, អវិសារទោ ឧបសង្កមតិ មង្កុភូតោ។ អយំ តតិយោ អាទីនវោ ទុស្សីលស្ស សីលវិបត្តិយា។ បុន ចបរំ,

គហបតយោ, ទុស្សីលោ សីលវិបន្នោ សម្មូឡ្ហោ កាលំករោតិ។ អយំ ចតុត្ថោ អាទីនវោ ទុស្សីលស្ស សីលវិបត្តិយា។ បុន ចបរំ, គហបតយោ, ទុស្សីលោ សីលវិបន្នោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អបាយំ ទុគ្គតិំ វិនិបាតំ និរយំ ឧបបជ្ជតិ។ អយំ បញ្ចមោ អាទីនវោ ទុស្សីលស្ស សីលវិបត្តិយា។ ឥមេ ខោ, គហបតយោ, បញ្ច អាទីនវា ទុស្សីលស្ស សីលវិបត្តិយា។

[ទី. និ. ៣.៣១៦; អ. និ. ៥.២១៣ អាទយោ] "បញ្ចិមេ, គហបតយោ, អានិសំសា សីលវតោ សីលសម្បទាយ។ កតមេ បញ្ច? ឥធ, គហបតយោ, សីលវា សីលសម្បន្នោ អប្បមាទាធិករណំ មហន្តំ ភោគក្ខន្ធំ អធិគច្ឆតិ។ អយំ បឋមោ អានិសំសោ សីលវតោ សីលសម្បទាយ ។ បុន ចបរំ, គហបតយោ, សីលវតោ សីលសម្បន្នស្ស កល្យាណោ កិត្តិសទ្ទោ អព្ភុគ្គច្ឆតិ។ អយំ ទុតិយោ អានិសំសោ សីលវតោ សីលសម្បទាយ។ បុន ចបរំ, គហបតយោ, សីលវា សីលសម្បន្នោ យញ្ញទេវ បរិសំ ឧបសង្កមតិ, យទិ ខត្តិយបរិសំ, យទិ ព្រាហ្មណបរិសំ, យទិ គហបតិបរិសំ, យទិ សមណបរិសំ, វិសារទោ ឧបសង្កមតិ អមង្កុភូតោ។ អយំ តតិយោ អានិសំសោ សីលវតោ សីលសម្បទាយ។ បុន ចបរំ, គហបតយោ, សីលវា សីលសម្បន្នោ អសម្មូឡ្ហោ កាលំករោតិ។ អយំ ចតុត្ថោ អានិសំសោ សីលវតោ សីលសម្បទាយ។ បុន ចបរំ, គហបតយោ, សីលវា សីលសម្បន្នោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សុគតិំ សគ្គំ លោកំ ឧបបជ្ជតិ។ អយំ បញ្ចមោ អានិសំសោ សីលវតោ សីលសម្បទាយ។ ឥមេ ខោ, គហបតយោ, បញ្ច អានិសំសា សីលវតោ សីលសម្បទាយាតិ។

អថ ខោ ភគវា បាដលិគាមិកេ ឧបាសកេ ពហុទេវ រត្តិំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេត្វា ឧយ្យោជេសិ – "អភិក្កន្តា ខោ, គហបតយោ, រត្តិ។ យស្សទានិ តុម្ហេ កាលំ មញ្ញថា"តិ។ "ឯវំ, ភន្តេ"តិ, ខោ បាដលិគាមិកា ឧបាសកា ភគវតោ បដិស្សុណិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កមឹសុ។ អថ ខោ ភគវា អចិរបក្កន្តេសុ បាដលិគាមិកេសុ ឧបាសកេសុ សុញ្ញាគារំ បាវិសិ។

បាដលិគាមវត្ថុ និដ្ឋិតំ។

១៧៤. សុនិធវស្សការវត្ថុ

២៨៦. តេន ខោ បន សមយេន សុនិធវស្សការា មគធមហាមត្តា បាដលិគាមេ នគរំ មាបេន្តិ វជ្ជីនំ បដិពាហាយ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា រត្តិយា បច្ចូសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ ទិព្ពេន ចក្ខុនា វិសុទ្ធេន អតិក្កន្តមានុសកេន សម្ពហុលា ទេវតាយោ បាដលិគាមេ វត្ថូនិ បរិគ្គណ្ហន្តិយោ។ យស្មិំ បទេសេ មហេសក្ខា ទេវតា វត្ថូនិ បរិគ្គណ្ហន្តិ, មហេសក្ខានំ តត្ថ រាជូនំ រាជមហាមត្តានំ ចិត្តានិ នមន្តិ និវេសនានិ មាបេតុំ។ យស្មិំ បទេសេ មជ្ឈិមា ទេវតា វត្ថូនិ បរិគ្គណ្ហន្តិ, មជ្ឈិមានំ តត្ថ រាជូនំ រាជមហាមត្តានំ ចិត្តានិ នមន្តិ និវេសនានិ មាបេតុំ។ យស្មិំ បទេសេ នីចា ទេវតា វត្ថូនិ បរិគ្គណ្ហន្តិ, នីចានំ តត្ថ រាជូនំ រាជមហាមត្តានំ ចិត្តានិ នមន្តិ និវេសនានិ មាបេតុំ។ អថ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ – "កេ នុ ខោ តេ, អានន្ទ, បាដលិគាមេ នគរំ មាបេន្តី"តិ? "សុនិធវស្សការា , ភន្តេ, មគធមហាមត្តា បាដលិគាមេ នគរំ មាបេន្តិ វជ្ជីនំ បដិពាហាយា"តិ។ សេយ្យថាបិ, អានន្ទ, ទេវេហិ តាវតិំសេហិ សទ្ធិំ មន្តេត្វា, ឯវមេវ ខោ, អានន្ទ, សុនិធវស្សការា មគធមហាមត្តា បាដលិគាមេ នគរំ មាបេន្តិ វជ្ជីនំ បដិពាហាយ។ ឥធាហំ, អានន្ទ, រត្តិយា បច្ចូសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ អទ្ទសំ ទិព្ពេន ចក្ខុនា វិសុទ្ធេន អតិក្កន្តមានុសកេន សម្ពហុលា ទេវតាយោ បាដលិគាមេ វត្ថូនិ បរិគ្គណ្ហន្តិយោ។ យស្មិំ បទេសេ មហេសក្ខា ទេវតា វត្ថូនិ បរិគ្គណ្ហន្តិ, មហេសក្ខានំ តត្ថ រាជូនំ រាជមហាមត្តានំ ចិត្តានិ នមន្តិ និវេសនានិ មាបេតុំ។ យស្មិំ បទេសេ មជ្ឈិមា ទេវតា វត្ថូនិ បរិគ្គណ្ហន្តិ, មជ្ឈិមានំ តត្ថ រាជូនំ រាជមហាមត្តានំ ចិត្តានិ នមន្តិ និវេសនានិ មាបេតុំ។ យស្មិំ បទេសេ នីចា ទេវតា វត្ថូនិ បរិគ្គណ្ហន្តិ, នីចានំ តត្ថ រាជូនំ រាជមហាមត្តានំ ចិត្តានិ នមន្តិ និវេសនានិ មាបេតុំ។ យាវតា, អានន្ទ, អរិយំ អាយតនំ, យាវតា វណិប្បថោ, ឥទំ អគ្គនគរំ ភវិស្សតិ បាដលិបុត្តំ បុដភេទនំ។ បាដលិបុត្តស្ស ខោ, អានន្ទ, តយោ អន្តរាយា ភវិស្សន្តិ – អគ្គិតោ វា ឧទកតោ វា អព្ភន្តរតោ វា មិថុភេទាតិ។

អថ ខោ សុនិធវស្សការា មគធមហាមត្តា យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវតា សទ្ធិំ សម្មោទឹសុ, សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋំសុ។ ឯកមន្តំ ឋិតា ខោ សុនិធវស្សការា មគធមហាមត្តា ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ – "អធិវាសេតុ នោ ភវំ គោតមោ អជ្ជតនាយ ភត្តំ សទ្ធិំ ភិក្ខុសង្ឃេនា"តិ។ អធិវាសេសិ ភគវា តុណ្ហីភាវេន។ អថ ខោ សុនិធវស្សការា មគធមហាមត្តា ភគវតោ អធិវាសនំ វិទិត្វា បក្កមឹសុ។ អថ ខោ សុនិធវស្សការា មគធមហាមត្តា បណីតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ បដិយាទាបេត្វា ភគវតោ កាលំ អារោចាបេសុំ – "កាលោ, ភោ គោតម, និដ្ឋិតំ ភត្ត"ន្តិ។ អថ ខោ ភគវា បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្ត

ចីវរមាទាយ យេន សុនិធវស្សការានំ មគធមហាមត្តានំ បរិវេសនា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ សទ្ធិំ ភិក្ខុសង្ឃេន ។ អថ ខោ សុនិធវស្សការា មគធមហាមត្តា ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេត្វា សម្បវារេត្វា ភគវន្តំ ភុត្តាវិំ ឱនីតបត្តបាណិំ ឯកមន្តំ និសីទិំសុ។ ឯកមន្តំ និសិន្នេ ខោ សុនិធវស្សការេ មគធមហាមត្តេ ភគវា ឥមាហិ គាថាហិ អនុមោទិ –

“យស្មិំ បទេសេ កប្បេតិ, វាសំ បណ្ឌិតជាតិយោ;
សីលវន្តេត្ថ ភោជេត្វា, សញ្ញតេ ព្រហ្មចារយោ [ព្រហ្មចារិនោ (ស្យា.)]។

“យា តត្ថ ទេវតា អាសុំ, តាសំ ទក្ខិណមាទិសេ;
តា បូជិតា បូជយន្តិ, មានិតា មានយន្តិ នំ។

“តតោ នំ អនុកម្បន្តិ, មាតា បុត្តំវ ឱរសំ;
ទេវតានុកម្បិតោ បោសោ, សទា ភទ្រានិ បស្សតី”តិ។

អថ ខោ ភគវា សុនិធវស្សការេ មគធមហាមត្តេ ឥមាហិ គាថាហិ អនុមោទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ។ តេន ខោ បន សមយេន សុនិធវស្សការា មគធមហាមត្តា ភគវន្តំ បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ អនុពន្ធា ហោន្តិ, “យេនជ្ជ សមណោ គោតមោ ទ្វារេន និក្ខមិស្សតិ, តំ គោតមទ្វារំ នាម ភវិស្សតិ ; យេន តិត្ថេន គង្គំ នទិំ ឧត្តរិស្សតិ, តំ គោតមតិត្ថំ នាម ភវិស្សតី”តិ។ អថ ខោ ភគវា យេន ទ្វារេន និក្ខមិ, តំ គោតមទ្វារំ នាម អហោសិ។ អថ ខោ ភគវា យេន គង្គា នទី តេនុបសង្កមិ។ តេន ខោ បន សមយេន គង្គា នទី បូរា ហោតិ សមតិត្តិកា កាកបេយ្យា។ មនុស្សា អញ្ញេ នាវំ បរិយេសន្តិ , អញ្ញេ ឧឡុម្បំ បរិយេសន្តិ, អញ្ញេ កុល្លំ ពន្ធន្តិ ឱរា បារំ គន្តុកាមា។ អទ្ទសា ខោ ភគវា តេ មនុស្សេ អញ្ញេ នាវំ បរិយេសន្តេ, អញ្ញេ ឧឡុម្បំ បរិយេសន្តេ, អញ្ញេ កុល្លំ ពន្ធន្តេ ឱរា បារំ គន្តុកាមេ, ទិស្វាន សេយ្យថាបិ នាម ពលវា បុរិសោ សមិញ្ជិតំ វា ពាហំ បសារេយ្យ, បសារិតំ វា ពាហំ សមិញ្ជេយ្យ, ឯវមេវ ខោ គង្គាយ នទិយា ឱរិមតីរេ អន្តរហិតោ បារិមតីរេ បច្ចុដ្ឋាសិ សទ្ធិំ ភិក្ខុសង្ឃេន។ អថ ខោ ភគវា ឯតមត្ថំ វិទិត្វា តាយំ វេលាយំ ឥមំ ឧទានំ ឧទានេសិ –

“យេ តរន្តិ អណ្ណវំ សរំ;
សេតុំ កត្វាន វិសជ្ជ បល្លលានិ;
កុល្លញ្ហិ ជនោ ពន្ធតិ;
តិណ្ណា មេធាវិនោ ជនា”តិ។

សុនិធវស្សការវត្ថុ និដ្ឋិតំ។

១៧៥. កោដិគាមេ សច្ចកថា

២៨៧. អថ ខោ ភគវា យេន កោដិគាមោ តេនុបសង្កមិ។ តត្រ សុទំ ភគវា កោដិគាមេ វិហរតិ។ តត្រ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – [ទី. និ. ២.១៥៥] “ចតុន្នំ, ភិក្ខវេ, អរិយសច្ចានំ អននុពោធា អប្បដិវេធា ឯវមិទំ ទីឃមទ្ធានំ សន្ធាវិតំ សំសរិតំ មមញ្ចេវ តុម្ហាកញ្ច។ កតមេសំ ចតុន្នំ? ទុក្ខស្ស, ភិក្ខវេ, អរិយសច្ចស្ស អននុពោធា អប្បដិវេធា ឯវមិទំ ទីឃមទ្ធានំ សន្ធាវិតំ សំសរិតំ មមញ្ចេវ តុម្ហាកញ្ច។ ទុក្ខសមុទយស្ស អរិយសច្ចស្ស…បេ… ទុក្ខនិរោធស្ស អរិយសច្ចស្ស…បេ… ទុក្ខនិរោធគាមិនិយា បដិបទាយ អរិយសច្ចស្ស អននុពោធា អប្បដិវេធា ឯវមិទំ ទីឃមទ្ធានំ សន្ធាវិតំ សំសរិតំ មមញ្ចេវ តុម្ហាកញ្ច។ តយិទំ, ភិក្ខវេ, ទុក្ខំ អរិយសច្ចំ អនុពុទ្ធំ បដិវិទ្ធំ, ទុក្ខសមុទយំ [ទុក្ខសមុទយោ (ស្យា.)] អរិយសច្ចំ អនុពុទ្ធំ បដិវិទ្ធំ, ទុក្ខនិរោធំ [ទុក្ខនិរោធោ (ស្យា.)] អរិយសច្ចំ អនុពុទ្ធំ បដិវិទ្ធំ, ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា អរិយសច្ចំ អនុពុទ្ធំ បដិវិទ្ធំ, ឧច្ឆិន្នា ភវតណ្ហា, ខីណា ភវនេត្តិ, នត្ថិទានិ បុនព្ភវោ”តិ។

ចតុន្នំ អរិយសច្ចានំ, យថាភូតំ អទស្សនា;
សំសិតំ ទីឃមទ្ធានំ, តាសុ តាស្វេវ ជាតិសុ។

តានិ ឯតានិ ទិដ្ឋានិ, ភវនេត្តិ សមូហតា;
ឧច្ឆិន្នំ មូលំ ទុក្ខស្ស, នត្ថិទានិ បុនព្ភវោតិ។

កោដិគាមេ សច្ចកថា និដ្ឋិតា។

១៧៦. អម្ពបាលីវត្ថុ

២៨៨. [ទី. និ. ២.១៦១ អាទយោ] អស្សោសិ ខោ អម្ពបាលី គណិកា – ភគវា កិរ កោដិគាមំ អនុប្បត្តោតិ។ អថ ខោ អម្ពបាលី គណិកា ភទ្រានិ ភទ្រានិ យានានិ យោជាបេត្វា ភទ្ទំ ភទ្ទំ យានំ អភិរុហិត្វា ភទ្រេហិ ភទ្រេហិ យានេហិ វេសាលិយា និយ្យាសិ ភគវន្តំ ទស្សនាយ។ យាវតិកា យានស្ស ភូមិ, យានេន គន្ត្វា, យានា បច្ចោរោហិត្វា, បត្តិកាវ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ អម្ពបាលី គណិកំ ភគវា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ។ អថ ខោ អម្ពបាលី គណិកា ភគវតា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតា សមាទបិតា សមុត្តេជិតា សម្បហំសិតា ភគវន្តំ ឯតទវោច – “អធិវាសេតុ មេ, ភន្តេ, ភគវា ស្វាតនាយ ភត្តំ សទ្ធិំ ភិក្ខុសង្ឃេនា”តិ។ អធិវាសេសិ ភគវា តុណ្ហីភាវេន។ អថ ខោ អម្ពបាលី គណិកា ភគវតោ អធិវាសនំ វិទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ។

អម្ពបាលីវត្ថុ និដ្ឋិតំ។

១៧៧. លិច្ឆវីវត្ថុ

២៨៩. [ទី. និ. ២.១៦១ អាទយោ] អស្សោសុំ ខោ វេសាលិកា លិច្ឆវី – ភគវា កិរ កោដិគាមំ អនុប្បត្តោតិ។ អថ ខោ វេសាលិកា លិច្ឆវី ភទ្រានិ ភទ្រានិ យានានិ យោជាបេត្វា ភទ្ទំ ភទ្ទំ យានំ អភិរុហិត្វា ភទ្រេហិ ភទ្រេហិ យានេហិ វេសាលិយា និយ្យាសុំ ភគវន្តំ ទស្សនាយ។ អប្បេកច្ចេ លិច្ឆវី នីលា ហោន្តិ នីលវណ្ណា នីលវត្ថា នីលាលង្ការា, អប្បេកច្ចេ លិច្ឆវី បីតា ហោន្តិ បីតវណ្ណា បីតវត្ថា បីតាលង្ការា, អប្បេកច្ចេ លិច្ឆវី លោហិតា ហោន្តិ លោហិតវណ្ណា លោហិតវត្ថា លោហិតាលង្ការា, អប្បេកច្ចេ លិច្ឆវី ឱទាតា ហោន្តិ ឱទាតវណ្ណា ឱទាតវត្ថា ឱទាតាលង្ការា។ អថ ខោ អម្ពបាលី គណិកា ទហរានំ ទហរានំ លិច្ឆវីនំ ឦសាយ ឦសំ យុគេន យុគំ ចក្កេន ចក្កំ អក្ខេន អក្ខំ បដិវដ្ដេសិ [បដិវត្តេសិ (ក.)]។ អថ ខោ តេ លិច្ឆវី អម្ពបាលី គណិកំ ឯតទវោចុំ – “កិស្ស, ជេ អម្ពបាលិ, ទហរានំ ទហរានំ [អម្ហាកំ ទហរានំ ទហរានំ (សី. ស្យា.)] លិច្ឆវីនំ ឦសាយ ឦសំ យុគេន យុគំ ចក្កេន ចក្កំ អក្ខេន អក្ខំ បដិវដ្ដេសី”តិ? “តថា ហិ បន មយា, អយ្យបុត្តា, ស្វាតនាយ ពុទ្ធប្បមុខោ ភិក្ខុសង្ឃោ និមន្តិតោ”តិ។ “ទេហិ, ជេ អម្ពបាលិ, អម្ហាកំ ឯតំ ភត្តំ សតសហស្សេនា”តិ។ “សចេបិ មេ, អយ្យបុត្តា, វេសាលិំ សាហារំ ទជ្ជេយ្យាថ, នេវ ទជ្ជាហំ តំ ភត្ត”ន្តិ។ អថ ខោ តេ លិច្ឆវី អង្គុលី ផោដេសុំ – “ជិតម្ហា វត, ភោ, អម្ពកាយ, បរាជិតម្ហ វត, ភោ, អម្ពកាយា”តិ។ អថ ខោ តេ លិច្ឆវី យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា តេ លិច្ឆវី ទូរតោវ អាគច្ឆន្តេ, ទិស្វាន ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “យេហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ ទេវា តាវតឹសា អទិដ្ឋបុព្ពា, ឱលោកេថ, ភិក្ខវេ, លិច្ឆវីបរិសំ; អបលោកេថ, ភិក្ខវេ, លិច្ឆវីបរិសំ; ឧបសំហរថ, ភិក្ខវេ, លិច្ឆវីបរិសំ តាវតឹសបរិស”ន្តិ។ អថ ខោ តេ លិច្ឆវី យាវតិកា យានស្ស ភូមិ, យានេន គន្ត្វា យានា បច្ចោរោហិត្វា បត្តិកាវ យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ។ ឯកមន្តំ និសិន្នេ ខោ តេ លិច្ឆវី ភគវា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ។ អថ ខោ តេ លិច្ឆវី, ភគវតា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតា សមាទបិតា សមុត្តេជិតា សម្បហំសិតា ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ – “អធិវាសេតុ នោ, ភន្តេ, ភគវា ស្វាតនាយ ភត្តំ សទ្ធិំ ភិក្ខុសង្ឃេនា”តិ។ “អធិវុដ្ឋោម្ហិ, លិច្ឆវី, ស្វាតនាយ អម្ពបាលិយា គណិកាយ ភត្ត”ន្តិ។ អថ ខោ តេ លិច្ឆវី អង្គុលី ផោដេសុំ – “ជិតម្ហ វត, ភោ, អម្ពកាយ, បរាជិតម្ហ វត , ភោ, អម្ពកាយា”តិ។ អថ ខោ តេ លិច្ឆវី ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទិត្វា អនុមោទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កមឹសុ។

អថ ខោ ភគវា កោដិគាមេ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា [មហាបរិនិព្ពានសុត្តេ អនុសន្ធិ អញ្ញថា អាគតោ] យេន នាតិកា [នាទិកា (សី. ស្យា.)] តេនុបសង្កមិ។ តត្រ សុទំ ភគវា នាតិកេ វិហរតិ គិញ្ជកាវសថេ។ អថ ខោ អម្ពបាលី គណិកា តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន សកេ អារាមេ បណីតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ បដិយាទាបេត្វា ភគវតោ កាលំ អារោចាបេសិ – “កាលោ, ភន្តេ, និដ្ឋិតំ ភត្ត”ន្តិ។ អថ ខោ ភគវា បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន អម្ពបាលិយា គណិកាយ បរិវេសនា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ សទ្ធិំ ភិក្ខុសង្ឃេន ។ អថ ខោ អម្ពបាលី គណិកា ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេត្វា សម្បវារេត្វា ភគវន្តំ ភុត្តាវិំ ឱនីតបត្តបាណិំ ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ អម្ពបាលី គណិកា ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ឥមាហំ, ភន្តេ, អម្ពវនំ ពុទ្ធប្បមុខស្ស ភិក្ខុសង្ឃស្ស ទម្មី”តិ។ បដិគ្គហេសិ ភគវា អារាមំ។ អថ ខោ ភគវា អម្ពបាលី គណិកំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេ

ត្វា ឧដ្ឋាយាសនា យេន មហាវនំ តេនុបសង្កមិ។ តត្រ សុទំ ភគវា វេសាលិយំ វិហរតិ មហាវនេ កូដាគារសាលាយំ។

លិច្ឆវីវគ្គោ និដ្ឋិតោ។

លិច្ឆវិភាណវារោ និដ្ឋិតោ តតិយោ។

១៧៨. សីហសេនាបតិវត្ថុ

២៩០. [អ. និ. ៨.១២ អាទយោ] តេន ខោ បន សមយេន អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា លិច្ឆវី សន្ធាគារេ [សន្ថាគារេ (សី. ស្យា.)] សន្និសិន្នា សន្និបតិតា អនេកបរិយាយេន ពុទ្ធស្ស វណ្ណំ ភាសន្តិ, ធម្មស្ស វណ្ណំ ភាសន្តិ, សង្ឃស្ស វណ្ណំ ភាសន្តិ។ តេន ខោ បន សមយេន សីហោ សេនាបតិ និគណ្ឋសាវកោ តស្សំ បរិសាយំ និសិន្នោ ហោតិ។ អថ ខោ សីហស្ស សេនាបតិស្ស ឯតទហោសិ – "និស្សំសយំ ខោ សោ ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ភវិស្សតិ, តថា ហិមេ អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា លិច្ឆវី សន្ធាគារេ សន្និសិន្នា សន្និបតិតា អនេកបរិយាយេន ពុទ្ធស្ស វណ្ណំ ភាសន្តិ, ធម្មស្ស វណ្ណំ ភាសន្តិ, សង្ឃស្ស វណ្ណំ ភាសន្តិ។ យំនូនាហំ តំ ភគវន្តំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមេយ្យំ អរហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធ"ន្តិ។ អថ ខោ សីហោ សេនាបតិ យេន និគណ្ឋោ នាដបុត្តោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា និគណ្ឋំ នាដបុត្តំ ឯតទវោច – "ឥច្ឆាមហំ, ភន្តេ, សមណំ គោតមំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមិតុ"ន្តិ។ "កឹ បន ត្វំ, សីហ, កិរិយវាទោ សមានោ អកិរិយវាទំ សមណំ គោតមំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមិស្សសិ? សមណោ ហិ, សីហ, គោតមោ អកិរិយវាទោ អកិរិយាយ ធម្មំ ទេសេតិ, តេន ច សាវកេ វិនេតី"តិ។ អថ ខោ សីហស្ស សេនាបតិស្ស យោ អហោសិ គមិកាភិសង្ខារោ ភគវន្តំ ទស្សនាយ, សោ បដិប្បស្សម្ភិ។ ទុតិយម្បិ ខោ អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា លិច្ឆវី សន្ធាគារេ សន្និសិន្នា សន្និបតិតា អនេកបរិយានេន ពុទ្ធស្ស វណ្ណំ ភាសន្តិ, ធម្មស្ស វណ្ណំ ភាសន្តិ, សង្ឃស្ស វណ្ណំ ភាសន្តិ។ ទុតិយម្បិ ខោ សីហស្ស សេនាបតិស្ស ឯតទហោសិ – "និស្សំសយំ ខោ សោ ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ភវិស្សតិ, តថា ហិមេ អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា លិច្ឆវី សន្ធាគារេ សន្និសិន្នា សន្និបតិតា អនេកបរិយាយេន ពុទ្ធស្ស វណ្ណំ ភាសន្តិ, ធម្មស្ស វណ្ណំ ភាសន្តិ, សង្ឃស្ស វណ្ណំ ភាសន្តិ។ យំនូនាហំ តំ ភគវន្តំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមេយ្យំ អរហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធ"ន្តិ។ ទុតិយម្បិ ខោ សីហោ សេនាបតិ យេន និគណ្ឋោ នាដបុត្តោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា និគណ្ឋំ នាដបុត្តំ ឯតទវោច – "ឥច្ឆាមហំ, ភន្តេ, សមណំ គោតមំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមិតុ"ន្តិ។ "កឹ បន ត្វំ, សីហ, កិរិយវាទោ សមានោ អកិរិយវាទំ សមណំ គោតមំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមិស្សសិ? សមណោ ហិ, សីហ, គោតមោ អកិរិយវាទោ អកិរិយាយ ធម្មំ ទេសេតិ , តេន ច សាវកេ វិនេតី"តិ។ ទុតិយម្បិ ខោ សីហស្ស សេនាបតិស្ស យោ អហោសិ គមិកាភិសង្ខារោ ភគវន្តំ ទស្សនាយ, សោ បដិប្បស្សម្ភិ។ តតិយម្បិ ខោ អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា លិច្ឆវី សន្ធាគារេ សន្និសិន្នា សន្និបតិតា អនេកបរិយាយេន ពុទ្ធស្ស វណ្ណំ ភាសន្តិ, ធម្មស្ស វណ្ណំ ភាសន្តិ, សង្ឃស្ស វណ្ណំ ភាសន្តិ។ តតិយម្បិ ខោ សីហស្ស សេនាបតិស្ស ឯតទហោសិ – "និស្សំសយំ ខោ សោ ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ភវិស្សតិ, តថា ហិមេ អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា លិច្ឆវី សន្ធាគារេ សន្និសិន្នា សន្និបតិតា អនេកបរិយាយេន ពុទ្ធស្ស វណ្ណំ ភាសន្តិ, ធម្មស្ស វណ្ណំ ភាសន្តិ, សង្ឃស្ស វណ្ណំ ភាសន្តិ។ កិញ្ហិ មេ ករិស្សន្តិ និគណ្ឋា អបលោកិតា វា អនបលោកិតា វា? យំនូនាហំ អនបលោកេត្វាវ និគណ្ឋេ តំ ភគវន្តំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមេយ្យំ អរហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធ"ន្តិ។

អថ ខោ សីហោ សេនាបតិ បញ្ចហិ រថសតេហិ ទិវា ទិវស្ស វេសាលិយា និយ្យាសិ ភគវន្តំ ទស្សនាយ។ យាវតិកា យានស្ស ភូមិ, យានេន គន្ត្វា យានា បច្ចោរោហិត្វា បត្តិកោវ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សីហោ សេនាបតិ ភគវន្តំ ឯតទវោច – "សុតំ មេ តំ, ភន្តេ, 'អកិរិយវាទោ សមណោ គោតមោ អកិរិយាយ ធម្មំ ទេសេតិ, តេន ច សាវកេ វិនេតី'តិ។ យេ តេ, ភន្តេ, ឯវមាហំសុ 'អកិរិយវាទោ សមណោ គោតមោ, អកិរិយាយ ធម្មំ ទេសេតិ, តេន ច សាវកេ វិនេតី'តិ។ កច្ចិ តេ, ភន្តេ, ភគវតោ វុត្តវាទិនោ, ន ច ភគវន្តំ អភូតេន អព្ភាចិក្ខន្តិ, ធម្មស្ស ចានុធម្មំ ព្យាករោន្តិ, ន ច កោចិ សហធម្មិកោ វាទានុវាទោ គារយ្ហំ ឋានំ អាគច្ឆតិ? អនព្ភក្ខាតុកាមា ហិ មយំ, ភន្តេ, ភគវន្ត"ន្តិ។

២៩១. "អត្ថិ, សីហ, បរិយាយោ, យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ – អកិរិយវាទោ សមណោ គោតមោ, អកិរិយាយ ធម្មំ ទេសេតិ, តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ។ អត្ថិ, សីហ, បរិយាយោ, យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ – កិរិយវាទោ សមណោ គោតមោ កិរិយាយ ធម្មំ ទេសេតិ, តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ។ អត្ថិ, សីហ, បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ – ឧច្ឆេទវាទោ សមណោ គោតមោ ឧច្ឆេទាយ ធម្មំ ទេសេតិ, តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ។ អត្ថិ, សីហ, បរិយាយោ, យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ – ជេគុច្ឆី សមណោ គោតមោ, ជេគុច្ឆិតាយ ធម្មំ ទេសេតិ, តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ។ អត្ថិ,

សីហ, បរិយាយោ, យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ – វេនយិកោ សមណោ គោតមោ, វិនយាយ ធម្មំ ទេសេតិ, តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ។ អត្ថិ, សីហ, បរិយាយោ, យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ – តបស្សី សមណោ គោតមោ, តបស្សិតាយ ធម្មំ ទេសេតិ, តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ។ អត្ថិ, សីហ, បរិយាយោ, យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ – អបគព្ភោ សមណោ គោតមោ, អបគព្ភតាយ ធម្មំ ទេសេតិ, តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ។ អត្ថិ, សីហ , បរិយាយោ, យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ – អស្សត្ថោ សមណោ គោតមោ, អស្សាសាយ ធម្មំ ទេសេតិ, តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ។

២៩២. "កតមោ ច, សីហ, បរិយាយោ, យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ – អកិរិយវាទោ សមណោ គោតមោ, អកិរិយាយ ធម្មំ ទេសេតិ , តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ? អហញ្ហិ, សីហ, អកិរិយំ វទាមិ កាយទុច្ចរិតស្ស វចីទុច្ចរិតស្ស មនោទុច្ចរិតស្ស; អនេកវិហិតានំ បាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ អកិរិយំ វទាមិ។ អយំ ខោ, សីហ, បរិយាយោ , យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ – អកិរិយវាទោ សមណោ គោតមោ, អកិរិយាយ ធម្មំ ទេសេតិ, តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ។

"កតមោ ច, សីហ, បរិយាយោ, យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ – កិរិយវាទោ សមណោ គោតមោ, កិរិយាយ ធម្មំ ទេសេតិ, តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ? អហញ្ហិ, សីហ, កិរិយំ វទាមិ កាយសុចរិតស្ស វចីសុចរិតស្ស មនោសុចរិតស្ស, អនេកវិហិតានំ កុសលានំ ធម្មានំ កិរិយំ វទាមិ។ អយំ ខោ, សីហ, បរិយាយោ, យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ – កិរិយវាទោ សមណោ គោតមោ, កិរិយាយ ធម្មំ ទេសេតិ, តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ។

"កតមោ ច, សីហ, បរិយាយោ, យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ – ឧច្ឆេទវាទោ សមណោ គោតមោ, ឧច្ឆេទាយ ធម្មំ ទេសេតិ, តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ? អហញ្ហិ, សីហ, ឧច្ឆេទំ វទាមិ រាគស្ស ទោសស្ស មោហស្ស; អនេកវិហិតានំ បាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ ឧច្ឆេទំ វទាមិ។ អយំ ខោ , សីហ, បរិយាយោ, យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ – ឧច្ឆេទវាទោ សមណោ គោតមោ ឧច្ឆេទាយ ធម្មំ ទេសេតិ, តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ។

"កតមោ ច, សីហ, បរិយាយោ យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ – ជេគុច្ឆី សមណោ គោតមោ, ជេគុច្ឆិតាយ ធម្មំ ទេសេតិ, តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ? អហញ្ហិ, សីហ, ជិគុច្ឆាមិ កាយទុច្ចរិតេន វចីទុច្ចរិតេន មនោទុច្ចរិតេន; អនេកវិហិតានំ បាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ សមាបត្តិយា ជិគុច្ឆាមិ។ អយំ ខោ, សីហ, បរិយាយោ, យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ – ជេគុច្ឆី សមណោ គោតមោ, ជេគុច្ឆិតាយ ធម្មំ ទេសេតិ, តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ។

"កតមោ ច, សីហ, បរិយាយោ, យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ – វេនយិកោ សមណោ គោតមោ, វិនយាយ ធម្មំ ទេសេតិ, តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ? អហញ្ហិ, សីហ, វិនយាយ ធម្មំ ទេសេមិ រាគស្ស ទោសស្ស មោហស្ស; អនេកវិហិតានំ បាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ វិនយាយ ធម្មំ ទេសេមិ។ អយំ ខោ, សីហ, បរិយាយោ, យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ – វេនយិកោ សមណោ គោតមោ, វិនយាយ ធម្មំ ទេសេតិ, តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ។

"កតមោ ច, សីហ, បរិយាយោ, យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ – តបស្សី សមណោ គោតមោ, តបស្សិតាយ ធម្មំ ទេសេតិ, តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ? តបនីយាហំ, សីហ, បាបកេ អកុសលេ ធម្មេ វទាមិ – កាយទុច្ចរិតំ វចីទុច្ចរិតំ មនោទុច្ចរិតំ។ យស្ស ខោ, សីហ, តបនីយា បាបកា អកុសលា ធម្មា បហីនា ឧច្ឆិន្នមូលា តាលាវត្ថុកតា អនភាវង្កតា អាយតិំ អនុប្បាទធម្មា, តមហំ តបស្សីតិ វទាមិ។ តថាគតស្ស ខោ, សីហ, តបនីយា បាបកា អកុសលា ធម្មា បហីនា ឧច្ឆិន្នមូលា តាលាវត្ថុកតា អនភាវំកតា អាយតិំ អនុប្បាទធម្មា។ អយំ ខោ, សីហ, បរិយាយោ, យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ "តបស្សី សមណោ គោតមោ តបស្សិតាយ ធម្មំ ទេសេតិ, តេន ច សាវកេ វិនេតី"តិ។

"កតមោ ច, សីហ, បរិយាយោ, យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ – អបគព្ភោ សមណោ គោតមោ អបគព្ភតាយ ធម្មំ ទេសេតិ, តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ? យស្ស ខោ, សីហ, អាយតិំ គព្ភសេយ្យា បុនព្ភវាភិនិព្ពត្តិ បហីនា ឧច្ឆិន្នមូលា តាលាវត្ថុកតា អនភាវំកតា អាយតិំ អនុប្បាទធម្មា, តមហំ អបគព្ភោតិ វទាមិ។ តថាគតស្ស ខោ, សីហ, អាយតិំ គព្ភសេយ្យា បុនព្ភវាភិនិព្ពត្តិ បហីនា ឧច្ឆិន្នមូលា តាលាវត្ថុកតា

អនភាវំកតា អាយតឹ អនុប្បាទធម្មា។ អយំ ខោ, សីហ, បរិយាយោ, យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ – អបគព្ភោ សមណោ គោតមោ, អបគព្ភតាយ ធម្មំ ទេសេតិ, តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ។

“កតមោ ច, សីហ, បរិយាយោ, យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ – អស្សត្ថោ សមណោ គោតមោ អស្សាសាយ ធម្មំ ទេសេតិ, តេន ច សាវកេ វិនេតីតិ? អហញ្ហិ, សីហ, អស្សត្ថោ បរមេន អស្សាសេន, អស្សាសាយ ធម្មំ ទេសេមិ, តេន ច សាវកេ វិនេមិ។ អយំ ខោ, សីហ, បរិយាយោ, យេន មំ បរិយាយេន សម្មា វទមានោ វទេយ្យ – អស្សត្ថោ សមណោ គោតមោ អស្សាសាយ ធម្មំ ទេសេតិ, តេន ច សាវកេ វិនេតី”តិ។

២៩៣. ឯវំ វុត្តេ សីហោ សេនាបតិ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “អភិក្កន្តំ, ភន្តេ…បេ… ឧបាសកំ មំ ភគវា ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតំ សរណំ គត”ន្តិ។ “អនុវិច្ចការំ [អនុវិជ្ជការំ (ក.)] ខោ, សីហ, ករោហិ; អនុវិច្ចការោ តុម្ហាទិសានំ ញាតមនុស្សានំ សាធុ ហោតី”តិ។ “ឥមិនាបាហំ, ភន្តេ, ភគវតោ ភិយ្យោសោមត្តាយ អត្តមនោ អភិរទ្ធោ, យំ មំ ភគវា ឯវមាហ – ‘អនុវិច្ចការំ ខោ, សីហ, ករោហិ; អនុវិច្ចការោ តុម្ហាទិសានំ ញាតមនុស្សានំ សាធុ ហោតី’តិ។ មមញ្ហិ, ភន្តេ, អញ្ញតិត្ថិយា សាវកំ លភិត្វា កេវលកប្បំ វេសាលិំ បដាកំ បរិហរេយ្យុំ – ‘សីហោ ខោ អម្ហាកំ សេនាបតិ សាវកត្តំ ឧបគតោ’តិ។ អថ ច បន មំ ភគវា ឯវមាហ – ‘អនុវិច្ចការំ ខោ, សីហ, ករោហិ; អនុវិច្ចការោ តុម្ហាទិសានំ ញាតមនុស្សានំ សាធុ ហោតី’តិ។ ឯសាហំ, ភន្តេ, ទុតិយម្បិ ភគវន្តំ សរណំ គច្ឆាមិ ធម្មញ្ច ភិក្ខុសង្ឃញ្ច។ ឧបាសកំ មំ ភគវា ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតំ សរណំ គត”ន្តិ។ “ទីឃរត្តំ ខោ តេ, សីហ, និគណ្ឋានំ ឱបានភូតំ កុលំ, យេន នេសំ ឧបគតានំ បិណ្ឌកំ ទាតព្ពំ មញ្ញេយ្យាសី”តិ។ “ឥមិនាបាហំ, ភន្តេ, ភគវតោ ភិយ្យោសោមត្តាយ អត្តមនោ អភិរទ្ធោ, យំ មំ ភគវា ឯវមាហ – ‘ទីឃរត្តំ ខោ តេ, សីហ, និគណ្ឋានំ ឱបានភូតំ កុលំ, យេន នេសំ ឧបគតានំ បិណ្ឌកំ ទាតព្ពំ មញ្ញេយ្យាសី’តិ។ សុតំ មេ តំ, ភន្តេ, សមណោ គោតមោ ឯវមាហ – ‘មយ្ហមេវ ទានំ ទាតព្ពំ, ន អញ្ញេសំ ទានំ ទាតព្ពំ; មយ្ហមេវ សាវកានំ ទានំ ទាតព្ពំ, ន អញ្ញេសំ សាវកានំ ទានំ ទាតព្ពំ ; មយ្ហមេវ ទិន្នំ មហប្ផលំ, ន អញ្ញេសំ ទិន្នំ មហប្ផលំ; មយ្ហមេវ សាវកានំ ទិន្នំ មហប្ផលំ, ន អញ្ញេសំ សាវកានំ ទិន្នំ មហប្ផល’ន្តិ។ អថ ច បន មំ ភគវា និគណ្ឋេសុបិ ទានេ សមាទបេតិ។ អបិ ច, ភន្តេ, មយមេត្ថ កាលំ ជានិស្សាម។ ឯសាហំ, ភន្តេ, តតិយម្បិ ភគវន្តំ សរណំ គច្ឆាមិ ធម្មញ្ច ភិក្ខុសង្ឃញ្ច។ ឧបាសកំ មំ ភគវា ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតំ សរណំ គត”ន្តិ។

អថ ខោ ភគវា សីហស្ស សេនាបតិស្ស អនុបុព្ពិំ កថំ កថេសិ, សេយ្យថិទំ – ទានកថំ…បេ… អបរប្បច្ចយោ សត្ថុសាសនេ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “អធិវាសេតុ មេ, ភន្តេ, ភគវា ស្វាតនាយ ភត្តំ សទ្ធិំ ភិក្ខុសង្ឃេនា”តិ។ អធិវាសេសិ ភគវា តុណ្ហីភាវេន។ អថ ខោ សីហោ សេនាបតិ ភគវតោ អធិវាសនំ វិទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ។

២៩៤. អថ ខោ សីហោ សេនាបតិ អញ្ញតរំ បុរិសំ អាណាបេសិ – “គច្ឆ, ភណេ, បវត្តមំសំ ជានាហី”តិ។ អថ ខោ សីហោ សេនាបតិ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន បណីតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ បដិយាទាបេត្វា ភគវតោ កាលំ អារោចាបេសិ – “កាលោ, ភន្តេ, និដ្ឋិតំ ភត្ត”ន្តិ។ អថ ខោ ភគវា បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន សីហស្ស សេនាបតិស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ សទ្ធិំ ភិក្ខុសង្ឃេន។

តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា និគណ្ឋា វេសាលិយំ រថិកាយ រថិកំ សិង្ឃាដកេន សិង្ឃាដកំ ពាហា បគ្គយ្ហ កន្ទន្តិ – “អជ្ជ សីហេន សេនាបតិនា ថូលំ បសុំ វធិត្វា សមណស្ស គោតមស្ស ភត្តំ កតំ, តំ សមណោ គោតមោ ជានំ ឧទ្ទិស្សកតំ មំសំ បរិភុញ្ជតិ បដិច្ចកម្ម”ន្តិ។ អថ ខោ អញ្ញតរោ បុរិសោ យេន សីហោ សេនាបតិ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា សីហស្ស សេនាបតិស្ស ឧបកណ្ណកេ អារោចេសិ “យគ្ឃេ, ភន្តេ, ជានេយ្យាសិ, ឯតេ សម្ពហុលា និគណ្ឋា វេសាលិយំ រថិកាយ រថិកំ សិង្ឃាដកេន សិង្ឃាដកំ ពាហា បគ្គយ្ហ កន្ទន្តិ – ‘អជ្ជ សីហេន សេនាបតិនា ថូលំ បសុំ វធិត្វា សមណស្ស គោតមស្ស ភត្តំ កតំ, តំ សមណោ គោតមោ ជានំ ឧទ្ទិស្សកតំ មំសំ បរិភុញ្ជតិ បដិច្ចកម្ម’”ន្តិ។ “អលំ អយ្យោ, ទីឃរត្តម្បិ តេ អាយស្មន្តា អវណ្ណកាមា ពុទ្ធស្ស, អវណ្ណកាមា ធម្មស្ស, អវណ្ណកាមា សង្ឃស្ស; ន ច បន តេ អាយស្មន្តា ជិរិទន្តិ តំ ភគវន្តំ អសតា តុច្ឆា មុសា អភូតេន អព្ភាចិក្ខន្តា; ន ច មយំ ជីវិតហេតុបិ សញ្ចិច្ច បាណំ ជីវិតា វោរោបេយ្យាមា”តិ។ អថ ខោ សីហោ សេនាបតិ ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេត្វា សម្បវារេត្វា ភគវន្តំ ភុត្តាវិំ ឱនីតបត្តបាណិំ ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ សីហំ សេនាបតិំ ភគវា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ន, ភិក្ខវេ, ជានំ ឧទ្ទិស្សកតំ មំសំ បរិភុញ្ជិតព្ពំ។ យោ បរិភុញ្ជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តិកោដិបរិសុទ្ធំ មច្ឆមំសំ – អទិដ្ឋំ អស្សុតំ អបរិសង្កិត”ន្តិ។

សីហសេនាបតិវត្ថុ និដ្ឋិតំ។

១៧៩. កប្បិយភូមិអនុជាននា

២៩៥. តេន ខោ បន សមយេន វេសាលី សុភិក្ខា ហោតិ សុសស្សា សុលភបិណ្ឌា, សុករា ឧញ្ឆេន បគ្គហេន យាបេតុំ។ អថ ខោ ភគវតោ រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ – “យានិ តានិ មយា ភិក្ខូនំ អនុញ្ញាតានិ ទុព្ភិក្ខេ ទុស្សស្សេ ទុល្លភបិណ្ឌេ អន្តោ វុដ្ឋំ អន្តោ បក្កំ សាមំ បក្កំ ឧគ្គហិតបដិគ្គហិតកំ តតោ នីហដំ បុរេភត្តំ បដិគ្គហិតំ វនដ្ឋំ បោក្ខរដ្ឋំ, អជ្ជាបិ នុ ខោ តានិ ភិក្ខូ បរិភុញ្ជន្តី”តិ។ អថ ខោ ភគវា សាយន្ហសមយំ បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ – “យានិ តានិ, អានន្ទ, មយា ភិក្ខូនំ អនុញ្ញាតានិ ទុព្ភិក្ខេ ទុស្សស្សេ ទុល្លភបិណ្ឌេ អន្តោ វុដ្ឋំ អន្តោ បក្កំ សាមំ បក្កំ ឧគ្គហិតបដិគ្គហិតកំ តតោ នីហដំ បុរេភត្តំ បដិគ្គហិតំ វនដ្ឋំ បោក្ខរដ្ឋំ, អជ្ជាបិ នុ ខោ តានិ ភិក្ខូ បរិភុញ្ជន្តី”តិ? “បរិភុញ្ជន្តិ ភគវា”តិ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “យានិ តានិ, ភិក្ខវេ, មយា ភិក្ខូនំ អនុញ្ញាតានិ ទុព្ភិក្ខេ ទុស្សស្សេ ទុល្លភបិណ្ឌេ អន្តោ វុដ្ឋំ អន្តោ បក្កំ សាមំ បក្កំ ឧគ្គហិតបដិគ្គហិតកំ តតោ នីហដំ បុរេភត្តំ បដិគ្គហិតំ វនដ្ឋំ បោក្ខរដ្ឋំ, តានាហំ អជ្ជតគ្គេ បដិក្ខិបាមិ។ ន, ភិក្ខវេ, អន្តោ វុដ្ឋំ អន្តោ បក្កំ សាមំ បក្កំ ឧគ្គហិតបដិគ្គហិតកំ បរិភុញ្ជិតព្ពំ។ យោ បរិភុញ្ជេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ ន ច, ភិក្ខវេ, តតោ នីហដំ បុរេភត្តំ បដិគ្គហិតំ វនដ្ឋំ បោក្ខរដ្ឋំ ភុត្តាវិនា បវារិតេន អនតិរិត្តំ បរិភុញ្ជិតព្ពំ។ យោ បរិភុញ្ជេយ្យ, យថាធម្មោ ការេតព្ពោ”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ជានបទា មនុស្សា ពហុំ លោណម្បិ, តេលម្បិ, តណ្ឌុលម្បិ, ខាទនីយម្បិ សកដេសុ អារោបេត្វា ពហារាមកោដ្ឋកេ សកដបរិវដ្ដំ ករិត្វា អច្ឆន្តិ – យទា បដិបាដិំ លភិស្សាម, តទា ភត្តំ ករិស្សាមាតិ។ មហា ច មេឃោ ឧគ្គតោ ហោតិ។ អថ ខោ តេ មនុស្សា យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុបសង្កមិំសុ, ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោចុំ – “ឥធ, ភន្តេ អានន្ទ, ពហុំ លោណម្បិ, តេលម្បិ, តណ្ឌុលម្បិ, ខាទនីយម្បិ សកដេសុ អារោបិតា តិដ្ឋន្តិ, មហា ច មេឃោ ឧគ្គតោ ; កថំ នុ ខោ, ភន្តេ អានន្ទ, បដិបជ្ជិតព្ព”ន្តិ? អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ។ “តេន ហានន្ទ, សង្ឃោ បច្ចន្តិមំ វិហារំ កប្បិយភូមិំ សម្មន្និត្វា តត្ថ វាសេតុ, យំ សង្ឃោ អាកង្ខតិ វិហារំ វា អឌ្ឍយោគំ វា បាសាទំ វា ហម្មិយំ វា គុហំ វា។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, សម្មន្និតព្ពា។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ វិហារំ កប្បិយភូមិំ សម្មន្នេយ្យ, ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ វិហារំ កប្បិយភូមិំ សម្មន្នតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស វិហារស្ស កប្បិយភូមិយា សម្មុតិ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“សម្មតោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមោ វិហារោ កប្បិយភូមិ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា តត្ថេវ សម្មុតិយា [សម្មតិកាយ (ស្យា.)] កប្បិយភូមិយា យាគុយោ បចន្តិ, ភត្តានិ បចន្តិ, សូបានិ សម្បាទេន្តិ, មំសានិ កោដ្ដេន្តិ, កដ្ឋានិ ផាលេន្តិ។ អស្សោសិ ខោ ភគវា រត្តិយា បច្ចូសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ ឧច្ចាសទ្ទំ មហាសទ្ទំ កាកោរវសទ្ទំ, សុត្វាន អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ – “កឹ នុ ខោ សោ, អានន្ទ, ឧច្ចាសទ្ទោ មហាសទ្ទោ កាកោរវសទ្ទោ”តិ? “ឯតរហិ, ភន្តេ, មនុស្សា តត្ថេវ សម្មុតិយា កប្បិយភូមិយា យាគុយោ បចន្តិ, ភត្តានិ បចន្តិ, សូបានិ សម្បាទេន្តិ, មំសានិ កោដ្ដេន្តិ, កដ្ឋានិ ផាលេន្តិ។ សោ ឯសោ, ភគវា, ឧច្ចាសទ្ទោ មហាសទ្ទោ កាកោរវសទ្ទោ”តិ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ន, ភិក្ខវេ, សម្មុតិ [សម្មតិកា (ស្យា.)] កប្បិយភូមិ បរិភុញ្ជិតព្ពា។ យោ បរិភុញ្ជេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តិស្សោ កប្បិយភូមិយោ – ឧស្សាវនន្តិកំ គោនិសាទិកំ គហបតិ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា យសោជោ គិលានោ ហោតិ។ តស្សត្ថាយ ភេសជ្ជានិ អាហរិយន្តិ។ តានិ ភិក្ខូ ពហិ វាសេន្តិ។ ឧក្កបិណ្ឌិកាបិ ខាទន្តិ, ចោរាបិ ហរន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ , ភិក្ខវេ, សម្មុតិំ កប្បិយភូមិំ បរិភុញ្ជិតុំ ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ចតស្សោ កប្បិយភូមិយោ – ឧស្សាវនន្តិកំ គោនិសាទិកំ គហបតិំ សម្មុតិន្តិ។

កប្បិយភូមិអនុជាននា និដ្ឋិតា។

សីហភាណវារោ និដ្ឋិតោ ចតុត្ថោ។

១៨០. មេណ្ឌកគហបតិវត្ថុ

២៩៦. តេន ខោ បន សមយេន ភទ្ទិយនគរេ មេណ្ឌកោ គហបតិ បដិវសតិ។ តស្ស ឯវរូបោ ឥទ្ធានុភាវោ ហោតិ – សីសំ នហាយិត្វា ធញ្ញាគារំ សម្មជ្ជាបេត្វា ពហិទ្វារេ និសីទតិ, អន្តលិក្ខា ធញ្ញស្ស ធារា ឱបតិត្វា ធញ្ញាគារំ បូរេតិ។ ភរិយាយ ឯវរូបោ ឥទ្ធានុភាវោ ហោតិ – ឯកំយេវ អាឡ្ហកថាលិកំ ឧបនិសីទិត្វា ឯកញ្ច សូបភិញ្ជនកំ [សូបភិញ្ជរកំ (សី.)] ទាសកម្មករបោរិសំ ភត្តេន បរិវិសតិ, ន តាវ តំ ខិយ្យតិ [ខីយតិ (សី. ស្យា.)] យាវ សា ន វុដ្ឋាតិ។ បុត្តស្ស ឯវរូបោ ឥទ្ធានុភាវោ ហោតិ – ឯកំយេវ សហស្សថវិកំ គហេត្វា ទាសកម្មករបោរិសស្ស ឆមាសិកំ វេតនំ ទេតិ, ន តាវ តំ ខិយ្យតិ យាវស្ស ហត្ថគតា។ សុណិសាយ ឯវរូបោ ឥទ្ធានុភាវោ ហោតិ – ឯកំយេវ ចតុទោណិកំ បិដកំ ឧបនិសីទិត្វា ទាសកម្មករបោរិសស្ស ឆមាសិកំ ភត្តំ ទេតិ, ន តាវ តំ ខិយ្យតិ យាវ សា ន វុដ្ឋាតិ។ ទាសស្ស ឯវរូបោ ឥទ្ធានុភាវោ ហោតិ – ឯកេន នង្គលេន កសន្តស្ស សត្ត សីតាយោ គច្ឆន្តិ។

អស្សោសិ ខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ – “អម្ហាកំ កិរ វិជិតេ ភទ្ទិយនគរេ មេណ្ឌកោ គហបតិ បដិវសតិ។ តស្ស ឯវរូបោ ឥទ្ធានុភាវោ – សីសំ នហាយិត្វា ធញ្ញាគារំ សម្មជ្ជាបេត្វា ពហិទ្វារេ និសីទតិ, អន្តលិក្ខា ធញ្ញស្ស ធារា ឱបតិត្វា ធញ្ញាគារំ បូរេតិ។ ភរិយាយ ឯវរូបោ ឥទ្ធានុភាវោ – ឯកំយេវ អាឡ្ហកថាលិកំ ឧបនិសីទិត្វា ឯកញ្ច សូបភិញ្ជនកំ ទាសកម្មករបោរិសំ ភត្តេន បរិវិសតិ, ន តាវ តំ ខិយ្យតិ យាវ សា ន វុដ្ឋាតិ។ បុត្តស្ស ឯវរូបោ ឥទ្ធានុភាវោ – ឯកំយេវ សហស្សថវិកំ គហេត្វា ទាសកម្មករបោរិសស្ស ឆមាសិកំ វេតនំ ទេតិ, ន តាវ តំ ខិយ្យតិ យាវស្ស ហត្ថគតា។ សុណិសាយ ឯវរូបោ ឥទ្ធានុភាវោ – ឯកំយេវ ចតុទោណិកំ បិដកំ ឧបនិសីទិត្វា ទាសកម្មករបោរិសស្ស ឆមាសិកំ ភត្តំ ទេតិ, ន តាវ តំ ខិយ្យតិ យាវ សា ន វុដ្ឋាតិ។ ទាសស្ស ឯវរូបោ ឥទ្ធានុភាវោ – ឯកេន នង្គលេន កសន្តស្ស សត្ត សីតាយោ គច្ឆន្តី”តិ។ អថ ខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ អញ្ញតរំ សព្ពត្ថកំ មហាមត្តំ អាមន្តេសិ – “អម្ហាកំ កិរ, ភណេ, វិជិតេ ភទ្ទិយនគរេ មេណ្ឌកោ គហបតិ បដិវសតិ។ តស្ស ឯវរូបោ ឥទ្ធានុភាវោ – សីសំ នហាយិត្វា ធញ្ញាគារំ សម្មជ្ជាបេត្វា ពហិទ្វារេ និសីទតិ, អន្តលិក្ខា ធញ្ញស្ស ធារា ឱបតិត្វា ធញ្ញាគារំ បូរេតិ។ ភរិយាយ…បេ…. បុត្តស្ស… សុណិសាយ… ទាសស្ស ឯវរូបោ ឥទ្ធានុភាវោ, ឯកេន នង្គលេន កសន្តស្ស សត្ត សីតាយោ គច្ឆន្តីតិ។ គច្ឆ, ភណេ, ជានាហិ។ យថា មយា សាមំ ទិដ្ឋោ, ឯវំ តវ ទិដ្ឋោ ភវិស្សតី”តិ។

២៩៧. ឯវំ , ទេវាតិ ខោ សោ មហាមត្តោ រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស បដិស្សុណិត្វា ចតុរង្គិនិយា សេនាយ យេន ភទ្ទិយំ តេន បាយាសិ។ អនុបុព្ពេន យេន ភទ្ទិយំ យេន មេណ្ឌកោ គហបតិ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា មេណ្ឌកំ គហបតឹ ឯតទវោច – “អហញ្ហិ, គហបតិ, រញ្ញា អាណត្តោ ‘អម្ហាកំ កិរ, ភណេ, វិជិតេ ភទ្ទិយនគរេ មេណ្ឌកោ គហបតិ បដិវសតិ, តស្ស ឯវរូបោ ឥទ្ធានុភាវោ, សីសំ នហាយិត្វា…បេ…. ភរិយាយ… បុត្តស្ស… សុណិសាយ… ទាសស្ស ឯវរូបោ ឥទ្ធានុភាវោ, ឯកេន នង្គលេន កសន្តស្ស សត្ត សីតាយោ គច្ឆន្តី’តិ, គច្ឆ, ភណេ, ជានាហិ។ យថា មយា សាមំ ទិដ្ឋោ, ឯវំ តវ ទិដ្ឋោ ភវិស្សតី’តិ។ បស្សាម តេ, គហបតិ, ឥទ្ធានុភាវ”ន្តិ។ អថ ខោ មេណ្ឌកោ គហបតិ សីសំ នហាយិត្វា ធញ្ញាគារំ សម្មជ្ជាបេត្វា ពហិទ្វារេ និសីទិ, អន្តលិក្ខា ធញ្ញស្ស ធារា ឱបតិត្វា ធញ្ញាគារំ បូរេសិ។ “ទិដ្ឋោ តេ, គហបតិ, ឥទ្ធានុភាវោ។ ភរិយាយ តេ ឥទ្ធានុភាវំ បស្សិស្សាមា”តិ។ អថ ខោ មេណ្ឌកោ គហបតិ ភរិយំ អាណាបេសិ – “តេន ហិ ចតុរង្គិនឹ សេនំ ភត្តេន បរិវិសា”តិ។ អថ ខោ មេណ្ឌកស្ស គហបតិស្ស ភរិយា ឯកំយេវ អាឡ្ហកថាលិកំ ឧបនិសីទិត្វា ឯកញ្ច សូបភិញ្ជនកំ ចតុរង្គិនឹ សេនំ ភត្តេន បរិវិសិ, ន តាវ តំ ខិយ្យតិ, យាវ សា ន វុដ្ឋាតិ។ “ទិដ្ឋោ តេ, គហបតិ, ភរិយាយបិ ឥទ្ធានុភាវោ។ បុត្តស្ស តេ ឥទ្ធានុភាវំ បស្សិស្សាមា”តិ។ អថ ខោ មេណ្ឌកោ គហបតិ បុត្តំ អាណាបេសិ – “តេន ហិ ចតុរង្គិនិយា សេនាយ ឆមាសិកំ វេតនំ ទេហី”តិ ។ អថ ខោ មេណ្ឌកស្ស គហបតិស្ស បុត្តោ ឯកំយេវ សហស្សថវិកំ គហេត្វា ចតុរង្គិនិយា សេនាយ ឆមាសិកំ វេតនំ អទាសិ, ន តាវ តំ ខិយ្យតិ, យាវស្ស ហត្ថគតា។ “ទិដ្ឋោ តេ, គហបតិ, បុត្តស្សបិ ឥទ្ធានុភាវោ។ សុណិសាយ តេ ឥទ្ធានុភាវំ បស្សិស្សាមា”តិ។ អថ ខោ មេណ្ឌកោ គហបតិ សុណិសំ អាណាបេសិ – “តេន ហិ ចតុរង្គិនិយា សេនាយ ឆមាសិកំ ភត្តំ ទេហី”តិ។ អថ ខោ មេណ្ឌកស្ស គហបតិស្ស សុណិសា ឯកំយេវ ចតុទោណិកំ បិដកំ ឧបនិសីទិត្វា ចតុរង្គិនិយា សេនាយ ឆមាសិកំ ភត្តំ អទាសិ, ន តាវ តំ ខិយ្យតិ យាវ សា ន វុដ្ឋាតិ។ “ទិដ្ឋោ តេ, គហបតិ, សុណិសាយបិ ឥទ្ធានុភាវោ។ ទាសស្ស តេ ឥទ្ធានុភាវំ បស្សិស្សាមា”តិ។ “មយ្ហំ ខោ, សាមិ, ទាសស្ស ឥទ្ធានុភាវោ ខេត្តេ បស្សិតព្ពោ”តិ។ “អលំ, គហបតិ, ទិដ្ឋោ តេ ទាសស្សបិ ឥទ្ធានុភាវោ”តិ។ អថ ខោ សោ មហាមត្តោ ចតុរង្គិនិយា សេនាយ បុនទេវ រាជគហំ បច្ចាគញ្ឆិ។ យេន រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស ឯតមត្ថំ អារោចេសិ។

២៨៨. អថ ខោ ភគវា វេសាលិយំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន ភទ្ទិយំ តេន ចារិកំ បក្កាមិ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិំ អឌ្ឍតេឡសេហិ ភិក្ខុសតេហិ។ អថ ខោ ភគវា អនុបុព្ពេន ចារិកំ ចរមានោ យេន ភទ្ទិយំ តទវសរិ។ តត្រ សុទំ ភគវា ភទ្ទិយេ វិហរតិ ជាតិយា វនេ។ អស្សោសិ ខោ មេណ្ឌកោ គហបតិ – "សមណោ ខលុ ភោ គោតមោ សក្យបុត្តោ សក្យកុលា បព្ពជិតោ ភទ្ទិយំ អនុប្បត្តោ ភទ្ទិយេ វិហរតិ ជាតិយា វនេ។ តំ ខោ បន ភគវន្តំ គោតមំ ឯវំ កល្យាណោ កិត្តិសទ្ទោ អព្ភុគ្គតោ – 'ឥតិបិ សោ ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ សុគតោ លោកវិទូ អនុត្តរោ បុរិសទម្មសារថិ សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវា' [ភគវាតិ (ក.)]។ សោ ឥមំ លោកំ សទេវកំ សមារកំ សព្រហ្មកំ សស្សមណព្រាហ្មណិំ បជំ សទេវមនុស្សំ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា បវេទេតិ។ សោ ធម្មំ ទេសេតិ អាទិកល្យាណំ មជ្ឈេកល្យាណំ បរិយោសានកល្យាណំ សាត្ថំ សព្យញ្ជនំ កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ បកាសេតិ។ សាធុ ខោ បន តថារូបានំ អរហតំ ទស្សនំ ហោតី"តិ។ អថ ខោ មេណ្ឌកោ គហបតិ ភទ្រានិ ភទ្រានិ យានានិ យោជាបេត្វា ភទ្រំ ភទ្រំ យានំ អភិរុហិត្វា ភទ្រេហិ ភទ្រេហិ យានេហិ ភទ្ទិយា និយ្យាសិ ភគវន្តំ ទស្សនាយ។ អទ្ទសំសុ ខោ សម្ពហុលា តិត្ថិយា មេណ្ឌកំ គហបតិំ ទូរតោវ អាគច្ឆន្តំ, ទិស្វាន មេណ្ឌកំ គហបតិំ ឯតទវោចុំ – "កហំ ត្វំ, គហបតិ, គច្ឆសី"តិ? "គច្ឆាមហំ, ភន្តេ, ភគវន្តំ [ឥទំ បទំ សី. ស្យា. បោត្ថកេសុ នត្ថិ] សមណំ គោតមំ ទស្សនាយា"តិ។ "កិំ បន ត្វំ, គហបតិ, កិរិយវាទោ សមានោ អកិរិយវាទំ សមណំ គោតមំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមិស្សសិ? សមណោ ហិ, គហបតិ, គោតមោ អកិរិយវាទោ អកិរិយាយ ធម្មំ ទេសេតិ, តេន ច សាវកេ វិនេតី"តិ។ អថ ខោ មេណ្ឌកស្ស គហបតិស្ស ឯតទហោសិ – "និស្សំសយំ, ខោ សោ ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ភវិស្សតិ, យថយិមេ តិត្ថិយា ឧសូយន្តី"តិ។ យាវតិកា យានស្ស ភូមិ, យានេន គន្ត្វា យានា បច្ចោរោហិត្វា បត្តិកោវ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នស្ស ខោ មេណ្ឌកស្ស គហបតិស្ស ភគវា អនុបុព្ពិំ កថំ កថេសិ, សេយ្យថិទំ – ទានកថំ...បេ.... អបរប្បច្ចយោ សត្ថុសាសនេ ភគវន្តំ ឯតទវោច – "អភិក្កន្តំ, ភន្តេ...បេ.... ឧបាសកំ មំ ភគវា ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតំ សរណំ គតំ ។ អធិវាសេតុ ច មេ, ភន្តេ, ភគវា ស្វាតនាយ ភត្តំ សទ្ធិំ ភិក្ខុសង្ឃេនា"តិ។ អធិវាសេសិ ភគវា តុណ្ហីភាវេន។ អថ ខោ មេណ្ឌកោ គហបតិ ភគវតោ អធិវាសនំ វិទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ។

អថ ខោ មេណ្ឌកោ គហបតិ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន បណីតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ បដិយាទាបេត្វា ភគវតោ កាលំ អារោចាបេសិ – "កាលោ, ភន្តេ, និដ្ឋិតំ ភត្ត"ន្តិ។ អថ ខោ ភគវា បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន មេណ្ឌកស្ស គហបតិស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ សទ្ធិំ ភិក្ខុសង្ឃេន។ អថ ខោ មេណ្ឌកស្ស គហបតិស្ស ភរិយា ច បុត្តោ ច សុណិសា ច ទាសោ ច យេន ភគវា តេនុបសង្កមិំសុ , ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ។ តេសំ ភគវា អនុបុព្ពិំ កថំ កថេសិ, សេយ្យថិទំ – ទានកថំ...បេ.... អបរប្បច្ចយា សត្ថុសាសនេ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ – "អភិក្កន្តំ, ភន្តេ...បេ.... ឯតេ មយំ, ភន្តេ, ភគវន្តំ សរណំ គច្ឆាម ធម្មញ្ច ភិក្ខុសង្ឃញ្ច។ ឧបាសកេ នោ ភគវា ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតេ សរណំ គតេ"តិ។ អថ ខោ មេណ្ឌកោ គហបតិ ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេត្វា សម្បវារេត្វា ភគវន្តំ ភុត្តាវិំ ឱនីតបត្តបាណិំ ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ មេណ្ឌកោ គហបតិ ភគវន្តំ ឯតទវោច – "យាវ, ភន្តេ, ភគវា ភទ្ទិយេ វិហរតិ តាវ អហំ ពុទ្ធប្បមុខស្ស ភិក្ខុសង្ឃស្ស ធុវភត្តេនា"តិ។ អថ ខោ ភគវា មេណ្ឌកំ គហបតិំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ។

មេណ្ឌកគហបតិវត្ថុ និដ្ឋិតំ។

១៨១. បញ្ចគោរសាទិអនុជាននា

២៨៩. អថ ខោ ភគវា ភទ្ទិយេ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា មេណ្ឌកំ គហបតិំ អនាបុច្ឆា យេន អង្គុត្តរាបោ តេន ចារិកំ បក្កាមិ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិំ អឌ្ឍតេឡសេហិ ភិក្ខុសតេហិ។ អស្សោសិ ខោ មេណ្ឌកោ គហបតិ – "ភគវា កិរ យេន អង្គុត្តរាបោ តេន ចារិកំ បក្កន្តោ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិំ អឌ្ឍតេឡសេហិ ភិក្ខុសតេហី"តិ។ អថ ខោ មេណ្ឌកោ គហបតិ ទាសេ ច កម្មករេ ច អាណាបេសិ – "តេន ហិ, ភណេ, ពហុំ លោណម្បិ, តេលម្បិ, តណ្ឌុលម្បិ, ខាទនីយម្បិ សកដេសុ អារោបេត្វា អាគច្ឆថ, អឌ្ឍតេឡសានិ ច គោបាលកសតានិ អឌ្ឍតេឡសានិ ច ធេនុសតានិ អាទាយ អាគច្ឆន្តុ, យត្ថ ភគវន្តំ បស្សិស្សាម តត្ថ តរុណេន [ធារុណ្ហេន (សី. ស្យា.)] ខីរេន ភោជេស្សាមា"តិ។ អថ ខោ មេណ្ឌកោ គហបតិ ភគវន្តំ អន្តរាមគ្គេ កន្តារេ សម្ភាវេសិ។ អថ ខោ មេណ្ឌកោ គហបតិ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ។ ឯកមន្តំ ឋិតោ ខោ មេណ្ឌកោ គហបតិ ភគវន្តំ ឯតទវោច – "អធិវាសេតុ មេ, ភន្តេ, ភគវា ស្វាតនាយ ភត្តំ សទ្ធិំ ភិក្ខុ

សង្ឃេន”តិ។ អធិវាសេសិ ភគវា តុណ្ហីភាវេន។ អថ ខោ មេណ្ឌកោ គហបតិ ភគវតោ អធិវាសនំ វិទិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ។

អថ ខោ មេណ្ឌកោ គហបតិ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន បណីតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ បដិយាទាបេត្វា ភគវតោ កាលំ អារោចាបេសិ – “កាលោ, ភន្តេ, និដ្ឋិតំ ភត្ត”ន្តិ។ អថ ខោ ភគវា បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន មេណ្ឌកស្ស គហបតិស្ស បរិវេសនា តេនុបសង្កមិ ; ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ សទ្ធិំ ភិក្ខុសង្ឃេន។ អថ ខោ មេណ្ឌកោ គហបតិ អឌ្ឍតេលសានិ គោបាលកសតានិ អាណាបេសិ – “តេនហិ, ភណេ, ឯកមេកំ ធេនុំ គហេត្វា ឯកមេកស្ស ភិក្ខុនោ ឧបតិដ្ឋថ តរុណេន ខីរេន ភោជេស្សាមា”តិ។ អថ ខោ មេណ្ឌកោ គហបតិ ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេសិ សម្បវារេសិ, តរុណេន ច ខីរេន។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា ខីរំ ន បដិគ្គណ្ហន្តិ។ បដិគ្គណ្ហថ, ភិក្ខវេ, បរិភុញ្ជថាតិ។ អថ ខោ មេណ្ឌកោ គហបតិ ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេត្វា សម្បវារេត្វា តរុណេន ច ខីរេន ភគវន្តំ ភុត្តាវិំ ឱនីតបត្តបាណិំ ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ មេណ្ឌកោ គហបតិ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “សន្តិ, ភន្តេ, មគ្គា កន្តារា, អប្បោទកា អប្បភក្ខា, ន សុករា អបាថេយ្យេន គន្តុំ។ សាធុ, ភន្តេ, ភគវា ភិក្ខូនំ បាថេយ្យំ អនុជានាតូ”តិ។ អថ ខោ ភគវា មេណ្ឌកំ គហបតិំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បញ្ច គោរសេ – ខីរំ, ទធិំ, តក្កំ, នវនីតំ, សប្បិំ។ សន្តិ, ភិក្ខវេ, មគ្គា កន្តារា អប្បោទកា អប្បភក្ខា, ន សុករា អបាថេយ្យេន គន្តុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បាថេយ្យំ បរិយេសិតុំ តណ្ឌុលោ តណ្ឌុលត្ថិកេន, មុគ្គោ មុគ្គត្ថិកេន, មាសោ មាសត្ថិកេន, លោណំ លោណត្ថិកេន , គុឡោ គុឡត្ថិកេន, តេលំ តេលត្ថិកេន, សប្បិ សប្បិត្ថិកេន។ សន្តិ, ភិក្ខវេ, មនុស្សា, សទ្ធា បសន្នា, តេ កប្បិយការកានំ ហត្ថេ ហិរញ្ញំ ឧបនិក្ខិបន្តិ – ‘ឥមិនា អយ្យស្ស យំ កប្បិយំ តំ ទេថា’តិ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, យំ តតោ កប្បិយំ តំ សាទិតុំ; ន ត្វេវាហំ, ភិក្ខវេ, កេនចិ បរិយាយេន ជាតរូបរជតំ សាទិតព្ពំ បរិយេសិតព្ពន្តិ វទាមី”តិ។

បញ្ចគោរសាទិអនុជាននា និដ្ឋិតា។

១៨២. កេណិយជដិលវត្ថុ

៣០០. [ម. និ. ២.៣៩៦ អាទយោ; សុ. និ. សេលសុត្តម្បិ បស្សិតព្ពំ] អថ ខោ ភគវា អនុបុព្ពេន ចារិកំ ចរមានោ យេន អាបណំ តទវសរិ។ អស្សោសិ ខោ កេណិយោ ជដិលោ – “សមណោ ខលុ ភោ គោតមោ សក្យបុត្តោ សក្យកុលា បព្ពជិតោ អាបណំ អនុប្បត្តោ, តំ ខោ បន ភវន្តំ គោតមំ ឯវំ កល្យាណោ កិត្តិសទ្ទោ អព្ភុគ្គតោ... បេ.... សាធុ ខោ បន តថារូបានំ អរហតំ ទស្សនំ ហោតី”តិ។ អថ ខោ កេណិយស្ស ជដិលស្ស ឯតទហោសិ – “កឹ នុ ខោ អហំ សមណស្ស គោតមស្ស ហរាបេយ្យ”ន្តិ។ អថ ខោ កេណិយស្ស ជដិលស្ស ឯតទហោសិ – “យេបិ ខោ តេ ព្រាហ្មណានំ [អយំ បាឋោ ទី. និ. ១.២៨៥, ៥២៦, ៥៣៦; ម. និ. ២.៤២៧; អ. និ. ៥.១៩១-១៩២ អាទយោ] បុព្ពកា ឥសយោ មន្តានំ កត្តារោ មន្តានំ បវត្តារោ, យេសមិទំ ឯតរហិ ព្រាហ្មណា បោរាណំ មន្តបទំ គីតំ បវុត្តំ សមិហិតំ, តទនុគាយន្តិ តទនុភាសន្តិ, ភាសិតមនុភាសន្តិ, វាចិតមនុវាចេន្តិ, សេយ្យថិទំ – អដ្ឋកោ វាមកោ វាមទេវោ វេស្សាមិត្តោ យមតគ្គិ [យមទគ្គិ (ក.)] អង្គីរសោ ភារទ្វាជោ វាសេដ្ឋោ កស្សបោ ភគុ [អយំ បាឋោ ទី. និ. ១.២៨៥, ៥២៦, ៥៣៦; ម. និ. ២.៤២៧; អ. និ. ៥.១៩១-១៩២ អាទយោ], រត្តូបរតា វិរតា វិកាលភោជនា, តេ ឯវរូបានិ បានានិ សាទិយីសុ។ សមណោបិ គោតមោ រត្តូបរតោ វិរតោ វិកាលភោជនា, អរហតិ សមណោបិ គោតមោ ឯវរូបានិ បានានិ សាទិយិតុ”ន្តិ បហូតំ បានំ បដិយាទាបេត្វា កាជេហិ គាហាបេត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវតា សទ្ធិំ សម្មោទិ; សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ។ ឯកមន្តំ ឋិតោ ខោ កេណិយោ ជដិលោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “បដិគ្គណ្ហាតុ មេ ភវំ គោតមោ បាន”ន្តិ។ តេន ហិ, កេណិយ, ភិក្ខូនំ ទេហីតិ។ អថ ខោ កេណិយោ ជដិលោ ភិក្ខូនំ ទេតិ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា ន បដិគ្គណ្ហន្តិ។ បដិគ្គណ្ហថ, ភិក្ខវេ, បរិភុញ្ជថាតិ។ អថ ខោ កេណិយោ ជដិលោ ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បហូតេហិ បានេហិ សហត្ថា សន្តប្បេត្វា សម្បវារេត្វា ភគវន្តំ ធោតហត្ថំ ឱនីតបត្តបាណិំ ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ កេណិយំ ជដិលំ ភគវា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ។ អថ ខោ កេណិយោ ជដិលោ ភគវតា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតោ សមាទបិតោ សមុត្តេជិតោ សម្បហំសិតោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “អធិវាសេតុ មេ ភវំ គោតមោ ស្វាតនាយ ភត្តំ សទ្ធិំ ភិក្ខុសង្ឃេនា”តិ។ មហា ខោ, កេណិយ, ភិក្ខុសង្ឃោ អឌ្ឍតេលសានិ ភិក្ខុសតានិ, ត្វញ្ច ព្រាហ្មណេសុ អភិប្បសន្នោតិ។ ទុតិយម្បិ ខោ កេណិយោ ជដិលោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “កិញ្ចាបិ ខោ, ភោ គោតម, មហា ភិក្ខុសង្ឃោ អឌ្ឍតេលសានិ ភិក្ខុសតានិ, អហញ្ច ព្រាហ្មណេសុ អភិប្បសន្នោ, អធិវាសេតុ មេ ភវំ គោតមោ ស្វាតនាយ ភត្តំ សទ្ធិំ ភិក្ខុសង្ឃេនា”តិ។ មហា ខោ,

កេណិយ, ភិក្ខុសង្ឃោ អឌ្ឍតេលសានិ ភិក្ខុសតានិ, ត្វញ្ច ព្រាហ្មណេសុ អភិប្បសន្នោតិ ។ តតិយម្បិ ខោ កេណិយោ ជដិលោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “កិញ្ចាបិ ខោ, ភោ គោតម, មហា ភិក្ខុសង្ឃោ អឌ្ឍតេលសានិ ភិក្ខុសតានិ, អហញ្ច ព្រាហ្មណេសុ អភិប្បសន្នោ, អធិវាសេតុ ភវំ គោតមោ ស្វាតនាយ ភត្តំ សទ្ធិំ ភិក្ខុសង្ឃេនា”តិ។ អធិវាសេសិ ភគវា តុណ្ហីភាវេន។ អថ ខោ កេណិយោ ជដិលោ ភគវតោ អធិវាសនំ វិទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អដ្ឋ បានានិ – អម្ពបានំ ជម្ពុបានំ ចោចបានំ មោចបានំ មធូកបានំ [មធុបានំ (សី. ស្យា.)] មុទ្ទិកបានំ សាលូកបានំ ផារុសកបានំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សព្ពំ ផលរសំ ឋបេត្វា ធញ្ញផលរសំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សព្ពំ បត្តរសំ ឋបេត្វា ឌាករសំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សព្ពំ បុប្ផរសំ ឋបេត្វា មធូកបុប្ផរសំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧច្ឆុរស”ន្តិ។

អថ ខោ កេណិយោ ជដិលោ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន សកេ អស្សមេ បណីតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ បដិយាទាបេត្វា ភគវតោ កាលំ អារោចាបេសិ – “កាលោ, ភោ គោតម, និដ្ឋិតំ ភត្ត”ន្តិ។ អថ ខោ ភគវា បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន កេណិយស្ស ជដិលស្ស អស្សមោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ សទ្ធិំ ភិក្ខុសង្ឃេន។ អថ ខោ កេណិយោ ជដិលោ ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេត្វា សម្បវារេត្វា ភគវន្តំ ភុត្តាវិំ ឱនីតបត្តបាណិំ ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ កេណិយំ ជដិលំ ភគវា ឥមាហិ គាថាហិ អនុមោទិ –

“អគ្គិហុត្តមុខា យញ្ញា, សាវិត្តី ឆន្ទសោ មុខំ;
រាជា មុខំ មនុស្សានំ, នទីនំ សាគរោ មុខំ។

“នក្ខត្តានំ មុខំ ចន្ទោ, អាទិច្ចោ តបតំ មុខំ;
បុញ្ញំ អាកង្ខមានានំ សង្ឃោ, វេ យជតំ មុខ”ន្តិ។

អថ ខោ ភគវា កេណិយំ ជដិលំ ឥមាហិ គាថាហិ អនុមោទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ។

កេណិយជដិលវត្ថុ និដ្ឋិតំ។

១៨៣. រោជមល្លវត្ថុ

៣០១. អថ ខោ ភគវា អាបណេ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន កុសិនារា តេន ចារិកំ បក្កាមិ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិំ អឌ្ឍតេលសេហិ ភិក្ខុសតេហិ។ អស្សោសុំ ខោ កោសិនារកា មល្លា – “ភគវា កិរ កុសិនារំ អាគច្ឆតិ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិំ អឌ្ឍតេលសេហិ ភិក្ខុសតេហី”តិ។ តេ សង្គរំ [សង្ករំ (ក.)] អកំសុ – “យោ ភគវតោ បច្ចុគ្គមនំ ន ករិស្សតិ, បញ្ចសតានិស្ស ទណ្ឌោ”តិ។ តេន ខោ បន សមយេន រោជោ មល្លោ អាយស្មតោ អានន្ទស្ស សហាយោ ហោតិ។ អថ ខោ ភគវា អនុបុព្ពេន ចារិកំ ចរមានោ យេន កុសិនារា តទវសរិ។ អថ ខោ កោសិនារកា មល្លា ភគវតោ បច្ចុគ្គមនំ អកំសុ។ អថ ខោ រោជោ មល្លោ ភគវតោ បច្ចុគ្គមនំ ករិត្វា យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ។ ឯកមន្តំ ឋិតំ ខោ រោជំ មល្លំ អាយស្មា អានន្ទោ ឯតទវោច – “ឧឡារំ ខោ តេ ឥទំ, អាវុសោ រោជ, យំ ត្វំ ភគវតោ បច្ចុគ្គមនំ អកាសី”តិ។ “នាហំ, ភន្តេ អានន្ទ, ពហុកតោ ពុទ្ធេ វា ធម្មេ វា សង្ឃេ វា; អបិ ច ញាតីហិ សង្គរោ កតោ – ‘យោ ភគវតោ បច្ចុគ្គមនំ ន ករិស្សតិ, បញ្ចសតានិស្ស ទណ្ឌោ’”តិ; សោ ខោ អហំ, ភន្តេ អានន្ទ, ញាតីនំ ទណ្ឌភយា ឯវាហំ ភគវតោ បច្ចុគ្គមនំ អកាសិន្តិ។ អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ អនត្តមនោ អហោសិ’ កថញ្ហិ នាម រោជោ មល្លោ ឯវំ វក្ខតី’តិ? អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “អយំ, ភន្តេ, រោជោ មល្លោ អភិញ្ញាតោ ញាតមនុស្សោ។ មហត្ថិកោ ខោ បន ឯវរូបានំ ញាតមនុស្សានំ ឥមស្មិំ ធម្មវិនយេ បសាទោ។ សាធុ, ភន្តេ, ភគវា តថា ករោតុ, យថា រោជោ មល្លោ ឥមស្មិំ ធម្មវិនយេ បសីទេយ្យា”តិ។ “ន ខោ តំ, អានន្ទ, ទុក្ករំ តថាគតេន, យថា រោជោ មល្លោ ឥមស្មិំ ធម្មវិនយេ បសីទេយ្យា”តិ។

អថ ខោ ភគវា រោជំ មល្លំ មេត្តេន ចិត្តេន ផរិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា វិហារំ បាវិសិ។ អថ ខោ រោជោ មល្លោ ភគវតោ មេត្តេន ចិត្តេន ផុដ្ឋោ, សេយ្យថាបិ នាម គាវី តរុណវច្ឆោ, ឯវមេវ, វិហារេន វិហារំ បរិវេណេន បរិវេណំ ឧបសង្កមិត្វា ភិក្ខូ បុច្ឆតិ – “កហំ នុ ខោ, ភន្តេ, ឯតរហិ សោ ភគវា វិហរតិ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ, ទស្សនកាមាហិ មយំ តំ ភគវន្តំ អរហន្តំ សម្មាសម្ពុទ្ធ”ន្តិ។ “ឯសាវុសោ រោជ, វិហារោ សំវុតទ្វារោ, តេន អប្បសទ្ទោ ឧបសង្កមិ

ត្វា អគរមានោ អាឡិន្ទំ បរិសិត្វា ឧក្កាសិត្វា អគ្គឡំ អាកោដេហិ, វិវរិស្សតិ តេ ភគវា ទ្វារ”ន្តិ។ អថ ខោ រោជោ មល្លោ យេន សោ វិហារោ សំវុតទ្វារោ, តេន អប្បសទ្ទោ ឧបសង្កមិត្វា អតរមានោ អាឡិន្ទំ បរិសិត្វា ឧក្កាសិត្វា អគ្គឡំ អាកោដេសិ។ វិវរិ ភគវា ទ្វារំ។ អថ ខោ រោជោ មល្លោ វិហារំ បវិសិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នស្ស ខោ រោជស្ស មល្លស្ស ភគវា អនុបុព្ពឹ កថំ កថេសិ, សេយ្យថិទំ – ទានកថំ...បេ.... អបរប្បច្ចយោ សត្ថុសាសនេ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “សាធុ, ភន្តេ, អយ្យា មមញ្ញេវ បដិគ្គណ្ហេយ្យុំ ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ, នោ អញ្ញេស”ន្តិ។ “យេសំ ខោ, រោជ, សេក្ខេន ញាណេន សេក្ខេន ទស្សនេន ធម្មោ ទិដ្ឋោ សេយ្យថាបិ តយា, តេសម្បិ ឯវំ ហោតិ – ‘អហោ នូន អយ្យា អម្ហាកញ្ញេវ បដិគ្គណ្ហេយ្យុំ ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ, នោ អញ្ញេស’ន្តិ។ តេន ហិ, រោជ, តវ ចេវ បដិគ្គហិស្សន្តិ អញ្ញេសញ្ចា”តិ។

៣០២. តេន ខោ បន សមយេន កុសិនារាយំ បណីតានំ ភត្តានំ ភត្តបដិបាដិ អដ្ឋិតា ហោតិ។ អថ ខោ រោជស្ស មល្លស្ស បដិបាដឹ អលភន្តស្ស ឯតទហោសិ – “យំនូនាហំ ភត្តគ្គំ ឱលោកេយ្យំ, យំ ភត្តគ្គេ នាស្ស, តំ បដិយាទេយ្យ”ន្តិ។ អថ ខោ រោជោ មល្លោ ភត្តគ្គំ ឱលោកេន្តោ ទ្វេ នាទ្ទស – ឌាកញ្ច បិដ្ឋខាទនីយញ្ច។ អថ ខោ រោជោ មល្លោ យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោច – “ឥធ មេ, ភន្តេ អានន្ទ, បដិបាដឹ អលភន្តស្ស ឯតទហោសិ – ‘យំនូនាហំ ភត្តគ្គំ ឱលោកេយ្យំ, យំ ភត្តគ្គេ នាស្ស, តំ បដិយាទេយ្យ’ន្តិ។ សោ ខោ អហំ, ភន្តេ អានន្ទ, ភត្តគ្គំ ឱលោកេន្តោ ទ្វេ នាទ្ទសំ – ឌាកញ្ច បិដ្ឋខាទនីយញ្ច។ សចាហំ, ភន្តេ អានន្ទ, បដិយាទេយ្យំ ឌាកញ្ច បិដ្ឋខាទនីយញ្ច, បដិគ្គណ្ហេយ្យ មេ ភគវា”តិ? “តេន ហិ, រោជ, ភគវន្តំ បដិបុច្ឆិស្សាមី”តិ។ អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ។ “តេន ហានន្ទ, បដិយាទេតូ”តិ។ “តេន ហិ, រោជ, បដិយាទេហី”តិ។ អថ ខោ រោជោ មល្លោ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន បហូតំ ឌាកញ្ច បិដ្ឋខាទនីយញ្ច បដិយាទាបេត្វា ភគវតោ ឧបនាមេសិ “បដិគ្គណ្ហាតុ មេ, ភន្តេ, ភគវា ឌាកញ្ច បិដ្ឋខាទនីយញ្ចា”តិ។ “តេន ហិ, រោជ, ភិក្ខូនំ ទេហី”តិ។ អថ ខោ រោជោ មល្លោ ភិក្ខូនំ ទេតិ។ ភិក្ខូ កុក្កុច្ចាយន្តា ន បដិគ្គណ្ហន្តិ ។ “បដិគ្គណ្ហថ, ភិក្ខវេ, បរិភុញ្ជថា”តិ។ អថ ខោ រោជោ មល្លោ ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បហូតេហិ ឌាកេហិ ច បិដ្ឋខាទនីយេហិ ច សហត្ថា សន្តប្បេត្វា សម្បវារេត្វា ភគវន្តំ ធោតហត្ថំ ឱនីតបត្តបាណឹ ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ រោជំ មល្លំ ភគវា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សព្ពញ្ច ឌាកំ សព្ពញ្ច បិដ្ឋខាទនីយ”ន្តិ។

រោជមល្លវត្ថុ និដ្ឋិតំ។

១៨៤. វុឌ្ឍបព្ពជិតវត្ថុ

៣០៣. អថ ខោ ភគវា កុសិនារាយំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន អាតុមា តេន ចារិកំ បក្កាមិ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធឹ អឌ្ឍតេលសេហិ ភិក្ខុសតេហិ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ វុឌ្ឍបព្ពជិតោ អាតុមាយំ បដិវសតិ នហាបិតបុព្ពោ។ តស្ស ទ្វេ ទារកា ហោន្តិ, មញ្ជុកា បដិភានេយ្យកា, ទក្ខា បរិយោទាតសិប្បា សកេ អាចរិយកេ នហាបិតកម្មេ។ អស្សោសិ ខោ សោ វុឌ្ឍបព្ពជិតោ – “ភគវា កិរ អាតុមំ អាគច្ឆតិ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធឹ អឌ្ឍតេលសេហិ ភិក្ខុសតេហី”តិ។ អថ ខោ សោ វុឌ្ឍបព្ពជិតោ តេ ទារកេ ឯតទវោច – “ភគវា កិរ, តាតា, អាតុមំ អាគច្ឆតិ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធឹ អឌ្ឍតេលសេហិ ភិក្ខុសតេហិ។ គច្ឆថ តុម្ហេ, តាតា, ខុរភណ្ឌំ អាទាយ នាឡិយាវាបកេន អនុឃរកំ អនុឃរកំ អាហិណ្ឌថ, លោណម្បិ, តេលម្បិ, តណ្ឌុលម្បិ, ខាទនីយម្បិ សំហរថ, ភគវតោ អាគតស្ស យាគុបានំ ករិស្សាមា”តិ។ “ឯវំ, តាតា”តិ ខោ តេ ទារកា តស្ស វុឌ្ឍបព្ពជិតស្ស បដិស្សុណិត្វា ខុរភណ្ឌំ អាទាយ នាឡិយាវាបកេន អនុឃរកំ អនុឃរកំ អាហិណ្ឌន្តិ, លោណម្បិ, តេលម្បិ, តណ្ឌុលម្បិ, ខាទនីយម្បិ សំហរន្តា។ មនុស្សា តេ ទារកេ មញ្ជុកេ បដិភានេយ្យកេ បស្សិត្វា យេបិ ន ការាបេតុកាមា តេបិ ការាបេន្តិ, ការាបេត្វាបិ ពហុំ ទេន្តិ។ អថ ខោ តេ ទារកា ពហុំ លោណម្បិ, តេលម្បិ, តណ្ឌុលម្បិ, ខាទនីយម្បិ សំហរិំសុ។

អថ ខោ ភគវា អនុបុព្ពេន ចារិកំ ចរមានោ យេន អាតុមា តទវសរិ។ តត្រ សុទំ ភគវា អាតុមាយំ វិហរតិ ភុសាគារេ។ អថ ខោ សោ វុឌ្ឍបព្ពជិតោ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន បហូតំ យាគុំ បដិយាទាបេត្វា ភគវតោ ឧបនាមេសិ – “បដិគ្គណ្ហាតុ មេ, ភន្តេ, ភគវា យាគុ”ន្តិ។ ជានន្តាបិ តថាគតា បុច្ឆន្តិ...បេ.... សាវកានំ វា សិក្ខាបទំ បញ្ញាបេស្សាមាតិ។ អថ ខោ ភគវា តំ វុឌ្ឍបព្ពជិតំ ឯតទវោច – “កុតាយំ, ភិក្ខុ យាគូ”តិ? អថ ខោ សោ វុឌ្ឍបព្ពជិតោ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា, “អននុច្ឆវិកំ, មោឃបុរិស, អននុលោមិកំ អប្បតិរូបំ អស្សាមណកំ អកប្បិយំ អករណីយំ។ កថញ្ហិ នាម ត្វំ, មោឃបុរិស, បព្ពជិតោ

អកប្បិយេ សមាទបេស្សសិ [សមាទបេសិ (ក.)]។ នេតំ, មោឃបុរិស, អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ…បេ… វិគរហិត្វា ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ‘ន, ភិក្ខវេ, បព្ពជិតេន អកប្បិយេ សមាទបេតព្ពំ, យោ សមាទបេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ ន ច, ភិក្ខវេ, នហាបិតបុព្ពេន ខុរភណ្ឌំ បរិហរិតព្ពំ។ យោ បរិហរេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា’’’តិ។

អថ ខោ ភគវា អាតុមាយំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន សាវត្ថិ តេន ចារិកំ បក្កាមិ។ អនុបុព្ពេន ចារិកំ ចរមានោ យេន សាវត្ថិ តទវសរិ។ តត្រ សុទំ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ។ តេន ខោ បន សមយេន សាវត្ថិយំ ពហុំ ផលខាទនីយំ ឧប្បន្នំ ហោតិ។ អថ ខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – ‘‘កឹ នុ ខោ ភគវតា ផលខាទនីយំ អនុញ្ញាតំ, កឹ អននុញ្ញាត’’ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ‘‘អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សព្ពំ ផលខាទនីយ’’ន្តិ។

៣០៤. តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃិកានិ ពីជានិ បុគ្គលិកាយ ភូមិយា រោបិយន្តិ, បុគ្គលិកានិ ពីជានិ សង្ឃិកាយ ភូមិយា រោបិយន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ សង្ឃិកានិ, ភិក្ខវេ, ពីជានិ បុគ្គលិកាយ ភូមិយា រោបិតានិ ភាគំ ទត្វា បរិភុញ្ជិតព្ពានិ។ បុគ្គលិកានិ ពីជានិ សង្ឃិកាយ ភូមិយា រោបិតានិ ភាគំ ទត្វា បរិភុញ្ជិតព្ពានីតិ។

វុឌ្ឍបព្ពជិតវត្ថុ និដ្ឋិតំ។

១៨៥. ចតុមហាបទេសកថា

៣០៥. តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូនំ កិស្មិញ្ចិ កិស្មិញ្ចិ ឋានេ កុក្កុច្ចំ ឧប្បជ្ជតិ – ‘‘កឹ នុ ខោ ភគវតា អនុញ្ញាតំ, កឹ អននុញ្ញាត’’ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ‘‘យំ, ភិក្ខវេ, មយា ‘ឥទំ ន កប្បតី’តិ អប្បដិក្ខិត្តំ តញ្ចេ អកប្បិយំ អនុលោមេតិ, កប្បិយំ បដិពាហតិ, តំ វោ ន កប្បតិ។ យំ, ភិក្ខវេ, មយា ‘ឥទំ ន កប្បតី’តិ អប្បដិក្ខិត្តំ តញ្ចេ កប្បិយំ អនុលោមេតិ, អកប្បិយំ បដិពាហតិ, តំ វោ កប្បតិ។ យំ, ភិក្ខវេ, មយា ‘ឥទំ កប្បតី’តិ អននុញ្ញាតំ តញ្ចេ អកប្បិយំ អនុលោមេតិ, កប្បិយំ បដិពាហតិ, តំ វោ ន កប្បតិ។ យំ, ភិក្ខវេ, មយា ‘ឥទំ កប្បតី’តិ អននុញ្ញាតំ, តញ្ចេ កប្បិយំ អនុលោមេតិ, អកប្បិយំ បដិពាហតិ, តំ វោ កប្បតី’’តិ។

អថ ខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – ‘‘កប្បតិ នុ ខោ យាវកាលិកេន យាមកាលិកំ, ន នុ ខោ កប្បតិ? កប្បតិ នុ ខោ យាវកាលិកេន សត្តាហកាលិកំ, ន នុ ខោ កប្បតិ? កប្បតិ នុ ខោ យាវកាលិកេន យាវជីវិកំ, ន នុ ខោ កប្បតិ? កប្បតិ នុ ខោ យាមកាលិកេន សត្តាហកាលិកំ, ន នុ ខោ កប្បតិ? កប្បតិ នុ ខោ យាមកាលិកេន យាវជីវិកំ, ន នុ ខោ កប្បតិ? កប្បតិ នុ ខោ សត្តាហកាលិកេន យាវជីវិកំ, ន នុ ខោ កប្បតី’’តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ‘‘យាវកាលិកេន, ភិក្ខវេ, យាមកាលិកំ, តទហុ បដិគ្គហិតំ កាលេ កប្បតិ, វិកាលេ ន កប្បតិ។ យាវកាលិកេន, ភិក្ខវេ, សត្តាហកាលិកំ, តទហុ បដិគ្គហិតំ កាលេ កប្បតិ, វិកាលេ ន កប្បតិ។ យាវកាលិកេន, ភិក្ខវេ, យាវជីវិកំ, តទហុ បដិគ្គហិតំ កាលេ កប្បតិ, វិកាលេ ន កប្បតិ។ យាមកាលិកេន, ភិក្ខវេ, សត្តាហកាលិកំ, តទហុ បដិគ្គហិតំ យាមេ កប្បតិ, យាមាតិក្កន្តេ ន កប្បតិ។ យាមកាលិកេន, ភិក្ខវេ, យាវជីវិកំ, តទហុ បដិគ្គហិតំ យាមេ កប្បតិ, យាមាតិក្កន្តេ ន កប្បតិ។ សត្តាហកាលិកេន, ភិក្ខវេ, យាវជីវិកំ បដិគ្គហិតំ, សត្តាហំ កប្បតិ, សត្តាហាតិក្កន្តេ ន កប្បតី’’តិ។

ចតុមហាបទេសកថា និដ្ឋិតា។

ភេសជ្ជក្ខន្ធកោ ឆដ្ឋោ។

១៨៦. តស្សុទ្ទានំ

សារទិកេ វិកាលេបិ, វសំ មូលេ បិដ្ឋេហិ ច;
កសាវេហិ បណ្ណំ ផលំ, ជតុ លោណំ ឆកណញ្ច។

ចុណ្ណំ ចាលិនិ មំសញ្ច, អញ្ជនំ ឧបបិសនី [ឧបបីសនី (សី.), ឧបបីសនំ (ស្យា.)];
អញ្ជនី ឧច្ចាបារុតា, សលាកា សលាកឋានី [សលាកោធនី (សី. ស្យា.)]។

ថវិកំសពទ្ធកំ សុត្តំ, មុទ្ធនិតេលនត្ថុ ច;
នត្ថុករណី ធូមញ្ច, នេត្តញ្ចាបិធនត្ថវិ។

តេលបាកេសុ មជ្ជញ្ច, អតិក្ខិត្តំ អក្កញ្ជនំ;
តុម្ពំ សេទំ សម្ភារញ្ច, មហា ភង្គោទកំ តថា។

ទកកោដ្ឋំ លោហិតញ្ច, វិសាណំ បាទក្កញ្ជនំ;
បដ្ដំ សត្តំ កសាវញ្ច, តិលកក្កំ កពឡិកំ។

ចោឡំ សាសបកុដ្ដញ្ច, ធូម សក្ខរិកាយ ច;
វណតេលំ វិកាសិកំ, វិកដញ្ច បដិគ្គហំ។

គូថំ ករោន្តោ លោឡិញ្ច, ខារំ មុត្តហរីតកំ;
គន្ធា វិរេចនញ្ចេវ, អច្ឆាកដំ កដាកដំ។

បដិច្ឆាទនិ បព្ភារា, អារាម សត្ថាហេន ច;
គុឡំ មុគ្គំ សោវីរញ្ច, សាមំបាកា បុនាបចេ។

បុនានុញ្ញាសិ ទុព្ភិក្ខេ, ផលញ្ច តិលខាទនី;
បុរេភត្តំ កាយឌាហោ, និព្ពត្តញ្ច ភគន្ទលំ។

វត្ថិកម្មញ្ច សុប្បិញ្ច, មនុស្សមំសមេវ ច;
ហត្ថិអស្សា សុនខោ ច, អហិ សីហញ្ច ទីបិកំ [ហត្ថិអស្សសុនខាហិ, សីហព្យគ្ឃញ្ច ទីបិកំ (សី.)]។

អច្ឆតរច្ឆមំសញ្ច, បដិបាដិ ច យាគុ ច;
តរុណំ អញ្ញត្រ គុឡំ, សុនិធាវសថាគារំ។

គង្គា កោដិសច្ចកថា, អម្ពបាលី ច លិច្ឆវី;
ឧទ្ទិស្ស កតំ សុភិក្ខំ, បុនទេវ បដិក្ខិបិ។

មេឃោ យសោ មេណ្ឌកោ, ច គោរសំ បាថេយ្យកេន ច;
កេណិ អម្ពោ ជម្ពុ ចោច, មោចមធុមុទ្ទិកសាលុកំ។

ផារុសកា ឌាកបិដ្ឋំ, អាតុមាយំ នហាបិតោ;
សាវត្ថិយំ ផលំ ពីជំ, កិស្មិំ ឋានេ ច កាលិកេតិ។

ភេសជ្ជក្ខន្ធកោ និដ្ឋិតោ។

៧. កឋិនក្ខន្ធកោ

១៨៧. កឋិនានុជាននា

៣០៦. តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ។ តេន ខោ បន សមយេន តឹសមត្តា បាវេយ្យកា [បាឋេយ្យកា (សី. ស្យា.)] ភិក្ខូ, សព្ពេ អារញ្ញិកា សព្ពេ បិណ្ឌបាតិកា សព្ពេ បំសុកូលិកា សព្ពេ តេចីវរិកា សាវត្ថឹ អាគច្ឆន្តា ភគវន្តំ ទស្សនាយ ឧបកដ្ឋាយ វស្សូបនាយិកាយ នាសក្ខិំសុ សាវត្ថិយំ វស្សូបនាយិកំ សម្ភាវេតុំ; អន្តរាមគ្គេ សាកេតេ វស្សំ ឧបគច្ឆិំសុ។ តេ ឧក្កណ្ឋិតរូបា វស្សំ វសិំសុ – អាសន្នេវ នោ ភគវា វិហរតិ ឥតោ ឆសុ យោជនេសុ, ន ច មយំ លភាម ភគវន្តំ ទស្សនាយាតិ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ វស្សំវុដ្ឋា, តេមាសច្ចយេន កតាយ បវារណាយ, ទេវេ វស្សន្តេ, ឧទកសង្គហេ ឧទកចិក្ខល្លេ ឱកបុណ្ណេហិ ចីវរេហិ កិលន្តរូបា យេន សាវត្ថិ ជេតវនំ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមោ, យេន ភគវា តេនុបសង្កមិំសុ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ។ អាចិណ្ណំ ខោ បនេតំ ពុទ្ធានំ ភគវន្តានំ អាគន្តុកេហិ ភិក្ខូហិ សទ្ធិំ បដិសម្មោទិតុំ។ អថ ខោ ភគវា តេ ភិក្ខូ ឯតទវោច – "កច្ចិ, ភិក្ខវេ, ខមនីយំ, កច្ចិ យាបនីយំ, កច្ចិ សមគ្គា សម្មោទមានា អវិវទមានា ផាសុកំ វស្សំ វសិត្ថ, ន ច បិណ្ឌកេន កិលមិត្ថា"តិ? "ខមនីយំ, ភគវា; យាបនីយំ, ភគវា; សមគ្គា ច មយំ, ភន្តេ, សម្មោទមានា អវិវទមានា វស្សំ វសិម្ហា, ន ច បិណ្ឌកេន កិលមិម្ហា ។ ឥធ មយំ, ភន្តេ, តឹសមត្តា បាវេយ្យកា ភិក្ខូ សាវត្ថឹ អាគច្ឆន្តា ភគវន្តំ ទស្សនាយ ឧបកដ្ឋាយ វស្សូបនាយិកាយ នាសក្ខិម្ហា សាវត្ថិយំ វស្សូបនាយិកំ សម្ភាវេតុំ, អន្តរាមគ្គេ សាកេតេ វស្សំ ឧបគច្ឆិម្ហា។ តេ មយំ, ភន្តេ, ឧក្កណ្ឋិតរូបា វស្សំ វសិម្ហា – 'អាសន្នេវ នោ ភគវា វិហរតិ ឥតោ ឆសុ យោជនេសុ, ន ច មយំ លភាម ភគវន្តំ ទស្សនាយា'តិ។ អថ ខោ មយំ, ភន្តេ, វស្សំវុដ្ឋា, តេមាសច្ចយេន កតាយ បវារណាយ, ទេវេ វស្សន្តេ, ឧទកសង្គហេ ឧទកចិក្ខល្លេ ឱកបុណ្ណេហិ ចីវរេហិ កិលន្តរូបា អទ្ធានំ អាគតា"តិ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – "អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, វស្សំវុដ្ឋានំ ភិក្ខូនំ កឋិនំ [កឋិនំ (សី. ស្យា.)] អត្ថរិតុំ។ អត្ថតកឋិនានំ វោ, ភិក្ខវេ, បញ្ច កប្បិស្សន្តិ – អនាមន្តចារោ, អសមាទានចារោ, គណភោជនំ, យាវទត្ថចីវរំ, យោ ច តត្ថ ចីវរុប្បាទោ សោ នេសំ ភវិស្សតីតិ។ អត្ថតកឋិនានំ វោ, ភិក្ខវេ, ឥមានិ បញ្ច កប្បិស្សន្តិ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, កឋិនំ អត្ថរិតព្ពំ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

៣០៧. "សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥទំ សង្ឃស្ស កឋិនទុស្សំ ឧប្បន្នំ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឥមំ កឋិនទុស្សំ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ទទេយ្យ កឋិនំ អត្ថរិតុំ។ ឯសា ញត្តិ។

"សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥទំ សង្ឃស្ស កឋិនទុស្សំ ឧប្បន្នំ។ សង្ឃោ ឥមំ កឋិនទុស្សំ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ទេតិ កឋិនំ អត្ថរិតុំ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥមស្ស កឋិនទុស្សស្ស ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ទានំ កឋិនំ អត្ថរិតុំ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

"ទិន្នំ ឥទំ សង្ឃេន កឋិនទុស្សំ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ កឋិនំ អត្ថរិតុំ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី"តិ។

៣០៨. "ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ, ឯវំ អនត្ថតំ។ កថញ្ច បន, ភិក្ខវេ, អនត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ? ន ឧល្លិខិតមត្តេន អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ, ន ធោវនមត្តេន អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ, ន ចីវរវិចារណមត្តេន [ន គណ្ឋិសករណមត្តេន (ក.)] អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ, ន ឆេទនមត្តេន អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ, ន ពន្ធនមត្តេន អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ, ន ឱវដ្ដិយករណមត្តេន [ន ឱវដ្ដេយ្យករណមត្តេន (សី. ស្យា.), ន ឱវទេយ្យករណមត្តេន (ក.)] អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ, ន កណ្ឌុសករណមត្តេន អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ, ន ទឡ្ហីកម្មករណមត្តេន អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ, ន អនុវាតករណមត្តេន អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ, ន បរិភណ្ឌករណមត្តេន អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ, ន ឱវទ្ទេយ្យករណមត្តេន អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ, ន កម្ពលមទ្ទនមត្តេន អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ, ន និមិត្តកតេន អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ, ន បរិកថាកតេន អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ, ន កុក្កុកតេន អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ, ន សន្និធិកតេន អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ, ន និស្សគ្គិយេន អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ, ន អកប្បកតេន អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ , ន អញ្ញត្រ សង្ឃាដិយា អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ, ន អញ្ញត្រ ឧត្តរាសង្គេន អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ, ន អញ្ញត្រ អន្តរវាសកេន អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ, ន អញ្ញត្រ បញ្ចកេន វា អតិរេកបញ្ចកេន វា តទហេវ សញ្ឆិន្នេន សមណ្ឌលិកតេន អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ, ន អញ្ញត្រ បុគ្គលស្ស អត្ថារា អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ; សម្មា ចេវ អត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ, តញ្ចេ និស្សីមដ្ឋោ អនុមោទតិ, ឯវម្បិ អនត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, អនត្ថតំ ហោតិ កឋិនំ។

៣០៩. “កថញ្ច, ភិក្ខវេ, អត្ថតំ ហោតិ កថិនំ? អហតេន អត្ថតំ ហោតិ កថិនំ, អហតកប្បេន អត្ថតំ ហោតិ កថិនំ, បិលោតិកាយ អត្ថតំ ហោតិ កថិនំ, បំសុកូលេន អត្ថតំ ហោតិ កថិនំ, បាបណិកេន អត្ថតំ ហោតិ កថិនំ, អនិមិត្តកតេន អត្ថតំ ហោតិ កថិនំ, អបរិកថាកតេន អត្ថតំ ហោតិ កថិនំ, អកុក្កុកតេន អត្ថតំ ហោតិ កថិនំ, អសន្និធិកតេន អត្ថតំ ហោតិ កថិនំ, អនិស្សគ្គិយេន អត្ថតំ ហោតិ កថិនំ, កប្បកតេន អត្ថតំ ហោតិ កថិនំ, សង្ឃាដិយា អត្ថតំ ហោតិ កថិនំ, ឧត្តរាសង្គេន អត្ថតំ ហោតិ កថិនំ, អន្តរវាសកេន អត្ថតំ ហោតិ កថិនំ, បញ្ចកេន វា អតិរេកបញ្ចកេន វា តទហេវ សញ្ឆិន្នេន សមណ្ឌលីកតេន អត្ថតំ ហោតិ កថិនំ, បុគ្គលស្ស អត្ថារា អត្ថតំ ហោតិ កថិនំ; សម្មា ចេ អត្ថតំ ហោតិ កថិនំ, តញ្ចេ សីមដ្ឋោ អនុមោទតិ, ឯវម្បិ អត្ថតំ ហោតិ កថិនំ ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, អត្ថតំ ហោតិ កថិនំ។

៣១០. “កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ឧព្ភតំ ហោតិ កថិនំ? អដ្ឋិមា, ភិក្ខវេ, មាតិកា កថិនស្ស ឧព្ភារាយ – បក្កមនន្តិកា, និដ្ឋានន្តិកា, សន្និដ្ឋានន្តិកា, នាសនន្តិកា, សវនន្តិកា, អាសាវច្ឆេទិកា, សីមាតិក្កន្តិកា, សហុព្ភារា”តិ [សឧព្ភារាតិ (ក.)]។

កថិនានុជាននា និដ្ឋិតា។

១៨៨. អាទាយសត្តកំ

៣១១. ភិក្ខុ អត្ថតកថិនោ កតចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ – “ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ បក្កមនន្តិកោ កថិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកថិនោ ចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ – “ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ និដ្ឋានន្តិកោ កថិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកថិនោ ចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ – “នេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និដ្ឋានន្តិកោ កថិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកថិនោ ចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ – “ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ តស្ស តំ ចីវរំ កយិរមានំ នស្សតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ នាសនន្តិកោ កថិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកថិនោ ចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ – “បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ សោ កតចីវរោ សុណាតិ “ឧព្ភតំ កិរ តស្មិំ អាវាសេ កថិន”ន្តិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សវនន្តិកោ កថិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកថិនោ ចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ – “បច្ចេស្ស”ន្តិ ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ សោ កតចីវរោ – “បច្ចេស្សំ បច្ចេស្ស”ន្តិ – ពហិទ្ធា កថិនុទ្ធារំ វីតិនាមេតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សីមាតិក្កន្តិកោ កថិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកថិនោ ចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ – “បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ សោ កតចីវរោ – “បច្ចេស្សំ បច្ចេស្ស”ន្តិ – សម្ភុណាតិ កថិនុទ្ធារំ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សហ ភិក្ខូហិ កថិនុទ្ធារោ។

អាទាយសត្តកំ និដ្ឋិតំ [...ទុតិយំ និដ្ឋិតំ (ក.)]។

១៨៩. សមាទាយសត្តកំ

៣១២. ភិក្ខុ អត្ថតកថិនោ កតចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ “ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ បក្កមនន្តិកោ កថិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកថិនោ ចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ – “ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ និដ្ឋានន្តិកោ កថិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកថិនោ ចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ – “ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និដ្ឋានន្តិកោ កថិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកថិនោ ចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ – “ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ តស្ស តំ ចីវរំ កយិរមានំ នស្សតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ នាសនន្តិកោ កថិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកថិនោ ចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ – “បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ សោ កតចីវរោ សុណាតិ – “ឧព្ភតំ កិរ តស្មិំ អាវាសេ កថិន”ន្តិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សវនន្តិកោ កថិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកថិនោ ចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ – “បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ សោ កតចីវរោ – “បច្ចេស្សំ បច្ចេស្ស”ន្តិ – ពហិទ្ធា កថិនុទ្ធារំ វីតិនាមេតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សីមាតិក្កន្តិកោ កថិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកថិនោ ចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ – “បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ សោ កតចីវរោ – “បច្ចេស្សំ បច្ចេស្ស”ន្តិ – សម្ភុណាតិ កថិនុទ្ធារំ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សហ ភិក្ខូហិ កថិនុទ្ធារោ។

សមាទាយសត្តកំ និដ្ឋិតំ។

១៩០. អាទាយឆក្កំ

៣១៣. ភិក្ខុ អត្ថតកថិនោ វិប្បកតចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ – “ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ និដ្ឋានន្តិកោ កថិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកថិនោ វិប្បកតចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ – “នេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និដ្ឋានន្តិកោ កថិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកថិនោ វិប្បកតចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ – “ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ តស្សំ តំ ចីវរំ កយិរមានំ នស្សតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ នាសនន្តិកោ កថិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកថិនោ វិប្បកតចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ “បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ សោ កតចីវរោ សុណាតិ – “ឧព្ភតំ កិរ តស្មិំ អាវាសេ កថិន”ន្តិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សវនន្តិកោ កថិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកថិនោ វិប្បកតចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ “បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ សោ កតចីវរោ “បច្ចេស្សំ បច្ចេស្ស”ន្តិ ពហិទ្ធា កថិនុទ្ធារំ វីតិនាមេតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សីមាតិក្កន្តិកោ កថិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកថិនោ វិប្បកតចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ “បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ សោ កតចីវរោ “បច្ចេស្សំ បច្ចេស្ស”ន្តិ សម្ភុណាតិ កថិនុទ្ធារំ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សហ ភិក្ខូហិ កថិនុទ្ធារោ។

អាទាយឆក្កំ និដ្ឋិតំ។

១៩១. សមាទាយឆក្កំ

៣១៤. ភិក្ខុ អត្ថតកថិនោ វិប្បកតចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ – “ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ និដ្ឋានន្តិកោ កថិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកថិនោ វិប្បកតចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ – “នេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និដ្ឋានន្តិកោ កថិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកថិនោ វិប្បកតចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ – “ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ តស្ស តំ ចីវរំ កយិរមានំ នស្សតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ នាសនន្តិកោ កថិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ វិប្បកតចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ “បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ សោ កតចីវរោ សុណាតិ – “ឧព្ភតំ កិរ តស្មិំ អាវាសេ កឋិន”ន្តិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សវនន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ វិប្បកតចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ “បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ សោ កតចីវរោ “បច្ចេស្សំ បច្ចេស្ស”ន្តិ ពហិទ្ធា កឋិនុទ្ធារំ វីតិនាមេតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សីមាតិក្កន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ វិប្បកតចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ “បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ សោ កតចីវរោ “បច្ចេស្សំ បច្ចេស្ស”ន្តិ សម្ភុណាតិ កឋិនុទ្ធារំ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សហ ភិក្ខូហិ កឋិនុទ្ធារោ។

សមាទាយឆក្កំ និដ្ឋិតំ។

១៨២. អាទាយបន្នរសកំ

៣១៥. ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ – “ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ – “នេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ –

“ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ តស្ស តំ ចីវរំ កយិរមានំ នស្សតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ នាសនន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

តិកំ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ “ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ – “ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្ស”ន្តិ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ “ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ – “នេវិមំ ចីវរំ ការេស្ស”ន្តិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ “ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ – “ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្ស”ន្តិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ តស្ស តំ ចីវរំ កយិរមានំ នស្សតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ នាសនន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

តិកំ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ អនធិដ្ឋិតេន; នេវស្ស ហោតិ “បច្ចេស្ស”ន្តិ, ន បនស្ស ហោតិ “ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ – “ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ អនធិដ្ឋិតេន; នេវស្ស ហោតិ “បច្ចេស្ស”ន្តិ, ន បនស្ស ហោតិ “ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ – “នេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ អនធិដ្ឋិតេន; នេវស្ស ហោតិ “បច្ចេស្ស”ន្តិ, ន បនស្ស ហោតិ “ន បច្ចេស្ស”ន្តិ ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ – “ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ តស្ស តំ ចីវរំ កយិរមានំ នស្សតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ នាសនន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

តិកំ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ “បច្ចេស្ស”ន្តិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ – “ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ “បច្ចេស្ស”ន្តិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ – “នេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ “បច្ចេស្ស”ន្តិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ – “ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ តស្ស តំ ចីវរំ កយិរមានំ នស្សតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ នាសនន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ “បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ សោ កតចីវរោ សុណាតិ – “ឧព្ភតំ កិរ តស្មិំ អាវាសេ កឋិន”ន្តិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សវនន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ “បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ សោ កតចីវរោ “បច្ចេស្សំ បច្ចេស្ស”ន្តិ – ពហិទ្ធា កឋិនុទ្ធារំ វីតិនាមេតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សីមាតិក្កន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ “បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ សោ កតចីវរោ – “បច្ចេស្សំ បច្ចេស្ស”ន្តិ សម្ភុណាតិ កឋិនុទ្ធារំ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សហ ភិក្ខូហិ កឋិនុទ្ធារោ។

ឆក្កំ។

អាទាយបន្នរសកំ និដ្ឋិតំ។

១៨៣. សមាទាយបន្នរសកាទិ

៣១៦. ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ…បេ…។

(អាទាយវារសទិសំ ឯវំ វិត្ថារេតព្ពំ។)

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ វិប្បកតចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ – “ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ…បេ…។

(សមាទាយវារសទិសំ ឯវំ វិត្ថារេតព្ពំ។)

សមាទាយបន្នរសកាទិ និដ្ឋិតា។

១៨៤. វិប្បកតសមាទាយបន្នរសកំ

៣១៧. ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ វិប្បកតចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ – “ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ វិប្បកតចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ – “នេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ វិប្បកតចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ – “ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ តស្ស តំ ចីវរំ កយិរមានំ នស្សតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ នាសនន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

តិកំ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ វិប្បកតចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ “ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ – “ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្ស”ន្តិ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ វិប្បកតចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ “ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ – “នេវិមំ ចីវរំ ការេស្ស”ន្តិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ វិប្បកតចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ “ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ – “ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្ស”ន្តិ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ តស្ស តំ ចីវរំ កយិរមានំ នស្សតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ នាសនន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

តិកំ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ វិប្បកតចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ អនធិដ្ឋិតេន; នេវស្ស ហោតិ – “បច្ចេស្ស”ន្តិ, ន បនស្ស ហោតិ – “ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ – “ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ វិប្បកតចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ អនធិដ្ឋិតេន; នេវស្ស ហោតិ – “បច្ចេស្ស”ន្តិ, ន បនស្ស ហោតិ – “ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ – “នេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ វិប្បកតចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ អនធិដ្ឋិតេន; នេវស្ស ហោតិ – “បច្ចេស្ស”ន្តិ, ន បនស្ស ហោតិ – “ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ – “ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ តស្ស តំ ចីវរំ កយិរមានំ នស្សតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ នាសនន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

តិកំ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ វិប្បកតចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ “បច្ចេស្ស”ន្តិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ – “ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ វិប្បកតចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ “បច្ចេស្ស”ន្តិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ – “នេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ វិប្បកតចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ “បច្ចេស្ស”ន្តិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ – “ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ តស្ស តំ ចីវរំ កយិរមានំ នស្សតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ នាសនន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ វិប្បកតចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ “បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ សោ កតចីវរោ សុណាតិ – “ឧព្ភតំ កិរ តស្មិំ អាវាសេ កឋិន”ន្តិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សវនន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ វិប្បកតចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ “បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ សោ កតចីវរោ – “បច្ចេស្សំ បច្ចេស្ស”ន្តិ ពហិទ្ធា កឋិនុទ្ធារំ វីតិនាមេតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សីមាតិក្កន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ វិប្បកតចីវរំ សមាទាយ បក្កមតិ “បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ សោ កតចីវរោ “បច្ចេស្សំ បច្ចេស្ស”ន្តិ សម្ភុណាតិ កឋិនុទ្ធារំ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សហ ភិក្ខូហិ កឋិនុទ្ធារោ។

ឆក្កំ។

វិប្បកតសមាទាយបន្នរសកំ និដ្ឋិតំ។

អាទាយភាណវារោ។

១៩៥. អនាសាទោឡសកំ

៣១៨. ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរាសាយ បក្កមតិ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ។ អនាសាយ លភតិ, អាសាយ ន លភតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – "ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស"ន្តិ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរាសាយ បក្កមតិ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ។ អនាសាយ លភតិ, អាសាយ ន លភតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – "នេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស"ន្តិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរាសាយ បក្កមតិ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ។ អនាសាយ លភតិ, អាសាយ ន លភតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – "ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស"ន្តិ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ តស្ស តំ ចីវរំ កយិរមានំ នស្សតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ នាសនន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរាសាយ បក្កមតិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ – "ឥធេវិមំ ចីវរាសំ បយិរុបាសិស្សំ, ន បច្ចេស្ស"ន្តិ។ សោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ។ តស្ស សា ចីវរាសា ឧបច្ឆិជ្ជតិ ។ តស្ស ភិក្ខុនោ អាសាវច្ឆេទិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរាសាយ បក្កមតិ "ន បច្ចេស្ស"ន្តិ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ។ អនាសាយ លភតិ, អាសាយ ន លភតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – "ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្ស"ន្តិ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរាសាយ បក្កមតិ "ន បច្ចេស្ស"ន្តិ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ។ អនាសាយ លភតិ, អាសាយ ន លភតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – "នេវិមំ ចីវរំ ការេស្ស"ន្តិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរាសាយ បក្កមតិ "ន បច្ចេស្ស"ន្តិ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ។ អនាសាយ លភតិ, អាសាយ ន លភតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – "ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្ស"ន្តិ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ តស្ស តំ ចីវរំ កយិរមានំ នស្សតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ នាសនន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរាសាយ បក្កមតិ "ន បច្ចេស្ស"ន្តិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ – "ឥធេវិមំ ចីវរាសំ បយិរុបាសិស្ស"ន្តិ។ សោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ ។ តស្ស សា ចីវរាសា ឧបច្ឆិជ្ជតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ អាសាវច្ឆេទិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរាសាយ បក្កមតិ អនធិដ្ឋិតេន; នេវស្ស ហោតិ – "បច្ចេស្សន្តិ, ន បនស្ស ហោតិ – "ន បច្ចេស្ស"ន្តិ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ។ អនាសាយ លភតិ, អាសាយ ន លភតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – "ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស"ន្តិ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរាសាយ បក្កមតិ អនធិដ្ឋិតេន; នេវស្ស ហោតិ – "បច្ចេស្ស"ន្តិ, ន បនស្ស ហោតិ – "ន បច្ចេស្ស"ន្តិ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ។ អនាសាយ លភតិ, អាសាយ ន លភតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – "នេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស"ន្តិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរាសាយ បក្កមតិ អនធិដ្ឋិតេន; នេវស្ស ហោតិ – "បច្ចេស្ស"ន្តិ, ន បនស្ស ហោតិ – "ន បច្ចេស្ស"ន្តិ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ។ អនាសាយ លភតិ, អាសាយ ន លភតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – "ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស"ន្តិ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ តស្ស តំ ចីវរំ កយិរមានំ នស្សតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ នាសនន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរាសាយ បក្កមតិ អនធិដ្ឋិតេន; នេវស្ស ហោតិ – "បច្ចេស្ស"ន្តិ, ន បនស្ស ហោតិ – "ន បច្ចេស្ស"ន្តិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ – "ឥធេវិមំ ចីវរាសំ បយិរុបាសិស្សំ, ន បច្ចេស្ស"ន្តិ។ សោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ។ តស្ស សា ចីវរាសា ឧបច្ឆិជ្ជតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ អាសាវច្ឆេទិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

អនាសាទោឡសកំ [អនាសាទ្ទាទសកំ (សី.)] និដ្ឋិតំ។

១៩៦. អាសាទោឡសកំ

៣១៩. ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរាសាយ បក្កមតិ “បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ។ អាសាយ លភតិ, អនាសាយ ន លភតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរាសាយ បក្កមតិ “បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ។ អាសាយ លភតិ, អនាសាយ ន លភតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “នេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរាសាយ បក្កមតិ “បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ។ អាសាយ លភតិ, អនាសាយ ន លភតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ តស្ស តំ ចីវរំ កយិរមានំ នស្សតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ នាសនន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរាសាយ បក្កមតិ “បច្ចេស្ស”ន្តិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ – “ឥធេវិមំ ចីវរាសំ បយិរុបាសិស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ។ តស្ស សា ចីវរាសា ឧបច្ឆិជ្ជតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ អាសាវច្ឆេទិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរាសាយ បក្កមតិ “បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ ពហិសីមគតោ សុណាតិ – “ឧព្ភតំ កិរ តស្មឹ អាវាសេ កឋិន”ន្តិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “យតោ តស្មឹ អាវាសេ ឧព្ភតំ កឋិនំ, ឥធេវិមំ ចីវរាសំ បយិរុបាសិស្ស”ន្តិ។ សោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ។ អាសាយ លភតិ , អនាសាយ ន លភតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរាសាយ បក្កមតិ “បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ ពហិសីមគតោ សុណាតិ – “ឧព្ភតំ កិរ តស្មឹ អាវាសេ កឋិន”ន្តិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “យតោ តស្មឹ អាវាសេ ឧព្ភតំ កឋិនំ, ឥធេវិមំ ចីវរាសំ បយិរុបាសិស្ស”ន្តិ។ សោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ។ អាសាយ លភតិ, អនាសាយ ន លភតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “នេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និដ្ឋានន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរាសាយ បក្កមតិ “បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ ពហិសីមគតោ សុណាតិ – “ឧព្ភតំ កិរ តស្មឹ អាវាសេ កឋិន”ន្តិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “យតោ តស្មឹ អាវាសេ ឧព្ភតំ កឋិនំ, ឥធេវិមំ ចីវរាសំ បយិរុបាសិស្ស”ន្តិ។ សោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ។ អាសាយ លភតិ, អនាសាយ ន លភតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ តស្ស តំ ចីវរំ កយិរមានំ នស្សតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ នាសនន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរាសាយ បក្កមតិ “បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ ពហិសីមគតោ សុណាតិ – “ឧព្ភតំ កិរ តស្មឹ អាវាសេ កឋិន”ន្តិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “យតោ តស្មឹ អាវាសេ ឧព្ភតំ កឋិនំ, ឥធេវិមំ ចីវរាសំ បយិរុបាសិស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ។ តស្ស សា ចីវរាសា ឧបច្ឆិជ្ជតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ អាសាវច្ឆេទិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរាសាយ បក្កមតិ “បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ។ អាសាយ លភតិ, អនាសាយ ន លភតិ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ សោ កតចីវរោ សុណាតិ – “ឧព្ភតំ កិរ តស្មឹ អាវាសេ កឋិន”ន្តិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សវនន្តិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរាសាយ បក្កមតិ “បច្ចេស្ស”ន្តិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ – “ឥធេវិមំ ចីវរាសំ បយិរុបាសិស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ។ តស្ស សា ចីវរាសា ឧបច្ឆិជ្ជតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ អាសាវច្ឆេទិកោ កឋិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកឋិនោ ចីវរាសាយ បក្កមតិ “បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ។ អាសាយ លភតិ, អនាសាយ ន លភតិ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ សោ កតចីវរោ “បច្ចេស្សំ បច្ចេស្ស”ន្តិ – ពហិទ្ធា

កថិនុទ្ធារំ វីតិនាមេតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សីមាតិក្កន្តិកោ កថិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកថិនោ ចីវរាសាយ បក្កមតិ “បច្ចេស្សំ”ន្តិ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ។ អាសាយ លភតិ, អនាសាយ ន លភតិ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ សោ កតចីវរោ “បច្ចេស្សំ បច្ចេស្សំ”ន្តិ – សម្ភុណាតិ កថិនុទ្ធារំ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សហ ភិក្ខូហិ កថិនុទ្ធារោ។

អាសាទោឡសកំ និដ្ឋិតំ។

១៨៧. ករណីយទោឡសកំ

៣២០. ភិក្ខុ អត្ថតកថិនោ កេនចិទេវ ករណីយេន បក្កមតិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ចីវរាសា ឧប្បជ្ជតិ។ សោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ។ អនាសាយ លភតិ, អាសាយ ន លភតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្សំ”ន្តិ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ និដ្ឋានន្តិកោ កថិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកថិនោ កេនចិទេវ ករណីយេន បក្កមតិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ចីវរាសា ឧប្បជ្ជតិ។ សោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ។ អនាសាយ លភតិ, អាសាយ ន លភតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “នេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្សំ”ន្តិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និដ្ឋានន្តិកោ កថិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកថិនោ កេនចិទេវ ករណីយេន បក្កមតិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ចីវរាសា ឧប្បជ្ជតិ។ សោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ។ អនាសាយ លភតិ, អាសាយ ន លភតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្សំ”ន្តិ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ តស្ស តំ ចីវរំ កយិរមានំ នស្សតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ នាសនន្តិកោ កថិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកថិនោ កេនចិទេវ ករណីយេន បក្កមតិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ចីវរាសា ឧប្បជ្ជតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “ឥធេវិមំ ចីវរាសំ បយិរុបាសិស្សំ, ន បច្ចេស្សំ”ន្តិ។ សោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ។ តស្ស សា ចីវរាសា ឧបច្ឆិជ្ជតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ អាសាវច្ឆេទិកោ កថិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកថិនោ កេនចិទេវ ករណីយេន បក្កមតិ “ន បច្ចេស្សំ”ន្តិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ចីវរាសា ឧប្បជ្ជតិ។ សោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ។ អនាសាយ លភតិ, អាសាយ ន លភតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ”ន្តិ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ និដ្ឋានន្តិកោ កថិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកថិនោ កេនចិទេវ ករណីយេន បក្កមតិ “ន បច្ចេស្សំ”ន្តិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ចីវរាសា ឧប្បជ្ជតិ។ សោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ។ អនាសាយ លភតិ, អាសាយ ន លភតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “នេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ”ន្តិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និដ្ឋានន្តិកោ កថិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកថិនោ កេនចិទេវ ករណីយេន បក្កមតិ “ន បច្ចេស្សំ”ន្តិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ចីវរាសា ឧប្បជ្ជតិ។ សោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ។ អនាសាយ លភតិ, អាសាយ ន លភតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ”ន្តិ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ តស្ស តំ ចីវរំ កយិរមានំ នស្សតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ នាសនន្តិកោ កថិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកថិនោ កេនចិទេវ ករណីយេន បក្កមតិ “ន បច្ចេស្សំ”ន្តិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ចីវរាសា ឧប្បជ្ជតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “ឥធេវិមំ ចីវរាសំ បយិរុបាសិស្សំ”ន្តិ។ សោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ។ តស្ស សា ចីវរាសា ឧបច្ឆិជ្ជតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ អាសាវច្ឆេទិកោ កថិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកថិនោ កេនចិទេវ ករណីយេន បក្កមតិ អនធិដ្ឋិតេន; នេវស្ស ហោតិ – “បច្ចេស្សំ”ន្តិ, ន បនស្ស ហោតិ – “ន បច្ចេស្សំ”ន្តិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ចីវរាសា ឧប្បជ្ជតិ។ សោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ។ អនាសាយ លភតិ, អាសាយ ន លភតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្សំ”ន្តិ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ និដ្ឋានន្តិកោ កថិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកថិនោ កេនចិទេវ ករណីយេន បក្កមតិ អនធិដ្ឋិតេន; នេវស្ស ហោតិ – “បច្ចេស្សំ”ន្តិ, ន បនស្ស ហោតិ – “ន បច្ចេស្សំ”ន្តិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ចីវរាសា ឧប្បជ្ជតិ។ សោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ។ អ

នាសាយ លភតិ, អាសាយ ន លភតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “នេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និដ្ឋានន្តិកោ កថិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកថិនោ កេនចិទេវ ករណីយេន បក្កមតិ អនធិដ្ឋិតេន; នេវស្ស ហោតិ – “បច្ចេស្ស”ន្តិ, ន បនស្ស ហោតិ – “ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ចីវរាសា ឧប្បជ្ជតិ។ សោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ។ អនាសាយ លភតិ, អាសាយ ន លភតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ តស្ស តំ ចីវរំ កយិរមានំ នស្សតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ នាសនន្តិកោ កថិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកថិនោ កេនចិទេវ ករណីយេន បក្កមតិ អនធិដ្ឋិតេន; នេវស្ស ហោតិ – “បច្ចេស្ស”ន្តិ, ន បនស្ស ហោតិ – “ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ចីវរាសា ឧប្បជ្ជតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “ឥធេវិមំ ចីវរាសំ បយិរុបាសិស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ តំ ចីវរាសំ បយិរុបាសតិ។ តស្ស សា ចីវរាសា ឧបច្ឆិជ្ជតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ អាសាវច្ឆេទិកោ កថិនុទ្ធារោ។

ករណីយទោឡសកំ និដ្ឋិតំ។

១៩៨. អបវិលាយននវកំ

៣២១. ភិក្ខុ អត្ថតកថិនោ ទិសំគមិកោ បក្កមតិ ចីវរបដិវីសំ អបវិលាយមានោ [អបវិនយមានោ (សី.), អបចិនយមានោ (ក.)]។ តមេនំ ទិសង្គតំ ភិក្ខូ បុច្ឆន្តិ – “កហំ ត្វំ, អាវុសោ, វស្សំវុដ្ឋោ, កត្ថ ច តេ ចីវរបដិវីសោ”តិ? សោ ឯវំ វទេតិ – “អមុកស្មិំ អាវាសេ វស្សំវុដ្ឋោម្ហិ។ តត្ថ ច មេ ចីវរបដិវីសោ”តិ។ តេ ឯវំ វទន្តិ – “គច្ឆាវុសោ, តំ ចីវរំ អាហរ, មយំ តេ ឥធ ចីវរំ ករិស្សាមា”តិ។ សោ តំ អាវាសំ គន្ត្វា ភិក្ខូ បុច្ឆតិ – “កហំ មេ, អាវុសោ, ចីវរបដិវីសោ”តិ? តេ ឯវំ វទន្តិ – “អយំ តេ, អាវុសោ, ចីវរបដិវីសោ; កហំ គមិស្សសី”តិ? សោ ឯវំ វទេតិ – “អមុកំ នាម [អមុកញ្ច (ក.)] អាវាសំ គមិស្សាមិ, តត្ថ មេ ភិក្ខូ ចីវរំ ករិស្សន្តី”តិ។ តេ ឯវំ វទន្តិ – “អលំ, អាវុសោ, មា អគមាសិ។ មយំ តេ ឥធ ចីវរំ ករិស្សាមា”តិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ និដ្ឋានន្តិកោ កថិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកថិនោ ទិសំគមិកោ បក្កមតិ…បេ.… “នេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និដ្ឋានន្តិកោ កថិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកថិនោ ទិសំគមិកោ បក្កមតិ…បេ.… “ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ តស្ស តំ ចីវរំ កយិរមានំ នស្សតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ នាសនន្តិកោ កថិនុទ្ធារោ។

៣២២. ភិក្ខុ អត្ថតកថិនោ ទិសំគមិកោ បក្កមតិ ចីវរបដិវីសំ អបវិលាយមានោ។ តមេនំ ទិសំគតំ ភិក្ខូ បុច្ឆន្តិ – “កហំ ត្វំ, អាវុសោ, វស្សំវុដ្ឋោ , កត្ថ ច តេ ចីវរបដិវីសោ”តិ? សោ ឯវំ វទេតិ – “អមុកស្មិំ អាវាសេ វស្សំវុដ្ឋោម្ហិ, តត្ថ ច មេ ចីវរបដិវីសោ”តិ។ តេ ឯវំ វទន្តិ – “គច្ឆាវុសោ, តំ ចីវរំ អាហរ, មយំ តេ ឥធ ចីវរំ ករិស្សាមា”តិ។ សោ តំ អាវាសំ គន្ត្វា ភិក្ខូ បុច្ឆតិ – “កហំ មេ, អាវុសោ, ចីវរបដិវីសោ”តិ? តេ ឯវំ វទន្តិ – “អយំ តេ, អាវុសោ, ចីវរបដិវីសោ”តិ។ សោ តំ ចីវរំ អាទាយ តំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តមេនំ អន្តរាមគ្គេ ភិក្ខូ បុច្ឆន្តិ – “អាវុសោ, កហំ គមិស្សសី”តិ? សោ ឯវំ វទេតិ – “អមុកំ នាម អាវាសំ គមិស្សាមិ, តត្ថ មេ ភិក្ខូ ចីវរំ ករិស្សន្តី”តិ។ តេ ឯវំ វទន្តិ – “អលំ, អាវុសោ, មា អគមាសិ, មយំ តេ ឥធ ចីវរំ ករិស្សាមា”តិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ និដ្ឋានន្តិកោ កថិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកថិនោ ទិសំគមិកោ បក្កមតិ ចីវរបដិវីសំ អបវិលាយមានោ។ តមេនំ ទិសំគតំ ភិក្ខូ បុច្ឆន្តិ – “កហំ ត្វំ, អាវុសោ, វស្សំវុដ្ឋោ, កត្ថ ច តេ ចីវរបដិវីសោ”តិ? សោ ឯវំ វទេតិ – “អមុកស្មិំ អាវាសេ វស្សំវុដ្ឋោម្ហិ, តត្ថ ច មេ ចីវរបដិវីសោ”តិ។ តេ ឯវំ វទន្តិ – “គច្ឆាវុសោ, តំ ចីវរំ អាហរ, មយំ តេ ឥធ ចីវរំ ករិស្សាមា”តិ។ សោ តំ អាវាសំ គន្ត្វា ភិក្ខូ បុច្ឆតិ – “កហំ មេ, អាវុសោ, ចីវរបដិវីសោ”តិ? តេ ឯវំ វទន្តិ – “អយំ តេ, អាវុសោ, ចីវរបដិវីសោ”តិ។ សោ តំ ចីវរំ អាទាយ តំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តមេនំ អន្តរាមគ្គេ ភិក្ខូ បុច្ឆន្តិ – “អាវុសោ, កហំ គមិស្សសី”តិ? សោ ឯវំ វទេតិ – “អមុកំ នាម អាវាសំ គមិស្សាមិ, តត្ថ មេ ភិក្ខូ ចីវរំ ករិស្សន្តី”តិ។ តេ ឯវំ វទន្តិ – “អលំ, អាវុសោ, មា អគមាសិ, មយំ តេ ឥធ ចីវរំ ករិស្សាមា”តិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – “នេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និដ្ឋានន្តិកោ កថិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកថិនោ ទិសំគមិកោ បក្កមតិ...បេ.... “ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ តស្ស តំ ចីវរំ កយិរមានំ នស្សតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ នាសនន្តិកោ កថិនុទ្ធារោ។

៣២៣. ភិក្ខុ អត្ថតកថិនោ ទិសំគមិកោ បក្កមតិ ចីវរបដិវីសំ អបវិលាយមានោ។ តមេនំ ទិសំគតំ ភិក្ខូ បុច្ឆន្តិ – “កហំ ត្វំ, អាវុសោ, វស្សំវុដ្ឋោ, កត្ថ ច តេ ចីវរបដិវីសោ”តិ? សោ ឯវំ វទេតិ – “អមុកស្មិំ អាវាសេ វស្សំវុដ្ឋោម្ហិ, តត្ថ ច មេ ចីវរបដិវីសោ”តិ។ តេ ឯវំ វទន្តិ – “គច្ឆាវុសោ, តំ ចីវរំ អាហរ, មយំ តេ ឥធ ចីវរំ ករិស្សាមា”តិ។ សោ តំ អាវាសំ គន្ត្វា ភិក្ខូ បុច្ឆតិ – “កហំ មេ, អាវុសោ, ចីវរបដិវីសោ”តិ? តេ ឯវំ វទន្តិ – “អយំ តេ, អាវុសោ, ចីវរបដិវីសោ”តិ។ សោ តំ ចីវរំ អាទាយ តំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តស្ស តំ អាវាសំ គតស្ស ឯវំ ហោតិ – “ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ និដ្ឋានន្តិកោ កថិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកថិនោ ទិសំគមិកោ បក្កមតិ...បេ.... “នេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និដ្ឋានន្តិកោ កថិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកថិនោ ទិសំគមិកោ បក្កមតិ...បេ.... “ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ តស្ស តំ ចីវរំ កយិរមានំ នស្សតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ នាសនន្តិកោ កថិនុទ្ធារោ។

អបវិលាយននវកំ និដ្ឋិតំ។

១៩៩. ផាសុវិហារបញ្ចកំ

៣២៤. ភិក្ខុ អត្ថតកថិនោ ផាសុវិហារិកោ ចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ – “អមុកំ នាម អាវាសំ គមិស្សាមិ; តត្ថ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ វសិស្សាមិ, នោ ចេ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ, អមុកំ នាម អាវាសំ គមិស្សាមិ; តត្ថ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ វសិស្សាមិ , នោ ចេ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ, អមុកំ នាម អាវាសំ គមិស្សាមិ; តត្ថ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ វសិស្សាមិ, នោ ចេ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ, បច្ចេស្ស”ន្តិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ – “ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ និដ្ឋានន្តិកោ កថិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកថិនោ ផាសុវិហារិកោ ចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ – “អមុកំ នាម អាវាសំ គមិស្សាមិ; តត្ថ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ វសិស្សាមិ, នោ ចេ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ, អមុកំ នាម អាវាសំ គមិស្សាមិ; តត្ថ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ វសិស្សាមិ, នោ ចេ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ, អមុកំ នាម អាវាសំ គមិស្សាមិ; តត្ថ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ វសិស្សាមិ, នោ ចេ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ, បច្ចេស្ស”ន្តិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ – “នេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សន្និដ្ឋានន្តិកោ កថិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកថិនោ ផាសុវិហារិកោ ចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ – “អមុកំ នាម អាវាសំ គមិស្សាមិ; តត្ថ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ វសិស្សាមិ, នោ ចេ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ, អមុកំ នាម អាវាសំ គមិស្សាមិ; តត្ថ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ វសិស្សាមិ, នោ ចេ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ, អមុកំ នាម អាវាសំ គមិស្សាមិ; តត្ថ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ វសិស្សាមិ, នោ ចេ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ, បច្ចេស្ស”ន្តិ។ តស្ស ពហិសីមគតស្ស ឯវំ ហោតិ – “ឥធេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ តស្ស តំ ចីវរំ កយិរមានំ នស្សតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ នាសនន្តិកោ កថិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកថិនោ ផាសុវិហារិកោ ចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ – “អមុកំ នាម អាវាសំ គមិស្សាមិ; តត្ថ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ វសិស្សាមិ, នោ ចេ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ, អមុកំ នាម អាវាសំ គមិស្សាមិ; តត្ថ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ វសិស្សាមិ, នោ ចេ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ, អមុកំ នាម អាវាសំ គមិស្សាមិ; តត្ថ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ វសិស្សាមិ, នោ ចេ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ, បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ សោ កតចីវរោ – “បច្ចេស្សំ បច្ចេស្ស”ន្តិ ពហិទ្ធា កថិនុទ្ធារំ វីតិនាមេតិ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សីមាតិក្កន្តិកោ កថិនុទ្ធារោ។

ភិក្ខុ អត្ថតកថិនោ ផាសុវិហារិកោ ចីវរំ អាទាយ បក្កមតិ – “អមុកំ នាម អាវាសំ គមិស្សាមិ; តត្ថ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ វសិស្សាមិ, នោ ចេ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ, អមុកំ នាម អាវាសំ គមិស្សាមិ; តត្ថ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ វសិស្សាមិ, នោ ចេ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ, អមុកំ នាម អាវាសំ គមិស្សាមិ; តត្ថ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ វសិស្សាមិ, នោ ចេ មេ ផាសុ ភវិស្សតិ, បច្ចេស្ស”ន្តិ។ សោ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរំ ការេតិ។ សោ កតចីវរោ “បច្ចេស្សំ បច្ចេស្ស”ន្តិ សម្ភុណាតិ កថិនុទ្ធារំ។ តស្ស ភិក្ខុនោ សហ ភិក្ខូហិ កថិនុទ្ធារោ។

ផាសុវិហារបញ្ហកំ និដ្ឋិតំ។

២០០. បលិពោធាបលិពោធកថា

៣២៥. ទ្វេមេ , ភិក្ខវេ, កថិនស្ស បលិពោធា, ទ្វេ អបលិពោធា។ កតមេ ច, ភិក្ខវេ, ទ្វេ កថិនស្ស បលិពោធា? អាវាសបលិពោធោ ច ចីវរបលិពោធោ ច។ កថញ្ច, ភិក្ខវេ, អាវាសបលិពោធោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ វសតិ វា តស្មឹ អាវាសេ, សាបេក្ខោ វា បក្កមតិ “បច្ចេស្ស”ន្តិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, អាវាសបលិពោធោ ហោតិ។ កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ចីវរបលិពោធោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ ចីវរំ អកតំ វា ហោតិ វិប្បកតំ វា, ចីវរាសា វា អនុបច្ឆិន្នា។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ចីវរបលិពោធោ ហោតិ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ទ្វេ កថិនស្ស បលិពោធា។

កតមេ ច, ភិក្ខវេ, ទ្វេ កថិនស្ស អបលិពោធា? អាវាសអបលិពោធោ ច ចីវរអបលិពោធោ ច។ កថញ្ច, ភិក្ខវេ, អាវាសអបលិពោធោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បក្កមតិ តម្ហា អាវាសា ចត្តេន វន្តេន មុត្តេន អនបេក្ខោ [អនបេក្ខេន (ក.)] “ន បច្ចេស្ស”ន្តិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, អាវាសអបលិពោធោ ហោតិ។ កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ចីវរអបលិពោធោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ ចីវរំ កតំ វា ហោតិ, នដ្ឋំ វា វិនដ្ឋំ វា ទឌ្ឍំ វា, ចីវរាសា វា ឧបច្ឆិន្នា។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ចីវរអបលិពោធោ ហោតិ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ទ្វេ កថិនស្ស អបលិពោធាតិ។

បលិពោធាបលិពោធកថា និដ្ឋិតា។

កថិនក្ខន្ធកោ និដ្ឋិតោ សត្តមោ។

២០១. តស្សុទ្ទានំ

តឹស បាវេយ្យកា ភិក្ខូ, សាកេតុក្កណ្ឋិតា វសុំ;
វស្សំវុដ្ឋោកបុណ្ណេហិ, អគមុំ ជិនទស្សនំ។

ឥទំ វត្ថុ កថិនស្ស, កប្បិស្សន្តិ ច បញ្ចកា;
អនាមន្តា អសមាចារា, តថេវ គណភោជនំ។

យាវទត្ថញ្ច ឧប្បាទោ, អត្ថតានំ ភវិស្សតិ;
ញត្តិ ឯវត្ថតញ្ចេវ, ឯវញ្ចេវ អនត្ថតំ។

ឧល្លិខិ ធោវនា ចេវ, វិចារណញ្ច ឆេទនំ;
ពន្ធនោ វដ្ដិ កណ្ឌុស, ទឡ្ហីកម្មានុវាតិកា។

បរិភណ្ឌំ ឱវទ្ទេយ្យំ, មទ្ទនា និមិត្តំ កថា;
កុក្កុ សន្និធិ និស្សគ្គិ, ន កប្បញ្ញត្រ តេ តយោ។

អញ្ញត្រ បញ្ចាតិរេកេ, សញ្ជិន្នេន សមណ្ឌលី;
នាញ្ញត្រ បុគ្គលា សម្មា, និស្សីមដ្ឋានុមោទតិ។

កថិនានត្ថតំ ហោតិ, ឯវំ ពុទ្ធេន ទេសិតំ;
អហតាកប្បបិលោតិ, បំសុ បាបណិកាយ ច។

អនិមិត្តាបរិកថា, អកុក្កុ ច អសន្និធិ;
អនិស្សគ្គិ កប្បកតេ, តថា តិចីវរេន ច។

បញ្ចកេ វាតិរេកេ វា, ឆិន្នេ សមណ្ឌលីកតេ;
បុគ្គលស្សត្ថារា សម្មា, សីមដ្ឋោ អនុមោទតិ។

ឯវំ កថិនត្ថរណំ, ឧព្ភារស្សដ្ឋមាតិកា;
បក្កមនន្តិ និដ្ឋានំ, សន្និដ្ឋានញ្ច នាសនំ។

សវនំ អាសាវច្ឆេទិ, សីមា សហុព្ភារដ្ឋមី;
កតចីវរមាទាយ, “ន បច្ចេស្សំ”ន្តិ គច្ឆតិ។

តស្ស តំ កឋិនុទ្ធារា,ឯ ហោតិ បក្កមនន្តិកោ;
អាទាយ ចីវរំ យាតិ, និស្សីមេ ឥទំ ចិន្តយិ។

“ការេស្សំ ន បច្ចេស្សំ”ន្តិ, និដ្ឋានេ កឋិនុទ្ធារោ;
អាទាយ និស្សីមំ នេវ, “ន បច្ចេស្សំ”ន្តិ មានសោ។

តស្ស តំ កឋិនុទ្ធារោ, សន្និដ្ឋានន្តិកោ ភវេ;
អាទាយ ចីវរំ យាតិ, និស្សីមេ ឥទំ ចិន្តយិ។

“ការេស្សំ ន បច្ចេស្សំ”ន្តិ, ករិយំ តស្ស នស្សតិ;
តស្ស តំ កឋិនុទ្ធារោ, ភវតិ នាសនន្តិកោ។

អាទាយ យាតិ “បច្ចេស្សំ”, ពហិ ការេតិ ចីវរំ;
កតចីវរោ សុណាតិ, ឧព្ភតំ កឋិនំ តហឹ។

តស្ស តំ កឋិនុទ្ធារោ, ភវតិ សវនន្តិកោ;
អាទាយ យាតិ “បច្ចេស្សំ”, ពហិ ការេតិ ចីវរំ។

កតចីវរោ ពហិទ្ធា, នាមេតិ កឋិនុទ្ធារំ;
តស្ស តំ កឋិនុទ្ធារោ, សីមាតិក្កន្តិកោ ភវេ។

អាទាយ យាតិ “បច្ចេស្សំ”, ពហិ ការេតិ ចីវរំ;
កតចីវរោ បច្ចេស្សំ, សម្ភោតិ កឋិនុទ្ធារំ។

តស្ស តំ កឋិនុទ្ធារោ, សហ ភិក្ខូហិ ជាយតិ;
អាទាយ ច សមាទាយ, សត្ត-សត្តវិធា គតិ។

បក្កមនន្តិកា នត្ថិ, ឆក្កេ វិប្បកតេ [ឆដ្ឋេ វិប្បកតា (សី.), ឆច្ចា វិប្បកថា (ក.)] គតិ;
អាទាយ និស្សីមគតំ, ការេស្សំ ឥតិ ជាយតិ។

និដ្ឋានំ សន្និដ្ឋានញ្ច, នាសនញ្ច ឥមេ តយោ;
អាទាយ “ន បច្ចេស្សំ”ន្តិ, ពហិសីមេ ករោមិតិ។

និដ្ឋានំ សន្និដ្ឋានម្បិ, នាសនម្បិ ឥទំ តយោ;
អនធិដ្ឋិតេន នេវស្ស, ហេដ្ឋា តីណិ នយាវិធិ។

អាទាយ យាតិ បច្ចេស្សំ, ពហិសីមេ ករោមិតិ;
“ន បច្ចេស្សំ”ន្តិ ការេតិ, និដ្ឋានេ កឋិនុទ្ធារោ។

សន្និដ្ឋានំ នាសនញ្ច, សវនសីមាតិក្កមា;
សហ ភិក្ខូហិ ជាយេថ, ឯវំ បន្នរសំ គតិ។

សមាទាយ វិប្បកតា, សមាទាយ បុនា តថា;
ឥមេ តេ ចតុរោ វារា, សព្ពេ បន្នរសវិធិ។

អនាសាយ ច អាសាយ, ករណីយោ ច តេ តយោ;
នយតោ តំ វិជានេយ្យ, តយោ ទ្វាទស ទ្វាទស។

អបរិលានា នវេត្ថ [អបរិលាយមានេវ (ស្យា.), អបរិនា នវ ចេត្ថ (សី.)], ផាសុ បញ្ហវិជា តហឹ;
បលិពោធាបលិពោធា, ឧទ្ទានំ នយតោ កតន្តិ។

ឥមម្ហិ ខន្ធកេ វត្ថូ ទោឡសកបេយ្យាលមុខានិ ឯកសតំ អដ្ឋារស។

កឋិនក្ខន្ធកោ និដ្ឋិតោ។

៨. ចីវរក្ខន្ធកោ

២០២. ជីវកវត្ថុ

៣២៦. តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ។ តេន ខោ បន សមយេន វេសាលី ឥទ្ធា ចេវ ហោតិ ផីតា [ផីតា (ពហូសុ)] ច ពហុជនា ច អាកិណ្ណមនុស្សា ច សុភិក្ខា ច; សត្ត ច បាសាទសហស្សានិ សត្ត ច បាសាទសតានិ សត្ត ច បាសាទា; សត្ត ច កូដាគារសហស្សានិ សត្ត ច កូដាគារសតានិ សត្ត ច កូដាគារានិ; សត្ត ច អារាមសហស្សានិ សត្ត ច អារាមសតានិ សត្ត ច អារាមា; សត្ត ច បោក្ខរណីសហស្សានិ សត្ត ច បោក្ខរណីសតានិ សត្ត ច បោក្ខរណិយោ; អម្ពបាលី ច គណិកា អភិរូបា ហោតិ ទស្សនីយា បាសាទិកា បរមាយ វណ្ណបោក្ខរតាយ សមន្នាគតា, បទក្ខិណា [បទក្ខា (ស្យា.)] នច្ចេ ច គីតេ ច វាទិតេ ច, អភិសដា អត្ថិកានំ អត្ថិកានំ មនុស្សានំ បញ្ញាសាយ ច រត្តិំ គច្ឆតិ; តាយ ច វេសាលី ភិយ្យោសោមត្តាយ ឧបសោភតិ។ អថ ខោ រាជគហកោ នេគមោ វេសាលិំ អគមាសិ កេនចិទេវ ករណីយេន។ អទ្ទសា ខោ រាជគហកោ នេគមោ វេសាលិំ ឥទ្ធញ្ចេវ ផីតញ្ច ពហុជនញ្ច អាកិណ្ណមនុស្សញ្ច សុភិក្ខញ្ច; សត្ត ច បាសាទសហស្សានិ សត្ត ច បាសាទសតានិ សត្ត ច បាសាទេ; សត្ត ច កូដាគារសហស្សានិ សត្ត ច កូដាគារសតានិ សត្ត ច កូដាគារានិ; សត្ត ច អារាមសហស្សានិ សត្ត ច អារាមសតានិ សត្ត ច អារាមេ; សត្ត ច បោក្ខរណីសហស្សានិ សត្ត ច បោក្ខរណីសតានិ សត្ត ច បោក្ខរណិយោ ; អម្ពបាលិញ្ច គណិកំ អភិរូបំ ទស្សនីយំ បាសាទិកំ បរមាយ វណ្ណបោក្ខរតាយ សមន្នាគតំ, បទក្ខិណំ [បទក្ខំ (ស្យា.)] នច្ចេ ច គីតេ ច វាទិតេ ច, អភិសដំ អត្ថិកានំ អត្ថិកានំ មនុស្សានំ បញ្ញាសាយ ច រត្តិំ គច្ឆន្តិំ, តាយ ច វេសាលិំ ភិយ្យោសោមត្តាយ ឧបសោភន្តិំ។

៣២៧. អថ ខោ រាជគហកោ នេគមោ វេសាលិយំ តំ ករណីយំ តីរេត្វា បុនទេវ រាជគហំ បច្ចាគញ្ឆិ។ យេន រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា រាជានំ មាគធំ សេនិយំ ពិម្ពិសារំ ឯតទវោច – “វេសាលី, ទេវ, ឥទ្ធា ចេវ ផីតា ច ពហុជនា ច អាកិណ្ណមនុស្សា ច សុភិក្ខា ច; សត្ត ច បាសាទសហស្សានិ… បេ… តាយ ច វេសាលី ភិយ្យោសោមត្តាយ ឧបសោភតិ។ សាធុ, ទេវ, មយម្បិ គណិកំ វុដ្ឋាបេស្សាមា”តិ [វុដ្ឋាបេយ្យាម (ក.)]។ “តេន ហិ, ភណេ, តាទិសិំ កុមារិំ ជានាថ យំ តុម្ហេ គណិកំ វុដ្ឋាបេយ្យាថា”តិ។ តេន ខោ បន សមយេន រាជគហេ សាលវតី នាម កុមារី អភិរូបា ហោតិ ទស្សនីយា បាសាទិកា បរមាយ វណ្ណបោក្ខរតាយ សមន្នាគតា។ អថ ខោ រាជគហកោ នេគមោ សាលវតិំ កុមារិំ គណិកំ វុដ្ឋាបេសិ។ អថ ខោ សាលវតី គណិកា នចិរស្សេវ បទក្ខិណា អហោសិ នច្ចេ ច គីតេ ច វាទិតេ ច, អភិសដា អត្ថិកានំ អត្ថិកានំ មនុស្សានំ បដិសតេន ច រត្តិំ គច្ឆតិ។ អថ ខោ សាលវតី គណិកា នចិរស្សេវ គព្ភិនី អហោសិ។ អថ ខោ សាលវតិយា គណិកាយ ឯតទហោសិ – “ឥត្ថី ខោ គព្ភិនី បុរិសានំ អមនាបា។ សចេ មំ កោចិ ជានិស្សតិ សាលវតី គណិកា គព្ភិនីតិ, សព្ពោ មេ សក្ការោ ភញ្ជិស្សតិ [បរិហាយិស្សតិ (សី. ស្យា.)]។ យំនូនាហំ គិលានំ បដិវេទេយ្យ”ន្តិ។ អថ ខោ សាលវតី គណិកា ទោវារិកំ អាណាបេសិ – “មា, ភណេ ទោវារិក, កោចិ បុរិសោ បាវិសិ។ យោ ច មំ បុច្ឆតិ, ‘គិលានា’តិ បដិវេទេហី”តិ។ “ឯវំ, អយ្យេ”តិ ខោ សោ ទោវារិកោ សាលវតិយា គណិកាយ បច្ចស្សោសិ។ អថ ខោ សាលវតី គណិកា តស្ស គព្ភស្ស បរិបាកមន្វាយ បុត្តំ វិជាយិ។ អថ ខោ សាលវតី គណិកា ទាសិំ អាណាបេសិ – “ហន្ទ, ជេ, ឥមំ ទារកំ កត្តរសុប្បេ បក្ខិបិត្វា នីហរិត្វា សង្ការកូដេ ឆឌ្ឌេហី”តិ។ “ឯវំ, អយ្យេ”តិ ខោ សា ទាសី សាលវតិយា គណិកាយ បដិស្សុត្វា តំ ទារកំ កត្តរសុប្បេ បក្ខិបិត្វា នីហរិត្វា សង្ការកូដេ ឆឌ្ឌេសិ។

៣២៨. តេន ខោ បន សមយេន អភយោ នាម រាជកុមារោ កាលស្សេវ រាជុបដ្ឋានំ គច្ឆន្តោ អទ្ទស តំ ទារកំ កាកេហិ សម្បរិកិណ្ណំ , ទិស្វាន មនុស្សេ បុច្ឆិ – “កិំ ឯតំ, ភណេ, កាកេហិ សម្បរិកិណ្ណ”ន្តិ? “ទារកោ, ទេវា”តិ។ “ជីវតិ, ភណេ”តិ? “ជីវតិ, ទេវា”តិ។ “តេន ហិ, ភណេ, តំ ទារកំ អម្ហាកំ អន្តេបុរំ នេត្វា ធាតីនំ ទេថ បោសេតុ”ន្តិ។ “ឯវំ, ទេវា”តិ ខោ តេ មនុស្សា អភយស្ស រាជកុមារស្ស បដិស្សុត្វា តំ ទារកំ អភយស្ស រាជកុមារស្ស អន្តេបុរំ នេត្វា ធាតីនំ អទំសុ – “បោសេថា”តិ។ តស្ស ជីវតីតិ ‘ជីវកោ’តិ នាមំ អកំសុ។ កុមារេន បោសាបិតោតិ ‘កោមារភច្ចោ’តិ នាមំ អកំសុ។ អថ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ នចិរស្សេវ វិញ្ញុតំ បាបុណិ។ អថ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ យេន អភយោ រាជកុមារោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា អភយំ រាជកុមារំ ឯតទវោច – “កា មេ, ទេវ, មាតា, កោ បិតា”តិ? “អហម្បិ ខោ តេ, ភណេ ជីវក, មាតរំ ន ជានាមិ; អបិ ចាហំ តេ បិតា; មយាសិ [មយាបិ (ក.)] បោសាបិតោ”តិ។ អថ ខោ ជីវកស្ស កោមារភច្ចស្ស ឯតទហោសិ – “ឥមានិ ខោ រាជកុលានិ ន សុករានិ អសិប្បេន ឧបជីវិតុំ។ យំនូនាហំ សិប្បំ សិក្ខេយ្យ”ន្តិ។

៣២៩. តេន ខោ បន សមយេន តក្កសិលាយំ [តក្កសីលាយំ (ក.)] ទិសាបាមោក្ខោ វេជ្ជោ បដិវសតិ។ អថ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ អភយំ រាជកុមារំ អនាបុច្ឆា យេន តក្កសិលា តេន បក្កាមិ។ អនុបុព្ពេន យេន តក្ក

សិលា, យេន វេជ្ជោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា តំ វេជ្ជំ ឯតទវោច – “ឥច្ឆាមហំ, អាចរិយ, សិប្បំ សិក្ខិតុ”ន្តិ។ “តេន ហិ, ភណេ ជីវក, សិក្ខស្សូ”តិ។ អថ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ ពហុញ្ច គណ្ហាតិ លហុញ្ច គណ្ហាតិ សុដ្ឋុ ច ឧបធារេតិ, គហិតញ្ចស្ស ន សម្មុស្សតិ [ន បមុស្សតិ (សី. ស្យា.)]។ អថ ខោ ជីវកស្ស កោមារភច្ចស្ស សត្តន្នំ វស្សានំ អច្ចយេន ឯតទហោសិ – “អហំ, ខោ ពហុញ្ច គណ្ហាមិ លហុញ្ច គណ្ហាមិ សុដ្ឋុ ច ឧបធារេមិ, គហិតញ្ច មេ ន សម្មុស្សតិ, សត្ត ច មេ វស្សានិ អធីយន្តស្ស, នយិមស្ស សិប្បស្ស អន្តោ បញ្ញាយតិ។ កទា ឥមស្ស សិប្បស្ស អន្តោ បញ្ញាយិស្សតី”តិ។ អថ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ យេន សោ វេជ្ជោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា តំ វេជ្ជំ ឯតទវោច – “អហំ ខោ, អាចរិយ, ពហុញ្ច គណ្ហាមិ លហុញ្ច គណ្ហាមិ សុដ្ឋុ ច ឧបធារេមិ, គហិតញ្ច មេ ន សម្មុស្សតិ, សត្ត ច មេ វស្សានិ អធីយន្តស្ស, នយិមស្ស សិប្បស្ស អន្តោ បញ្ញាយតិ។ កទា ឥមស្ស សិប្បស្ស អន្តោ បញ្ញាយិស្សតី”តិ? “តេន ហិ, ភណេ ជីវក, ខណិត្តិំ អាទាយ តក្កសិលាយ សមន្តា យោជនំ អាហិណ្ឌិត្វា យំ កិញ្ចិ អភេសជ្ជំ បស្សេយ្យាសិ តំ អាហរា”តិ។ “ឯវំ, អាចរិយា”តិ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ តស្ស វេជ្ជស្ស បដិស្សុត្វា ខណិត្តិំ អាទាយ តក្កសិលាយ សមន្តា យោជនំ អាហិណ្ឌន្តោ ន កិញ្ចិ អភេសជ្ជំ អទ្ទស។ អថ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ យេន សោ វេជ្ជោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា តំ វេជ្ជំ ឯតទវោច – “អាហិណ្ឌន្តោម្ហិ, អាចរិយ, តក្កសិលាយ សមន្តា យោជនំ, ន កិញ្ចិ [អាហិណ្ឌន្តោ ន កិញ្ចិ (ក.)] អភេសជ្ជំ អទ្ទស”ន្តិ។ “សុសិក្ខិតោសិ , ភណេ ជីវក។ អលំ តេ ឯត្តកំ ជីវិកាយា”តិ ជីវកស្ស កោមារភច្ចស្ស បរិត្តំ បាថេយ្យំ បាទាសិ។ អថ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ តំ បរិត្តំ បាថេយ្យំ អាទាយ យេន រាជគហំ តេន បក្កាមិ។ អថ ខោ ជីវកស្ស កោមារភច្ចស្ស តំ បរិត្តំ បាថេយ្យំ អន្តរាមគ្គេ សាកេតេ បរិក្ខយំ អគមាសិ។ អថ ខោ ជីវកស្ស កោមារភច្ចស្ស ឯតទហោសិ – “ឥមេ ខោ មគ្គា កន្តារា អប្បោទកា អប្បភក្ខា, ន សុករា អបាថេយ្យេន គន្តុំ។ យំនូនាហំ បាថេយ្យំ បរិយេសេយ្យ”ន្តិ។

ជីវកវត្ថុ និដ្ឋិតំ។

២០៣. សេដ្ឋិភរិយាវត្ថុ

៣៣០. តេន ខោ បន សមយេន សាកេតេ សេដ្ឋិភរិយាយ សត្តវស្សិកោ សីសាពាធោ ហោតិ។ ពហូ មហន្តា មហន្តា ទិសាបាមោក្ខា វេជ្ជា អាគន្ត្វា នាសក្ខិំសុ អរោគំ កាតុំ។ ពហុំ ហិរញ្ញំ អាទាយ អគមំសុ។ អថ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ សាកេតំ បវិសិត្វា មនុស្សេ បុច្ឆិ – “កោ, ភណេ, គិលានោ, កំ តិកិច្ឆាមី”តិ? “ឯតិស្សា, អាចរិយ, សេដ្ឋិភរិយាយ សត្តវស្សិកោ សីសាពាធោ; គច្ឆ, អាចរិយ, សេដ្ឋិភរិយំ តិកិច្ឆាហី”តិ។ អថ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ យេន សេដ្ឋិស្ស គហបតិស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ទោវារិកំ អាណាបេសិ – “គច្ឆ, ភណេ ទោវារិក, សេដ្ឋិភរិយាយ បាវទ – ‘វេជ្ជោ, អយ្យេ, អាគតោ, សោ តំ ទដ្ឋុកាមោ’”តិ។ “ឯវំ, អាចរិយា”តិ ខោ សោ ទោវារិកោ ជីវកស្ស កោមារភច្ចស្ស បដិស្សុត្វា យេន សេដ្ឋិភរិយា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា សេដ្ឋិភរិយំ ឯតទវោច – “វេជ្ជោ , អយ្យេ, អាគតោ; សោ តំ ទដ្ឋុកាមោ”តិ។ “កីទិសោ, ភណេ ទោវារិក, វេជ្ជោ”តិ? “ទហរកោ, អយ្យេ”តិ។ “អលំ, ភណេ ទោវារិក, កឹ មេ ទហរកោ វេជ្ជោ ករិស្សតិ? ពហូ មហន្តា មហន្តា ទិសាបាមោក្ខា វេជ្ជា អាគន្ត្វា នាសក្ខិំសុ អរោគំ កាតុំ។ ពហុំ ហិរញ្ញំ អាទាយ អគមំសូ”តិ។ អថ ខោ សោ ទោវារិកោ យេន ជីវកោ កោមារភច្ចោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ជីវកំ កោមារភច្ចំ ឯតទវោច – “សេដ្ឋិភរិយា, អាចរិយ, ឯវមាហ – ‘អលំ, ភណេ ទោវារិក, កឹ មេ ទហរកោ វេជ្ជោ ករិស្សតិ? ពហូ មហន្តា មហន្តា ទិសាបាមោក្ខា វេជ្ជា អាគន្ត្វា នាសក្ខិំសុ អរោគំ កាតុំ។ ពហុំ ហិរញ្ញំ អាទាយ អគមំសូ’”តិ។ “គច្ឆ, ភណេ ទោវារិក, សេដ្ឋិភរិយាយ បាវទ – ‘វេជ្ជោ, អយ្យេ, ឯវមាហ – មា កិរ, អយ្យេ, បុរេ កិញ្ចិ អទាសិ។ យទា អរោគា អហោសិ តទា យំ ឥច្ឆេយ្យាសិ តំ ទជ្ជេយ្យាសី’”តិ។ “ឯវំ, អាចរិយា”តិ ខោ សោ ទោវារិកោ ជីវកស្ស កោមារភច្ចស្ស បដិស្សុត្វា យេន សេដ្ឋិភរិយា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា សេដ្ឋិភរិយំ ឯតទវោច – “វេជ្ជោ, អយ្យេ, ឯវមាហ – ‘មា កិរ, អយ្យេ, បុរេ កិញ្ចិ អទាសិ។ យទា អរោគា អហោសិ តទា យំ ឥច្ឆេយ្យាសិ តំ ទជ្ជេយ្យាសី’”តិ។ “តេន ហិ, ភណេ ទោវារិក, វេជ្ជោ អាគច្ឆតូ”តិ។ “ឯវំ, អយ្យេ”តិ ខោ សោ ទោវារិកោ សេដ្ឋិភរិយាយ បដិស្សុត្វា យេន ជីវកោ កោមារភច្ចោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ជីវកំ កោមារភច្ចំ ឯតទវោច – “សេដ្ឋិភរិយា តំ, អាចរិយ, បក្កោសតី”តិ ។

អថ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ យេន សេដ្ឋិភរិយា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា សេដ្ឋិភរិយាយ វិការំ សល្លក្ខេត្វា សេដ្ឋិភរិយំ ឯតទវោច – “បសតេន, អយ្យេ, សប្បិនា អត្ថោ”តិ ។ អថ ខោ សេដ្ឋិភរិយា ជីវកស្ស កោមារភច្ចស្ស បសតំ សប្បិំ ទាបេសិ។ អថ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ តំ បសតំ សប្បិំ នានាភេសជ្ជេហិ និប្បចិត្វា សេដ្ឋិភរិយំ មញ្ចកេ ឧត្តានំ និបាតេត្វា [និបជ្ជាបេត្វា (សី. ស្យា.)] នត្ថុតោ អទាសិ។ អថ ខោ តំ សប្បិ នត្ថុតោ ទិន្នំ មុខតោ ឧគ្គញ្ឆិ។ អថ ខោ សេដ្ឋិភរិយា បដិគ្គហេ និដ្ឋុភិត្វា ទាសី អាណាបេសិ – “ហន្ទ, ជេ, ឥមំ សប្បិំ បិចុនា គណ្ហាហី”តិ។ អថ ខោ ជីវកស្ស កោមារភច្ចស្ស ឯតទហោសិ – “អច្ឆរិយំ [អច្ឆរិយំ វត ភោ (ស្យា.)]

យាវ លូខាយំ ឃរណិ, យត្រ ហិ នាម ឥមំ ឆឌ្ឌនីយធម្មំ សប្បិ បិចុនា គាហាបេស្សតិ។ ពហុកានិ ច មេ មហគ្ឃានិ [មហគ្ឃានិ មហគ្ឃានិ (សី. ស្យា.)] ភេសជ្ជានិ ឧបគតានិ។ កិម្បិ មាយំ កិញ្ចិ [កញ្ចិ (ស្យា.)] ទេយ្យធម្មំ ទស្សតី’’តិ។ អថ ខោ សេដ្ឋិភរិយា ជីវកស្ស កោមារភច្ចស្ស វិការំ សល្លក្ខេត្វា ជីវកំ កោមារភច្ចំ ឯតទវោច – ‘‘កិស្ស ត្វំ, អាចរិយ, វិមនោសី’’តិ? ឥធ មេ ឯតទហោសិ – ‘‘អច្ឆរិយំ យាវ លូខាយំ ធរណិ, យត្រ ហិ នាម ឥមំ ឆឌ្ឌនីយធម្មំ សប្បិ បិចុនា គាហាបេស្សតិ។ ពហុកានិ ច មេ មហគ្ឃានិ សជ្ជានិ ឧបគតានិ។ កិម្បិ មាយំ កិញ្ចិ ទេយ្យធម្មំ ទស្សតី’’តិ។ ‘‘មយំ ខោ, អាចរិយ, អាគារិកា នាម ឧបជានាមេតស្ស សំយមស្ស។ វរមេតំ សប្បិ ទាសានំ វា កម្មករានំ វា បាទព្ភញ្ជនំ វា បទីបករណេ វា អាសិត្តំ។ មា ខោ ត្វំ, អាចរិយ, វិមនោ អហោសិ។ ន តេ ទេយ្យធម្មោ ហាយិស្សតី’’តិ។ អថ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ សេដ្ឋិភរិយាយ សត្តវស្សិកំ សីសាពាធំ ឯកេនេវ នត្ថុកម្មេន អបកឌ្ឍិ។ អថ ខោ សេដ្ឋិភរិយា អរោគា សមានា ជីវកស្ស កោមារភច្ចស្ស ចត្តារិ សហស្សានិ បាទាសិ។ បុត្តោ – មាតា មេ អរោគា ឋិតាតិ ចត្តារិ សហស្សានិ បាទាសិ។ សុណិសា – សស្សុ មេ អរោគា ឋិតាតិ ចត្តារិ សហស្សានិ បាទាសិ។ សេដ្ឋិ គហបតិ – ភរិយា មេ អរោគា ឋិតាតិ ចត្តារិ សហស្សានិ បាទាសិ ទាសញ្ច ទាសិញ្ច អស្សរថញ្ច។

អថ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ តានិ សោឡសសហស្សានិ អាទាយ ទាសញ្ច ទាសិញ្ច អស្សរថញ្ច យេន រាជគហំ តេន បក្កាមិ។ អនុបុព្ពេន យេន រាជគហំ យេន អភយោ រាជកុមារោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា អភយំ រាជកុមារំ ឯតទវោច – ‘‘ឥទំ មេ, ទេវ, បឋមកម្មំ សោឡសសហស្សានិ ទាសោ ច ទាសី ច អស្សរថោ ច។ បដិគ្គណ្ហាតុ មេ ទេវោ បោសាវនិក’’ន្តិ។ ‘‘អលំ, ភណេ ជីវក; តុយ្ហមេវ ហោតុ។ អម្ហាកញ្ញេវ អន្តេបុរេ និវេសនំ មាបេហី’’តិ។ ‘‘ឯវំ, ទេវា’’តិ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ អភយស្ស រាជកុមារស្ស បដិស្សុត្វា អភយស្ស រាជកុមារស្ស អន្តេបុរេ និវេសនំ មាបេសិ។

សេដ្ឋិភរិយាវត្ថុ និដ្ឋិតំ។

២០៤. ពិម្ពិសាររាជវត្ថុ

៣៣១. តេន ខោ បន សមយេន រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស ភគន្ទលាពាធោ ហោតិ។ សាដកា លោហិតេន មក្ខិយន្តិ។ ទេវិយោ ទិស្វា ឧប្បណ្ឌេន្តិ – ‘‘ឧតុនី ទានិ ទេវោ, បុប្ផំ ទេវស្ស ឧប្បន្នំ, ន ចិរំ [នចិរស្សេវ (ស្យា.)] ទេវោ វិជាយិស្សតី’’តិ។ តេន រាជា មង្កុ ហោតិ ។ អថ ខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ អភយំ រាជកុមារំ ឯតទវោច – ‘‘មយ្ហំ ខោ, ភណេ អភយ, តាទិសោ អាពាធោ, សាដកា លោហិតេន មក្ខិយន្តិ, ទេវិយោ មំ ទិស្វា ឧប្បណ្ឌេន្តិ – ‘ឧតុនី ទានិ ទេវោ, បុប្ផំ ទេវស្ស ឧប្បន្នំ, ន ចិរំ ទេវោ វិជាយិស្សតី’តិ។ ឥង្ឃ, ភណេ អភយ, តាទិសំ វេជ្ជំ ជានាហិ យោ មំ តិកិច្ឆេយ្យា’’តិ។ ‘‘អយំ, ទេវ, អម្ហាកំ ជីវកោ វេជ្ជោ តរុណោ ភទ្រកោ។ សោ ទេវំ តិកិច្ឆិស្សតី’’តិ។ ‘‘តេន ហិ, ភណេ អភយ, ជីវកំ វេជ្ជំ អាណាបេហិ; សោ មំ តិកិច្ឆិស្សតី’’តិ។ អថ ខោ អភយោ រាជកុមារោ ជីវកំ កោមារភច្ចំ អាណាបេសិ – ‘‘គច្ឆ, ភណេ ជីវក, រាជានំ តិកិច្ឆាហី’’តិ។ ‘‘ឯវំ, ទេវា’’តិ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ អភយស្ស រាជកុមារស្ស បដិស្សុត្វា នខេន ភេសជ្ជំ អាទាយ យេន រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា រាជានំ មាគធំ សេនិយំ ពិម្ពិសារំ ឯតទវោច – ‘‘អាពាធំ តេ, ទេវ, បស្សាមា’’តិ [បស្សាមីតិ (ស្យា.)]។ អថ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស ភគន្ទលាពាធំ ឯកេនេវ អាលេបេន អបកឌ្ឍិ។ អថ ខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ អរោគោ សមានោ បញ្ច ឥត្ថិសតានិ សព្ពាលង្ការំ ភូសាបេត្វា ឱមុញ្ចាបេត្វា បុញ្ជំ ការាបេត្វា ជីវកំ កោមារភច្ចំ ឯតទវោច – ‘‘ឯតំ, ភណេ ជីវក, បញ្ចន្នំ ឥត្ថិសតានំ សព្ពាលង្ការំ តុយ្ហំ ហោតូ’’តិ។ ‘‘អលំ, ទេវ, អធិការំ មេ ទេវោ សរតូ’’តិ។ ‘‘តេន ហិ, ភណេ ជីវក, មំ ឧបដ្ឋហ, ឥត្ថាគារញ្ច, ពុទ្ធប្បមុខញ្ច ភិក្ខុសង្ឃ’’ន្តិ។ ‘‘ឯវំ, ទេវា’’តិ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស បច្ចស្សោសិ។

ពិម្ពិសាររាជវត្ថុ និដ្ឋិតំ។

២០៥. រាជគហសេដ្ឋិវត្ថុ

៣៣២. តេន ខោ បន សមយេន រាជគហកស្ស សេដ្ឋិស្ស សត្តវស្សិកោ សីសាពាធោ ហោតិ។ ពហូ មហន្តា មហន្តា ទិសាបាមោក្ខា វេជ្ជា អាគន្ត្វា នាសក្ខឹសុ អរោគំ កាតុំ។ ពហុំ ហិរញ្ញំ អាទាយ អគមំសុ។ អបិ ច, វេជ្ជេហិ បច្ចក្ខាតោ ហោតិ។ ឯកច្ចេ វេជ្ជា ឯវមាហំសុ – ‘‘បញ្ចមំ ទិវសំ សេដ្ឋិ គហបតិ កាលំ ករិស្សតី’’តិ។ ឯកច្ចេ វេជ្ជា ឯវមាហំសុ – ‘‘សត្តមំ ទិវសំ សេដ្ឋិ គហបតិ កាលំ ករិស្សតី’’តិ។ អថ ខោ រាជគហកស្ស នេគមស្ស ឯតទហោសិ – ‘‘អយំ ខោ សេដ្ឋិ គហបតិ ពហូបការោ រញ្ញោ ចេវ នេគមស្ស ច។ អបិ ច, វេជ្ជេហិ បច្ចក្ខាតោ។ ឯកច្ចេ វេជ្ជា

ឯវមាហំសុ – ‘បញ្ចមំ ទិវសំ សេដ្ឋិ គហបតិ កាលំ ករិស្សតី’តិ។ ឯកច្ចេ វេជ្ជា ឯវមាហំសុ – ‘សត្តមំ ទិវសំ សេដ្ឋិ គហបតិ កាលំ ករិស្សតី’តិ។ អយញ្ច រញ្ញោ ជីវកោ វេជ្ជោ តរុណោ ភទ្រកោ។ យំនូន មយំ រាជានំ ជីវកំ វេជ្ជំ យាចេយ្យាម សេដ្ឋី គហបតី តិកិច្ឆិតុ”ន្តិ។ អថ ខោ រាជគហកោ នេគមោ យេន រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា រាជានំ មាគធំ សេនិយំ ពិម្ពិសារំ ឯតទវោច – “អយំ, ទេវ, សេដ្ឋិ គហបតិ ពហូបការោ ទេវស្ស ចេវ នេគមស្ស ច; អបិ ច, វេជ្ជេហិ បច្ចក្ខាតោ។ ឯកច្ចេ វេជ្ជា ឯវមាហំសុ – បញ្ចមំ ទិវសំ សេដ្ឋិ គហបតិ កាលំ ករិស្សតីតិ។ ឯកច្ចេ វេជ្ជា ឯវមាហំសុ – សត្តមំ ទិវសំ សេដ្ឋិ គហបតិ កាលំ ករិស្សតីតិ។ សាធុ ទេវោ ជីវកំ វេជ្ជំ អាណាបេតុ សេដ្ឋី គហបតី តិកិច្ឆិតុ”ន្តិ ។

អថ ខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ ជីវកំ កោមារភច្ចំ អាណាបេសិ – “គច្ឆ, ភណេ ជីវក, សេដ្ឋី គហបតី តិកិច្ឆាហី”តិ។ “ឯវំ, ទេវា”តិ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស បដិស្សុត្វា យេន សេដ្ឋិ គហបតិ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា សេដ្ឋិស្ស គហបតិស្ស វិការំ សល្លក្ខេត្វា សេដ្ឋី គហបតី ឯតទវោច – “សចេ ត្វំ, គហបតិ, អរោគោ ភវេយ្យាសិ [សចាហំ តំ គហបតិ អរោគាបេយ្យំ (សី.), សចាហំ តំ គហបតិ អរោគំ ករេយ្យំ (ស្យា.)] កឹ មេ អស្ស ទេយ្យធម្មោ”តិ? “សព្ពំ សាបតេយ្យញ្ច តេ, អាចរិយ, ហោតុ, អហញ្ច តេ ទាសោ”តិ។ “សក្ខិស្សសិ បន ត្វំ, គហបតិ, ឯកេន បស្សេន សត្តមាសេ និបជ្ជិតុ”ន្តិ? “សក្កោមហំ, អាចរិយ, ឯកេន បស្សេន សត្តមាសេ និបជ្ជិតុ”ន្តិ។ “សក្ខិស្សសិ បន ត្វំ, គហបតិ, ទុតិយេន បស្សេន សត្តមាសេ និបជ្ជិតុ”ន្តិ? “សក្កោមហំ, អាចរិយ, ទុតិយេន បស្សេន សត្តមាសេ និបជ្ជិតុ”ន្តិ ។ “សក្ខិស្សសិ បន ត្វំ, គហបតិ, ឧត្តានោ សត្តមាសេ និបជ្ជិតុ”ន្តិ? “សក្កោមហំ, អាចរិយ, ឧត្តានោ សត្តមាសេ និបជ្ជិតុ”ន្តិ។

អថ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ សេដ្ឋី គហបតី មញ្ចកេ និបាតេត្វា [និបជ្ជាបេត្វា (សី. ស្យា.)] មញ្ចកេ [មញ្ចកេន (សី.)] សម្ពន្ធិត្វា សីសច្ឆវឹ ឧប្បាដេត្វា [ផាលេត្វា (សី.)] សិព្ពិនឹ វិនាមេត្វា ទ្វេ បាណកេ នីហរិត្វា មហាជនស្ស ទស្សេសិ – “បស្សថយ្យោ [បស្សេយ្យាថ (សី.), បស្សថ (ស្យា.), បស្សថយ្យោ (ក.)], ឥមេ ទ្វេ បាណកេ, ឯកំ ខុទ្ទកំ ឯកំ មហល្លកំ។ យេ តេ អាចរិយា ឯវមាហំសុ – បញ្ចមំ ទិវសំ សេដ្ឋិ គហបតិ កាលំ ករិស្សតីតិ – តេហាយំ មហល្លកោ បាណកោ ទិដ្ឋោ។ បញ្ចមំ ទិវសំ សេដ្ឋិស្ស គហបតិស្ស មត្ថលុង្គំ បរិយាទិយិស្សតិ។ មត្ថលុង្គស្ស បរិយាទានា សេដ្ឋិ គហបតិ កាលំ ករិស្សតិ។ សុទិដ្ឋោ តេហិ អាចរិយេហិ។ យេ តេ អាចរិយា ឯវមាហំសុ – សត្តមំ ទិវសំ សេដ្ឋិ គហបតិ កាលំ ករិស្សតីតិ – តេហាយំ ខុទ្ទកោ បាណកោ ទិដ្ឋោ។ សត្តមំ ទិវសំ សេដ្ឋិស្ស គហបតិស្ស មត្ថលុង្គំ បរិយាទិយិស្សតិ។ មត្ថលុង្គស្ស បរិយាទានា សេដ្ឋិ គហបតិ កាលំ ករិស្សតិ។ សុទិដ្ឋោ តេហិ អាចរិយេហី”តិ។ សិព្ពិនឹ សម្បដិបាដេត្វា សីសច្ឆវឹ សិព្ពិត្វា អាលេបំ អទាសិ។ អថ ខោ សេដ្ឋិ គហបតិ សត្តាហស្ស អច្ចយេន ជីវកំ កោមារភច្ចំ ឯតទវោច – “នាហំ, អាចរិយ, សក្កោមិ ឯកេន បស្សេន សត្តមាសេ និបជ្ជិតុ”ន្តិ។ “ននុ មេ ត្វំ, គហបតិ, បដិស្សុណិ – សក្កោមហំ, អាចរិយ, ឯកេន បស្សេន សត្តមាសេ និបជ្ជិតុ”ន្តិ? “សច្ចាហំ, អាចរិយ, បដិស្សុណឹ, អបាហំ មរិស្សាមិ, នាហំ សក្កោមិ ឯកេន បស្សេន សត្តមាសេ និបជ្ជិតុ”ន្តិ។ “តេន ហិ ត្វំ, គហបតិ, ទុតិយេន បស្សេន សត្តមាសេ និបជ្ជាហី”តិ។ អថ ខោ សេដ្ឋិ គហបតិ សត្តាហស្ស អច្ចយេន ជីវកំ កោមារភច្ចំ ឯតទវោច – “នាហំ, អាចរិយ, សក្កោមិ ទុតិយេន បស្សេន សត្តមាសេ និបជ្ជិតុ”ន្តិ។ “ននុ មេ ត្វំ, គហបតិ, បដិស្សុណិ – សក្កោមហំ, អាចរិយ, ទុតិយេន បស្សេន សត្តមាសេ និបជ្ជិតុ”ន្តិ? “សច្ចាហំ, អាចរិយ, បដិស្សុណឹ, អបាហំ មរិស្សាមិ, នាហំ, អាចរិយ, សក្កោមិ ទុតិយេន បស្សេន សត្តមាសេ និបជ្ជិតុ”ន្តិ។ “តេន ហិ ត្វំ, គហបតិ, ឧត្តានោ សត្តមាសេ និបជ្ជាហី”តិ។ អថ ខោ សេដ្ឋិ គហបតិ សត្តាហស្ស អច្ចយេន ជីវកំ កោមារភច្ចំ ឯតទវោច – “នាហំ, អាចរិយ, សក្កោមិ ឧត្តានោ សត្តមាសេ និបជ្ជិតុ”ន្តិ។ “ននុ មេ ត្វំ, គហបតិ, បដិស្សុណិ – សក្កោមហំ, អាចរិយ, ឧត្តានោ សត្តមាសេ និបជ្ជិតុ”ន្តិ? “សច្ចាហំ, អាចរិយ, បដិស្សុណឹ, អបាហំ មរិស្សាមិ, នាហំ សក្កោមិ ឧត្តានោ សត្តមាសេ និបជ្ជិតុ”ន្តិ។ “អហំ ចេ តំ, គហបតិ, ន វទេយ្យំ, ឯត្តកម្បិ ត្វំ ន និបជ្ជេយ្យាសិ, អបិ ច បដិកច្ចេវ មយា ញាតោ – តីហិ សត្តាហេហិ សេដ្ឋិ គហបតិ អរោគោ ភវិស្សតីតិ។ ឧដ្ឋេហិ , គហបតិ, អរោគោសិ។ ជានាសិ កឹ មេ ទេយ្យធម្មោ”តិ? “សព្ពំ សាបតេយ្យញ្ច តេ, អាចរិយ, ហោតុ, អហញ្ច តេ ទាសោ”តិ។ “អលំ, គហបតិ, មា មេ ត្វំ សព្ពំ សាបតេយ្យំ អទាសិ, មា ច មេ ទាសោ។ រញ្ញោ សតសហស្សំ ទេហិ, មយ្ហំ សតសហស្ស”ន្តិ។ អថ ខោ សេដ្ឋិ គហបតិ អរោគោ សមានោ រញ្ញោ សតសហស្សំ អទាសិ, ជីវកស្ស កោមារភច្ចស្ស សតសហស្សំ។

រាជគហសេដ្ឋិវត្ថុ និដ្ឋិតំ។

២០៦. សេដ្ឋិបុត្តវត្ថុ

៣៣៣. តេន ខោ បន សមយេន ពារាណសេយ្យកស្ស សេដ្ឋិបុត្តស្ស មោក្ខចិកាយ កីឡន្តស្ស អន្តគណ្ឋាពាធោ ហោតិ, យេន យាគុបិ បីតា ន សម្មា បរិណាមំ គច្ឆតិ, ភត្តម្បិ ភុត្តំ ន សម្មា បរិណាមំ គច្ឆតិ, ឧច្ចារោបិ បស្សាវោបិ ន បគុណោ។ សោ តេន កិសោ ហោតិ លូខោ ទុព្ពណ្ណោ ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតោ ធមនិសន្ថតគត្តោ។ អថ ខោ ពារាណសេយ្យកស្ស សេដ្ឋិស្ស ឯតទហោសិ – ''មយ្ហំ ខោ បុត្តស្ស តាទិសោ អាពាធោ, យេន យាគុបិ បីតា ន សម្មា បរិណាមំ គច្ឆតិ, ភត្តម្បិ ភុត្តំ ន សម្មា បរិណាមំ គច្ឆតិ, ឧច្ចារោបិ បស្សាវោបិ ន បគុណោ។ សោ តេន កិសោ លូខោ ទុព្ពណ្ណោ ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតោ ធមនិសន្ថតគត្តោ។ យំនូនាហំ រាជគហំ គន្ត្វា រាជានំ ជីវកំ វេជ្ជំ យាចេយ្យំ បុត្តំ មេ តិកិច្ឆិតុ''ន្តិ។ អថ ខោ ពារាណសេយ្យកោ សេដ្ឋិ រាជគហំ គន្ត្វា យេន រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា រាជានំ មាគធំ សេនិយំ ពិម្ពិសារំ ឯតទវោច – ''មយ្ហំ ខោ, ទេវ, បុត្តស្ស តាទិសោ អាពាធោ, យេន យាគុបិ បីតា ន សម្មា បរិណាមំ គច្ឆតិ, ភត្តម្បិ ភុត្តំ ន សម្មា បរិណាមំ គច្ឆតិ, ឧច្ចារោបិ បស្សាវោបិ ន បគុណោ។ សោ តេន កិសោ លូខោ ទុព្ពណ្ណោ ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតោ ធមនិសន្ថតគត្តោ។ សាធុ ទេវោ ជីវកំ វេជ្ជំ អាណាបេតុ បុត្តំ មេ តិកិច្ឆិតុ''ន្តិ។

អថ ខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ ជីវកំ កោមារភច្ចំ អាណាបេសិ – ''គច្ឆ, ភណេ ជីវក, ពារាណសិំ គន្ត្វា ពារាណសេយ្យកំ សេដ្ឋិបុត្តំ តិកិច្ឆាហី''តិ។ ''ឯវំ, ទេវា''តិ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស បដិស្សុត្វា ពារាណសិំ គន្ត្វា យេន ពារាណសេយ្យកោ សេដ្ឋិបុត្តោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ពារាណសេយ្យកស្ស សេដ្ឋិបុត្តស្ស វិការំ សល្លក្ខេត្វា ជនំ ឧស្សារេត្វា តិរោករណិយំ បរិក្ខិបិត្វា ថម្ភេ ឧព្ពន្ធិត្វា [ឧបនិពន្ធិត្វា (សី. ស្យា.)] ភរិយំ បុរតោ ឋបេត្វា ឧទរច្ឆវិំ ឧប្បាដេត្វា អន្តគណ្ឋិំ នីហរិត្វា ភរិយាយ ទស្សេសិ – ''បស្ស តេ សាមិកស្ស អាពាធំ, ឥមិនា យាគុបិ បីតា ន សម្មា បរិណាមំ គច្ឆតិ, ភត្តម្បិ ភុត្តំ ន សម្មា បរិណាមំ គច្ឆតិ, ឧច្ចារោបិ បស្សាវោបិ ន បគុណោ; ឥមិនាយំ កិសោ លូខោ ទុព្ពណ្ណោ ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតោ ធមនិសន្ថតគត្តោ''តិ។ អន្តគណ្ឋិំ វិនិវេឋេត្វា អន្តានិ បដិបវេសេត្វា ឧទរច្ឆវិំ សិព្វិត្វា អាលេបំ អទាសិ។ អថ ខោ ពារាណសេយ្យកោ សេដ្ឋិបុត្តោ នចិរស្សេវ អរោគោ អហោសិ។ អថ ខោ ពារាណសេយ្យកោ សេដ្ឋិ 'បុត្តោ មេ អរោគោ ឋិតោ'តិ [អរោគាឋិតោតិ (សី.)] ជីវកស្ស កោមារភច្ចស្ស សោឡសសហស្សានិ បាទាសិ។ អថ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ តានិ សោឡសសហស្សានិ អាទាយ បុនទេវ រាជគហំ បច្ចាគញ្ឆិ ។

សេដ្ឋិបុត្តវត្ថុ និដ្ឋិតំ។

២០៧. បជ្ជោតរាជវត្ថុ

៣៣៤. តេន ខោ បន សមយេន រញ្ញោ [ឧជ្ជេនិយំ រញ្ញោ (ស្យា.)] បជ្ជោតស្ស បណ្ឌុរោគាពាធោ ហោតិ។ ពហូ មហន្តា មហន្តា ទិសាបាមោក្ខា វេជ្ជា អាគន្ត្វា នាសក្ខិំសុ អរោគំ កាតុំ។ ពហុំ ហិរញ្ញំ អាទាយ អគមំសុ។ អថ ខោ រាជា បជ្ជោតោ រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស សន្តិកេ ទូតំ បាហេសិ – ''មយ្ហំ ខោ តាទិសោ អាពាធោ, សាធុ ទេវោ ជីវកំ វេជ្ជំ អាណាបេតុ, សោ មំ តិកិច្ឆិស្សតី''តិ។ អថ ខោ រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ ជីវកំ កោមារភច្ចំ អាណាបេសិ – ''គច្ឆ, ភណេ ជីវក; ឧជ្ជេនិំ គន្ត្វា រាជានំ បជ្ជោតំ តិកិច្ឆាហី''តិ។ ''ឯវំ, ទេវា''តិ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស បដិស្សុត្វា ឧជ្ជេនិំ គន្ត្វា យេន រាជា បជ្ជោតោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា រញ្ញោ បជ្ជោតស្ស វិការំ សល្លក្ខេត្វា រាជានំ បជ្ជោតំ ឯតទវោច – ''សប្បិំ ទេហិ [ឥទំ បទទ្វយំ សី. ស្យា. បោត្ថកេសុ នត្ថិ], សប្បិំ ទេវ, និប្បចិស្សាមិ។ តំ ទេវោ បិវិស្សតី''តិ។ ''អលំ, ភណេ ជីវក, យំ តេ សក្កា វិនា សប្បិនា អរោគំ កាតុំ តំ ករោហិ។ ជេគុច្ឆំ មេ សប្បិ, បដិកូល''ន្តិ។ អថ ខោ ជីវកស្ស កោមារភច្ចស្ស ឯតទហោសិ – ''ឥមស្ស ខោ រញ្ញោ តាទិសោ អាពាធោ , ន សក្កា វិនា សប្បិនា អរោគំ កាតុំ។ យំនូនាហំ សប្បិំ និប្បចេយ្យំ កសាវវណ្ណំ កសាវគន្ធំ កសាវរស''ន្តិ។ អថ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ នានាភេសជ្ជេហិ សប្បិំ និប្បចិ កសាវវណ្ណំ កសាវគន្ធំ កសាវរសំ។ អថ ខោ ជីវកស្ស កោមារភច្ចស្ស ឯតទហោសិ – ''ឥមស្ស ខោ រញ្ញោ សប្បិ បីតំ បរិណាមេន្តំ ឧទ្ទេកំ ទស្សតិ។ ចណ្ឌោយំ រាជា ឃាតាបេយ្យាបិ មំ។ យំនូនាហំ បដិកច្ចេវ អាបុច្ឆេយ្យ''ន្តិ។ អថ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ យេន រាជា បជ្ជោតោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា រាជានំ បជ្ជោតំ ឯតទវោច – ''មយំ ខោ, ទេវ, វេជ្ជា នាម តាទិសេន មុហុត្តេន មូលានិ ឧទ្ធរាម ភេសជ្ជានិ សំហរាម។ សាធុ ទេវោ វាហនាគារេសុ ច ទ្វារេសុ ច អាណាបេតុ – យេន វាហនេន ជីវកោ ឥច្ឆតិ តេន វាហនេន គច្ឆតុ, យេន ទ្វារេន ឥច្ឆតិ តេន ទ្វារេន គច្ឆតុ, យំ កាលំ ឥច្ឆតិ តំ កាលំ គច្ឆតុ, យំ កាលំ ឥច្ឆតិ តំ កាលំ បវិសតូ''តិ។ អថ ខោ រាជា បជ្ជោតោ វាហនាគារេសុ ច ទ្វារេសុ ច អាណាបេសិ – ''យេន វាហនេន ជីវកោ ឥច្ឆតិ តេន វាហនេន គច្ឆតុ, យេន ទ្វារេន ឥច្ឆតិ តេន ទ្វារេន គច្ឆតុ, យំ កាលំ ឥច្ឆតិ តំ កាលំ គច្ឆតុ, យំ កាលំ ឥច្ឆតិ តំ កាលំ បវិសតូ''តិ។

តេន ខោ បន សមយេន រញ្ញោ បជ្ជោតស្ស ភទ្ទវតិកា នាម ហត្ថិនិកា បញ្ញាសយោជនិកា ហោតិ។ អថ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ រញ្ញោ បជ្ជោតស្ស សប្បិ [តំ សប្បិ (ស្យា.)] ឧបនាមេសិ – "កសាវំ ទេវោ បិវតូ"តិ។ អថ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ រាជានំ បជ្ជោតំ សប្បិំ បាយេត្វា ហត្ថិសាលំ គន្ត្វា ភទ្ទវតិកាយ ហត្ថិនិកាយ នគរម្ហា និប្បតិ ។

អថ ខោ រញ្ញោ បជ្ជោតស្ស តំ សប្បិ បីតំ បរិណាមេន្តំ ឧទ្ទេកំ អទាសិ។ អថ ខោ រាជា បជ្ជោតោ មនុស្សេ ឯតទវោច – "ទុដ្ឋេន, ភណេ, ជីវកេន សប្បិ បាយិតោម្ហិ។ តេន ហិ, ភណេ, ជីវកំ វេជ្ជំ វិចិនថា"តិ។ "ភទ្ទវតិកាយ, ទេវ, ហត្ថិនិកាយ នគរម្ហា និប្បតិតោ"តិ។ តេន ខោ បន សមយេន រញ្ញោ បជ្ជោតស្ស កាកោ នាម ទាសោ សដ្ឋិយោជនិកោ ហោតិ, អមនុស្សេន បដិច្ច ជាតោ។ អថ ខោ រាជា បជ្ជោតោ កាកំ ទាសំ អាណាបេសិ – "គច្ឆ, ភណេ កាក, ជីវកំ វេជ្ជំ និវត្តេហិ – រាជា តំ, អាចរិយ, និវត្តាបេតីតិ។ ឯតេ ខោ, ភណេ កាក, វេជ្ជា នាម ពហុមាយា។ មា ចស្ស កិញ្ចិ បដិគ្គហេសី"តិ។

អថ ខោ កាកោ ទាសោ ជីវកំ កោមារភច្ចំ អន្តរាមគ្គេ កោសម្ពិយំ សម្ភាវេសិ

បាតរាសំ ករោន្តំ។ អថ ខោ កាកោ ទាសោ ជីវកំ កោមារភច្ចំ ឯតទវោច – "រាជា តំ, អាចរិយ, និវត្តាបេតី"តិ។ "អាគមេហិ, ភណេ កាក, យាវ ភុញ្ជាម [ភុញ្ជាមិ (សី. ស្យា.)]។ ហន្ទ, ភណេ កាក, ភុញ្ជស្សូ"តិ។ "អលំ, អាចរិយ, រញ្ញាម្ហិ អាណត្តោ – ឯតេ ខោ, ភណេ កាក, វេជ្ជា នាម ពហុមាយា, មា ចស្ស កិញ្ចិ បដិគ្គហេសី"តិ។ តេន ខោ បន សមយេន ជីវកោ កោមារភច្ចោ នខេន ភេសជ្ជំ ឱលុម្បេត្វា អាមលកញ្ច ខាទតិ បានីយញ្ច បិវតិ។ អថ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ កាកំ ទាសំ ឯតទវោច – "ហន្ទ, ភណេ កាក, អាមលកញ្ច ខាទ បានីយញ្ច បិវស្សូ"តិ។ អថ ខោ កាកោ ទាសោ – អយំ ខោ វេជ្ជោ អាមលកញ្ច ខាទតិ បានីយញ្ច បិវតិ, ន អរហតិ កិញ្ចិ បាបកំ ហោតុន្តិ – ឧបឌ្ឍាមលកញ្ច ខាទិ បានីយញ្ច អបាយិ។ តស្ស តំ ឧបឌ្ឍាមលកំ ខាទិតំ តត្ថេវ និច្ឆារេសិ។ អថ ខោ កាកោ ទាសោ ជីវកំ កោមារភច្ចំ ឯតទវោច – "អត្ថិ មេ, អាចរិយ, ជីវិត"ន្តិ? "មា, ភណេ កាក, ភាយិ, ត្វំ ចេវ អរោគោ ភវិស្សសិ រាជា ច។ ចណ្ឌោ សោ រាជា ឃាតាបេយ្យាបិ មំ, តេនាហំ ន និវត្តាមី"តិ ភទ្ទវតិកំ ហត្ថិនិកំ កាកស្ស និយ្យាទេត្វា យេន រាជគហំ តេន បក្កាមិ។ អនុបុព្ពេន យេន រាជា មាគធោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា រញ្ញោ មាគធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស ឯតមត្ថំ អារោចេសិ។ "សុដ្ឋុ, ភណេ ជីវក, អកាសិ យម្បិ ន និវត្តោ, ចណ្ឌោ សោ រាជា ឃាតាបេយ្យាបិ ត"ន្តិ។ អថ ខោ រាជា បជ្ជោតោ អរោគោ សមានោ ជីវកស្ស កោមារភច្ចស្ស សន្តិកេ ទូតំ បាហេសិ – "អាគច្ឆតុ ជីវកោ, វរំ ទស្សាមី"តិ។ "អលំ, អយ្យោ [ទេវ (ស្យា.)], អធិការំ មេ ទេវោ សរតូ"តិ។

បជ្ជោតរាជវត្ថុ និដ្ឋិតំ។

២០៨. សិវេយ្យកទុស្សយុគកថា

៣៣៥. តេន ខោ បន សមយេន រញ្ញោ បជ្ជោតស្ស សិវេយ្យកំ ទុស្សយុគំ ឧប្បន្នំ ហោតិ – ពហូនំ [ពហុន្នំ (សី. ស្យា.)] ទុស្សានំ ពហូនំ ទុស្សយុគានំ ពហូនំ ទុស្សយុគសតានំ ពហូនំ ទុស្សយុគសហស្សានំ ពហូនំ ទុស្សយុគសតសហស្សានំ អគ្គញ្ច សេដ្ឋញ្ច មោក្ខញ្ច ឧត្តមញ្ច បវរញ្ច។ អថ ខោ រាជា បជ្ជោតោ តំ សិវេយ្យកំ ទុស្សយុគំ ជីវកស្ស កោមារភច្ចស្ស បាហេសិ។ អថ ខោ ជីវកស្ស កោមារភច្ចស្ស ឯតទហោសិ – "ឥទំ ខោ មេ សិវេយ្យកំ ទុស្សយុគំ រញ្ញា បជ្ជោតេន បហិតំ – ពហូនំ ទុស្សានំ ពហូនំ ទុស្សយុគានំ ពហូនំ ទុស្សយុគសតានំ ពហូនំ ទុស្សយុគសហស្សានំ ពហូនំ ទុស្សយុគសតសហស្សានំ អគ្គញ្ច សេដ្ឋញ្ច មោក្ខញ្ច ឧត្តមញ្ច បវរញ្ច។ នយិទំ អញ្ញោ កោចិ បច្ចារហតិ អញ្ញត្រ តេន ភគវតា អរហតា សម្មាសម្ពុទ្ធេន, រញ្ញា វា មាគធេន សេនិយេន ពិម្ពិសារេនា"តិ។

សិវេយ្យកទុស្សយុគកថា និដ្ឋិតា។

២០៩. សមត្តឹសវិរេចនកថា

៣៣៦. តេន ខោ បន សមយេន ភគវតោ កាយោ ទោសាភិសន្នោ ហោតិ។ អថ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ – "ទោសាភិសន្នោ ខោ, អានន្ទ, តថាគតស្ស កាយោ។ ឥច្ឆតិ តថាគតោ វិរេចនំ បាតុ"ន្តិ។ អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ យេន ជីវកោ កោមារភច្ចោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ជីវកំ កោមារភច្ចំ ឯតទវោច – "ទោសាភិសន្នោ ខោ, អាវុសោ ជីវក, តថាគតស្ស កាយោ។ ឥច្ឆតិ តថាគតោ វិរេចនំ បាតុ"ន្តិ។

“តេន ហិ, ភន្តេ អានន្ទ, ភគវតោ កាយំ កតិបាហំ សិនេហេថា”តិ។ អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ កាយំ កតិបាហំ សិនេហេត្វា យេន ជីវកោ កោមារភច្ចោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ជីវកំ កោមារភច្ចំ ឯតទវោច – “សិនិទ្ធោ ខោ, អាវុសោ ជីវក, តថាគតស្ស កាយោ។ យស្ស ទានិ កាលំ មញ្ញសី”តិ។ អថ ខោ ជីវកស្ស កោមារភច្ចស្ស ឯតទហោសិ – “ន ខោ មេតំ បតិរូបំ យោហំ ភគវតោ ឱឡារិកំ វិរេចនំ ទទេយ្យ”ន្តិ។ តីណិ ឧប្បលហត្ថានិ នានាភេសជ្ជេហិ បរិភាវេត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ឯកំ ឧប្បលហត្ថំ ភគវតោ ឧបនាមេសិ – “ឥមំ, ភន្តេ, ភគវា បឋមំ ឧប្បលហត្ថំ ឧបសិង្ឃតុ។ ឥទំ ភគវន្តំ ទសក្ខត្តុំ វិរេចេស្សតី”តិ។ ទុតិយំ ឧប្បលហត្ថំ ភគវតោ ឧបនាមេសិ – “ឥមំ, ភន្តេ, ភគវា ទុតិយំ ឧប្បលហត្ថំ ឧបសិង្ឃតុ។ ឥទំ ភគវន្តំ ទសក្ខត្តុំ វិរេចេស្សតី”តិ។ តតិយំ ឧប្បលហត្ថំ ភគវតោ ឧបនាមេសិ – “ឥមំ, ភន្តេ , ភគវា តតិយំ ឧប្បលហត្ថំ ឧបសិង្ឃតុ។ ឥទំ ភគវន្តំ ទសក្ខត្តុំ វិរេចេស្សតី”តិ ។ ឯវំ ភគវតោ សមត្តឹសាយ វិរេចនំ ភវិស្សតីតិ។ អថ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ ភគវតោ សមត្តឹសាយ វិរេចនំ ទត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ។ អថ ខោ ជីវកស្ស កោមារភច្ចស្ស ពហិ ទ្វារកោដ្ឋកា និក្ខន្តស្ស ឯតទហោសិ – “មយា ខោ ភគវតោ សមត្តឹសាយ វិរេចនំ ទិន្នំ។ ទោសាភិសន្នោ តថាគតស្ស កាយោ ។ ន ភគវន្តំ សមត្តឹសក្ខត្តុំ វិរេចេស្សតិ, ឯកូនត្តឹសក្ខត្តុំ ភគវន្តំ វិរេចេស្សតិ។ អបិ ច, ភគវា វិរិត្តោ នហាយិស្សតិ។ នហាតំ ភគវន្តំ សកឹ វិរេចេស្សតិ។ ឯវំ ភគវតោ សមត្តឹសាយ វិរេចនំ ភវិស្សតី”តិ។

អថ ខោ ភគវា ជីវកស្ស កោមារភច្ចស្ស ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ – “ឥធានន្ទ, ជីវកស្ស កោមារភច្ចស្ស ពហិ ទ្វារកោដ្ឋកា និក្ខន្តស្ស ឯតទហោសិ – ‘មយា ខោ ភគវតោ សមត្តឹសាយ វិរេចនំ ទិន្នំ។ ទោសាភិសន្នោ តថាគតស្ស កាយោ។ ន ភគវន្តំ សមតឹសក្ខត្តុំ វិរេចេស្សតិ, ឯកូនតឹសក្ខត្តុំ ភគវន្តំ វិរេចេស្សតិ។ អបិ ច, ភគវា វិរិត្តោ នហាយិស្សតិ។ នហាតំ ភគវន្តំ សកឹ វិរេចេស្សតិ។ ឯវំ ភគវតោ សមត្តឹសាយ វិរេចនំ ភវិស្សតី’តិ។ តេន ហានន្ទ, ឧណ្ហោទកំ បដិយាទេហី”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ បដិស្សុណិត្វា ឧណ្ហោទកំ បដិយាទេសិ។

អថ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “វិរិត្តោ, ភន្តេ, ភគវា”តិ? “វិរិត្តោម្හិ, ជីវកា”តិ។ ឥធ មយ្ហំ, ភន្តេ, ពហិ ទ្វារកោដ្ឋកា និក្ខន្តស្ស ឯតទហោសិ – “មយា ខោ ភគវតោ សមត្តឹសាយ វិរេចនំ ទិន្នំ។ ទោសាភិសន្នោ តថាគតស្ស កាយោ។ ន ភគវន្តំ សមត្តឹសក្ខត្តុំ វិរេចេស្សតិ, ឯកូនត្តឹសក្ខត្តុំ ភគវន្តំ វិរេចេស្សតិ។ អបិ ច, ភគវា វិរិត្តោ នហាយិស្សតិ។ នហាតំ ភគវន្តំ សកឹ វិរេចេស្សតិ។ ឯវំ ភគវតោ សមត្តឹសាយ វិរេចនំ ភវិស្សតី”តិ។ នហាយតុ, ភន្តេ, ភគវា, នហាយតុ សុគតោតិ។ អថ ខោ ភគវា ឧណ្ហោទកំ នហាយិ។ នហាតំ ភគវន្តំ សកឹ វិរេចេសិ។ ឯវំ ភគវតោ សមត្តឹសាយ វិរេចនំ អហោសិ។ អថ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “យាវ, ភន្តេ, ភគវតោ កាយោ បកតត្តោ ហោតិ, អលំ [អហំ តាវ យូសបិណ្ឌបាតេនាតិ (សី.), អលំ យូសបិណ្ឌកេនាតិ (ស្យា.)] យូសបិណ្ឌបាតេនា”តិ។

សមត្តឹសវិរេចនកថា និដ្ឋិតា។

២១០. វរយាចនាកថា

៣៣៧. អថ ខោ ភគវតោ កាយោ នចិរស្សេវ បកតត្តោ អហោសិ។ អថ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ តំ សិវេយ្យកំ ទុស្សយុគំ អាទាយ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ , ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ឯកាហំ, ភន្តេ, ភគវន្តំ វរំ យាចាមី”តិ។ “អតិក្កន្តវរា ខោ, ជីវក, តថាគតា”តិ។ “យញ្ច, ភន្តេ, កប្បតិ យញ្ច អនវជ្ជ”ន្តិ។ “វទេហិ, ជីវកា”តិ។ “ភគវា, ភន្តេ, បំសុកូលិកោ, ភិក្ខុសង្ឃោ ច។ ឥទំ មេ, ភន្តេ, សិវេយ្យកំ ទុស្សយុគំ រញ្ញា បជ្ជោតេន បហិតំ – ពហូនំ ទុស្សានំ ពហូនំ ទុស្សយុគានំ ពហូនំ ទុស្សយុគសតានំ ពហូនំ ទុស្សយុគសហស្សានំ ពហូនំ ទុស្សយុគសតសហស្សានំ អគ្គញ្ច សេដ្ឋញ្ច មោក្ខញ្ច ឧត្តមញ្ច បវរញ្ច។ បដិគ្គណ្ហាតុ មេ, ភន្តេ, ភគវា សិវេយ្យកំ ទុស្សយុគំ; ភិក្ខុសង្ឃស្ស ច គហបតិចីវរំ អនុជានាតូ”តិ។ បដិគ្គហេសិ ភគវា សិវេយ្យកំ ទុស្សយុគំ។ អថ ខោ ភគវា ជីវកំ កោមារភច្ចំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ។ អថ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ ភគវតា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតោ សមាទបិតោ សមុត្តេជិតោ សម្បហំសិតោ ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, គហបតិចីវរំ។ យោ ឥច្ឆតិ, បំសុកូលិកោ ហោតុ។ យោ ឥច្ឆតិ, គហបតិចីវរំ សាទិយតុ។ ឥតរីតរេនបាហំ [បហំ (សី.), ចាហំ (ស្យា.)], ភិក្ខវេ, សន្តុដ្ឋិំ វណ្ណេមី”តិ។

អស្សោសុំ ខោ រាជគហេ មនុស្សា – “ភគវតា កិរ ភិក្ខូនំ គហបតិចីវរំ អនុញ្ញាត”ន្តិ។ តេ ច មនុស្សា ហដ្ឋា អហេសុំ ឧទគ្គា “ឥទានិ ខោ មយំ ទានានិ ទស្សាម បុញ្ញានិ ករិស្សាម, យតោ ភគវតា ភិក្ខូនំ គហបតិចីវរំ អនុញ្ញាត”ន្តិ។ ឯកាហេនេវ រាជគហេ ពហូនិ ចីវរសហស្សានិ ឧប្បជ្ជឹសុ។

អស្សោសុំ ខោ ជានបទា មនុស្សា – “ភគវតា កិរ ភិក្ខូនំ គហបតិចីវរំ អនុញ្ញាត”ន្តិ។ តេ ច មនុស្សា ហដ្ឋា អហេសុំ ឧទគ្គា – “ឥទានិ ខោ មយំ ទានានិ ទស្សាម បុញ្ញានិ ករិស្សាម, យតោ ភគវតា ភិក្ខូនំ គហបតិចីវរំ អនុញ្ញាត”ន្តិ។ ជនបទេបិ ឯកាហេនេវ ពហូនិ ចីវរសហស្សានិ ឧប្បជ្ជឹសុ។

តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស បាវារោ ឧប្បន្នោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បាវារន្តិ។

កោសេយ្យបាវារោ ឧប្បន្នោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, កោសេយ្យបាវារន្តិ។

កោជវំ ឧប្បន្នំ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, កោជវន្តិ។

វរយាចនាកថា និដ្ឋិតា។

បឋមភាណវារោ និដ្ឋិតោ។

២១១. កម្ពលានុជាននាទិកថា

៣៣៨. តេន ខោ បន សមយេន កាសិរាជា ជីវកស្ស កោមារភច្ចស្ស អឌ្ឍកាសិកំ កម្ពលំ បាហេសិ ឧបឌ្ឍកាសិនំ ខមមានំ។ អថ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ តំ អឌ្ឍកាសិកំ កម្ពលំ អាទាយ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ ជីវកោ កោមារភច្ចោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “អយំ មេ, ភន្តេ, អឌ្ឍកាសិកោ កម្ពលោ កាសិរញ្ញា បហិតោ ឧបឌ្ឍកាសិនំ ខមមានោ។ បដិគ្គណ្ហាតុ មេ, ភន្តេ, ភគវា កម្ពលំ, យំ មមស្ស ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយា”តិ។ បដិគ្គហេសិ ភគវា កម្ពលំ។ អថ ខោ ភគវា ជីវកំ កោមារភច្ចំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ…បេ…. បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, កម្ពល”ន្តិ។

៣៣៩. តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស ឧច្ចាវចានិ ចីវរានិ ឧប្បន្នានិ ហោន្តិ។ អថ ខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “កឹ នុ ខោ ភគវតា ចីវរំ អនុញ្ញាតំ , កឹ អននុញ្ញាត”ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឆ ចីវរានិ – ខោមំ កប្បាសិកំ កោសេយ្យំ កម្ពលំ សាណំ ភង្គន្តិ។

៣៤០. តេន ខោ បន សមយេន យេ តេ ភិក្ខូ គហបតិចីវរំ សាទិយន្តិ តេ កុក្កុច្ចាយន្តា បំសុកូលំ ន សាទិយន្តិ – ឯកំយេវ ភគវតា ចីវរំ អនុញ្ញាតំ, ន ទ្វេតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, គហបតិចីវរំ សាទិយន្តេន បំសុកូលម្បិ សាទិយិតុំ; តទុភយេនបាហំ, ភិក្ខវេ, សន្តុដ្ឋិំ វណ្ណេមីតិ។

កម្ពលានុជាននាទិកថា និដ្ឋិតា។

២១២. បំសុកូលបរិយេសនកថា

៣៤១. តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា ភិក្ខូ កោសលេសុ ជនបទេ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នា ហោន្តិ។ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ សុសានំ ឱក្កមឹសុ បំសុកូលាយ, ឯកច្ចេ ភិក្ខូ នាគមេសុំ។ យេ តេ ភិក្ខូ សុសានំ ឱក្កមឹសុ បំសុកូលាយ តេ បំសុកូលានិ លភឹសុ។ យេ តេ ភិក្ខូ នាគមេសុំ តេ ឯវមាហំសុ – “អម្ហាកម្បិ, អាវុសោ, ភាគំ ទេថា”តិ។ តេ ឯវមាហំសុ – “ន មយំ, អាវុសោ, តុម្ហាកំ ភាគំ ទស្សាម។ កិស្ស តុម្ហេ នាគមិត្ថា”តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, នាគមេន្តានំ នាកាមា ភាគំ ទាតុន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា ភិក្ខូ កោសលេសុ ជនបទេ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នា ហោន្តិ។ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ សុសានំ ឱក្កមឹសុ បំសុកូលាយ, ឯកច្ចេ ភិក្ខូ អាគមេសុំ។ យេ តេ ភិក្ខូ សុសានំ ឱក្កមឹសុ បំសុកូលាយ តេ បំសុកូលានិ លភឹសុ។ យេ តេ ភិក្ខូ អាគមេសុំ តេ ឯវមាហំសុ – “អម្ហាកម្បិ, អាវុសោ, ភាគំ ទេថា”តិ។ តេ

ឯវមាហំសុ – “ន មយំ, អាវុសោ, តុម្ហាកំ ភាគំ ទស្សាម។ កិស្ស តុម្ហេ ន ឱក្កមិត្ថា”តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អាគមេន្តានំ អកាមា ភាគំ ទាតុន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា ភិក្ខូ កោសលេសុ ជនបទេ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នា ហោន្តិ។ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ បឋមំ សុសានំ ឱក្កមឹសុ បំសុកូលាយ, ឯកច្ចេ ភិក្ខូ បច្ឆា ឱក្កមឹសុ។ យេ តេ ភិក្ខូ បឋមំ សុសានំ ឱក្កមឹសុ បំសុកូលាយ តេ បំសុកូលានិ លភឹសុ។ យេ តេ ភិក្ខូ បច្ឆា ឱក្កមឹសុ តេ ន លភឹសុ។ តេ ឯវមាហំសុ – “អម្ហាកម្បិ, អាវុសោ , ភាគំ ទេថា”តិ។ តេ ឯវមាហំសុ – “ន មយំ, អាវុសោ, តុម្ហាកំ ភាគំ ទស្សាម។ កិស្ស តុម្ហេ បច្ឆា ឱក្កមិត្ថា”តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បច្ឆា ឱក្កន្តានំ នាកាមា ភាគំ ទាតុន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា ភិក្ខូ កោសលេសុ ជនបទេ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នា ហោន្តិ។ តេ សទិសា សុសានំ ឱក្កមឹសុ បំសុកូលាយ។ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ បំសុកូលានិ លភឹសុ, ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ន លភឹសុ ។ យេ តេ ភិក្ខូ ន លភឹសុ, តេ ឯវមាហំសុ – “អម្ហាកម្បិ, អាវុសោ, ភាគំ ទេថា”តិ។ តេ ឯវមាហំសុ – “ន មយំ, អាវុសោ, តុម្ហាកំ ភាគំ ទស្សាម។ កិស្ស តុម្ហេ ន លភិត្ថា”តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សទិសានំ ឱក្កន្តានំ អកាមា ភាគំ ទាតុន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា ភិក្ខូ កោសលេសុ ជនបទេ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នា ហោន្តិ។ តេ កតិកំ កត្វា សុសានំ ឱក្កមឹសុ បំសុកូលាយ។ ឯកច្ចេ ភិក្ខូ បំសុកូលានិ លភឹសុ, ឯកច្ចេ ភិក្ខូ ន លភឹសុ។ យេ តេ ភិក្ខូ ន លភឹសុ តេ ឯវមាហំសុ – “អម្ហាកម្បិ, អាវុសោ, ភាគំ ទេថា”តិ។ តេ ឯវមាហំសុ – “ន មយំ, អាវុសោ, តុម្ហាកំ ភាគំ ទស្សាម។ កិស្ស តុម្ហេ ន លភិត្ថា”តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, កតិកំ កត្វា ឱក្កន្តានំ អកាមា ភាគំ ទាតុន្តិ។

បំសុកូលបរិយេសនកថា និដ្ឋិតា។

២១៣. ចីវរបដិគ្គាហកសម្មុតិកថា

៣៤២. តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា ចីវរំ អាទាយ អារាមំ អាគច្ឆន្តិ។ តេ បដិគ្គាហកំ អលភមានា បដិហរន្តិ។ ចីវរំ បរិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតំ ភិក្ខុំ ចីវរបដិគ្គាហកំ សម្មន្និតុំ – យោ ន ឆន្ទាគតិំ គច្ឆេយ្យ, ន ទោសាគតិំ គច្ឆេយ្យ, ន មោហាគតិំ គច្ឆេយ្យ, ន ភយាគតិំ គច្ឆេយ្យ, គហិតាគហិតញ្ច ជានេយ្យ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, សម្មន្និតព្ពោ។ បឋមំ ភិក្ខុ យាចិតព្ពោ; យាចិត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ ចីវរបដិគ្គាហកំ សម្មន្នេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ ចីវរបដិគ្គាហកំ សម្មន្នតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ចីវរបដិគ្គាហកស្ស សម្មុតិ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“សម្មតោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ ចីវរបដិគ្គាហកោ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ចីវរបដិគ្គាហកា ភិក្ខូ ចីវរំ បដិគ្គហេត្វា តត្ថេវ ឧជ្ឈិត្វា បក្កមន្តិ។ ចីវរំ នស្សតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ , បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតំ ភិក្ខុំ ចីវរនិទហកំ សម្មន្និតុំ – យោ ន ឆន្ទាគតិំ គច្ឆេយ្យ, ន ទោសាគតិំ គច្ឆេយ្យ, ន មោហាគតិំ គច្ឆេយ្យ, ន ភយាគតិំ គច្ឆេយ្យ, និហិតានិហិតញ្ច ជានេយ្យ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, សម្មន្និតព្ពោ។ បឋមំ ភិក្ខុ យាចិតព្ពោ; យាចិត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ ចីវរនិទហកំ សម្មន្នេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។ “សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ ចីវរនិទហកំ សម្មន្នតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ចីវរនិទហកស្ស សម្មុតិ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“សម្មតោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ ចីវរនិទហកោ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

ចីវរបដិគ្គាហកសម្មុតិកថា និដ្ឋិតា។

២១៤. ភណ្ឌាគារសម្មុតិអាទិកថា

៣៤៣. តេន ខោ បន សមយេន ចីវរនិទហកោ ភិក្ខុ មណ្ឌបេបិ រុក្ខមូលេបិ និព្ពកោសេបិ ចីវរំ និទហតិ, ឧន្ទូរេហិបិ ឧបចិកាហិបិ ខជ្ជន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ភណ្ឌាគារំ សម្មន្និតុំ, យំ សង្ឃោ អាកង្ខតិ វិហារំ វា អឌ្ឍយោគំ វា បាសាទំ វា ហម្មិយំ វា គុហំ វា។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, សម្មន្និតព្ពោ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ វិហារំ ភណ្ឌាគារំ សម្មន្នេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ វិហារំ ភណ្ឌាគារំ សម្មន្នតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស វិហារស្ស ភណ្ឌាគារស្ស សម្មុតិ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“សម្មតោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមោ វិហារោ ភណ្ឌាគារំ។ ខមតិ សង្ឃស្ស , តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស ភណ្ឌាគារេ ចីវរំ អគុត្តំ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតំ ភិក្ខុំ ភណ្ឌាគារិកំ សម្មន្និតុំ – យោ ន ឆន្ទាគតិំ គច្ឆេយ្យ, ន ទោសាគតិំ គច្ឆេយ្យ, ន មោហាគតិំ គច្ឆេយ្យ, ន ភយាគតិំ គច្ឆេយ្យ, គុត្តាគុត្តញ្ច ជានេយ្យ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, សម្មន្និតព្ពោ។ បឋមំ ភិក្ខុ យាចិតព្ពោ; យាចិត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ ភណ្ឌាគារិកំ សម្មន្នេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ ភណ្ឌាគារិកំ សម្មន្នតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ភណ្ឌាគារិកស្ស សម្មុតិ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“សម្មតោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ ភណ្ឌាគារិកោ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ភណ្ឌាគារិកំ វុដ្ឋាបេន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, ភណ្ឌាគារិកោ វុដ្ឋាបេតព្ពោ។ យោ វុដ្ឋាបេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃស្ស ភណ្ឌាគារេ ចីវរំ ឧស្សន្នំ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ , សម្មុខីភូតេន សង្ឃេន ភាជេតុន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃោ ចីវរំ ភាជេន្តោ កោលាហលំ អកាសិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតំ ភិក្ខុំ ចីវរភាជកំ សម្មន្និតុំ – យោ ន ឆន្ទាគតិំ គច្ឆេយ្យ, ន ទោសាគតិំ គច្ឆេយ្យ, ន មោហាគតិំ គច្ឆេយ្យ, ន ភយាគតិំ គច្ឆេយ្យ, ភាជិតាភាជិតញ្ច ជានេយ្យ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, សម្មន្និតព្ពោ។ បឋមំ ភិក្ខុ យាចិតព្ពោ; យាចិត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ ចីវរភាជកំ សម្មន្នេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ ចីវរភាជកំ សម្មន្នតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ចីវរភាជកស្ស សម្មុតិ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“សម្មតោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ ចីវរភាជកោ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

អថ ខោ ចីវរភាជកានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “កថំ នុ ខោ ចីវរំ ភាជេតព្ព”ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បឋមំ ឧច្ចិនិត្វា តុលយិត្វា វណ្ណាវណ្ណំ កត្វា ភិក្ខូ គណេត្វា វគ្គំ ពន្ធិត្វា ចីវរ

បដិវីសំ បបេតុន្តិ។

អថ ខោ ចីវរភាជកានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “កថំ នុ ខោ សាមណេរានំ ចីវរបដិវីសោ ទាតព្ពោ”តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សាមណេរានំ ឧបឌ្ឍបដិវីសំ ទាតុន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ សកេន ភាគេន ឧត្តរិតុកាមោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧត្តរន្តស្ស សកំ ភាគំ ទាតុន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ អតិរេកភាគេន ឧត្តរិតុកាមោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អនុក្ខេបេ ទិន្នេ អតិរេកភាគំ ទាតុន្តិ។

អថ ខោ ចីវរភាជកានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “កថំ នុ ខោ ចីវរបដិវីសោ ទាតព្ពោ, អាគតបដិបាដិយា [អាគតាគតបដិបាដិយា (ក.)] នុ ខោ ឧទាហុ យថាវុឌ្ឍ”ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, វិកលកេ តោសេត្វា កុសបាតំ កាតុន្តិ។

ភណ្ឌាគារសម្មុតិអាទិកថា និដ្ឋិតា។

២១៥. ចីវររជនកថា

៣៤៤. តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ឆកណេនបិ បណ្ឌុមត្តិកាយបិ ចីវរំ រជន្តិ។ ចីវរំ ទុព្ពណ្ណំ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ , ភិក្ខវេ, ឆ រជនានិ – មូលរជនំ, ខន្ធរជនំ, តចរជនំ, បត្តរជនំ, បុប្ផរជនំ, ផលរជនន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ សីតុទកាយ [សីតុន្ទិកាយ (សី.), សីតូទកាយ (ស្យា.)] ចីវរំ រជន្តិ។ ចីវរំ ទុគ្គន្ធំ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, រជនំ បចិតុំ ចុល្លំ រជនកុម្ភិន្តិ។ រជនំ ឧត្តរិយតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧត្តរាឡុម្បំ [ឧត្តរាឡុបំ (យោជនា), ឧត្តរាឡុបំ (ស្យា.)] ពន្ធិតុន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ន ជានន្តិ រជនំ បក្កំ វា អបក្កំ វា។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧទកេ វា នខបិដ្ឋិកាយ វា ថេវកំ ទាតុន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ រជនំ ឱរោបេន្តា កុម្ភឹ អាវិញ្ឆន្តិ [អាវិញ្ឆន្តិ (សី.), អាវដ្ដន្តិ (ស្យា.)]។ កុម្ភី ភិជ្ជតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, រជនុឡុង្កំ [រជនាឡុង្កំ (យោជនា)] ទណ្ឌកថាលកន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូនំ រជនភាជនំ ន សំវិជ្ជតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, រជនកោលម្ពំ រជនឃដន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ បាតិយាបិ បត្តេបិ ចីវរំ ឱមទ្ទន្តិ។ ចីវរំ បរិភិជ្ជតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, រជនទោណិកន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ឆមាយ ចីវរំ បត្ថរន្តិ។ ចីវរំ បំសុកិតំ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តិណសន្ថារកន្តិ។

តិណសន្ថារកោ ឧបចិកាហិ ខជ្ជតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ចីវរវំសំ ចីវររជ្ជុន្តិ។

មជ្ឈេន លគ្គេន្តិ។ រជនំ ឧភតោ គលតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, កណ្ណេ ពន្ធិតុន្តិ។

កណ្ណោ ជីរតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, កណ្ណសុត្តកន្តិ។

វជនំ ឯកតោ គលតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សម្បរិវត្តកំ សម្បរិវត្តកំ វជេតុំ, ន ច អច្ឆិន្នេ ថេវេ បក្កមិតុន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ចីវរំ បត្ថិន្នំ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឧទកេ ឱសារេតុន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ចីវរំ ផរុសំ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ , ភិក្ខវេ, បាណិនា អាកោដេតុន្តិ ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ អច្ឆិន្នកានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ ទន្តកាសាវានិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – សេយ្យថាបិ នាម [សេយ្យថាបិ (?)] គិហី កាមភោគិនោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, អច្ឆិន្នកានិ ចីវរានិ ធារេតព្ពានិ។ យោ ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

ចីវររជនកថា និដ្ឋិតា។

២១៦. ឆិន្នកចីវរានុជាននា

៣៤៥. អថ ខោ ភគវា រាជគហេ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន ទក្ខិណាគិរិ តេន ចារិកំ បក្កាមិ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា មគធខេត្តំ អច្ឆិពទ្ធំ [អច្ចិពទ្ធំ (សី. ស្យា.), អច្ឆិពទ្ធំ (ក.)] បាឡិពទ្ធំ មរិយាទពទ្ធំ សិង្ឃាដកពទ្ធំ, ទិស្វាន អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ – “បស្សសិ នោ ត្វំ, អានន្ទ, មគធខេត្តំ អច្ឆិពទ្ធំ បាឡិពទ្ធំ មរិយាទពទ្ធំ សិង្ឃាដកពទ្ធ”ន្តិ? “ឯវំ, ភន្តេ”តិ។ “ឧស្សហសិ ត្វំ, អានន្ទ, ភិក្ខូនំ ឯវរូបានិ ចីវរានិ សំវិទហិតុ”ន្តិ? “ឧស្សហាមិ, ភគវា”តិ។ អថ ខោ ភគវា ទក្ខិណាគិរិស្មិំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា បុនទេវ រាជគហំ បច្ចាគញ្ឆិ។ អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ សម្ពហុលានំ ភិក្ខូនំ ចីវរានិ សំវិទហិត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច – “បស្សតុ មេ [បស្សថ តុម្ហេ (ក.)], ភន្តេ, ភគវា ចីវរានិ សំវិទហិតានី”តិ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “បណ្ឌិតោ, ភិក្ខវេ, អានន្ទោ; មហាបញ្ញោ, ភិក្ខវេ, អានន្ទោ; យត្រ ហិ នាម មយា សំខិត្តេន ភាសិតស្ស វិត្ថារេន អត្ថំ អាជានិស្សតិ, កុសិម្បិ នាម ករិស្សតិ, អឌ្ឍកុសិម្បិ នាម ករិស្សតិ, មណ្ឌលម្បិ នាម ករិស្សតិ , អឌ្ឍមណ្ឌលម្បិ នាម ករិស្សតិ, វិវដ្ដម្បិ នាម ករិស្សតិ, អនុវិវដ្ដម្បិ នាម ករិស្សតិ, គីវេយ្យកម្បិ នាម ករិស្សតិ, ជង្ឃេយ្យកម្បិ នាម ករិស្សតិ, ពាហន្តម្បិ នាម ករិស្សតិ, ឆិន្នកំ ភវិស្សតិ, សត្ថលូខំ សមណសារុប្បំ បច្ចត្ថិកានញ្ច អនភិច្ឆិតំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឆិន្នកំ សង្ឃាដិំ ឆិន្នកំ ឧត្តរាសង្គំ ឆិន្នកំ អន្តរវាសក”ន្តិ។

ឆិន្នកចីវរានុជាននា និដ្ឋិតា។

២១៧. តិចីវរានុជាននា

៣៤៦. អថ ខោ ភគវា រាជគហេ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន វេសាលី តេន ចារិកំ បក្កាមិ។ អទ្ទស ខោ ភគវា អន្តរា ច រាជគហំ អន្តរា ច វេសាលិំ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នោ សម្ពហុលេ ភិក្ខូ ចីវរេហិ ឧព្ភណ្ឌិតេ [ឧព្ភណ្ឌីកតេ (ស្យា.)] សីសេបិ ចីវរភិសិំ ករិត្វា ខន្ធេបិ ចីវរភិសិំ ករិត្វា កដិយាបិ ចីវរភិសិំ ករិត្វា អាគច្ឆន្តេ, ទិស្វាន ភគវតោ ឯតទហោសិ – “អតិលហុំ ខោ ឥមេ មោឃបុរិសា ចីវរេ ពាហុល្លាយ អាវត្តា ។ យំនូនាហំ ភិក្ខូនំ ចីវរេ សីមំ ពន្ធេយ្យំ, មរិយាទំ ឋបេយ្យ”ន្តិ។ អថ ខោ ភគវា អនុបុព្ពេន ចារិកំ ចរមានោ យេន វេសាលី តទវសរិ។ តត្រ សុទំ ភគវា វេសាលិយំ វិហរតិ គោតមកេ ចេតិយេ។ តេន ខោ បន សមយេន ភគវា សីតាសុ ហេមន្តិកាសុ រត្តីសុ អន្តរដ្ឋកាសុ ហិមបាតសមយេ រត្តិំ អជ្ឈោកាសេ ឯកចីវរោ និសីទិ។ ន ភគវន្តំ សីតំ អហោសិ។ និក្ខន្តេ បឋមេ យាមេ សីតំ ភគវន្តំ អហោសិ។ ទុតិយំ ភគវា ចីវរំ បារុបិ។ ន ភគវន្តំ សីតំ អហោសិ។ និក្ខន្តេ មជ្ឈិមេ យាមេ សីតំ ភគវន្តំ អហោសិ។ តតិយំ ភគវា ចីវរំ បារុបិ។ ន ភគវន្តំ សីតំ អហោសិ។ និក្ខន្តេ បច្ឆិមេ យាមេ ឧទ្ធស្តេ អរុណេ នន្ទិមុខិយា រត្តិយា សីតំ ភគវន្តំ អហោសិ។ ចតុត្ថំ ភគវា ចីវរំ បារុបិ។ ន ភគវន្តំ សីតំ អហោសិ។ អថ ខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ – “យេបិ ខោ តេ កុលបុត្តា ឥមស្មិំ ធម្មវិនយេ សីតាលុកា សីតភីរុកា តេបិ សក្កោន្តិ តិចីវរេន យាបេតុំ។ យំនូនាហំ ភិក្ខូនំ ចីវរេ សីមំ ពន្ធេយ្យំ, មរិយាទំ ឋបេយ្យំ, តិចីវរំ អនុជានេយ្យ”ន្តិ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ឥធាហំ, ភិក្ខវេ, អន្តរា ច រាជគហំ អន្តរា ច វេសាលិំ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នោ អទ្ទសំ សម្ពហុលេ ភិក្ខូ ចីវរេហិ ឧព្ភណ្ឌិតេ សីសេបិ ចីវរភិសិំ ករិត្វា ខន្ធេបិ ចីវរភិសិំ ករិត្វា កដិយាបិ ចីវរភិសិំ ករិត្វា អាគច្ឆន្តេ, ទិស្វាន មេ ឯតទហោសិ

– ‘អតិលហុំ ខោ ឥមេ មោឃបុរិសា ចីវរេ ពាហុល្លាយ អាវត្តា។ យំនូនាហំ ភិក្ខូនំ ចីវរេ សីមំ ពន្ធេយ្យំ, មរិយាទំ ឋបេយ្យ’ន្តិ។ ឥធាហំ, ភិក្ខវេ, សីតាសុ ហេមន្តិកាសុ រត្តីសុ អន្តរដ្ឋកាសុ ហិមបាតសមយេ រត្តិំ អជ្ឈោកាសេ ឯកចីវរោ និសីទិំ។ ន មំ សីតំ អហោសិ។ និក្ខន្តេ បឋមេ យាមេ សីតំ មំ អហោសិ។ ទុតិយាហំ ចីវរំ បារុបិំ។ ន មំ សីតំ អហោសិ។ និក្ខន្តេ មជ្ឈិមេ យាមេ សីតំ មំ អហោសិ។ តតិយាហំ ចីវរំ បារុបិំ។ ន មំ សីតំ អហោសិ។ និក្ខន្តេ បច្ឆិមេ យាមេ ឧទ្ធស្តេ អរុណេ នន្ទិមុខិយា រត្តិយា សីតំ មំ អហោសិ។ ចតុត្ថាហំ ចីវរំ បារុបិំ។ ន មំ សីតំ អហោសិ។ តស្ស មយ្ហំ, ភិក្ខវេ, ឯតទហោសិ – “យេបិ ខោ តេ កុលបុត្តា ឥមស្មិំ ធម្មវិនយេ សីតាលុកា សីតភីរុកា តេបិ សក្កោន្តិ តិចីវរេន យាបេតុំ។ យំនូនាហំ ភិក្ខូនំ ចីវរេ សីមំ ពន្ធេយ្យំ, មរិយាទំ ឋបេយ្យំ , តិចីវរំ អនុជានេយ្យ’ន្តិ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តិចីវរំ – ទិគុណំ សង្ឃាដិំ, ឯកច្ចិយំ ឧត្តរាសង្គំ, ឯកច្ចិយំ អន្តរវាសក”ន្តិ។

តិចីវរានុជាននា និដ្ឋិតា។

២១៨. អតិរេកចីវរកថា

៣៤៧. [បារា. ៤៦១] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ភគវតា តិចីវរំ អនុញ្ញាតន្តិ អញ្ញេនេវ តិចីវរេន គាមំ បវិសន្តិ, អញ្ញេន តិចីវរេន អារាមេ អច្ឆន្តិ, អញ្ញេន តិចីវរេន នហានំ ឱតរន្តិ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ អតិរេកចីវរំ ធារេស្សន្តី”តិ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ន, ភិក្ខវេ, អតិរេកចីវរំ ធារេតព្ពំ។ យោ ធារេយ្យ, យថាធម្មោ ការេតព្វោ”តិ។

[បារា. ៤៦១] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ អានន្ទស្ស អតិរេកចីវរំ ឧប្បន្នំ ហោតិ។ អាយស្មា ច អានន្ទោ តំ ចីវរំ អាយស្មតោ សារិបុត្តស្ស ទាតុកាមោ ហោតិ។ អាយស្មា ច សារិបុត្តោ សាកេតេ វិហរតិ។ អថ ខោ អាយស្មតោ អានន្ទស្ស ឯតទហោសិ – “ភគវតា សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ‘ន អតិរេកចីវរំ ធារេតព្ព’ន្តិ។ ឥទញ្ច មេ អតិរេកចីវរំ ឧប្បន្នំ ។ អហញ្ចិមំ ចីវរំ អាយស្មតោ សារិបុត្តស្ស ទាតុកាមោ។ អាយស្មា ច សារិបុត្តោ សាកេតេ វិហរតិ។ កថំ នុ ខោ មយា បដិបជ្ជិតព្ព”ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ។ “កីវចិរំ បនានន្ទ, សារិបុត្តោ អាគច្ឆិស្សតី”តិ? “នវមំ វា, ភគវា, ទិវសំ, ទសមំ វា”តិ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ទសាហបរមំ អតិរេកចីវរំ ធារេតុ”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូនំ អតិរេកចីវរំ ឧប្បន្នំ ហោតិ។ អថ ខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “កថំ នុ ខោ អម្ហេហិ អតិរេកចីវរេ បដិបជ្ជិតព្ព”ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អតិរេកចីវរំ វិកប្បេតុន្តិ។

៣៤៨. អថ ខោ ភគវា វេសាលិយំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន ពារាណសី តេន ចារិកំ បក្កាមិ។ អនុបុព្ពេន ចារិកំ ចរមានោ យេន ពារាណសី តទវសរិ។ តត្រ សុទំ ភគវា ពារាណសិយំ វិហរតិ ឥសិបតនេ មិគទាយេ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ អន្តរវាសកោ ឆិទ្ទោ ហោតិ។ អថ ខោ តស្ស ភិក្ខុនោ ឯតទហោសិ – “ភគវតា តិចីវរំ អនុញ្ញាតំ – ទិគុណា សង្ឃាដិ, ឯកច្ចិយោ ឧត្តរាសង្គោ , ឯកច្ចិយោ អន្តរវាសកោ។ អយញ្ច មេ អន្តរវាសកោ ឆិទ្ទោ។ យំនូនាហំ អគ្គឡំ អច្ឆុបេយ្យំ, សមន្តតោ ទុបដ្ដំ ភវិស្សតិ, មជ្ឈេ ឯកច្ចិយ”ន្តិ។ អថ ខោ សោ ភិក្ខុ អគ្គឡំ អច្ឆុបេសិ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា សេនាសនចារិកំ អាហិណ្ឌន្តោ តំ ភិក្ខុំ អគ្គឡំ អច្ឆុបេន្តំ [អច្ឆុបន្តំ (ក.)], ទិស្វាន យេន សោ ភិក្ខុ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោច – “កិំ ត្វំ, ភិក្ខុ, ករោសី”តិ? “អគ្គឡំ, ភគវា, អច្ឆុបេមី”តិ។ “សាធុ សាធុ, ភិក្ខុ; សាធុ ខោ ត្វំ, ភិក្ខុ, អគ្គឡំ អច្ឆុបេសី”តិ ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អហតានំ ទុស្សានំ អហតកប្បានំ ទិគុណំ សង្ឃាដិំ, ឯកច្ចិយំ ឧត្តរាសង្គំ, ឯកច្ចិយំ អន្តរវាសកំ; ឧតុទ្ធដានំ ទុស្សានំ ចតុគ្គុណំ សង្ឃាដិំ, ទិគុណំ ឧត្តរាសង្គំ, ទិគុណំ អន្តរវាសកំ; បំសុកូលេ យាវទត្ថំ; បាបណិកេ ឧស្សាហោ ករណីយោ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អគ្គឡំ តុន្នំ ឱវដ្ដិកំ កណ្ឌុសកំ ទឡ្ហីកម្ម”ន្តិ។

អតិរេកចីវរកថា និដ្ឋិតា។

២១៩. វិសាខាវត្ថុ

៣៤៩. អថ ខោ ភគវា ពារាណសិយំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន សាវត្ថិ តេន ចារិកំ បក្កាមិ។ អនុបុព្ពេន ចារិកំ ចរមានោ យេន សាវត្ថិ តទវសរិ។ តត្រ សុទំ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ។

អថ ខោ វិសាខា មិគារមាតា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ វិសាខំ មិគារមាតរំ ភគវា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ។ អថ ខោ វិសាខា មិគារមាតា, ភគវតា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតា សមាទបិតា សមុត្តេជិតា សម្បហំសិតា, ភគវន្តំ ឯតទវោច – "អធិវាសេតុ មេ, ភន្តេ, ភគវា ស្វាតនាយ ភត្តំ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេនា"តិ។ អធិវាសេសិ ភគវា តុណ្ហីភាវេន។ អថ ខោ វិសាខា មិគារមាតា ភគវតោ អធិវាសនំ វិទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ។

តេន ខោ បន សមយេន តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន ចាតុទ្ទីបិកោ មហាមេឃោ បាវស្សិ។ អថ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – "យថា, ភិក្ខវេ, ជេតវនេ វស្សតិ ឯវំ ចតូសុ ទីបេសុ វស្សតិ។ ឱវស្សាបេថ, ភិក្ខវេ, កាយំ។ អយំ បច្ឆិមកោ ចាតុទ្ទីបិកោ មហាមេឃោ"តិ។ "ឯវំ, ភន្តេ"តិ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បដិស្សុណិត្វា និក្ខិត្តចីវរា កាយំ ឱវស្សាបេន្តិ។ អថ ខោ វិសាខា មិគារមាតា បណីតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ បដិយាទាបេត្វា ទាសិំ អាណាបេសិ – "គច្ឆ, ជេ។ អារាមំ គន្ត្វា កាលំ អារោចេហិ – កាលោ, ភន្តេ, និដ្ឋិតំ ភត្ត"ន្តិ។ "ឯវំ, អយ្យេ"តិ ខោ សា ទាសី វិសាខាយ មិគារមាតុយា បដិស្សុណិត្វា អារាមំ គន្ត្វា អទ្ទស ភិក្ខូ និក្ខិត្តចីវរេ កាយំ ឱវស្សាបេន្តេ, ទិស្វាន 'នត្ថិ អារាមេ ភិក្ខូ, អាជីវកា កាយំ ឱវស្សាបេន្តី'តិ យេន វិសាខា មិគារមាតា តេនុបសង្កមិ ; ឧបសង្កមិត្វា វិសាខំ មិគារមាតរំ ឯតទវោច – "នត្ថយ្យេ, អារាមេ ភិក្ខូ, អាជីវកា កាយំ ឱវស្សាបេន្តី"តិ។ អថ ខោ វិសាខាយ មិគារមាតុយា បណ្ឌិតាយ វិយត្តាយ មេធាវិនិយា ឯតទហោសិ – "និស្សំសយំ ខោ អយ្យា និក្ខិត្តចីវរា កាយំ ឱវស្សាបេន្តិ។ សាយំ ពាលា មញ្ញិត្ថ – នត្ថិ អារាមេ ភិក្ខូ, អាជីវកា កាយំ ឱវស្សាបេន្តី"តិ, បុន ទាសិំ អាណាបេសិ – "គច្ឆ, ជេ។ អារាមំ គន្ត្វា កាលំ អារោចេហិ – កាលោ, ភន្តេ, និដ្ឋិតំ ភត្ត"ន្តិ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ គត្តានិ សីតីករិត្វា [សីតីករិត្វា (ស្យា.)] កល្លកាយា ចីវរានិ គហេត្វា យថាវិហារំ បវិសឹសុ។ អថ ខោ សា ទាសី អារាមំ គន្ត្វា ភិក្ខូ អបស្សន្តី 'នត្ថិ អារាមេ ភិក្ខូ, សុញ្ញោ អារាមោ'តិ យេន វិសាខា មិគារមាតា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា វិសាខំ មិគារមាតរំ ឯតទវោច – "នត្ថយ្យេ, អារាមេ ភិក្ខូ, សុញ្ញោ អារាមោ"តិ។ អថ ខោ វិសាខាយ មិគារមាតុយា បណ្ឌិតាយ វិយត្តាយ មេធាវិនិយា ឯតទហោសិ – "និស្សំសយំ ខោ អយ្យា គត្តានិ សីតីករិត្វា កល្លកាយា ចីវរានិ គហេត្វា យថាវិហារំ បវិដ្ឋា។ សាយំ ពាលា មញ្ញិត្ថ – នត្ថិ អារាមេ ភិក្ខូ, សុញ្ញោ អារាមោ"តិ, បុន ទាសិំ អាណាបេសិ – "គច្ឆ, ជេ។ អារាមំ គន្ត្វា កាលំ អារោចេហិ – កាលោ, ភន្តេ, និដ្ឋិតំ ភត្ត"ន្តិ។

៣៥០. អថ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – "សន្ទហថ [សន្នហថ (សី. ស្យា.)], ភិក្ខវេ, បត្តចីវរំ; កាលោ ភត្តស្សា"តិ។ "ឯវំ, ភន្តេ"តិ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បច្ចស្សោសុំ។ អថ ខោ ភគវា បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ – សេយ្យថាបិ នាម ពលវា បុរិសោ សម្មិញ្ជិតំ វា ពាហំ បសារេយ្យ, បសារិតំ វា ពាហំ សមិញ្ជេយ្យ, ឯវមេវ – ជេតវនេ អន្តរហិតោ វិសាខាយ មិគារមាតុយា កោដ្ឋកេ បាតុរហោសិ។ និសីទិ ភគវា បញ្ញត្តេ អាសនេ សទ្ធឹ ភិក្ខុសង្ឃេន។ អថ ខោ វិសាខា មិគារមាតា – "អច្ឆរិយំ វត ភោ! អព្ភុតំ វត ភោ! តថាគតស្ស មហិទ្ធិកតា មហានុភាវតា, យត្រ ហិ នាម ជណ្ណុកមត្តេសុបិ ឱឃេសុ បវត្តមានេសុ, កដិមត្តេសុបិ ឱឃេសុ បវត្តមានេសុ, ន ហិ នាម ឯកភិក្ខុស្សបិ [បវត្តមានេសុ ន ឯកភិក្ខុស្សបិ (?)] បាទា វា ចីវរានិ វា អល្លានិ ភវិស្សន្តី"តិ – ហដ្ឋា ឧទគ្គា ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេត្វា សម្បវារេត្វា ភគវន្តំ ភុត្តាវិំ ឱនីតបត្តបាណិំ ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ វិសាខា មិគារមាតា ភគវន្តំ ឯតទវោច – "អដ្ឋាហំ, ភន្តេ, ភគវន្តំ វរានិ យាចាមី"តិ។ "អតិក្កន្តវរា ខោ, វិសាខេ, តថាគតា"តិ។ "យានិ ច, ភន្តេ, កប្បិយានិ យានិ ច អនវជ្ជានី"តិ។ "វទេហិ, វិសាខេ"តិ។ "ឥច្ឆាមហំ, ភន្តេ, សង្ឃស្ស យាវជីវំ វស្សិកសាដិកំ ទាតុំ, អាគន្តុកភត្តំ ទាតុំ, គមិកភត្តំ ទាតុំ, គិលានភត្តំ ទាតុំ, គិលានុបដ្ឋាកភត្តំ ទាតុំ, គិលានភេសជ្ជំ ទាតុំ, ធុវយាគុំ ទាតុំ, ភិក្ខុនិសង្ឃស្ស ឧទកសាដិកំ ទាតុ"ន្តិ។ "កិំ បន ត្វំ, វិសាខេ, អត្ថវសំ សម្បស្សមានា តថាគតំ អដ្ឋ វរានិ យាចសី"តិ?

"ឥធាហំ, ភន្តេ, ទាសិំ អាណាបេសឹ – 'គច្ឆ, ជេ។ អារាមំ គន្ត្វា កាលំ អារោចេហិ – កាលោ, ភន្តេ, និដ្ឋិតំ ភត្ត'"ន្តិ។ អថ ខោ សា, ភន្តេ, ទាសី អារាមំ គន្ត្វា អទ្ទស ភិក្ខូ និក្ខិត្តចីវរេ កាយំ ឱវស្សាបេន្តេ, ទិស្វាន "នត្ថិ អារាមេ ភិក្ខូ, អាជីវកា កាយំ ឱវស្សាបេន្តី"តិ យេនាហំ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា មំ ឯតទវោច – "នត្ថយ្យេ, អារាមេ ភិក្ខូ, អាជីវកា កាយំ ឱវស្សាបេន្តី"តិ។ អសុចិ, ភន្តេ, នគ្គិយំ ជេគុច្ឆំ បដិកូលំ។ ឥមាហំ, ភន្តេ, អត្ថវសំ សម្បស្សមានា ឥច្ឆាមិ សង្ឃស្ស យាវជីវំ វស្សិកសាដិកំ ទាតុំ។

"បុន ចបរំ, ភន្តេ, អាគន្តុកោ ភិក្ខុ ន វីថិកុសលោ ន គោចរកុសលោ កិលន្តោ បិណ្ឌាយ ចរតិ។ សោ មេ អាគន្តុកភត្តំ ភុញ្ជិត្វា វីថិកុសលោ គោចរកុសលោ អកិលន្តោ បិណ្ឌាយ ចរិស្សតិ។ ឥមាហំ, ភន្តេ, អត្ថវសំ សម្បស្សមានា ឥច្ឆាមិ សង្ឃស្ស យាវជីវំ អាគន្តុកភត្តំ ទាតុំ។

“បុន ចបរំ, ភន្តេ, គមិកោ ភិក្ខុ អត្តនោ ភត្តំ បរិយេសមានោ សត្ថា វា វិហាយិស្សតិ, យត្ថ វា វាសំ គន្តុកាមោ ភវិស្សតិ តត្ថ វិកាលេ ឧបគច្ឆិស្សតិ, កិលន្តោ អទ្ធានំ គមិស្សតិ។ សោ មេ គមិកភត្តំ ភុញ្ជិត្វា សត្ថាន វិហាយិស្សតិ, យត្ថ វាសំ គន្តុកាមោ ភវិស្សតិ តត្ថ កាលេ ឧបគច្ឆិស្សតិ, អកិលន្តោ អទ្ធានំ គមិស្សតិ។ ឥមាហំ, ភន្តេ, អត្ថវសំ សម្បស្សមានា ឥច្ឆាមិ សង្ឃស្ស យាវជីវំ គមិកភត្តំ ទាតុំ។

“បុន ចបរំ, ភន្តេ, គិលានស្ស ភិក្ខុនោ សប្បាយានិ ភោជនានិ អលភន្តស្ស អាពាធោ វា អភិវឌ្ឍិស្សតិ, កាលំកិរិយា វា ភវិស្សតិ។ តស្ស មេ គិលានភត្តំ ភុត្តស្ស អាពាធោ ន អភិវឌ្ឍិស្សតិ, កាលំកិរិយា ន ភវិស្សតិ។ ឥមាហំ, ភន្តេ, អត្ថវសំ សម្បស្សមានា ឥច្ឆាមិ សង្ឃស្ស យាវជីវំ គិលានភត្តំ ទាតុំ ។ “បុន ចបរំ, ភន្តេ, គិលានុបដ្ឋាកោ ភិក្ខុ អត្តនោ ភត្តំ បរិយេសមានោ គិលានស្ស ឧស្សូរេ ភត្តំ នីហរិស្សតិ, ភត្តច្ឆេទំ ករិស្សតិ។ សោ មេ គិលានុបដ្ឋាកភត្តំ ភុញ្ជិត្វា គិលានស្ស កាលេន ភត្តំ នីហរិស្សតិ, ភត្តច្ឆេទំ ន ករិស្សតិ។ ឥមាហំ, ភន្តេ, អត្ថវសំ សម្បស្សមានា ឥច្ឆាមិ សង្ឃស្ស យាវជីវំ គិលានុបដ្ឋាកភត្តំ ទាតុំ។

“បុន ចបរំ, ភន្តេ, គិលានស្ស ភិក្ខុនោ សប្បាយានិ ភេសជ្ជានិ អលភន្តស្ស អាពាធោ វា អភិវឌ្ឍិស្សតិ, កាលំកិរិយា វា ភវិស្សតិ។ តស្ស មេ គិលានភេសជ្ជំ បរិភុត្តស្ស អាពាធោ ន អភិវឌ្ឍិស្សតិ, កាលំកិរិយា ន ភវិស្សតិ។ ឥមាហំ, ភន្តេ, អត្ថវសំ សម្បស្សមានា ឥច្ឆាមិ សង្ឃស្ស យាវជីវំ គិលានភេសជ្ជំ ទាតុំ។

“បុន ចបរំ, ភន្តេ, ភគវតា អន្ធកវិន្ទេ ទសានិសំសេ សម្បស្សមានេន យាគុ អនុញ្ញាតា។ ត្យាហំ, ភន្តេ, អានិសំសេ សម្បស្សមានា ឥច្ឆាមិ សង្ឃស្ស យាវជីវំ ធុវយាគុំ ទាតុំ។

“ឥធ, ភន្តេ, ភិក្ខុនិយោ អចិរវតិយា នទិយា វេសិយាហិ សទ្ធិំ នគ្គា ឯកតិត្ថេ នហាយន្តិ។ តា, ភន្តេ, វេសិយា ភិក្ខុនិយោ ឧប្បណ្ឌេសុំ – ‘កឹ នុ ខោ នាម តុម្ហាកំ, អយ្យេ, ទហរានំ [ទហរានំ ទហរានំ (សី.)] ព្រហ្មចរិយំ ចិណ្ណេន, ននុ នាម កាមា បរិភុញ្ជិតព្ពា; យទា ជិណ្ណា ភវិស្សថ តទា ព្រហ្មចរិយំ ចរិស្សថ។ ឯវំ តុម្ហាកំ ឧភោ អត្ថា បរិគ្គហិតា ភវិស្សន្តី’តិ។ តា, ភន្តេ, ភិក្ខុនិយោ វេសិយាហិ ឧប្បណ្ឌិយមានា មង្កូ អហេសុំ។ អសុចិ, ភន្តេ, មាតុគាមស្ស នគ្គិយំ ជេគុច្ឆំ បដិក្កូលំ។ ឥមាហំ, ភន្តេ, អត្ថវសំ សម្បស្សមានា ឥច្ឆាមិ ភិក្ខុនិសង្ឃស្ស យាវជីវំ ឧទកសាដិកំ ទាតុ”ន្តិ។

៣៥១. “កឹ បន ត្វំ, វិសាខេ, អានិសំសំ សម្បស្សមានា តថាគតំ អដ្ឋ វរានិ យាចសី”តិ? “ឥធ, ភន្តេ, ទិសាសុ វស្សំវុដ្ឋា ភិក្ខូ សាវត្ថិំ អាគច្ឆិស្សន្តិ ភគវន្តំ ទស្សនាយ។ តេ ភគវន្តំ ឧបសង្កមិត្វា បុច្ឆិស្សន្តិ – ‘ឥត្ថន្នាមោ, ភន្តេ, ភិក្ខុ កាលង្កតោ, តស្ស កា គតិ កោ អភិសម្បរាយោ’តិ? តំ ភគវា ព្យាករិស្សតិ សោតាបត្តិផលេ វា សកទាគាមិផលេ វា អនាគាមិផលេ វា អរហត្តេ វា។ ត្យាហំ ឧបសង្កមិត្វា បុច្ឆិស្សាមិ – ‘អាគតបុព្ពា នុ ខោ, ភន្តេ, តេន អយ្យេន សាវត្ថី’តិ? សចេ មេ វក្ខន្តិ – ‘អាគតបុព្ពា តេន ភិក្ខុនា សាវត្ថី’តិ និដ្ឋមេត្ថ គច្ឆិស្សាមិ – និស្សំសយំ មេ បរិភុត្តំ តេន អយ្យេន វស្សិកសាដិកា វា អាគន្តុកភត្តំ វា គមិកភត្តំ វា គិលានភត្តំ វា គិលានុបដ្ឋាកភត្តំ វា គិលានភេសជ្ជំ វា ធុវយាគុ វាតិ។ តស្សា មេ តទនុស្សរន្តិយា បាមុជ្ជំ ជាយិស្សតិ, បមុទិតាយ បីតិ ជាយិស្សតិ, បីតិមនាយ កាយោ បស្សម្ភិស្សតិ, បស្សទ្ធកាយា សុខំ វេទិយិស្សាមិ, សុខិនិយា ចិត្តំ សមាធិយិស្សតិ។ សា មេ ភវិស្សតិ ឥន្ទ្រិយភាវនា ពលភាវនា ពោជ្ឈង្គភាវនា។ ឥមាហំ, ភន្តេ, អានិសំសំ សម្បស្សមានា តថាគតំ អដ្ឋ វរានិ យាចាមី”តិ។ “សាធុ សាធុ, វិសាខេ; សាធុ ខោ ត្វំ, វិសាខេ, ឥមំ អានិសំសំ សម្បស្សមានា តថាគតំ អដ្ឋ វរានិ យាចសិ។ អនុជានាមិ តេ, វិសាខេ, អដ្ឋ វរានី”តិ។ អថ ខោ ភគវា វិសាខំ មិគារមាតរំ ឥមាហិ គាថាហិ អនុមោទិ –

“យា អន្នបានំ ទទតិប្បមោទិតា;
សីលូបបន្នា សុគតស្ស សាវិកា;
ទទាតិ ទានំ អភិភុយ្យ មច្ឆរំ;
សោវគ្គិកំ សោកនុទំ សុខាវហំ។

“ទិព្ពំ សា លភតេ អាយុំ [ទិព្ពំ ពលំ សា លភតេ ច អាយុំ (សី. ស្យា.)];
អាគម្ម មគ្គំ វិរជំ អនង្គណំ;
សា បុញ្ញកាមា សុខិនី អនាមយា;
សគ្គម្ហិ កាយម្ហិ ចិរំ បមោទតី”តិ។

៣៥២. អថ ខោ ភគវា វិសាខំ មិគារមាតរំ ឥមាហិ គាថាហិ អនុមោទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, វស្សិកសាដិកំ, អាគន្តុកភត្តំ, គមិកភត្តំ, គិលានភត្តំ, គិលានុបដ្ឋាកភត្តំ, គិលានភេសជ្ជំ, ធុវយាគុំ, ភិក្ខុនិសង្ឃស្ស ឧទកសាដិក”ន្តិ។

វិសាខាវត្ថុ និដ្ឋិតំ។

វិសាខាភាណវារោ និដ្ឋិតោ។

២២០. និសីទនាទិអនុជាននា

៣៥៣. តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ បណីតានិ ភោជនានិ ភុញ្ជិត្វា មុដ្ឋស្សតី អសម្បជានា និទ្ទំ ឱក្កមន្តិ។ តេសំ មុដ្ឋស្សតីនំ អសម្បជានានំ និទ្ទំ ឱក្កមន្តានំ សុបិនន្តេន អសុចិ មុច្ចតិ, សេនាសនំ អសុចិនា មក្ខិយតិ។ អថ ខោ ភគវា អាយស្មតា អានន្ទេន បច្ឆាសមណេន សេនាសនចារិកំ អាហិណ្ឌន្តោ អទ្ទស សេនាសនំ អសុចិនា មក្ខិតំ, ទិស្វាន អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ – “កិំ ឯតំ, អានន្ទ, សេនាសនំ មក្ខិត”ន្តិ? “ឯតរហិ, ភន្តេ, ភិក្ខូ បណីតានិ ភោជនានិ ភុញ្ជិត្វា មុដ្ឋស្សតី អសម្បជានា និទ្ទំ ឱក្កមន្តិ។ តេសំ មុដ្ឋស្សតីនំ អសម្បជានានំ និទ្ទំ ឱក្កមន្តានំ សុបិនន្តេន អសុចិ មុច្ចតិ; តយិទំ, ភគវា, សេនាសនំ អសុចិនា មក្ខិត”ន្តិ។ “ឯវមេតំ, អានន្ទ, ឯវមេតំ, អានន្ទ។ មុច្ចតិ ហិ, អានន្ទ, មុដ្ឋស្សតីនំ អសម្បជានានំ និទ្ទំ ឱក្កមន្តានំ សុបិនន្តេន អសុចិ។ យេ តេ, អានន្ទ, ភិក្ខូ ឧបដ្ឋិតស្សតី សម្បជានា និទ្ទំ ឱក្កមន្តិ, តេសំ អសុចិ ន មុច្ចតិ។ យេបិ តេ, អានន្ទ, បុថុជ្ជនា កាមេសុ វីតរាគា, តេសម្បិ អសុចិ ន មុច្ចតិ។ អដ្ឋានមេតំ, អានន្ទ, អនវកាសោ យំ អរហតោ អសុចិ មុច្ចេយ្យា”តិ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ឥធាហំ, ភិក្ខវេ, អានន្ទេន បច្ឆាសមណេន សេនាសនចារិកំ អាហិណ្ឌន្តោ អទ្ទសំ សេនាសនំ អសុចិនា មក្ខិតំ, ទិស្វាន អានន្ទំ អាមន្តេសិំ ‘កិំ ឯតំ, អានន្ទ, សេនាសនំ មក្ខិត’ន្តិ? ‘ឯតរហិ, ភន្តេ, ភិក្ខូ បណីតានិ ភោជនានិ ភុញ្ជិត្វា មុដ្ឋស្សតី អសម្បជានា និទ្ទំ ឱក្កមន្តិ។ តេសំ មុដ្ឋស្សតីនំ អសម្បជានានំ និទ្ទំ ឱក្កមន្តានំ សុបិនន្តេន អសុចិ មុច្ចតិ; តយិទំ, ភគវា, សេនាសនំ អសុចិនា មក្ខិត’ន្តិ។ ‘ឯវមេតំ, អានន្ទ, ឯវមេតំ, អានន្ទ, មុច្ចតិ ហិ, អានន្ទ, មុដ្ឋស្សតីនំ អសម្បជានានំ និទ្ទំ ឱក្កមន្តានំ សុបិនន្តេន អសុចិ។ យេ តេ, អានន្ទ, ភិក្ខូ ឧបដ្ឋិតស្សតី សម្បជានា និទ្ទំ ឱក្កមន្តិ, តេសំ អសុចិ ន មុច្ចតិ។ យេបិ តេ, អានន្ទ, បុថុជ្ជនា កាមេសុ វីតរាគា តេសម្បិ អសុចិ ន មុច្ចតិ។ អដ្ឋានមេតំ, អានន្ទ, អនវកាសោ យំ អរហតោ អសុចិ មុច្ចេយ្យា’”តិ។

“បញ្ចិមេ, ភិក្ខវេ, អាទីនវា មុដ្ឋស្សតិស្ស អសម្បជានស្ស និទ្ទំ ឱក្កមតោ – ទុក្ខំ សុបតិ, ទុក្ខំ បដិពុជ្ឈតិ, បាបកំ សុបិនំ បស្សតិ, ទេវតា ន រក្ខន្តិ, អសុចិ មុច្ចតិ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ច អាទីនវា មុដ្ឋស្សតិស្ស អសម្បជានស្ស និទ្ទំ ឱក្កមតោ។

“បញ្ចិមេ , ភិក្ខវេ, អានិសំសា ឧបដ្ឋិតស្សតិស្ស សម្បជានស្ស និទ្ទំ ឱក្កមតោ – សុខំ សុបតិ, សុខំ បដិពុជ្ឈតិ, ន បាបកំ សុបិនំ បស្សតិ, ទេវតា រក្ខន្តិ, អសុចិ ន មុច្ចតិ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ច អានិសំសា ឧបដ្ឋិតស្សតិស្ស សម្បជានស្ស និទ្ទំ ឱក្កមតោ។

“អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, កាយគុត្តិយា ចីវរគុត្តិយា សេនាសនគុត្តិយា និសីទន”ន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អតិខុទ្ទកំ និសីទនំ ន សព្ពំ សេនាសនំ សំគោបេតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, យាវមហន្តំ បច្ចត្ថរណំ អាកង្ខតិ តាវមហន្តំ បច្ចត្ថរណំ កាតុន្តិ។

៣៥៤. តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ អានន្ទស្ស ឧបជ្ឈាយស្ស អាយស្មតោ ពេលដ្ឋសីសស្ស ថុល្លកច្ឆាពាធោ ហោតិ។ តស្ស លសិកាយ ចីវរានិ កាយេ លគ្គន្តិ។ តានិ ភិក្ខូ ឧទកេន តេមេត្វា តេមេត្វា អបកឌ្ឍន្តិ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា សេនាសនចារិកំ អាហិណ្ឌន្តោ តេ ភិក្ខូ តានិ ចីវរានិ ឧទកេន តេមេត្វា តេមេត្វា អបកឌ្ឍន្តេ, ទិស្វាន យេន តេ ភិក្ខូ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា តេ ភិក្ខូ ឯតទវោច – “កិំ ឥមស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ អាពាធោ”តិ? “ឥមស្ស, ភន្តេ, អាយស្មតោ ថុល្លកច្ឆាពាធោ។ លសិកាយ ចីវរានិ កាយេ លគ្គន្តិ។ តានិ មយំ ឧទកេន តេមេត្វា តេមេត្វា អបកឌ្ឍាមា”តិ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ កថំ

កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, យស្ស កណ្ឌុ វា បិឡកា វា អស្សាវោ វា ថុល្លកច្ឆុ វា អាពាធោ កណ្ឌុប្បដិច្ឆាទិ”ន្តិ។

៣៥៥. អថ ខោ វិសាខា មិគារមាតា មុខបុញ្ឆនចោឡំ [មុខបុញ្ឆនចោឡំ (ក.)] អាទាយ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ វិសាខា មិគារមាតា ភគវន្តំ ឯតទវោច – “បដិគ្គណ្ហាតុ មេ, ភន្តេ, ភគវា មុខបុញ្ឆនចោឡំ, យំ មមស្ស ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយា”តិ។ បដិគ្គហេសិ ភគវា មុខបុញ្ឆនចោឡំ។ អថ ខោ ភគវា វិសាខំ មិគារមាតរំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ។ អថ ខោ វិសាខា មិគារមាតា ភគវតា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតា សមាទបិតា សមុត្តេជិតា សម្បហំសិតា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, មុខបុញ្ឆនចោឡក”ន្តិ [មុខបុញ្ឆនចោលន្តិ (ស្យា.)]។

៣៥៦. តេន ខោ បន សមយេន រោជោ មល្លោ អាយស្មតោ អានន្ទស្ស សហាយោ ហោតិ។ រោជស្ស មល្លស្ស ខោមបិលោតិកា អាយស្មតោ អានន្ទស្ស ហត្ថេ និក្ខិត្តា ហោតិ។ អាយស្មតោ ច អានន្ទស្ស ខោមបិលោតិកាយ អត្ថោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស វិស្សាសំ គហេតុំ – សន្ទិដ្ឋោ ច ហោតិ, សម្ភត្តោ ច, អាលបិតោ ច, ជីវតិ ច, ជានាតិ ច, គហិតេ មេ អត្តមនោ ភវិស្សតីតិ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឥមេហិ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស វិស្សាសំ គហេតុន្តិ។

៣៥៧. តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូនំ បរិបុណ្ណំ ហោតិ តិចីវរំ។ អត្ថោ ច ហោតិ បរិស្សាវនេហិបិ ថវិកាហិបិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បរិក្ខារចោឡកន្តិ។

និសីទនាទិអនុជាននា និដ្ឋិតា។

២២១. បច្ឆិមវិកប្បនុបគចីវរាទិកថា

៣៥៨. អថ ខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “យានិ តានិ ភគវតា អនុញ្ញាតានិ តិចីវរន្តិ វា វស្សិកសាដិកាតិ វា និសីទនន្តិ វា បច្ចត្ថរណន្តិ វា កណ្ឌុប្បដិច្ឆាទីតិ វា មុខបុញ្ឆនចោឡន្តិ វា បរិក្ខារចោឡន្តិ វា, សព្ពានិ តានិ អធិដ្ឋាតព្ពានិ នុ ខោ, ឧទាហុ, វិកប្បេតព្ពានី”តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តិចីវរំ អធិដ្ឋាតុំ ន វិកប្បេតុំ; វស្សិកសាដិកំ វស្សានំ ចាតុមាសំ អធិដ្ឋាតុំ, តតោ បរំ វិកប្បេតុំ; និសីទនំ អធិដ្ឋាតុំ ន វិកប្បេតុំ; បច្ចត្ថរណំ អធិដ្ឋាតុំ ន វិកប្បេតុំ; កណ្ឌុប្បដិច្ឆាទី យាវអាពាធា អធិដ្ឋាតុំ តតោ បរំ វិកប្បេតុំ; មុខបុញ្ឆនចោឡំ អធិដ្ឋាតុំ ន វិកប្បេតុំ; បរិក្ខារចោឡំ អធិដ្ឋាតុំ ន វិកប្បេតុន្តិ។

អថ ខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “កិត្តកំ បច្ឆិមំ នុ ខោ ចីវរំ វិកប្បេតព្ព”ន្តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អាយាមេន អដ្ឋង្គុលំ សុគតង្គុលេន ចតុរង្គុលវិត្ថតំ បច្ឆិមំ ចីវរំ វិកប្បេតុន្តិ។

៣៥៩. តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ មហាកស្សបស្ស បំសុកូលកតោ គរុកោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សុត្តលូខំ កាតុន្តិ។ វិកណ្ណោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, វិកណ្ណំ ឧទ្ធរិតុន្តិ។ សុត្តា ឱកិរិយន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អនុវាតំ បរិភណ្ឌំ អារោបេតុន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន សង្ឃាដិយា បត្តា លុជ្ជន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អដ្ឋបទកំ កាតុន្តិ។

៣៦០. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ តិចីវរេ កយិរមានេ សព្ពំ ឆិន្នកំ នប្បហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ទ្វេ ឆិន្នកានិ ឯកំ អច្ឆិន្នកន្តិ។

ទ្វេ ឆិន្នកានិ ឯកំ អច្ឆិន្នកំ នប្បហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ទ្វេ អច្ឆិន្នកានិ ឯកំ ឆិន្នកន្តិ។

ទ្វេ អច្ឆិន្នកានិ ឯកំ ឆិន្នកំ នប្បហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អន្វាធិកម្បិ អារោបេតុំ, ន ច, ភិក្ខវេ, សព្ពំ អច្ឆិន្នកំ ធារេតព្ពំ។ យោ ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

៣៦១. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ ពហុំ ចីវរំ ឧប្បន្នំ ហោតិ។ សោ ច តំ ចីវរំ មាតាបិតូនំ ទាតុកាមោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ មាតាបិតរោតិ [មាតាបិតូនំ ខោ (សី.)] ខោ, ភិក្ខវេ, ទទមានេ [ទទមានោ (ក.), ទទមានេ (?)] កិំ វទេយ្យាម? អនុជានាមិ , ភិក្ខវេ, មាតាបិតូនំ ទាតុំ។ ន ច, ភិក្ខវេ, សទ្ធាទេយ្យំ វិនិបាតេតព្ពំ។ យោ វិនិបាតេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

៣៦២. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ អន្ធវនេ ចីវរំ និក្ខិបិត្វា សន្តរុត្តរេន គាមំ បិណ្ឌាយ បាវិសិ។ ចោរា តំ ចីវរំ អវហរិំសុ។ សោ ភិក្ខុ ទុច្ចោឡោ ហោតិ លូខចីវរោ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – "កិស្ស ត្វំ, អាវុសោ, ទុច្ចោឡោ លូខចីវរោសី"តិ? "ឥធាហំ [សោ អហំ (កត្ថចិ)], អាវុសោ, អន្ធវនេ ចីវរំ និក្ខិបិត្វា សន្តរុត្តរេន គាមំ បិណ្ឌាយ បាវិសិំ។ ចោរា តំ ចីវរំ អវហរិំសុ។ តេនាហំ ទុច្ចោឡោ លូខចីវរោ"តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ន, ភិក្ខវេ, សន្តរុត្តរេន គាមោ បវិសិតព្ពោ។ យោ បវិសេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា អានន្ទោ អស្សតិយា សន្តរុត្តរេន គាមំ បិណ្ឌាយ បាវិសិ។ ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោចុំ – "ននុ , អាវុសោ អានន្ទ, ភគវតា បញ្ញត្តំ – 'ន សន្តរុត្តរេន គាមោ បវិសិតព្ពោ'តិ? កិស្ស ត្វំ, អាវុសោ អានន្ទ, សន្តរុត្តរេន គាមំ បវិដ្ឋោ"តិ? "សច្ចំ, អាវុសោ, ភគវតា បញ្ញត្តំ – 'ន សន្តរុត្តរេន គាមោ បវិសិតព្ពោ'តិ។ អបិ ចាហំ អស្សតិយា បវិដ្ឋោ"តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។

បញ្ចិមេ, ភិក្ខវេ, បច្ចយា សង្ឃាដិយា និក្ខេបាយ – គិលានោ វា ហោតិ, វស្សិកសង្កេតំ វា ហោតិ, នទីបារំ គន្តុំ វា ហោតិ, អគ្គឡគុត្តិវិហារោ វា ហោតិ, អត្ថតកថិនំ វា ហោតិ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ច បច្ចយា សង្ឃាដិយា និក្ខេបាយ។

បញ្ចិមេ, ភិក្ខវេ, បច្ចយា ឧត្តរាសង្គស្ស និក្ខេបាយ...បេ.... អន្តរវាសកស្ស និក្ខេបាយ – គិលានោ វា ហោតិ, វស្សិកសង្កេតំ វា ហោតិ, នទីបារំ គន្តុំ វា ហោតិ, អគ្គឡគុត្តិវិហារោ វា ហោតិ, អត្ថតកថិនំ វា ហោតិ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ច បច្ចយា ឧត្តរាសង្គស្ស អន្តរវាសកស្ស និក្ខេបាយ។

បញ្ចិមេ, ភិក្ខវេ, បច្ចយា វស្សិកសាដិកាយ និក្ខេបាយ – គិលានោ វា ហោតិ, និស្សីមំ គន្តុំ វា ហោតិ, នទីបារំ គន្តុំ វា ហោតិ, អគ្គឡគុត្តិវិហារោ វា ហោតិ, វស្សិកសាដិកា អកតា វា ហោតិ វិប្បកតា វា។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ច បច្ចយា វស្សិកសាដិកាយ និក្ខេបាយាតិ។

បច្ឆិមវិកប្បនុបគចីវរាទិកថា និដ្ឋិតា។

២២២. សង្ឃិកចីវរុប្បាទកថា

៣៦៣. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ឯកោ វស្សំ វសិ។ តត្ថ មនុស្សា សង្ឃស្ស ទេមាតិ ចីវរានិ អទំសុ។ អថ ខោ តស្ស ភិក្ខុនោ ឯតទហោសិ – "ភគវតា បញ្ញត្តំ 'ចតុវគ្គោ បច្ឆិមោ សង្ឃោ'តិ។ អហញ្ចម្ហិ ឯកកោ។ ឥមេ ច មនុស្សា សង្ឃស្ស ទេមាតិ ចីវរានិ អទំសុ។ យំនូនាហំ ឥមានិ សង្ឃិកានិ ចីវរានិ សាវត្ថិំ ហរេយ្យ"ន្តិ។ អថ ខោ សោ ភិក្ខុ តានិ ចីវរានិ អាទាយ សាវត្ថិំ គន្ត្វា ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ។ "តុយ្ហេវ, ភិក្ខុ, តានិ ចីវរានិ យាវ កថិនស្ស ឧព្ភារាយា"តិ។ ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឯកោ វស្សំ វសតិ។ តត្ថ មនុស្សា សង្ឃស្ស ទេមាតិ ចីវរានិ ទេន្តិ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តស្សេវ តានិ ចីវរានិ យាវ កថិនស្ស ឧព្ភារាយាតិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ឧតុកាលំ ឯកោ វសិ។ តត្ថ មនុស្សា សង្ឃស្ស ទេមាតិ ចីវរានិ អទំសុ។ អថ ខោ តស្ស ភិក្ខុនោ ឯតទហោសិ – "ភគវតា បញ្ញត្តំ 'ចតុវគ្គោ បច្ឆិមោ សង្ឃោ'តិ។ អហញ្ចម្ហិ ឯកកោ។ ឥមេ ច មនុស្សា សង្ឃស្ស ទេមាតិ ចីវរានិ អទំសុ។ យំនូនាហំ ឥមានិ សង្ឃិកានិ ចីវរានិ សាវត្ថិំ ហរេយ្យ"ន្តិ។ អថ ខោ សោ ភិក្ខុ តានិ ចីវរានិ អាទាយ សាវត្ថិំ គន្ត្វា ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ។ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ , សម្មុខីភូតេន សង្ឃេន ភាជេតុំ។ ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឧតុកាលំ ឯកោ វសតិ។ តត្ថ មនុស្សា សង្ឃស្ស ទេមាតិ ចីវរានិ ទេន្តិ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តេន ភិក្ខុនា តានិ ចីវរានិ អធិដ្ឋាតុំ – "មយ្ហិមានិ ចីវរានី"តិ។ តស្ស ចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ តំ ចីវរំ អនធិដ្ឋិតេ អញ្ញោ ភិក្ខុ អាគច្ឆតិ, សមកោ ទាតព្ពោ ភាគោ។ តេហិ ចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ តំ ចីវរំ ភាជិយមានេ, អបាតិតេ កុសេ, អញ្ញោ ភិក្ខុ អាគច្ឆតិ, សមកោ ទាតព្ពោ ភាគោ។ តេហិ ចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ តំ ចីវរំ ភាជិយមានេ, បាតិតេ កុសេ, អញ្ញោ ភិក្ខុ អាគច្ឆតិ, នាកាមា ទាតព្ពោ ភាគោតិ។

តេន ខោ បន សមយេន ទ្វេ ភាតិកា ថេរា, អាយស្មា ច ឥសិទាសោ អាយស្មា ច ឥសិភដោ, សាវត្ថិយំ វស្សំវុដ្ឋា អញ្ញតរំ គាមកាវាសំ អគមំសុ។ មនុស្សា ចិរស្សាបិ ថេរា អាគតាតិ សចីវរានិ ភត្តានិ អទំសុ។ អាវាសិកា ភិក្ខូ ថេរេ បុច្ឆិំសុ – “ឥមានិ, ភន្តេ, សង្ឃិកានិ ចីវរានិ ថេរេ អាគម្ម ឧប្បន្នានិ, សាទិយិស្សន្តិ ថេរា ភាគ”ន្តិ។ ថេរា ឯវមាហំសុ – “យថា ខោ មយំ, អាវុសោ, ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាម, តុម្ហាកំយេវ តានិ ចីវរានិ យាវ កថិនស្ស ឧព្ភារាយា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន តយោ ភិក្ខូ រាជគហេ វស្សំ វសន្តិ។ តត្ថ មនុស្សា សង្ឃស្ស

ទេមាតិ ចីវរានិ ទេន្តិ។ អថ ខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “ភគវតា បញ្ញត្តំ ‘ចតុវគ្គោ បច្ឆិមោ សង្ឃោ’តិ។ មយញ្ចម្ហា តយោ ជនា។ ឥមេ ច មនុស្សា សង្ឃស្ស ទេមាតិ ចីវរានិ ទេន្តិ។ កថំ នុ ខោ អម្ហេហិ បដិបជ្ជិតព្ព”ន្តិ? តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា ថេរា, អាយស្មា ច និលវាសី អាយស្មា ច សាណវាសី អាយស្មា ច គោតកោ អាយស្មា ច ភគុ អាយស្មា ច ផឡិកសន្តានោ, បាដលិបុត្តេ វិហរន្តិ កុក្កុដារាមេ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ បាដលិបុត្តំ គន្ត្វា ថេរេ បុច្ឆិំសុ។ ថេរា ឯវមាហំសុ – “យថា ខោ មយំ អាវុសោ ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាម, តុម្ហាកំយេវ តានិ ចីវរានិ យាវ កថិនស្ស ឧព្ភារាយា”តិ។

សង្ឃិកចីវរុប្បាទកថា និដ្ឋិតា។

២២៣. ឧបនន្ទសក្យបុត្តវត្ថុ

៣៦៤. តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ សាវត្ថិយំ វស្សំវុដ្ឋោ អញ្ញតរំ គាមកាវាសំ អគមាសិ។ តត្ថ ច ភិក្ខូ ចីវរំ ភាជេតុកាមា សន្និបតិំសុ។ តេ ឯវមាហំសុ – “ឥមានិ ខោ, អាវុសោ, សង្ឃិកានិ ចីវរានិ ភាជិយិស្សន្តិ, សាទិយិស្សសិ ភាគ”ន្តិ? “អាមាវុសោ, សាទិយិស្សាមី”តិ។ តតោ ចីវរភាគំ គហេត្វា អញ្ញំ អាវាសំ អគមាសិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូ ចីវរំ ភាជេតុកាមា សន្និបតិំសុ។ តេបិ ឯវមាហំសុ – “ឥមានិ ខោ, អាវុសោ, សង្ឃិកានិ ចីវរានិ ភាជិយិស្សន្តិ, សាទិយិស្សសិ ភាគ”ន្តិ? “អាមាវុសោ, សាទិយិស្សាមី”តិ។ តតោបិ ចីវរភាគំ គហេត្វា អញ្ញំ អាវាសំ អគមាសិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូ ចីវរំ ភាជេតុកាមា សន្និបតិំសុ។ តេបិ ឯវមាហំសុ – “ឥមានិ ខោ, អាវុសោ, សង្ឃិកានិ ចីវរានិ ភាជិយិស្សន្តិ, សាទិយិស្សសិ ភាគ”ន្តិ? “អាមាវុសោ, សាទិយិស្សាមី”តិ។ តតោបិ ចីវរភាគំ គហេត្វា មហន្តំ ចីវរភណ្ឌិកំ អាទាយ បុនទេវ សាវត្ថិំ បច្ចាគញ្ឆិ។ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “មហាបុញ្ញោសិ ត្វំ , អាវុសោ ឧបនន្ទ, ពហុំ តេ ចីវរំ ឧប្បន្ន”ន្តិ។ “កុតោ មេ , អាវុសោ, បុញ្ញំ? ឥធាហំ, អាវុសោ, សាវត្ថិយំ វស្សំវុដ្ឋោ អញ្ញតរំ គាមកាវាសំ អគមាសិំ។ តត្ថ ភិក្ខូ ចីវរំ ភាជេតុកាមា សន្និបតិំសុ។ តេ មំ ឯវមាហំសុ – ‘ឥមានិ ខោ, អាវុសោ, សង្ឃិកានិ ចីវរានិ ភាជិយិស្សន្តិ, សាទិយិស្សសិ ភាគ’ន្តិ? ‘អាមាវុសោ, សាទិយិស្សាមី’តិ។ តតោ ចីវរភាគំ គហេត្វា អញ្ញំ អាវាសំ អគមាសិំ។ តត្ថបិ ភិក្ខូ ចីវរំ ភាជេតុកាមា សន្និបតិំសុ។ តេបិ មំ ឯវមាហំសុ – ‘ឥមានិ ខោ, អាវុសោ, សង្ឃិកានិ ចីវរានិ ភាជិយិស្សន្តិ, សាទិយិស្សសិ ភាគ’”ន្តិ? ‘អាមាវុសោ, សាទិយិស្សាមី’តិ។ តតោបិ ចីវរភាគំ គហេត្វា អញ្ញំ អាវាសំ អគមាសិំ។ តត្ថបិ ភិក្ខូ ចីវរំ ភាជេតុកាមា សន្និបតិំសុ។ តេបិ មំ ឯវមាហំសុ – ‘ឥមានិ ខោ, អាវុសោ, សង្ឃិកានិ ចីវរានិ ភាជិយិស្សន្តិ, សាទិយិស្សសិ ភាគ’ន្តិ? ‘អាមាវុសោ, សាទិយិស្សាមី’តិ។ តតោបិ ចីវរភាគំ អគ្គហេសិំ។ ឯវំ មេ ពហុំ ចីវរំ ឧប្បន្ន”ន្តិ។ “កឹ បន ត្វំ, អាវុសោ ឧបនន្ទ, អញ្ញត្រ វស្សំវុដ្ឋោ អញ្ញត្រ ចីវរភាគំ សាទិយី”តិ? “ឯវមាវុសោ”តិ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា…បេ… តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ អញ្ញត្រ វស្សំវុដ្ឋោ អញ្ញត្រ ចីវរភាគំ សាទិយិស្សតី”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ… “សច្ចំ កិរ ត្វំ, ឧបនន្ទ, អញ្ញត្រ វស្សំវុដ្ឋោ អញ្ញត្រ ចីវរភាគំ សាទិយី”តិ? “សច្ចំ ភគវា”តិ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា…បេ… កថញ្ហិ នាម ត្វំ, មោឃបុរិស, អញ្ញត្រ វស្សំវុដ្ឋោ អញ្ញត្រ ចីវរភាគំ សាទិយិស្សសិ។ នេតំ, មោឃបុរិស, អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ…បេ… វិគរហិត្វា… បេ… ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ន, ភិក្ខវេ, អញ្ញត្រ វស្សំវុដ្ឋេន អញ្ញត្រ ចីវរភាគោ សាទិតព្ពោ។ យោ សាទិយេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោ ឯកោ ទ្វីសុ អាវាសេសុ វស្សំ វសិ – “ឯវំ មេ ពហុំ ចីវរំ ឧប្បជ្ជិស្សតី”តិ។ អថ ខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “កថំ នុ ខោ អាយស្មតោ ឧបនន្ទស្ស សក្យបុត្តស្ស ចីវរបដិវីសោ ទាតព្ពោ”តិ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ទេថ, ភិក្ខវេ, មោឃបុរិសស្ស ឯកាធិប្បាយំ។ ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឯកោ ទ្វីសុ អាវាសេសុ វស្សំ វសតិ – “ឯវំ មេ ពហុំ ចីវរំ ឧប្បជ្ជិស្សតី”តិ។ សចេ អមុត្រ ឧបឌ្ឍំ អមុត្រ ឧបឌ្ឍំ វសតិ, អមុត្រ ឧបឌ្ឍោ អមុត្រ ឧបឌ្ឍោ ចីវរបដិវីសោ ទាតព្ពោ។ យត្ថ វា បន ពហុតរំ វសតិ, តតោ ចីវរបដិវីសោ ទាតព្ពោតិ។

ឧបនន្ទសក្យបុត្តវត្ថុ និដ្ឋិតំ។

២២៤. គិលានវត្ថុកថា

៣៦៥. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ កុច្ឆិវិការាពាធោ ហោតិ។ សោ សកេ មុត្តករីសេ បលិបន្នោ សេតិ។ អថ ខោ ភគវា អាយស្មតា អានន្ទេន បច្ឆាសមណេន សេនាសនចារិកំ អាហិណ្ឌន្តោ យេន តស្ស ភិក្ខុនោ វិហារោ តេនុបសង្កមិ។ អទ្ទសា ខោ ភគវា តំ ភិក្ខុំ សកេ មុត្តករីសេ បលិបន្នំ សយមានំ, ទិស្វាន យេន សោ ភិក្ខុ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោច – “កិំ តេ, ភិក្ខុ, អាពាធោ”តិ? “កុច្ឆិវិការោ មេ, ភគវា”តិ។ “អត្ថិ បន តេ, ភិក្ខុ, ឧបដ្ឋាកោ”តិ? “នត្ថិ, ភគវា”តិ ។ “កិស្ស តំ ភិក្ខូ ន ឧបដ្ឋេន្តី”តិ? “អហំ ខោ, ភន្តេ, ភិក្ខូនំ អការកោ; តេន មំ ភិក្ខូ ន ឧបដ្ឋេន្តី”តិ។ អថ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ – “គច្ឆានន្ទ, ឧទកំ អាហរ, ឥមំ ភិក្ខុំ នហាបេស្សាមា”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ បដិស្សុណិត្វា ឧទកំ អាហរិ។ ភគវា ឧទកំ អាសិញ្ចិ។ អាយស្មា អានន្ទោ បរិធោវិ។ ភគវា សីសតោ អគ្គហេសិ។ អាយស្មា អានន្ទោ បាទតោ ឧច្ចារេត្វា មញ្ចកេ និបាតេសុំ។ អថ ខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា ភិក្ខូ បដិបុច្ឆិ – “អត្ថិ, ភិក្ខវេ, អមុកស្មិំ វិហារេ ភិក្ខុ គិលានោ”តិ? “អត្ថិ, ភគវា”តិ។ “កិំ តស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ អាពាធោ”តិ? “តស្ស, ភន្តេ, អាយស្មតោ កុច្ឆិវិការាពាធោ”តិ។ “អត្ថិ បន, ភិក្ខវេ, តស្ស ភិក្ខុនោ ឧបដ្ឋាកោ”តិ? “នត្ថិ, ភគវា”តិ ។ “កិស្ស តំ ភិក្ខូ ន ឧបដ្ឋេន្តី”តិ? “ឯសោ, ភន្តេ, ភិក្ខុ ភិក្ខូនំ អការកោ; តេន តំ ភិក្ខូ ន ឧបដ្ឋេន្តី”តិ។ “នត្ថិ វោ, ភិក្ខវេ, មាតា, នត្ថិ បិតា, យេ វោ ឧបដ្ឋហេយ្យុំ។ តុម្ហេ ចេ, ភិក្ខវេ, អញ្ញមញ្ញំ ន ឧបដ្ឋហិស្សថ, អថ កោ ចរហិ ឧបដ្ឋហិស្សតិ? យោ, ភិក្ខវេ, មំ ឧបដ្ឋហេយ្យ សោ គិលានំ ឧបដ្ឋហេយ្យ។ សចេ ឧបជ្ឈាយោ ហោតិ, ឧបជ្ឈាយេន យាវជីវំ ឧបដ្ឋាតព្ពោ; វុដ្ឋានមស្ស អាគមេតព្ពំ។ សចេ អាចរិយោ ហោតិ, អាចរិយេន យាវជីវំ ឧបដ្ឋាតព្ពោ; វុដ្ឋានមស្ស អាគមេតព្ពំ។ សចេ សទ្ធិវិហារិកោ ហោតិ , សទ្ធិវិហារិកេន យាវជីវំ ឧបដ្ឋាតព្ពោ; វុដ្ឋានមស្ស អាគមេតព្ពំ។ សចេ អន្តេវាសិកោ ហោតិ, អន្តេវាសិកេន យាវជីវំ ឧបដ្ឋាតព្ពោ; វុដ្ឋានមស្ស អាគមេតព្ពំ។ សចេ សមានុបជ្ឈាយកោ ហោតិ, សមានុបជ្ឈាយកេន យាវជីវំ ឧបដ្ឋាតព្ពោ ; វុដ្ឋានមស្ស អាគមេតព្ពំ។ សចេ សមានាចរិយកោ ហោតិ, សមានាចរិយកេន យាវជីវំ ឧបដ្ឋាតព្ពោ; វុដ្ឋានមស្ស អាគមេតព្ពំ។ សចេ ន ហោតិ ឧបជ្ឈាយោ វា អាចរិយោ វា សទ្ធិវិហារិកោ វា អន្តេវាសិកោ វា សមានុបជ្ឈាយកោ វា សមានាចរិយកោ វា សង្ឃេន ឧបដ្ឋាតព្ពោ។ នោ ចេ ឧបដ្ឋហេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស”។

៣៦៦. បញ្ចហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតោ គិលានោ ទូបដ្ឋោ ហោតិ – អសប្បាយការី ហោតិ, សប្បាយេ មត្តំ ន ជានាតិ, ភេសជ្ជំ ន បដិសេវិតា ហោតិ, អត្ថកាមស្ស គិលានុបដ្ឋាកស្ស យថាភូតំ អាពាធំ នាវិកត្តា ហោតិ ‘អភិក្កមន្តំ វា អភិក្កមតីតិ, បដិក្កមន្តំ វា បដិក្កមតីតិ, ឋិតំ វា ឋិតោ’តិ, ឧប្បន្នានំ សារីរិកានំ វេទនានំ ទុក្ខានំ តិព្ពានំ ខរានំ កដុកានំ អសាតានំ អមនាបានំ បាណហរានំ អនធិវាសកជាតិកោ ហោតិ។ ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតោ គិលានោ ទូបដ្ឋោ ហោតិ។

បញ្ចហិ, ភិក្ខវេ , អង្គេហិ សមន្នាគតោ គិលានោ សូបដ្ឋោ ហោតិ – សប្បាយការី ហោតិ, សប្បាយេ មត្តំ ជានាតិ, ភេសជ្ជំ បដិសេវិតា ហោតិ, អត្ថកាមស្ស គិលានុបដ្ឋាកស្ស យថាភូតំ អាពាធំ អាវិកត្តា ហោតិ ‘អភិក្កមន្តំ វា អភិក្កមតីតិ, បដិក្កមន្តំ វា បដិក្កមតីតិ, ឋិតំ វា ឋិតោ’តិ, ឧប្បន្នានំ សារីរិកានំ វេទនានំ ទុក្ខានំ តិព្ពានំ ខរានំ កដុកានំ អសាតានំ អមនាបានំ បាណហរានំ អធិវាសកជាតិកោ ហោតិ។ ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតោ គិលានោ សូបដ្ឋោ ហោតិ។

បញ្ចហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតោ គិលានុបដ្ឋាកោ នាលំ គិលានំ ឧបដ្ឋាតុំ – ន បដិពលោ ហោតិ ភេសជ្ជំ សំវិធាតុំ, សប្បាយាសប្បាយំ ន ជានាតិ, អសប្បាយំ ឧបនាមេតិ សប្បាយំ អបនាមេតិ, អាមិសន្តរោ គិលានំ ឧបដ្ឋាតិ នោ មេត្តចិត្តោ, ជេគុច្ឆី ហោតិ ឧច្ចារំ វា បស្សាវំ វា ខេឡំ វា វន្តំ វា នីហាតុំ, ន បដិពលោ ហោតិ គិលានំ កាលេន កាលំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេតុំ សមាទបេតុំ សមុត្តេជេតុំ សម្បហំសេតុំ។ ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតោ គិលានុបដ្ឋាកោ នាលំ គិលានំ ឧបដ្ឋាតុំ។

បញ្ចហិ , ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតោ គិលានុបដ្ឋាកោ អលំ គិលានំ ឧបដ្ឋាតុំ – បដិពលោ ហោតិ ភេសជ្ជំ សំវិធាតុំ, សប្បាយាសប្បាយំ ជានាតិ, អសប្បាយំ អបនាមេតិ សប្បាយំ ឧបនាមេតិ, មេត្តចិត្តោ គិលានំ ឧបដ្ឋាតិ នោ អាមិសន្តរោ, អជេគុច្ឆី ហោតិ ឧច្ចារំ វា បស្សាវំ វា ខេឡំ វា វន្តំ វា នីហាតុំ, បដិពលោ ហោតិ គិលានំ កាលេន កាលំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេតុំ សមាទបេតុំ សមុត្តេជេតុំ សម្បហំសេតុំ។ ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតោ គិលានុបដ្ឋាកោ អលំ គិលានំ ឧបដ្ឋាតុន្តិ។

២២៥. មតសន្តកកថា

៣៦៧. តេន ខោ បន សមយេន ទ្វេ ភិក្ខូ កោសលេសុ ជនបទេ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នា ហោន្តិ។ តេ អញ្ញតរំ អាវាសំ ឧបគច្ឆឹសុ។ តត្ថ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ គិលានោ ហោតិ។ អថ ខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “ភគវតា ខោ, អាវុសោ, គិលានុបដ្ឋានំ វណ្ណិតំ។ ហន្ទ, មយំ, អាវុសោ, ឥមំ ភិក្ខុំ ឧបដ្ឋហេមា”តិ។ តេ តំ ឧបដ្ឋហឹសុ។ សោ តេហិ ឧបដ្ឋហិយមានោ កាលមកាសិ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ តស្ស ភិក្ខុនោ បត្តចីវរមាទាយ សាវត្ថឹ គន្ត្វា ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ “ភិក្ខុស្ស, ភិក្ខវេ, កាលង្កតេ សង្ឃោ សាមី បត្តចីវរេ, អបិច គិលានុបដ្ឋាកា ពហូបការា។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃេន តិចីវរញ្ច បត្តញ្ច គិលានុបដ្ឋាកានំ ទាតុំ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, ទាតព្ពំ។ តេន គិលានុបដ្ឋាកេន ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘ឥត្ថន្នាមោ, ភន្តេ, ភិក្ខុ កាលង្កតោ។ ឥទំ តស្ស តិចីវរញ្ច បត្តោ ចា’”តិ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ កាលង្កតោ។ ឥទំ តស្ស តិចីវរញ្ច បត្តោ ច។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឥមំ តិចីវរញ្ច បត្តញ្ច គិលានុបដ្ឋាកានំ ទទេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ កាលង្កតោ។ ឥទំ តស្ស តិចីវរញ្ច បត្តោ ច។ សង្ឃោ ឥមំ តិចីវរញ្ច បត្តញ្ច គិលានុបដ្ឋាកានំ ទេតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥមស្ស តិចីវរស្ស ច បត្តស្ស ច គិលានុបដ្ឋាកានំ ទានំ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ទិន្នំ ឥទំ សង្ឃេន តិចីវរញ្ច បត្តោ ច គិលានុបដ្ឋាកានំ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ ។

៣៦៨. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ សាមណេរោ កាលង្កតោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ សាមណេរស្ស, ភិក្ខវេ, កាលង្កតេ សង្ឃោ សាមី បត្តចីវរេ, អបិ ច គិលានុបដ្ឋាកា ពហូបការា។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃេន ចីវរញ្ច បត្តញ្ច គិលានុបដ្ឋាកានំ ទាតុំ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, ទាតព្ពំ។ តេន គិលានុបដ្ឋាកេន ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ – “ឥត្ថន្នាមោ, ភន្តេ, សាមណេរោ កាលង្កតោ, ឥទំ តស្ស ចីវរញ្ច បត្តោ ចា”តិ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥត្ថន្នាមោ សាមណេរោ កាលង្កតោ។ ឥទំ តស្ស ចីវរញ្ច បត្តោ ច។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឥមំ ចីវរញ្ច បត្តញ្ច គិលានុបដ្ឋាកានំ ទទេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ ឥត្ថន្នាមោ សាមណេរោ កាលង្កតោ។ ឥទំ តស្ស ចីវរញ្ច បត្តោ ច។ សង្ឃោ ឥមំ ចីវរញ្ច បត្តញ្ច គិលានុបដ្ឋាកានំ ទេតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥមស្ស ចីវរស្ស ច បត្តស្ស ច គិលានុបដ្ឋាកានំ ទានំ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ទិន្នំ ឥទំ សង្ឃេន ចីវរញ្ច បត្តោ ច គិលានុបដ្ឋាកានំ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ។

៣៦៩. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ច សាមណេរោ ច គិលានំ ឧបដ្ឋហឹសុ។ សោ តេហិ ឧបដ្ឋហិយមានោ កាលមកាសិ។ អថ ខោ តស្ស គិលានុបដ្ឋាកស្ស ភិក្ខុនោ ឯតទហោសិ – “កថំ នុ ខោ គិលានុបដ្ឋាកស្ស សាមណេរស្ស ចីវរបដិវីសោ ទាតព្ពោ”តិ ? ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, គិលានុបដ្ឋាកស្ស សាមណេរស្ស សមកំ បដិវីសំ ទាតុន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ពហុភណ្ឌោ ពហុបរិក្ខារោ កាលង្កតោ ហោតិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ ភិក្ខុស្ស, ភិក្ខវេ, កាលង្កតេ សង្ឃោ សាមី បត្តចីវរេ, អបិ ច គិលានុបដ្ឋាកា ពហូបការា។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃេន តិចីវរញ្ច បត្តញ្ច គិលានុបដ្ឋាកានំ ទាតុំ។ យំ តត្ថ លហុភណ្ឌំ លហុបរិក្ខារំ តំ សម្មុខីភូតេន សង្ឃេន ភាជេតុំ។ យំ តត្ថ គរុភណ្ឌំ គរុបរិក្ខារំ តំ អាគតានាគតស្ស ចាតុទ្ទិសស្ស សង្ឃស្ស អវិស្សជ្ជិកំ អវេភង្គិកន្តិ។

មតសន្តកកថា និដ្ឋិតា។

២២៦. នគ្គិយបដិក្ខេបកថា

៣៧០. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ នគ្គោ ហុត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ភគវា, ភន្តេ, អនេកបរិយាយេន អប្បិច្ឆស្ស សន្តុដ្ឋស្ស សល្លេខស្ស ធុតស្ស បាសាទិកស្ស អបចយស្ស វីរិយារម្ភស្ស វណ្ណវាទី។ ឥទំ, ភន្តេ, នគ្គិយំ អនេកបរិយាយេន អប្បិច្ឆតាយ សន្តុដ្ឋិតាយ សល្លេខាយ ធុតតាយ [ធុតង្គាយ (ក.)] បាសាទិកតាយ អបចយាយ វីរិយារម្ភាយ សំវត្តតិ។ សាធុ, ភន្តេ, ភគវា ភិក្ខូនំ នគ្គិយំ អនុជានាតូ”តិ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា – “អននុច្ឆវិកំ, មោឃបុរិស, អននុលោមិកំ អប្បតិរូបំ អស្សាមណកំ អកប្បិយំ អករណីយំ។ កថញ្ហិ នាម ត្វំ, មោឃបុរិស, នគ្គិយំ តិត្ថិយសមាទានំ សមាទិយិស្សសិ។ នេតំ, មោឃបុរិស, អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ…បេ…” វិគរហិត្វា ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ន, ភិក្ខវេ, នគ្គិយំ តិត្ថិយសមាទានំ សមាទិយិតព្ពំ។ យោ សមាទិយេយ្យ, អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្សា”តិ។

នគ្គិយបដិក្ខេបកថា និដ្ឋិតា។

២២៧. កុសចីរាទិបដិក្ខេបកថា

៣៧១. តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ កុសចីរំ និវាសេត្វា…បេ… វាកចីរំ និវាសេត្វា…បេ… ផលកចីរំ និវាសេត្វា…បេ… កេសកម្ពលំ និវាសេត្វា…បេ… វាឡកម្ពលំ និវាសេត្វា…បេ… ឧលូកបក្ខំ និវាសេត្វា…បេ… អជិនក្ខិបំ និវាសេត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ភគវា, ភន្តេ, អនេកបរិយាយេន អប្បិច្ឆស្ស សន្តុដ្ឋស្ស សល្លេខស្ស ធុតស្ស បាសាទិកស្ស អបចយស្ស វីរិយារម្ភស្ស វណ្ណវាទី។ ឥទំ, ភន្តេ, អជិនក្ខិបំ អនេកបរិយាយេន អប្បិច្ឆតាយ សន្តុដ្ឋិតាយ សល្លេខាយ ធុតតាយ បាសាទិកតាយ អបចយាយ វីរិយារម្ភាយ សំវត្តតិ។ សាធុ, ភន្តេ , ភគវា ភិក្ខូនំ អជិនក្ខិបំ អនុជានាតូ”តិ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា – “អននុច្ឆវិកំ, មោឃបុរិស, អននុលោមិកំ អប្បតិរូបំ អស្សាមណកំ អកប្បិយំ អករណីយំ។ កថញ្ហិ នាម ត្វំ, មោឃបុរិស, អជិនក្ខិបំ តិត្ថិយធជំ ធារេស្សសិ។ នេតំ, មោឃបុរិស, អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ…បេ… វិគរហិត្វា…បេ… ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ន, ភិក្ខវេ, អជិនក្ខិបំ តិត្ថិយធជំ ធារេតព្ពំ។ យោ ធារេយ្យ, អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្សា”តិ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ អក្កនាឡំ និវាសេត្វា…បេ… បោត្ថកំ និវាសេត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ភគវា, ភន្តេ, អនេកបរិយាយេន អប្បិច្ឆស្ស សន្តុដ្ឋស្ស សល្លេខស្ស ធុតស្ស បាសាទិកស្ស អបចយស្ស វីរិយារម្ភស្ស, វណ្ណវាទី។ អយំ, ភន្តេ, បោត្ថកោ អនេកបរិយាយេន អប្បិច្ឆតាយ សន្តុដ្ឋិតាយ សល្លេខាយ ធុតតាយ បាសាទិកតាយ អបចយាយ វីរិយារម្ភាយ សំវត្តតិ។ សាធុ, ភន្តេ, ភគវា ភិក្ខូនំ បោត្ថកំ អនុជានាតូ”តិ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា – “អននុច្ឆវិកំ, មោឃបុរិស, អននុលោមិកំ អប្បតិរូបំ អស្សាមណកំ អកប្បិយំ អករណីយំ។ កថញ្ហិ នាម ត្វំ, មោឃបុរិស, បោត្ថកំ និវាសេស្សសិ។ នេតំ, មោឃបុរិស, អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ…បេ… វិគរហិត្វា…បេ… ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ន, ភិក្ខវេ, បោត្ថកោ និវាសេតព្ពោ។ យោ និវាសេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

កុសចីរាទិបដិក្ខេបកថា និដ្ឋិតា។

២២៨. សព្ពនីលកាទិបដិក្ខេបកថា

៣៧២. តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ សព្ពនីលកានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ…បេ… សព្ពបីតកានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ…បេ… សព្ពលោហិតកានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ…បេ… សព្ពមញ្ជិដ្ឋកានិ [សព្ពមញ្ជេដ្ឋកានិ (សី. ស្យា.)] ចីវរានិ ធារេន្តិ…បេ… សព្ពកណ្ហានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ …បេ… សព្ពមហារង្គរត្តានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ…បេ… សព្ពមហានាមរត្តានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ…បេ… អច្ឆិន្នទសានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ…បេ… ទីឃទសានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ…បេ… បុប្ផទសានិ ចីវរានិ ធារេន្តិ…បេ… ផណទសានិ [ផលទសានិ (ក.)] ចីវរានិ ធារេន្តិ…បេ… កញ្ចុកំ ធារេន្តិ…បេ… តិរីដកំ ធារេន្តិ…បេ… វេឋនំ ធារេន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា វេឋនំ ធារេស្សន្តិ, សេយ្យថាបិ គិហី កាមភោគិនោ”តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ ន, ភិក្ខវេ, សព្ពនីលកានិ ចីវរានិ ធារេតព្ពានិ, ន សព្ពបីតកានិ ចីវរានិ ធារេតព្ពានិ, ន សព្ពលោហិតកានិ ចីវរានិ ធារេតព្ពានិ, ន សព្ពមញ្ជិដ្ឋកានិ ចីវរានិ ធារេតព្ពានិ, ន សព្ពកណ្ហានិ ចីវរានិ ធារេតព្ពានិ, ន សព្ពមហារង្គរត្តានិ ចីវរានិ ធារេតព្ពានិ, ន សព្ពមហានាមរត្តានិ ចីវរានិ ធារេតព្ពានិ, ន អច្ឆិន្នទសានិ ចីវរានិ ធារេតព្ពានិ, ន ទីឃទសានិ ចីវរានិ ធារេតព្ពានិ, ន បុប្ផទសានិ ចីវរានិ ធារេតព្ពានិ, ន

ផណាទសានិ ចីវរានិ ធារេតព្ពានិ, ន កញ្ចុកំ ធារេតព្ពំ, ន តិរីដកំ ធារេតព្ពំ, ន វេឋនំ ធារេតព្ពំ។ យោ ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ។

សព្ពនីលកាទិបដិក្ខេបកថា និដ្ឋិតា។

២២៩. វស្សំវុដ្ឋានំ អនុប្បន្នចីវរកថា

៣៧៣. តេន ខោ បន សមយេន វស្សំវុដ្ឋា ភិក្ខូ អនុប្បន្នេ ចីវរេ បក្កមន្តិបិ, វិព្ភមន្តិបិ, កាលម្បិ ករោន្តិ, សាមណេរាបិ បដិជានន្តិ, សិក្ខំ បច្ចក្ខាតកាបិ បដិជានន្តិ, អន្តិមវត្ថុំ អជ្ឈាបន្នកាបិ បដិជានន្តិ, ឧម្មត្តកាបិ បដិជានន្តិ, ខិត្តចិត្តាបិ បដិជានន្តិ, វេទនាដ្ដាបិ បដិជានន្តិ, អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិត្តកាបិ បដិជានន្តិ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខិត្តកាបិ បដិជានន្តិ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខិត្តកាបិ បដិជានន្តិ, បណ្ឌកាបិ បដិជានន្តិ, ថេយ្យសំវាសកាបិ បដិជានន្តិ, តិត្ថិយបក្កន្តកាបិ បដិជានន្តិ, តិរច្ឆានគតាបិ បដិជានន្តិ, មាតុឃាតកាបិ បដិជានន្តិ, បិតុឃាតកាបិ បដិជានន្តិ, អរហន្តឃាតកាបិ បដិជានន្តិ, ភិក្ខុនិទូសកាបិ បដិជានន្តិ, សង្ឃភេទកាបិ បដិជានន្តិ, លោហិតុប្បាទកាបិ បដិជានន្តិ, ឧភតោព្យញ្ជនកាបិ បដិជានន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។

៣៧៤. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, វស្សំវុដ្ឋោ ភិក្ខុ អនុប្បន្នេ ចីវរេ បក្កមតិ, សន្តេ បតិរូបេ គាហកេ ទាតព្ពំ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, វស្សំវុដ្ឋោ ភិក្ខុ អនុប្បន្នេ ចីវរេ វិព្ភមតិ, កាលំ ករោតិ, សាមណេរោ បដិជានាតិ, សិក្ខំ បច្ចក្ខាតកោ បដិជានាតិ , អន្តិមវត្ថុំ អជ្ឈាបន្នកោ បដិជានាតិ, សង្ឃោ សាមី។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, វស្សំវុដ្ឋោ ភិក្ខុ អនុប្បន្នេ ចីវរេ ឧម្មត្តកោ បដិជានាតិ, ខិត្តចិត្តោ បដិជានាតិ, វេទនាដ្ដោ បដិជានាតិ, អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជានាតិ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជានាតិ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជានាតិ, សន្តេ បតិរូបេ គាហកេ ទាតព្ពំ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, វស្សំវុដ្ឋោ ភិក្ខុ អនុប្បន្នេ ចីវរេ បណ្ឌកោ បដិជានាតិ, ថេយ្យសំវាសកោ បដិជានាតិ, តិត្ថិយបក្កន្តកោ បដិជានាតិ, តិរច្ឆានគតោ បដិជានាតិ, មាតុឃាតកោ បដិជានាតិ, បិតុឃាតកោ បដិជានាតិ, អរហន្តឃាតកោ បដិជានាតិ, ភិក្ខុនិទូសកោ បដិជានាតិ, សង្ឃភេទកោ បដិជានាតិ, លោហិតុប្បាទកោ បដិជានាតិ, ឧភតោព្យញ្ជនកោ បដិជានាតិ, សង្ឃោ សាមី។

៣៧៥. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, វស្សំវុដ្ឋោ ភិក្ខុ ឧប្បន្នេ ចីវរេ អភាជិតេ បក្កមតិ, សន្តេ បតិរូបេ គាហកេ ទាតព្ពំ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, វស្សំវុដ្ឋោ ភិក្ខុ ឧប្បន្នេ ចីវរេ អភាជិតេ វិព្ភមតិ, កាលំ ករោតិ, សាមណេរោ បដិជានាតិ, សិក្ខំ បច្ចក្ខាតកោ បដិជានាតិ, អន្តិមវត្ថុំ អជ្ឈាបន្នកោ បដិជានាតិ, សង្ឃោ សាមី។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, វស្សំវុដ្ឋោ ភិក្ខុ ឧប្បន្នេ ចីវរេ អភាជិតេ ឧម្មត្តកោ បដិជានាតិ។ ខិត្តចិត្តោ បដិជានាតិ, វេទនាដ្ដោ បដិជានាតិ, អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជានាតិ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជានាតិ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជានាតិ, សន្តេ បតិរូបេ គាហកេ ទាតព្ពំ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, វស្សំវុដ្ឋោ ភិក្ខុ ឧប្បន្នេ ចីវរេ អភាជិតេ បណ្ឌកោ បដិជានាតិ, ថេយ្យសំវាសកោ បដិជានាតិ, តិត្ថិយបក្កន្តកោ បដិជានាតិ, តិរច្ឆានគតោ បដិជានាតិ, មាតុឃាតកោ បដិជានាតិ, បិតុឃាតកោ បដិជានាតិ, អរហន្តឃាតកោ បដិជានាតិ, ភិក្ខុនិទូសកោ បដិជានាតិ, សង្ឃភេទកោ បដិជានាតិ, លោហិតុប្បាទកោ បដិជានាតិ, ឧភតោព្យញ្ជនកោ បដិជានាតិ, សង្ឃោ សាមី។

វស្សំ វុដ្ឋានំ អនុប្បន្នចីវរកថា និដ្ឋិតា។

២៣០. សង្ឃេ ភិន្នេ ចីវរុប្បាទកថា

៣៧៦. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, វស្សំវុដ្ឋានំ ភិក្ខូនំ អនុប្បន្នេ ចីវរេ សង្ឃោ ភិជ្ជតិ។ តត្ថ មនុស្សា ឯកស្មិំ បក្ខេ ឧទកំ ទេន្តិ, ឯកស្មិំ បក្ខេ ចីវរំ ទេន្តិ – សង្ឃស្ស ទេមាតិ។ សង្ឃស្សេវេតំ។

តេន បន, ភិក្ខវេ, វស្សំវុដ្ឋានំ ភិក្ខូនំ អនុប្បន្នេ ចីវរេ សង្ឃោ ភិជ្ជតិ។ តត្ថ មនុស្សា ឯកស្មិំ បក្ខេ ឧទកំ ទេន្តិ, តស្មិំយេវ បក្ខេ ចីវរំ ទេន្តិ – សង្ឃស្ស ទេមាតិ។ សង្ឃស្សេវេតំ។

តេន បន, ភិក្ខវេ, វស្សំវុដ្ឋានំ ភិក្ខូនំ អនុប្បន្នេ ចីវរេ សង្ឃោ ភិជ្ជតិ។ តត្ថ មនុស្សា ឯកស្មិំ បក្ខេ ឧទកំ ទេន្តិ, ឯកស្មិំ បក្ខេ ចីវរំ ទេន្តិ – បក្ខស្ស ទេមាតិ។ បក្ខស្សេវេតំ។

តេន បន, ភិក្ខវេ, វស្សំវុដ្ឋានំ ភិក្ខូនំ អនុប្បន្នេ ចីវរេ សង្ឃោ ភិជ្ជតិ។ តត្ថ មនុស្សា ឯកស្មិំ បក្ខេ ឧទកំ ទេន្តិ, តស្មិំយេវ បក្ខេ ចីវរំ ទេន្តិ – បក្ខស្ស ទេមាតិ។ បក្ខស្សេវេតំ។

តេន បន, ភិក្ខវេ, វស្សំវុដ្ឋានំ ភិក្ខូនំ ឧប្បន្នេ ចីវរេ អភាជិតេ សង្ឃោ ភិជ្ជតិ។ សព្ពេសំ សមកំ ភាជេតព្ពន្តិ។

សង្ឃេ ភិន្នេ ចីវរុប្បាទកថា និដ្ឋិតា។

២៣១. ទុគ្គហិតសុគ្គហិតាទិកថា

៣៧៧. តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា រេវតោ អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ ហត្ថេ អាយស្មតោ សារិបុត្តស្ស ចីវរំ បាហេសិ – “ឥមំ ចីវរំ ថេរស្ស ទេហី”តិ។ អថ ខោ សោ ភិក្ខុ អន្តរាមគ្គេ អាយស្មតោ រេវតស្ស វិស្សាសា តំ ចីវរំ អគ្គហេសិ។ អថ ខោ អាយស្មា រេវតោ អាយស្មតា សារិបុត្តេន សមាគន្ត្វា បុច្ឆិ – “អហំ, ភន្តេ, ថេរស្ស ចីវរំ បាហេសិំ។ សម្បត្តំ តំ ចីវរ”ន្តិ? “នាហំ តំ, អាវុសោ, ចីវរំ បស្សាមី”តិ។ អថ ខោ អាយស្មា រេវតោ តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោច – “អហំ, អាវុសោ , អាយស្មតោ ហត្ថេ ថេរស្ស ចីវរំ បាហេសិំ។ កហំ តំ ចីវរ”ន្តិ? “អហំ, ភន្តេ, អាយស្មតោ វិស្សាសា តំ ចីវរំ អគ្គហេសិ”ន្តិ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។

៣៧៨. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស ហត្ថេ ចីវរំ បហិណតិ – “ឥមំ ចីវរំ ឥត្ថន្នាមស្ស ទេហី”តិ។ សោ អន្តរាមគ្គេ យោ បហិណតិ តស្ស វិស្សាសា គណ្ហាតិ។ សុគ្គហិតំ។ យស្ស បហិយ្យតិ តស្ស វិស្សាសា គណ្ហាតិ។ ទុគ្គហិតំ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស ហត្ថេ ចីវរំ បហិណតិ – “ឥមំ ចីវរំ ឥត្ថន្នាមស្ស ទេហី”តិ។ សោ អន្តរាមគ្គេ យស្ស បហិយ្យតិ តស្ស វិស្សាសា គណ្ហាតិ។ ទុគ្គហិតំ។ យោ បហិណតិ តស្ស វិស្សាសា គណ្ហាតិ។ សុគ្គហិតំ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស ហត្ថេ ចីវរំ បហិណតិ – “ឥមំ ចីវរំ ឥត្ថន្នាមស្ស ទេហី”តិ។ សោ អន្តរាមគ្គេ សុណាតិ – យោ បហិណតិ សោ កាលង្កតោតិ។ តស្ស មតកចីវរំ អធិដ្ឋាតិ។ ស្វាធិដ្ឋិតំ។ យស្ស បហិយ្យតិ តស្ស វិស្សាសា គណ្ហាតិ។ ទុគ្គហិតំ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស ហត្ថេ ចីវរំ បហិណតិ – “ឥមំ ចីវរំ ឥត្ថន្នាមស្ស ទេហី”តិ។ សោ អន្តរាមគ្គេ សុណាតិ – យស្ស បហិយ្យតិ សោ កាលង្កតោតិ។ តស្ស មតកចីវរំ អធិដ្ឋាតិ។ ទ្វាធិដ្ឋិតំ។ យោ បហិណតិ តស្ស វិស្សាសា គណ្ហាតិ។ សុគ្គហិតំ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស ហត្ថេ ចីវរំ បហិណតិ – “ឥមំ ចីវរំ ឥត្ថន្នាមស្ស ទេហី”តិ។ សោ អន្តរាមគ្គេ សុណាតិ – ឧភោ កាលង្កតាតិ។ យោ បហិណតិ តស្ស មតកចីវរំ អធិដ្ឋាតិ។ ស្វាធិដ្ឋិតំ។ យស្ស បហិយ្យតិ តស្ស មតកចីវរំ អធិដ្ឋាតិ។ ទ្វាធិដ្ឋិតំ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស ហត្ថេ ចីវរំ បហិណតិ – “ឥមំ ចីវរំ ឥត្ថន្នាមស្ស ទម្មី”តិ។ សោ អន្តរាមគ្គេ យោ បហិណតិ តស្ស វិស្សាសា គណ្ហាតិ។ ទុគ្គហិតំ។ យស្ស បហិយ្យតិ តស្ស វិស្សាសា គណ្ហាតិ។ សុគ្គហិតំ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស ហត្ថេ ចីវរំ បហិណតិ – “ឥមំ ចីវរំ ឥត្ថន្នាមស្ស ទម្មី”តិ។ សោ អន្តរាមគ្គេ យស្ស បហិយ្យតិ តស្ស វិស្សាសា គណ្ហាតិ។ សុគ្គហិតំ។ យោ បហិណតិ តស្ស វិស្សាសា គណ្ហាតិ។ ទុគ្គហិតំ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស ហត្ថេ ចីវរំ បហិណតិ – “ឥមំ ចីវរំ ឥត្ថន្នាមស្ស ទម្មី”តិ។ សោ អន្តរាមគ្គេ សុណាតិ – “យោ បហិណតិ សោ កាលង្កតោ”តិ។ តស្ស មតកចីវរំ អធិដ្ឋាតិ។ ទ្វាធិដ្ឋិតំ។ យស្ស បហិយ្យតិ តស្ស វិស្សាសា គណ្ហាតិ។ សុគ្គហិតំ។

តេន បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស ហត្ថេ ចីវរំ បហិណតិ – “ឥមំ ចីវរំ ឥត្ថន្នាមស្ស ទម្មី”តិ។ សោ អន្តរាមគ្គេ សុណាតិ – “យស្ស បហិយ្យតិ សោ កាលង្កតោ”តិ។ តស្ស មតកចីវរំ អធិដ្ឋាតិ។ ស្វាធិដ្ឋិតំ។ យោ បហិណតិ តស្ស វិស្សាសា គណ្ហាតិ។ ទុគ្គហិតំ។

តេន បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស ហត្ថេ ចីវរំ បហិណតិ – “ឥមំ ចីវរំ ឥត្ថន្នាមស្ស ទម្មី”តិ។ សោ អន្តរាមគ្គេ សុណាតិ “ឧភោ កាលង្កតា”តិ។ យោ បហិណតិ តស្ស មតកចីវរំ អធិដ្ឋាតិ។ ទ្វាធិដ្ឋិតំ។ យស្ស បហិយ្យតិ តស្ស មតកចីវរំ អធិដ្ឋាតិ។ ស្វាធិដ្ឋិតំ។

ទុគ្គហិតសុគ្គហិតាទិកថា និដ្ឋិតា។

២៣២. អដ្ឋចីវរមាតិកា

៣៧៩. អដ្ឋិមា , ភិក្ខវេ, មាតិកា ចីវរស្ស ឧប្បាទាយ – សីមាយ ទេតិ , កតិកាយ ទេតិ, ភិក្ខាបញ្ញត្តិយា ទេតិ, សង្ឃស្ស ទេតិ, ឧភតោសង្ឃស្ស ទេតិ, វស្សំវុដ្ឋសង្ឃស្ស ទេតិ, អាទិស្ស ទេតិ, បុគ្គលស្ស ទេតិ។

សីមាយ ទេតិ – យាវតិកា ភិក្ខូ អន្តោសីមគតា តេហិ ភាជេតព្ពំ។ កតិកាយ ទេតិ – សម្ពហុលា អាវាសា សមានលាភា ហោន្តិ ឯកស្មិំ អាវាសេ ទិន្នេ សព្ពត្ថ ទិន្នំ ហោតិ។ ភិក្ខាបញ្ញត្តិយា ទេតិ, យត្ថ សង្ឃស្ស ធុវការា ករិយ្យន្តិ, តត្ថ ទេតិ។ សង្ឃស្ស ទេតិ, សម្មុខីភូតេន សង្ឃេន ភាជេតព្ពំ។ ឧភតោសង្ឃស្ស ទេតិ, ពហុកាបិ ភិក្ខូ ហោន្តិ, ឯកា ភិក្ខុនី ហោតិ, ឧបឌ្ឍំ ទាតព្ពំ, ពហុកាបិ ភិក្ខុនិយោ ហោន្តិ, ឯកោ ភិក្ខុ ហោតិ, ឧបឌ្ឍំ ទាតព្ពំ។ វស្សំវុដ្ឋសង្ឃស្ស ទេតិ, យាវតិកា ភិក្ខូ តស្មិំ អាវាសេ វស្សំវុដ្ឋា, តេហិ ភាជេតព្ពំ។ អាទិស្ស ទេតិ, យាគុយា វា ភត្តេ វា ខាទនីយេ វា ចីវរេ វា សេនាសនេ វា ភេសជ្ជេ វា ។ បុគ្គលស្ស ទេតិ, “ឥមំ ចីវរំ ឥត្ថន្នាមស្ស ទម្មី”តិ។

អដ្ឋចីវរមាតិកា និដ្ឋិតា។

ចីវរក្ខន្ធកោ អដ្ឋមោ។

២៣៣. តស្សុទ្ទានំ

រាជគហកោ នេគមោ, ទិស្វា វេសាលិយំ គណិំ;
បុន រាជគហំ គន្ត្វា, រញ្ញោ តំ បដិវេទយិ។

បុត្តោ សាលវតិកាយ, អភយស្ស ហិ អត្រជោ;
ជីវតីតិ កុមារេន, សង្ខាតោ ជីវកោ ឥតិ។

សោ ហិ តក្កសិលំ គន្ត្វា, ឧគ្គហេត្វា មហាភិសោ;
សត្តវស្សិកអាពាធំ, នត្ថុកម្មេន នាសយិ។

រញ្ញោ ភគន្ទលាពាធំ, អាលេបេន អបាកឌ្ឍិ;
មមញ្ច ឥត្ថាគារញ្ច, ពុទ្ធសង្ឃំ ចុបដ្ឋហិ។

រាជគហកោ ច សេដ្ឋិ, អន្តគណ្ឋិ តិកិច្ឆិតំ;
បជ្ជោតស្ស មហារោគំ, ឃតបានេន នាសយិ។

អធិការញ្ច សិវេយ្យំ, អភិសន្នំ សិនេហតិ;
តីហិ ឧប្បលហត្ថេហិ, សមត្តឹសវិរេចនំ។

បកតត្តំ វរំ យាចិ, សិវេយ្យញ្ច បដិគ្គហិ;
ចីវរញ្ច គិហិទានំ, អនុញ្ញាសិ តថាគតោ។

រាជគហេ ជនបទេ ពហុំ, ឧប្បជ្ជិ ចីវរំ;
បាវារោ កោសិយញ្ចេវ, កោជវោ អឌ្ឍកាសិកំ។

ឧច្ចាវចា ច សន្តុដ្ឋិ, នាគមេសាគមេសុំ ច;
បឋមំ បច្ឆា សទិសា, កតិកា ច បដិហរុំ។

ភណ្ឌាគារំ អគុត្តញ្ច, វុដ្ឋាបេន្តិ តថេវ ច;
ឧស្សន្នំ កោលាហលញ្ច, កថំ ភាជេ កថំ ទទេ។

សកាតិរេកភាគេន, បដិវីសោ កថំ ទទេ;
ឆកណេន សីតុទកា [សីតុន្ទី ច (សី.), សីតុណ្ហិ ច (កត្ថចិ)], ឧត្តរិតុ ន ជានរេ។

អារោបេន្តា ភាជនញ្ច, បាតិយា ច ឆមាយ ច;
ឧបចិកាមជ្ឈេ ជីរន្តិ, ឯកតោ បត្តិន្នេន ច។

ផរុសាច្ឆិន្នច្ឆិពន្ធា , អទ្ទសាសិ ឧព្ភណ្ឌិតេ;
វីមំសិត្វា សក្យមុនិ, អនុញ្ញាសិ តិចីវរំ។

អញ្ញេន អតិរេកេន, ឧប្បជ្ជិ ឆិទ្ទមេវ ច;
ចាតុទ្ទីបោ វរំ យាចិ, ទាតុំ វស្សិកសាដិកំ។

អាគន្តុគមិគិលានំ, ឧបដ្ឋាកញ្ច ភេសជ្ជំ;
ធុវំ ឧទកសាដិញ្ច, បណីតំ អតិខុទ្ទកំ។

ថុល្លកច្ឆុមុខំ ខោមំ, បរិបុណ្ណំ អធិដ្ឋានំ;
បច្ឆិមំ កតោ គរុកោ, វិកណ្ណោ សុត្តមោកិរិ។

លុជ្ជន្តិ នប្បហោន្តិ, ច អន្វាធិកំ ពហូនិ ច;
អន្ធវនេ អស្សតិយា, ឯកោ វស្សំ ឧតុម្ហិ ច។

ទ្វេ ភាតុកា រាជគហេ, ឧបនន្ទោ បុន ទ្វិសុ;
កុច្ឆិវិការោ គិលានោ, ឧភោ ចេវ គិលានកា [គិលាយនា (ក.)]។

នគ្គា កុសា វាកចីរំ, ផលកោ កេសកម្ពលំ;
វាឡឧលូកបក្ខញ្ច, អជិនំ អក្កនាឡកំ។

បោត្ថកំ នីលបីតញ្ច, លោហិតំ មញ្ជិដ្ឋេន ច;
កណ្ហា មហារង្គនាម, អច្ឆិន្នទសិកា តថា។

ទីឃបុប្ផផលទសា , កញ្ចុតិរីដវេឋនំ;
អនុប្បន្នេ បក្កមតិ, សង្ឃោ ភិជ្ជតិ តាវទេ។

បក្ខេ ទទន្តិ សង្ឃស្ស, អាយស្មា រេវតោ បហិ;
វិស្សាសគាហាធិដ្ឋាតិ, អដ្ឋ ចីវរមាតិកាតិ។

តម្ហិ ខន្ធកេ វត្ថុ ឆន្នវុតិ។

ចីវរក្ខន្ធកោ និដ្ឋិតោ។

៩. ចម្បេយ្យក្ខន្ធកោ

២៣៤. កស្សបគោត្តភិក្ខុវត្ថុ

៣៨០. តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា ចម្បាយំ វិហរតិ គគ្គរាយ បោក្ខរណិយា តីរេ។ តេន ខោ បន សមយេន កាសីសុ ជនបទេ វាសភគាមោ នាម ហោតិ។ តត្ថ កស្សបគោត្តោ នាម ភិក្ខុ អាវាសិកោ ហោតិ តន្តិពទ្ធោ ឧស្សុក្កំ អាបន្នោ – កិន្តិ អនាគតា ច បេសលា ភិក្ខូ អាគច្ឆេយ្យុំ, អាគតា ច បេសលា ភិក្ខូ ផាសុ វិហរេយ្យុំ, អយញ្ច អាវាសោ វុទ្ធី វិរុឡ្ហី វេបុល្លំ អាបជ្ជេយ្យាតិ។ តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា ភិក្ខូ កាសីសុ ចារិកំ ចរមានា យេន វាសភគាមោ តទវសរុំ។ អទ្ទសា ខោ កស្សបគោត្តោ ភិក្ខុ តេ ភិក្ខូ ទូរតោវ អាគច្ឆន្តេ, ទិស្វាន អាសនំ បញ្ញបេសិ, បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកថលិកំ ឧបនិក្ខិបិ, បច្ចុគ្គន្ត្វា បត្តចីវរំ បដិគ្គហេសិ, បានីយេន អាបុច្ឆិ, នហានេ ឧស្សុក្កំ អកាសិ, ឧស្សុក្កម្បិ អកាសិ យាគុយា ខាទនីយេ ភត្តស្មឹ។ អថ ខោ តេសំ អាគន្តុកានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “ភទ្ទកោ ខោ អយំ, អាវុសោ, អាវាសិកោ ភិក្ខុ នហានេ ឧស្សុក្កំ ករោតិ, ឧស្សុក្កម្បិ ករោតិ យាគុយា ខាទនីយេ ភត្តស្មឹ។ ហន្ទ, មយំ, អាវុសោ, ឥធេវ វាសភគាមេ និវាសំ កប្បេមា”តិ។ អថ ខោ តេ អាគន្តុកា ភិក្ខូ តត្ថេវ វាសភគាមេ និវាសំ កប្បេសុំ។

អថ ខោ កស្សបគោត្តស្ស ភិក្ខុនោ ឯតទហោសិ – “យោ ខោ ឥមេសំ អាគន្តុកានំ ភិក្ខូនំ អាគន្តុកកិលមថោ សោ បដិប្បស្សទ្ធោ។ យេបិមេ គោចរេ អប្បកតញ្ញុនោ តេទានិមេ គោចរេ បកតញ្ញុនោ។ ទុក្ករំ ខោ បន បរកុលេសុ យាវជីវំ ឧស្សុក្កំ កាតុំ, វិញ្ញត្តិ ច មនុស្សានំ អមនាបា។ យំនូនាហំ ន ឧស្សុក្កំ ករេយ្យំ យាគុយា ខាទនីយេ ភត្តស្មិ”ន្តិ។ សោ ន ឧស្សុក្កំ អកាសិ យាគុយា ខាទនីយេ ភត្តស្មឹ។ អថ ខោ តេសំ អាគន្តុកានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “បុព្ពេ ខ្វាយំ, អាវុសោ, អាវាសិកោ ភិក្ខុ នហានេ ឧស្សុក្កំ អកាសិ, ឧស្សុក្កម្បិ អកាសិ យាគុយា ខាទនីយេ ភត្តស្មឹ។ សោទានាយំ ន ឧស្សុក្កំ ករោតិ យាគុយា ខាទនីយេ ភត្តស្មឹ។ ទុដ្ឋោទានាយំ, អាវុសោ, អាវាសិកោ ភិក្ខុ។ ហន្ទ, មយំ, អាវុសោ, អាវាសិកំ [ឥមំ អាវាសិកំ (ស្យា.)] ភិក្ខុំ ឧក្ខិបាមា”តិ។ អថ ខោ តេ អាគន្តុកា ភិក្ខូ សន្និបតិត្វា កស្សបគោត្តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោចុំ – “បុព្ពេ ខោ ត្វំ, អាវុសោ, នហានេ ឧស្សុក្កំ ករោសិ, ឧស្សុក្កម្បិ ករោសិ យាគុយា ខាទនីយេ ភត្តស្មឹ។ សោទានិ ត្វំ ន ឧស្សុក្កំ ករោសិ យាគុយា ខាទនីយេ ភត្តស្មឹ។ អាបត្តឹ ត្វំ, អាវុសោ, អាបន្នោ។ បស្សសេតំ អាបត្តិ”ន្តិ? “នត្ថិ មេ, អាវុសោ, អាបត្តិ, យមហំ បស្សេយ្យ”ន្តិ។ អថ ខោ តេ អាគន្តុកា ភិក្ខូ កស្សបគោត្តំ ភិក្ខុំ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិបឹសុ។

អថ ខោ កស្សបគោត្តស្ស ភិក្ខុនោ ឯតទហោសិ – “អហំ ខោ ឯតំ ន ជានាមិ ‘អាបត្តិ វា ឯសា អនាបត្តិ វា, អាបន្នោ ចម្ហិ [វម្ហិ (?)] អនាបន្នោ វា, ឧក្ខិត្តោ ចម្ហិ អនុក្ខិត្តោ វា, ធម្មិកេន វា អធម្មិកេន វា, កុប្បេន វា អកុប្បេន វា, ឋានារហេន វា អដ្ឋានារហេន វា’។ យំនូនាហំ ចម្បំ គន្ត្វា ភគវន្តំ ឯតមត្ថំ បុច្ឆេយ្យ”ន្តិ។ អថ ខោ កស្សបគោត្តោ ភិក្ខុ សេនាសនំ សំសាមេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន ចម្បា តេន បក្កាមិ។ អនុបុព្ពេន យេន ចម្បា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ អាចិណ្ណំ ខោ បនេតំ ពុទ្ធានំ ភគវន្តានំ អាគន្តុកេហិ ភិក្ខូហិ សទ្ធឹ បដិសម្មោទិតុំ។ អថ ខោ ភគវា កស្សបគោត្តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោច – “កច្ចិ, ភិក្ខុ, ខមនីយំ, កច្ចិ យាបនីយំ, កច្ចិ អប្បកិលមថេន អទ្ធានំ អាគតោ, កុតោ ច ត្វំ, ភិក្ខុ, អាគច្ឆសី”តិ? “ខមនីយំ, ភគវា; យាបនីយំ, ភគវា; អប្បកិលមថេន ចាហំ, ភន្តេ, អទ្ធានំ អាគតោ។ អត្ថិ, ភន្តេ, កាសីសុ ជនបទេ វាសភគាមោ នាម។ តត្ថាហំ, ភគវា, អាវាសិកោ តន្តិពទ្ធោ ឧស្សុក្កំ អាបន្នោ – ‘កិន្តិ អនាគតា ច បេសលា ភិក្ខូ អាគច្ឆេយ្យុំ, អាគតា ច បេសលា ភិក្ខូ ផាសុ វិហរេយ្យុំ, អយញ្ច អាវាសោ វុទ្ធី វិរុឡ្ហី វេបុល្លំ អាបជ្ជេយ្យា’តិ។ អថ ខោ, ភន្តេ, សម្ពហុលា ភិក្ខូ កាសីសុ ចារិកំ ចរមានា យេន វាសភគាមោ តទវសរុំ។ អទ្ទសំ ខោ អហំ, ភន្តេ, តេ ភិក្ខូ ទូរតោវ អាគច្ឆន្តេ, ទិស្វាន អាសនំ បញ្ញបេសឹ, បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកថលិកំ ឧបនិក្ខិបឹ, បច្ចុគ្គន្ត្វា បត្តចីវរំ បដិគ្គហេសឹ, បានីយេន អបុច្ឆឹ, នហានេ ឧស្សុក្កំ អកាសឹ, ឧស្សុក្កម្បិ អកាសឹ យាគុយា ខាទនីយេ ភត្តស្មឹ ។ អថ ខោ តេសំ, ភន្តេ, អាគន្តុកានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – ‘ភទ្ទកោ ខោ អយំ អាវុសោ អាវាសិកោ ភិក្ខុ នហានេ ឧស្សុក្កំ ករោតិ, ឧស្សុក្កម្បិ ករោតិ យាគុយា ខាទនីយេ ភត្តស្មឹ។ ហន្ទ, មយំ, អាវុសោ, ឥធេវ វាសភគាមេ និវាសំ កប្បេមា’តិ។ អថ ខោ តេ, ភន្តេ, អាគន្តុកា ភិក្ខូ តត្ថេវ វាសភគាមេ និវាសំ កប្បេសុំ។ តស្ស មយ្ហំ, ភន្តេ, ឯតទហោសិ – ‘យោ ខោ ឥមេសំ អាគន្តុកានំ ភិក្ខូនំ អាគន្តុកកិលមថោ សោ បដិប្បស្សទ្ធោ។ យេបិមេ គោចរេ អប្បកតញ្ញុនោ តេទានិមេ គោចរេ បកតញ្ញុនោ។ ទុក្ករំ ខោ បន បរកុលេសុ យាវជីវំ ឧស្សុក្កំ កាតុំ, វិញ្ញត្តិ ច មនុស្សានំ អមនាបា។ យំនូនាហំ ន ឧស្សុក្កំ ករេយ្យំ យាគុយា ខាទនីយេ ភត្តស្មិ’ន្តិ។ សោ ខោ អហំ, ភន្តេ, ន ឧស្សុក្កំ អកាសឹ យាគុយា ខាទនីយេ ភត្តស្មឹ។ អថ ខោ តេសំ, ភន្តេ, អាគន្តុកានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – ‘បុព្ពេ ខ្វាយំ, អាវុសោ, អាវាសិកោ ភិក្ខុ នហានេ ឧស្សុក្កំ ករោតិ, ឧស្សុក្កម្បិ ករោតិ យាគុយា ខាទនីយេ ភត្តស្មឹ។ សោទានាយំ ន ឧស្សុក្កំ ករោតិ យាគុយា ខាទនីយេ

ភត្តស្មឹ។ ទុដ្ឋោទានាយំ, អាវុសោ, អាវាសិកោ ភិក្ខុ។ ហន្ទ, មយំ, អាវុសោ, អាវាសិកំ ភិក្ខុំ ឧក្ខិបាមា’តិ។ អថ ខោ តេ, ភន្តេ, អាគន្តុកា ភិក្ខូ សន្និបតិត្វា មំ ឯតទវោចុំ – ‘បុព្ពេ ខោ ត្វំ, អាវុសោ, នហានេ ឧស្សុក្កំ ករោសិ, ឧស្សុក្កម្បិ ករោសិ យាគុយា ខាទនីយេ ភត្តស្មឹ។ សោទានិ ត្វំ ន ឧស្សុក្កំ ករោសិ យាគុយា ខាទនីយេ ភត្តស្មឹ។ អាបត្តឹ ត្វំ, អាវុសោ, អាបន្នោ។ បស្សសេតំ អាបត្តិ’ន្តិ ? ‘នត្ថិ មេ, អាវុសោ, អាបត្តិ យមហំ បស្សេយ្យ’ន្តិ។ អថ ខោ តេ, ភន្តេ, អាគន្តុកា ភិក្ខូ មំ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិបឹសុ។ តស្ស មយ្ហំ, ភន្តេ, ឯតទហោសិ – ‘អហំ ខោ ឯតំ ន ជានាមិ ‘អាបត្តិ វា ឯសា អនាបត្តិ វា, អាបន្នោ ចម្ហិ អនាបន្នោ វា, ឧក្ខិត្តោ ចម្ហិ អនុក្ខិត្តោ វា, ធម្មិកេន វា អធម្មិកេន វា, កុប្បេន វា អកុប្បេន វា, ឋានារហេន វា អដ្ឋានារហេន វា’។ យំនូនាហំ ចម្បំ គន្ត្វា ភគវន្តំ ឯតមត្ថំ បុច្ឆេយ្យ’ន្តិ។ តតោ អហំ, ភគវា, អាគច្ឆាមី”តិ។ “អនាបត្តិ ឯសា, ភិក្ខុ, នេសា អាបត្តិ។ អនាបន្នោសិ, នសិ អាបន្នោ។ អនុក្ខិត្តោសិ, នសិ ឧក្ខិត្តោ។ អធម្មិកេនាសិ កម្មេន ឧក្ខិត្តោ កុប្បេន អដ្ឋានារហេន។ គច្ឆ ត្វំ, ភិក្ខុ, តត្ថេវ វាសភគាមេ និវាសំ កប្បេហី”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ កស្សបគោត្តោ ភិក្ខុ ភគវតោ បដិស្សុណិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា យេន វាសភគាមោ តេន បក្កាមិ។

៣៨១. អថ ខោ តេសំ អាគន្តុកានំ ភិក្ខូនំ អហុទេវ កុក្កុច្ចំ, អហុ វិប្បដិសារោ – “អលាភា វត នោ, ន វត នោ លាភា, ទុល្លទ្ធំ វត នោ, ន វត នោ សុលទ្ធំ, យេ មយំ សុទ្ធំ ភិក្ខុំ អនាបត្តិកំ អវត្ថុស្មឹ អការណេ ឧក្ខិបិម្ហា។ ហន្ទ, មយំ, អាវុសោ, ចម្បំ គន្ត្វា ភគវតោ សន្តិកេ អច្ចយំ អច្ចយតោ ទេសេមា”តិ។ អថ ខោ តេ អាគន្តុកា ភិក្ខូ សេនាសនំ សំសាមេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន ចម្បា តេន បក្កមឹសុ។ អនុបុព្ពេន យេន ចម្បា យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ។ អាចិណ្ណំ ខោ បនេតំ ពុទ្ធានំ ភគវន្តានំ អាគន្តុកេហិ ភិក្ខូហិ សទ្ធិំ បដិសម្មោទិតុំ។ អថ ខោ ភគវា តេ ភិក្ខូ ឯតទវោច – “កច្ចិ, ភិក្ខវេ, ខមនីយំ, កច្ចិ យាបនីយំ, កច្ចិត្ថ អប្បកិលមថេន អទ្ធានំ អាគតា, កុតោ ច តុម្ហេ, ភិក្ខវេ, អាគច្ឆថា”តិ ? “ខមនីយំ, ភគវា; យាបនីយំ, ភគវា; អប្បកិលមថេន ច មយំ, ភន្តេ, អទ្ធានំ អាគតា។ អត្ថិ, ភន្តេ, កាសីសុ ជនបទេ វាសភគាមោ នាម។ តតោ មយំ, ភគវា, អាគច្ឆាមា”តិ។ “តុម្ហេ, ភិក្ខវេ, អាវាសិកំ ភិក្ខុំ ឧក្ខិបិត្ថា”តិ? “ឯវំ, ភន្តេ”តិ។ “កិស្មឹ, ភិក្ខវេ, វត្ថុស្មឹ ការណេ”តិ? “អវត្ថុស្មឹ, ភគវា, អការណេ”តិ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា – “អននុច្ឆវិកំ, មោឃបុរិសា, អននុលោមិកំ អប្បតិរូបំ អស្សាមណកំ អកប្បិយំ អករណីយំ។ កថញ្ហិ នាម តុម្ហេ, មោឃបុរិសា, សុទ្ធំ ភិក្ខុំ អនាបត្តិកំ អវត្ថុស្មឹ អការណេ ឧក្ខិបិស្សថ។ នេតំ, មោឃបុរិសា, អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ…បេ.…” វិគរហិត្វា ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ន, ភិក្ខវេ, សុទ្ធោ ភិក្ខុ អនាបត្តិកោ អវត្ថុស្មឹ អការណេ ឧក្ខិបិតព្ពោ។ យោ ឧក្ខិបេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ឧដ្ឋាយាសនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា ភគវតោ បាទេសុ សិរសា និបតិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ – “អច្ចយោ នោ, ភន្តេ, អច្ចគមា យថាពាលេ យថាមូឡ្ហេ យថាអកុសលេ, យេ មយំ សុទ្ធំ ភិក្ខុំ អនាបត្តិកំ អវត្ថុស្មឹ អការណេ ឧក្ខិបិម្ហា។ តេសំ នោ, ភន្តេ, ភគវា អច្ចយំ អច្ចយតោ បដិគ្គណ្ហាតុ អាយតឹ សំវរាយា”តិ។ “តគ្ឃ, តុម្ហេ, ភិក្ខវេ, អច្ចយោ អច្ចគមា យថាពាលេ យថាមូឡ្ហេ យថាអកុសលេ, យេ តុម្ហេ សុទ្ធំ ភិក្ខុំ អនាបត្តិកំ អវត្ថុស្មឹ អការណេ ឧក្ខិបិត្ថ។ យតោ ច ខោ តុម្ហេ, ភិក្ខវេ, អច្ចយំ អច្ចយតោ ទិស្វា យថាធម្មំ បដិករោថ, តំ វោ មយំ បដិគ្គណ្ហាម។ វុទ្ធិហេសា , ភិក្ខវេ, អរិយស្ស វិនយេ យោ អច្ចយំ អច្ចយតោ ទិស្វា យថាធម្មំ បដិករោតិ, អាយតឹ [អាយតឹ ច (សី.)] សំវរំ អាបជ្ជតី”តិ។

កស្សបគោត្តភិក្ខុវត្ថុ និដ្ឋិតំ។

២៣៥. អធម្មេន វគ្គាទិកម្មកថា

៣៨២. តេន ខោ បន សមយេន ចម្បាយំ ភិក្ខូ ឯវរូបានិ កម្មានិ ករោន្តិ – អធម្មេន វគ្គកម្មំ ករោន្តិ, អធម្មេន សមគ្គកម្មំ ករោន្តិ; ធម្មេន វគ្គកម្មំ ករោន្តិ, ធម្មបតិរូបកេន វគ្គកម្មំ ករោន្តិ; ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គកម្មំ ករោន្តិ; ឯកោបិ ឯកំ ឧក្ខិបតិ, ឯកោបិ ទ្វេ ឧក្ខិបតិ, ឯកោបិ សម្ពហុលេ ឧក្ខិបតិ, ឯកោបិ សង្ឃំ ឧក្ខិបតិ; ទ្វេបិ ឯកំ ឧក្ខិបន្តិ, ទ្វេបិ ទ្វេ ឧក្ខិបន្តិ, ទ្វេបិ សម្ពហុលេ ឧក្ខិបន្តិ, ទ្វេបិ សង្ឃំ ឧក្ខិបន្តិ ; សម្ពហុលាបិ ឯកំ ឧក្ខិបន្តិ; សម្ពហុលាបិ ទ្វេ ឧក្ខិបន្តិ, សម្ពហុលាបិ សម្ពហុលេ ឧក្ខិបន្តិ, សម្ពហុលាបិ សង្ឃំ ឧក្ខិបន្តិ; សង្ឃោបិ សង្ឃំ ឧក្ខិបតិ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា…បេ.… តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – “កថញ្ហិ នាម ចម្បាយំ ភិក្ខូ ឯវរូបានិ កម្មានិ ករិស្សន្តិ – អធម្មេន វគ្គកម្មំ ករិស្សន្តិ, អធម្មេន សមគ្គកម្មំ ករិស្សន្តិ, ធម្មេន វគ្គកម្មំ ករិស្សន្តិ, ធម្មបតិរូបកេន វគ្គកម្មំ ករិស្សន្តិ, ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គកម្មំ ករិស្សន្តិ, ឯកោបិ ឯកំ ឧក្ខិបិស្សតិ, ឯកោបិ ទ្វេ ឧក្ខិបិស្សតិ, ឯកោបិ សម្ពហុលេ ឧក្ខិបិស្សតិ, ឯកោបិ សង្ឃំ ឧក្ខិបិស្សតិ, ទ្វេបិ ឯកំ ឧក្ខិបិស្សន្តិ, ទ្វេបិ ទ្វេ ឧក្ខិបិស្សន្តិ, ទ្វេបិ សម្ពហុលេ ឧក្ខិបិស្សន្តិ, ទ្វេបិ សង្ឃំ ឧក្ខិបិស្សន្តិ, សម្ពហុលាបិ ឯកំ ឧក្ខិបិស្សន្តិ, សម្ពហុលាបិ ទ្វេ ឧក្ខិបិស្សន្តិ, សម្ពហុលាបិ សម្ពហុលេ ឧក្ខិបិស្សន្តិ, សម្ពហុលាបិ សង្ឃំ ឧក្ខិបិស្សន្តិ,

សង្ឃោបិ សង្ឃំ ឧក្ខិបិស្សតី’’តិ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ…. ‘‘សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ, ចម្បាយំ ភិក្ខូ ឯវរូបានិ កម្មានិ ករោន្តិ – អធម្មេន វគ្គកម្មំ ករោន្តិ…បេ…. សង្ឃោបិ សង្ឃំ ឧក្ខិបតី’’តិ? ‘‘សច្ចំ, ភគវា’’តិ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា – ‘‘អននុច្ឆវិកំ, ភិក្ខវេ, តេសំ មោឃបុរិសានំ អននុលោមិកំ អប្បតិរូបំ អស្សាមណកំ អកប្បិយំ អករណីយំ។ កថញ្ហិ នាម តេ, ភិក្ខវេ, មោឃបុរិសា ឯវរូបានិ កម្មានិ ករិស្សន្តិ – អធម្មេន វគ្គកម្មំ ករិស្សន្តិ…បេ…. សង្ឃោបិ សង្ឃំ ឧក្ខិបិស្សតិ។ នេតំ, ភិក្ខវេ, អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ…បេ. … វិគរហិត្វា…បេ…. ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ –

៣៨៣. ‘‘អធម្មេន ចេ, ភិក្ខវេ, វគ្គកម្មំ អកម្មំ ន ច ករណីយំ, អធម្មេន [អធម្មេន ចេ ភិក្ខវេ (ស្យា.)] សមគ្គកម្មំ អកម្មំ ន ច ករណីយំ, ធម្មេន វគ្គកម្មំ អកម្មំ ន ច ករណីយំ; ធម្មបតិរូបកេន វគ្គកម្មំ អកម្មំ ន ច ករណីយំ, ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គកម្មំ អកម្មំ ន ច ករណីយំ; ឯកោបិ ឯកំ ឧក្ខិបតិ អកម្មំ ន ច ករណីយំ, ឯកោបិ ទ្វេ ឧក្ខិបតិ អកម្មំ ន ច ករណីយំ, ឯកោបិ សម្ពហុលេ ឧក្ខិបតិ អកម្មំ ន ច ករណីយំ, ឯកោបិ សង្ឃំ ឧក្ខិបតិ អកម្មំ ន ច ករណីយំ; ទ្វេបិ ឯកំ ឧក្ខិបន្តិ អកម្មំ ន ច ករណីយំ, ទ្វេបិ ទ្វេ ឧក្ខិបន្តិ អកម្មំ ន ច ករណីយំ, ទ្វេបិ សម្ពហុលេ ឧក្ខិបន្តិ អកម្មំ ន ច ករណីយំ, ទ្វេបិ សង្ឃំ ឧក្ខិបន្តិ អកម្មំ ន ច ករណីយំ; សម្ពហុលាបិ ឯកំ ឧក្ខិបន្តិ អកម្មំ ន ច ករណីយំ, សម្ពហុលាបិ ទ្វេ ឧក្ខិបន្តិ អកម្មំ ន ច ករណីយំ, សម្ពហុលាបិ សម្ពហុលេ ឧក្ខិបន្តិ អកម្មំ ន ច ករណីយំ, សម្ពហុលាបិ សង្ឃំ ឧក្ខិបន្តិ អកម្មំ ន ច ករណីយំ; សង្ឃោបិ សង្ឃំ ឧក្ខិបតិ អកម្មំ ន ច ករណីយំ។

៣៨៤. ‘‘ចត្តារិមានិ , ភិក្ខវេ, កម្មានិ – អធម្មេន វគ្គកម្មំ, អធម្មេន សមគ្គកម្មំ, ធម្មេន វគ្គកម្មំ, ធម្មេន សមគ្គកម្មំ។ តត្រ, ភិក្ខវេ, យទិទំ អធម្មេន វគ្គកម្មំ, ឥទំ, ភិក្ខវេ, កម្មំ អធម្មត្តា វគ្គត្តា កុប្បំ អដ្ឋានារហំ; ន, ភិក្ខវេ, ឯវរូបំ កម្មំ កាតព្ពំ, ន ច មយា ឯវរូបំ កម្មំ អនុញ្ញាតំ។ តត្រ, ភិក្ខវេ, យទិទំ អធម្មេន សមគ្គកម្មំ, ឥទំ, ភិក្ខវេ, កម្មំ អធម្មត្តា កុប្បំ អដ្ឋានារហំ; ន, ភិក្ខវេ, ឯវរូបំ កម្មំ កាតព្ពំ, ន ច មយា ឯវរូបំ កម្មំ អនុញ្ញាតំ។ តត្រ, ភិក្ខវេ, យទិទំ ធម្មេន វគ្គកម្មំ, ឥទំ, ភិក្ខវេ, កម្មំ វគ្គត្តា កុប្បំ អដ្ឋានារហំ; ន, ភិក្ខវេ, ឯវរូបំ កម្មំ កាតព្ពំ, ន ច មយា ឯវរូបំ កម្មំ អនុញ្ញាតំ។ តត្រ, ភិក្ខវេ, យទិទំ ធម្មេន សមគ្គកម្មំ, ឥទំ, ភិក្ខវេ, កម្មំ ធម្មត្តា សមគ្គត្តា អកុប្បំ ឋានារហំ; ឯវរូបំ, ភិក្ខវេ, កម្មំ កាតព្ពំ, ឯវរូបញ្ច មយា កម្មំ អនុញ្ញាតំ។ តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ឯវរូបំ កម្មំ ករិស្សាម យទិទំ ធម្មេន សមគ្គន្តិ – ឯវញ្ហិ វោ, ភិក្ខវេ, សិក្ខិតព្ព’’ន្តិ។

អធម្មេន វគ្គាទិកម្មកថា និដ្ឋិតា។

២៣៦. ញត្តិវិបន្នកម្មាទិកថា

៣៨៥. តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ឯវរូបានិ កម្មានិ ករោន្តិ – អធម្មេន វគ្គកម្មំ ករោន្តិ, អធម្មេន សមគ្គកម្មំ ករោន្តិ; ធម្មេន វគ្គកម្មំ ករោន្តិ, ធម្មបតិរូបកេន វគ្គកម្មំ ករោន្តិ, ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គកម្មំ ករោន្តិ; ញត្តិវិបន្នម្បិ កម្មំ ករោន្តិ អនុស្សាវនសម្បន្នំ, អនុស្សាវនវិបន្នម្បិ កម្មំ ករោន្តិ ញត្តិសម្បន្នំ, ញត្តិវិបន្នម្បិ អនុស្សាវនវិបន្នម្បិ កម្មំ ករោន្តិ; អញ្ញត្រាបិ ធម្មា កម្មំ ករោន្តិ, អញ្ញត្រាបិ វិនយា កម្មំ ករោន្តិ, អញ្ញត្រាបិ សត្ថុសាសនា កម្មំ ករោន្តិ; បដិកុដ្ឋកតម្បិ កម្មំ ករោន្តិ អធម្មិកំ កុប្បំ អដ្ឋានារហំ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា…បេ…. តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – ‘‘កថញ្ហិ នាម ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ឯវរូបានិ កម្មានិ ករិស្សន្តិ – អធម្មេន វគ្គកម្មំ ករិស្សន្តិ, អធម្មេន សមគ្គកម្មំ ករិស្សន្តិ; ធម្មេន វគ្គកម្មំ ករិស្សន្តិ, ធម្មបតិរូបកេន វគ្គកម្មំ ករិស្សន្តិ, ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គកម្មំ ករិស្សន្តិ; ញត្តិវិបន្នម្បិ កម្មំ ករិស្សន្តិ អនុស្សាវនសម្បន្នំ, អនុស្សាវនវិបន្នម្បិ កម្មំ ករិស្សន្តិ ញត្តិសម្បន្នំ, ញត្តិវិបន្នម្បិ អនុស្សាវនវិបន្នម្បិ កម្មំ ករិស្សន្តិ; អញ្ញត្រាបិ ធម្មា កម្មំ ករិស្សន្តិ, អញ្ញត្រាបិ វិនយា កម្មំ ករិស្សន្តិ, អញ្ញត្រាបិ សត្ថុសាសនា កម្មំ ករិស្សន្តិ; បដិកុដ្ឋកតម្បិ កម្មំ ករិស្សន្តិ អធម្មិកំ កុប្បំ អដ្ឋានារហ’’ន្តិ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ…បេ…. ‘‘សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ, ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ឯវរូបានិ កម្មានិ ករោន្តិ – អធម្មេន វគ្គកម្មំ ករោន្តិ…បេ…. បដិកុដ្ឋកតម្បិ កម្មំ ករោន្តិ អធម្មិកំ កុប្បំ អដ្ឋានារហ’’ន្តិ? ‘‘សច្ចំ, ភគវា’’តិ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា…បេ…. វិគរហិត្វា ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ –

៣៨៦. ‘‘អធម្មេន ចេ, ភិក្ខវេ, វគ្គកម្មំ អកម្មំ ន ច ករណីយំ ; អធម្មេន សមគ្គកម្មំ អកម្មំ ន ច ករណីយំ; ធម្មេន វគ្គកម្មំ អកម្មំ ន ច ករណីយំ; ធម្មបតិរូបកេន វគ្គកម្មំ អកម្មំ ន ច ករណីយំ; ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គកម្មំ អកម្មំ ន ច ករណីយំ។ ញត្តិវិបន្នញ្ចេ, ភិក្ខវេ, កម្មំ អនុស្សាវនសម្បន្នំ អកម្មំ ន ច ករណីយំ; អនុស្សាវនវិបន្នញ្ចេ, ភិក្ខវេ, កម្មំ ញត្តិសម្បន្នំ អកម្មំ ន ច ករណីយំ; ញត្តិវិបន្នញ្ចេ, ភិក្ខវេ, កម្មំ អនុស្សាវនវិបន្នំ អកម្មំ ន ច ករណីយំ; អញ្ញត្រាបិ ធម្មា កម្មំ អកម្មំ ន ច ករណីយំ; អញ្ញត្រាបិ វិនយា កម្មំ

អកម្មំ ន ច ករណីយំ; អញ្ញត្រាបិ សត្ថុសាសនា កម្មំ អកម្មំ ន ច ករណីយំ; បដិកុដ្ឋកតញ្ចេ, ភិក្ខវេ, កម្មំ អធម្មិកំ កុប្បំ អដ្ឋានារហំ អកម្មំ ន ច ករណីយំ។

៣៨៧. ឆយិមានិ, ភិក្ខវេ, កម្មានិ – អធម្មកម្មំ, វគ្គកម្មំ, សមគ្គកម្មំ, ធម្មបតិរូបកេន វគ្គកម្មំ, ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គកម្មំ, ធម្មេន សមគ្គកម្មំ។

កតមញ្ច , ភិក្ខវេ, អធម្មកម្មំ? ញត្តិទុតិយេ ចេ, ភិក្ខវេ, កម្មេ ឯកាយ ញត្តិយា កម្មំ ករោតិ, ន ច កម្មវាចំ អនុស្សាវេតិ – អធម្មកម្មំ។ ញត្តិទុតិយេ ចេ, ភិក្ខវេ, កម្មេ ទ្វីហិ ញត្តីហិ កម្មំ ករោតិ, ន ច កម្មវាចំ អនុស្សាវេតិ – អធម្មកម្មំ។ ញត្តិទុតិយេ ចេ, ភិក្ខវេ, កម្មេ ឯកាយ កម្មវាចាយ កម្មំ ករោតិ, ន ច ញត្តិំ ឋបេតិ – អធម្មកម្មំ។ ញត្តិទុតិយេ ចេ, ភិក្ខវេ, កម្មេ ទ្វីហិ កម្មវាចាហិ កម្មំ ករោតិ, ន ច ញត្តិំ ឋបេតិ – អធម្មកម្មំ។ ញត្តិចតុត្ថេ ចេ, ភិក្ខវេ, កម្មេ ឯកាយ ញត្តិយា កម្មំ ករោតិ, ន ច កម្មវាចំ អនុស្សាវេតិ – អធម្មកម្មំ ។ ញត្តិចតុត្ថេ ចេ, ភិក្ខវេ, កម្មេ ទ្វីហិ ញត្តីហិ កម្មំ ករោតិ, ន ច កម្មវាចំ អនុស្សាវេតិ – អធម្មកម្មំ។ ញត្តិចតុត្ថេ ចេ, ភិក្ខវេ, កម្មេ តីហិ ញត្តីហិ កម្មំ ករោតិ, ន ច កម្មវាចំ អនុស្សាវេតិ – អធម្មកម្មំ។ ញត្តិចតុត្ថេ ចេ, ភិក្ខវេ, កម្មេ ចតូហិ ញត្តីហិ កម្មំ ករោតិ, ន ច កម្មវាចំ អនុស្សាវេតិ – អធម្មកម្មំ។ ញត្តិចតុត្ថេ ចេ, ភិក្ខវេ, កម្មេ ឯកាយ កម្មវាចាយ កម្មំ ករោតិ, ន ច ញត្តិំ ឋបេតិ – អធម្មកម្មំ។ ញត្តិចតុត្ថេ ចេ, ភិក្ខវេ, កម្មេ ទ្វីហិ កម្មវាចាហិ កម្មំ ករោតិ, ន ច ញត្តិំ ឋបេតិ – អធម្មកម្មំ។ ញត្តិចតុត្ថេ ចេ, ភិក្ខវេ, កម្មេ តីហិ កម្មវាចាហិ កម្មំ ករោតិ, ន ច ញត្តិំ ឋបេតិ – អធម្មកម្មំ។ ញត្តិចតុត្ថេ ចេ, ភិក្ខវេ, កម្មេ ចតូហិ កម្មវាចាហិ កម្មំ ករោតិ, ន ច ញត្តិំ ឋបេតិ – អធម្មកម្មំ។ ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អធម្មកម្មំ។

កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, វគ្គកម្មំ? ញត្តិទុតិយេ ចេ, ភិក្ខវេ, កម្មេ យាវតិកា ភិក្ខូ កម្មប្បត្តា តេ អនាគតា ហោន្តិ, ឆន្ទារហានំ ឆន្ទោ អនាហដោ ហោតិ, សម្មុខីភូតា បដិក្កោសន្តិ – វគ្គកម្មំ។ ញត្តិទុតិយេ ចេ, ភិក្ខវេ, កម្មេ យាវតិកា ភិក្ខូ កម្មប្បត្តា តេ អាគតា ហោន្តិ, ឆន្ទារហានំ ឆន្ទោ អនាហដោ ហោតិ, សម្មុខីភូតា បដិក្កោសន្តិ – វគ្គកម្មំ។ ញត្តិទុតិយេ ចេ, ភិក្ខវេ, កម្មេ យាវតិកា ភិក្ខូ កម្មប្បត្តា តេ អាគតា ហោន្តិ, ឆន្ទារហានំ ឆន្ទោ អាហដោ ហោតិ, សម្មុខីភូតា បដិក្កោសន្តិ – វគ្គកម្មំ។ ញត្តិចតុត្ថេ ចេ, ភិក្ខវេ, កម្មេ យាវតិកា ភិក្ខូ កម្មប្បត្តា តេ អនាគតា ហោន្តិ, ឆន្ទារហានំ ឆន្ទោ អនាហដោ ហោតិ, សម្មុខីភូតា បដិក្កោសន្តិ – វគ្គកម្មំ។ ញត្តិចតុត្ថេ ចេ, ភិក្ខវេ, កម្មេ យាវតិកា ភិក្ខូ កម្មប្បត្តា តេ អាគតា ហោន្តិ, ឆន្ទារហានំ ឆន្ទោ អនាហដោ ហោតិ, សម្មុខីភូតា បដិក្កោសន្តិ – វគ្គកម្មំ។ ញត្តិចតុត្ថេ ចេ, ភិក្ខវេ, កម្មេ យាវតិកា ភិក្ខូ កម្មប្បត្តា តេ អាគតា ហោន្តិ, ឆន្ទារហានំ ឆន្ទោ អាហដោ ហោតិ, សម្មុខីភូតា បដិក្កោសន្តិ – វគ្គកម្មំ។ ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, វគ្គកម្មំ។

កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, សមគ្គកម្មំ? ញត្តិទុតិយេ ចេ, ភិក្ខវេ, កម្មេ យាវតិកា ភិក្ខូ កម្មប្បត្តា, តេ អាគតា ហោន្តិ, ឆន្ទារហានំ ឆន្ទោ អាហដោ ហោតិ, សម្មុខីភូតា ន បដិក្កោសន្តិ – សមគ្គកម្មំ។ ញត្តិចតុត្ថេ ចេ, ភិក្ខវេ, កម្មេ យាវតិកា ភិក្ខូ កម្មប្បត្តា, តេ អាគតា ហោន្តិ, ឆន្ទារហានំ ឆន្ទោ អាហដោ ហោតិ, សម្មុខីភូតា ន បដិក្កោសន្តិ – សមគ្គកម្មំ។ ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សមគ្គកម្មំ។

កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, ធម្មបតិរូបកេន វគ្គកម្មំ? ញត្តិទុតិយេ ចេ, ភិក្ខវេ, កម្មេ បឋមំ កម្មវាចំ អនុស្សាវេតិ, បច្ឆា ញត្តិំ ឋបេតិ, យាវតិកា ភិក្ខូ កម្មប្បត្តា តេ អនាគតា ហោន្តិ, ឆន្ទារហានំ ឆន្ទោ អនាហដោ ហោតិ, សម្មុខីភូតា បដិក្កោសន្តិ – ធម្មបតិរូបកេន វគ្គកម្មំ។ ញត្តិទុតិយេ ចេ, ភិក្ខវេ, កម្មេ បឋមំ កម្មវាចំ អនុស្សាវេតិ, បច្ឆា ញត្តិំ ឋបេតិ, យាវតិកា ភិក្ខូ កម្មប្បត្តា តេ អាគតា ហោន្តិ, ឆន្ទារហានំ ឆន្ទោ អនាហដោ ហោតិ, សម្មុខីភូតា បដិក្កោសន្តិ – ធម្មបតិរូបកេន វគ្គកម្មំ។ ញត្តិទុតិយេ ចេ, ភិក្ខវេ , កម្មេ បឋមំ កម្មវាចំ អនុស្សាវេតិ, បច្ឆា ញត្តិំ ឋបេតិ, យាវតិកា ភិក្ខូ កម្មប្បត្តា តេ អាគតា ហោន្តិ, ឆន្ទារហានំ ឆន្ទោ អាហដោ ហោតិ, សម្មុខីភូតា បដិក្កោសន្តិ – ធម្មបតិរូបកេន វគ្គកម្មំ។ ញត្តិចតុត្ថេ ចេ, ភិក្ខវេ, កម្មេ បឋមំ កម្មវាចំ អនុស្សាវេតិ, បច្ឆា ញត្តិំ ឋបេតិ, យាវតិកា ភិក្ខូ កម្មប្បត្តា តេ អនាគតា ហោន្តិ, ឆន្ទារហានំ ឆន្ទោ អនាហដោ ហោតិ, សម្មុខីភូតា បដិក្កោសន្តិ – ធម្មបតិរូបកេន វគ្គកម្មំ។ ញត្តិចតុត្ថេ ចេ, ភិក្ខវេ, កម្មេ បឋមំ កម្មវាចំ អនុស្សាវេតិ, បច្ឆា ញត្តិំ ឋបេតិ, យាវតិកា ភិក្ខូ កម្មប្បត្តា តេ អាគតា ហោន្តិ, ឆន្ទារហានំ ឆន្ទោ អនាហដោ ហោតិ, សម្មុខីភូតា បដិក្កោសន្តិ – ធម្មបតិរូបកេន វគ្គកម្មំ។ ញត្តិចតុត្ថេ ចេ, ភិក្ខវេ, កម្មេ បឋមំ កម្មវាចំ អនុស្សាវេតិ, បច្ឆា ញត្តិំ ឋបេតិ, យាវតិកា ភិក្ខូ កម្មប្បត្តា តេ អាគតា ហោន្តិ, ឆន្ទារហានំ ឆន្ទោ អាហដោ ហោតិ , សម្មុខីភូតា បដិក្កោសន្តិ – ធម្មបតិរូបកេន វគ្គកម្មំ។ ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ធម្មបតិរូបកេន វគ្គកម្មំ។

កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គកម្មំ? ញត្តិទុតិយេ ចេ, ភិក្ខវេ, កម្មេ បឋមំ កម្មវាចំ អនុស្សាវេតិ, បច្ឆា ញត្តិំ ឋបេតិ, យាវតិកា ភិក្ខូ កម្មប្បត្តា, តេ អាគតា ហោន្តិ, ឆន្ទារហានំ ឆន្ទោ អាហដោ

ហោតិ, សម្មុខីភូតា ន បដិក្កោសន្តិ – ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គកម្មំ។ ញត្តិចតុត្ថេ ចេ, ភិក្ខវេ, កម្មេ បឋមំ កម្មវាចំ អនុស្សាវេតិ, បច្ឆា ញត្តឹ ឋបេតិ, យាវតិកា ភិក្ខូ កម្មប្បត្តា តេ អាគតា ហោន្តិ, ឆន្ទារហានំ ឆន្ទោ អាហដោ ហោតិ, សម្មុខីភូតា ន បដិក្កោសន្តិ – ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គកម្មំ។ ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គកម្មំ។

កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, ធម្មេន សមគ្គកម្មំ? ញត្តិទុតិយេ ចេ, ភិក្ខវេ, កម្មេ បឋមំ ញត្តឹ ឋបេតិ, បច្ឆា ឯកាយ កម្មវាចាយ កម្មំ ករោតិ, យាវតិកា ភិក្ខូ កម្មប្បត្តា តេ អាគតា ហោន្តិ, ឆន្ទារហានំ ឆន្ទោ អាហដោ ហោតិ, សម្មុខីភូតា ន បដិក្កោសន្តិ – ធម្មេន សមគ្គកម្មំ។ ញត្តិចតុត្ថេ ចេ, ភិក្ខវេ, កម្មេ បឋមំ ញត្តឹ ឋបេតិ, បច្ឆា តីហិ កម្មវាចាហិ កម្មំ ករោតិ, យាវតិកា ភិក្ខូ កម្មប្បត្តា, តេ អាគតា ហោន្តិ, ឆន្ទារហានំ ឆន្ទោ អាហដោ ហោតិ, សម្មុខីភូតា ន បដិក្កោសន្តិ, ធម្មេន សមគ្គកម្មំ។ ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ធម្មេន សមគ្គកម្មំ។

ញត្តិវិបន្នកម្មាទិកថា និដ្ឋិតា។

២៣៧. ចតុវគ្គករណាទិកថា

៣៨៨. បញ្ច សង្ឃា – ចតុវគ្គោ ភិក្ខុសង្ឃោ បញ្ចវគ្គោ ភិក្ខុសង្ឃោ, ទសវគ្គោ ភិក្ខុសង្ឃោ, វីសតិវគ្គោ ភិក្ខុសង្ឃោ, អតិរេកវីសតិវគ្គោ ភិក្ខុសង្ឃោ។ តត្រ, ភិក្ខវេ, ស្វាយំ ចតុវគ្គោ ភិក្ខុសង្ឃោ, ឋបេត្វា តីណិ កម្មានិ – ឧបសម្បទំ បវារណំ អព្ភានំ, ធម្មេន សមគ្គោ សព្ពកម្មេសុ កម្មប្បត្តោ។ តត្រ, ភិក្ខវេ, ស្វាយំ បញ្ចវគ្គោ ភិក្ខុសង្ឃោ, ឋបេត្វា ទ្វេ កម្មានិ – មជ្ឈិមេសុ ជនបទេសុ ឧបសម្បទំ អព្ភានំ, ធម្មេន សមគ្គោ សព្ពកម្មេសុ កម្មប្បត្តោ។ តត្រ, ភិក្ខវេ, ស្វាយំ ទសវគ្គោ ភិក្ខុសង្ឃោ, ឋបេត្វា ឯកំ កម្មំ – អព្ភានំ, ធម្មេន សមគ្គោ សព្ពកម្មេសុ កម្មប្បត្តោ។ តត្រ, ភិក្ខវេ, ស្វាយំ វីសតិវគ្គោ ភិក្ខុសង្ឃោ ធម្មេន សមគ្គោ សព្ពកម្មេសុ កម្មប្បត្តោ។ តត្រ, ភិក្ខវេ, ស្វាយំ អតិរេកវីសតិវគ្គោ ភិក្ខុសង្ឃោ ធម្មេន សមគ្គោ សព្ពកម្មេសុ កម្មប្បត្តោ។

៣៨៩. ចតុវគ្គករណញ្ចេ, ភិក្ខវេ, កម្មំ ភិក្ខុនិចតុត្ថោ កម្មំ ករេយ្យ – អកម្មំ ន ច ករណីយំ។ ចតុវគ្គករណញ្ចេ, ភិក្ខវេ, កម្មំ សិក្ខមានចតុត្ថោ កម្មំ ករេយ្យ... អកម្មំ ន ច ករណីយំ...បេ...។ សាមណេរចតុត្ថោ កម្មំ ករេយ្យ... អកម្មំ ន ច ករណីយំ។ សាមណេរិចតុត្ថោ កម្មំ ករេយ្យ... អកម្មំ ន ច ករណីយំ។ សិក្ខំ បច្ចក្ខាតកចតុត្ថោ កម្មំ ករេយ្យ... អកម្មំ ន ច ករណីយំ។ អន្តិមវត្ថុំ អជ្ឈាបន្នកចតុត្ថោ កម្មំ ករេយ្យ... អកម្មំ ន ច ករណីយំ។ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិត្តកចតុត្ថោ កម្មំ ករេយ្យ... អកម្មំ ន ច ករណីយំ។ អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខិត្តកចតុត្ថោ កម្មំ ករេយ្យ... អកម្មំ ន ច ករណីយំ។ បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខិត្តកចតុត្ថោ កម្មំ ករេយ្យ... អកម្មំ ន ច ករណីយំ។ បណ្ឌកចតុត្ថោ កម្មំ ករេយ្យ... អកម្មំ ន ច ករណីយំ។ ថេយ្យសំវាសកចតុត្ថោ កម្មំ ករេយ្យ... អកម្មំ ន ច ករណីយំ។ តិត្ថិយបក្កន្តកចតុត្ថោ កម្មំ ករេយ្យ... អកម្មំ ន ច ករណីយំ។ តិរច្ឆានគតចតុត្ថោ កម្មំ ករេយ្យ... អកម្មំ ន ច ករណីយំ។ មាតុឃាតកចតុត្ថោ កម្មំ ករេយ្យ... អកម្មំ ន ច ករណីយំ។ បិតុឃាតកចតុត្ថោ កម្មំ ករេយ្យ... អកម្មំ ន ច ករណីយំ។ អរហន្តឃាតកចតុត្ថោ កម្មំ ករេយ្យ... អកម្មំ ន ច ករណីយំ។ ភិក្ខុនិទូសកចតុត្ថោ កម្មំ ករេយ្យ... អកម្មំ ន ច ករណីយំ។ សង្ឃភេទកចតុត្ថោ កម្មំ ករេយ្យ... អកម្មំ ន ច ករណីយំ។ លោហិតុប្បាទកចតុត្ថោ កម្មំ ករេយ្យ... អកម្មំ ន ច ករណីយំ។ ឧភតោព្យញ្ជនកចតុត្ថោ កម្មំ ករេយ្យ... អកម្មំ ន ច ករណីយំ។ នានាសំវាសកចតុត្ថោ កម្មំ ករេយ្យ... អកម្មំ ន ច ករណីយំ។ នានាសីមាយ ឋិតចតុត្ថោ កម្មំ ករេយ្យ... អកម្មំ ន ច ករណីយំ។ ឥទ្ធិយា វេហាសេ ឋិតចតុត្ថោ កម្មំ ករេយ្យ... អកម្មំ ន ច ករណីយំ។ យស្ស សង្ឃោ កម្មំ ករោតិ, តំចតុត្ថោ កម្មំ ករេយ្យ ... អកម្មំ ន ច ករណីយំ។

ចតុវរណំ។

៣៩០. បញ្ចវគ្គករណញ្ចេ, ភិក្ខវេ, កម្មំ ភិក្ខុនិបញ្ចមោ កម្មំ ករេយ្យ... អកម្មំ ន ច ករណីយំ។ បញ្ចវគ្គករណញ្ចេ, ភិក្ខវេ, កម្មំ សិក្ខមានបញ្ចមោ កម្មំ ករេយ្យ...បេ...។ សាមណេរបញ្ចមោ កម្មំ ករេយ្យ... សាមណេរិបញ្ចមោ កម្មំ ករេយ្យ ... សិក្ខំ បច្ចក្ខាតកបញ្ចមោ កម្មំ ករេយ្យ... អន្តិមវត្ថុំ អជ្ឈាបន្នកបញ្ចមោ កម្មំ ករេយ្យ... អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិត្តកបញ្ចមោ កម្មំ ករេយ្យ... អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខិត្តកបញ្ចមោ កម្មំ ករេយ្យ... បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខិត្តកបញ្ចមោ កម្មំ ករេយ្យ... បណ្ឌកបញ្ចមោ កម្មំ ករេយ្យ... ថេយ្យសំវាសកបញ្ចមោ កម្មំ ករេយ្យ... តិត្ថិយបក្កន្តកបញ្ចមោ កម្មំ ករេយ្យ... តិរច្ឆានគតបញ្ចមោ កម្មំ ករេយ្យ... មាតុឃាតកបញ្ចមោ កម្មំ ករេយ្យ... បិតុឃាតកបញ្ចមោ កម្មំ ករេយ្យ... អរហន្តឃាតកបញ្ចមោ កម្មំ ករេយ្យ... ភិក្ខុនិទូសកបញ្ចមោ កម្មំ ករេយ្យ... សង្ឃភេទកបញ្ចមោ កម្មំ ករេយ្យ...

លោហិតុប្បាទកបញ្ចមោ កម្មំ ករេយ្យ... ឧភតោព្យញ្ជនកបញ្ចមោ កម្មំ ករេយ្យ... នានាសំវាសកបញ្ចមោ កម្មំ ករេយ្យ... នានាសីមាយ ឋិតបញ្ចមោ កម្មំ ករេយ្យ... ឥទ្ធិយា វេហាសេ ឋិតបញ្ចមោ កម្មំ ករេយ្យ... យស្ស សង្ឃោ កម្មំ ករោតិ, តំបញ្ចមោ កម្មំ ករេយ្យ – អកម្មំ ន ច ករណីយំ។

បញ្ចវគ្គករណំ។

៣៩១. ទសវគ្គករណញ្ចេ, ភិក្ខវេ, កម្មំ ភិក្ខុនិទសមោ កម្មំ ករេយ្យ, អកម្មំ ន ច ករណីយំ។ ទសវគ្គករណញ្ចេ, ភិក្ខវេ, កម្មំ សិក្ខមានទសមោ កម្មំ ករេយ្យ, អកម្មំ ន ច ករណីយំ...បេ.... ។ ទសវគ្គករណញ្ចេ, ភិក្ខវេ, កម្មំ យស្ស សង្ឃោ កម្មំ ករោតិ, តំទសមោ កម្មំ ករេយ្យ – អកម្មំ ន ច ករណីយំ។

ទសវគ្គករណំ។

៣៩២. វីសតិវគ្គករណញ្ចេ, ភិក្ខវេ, កម្មំ ភិក្ខុនិវីសោ កម្មំ ករេយ្យ – អកម្មំ ន ច ករណីយំ។ វីសតិវគ្គករណញ្ចេ, ភិក្ខវេ, កម្មំ សិក្ខមានវីសោ កម្មំ ករេយ្យ ...បេ.... សាមណេរវីសោ កម្មំ ករេយ្យ... សាមណេរិវីសោ កម្មំ ករេយ្យ... សិក្ខំ បច្ចក្ខាតកវីសោ កម្មំ ករេយ្យ... អន្តិមវត្ថុំ អជ្ឈាបន្នកវីសោ កម្មំ ករេយ្យ... អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិត្តកវីសោ កម្មំ ករេយ្យ... អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខិត្តកវីសោ កម្មំ ករេយ្យ... បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខិត្តកវីសោ កម្មំ ករេយ្យ... បណ្ឌកវីសោ កម្មំ ករេយ្យ... ថេយ្យសំវាសកវីសោ កម្មំ ករេយ្យ... តិត្ថិយបក្កន្តកវីសោ កម្មំ ករេយ្យ... តិរច្ឆានគតវីសោ កម្មំ ករេយ្យ... មាតុឃាតកវីសោ កម្មំ ករេយ្យ... បិតុឃាតកវីសោ កម្មំ ករេយ្យ... អរហន្តឃាតកវីសោ កម្មំ ករេយ្យ... ភិក្ខុនិទូសកវីសោ កម្មំ ករេយ្យ... សង្ឃភេទកវីសោ កម្មំ ករេយ្យ... លោហិតុប្បាទកវីសោ កម្មំ ករេយ្យ... ឧភតោព្យញ្ជនកវីសោ កម្មំ ករេយ្យ... នានាសំវាសកវីសោ កម្មំ ករេយ្យ... នានាសីមាយ ឋិតវីសោ កម្មំ ករេយ្យ... ឥទ្ធិយា វេហាសេ ឋិតវីសោ កម្មំ ករេយ្យ... យស្ស សង្ឃោ កម្មំ ករោតិ, តំវីសោ កម្មំ ករេយ្យ – អកម្មំ ន ច ករណីយំ។

វីសតិវគ្គករណំ។

ចតុវគ្គករណាទិកថា និដ្ឋិតា។

២៣៨. បារិវាសិកាទិកថា

៣៩៣. បារិវាសិកចតុត្ថោ ចេ, ភិក្ខវេ, បរិវាសំ ទទេយ្យ, មូលាយ បដិកស្សេយ្យ, មានត្តំ ទទេយ្យ, តំវីសោ អព្ភេយ្យ – អកម្មំ ន ច ករណីយំ។ មូលាយ បដិកស្សនារហចតុត្ថោ ចេ, ភិក្ខវេ, បរិវាសំ ទទេយ្យ, មូលាយ បដិកស្សេយ្យ, មានត្តំ ទទេយ្យ, តំវីសោ អព្ភេយ្យ – អកម្មំ ន ច ករណីយំ។ មានត្តារហចតុត្ថោ ចេ, ភិក្ខវេ, បរិវាសំ ទទេយ្យ, មូលាយ បដិកស្សេយ្យ, មានត្តំ ទទេយ្យ, តំវីសោ អព្ភេយ្យ – អកម្មំ ន ច ករណីយំ។ មានត្តចារិកចតុត្ថោ ចេ, ភិក្ខវេ, បរិវាសំ ទទេយ្យ, មូលាយ បដិកស្សេយ្យ, មានត្តំ ទទេយ្យ, តំវីសោ អព្ភេយ្យ – អកម្មំ ន ច ករណីយំ។ អព្ភានារហចតុត្ថោ ចេ, ភិក្ខវេ, បរិវាសំ ទទេយ្យ, មូលាយ បដិកស្សេយ្យ, មានត្តំ ទទេយ្យ, តំវីសោ អព្ភេយ្យ – អកម្មំ ន ច ករណីយំ។

៣៩៤. ឯកច្ចស្ស, ភិក្ខវេ, សង្ឃមជ្ឈេ បដិក្កោសនា រុហតិ, ឯកច្ចស្ស ន រុហតិ។ កស្ស ច, ភិក្ខវេ, សង្ឃមជ្ឈេ បដិក្កោសនា ន រុហតិ? ភិក្ខុនិយា, ភិក្ខវេ, សង្ឃមជ្ឈេ បដិក្កោសនា ន រុហតិ។ សិក្ខមានាយ, ភិក្ខវេ...បេ.... សាមណេរស្ស, ភិក្ខវេ... សាមណេរិយា, ភិក្ខវេ... សិក្ខាបច្ចក្ខាតកស្ស ភិក្ខវេ... អន្តិមវត្ថុំ អជ្ឈាបន្នកស្ស, ភិក្ខវេ ... ឧម្មត្តកស្ស, ភិក្ខវេ... ខិត្តចិត្តស្ស, ភិក្ខវេ... វេទនាដ្ដស្ស, ភិក្ខវេ... អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិត្តកស្ស, ភិក្ខវេ... អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខិត្តកស្ស, ភិក្ខវេ... បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខិត្តកស្ស, ភិក្ខវេ... បណ្ឌកស្ស, ភិក្ខវេ... ថេយ្យសំវាសកស្ស, ភិក្ខវេ... តិត្ថិយបក្កន្តកស្ស, ភិក្ខវេ ... តិរច្ឆានគតស្ស ភិក្ខវេ... មាតុឃាតកស្ស, ភិក្ខវេ... បិតុឃាតកស្ស, ភិក្ខវេ... អរហន្តឃាតកស្ស, ភិក្ខវេ... ភិក្ខុនិទូសកស្ស, ភិក្ខវេ... សង្ឃភេទកស្ស, ភិក្ខវេ... លោហិតុប្បាទកស្ស, ភិក្ខវេ... ឧភតោព្យញ្ជនកស្ស, ភិក្ខវេ... នានាសំវាសកស្ស, ភិក្ខវេ... នានាសីមាយ ឋិតស្ស, ភិក្ខវេ... ឥទ្ធិយា វេហាសេ ឋិតស្ស, ភិក្ខវេ, យស្ស សង្ឃោ កម្មំ ករោតិ, តស្ស ច [តស្ស (ស្យា.)], ភិក្ខវេ, សង្ឃមជ្ឈេ បដិក្កោសនា ន រុហតិ។ ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, សង្ឃមជ្ឈេ បដិក្កោសនា ន រុហតិ។

កស្ស ច, ភិក្ខវេ, សង្ឃមជ្ឈេ បដិក្កោសនា រុហតិ? ភិក្ខុស្ស, ភិក្ខវេ, បកតត្តស្ស

សមានសំវាសកស្ស សមានសីមាយ ឋិតស្ស អន្តមសោ អានន្តរិកស្សាបិ [អនន្តរិកស្សាបិ (ស្យា.)] ភិក្ខុនោ វិញ្ញាបេន្តស្ស សង្ឃមជ្ឈេ បដិក្កោសនា រុហតិ។ ឥមស្ស ខោ, ភិក្ខវេ, សង្ឃមជ្ឈេ បដិក្កោសនា រុហតិ។

បារិវាសិកាទិកថា និដ្ឋិតា។

២៣៩. ទ្វេនិស្សារណាទិកថា

៣៩៥. ទ្វេមា, ភិក្ខវេ, និស្សារណា។ អត្ថិ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អប្បត្តោ និស្សារណំ។ តញ្ចេ សង្ឃោ និស្សារេតិ, ឯកច្ចោ សុនិស្សារិតោ, ឯកច្ចោ ទុន្និស្សារិតោ។ កតមោ ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អប្បត្តោ និស្សារណំ, តញ្ចេ សង្ឃោ និស្សារេតិ – ទុន្និស្សារិតោ? ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សុទ្ធោ ហោតិ អនាបត្តិកោ។ តញ្ចេ សង្ឃោ និស្សារេតិ – ទុន្និស្សារិតោ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អប្បត្តោ និស្សារណំ, តញ្ចេ សង្ឃោ និស្សារេតិ – ទុន្និស្សារិតោ។

កតមោ ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អប្បត្តោ និស្សារណំ, តញ្ចេ សង្ឃោ និស្សារេតិ – សុនិស្សារិតោ? ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ពាលោ ហោតិ អព្យត្តោ អាបត្តិពហុលោ អនបទានោ, គិហិសំសដ្ឋោ វិហរតិ អននុលោមិកេហិ គិហិសំសគ្គេហិ, តញ្ចេ សង្ឃោ និស្សារេតិ – សុនិស្សារិតោ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អប្បត្តោ និស្សារណំ, តញ្ចេ សង្ឃោ និស្សារេតិ – សុនិស្សារិតោ។

៣៩៦. ទ្វេមា , ភិក្ខវេ, ឱសារណា។ អត្ថិ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អប្បត្តោ ឱសារណំ តញ្ចេ សង្ឃោ ឱសារេតិ, ឯកច្ចោ សោសារិតោ, ឯកច្ចោ ទោសារិតោ។ កតមោ ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អប្បត្តោ ឱសារណំ, តញ្ចេ សង្ឃោ ឱសារេតិ – ទោសារិតោ? បណ្ឌកោ, ភិក្ខវេ, អប្បត្តោ ឱសារណំ, តញ្ចេ សង្ឃោ ឱសារេតិ – ទោសារិតោ។ ថេយ្យសំវាសកោ, ភិក្ខវេ, អប្បត្តោ ឱសារណំ, តញ្ចេ សង្ឃោ ឱសារេតិ – ទោសារិតោ។ តិត្ថិយបក្កន្តកោ, ភិក្ខវេ... បេ.... តិរច្ឆានគតោ, ភិក្ខវេ... មាតុឃាតកោ, ភិក្ខវេ... បិតុឃាតកោ, ភិក្ខវេ... អរហន្តឃាតកោ, ភិក្ខវេ... ភិក្ខុនិទូសកោ, ភិក្ខវេ... សង្ឃភេទកោ, ភិក្ខវេ... លោហិតុប្បាទកោ, ភិក្ខវេ... ឧភតោព្យញ្ជនកោ, ភិក្ខវេ, អប្បត្តោ, ឱសារណំ, តញ្ចេ សង្ឃោ ឱសារេតិ – ទោសារិតោ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អប្បត្តោ ឱសារណំ, តញ្ចេ សង្ឃោ ឱសារេតិ – ទោសារិតោ។ ឥមេ វុច្ចន្តិ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលា អប្បត្តា ឱសារណំ, តេ ចេ សង្ឃោ ឱសារេតិ – ទោសារិតា។

កតមោ ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អប្បត្តោ ឱសារណំ, តញ្ចេ សង្ឃោ ឱសារេតិ – សោសារិតោ? ហត្ថច្ឆិន្នោ, ភិក្ខវេ, អប្បត្តោ ឱសារណំ, តញ្ចេ សង្ឃោ ឱសារេតិ, សោសារិតោ។ បាទច្ឆិន្នោ, ភិក្ខវេ...បេ.... ហត្ថបាទច្ឆិន្នោ, ភិក្ខវេ... កណ្ណច្ឆិន្នោ , ភិក្ខវេ... នាសច្ឆិន្នោ, ភិក្ខវេ... កណ្ណនាសច្ឆិន្នោ, ភិក្ខវេ... អង្គុលិច្ឆិន្នោ, ភិក្ខវេ... អឡច្ឆិន្នោ, ភិក្ខវេ... កណ្ឌរច្ឆិន្នោ, ភិក្ខវេ... ផណហត្ថកោ, ភិក្ខវេ... ខុជ្ជោ, ភិក្ខវេ... វាមនោ, ភិក្ខវេ... គលគណ្ឌី, ភិក្ខវេ... លក្ខណាហតោ, ភិក្ខវេ... កសាហតោ, ភិក្ខវេ... លិខិតកោ, ភិក្ខវេ... សីបទិកោ, ភិក្ខវេ... បាបរោគី, ភិក្ខវេ... បរិសទូសកោ, ភិក្ខវេ... កាណោ, ភិក្ខវេ... កុណី, ភិក្ខវេ... ខញ្ជោ, ភិក្ខវេ... បក្ខហតោ, ភិក្ខវេ... ឆិន្នីរិយាបថោ, ភិក្ខវេ... ជរាទុព្ពលោ, ភិក្ខវេ... អន្ធោ, ភិក្ខវេ... មូគោ, ភិក្ខវេ... ពធិរោ, ភិក្ខវេ... អន្ធមូគោ, ភិក្ខវេ... អន្ធពធិរោ, ភិក្ខវេ... មូគពធិរោ, ភិក្ខវេ... អន្ធមូគពធិរោ, ភិក្ខវេ, អប្បត្តោ ឱសារណំ, តញ្ចេ សង្ឃោ ឱសារេតិ – សោសារិតោ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អប្បត្តោ ឱសារណំ, តញ្ចេ សង្ឃោ ឱសារេតិ – សោសារិតោ។ ឥមេ វុច្ចន្តិ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលា អប្បត្តា ឱសារណំ, តេ ចេ សង្ឃោ ឱសារេតិ – សោសារិតា។

ទ្វេនិស្សារណាទិកថា និដ្ឋិតា។

វាសភគាមភាណវារោ និដ្ឋិតោ បឋមោ។

២៤០. អធម្មកម្មាទិកថា

៣៩៧. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុស្ស ន ហោតិ អាបត្តិ ទដ្ឋព្ពា។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា សម្ពហុលា វា ឯកបុគ្គលោ វា – “អាបត្តឹ ត្វំ, អាវុសោ, អាបន្នោ, បស្សសេតំ អាបត្តិ”ន្តិ? សោ ឯវំ វទេតិ – “នត្ថិ មេ, អាវុសោ, អាបត្តិ, យមហំ បស្សេយ្យ”ន្តិ។ តំ សង្ឃោ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិបតិ – អធម្មកម្មំ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុស្ស ន ហោតិ អាបត្តិ បដិកាតព្ពា។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា សម្ពហុលា វា ឯកបុគ្គលោ វា – “អាបត្តឹ ត្វំ, អាវុសោ, អាបន្នោ, បដិករោហិ តំ អាបត្តិ”ន្តិ។ សោ ឯវំ វទេតិ – “នត្ថិ មេ, អាវុសោ,

អាបត្តិ, យមហំ បដិករេយ្យ’’ន្តិ។ តំ សង្ឃោ អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខិបតិ – អធម្មកម្មំ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុស្ស ន ហោតិ បាបិកា ទិដ្ឋិ បដិនិស្សជ្ជេតា។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា សម្ពហុលា វា ឯកបុគ្គលោ វា – ‘‘បាបិកា តេ, អាវុសោ, ទិដ្ឋិ, បដិនិស្សជ្ជេតំ បាបិកំ ទិដ្ឋិ’’ន្តិ។ សោ ឯវំ វទេតិ – ‘‘នត្ថិ មេ, អាវុសោ, បាបិកា ទិដ្ឋិ, យមហំ បដិនិស្សជ្ជេយ្យ’’ន្តិ។ តំ សង្ឃោ បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខិបតិ – អធម្មកម្មំ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុស្ស ន ហោតិ អាបត្តិ ទដ្ឋព្ពា, ន ហោតិ អាបត្តិ បដិកាតព្ពា។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា សម្ពហុលា វា ឯកបុគ្គលោ វា – ‘‘អាបត្តិំ ត្វំ, អាវុសោ, អាបន្នោ, បស្សសេតំ អាបត្តិំ? បដិករោហិ តំ អាបត្តិ’’ន្តិ។ សោ ឯវំ វទេតិ – ‘‘នត្ថិ មេ, អាវុសោ, អាបត្តិ, យមហំ បស្សេយ្យំ។ នត្ថិ មេ, អាវុសោ, អាបត្តិ, យមហំ បដិករេយ្យ’’ន្តិ។ តំ សង្ឃោ អទស្សនេ វា អប្បដិកម្មេ វា ឧក្ខិបតិ – អធម្មកម្មំ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុស្ស ន ហោតិ អាបត្តិ ទដ្ឋព្ពា, ន ហោតិ បាបិកា ទិដ្ឋិ បដិនិស្សជ្ជេតា។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា សម្ពហុលា វា ឯកបុគ្គលោ វា – ‘‘អាបត្តិំ ត្វំ, អាវុសោ, អាបន្នោ, បស្សសេតំ អាបត្តិំ? បាបិកា តេ ទិដ្ឋិ, បដិនិស្សជ្ជេតំ បាបិកំ ទិដ្ឋិ’’ន្តិ។ សោ ឯវំ វទេតិ – ‘‘នត្ថិ មេ, អាវុសោ, អាបត្តិ, យមហំ បស្សេយ្យំ; នត្ថិ មេ, អាវុសោ, បាបិកា ទិដ្ឋិ, យមហំ បដិនិស្សជ្ជេយ្យ’’ន្តិ។ តំ សង្ឃោ អទស្សនេ វា អប្បដិនិស្សគ្គេ វា ឧក្ខិបតិ – អធម្មកម្មំ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុស្ស ន ហោតិ អាបត្តិ បដិកាតព្ពា, ន ហោតិ បាបិកា ទិដ្ឋិ បដិនិស្សជ្ជេតា។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា សម្ពហុលា វា ឯកបុគ្គលោ វា – ‘‘អាបត្តិំ ត្វំ, អាវុសោ, អាបន្នោ, បដិករោហិ តំ អាបត្តិំ; បាបិកា តេ ទិដ្ឋិ, បដិនិស្សជ្ជេតំ បាបិកំ ទិដ្ឋិ’’ន្តិ។ សោ ឯវំ វទេតិ – ‘‘នត្ថិ មេ, អាវុសោ, អាបត្តិ, យមហំ បដិករេយ្យំ។ នត្ថិ មេ, អាវុសោ, បាបិកា ទិដ្ឋិ, យមហំ បដិនិស្សជ្ជេយ្យ’’ន្តិ។ តំ សង្ឃោ អប្បដិកម្មេ វា អប្បដិនិស្សគ្គេ វា ឧក្ខិបតិ – អធម្មកម្មំ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុស្ស ន ហោតិ អាបត្តិ ទដ្ឋព្ពា, ន ហោតិ អាបត្តិ បដិកាតព្ពា, ន ហោតិ បាបិកា ទិដ្ឋិ បដិនិស្សជ្ជេតា។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា សម្ពហុលា វា ឯកបុគ្គលោ វា – ‘‘អាបត្តិំ ត្វំ, អាវុសោ, អាបន្នោ, បស្សសេតំ អាបត្តិំ? បដិករោហិ តំ អាបត្តិំ; បាបិកា តេ ទិដ្ឋិ, បដិនិស្សជ្ជេតំ បាបិកំ ទិដ្ឋិ’’ន្តិ។ សោ ឯវំ វទេតិ – ‘‘នត្ថិ មេ, អាវុសោ, អាបត្តិ, យមហំ បស្សេយ្យំ។ នត្ថិ មេ, អាវុសោ, អាបត្តិ, យមហំ បដិករេយ្យំ។ នត្ថិ មេ, អាវុសោ, បាបិកា ទិដ្ឋិ, យមហំ បដិនិស្សជ្ជេយ្យ’’ន្តិ។ តំ សង្ឃោ អទស្សនេ វា អប្បដិកម្មេ វា អប្បដិនិស្សគ្គេ វា ឧក្ខិបតិ – អធម្មកម្មំ។

៣៩៨. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុស្ស ហោតិ អាបត្តិ ទដ្ឋព្ពា។ តមេនំ ចោទេតិ។ សង្ឃោ វា សម្ពហុលា វា ឯកបុគ្គលោ វា – ‘‘អាបត្តិំ ត្វំ , អាវុសោ, អាបន្នោ, បស្សសេតំ អាបត្តិ’’ន្តិ? សោ ឯវំ វទេតិ – ‘‘អាមាវុសោ, បស្សាមី’’តិ។ តំ សង្ឃោ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិបតិ – អធម្មកម្មំ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុស្ស ហោតិ អាបត្តិ បដិកាតព្ពា។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា សម្ពហុលា វា ឯកបុគ្គលោ វា – ‘‘អាបត្តិំ ត្វំ, អាវុសោ, អាបន្នោ, បដិករោហិ តំ អាបត្តិ’’ន្តិ។ សោ ឯវំ វទេតិ – ‘‘អាមាវុសោ, បដិករិស្សាមី’’តិ។ តំ សង្ឃោ អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខិបតិ – អធម្មកម្មំ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុស្ស ហោតិ បាបិកា ទិដ្ឋិ បដិនិស្សជ្ជេតា។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា សម្ពហុលា វា ឯកបុគ្គលោ វា – ‘‘បាបិកា តេ, អាវុសោ, ទិដ្ឋិ; បដិនិស្សជ្ជេតំ បាបិកំ ទិដ្ឋិ’’ន្តិ។ សោ ឯវំ វទេតិ – ‘‘អាមាវុសោ , បដិនិស្សជ្ជិស្សាមី’’តិ។ តំ សង្ឃោ បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខិបតិ – អធម្មកម្មំ។

ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុស្ស ហោតិ អាបត្តិ ទដ្ឋព្ពា, ហោតិ អាបត្តិ បដិកាតព្ពា…បេ.… ហោតិ អាបត្តិ ទដ្ឋព្ពា, ហោតិ បាបិកា ទិដ្ឋិ បដិនិស្សជ្ជេតា…បេ.… ហោតិ អាបត្តិ បដិកាតព្ពា, ហោតិ បាបិកា ទិដ្ឋិ បដិនិស្សជ្ជេតា…បេ.… ហោតិ អាបត្តិ ទដ្ឋព្ពា, ហោតិ អាបត្តិ បដិកាតព្ពា, ហោតិ បាបិកា ទិដ្ឋិ បដិនិស្សជ្ជេតា។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា សម្ពហុលា វា ឯកបុគ្គលោ វា – ‘‘អាបត្តិំ ត្វំ, អាវុសោ, អាបន្នោ, បស្សសេតំ អាបត្តិំ? បដិករោហិ តំ អាបត្តិំ; បាបិកា តេ ទិដ្ឋិ, បដិនិស្សជ្ជេតំ បាបិកំ ទិដ្ឋិ’’ន្តិ។ សោ ឯវំ វទេតិ – ‘‘អាមាវុសោ, បស្សាមិ, អាម បដិករិស្សាមិ, អាម បដិនិស្សជ្ជិស្សាមី’’តិ ។ តំ សង្ឃោ អទស្សនេ វា អប្បដិកម្មេ វា អប្បដិនិស្សគ្គេ វា ឧក្ខិបតិ – អធម្មកម្មំ។

៣៩៩. តេជ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុស្ស ហោតិ អាបត្តិ ទដ្ឋព្ពា។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា សម្ពហុលា វា ឯកបុគ្គលោ វា – “អាបត្តិំ ត្វំ, អាវុសោ, អាបន្នោ, បស្សសេតំ អាបត្តិ”ន្តិ? សោ ឯវំ វទេតិ – “នត្ថិ មេ, អាវុសោ, អាបត្តិ, យមហំ បស្សេយ្យ”ន្តិ។ តំ សង្ឃោ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិបតិ – ធម្មកម្មំ។

តេជ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុស្ស ហោតិ អាបត្តិ បដិកាតព្ពា។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា សម្ពហុលា វា ឯកបុគ្គលោ វា – “អាបត្តិំ ត្វំ, អាវុសោ, អាបន្នោ, បដិករោហិ តំ អាបត្តិ”ន្តិ។ សោ ឯវំ វទេតិ – “នត្ថិ មេ, អាវុសោ, អាបត្តិ, យមហំ បដិករេយ្យ”ន្តិ។ តំ សង្ឃោ អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខិបតិ – ធម្មកម្មំ។

តេជ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុស្ស ហោតិ បាបិកា ទិដ្ឋិ បដិនិស្សជ្ជេតា។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា សម្ពហុលា វា ឯកបុគ្គលោ វា – “បាបិកា តេ, អាវុសោ, ទិដ្ឋិ, បដិនិស្សជ្ជេតំ បាបិកំ ទិដ្ឋិ”ន្តិ។ សោ ឯវំ វទេតិ – “នត្ថិ មេ, អាវុសោ, បាបិកា ទិដ្ឋិ, យមហំ បដិនិស្សជ្ជេយ្យ”ន្តិ។ តំ សង្ឃោ បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខិបតិ – ធម្មកម្មំ។

តេជ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុស្ស ហោតិ អាបត្តិ ទដ្ឋព្ពា, ហោតិ អាបត្តិ បដិកាតព្ពា…បេ….

ហោតិ អាបត្តិ ទដ្ឋព្ពា, ហោតិ បាបិកា ទិដ្ឋិ បដិនិស្សជ្ជេតា…បេ…. ហោតិ អាបត្តិ បដិកាតព្ពា, ហោតិ បាបិកា ទិដ្ឋិ បដិនិស្សជ្ជេតា …បេ…. ហោតិ អាបត្តិ ទដ្ឋព្ពា, ហោតិ អាបត្តិ បដិកាតព្ពា, ហោតិ បាបិកា ទិដ្ឋិ បដិនិស្សជ្ជេតា។ តមេនំ ចោទេតិ សង្ឃោ វា សម្ពហុលា វា ឯកបុគ្គលោ វា – “អាបត្តិំ ត្វំ, អាវុសោ, អាបន្នោ, បស្សសេតំ អាបត្តិំ? បដិករោហិ តំ អាបត្តិំ។ បាបិកា តេ ទិដ្ឋិ, បដិនិស្សជ្ជេតំ បាបិកំ ទិដ្ឋិ”ន្តិ។ សោ ឯវំ វទេតិ – “នត្ថិ មេ, អាវុសោ, អាបត្តិ, យមហំ បស្សេយ្យំ។ នត្ថិ មេ, អាវុសោ, អាបត្តិ យមហំ បដិករេយ្យំ។ នត្ថិ មេ, អាវុសោ, បាបិកា ទិដ្ឋិ, យមហំ បដិនិស្សជ្ជេយ្យ”ន្តិ។ តំ សង្ឃោ អទស្សនេ វា អប្បដិកម្មេ វា អប្បដិនិស្សគ្គេ វា ឧក្ខិបតិ – ធម្មកម្មន្តិ។

អធម្មកម្មាទិកថា និដ្ឋិតា។

២៤១. ឧបាលិបុច្ឆាកថា

៤០០. អថ ខោ អាយស្មា ឧបាលិ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា ឧបាលិ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “យោ នុ ខោ, ភន្តេ, សមគ្គោ សង្ឃោ សម្មុខាករណីយំ កម្មំ អសម្មុខា ករោតិ, ធម្មកម្មំ នុ ខោ តំ, ភន្តេ, វិនយកម្ម”ន្តិ? “អធម្មកម្មំ តំ, ឧបាលិ, អវិនយកម្ម”ន្តិ។ “យោ នុ ខោ, ភន្តេ, សមគ្គោ សង្ឃោ បដិបុច្ឆាករណីយំ កម្មំ អប្បដិបុច្ឆា ករោតិ…បេ…. បដិញ្ញាយករណីយំ កម្មំ អបដិញ្ញាយ ករោតិ… សតិវិនយារហស្ស អមូឡ្ហវិនយំ ទេតិ… អមូឡ្ហវិនយារហស្ស តស្សបាបិយសិកាកម្មំ ករោតិ… តស្សបាបិយសិកាកម្មារហស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោតិ… តជ្ជនីយកម្មារហស្ស និយស្សកម្មំ ករោតិ … និយស្សកម្មារហស្ស បព្ពាជនីយកម្មំ ករោតិ… បព្ពាជនីយកម្មារហស្ស បដិសារណីយកម្មំ ករោតិ… បដិសារណីយកម្មារហស្ស ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោតិ… ឧក្ខេបនីយកម្មារហស្ស បរិវាសំ ទេតិ… បរិវាសារហំ មូលាយ បដិកស្សតិ… មូលាយបដិកស្សនារហស្ស មានត្តំ ទេតិ… មានត្តារហំ អព្ភេតិ… អព្ភានារហំ ឧបសម្បាទេតិ, ធម្មកម្មំ នុ ខោ តំ, ភន្តេ, វិនយកម្ម”ន្តិ? “អធម្មកម្មំ តំ, ឧបាលិ, អវិនយកម្មំ”។

“យោ ខោ, ឧបាលិ, សមគ្គោ សង្ឃោ សម្មុខាករណីយំ កម្មំ អសម្មុខា ករោតិ, ឯវំ ខោ, ឧបាលិ, អធម្មកម្មំ ហោតិ អវិនយកម្មំ, ឯវញ្ច បន សង្ឃោ សាតិសារោ ហោតិ។ យោ ខោ, ឧបាលិ, សមគ្គោ សង្ឃោ បដិបុច្ឆាករណីយំ កម្មំ អប្បដិបុច្ឆា ករោតិ…បេ…. បដិញ្ញាយករណីយំ កម្មំ អបដិញ្ញាយ ករោតិ… សតិវិនយារហស្ស អមូឡ្ហវិនយំ ទេតិ… អមូឡ្ហវិនយារហស្ស តស្សបាបិយសិកាកម្មំ ករោតិ… តស្សបាបិយសិកាកម្មារហស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោតិ… តជ្ជនីយកម្មារហស្ស និយស្សកម្មំ ករោតិ… និយស្សកម្មារហស្ស បព្ពាជនីយកម្មំ ករោតិ… បព្ពាជនីយកម្មារហស្ស បដិសារណីយកម្មំ ករោតិ… បដិសារណីយកម្មារហស្ស ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោតិ… ឧក្ខេបនីយកម្មារហស្ស បរិវាសំ ទេតិ… បរិវាសារហំ មូលាយ បដិកស្សតិ… មូលាយបដិកស្សនារហស្ស មានត្តំ ទេតិ… មានត្តារហំ អព្ភេតិ… អព្ភានារហំ ឧបសម្បាទេតិ, ឯវំ ខោ, ឧបាលិ, អធម្មកម្មំ ហោតិ អវិនយកម្មំ។ ឯវញ្ច បន សង្ឃោ សាតិសារោ ហោតី”តិ។

៤០១. “យោ នុ ខោ, ភន្តេ, សមគ្គោ សង្ឃោ សម្មុខាករណីយំ កម្មំ សម្មុខា ករោតិ, ធម្មកម្មំ នុ ខោ តំ, ភន្តេ, វិនយកម្ម”ន្តិ? “ធម្មកម្មំ តំ, ឧបាលិ, វិនយកម្ម”ន្តិ។ “យោ នុ ខោ, ភន្តេ, សមគ្គោ សង្ឃោ បដិបុច្ឆា

ករណីយំ កម្មំ បដិបុច្ឆា ករោតិ...បេ.... បដិញ្ញាយករណីយំ កម្មំ បដិញ្ញាយ ករោតិ... សតិវិនយារហស្ស សតិវិនយំ ទេតិ... អមូឡ្ហវិនយារហស្ស អមូឡ្ហវិនយំ ទេតិ... តស្សបាបិយសិកាកម្មារហស្ស តស្សបាបិយសិកាកម្មំ ករោតិ... តជ្ជនីយកម្មារហស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោតិ... និយស្សកម្មារហស្ស និយស្សកម្មំ ករោតិ... បព្ពាជនីយកម្មារហស្ស បព្ពាជនីយកម្មំ ករោតិ... បដិសារណីយកម្មារហស្ស បដិសារណីយកម្មំ ករោតិ... ឧក្ខេបនីយកម្មារហស្ស ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោតិ... បរិវាសារហស្ស បរិវាសំ ទេតិ មូលាយបដិកស្សនារហំ មូលាយ បដិកស្សតិ... មានត្តារហស្ស មានត្តំ ទេតិ... អព្ភានារហំ អព្ភេតិ... ឧបសម្បទារហំ ឧបសម្បាទេតិ, ធម្មកម្មំ នុ ខោ តំ, ភន្តេ, វិនយកម្ម”ន្តិ? “ធម្មកម្មំ តំ, ឧបាលិ, វិនយកម្មំ។

“យោ ខោ, ឧបាលិ, សមគ្គោ សង្ឃោ សម្មុខាករណីយំ កម្មំ សម្មុខា ករោតិ, ឯវំ ខោ, ឧបាលិ, ធម្មកម្មំ ហោតិ វិនយកម្មំ។ ឯវញ្ច បន សង្ឃោ អនតិសារោ ហោតិ។ យោ ខោ, ឧបាលិ, សមគ្គោ សង្ឃោ បដិបុច្ឆាករណីយំ កម្មំ បដិបុច្ឆា ករោតិ... បដិញ្ញាយករណីយំ កម្មំ បដិញ្ញាយ ករោតិ... សតិវិនយារហស្ស សតិវិនយំ ទេតិ... អមូឡ្ហវិនយារហស្ស អមូឡ្ហវិនយំ ទេតិ... តស្សបាបិយសិកាកម្មារហស្ស តស្សបាបិយសិកាកម្មំ ករោតិ... តជ្ជនីយកម្មារហស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោតិ... និយស្សកម្មារហស្ស និយស្សកម្មំ ករោតិ... បព្ពាជនីយកម្មារហស្ស បព្ពាជនីយកម្មំ ករោតិ ... បដិសារណីយកម្មារហស្ស បដិសារណីយកម្មំ ករោតិ... ឧក្ខេបនីយកម្មារហស្ស ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោតិ... បរិវាសារហស្ស បរិវាសំ ទេតិ... មូលាយបដិកស្សនារហំ មូលាយ បដិកស្សតិ... មានត្តារហស្ស មានត្តំ ទេតិ... អព្ភានារហំ អព្ភេតិ... ឧបសម្បទារហំ ឧបសម្បាទេតិ, ឯវំ ខោ, ឧបាលិ, ធម្មកម្មំ ហោតិ វិនយកម្មំ។ ឯវញ្ច បន សង្ឃោ អនតិសារោ ហោតី”តិ។

៤០២. “យោ នុ ខោ, ភន្តេ, សមគ្គោ សង្ឃោ សតិវិនយារហស្ស អមូឡ្ហវិនយំ ទេតិ, អមូឡ្ហវិនយារហស្ស សតិវិនយំ ទេតិ, ធម្មកម្មំ នុ ខោ តំ, ភន្តេ, វិនយកម្ម”ន្តិ? “អធម្មកម្មំ តំ, ឧបាលិ, អវិនយកម្ម”ន្តិ។ “យោ នុ ខោ, ភន្តេ, សមគ្គោ សង្ឃោ អមូឡ្ហវិនយារហស្ស តស្សបាបិយសិកាកម្មំ ករោតិ, តស្សបាបិយសិកាកម្មារហស្ស អមូឡ្ហវិនយំ ទេតិ...បេ.... តស្សបាបិយសិកាកម្មារហស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោតិ, តជ្ជនីយកម្មារហស្ស តស្សបាបិយសិកាកម្មំ ករោតិ... តជ្ជនីយកម្មារហស្ស និយស្សកម្មំ ករោតិ, និយស្សកម្មារហស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោតិ... និយស្សកម្មារហស្ស បព្ពាជនីយកម្មំ ករោតិ, បព្ពាជនីយកម្មារហស្ស និយស្សកម្មំ ករោតិ... បព្ពាជនីយកម្មារហស្ស បដិសារណីយកម្មំ ករោតិ, បដិសារណីយកម្មារហស្ស បព្ពាជនីយកម្មំ ករោតិ... បដិសារណីយកម្មារហស្ស ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោតិ, ឧក្ខេបនីយកម្មារហស្ស បដិសារណីយកម្មំ ករោតិ... ឧក្ខេបនីយកម្មារហស្ស បរិវាសំ ទេតិ, បរិវាសារហស្ស ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោតិ... បរិវាសារហំ មូលាយ បដិកស្សតិ, មូលាយបដិកស្សនារហស្ស បរិវាសំ ទេតិ... មូលាយបដិកស្សនារហស្ស មានត្តំ ទេតិ, មានត្តារហំ មូលាយ បដិកស្សតិ... មានត្តារហំ អព្ភេតិ, អព្ភានារហស្ស មានត្តំ ទេតិ... អព្ភានារហំ ឧបសម្បាទេតិ, ឧបសម្បទារហំ អព្ភេតិ, ធម្មកម្មំ នុ ខោ តំ, ភន្តេ, វិនយកម្ម”ន្តិ? “អធម្មកម្មំ តំ, ឧបាលិ, អវិនយកម្ម”ន្តិ។

“យោ ខោ, ឧបាលិ, សមគ្គោ សង្ឃោ សតិវិនយារហស្ស អមូឡ្ហវិនយំ ទេតិ, អមូឡ្ហវិនយារហស្ស សតិវិនយំ ទេតិ, ឯវំ ខោ, ឧបាលិ, អធម្មកម្មំ ហោតិ អវិនយកម្មំ។ ឯវញ្ច បន សង្ឃោ សាតិសារោ ហោតិ។ យោ ខោ, ឧបាលិ, សមគ្គោ សង្ឃោ អមូឡ្ហវិនយារហស្ស តស្សបាបិយសិកាកម្មំ ករោតិ, តស្សបាបិយសិកាកម្មារហស្ស អមូឡ្ហវិនយំ ទេតិ...បេ.... តស្សបាបិយសិកាកម្មារហស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោតិ, តជ្ជនីយកម្មារហស្ស តស្សបាបិយសិកាកម្មំ ករោតិ... តជ្ជនីយកម្មារហស្ស និយស្សកម្មំ ករោតិ , និយស្សកម្មារហស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោតិ... និយស្សកម្មារហស្ស បព្ពាជនីយកម្មំ ករោតិ, បព្ពាជនីយកម្មារហស្ស និយស្សកម្មំ ករោតិ... បព្ពាជនីយកម្មារហស្ស បដិសារណីយកម្មំ ករោតិ, បដិសារណីយកម្មារហស្ស បព្ពាជនីយកម្មំ ករោតិ... បដិសារណីយកម្មារហស្ស ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោតិ, ឧក្ខេបនីយកម្មារហស្ស បដិសារណីយកម្មំ ករោតិ... ឧក្ខេបនីយកម្មារហស្ស បរិវាសំ ទេតិ, បរិវាសារហស្ស ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោតិ... បរិវាសារហំ មូលាយ បដិកស្សតិ, មូលាយបដិកស្សនារហស្ស បរិវាសំ ទេតិ... មូលាយបដិកស្សនារហស្ស មានត្តំ ទេតិ, មានត្តារហំ មូលាយ បដិកស្សតិ – មានត្តារហំ អព្ភេតិ, អព្ភានារហស្ស មានត្តំ ទេតិ... អព្ភានារហំ ឧបសម្បាទេតិ, ឧបសម្បទារហំ អព្ភេតិ, ឯវំ ខោ, ឧបាលិ, អធម្មកម្មំ ហោតិ អវិនយកម្មំ។ ឯវញ្ច បន សង្ឃោ សាតិសារោ ហោតី”តិ។

៤០៣. “យោ នុ ខោ, ភន្តេ, សមគ្គោ សង្ឃោ សតិវិនយារហស្ស សតិវិនយំ ទេតិ, អមូឡ្ហវិនយារហស្ស អមូឡ្ហវិនយំ ទេតិ, ធម្មកម្មំ នុ ខោ តំ, ភន្តេ, វិនយកម្ម”ន្តិ? “ធម្មកម្មំ តំ, ឧបាលិ, វិនយកម្ម”ន្តិ។ “យោ នុ ខោ, ភន្តេ, សមគ្គោ សង្ឃោ អមូឡ្ហវិនយារហស្ស អមូឡ្ហវិនយំ ទេតិ...បេ.... តស្សបាបិយសិកាកម្មារហស្ស តស្សបាបិយសិកាកម្មំ ករោតិ...បេ.... តជ្ជនីយកម្មារហស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោតិ...បេ.... និយស្សកម្មារហស្ស និយស្សកម្មំ ករោតិ...បេ.... បព្ពាជនីយកម្មារហស្ស បព្ពាជនីយកម្មំ ករោតិ...បេ.... បដិសារណីយកម្មារហស្ស

បដិសារណីយកម្មំ ករោតិ…បេ… ឧក្ខេបនីយកម្មារហស្ស ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោតិ…បេ… បរិវាសារហស្ស បរិវាសំ ទេតិ…បេ… មូលាយបដិកស្សនារហំ មូលាយ បដិកស្សតិ…បេ… មានត្តារហស្ស មានត្តំ ទេតិ…បេ. … អព្ភានារហំ អព្ភេតិ, ឧបសម្បទារហំ ឧបសម្បាទេតិ, ធម្មកម្មំ នុ ខោ តំ, ភន្តេ, វិនយកម្ម”ន្តិ? “ធម្មកម្មំ តំ, ឧបាលិ, វិនយកម្មំ”។

“យោ ខោ, ឧបាលិ, សមគ្គោ សង្ឃោ សតិវិនយារហស្ស សតិវិនយំ ទេតិ, អមូឡ្ហវិនយារហស្ស អមូឡ្ហវិនយំ ទេតិ, ឯវំ ខោ, ឧបាលិ, ធម្មកម្មំ ហោតិ វិនយកម្មំ។ ឯវញ្ច បន សង្ឃោ អនតិសារោ ហោតិ ។ យោ ខោ, ឧបាលិ, សមគ្គោ សង្ឃោ អមូឡ្ហវិនយារហស្ស អមូឡ្ហវិនយំ ទេតិ …បេ… តស្សបាបិយសិកាកម្មារហស្ស តស្សបាបិយសិកាកម្មំ ករោតិ…បេ… តជ្ជនីយកម្មារហស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោតិ…បេ… និយស្សកម្មារហស្ស និយស្សកម្មំ ករោតិ…បេ… បព្ពាជនីយកម្មារហស្ស បព្ពាជនីយកម្មំ ករោតិ…បេ… បដិសារណីយកម្មារហស្ស បដិសារណីយកម្មំ ករោតិ…បេ… ឧក្ខេបនីយកម្មារហស្ស ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោតិ…បេ… បរិវាសារហស្ស បរិវាសំ ទេតិ…បេ… មូលាយ បដិកស្សនារហំ មូលាយ បដិកស្សតិ…បេ… មានត្តារហស្ស មានត្តំ ទេតិ…បេ. … អព្ភានារហំ អព្ភេតិ, ឧបសម្បទារហំ ឧបសម្បាទេតិ, ឯវំ ខោ, ឧបាលិ, ធម្មកម្មំ ហោតិ វិនយកម្មំ។ ឯវញ្ច បន សង្ឃោ អនតិសារោ ហោតី”តិ។

៤០៤. អថ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – យោ ខោ, ភិក្ខវេ, សមគ្គោ សង្ឃោ សតិវិនយារហស្ស អមូឡ្ហវិនយំ ទេតិ, ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, អធម្មកម្មំ ហោតិ អវិនយកម្មំ។ ឯវញ្ច បន សង្ឃោ សាតិសារោ ហោតិ។ យោ ខោ, ភិក្ខវេ, សមគ្គោ សង្ឃោ សតិវិនយារហស្ស តស្សបាបិយសិកាកម្មំ ករោតិ…បេ… សតិវិនយារហស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោតិ… សតិវិនយារហស្ស និយស្សកម្មំ ករោតិ… សតិវិនយារហស្ស បព្ពាជនីយកម្មំ ករោតិ… សតិវិនយារហស្ស បដិសារណីយកម្មំ ករោតិ… សតិវិនយារហស្ស ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោតិ … សតិវិនយារហស្ស បរិវាសំ ទេតិ… សតិវិនយារហំ មូលាយ បដិកស្សតិ… សតិវិនយារហស្ស មានត្តំ ទេតិ… សតិវិនយារហំ អព្ភេតិ… សតិវិនយារហំ ឧបសម្បាទេតិ, ឯវំ ខោ , ភិក្ខវេ, អធម្មកម្មំ ហោតិ អវិនយកម្មំ។ ឯវញ្ច បន សង្ឃោ សាតិសារោ ហោតិ។

៤០៥. យោ ខោ, ភិក្ខវេ, សមគ្គោ សង្ឃោ អមូឡ្ហវិនយារហស្ស តស្សបាបិយសិកាកម្មំ ករោតិ, ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, អធម្មកម្មំ ហោតិ អវិនយកម្មំ។ ឯវញ្ច បន សង្ឃោ សាតិសារោ ហោតិ។ យោ ខោ, ភិក្ខវេ, សមគ្គោ សង្ឃោ អមូឡ្ហវិនយារហស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោតិ…បេ… អមូឡ្ហវិនយារហស្ស និយស្សកម្មំ ករោតិ… អមូឡ្ហវិនយារហស្ស បព្ពាជនីយកម្មំ ករោតិ… អមូឡ្ហវិនយារហស្ស បដិសារណីយកម្មំ ករោតិ… អមូឡ្ហវិនយារហស្ស ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោតិ… អមូឡ្ហវិនយារហស្ស បរិវាសំ ទេតិ… អមូឡ្ហវិនយារហំ មូលាយ បដិកស្សតិ… អមូឡ្ហវិនយារហស្ស មានត្តំ ទេតិ… អមូឡ្ហវិនយារហំ អព្ភេតិ… អមូឡ្ហវិនយារហំ ឧបសម្បាទេតិ… អមូឡ្ហវិនយារហស្ស សតិវិនយំ ទេតិ, ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, អធម្មកម្មំ ហោតិ អវិនយកម្មំ។ ឯវញ្ច បន សង្ឃោ សាតិសារោ ហោតិ។

៤០៦. យោ ខោ, ភិក្ខវេ, សមគ្គោ សង្ឃោ តស្សបាបិយសិកាកម្មារហស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោតិ…បេ… តជ្ជនីយកម្មារហស្ស… និយស្សកម្មារហស្ស… បព្ពាជនីយកម្មារហស្ស… បដិសារណីយកម្មារហស្ស… ឧក្ខេបនីយកម្មារហស្ស… បរិវាសារហំ… មូលាយបដិកស្សនារហស្ស… មានត្តារហំ… អព្ភានារហំ… ឧបសម្បទារហស្ស សតិវិនយំ ទេតិ, ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, អធម្មកម្មំ ហោតិ អវិនយកម្មំ។ ឯវញ្ច បន សង្ឃោ សាតិសារោ ហោតិ។ យោ ខោ, ភិក្ខវេ, សមគ្គោ សង្ឃោ ឧបសម្បទារហស្ស អមូឡ្ហវិនយំ ទេតិ…បេ… ឧបសម្បទារហស្ស តស្សបាបិយសិកាកម្មំ ករោតិ… ឧបសម្បទារហស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោតិ… ឧបសម្បទារហស្ស និយស្សកម្មំ ករោតិ… ឧបសម្បទារហស្ស បព្ពាជនីយកម្មំ ករោតិ… ឧបសម្បទារហស្ស បដិសារណីយកម្មំ ករោតិ… ឧបសម្បទារហស្ស ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោតិ… ឧបសម្បទារហស្ស បរិវាសំ ទេតិ… ឧបសម្បទារហំ មូលាយ បដិកស្សតិ… ឧបសម្បទារហស្ស មានត្តំ ទេតិ… ឧបសម្បទារហំ អព្ភេតិ, ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, អធម្មកម្មំ ហោតិ អវិនយកម្មំ។ ឯវញ្ច បន សង្ឃោ សាតិសារោ ហោតីតិ។

ឧបាលិបុច្ឆាកថា និដ្ឋិតា។

ឧបាលិបុច្ឆាភាណវារោ និដ្ឋិតោ ទុតិយោ។

២៤២. តជ្ជនីយកម្មកថា

៤០៧. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ភណ្ឌនការកោ ហោតិ កលហការកោ វិវាទការកោ ភស្សការកោ សង្ឃេ អធិករណការកោ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ ភណ្ឌនការកោ កលហការកោ វិវាទការកោ ភស្សការកោ សង្ឃេ អធិករណការកោ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ – អធម្មេន វគ្គា។ សោ តម្ហា អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆតិ ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ អធម្មេន វគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ – អធម្មេន សមគ្គា។ សោ តម្ហាបិ អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ អធម្មេន សមគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ – ធម្មេន វគ្គា។ សោ តម្ហាបិ អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ ធម្មេន វគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ – ធម្មបតិរូបកេន វគ្គា។ សោ តម្ហាបិ អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ ធម្មបតិរូបកេន វគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ – ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គា។

៤០៨. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ភណ្ឌនការកោ ហោតិ កលហការកោ វិវាទការកោ ភស្សការកោ សង្ឃេ អធិករណការកោ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ ភណ្ឌនការកោ កលហការកោ វិវាទការកោ ភស្សការកោ សង្ឃេ អធិករណការកោ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ – អធម្មេន សមគ្គា។ សោ តម្ហា អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ អធម្មេន សមគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ – ធម្មេន វគ្គា។ សោ តម្ហាបិ អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ ធម្មេន វគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ – ធម្មបតិរូបកេន វគ្គា។ សោ តម្ហាបិ អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ ធម្មបតិរូបកេន វគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ – ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គា។ សោ តម្ហាបិ អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមា’តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ – អធម្មេន វគ្គា។

៤០៩. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ភណ្ឌនការកោ ហោតិ កលហការកោ វិវាទការកោ ភស្សការកោ សង្ឃេ អធិករណការកោ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ ភណ្ឌនការកោ កលហការកោ វិវាទការកោ ភស្សការកោ សង្ឃេ អធិករណការកោ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ – ធម្មេន វគ្គា។ សោ តម្ហា អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ ធម្មេន វគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ – ធម្មបតិរូបកេន វគ្គា។ សោ តម្ហាបិ អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ ធម្មបតិរូបកេន វគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ – ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គា។ សោ តម្ហាបិ អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ – អធម្មេន វគ្គា។ សោ តម្ហាបិ អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ អធម្មេន វគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ – អធម្មេន សមគ្គា។

៤១០. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ភណ្ឌនការកោ ហោតិ កលហការកោ វិវាទការកោ ភស្សការកោ សង្ឃេ អធិករណការកោ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ ភណ្ឌនការកោ កលហការកោ វិវាទការកោ ភស្សការកោ សង្ឃេ អធិករណការកោ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ – ធម្មបតិរូបកេន វគ្គា។ សោ តម្ហា អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ ធម្មបតិរូបកេន វគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ – ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គា។ សោ តម្ហាបិ អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ – អធម្មេន វគ្គា។ សោ តម្ហាបិ អាវាសា អញ្ញំ

អាវាសំ គច្ឆតិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ អធម្មេន វគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ – អធម្មេន សមគ្គា។ សោ តម្ហាបិ អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ អធម្មេន សមគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ – ធម្មេន វគ្គា។

៤១១. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ភណ្ឌនការកោ ហោតិ កលហការកោ វិវាទការកោ ភស្សការកោ សង្ឃេ អធិករណការកោ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ ភណ្ឌនការកោ កលហការកោ វិវាទការកោ ភស្សការកោ សង្ឃេ អធិករណការកោ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ – ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គា។ សោ តម្ហា អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ – អធម្មេន វគ្គា។ សោ តម្ហាបិ អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ អធម្មេន វគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ – អធម្មេន សមគ្គា។ សោ តម្ហាបិ អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ អធម្មេន សមគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ – ធម្មេន វគ្គា។ សោ តម្ហាបិ អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ ធម្មេន វគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ – ធម្មបតិរូបកេន វគ្គា។

តជ្ជនីយកម្មកថា និដ្ឋិតា។

២៤៣. និយស្សកម្មកថា

៤១២. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ពាលោ ហោតិ អព្យត្តោ អាបត្តិពហុលោ អនបទានោ, គិហិសំសដ្ឋោ វិហរតិ អននុលោមិកេហិ គិហិសំសគ្គេហិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ ពាលោ អព្យត្តោ អាបត្តិពហុលោ អនបទានោ, គិហិសំសដ្ឋោ វិហរតិ អននុលោមិកេហិ គិហិសំសគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ និយស្សកម្មំ ករោមា”តិ។ តេ តស្ស និយស្សកម្មំ ករោន្តិ – អធម្មេន វគ្គា។ សោ តម្ហា អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សង្ឃេន និយស្សកម្មកតោ អធម្មេន វគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ និយស្សកម្មំ ករោមា”តិ។ តេ តស្ស និយស្សកម្មំ ករោន្តិ – អធម្មេន សមគ្គា…បេ…. ធម្មេន វគ្គា… ធម្មបតិរូបកេន វគ្គា… ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គា…បេ….។

យថា ហេដ្ឋា, តថា ចក្កំ កាតព្ពំ។

និយស្សកម្មកថា និដ្ឋិតា។

២៤៤. បព្ពាជនីយកម្មកថា

៤១៣. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ កុលទូសកោ ហោតិ បាបសមាចារោ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ កុលទូសកោ បាបសមាចារោ។ ហន្ទស្ស មយំ បព្ពាជនីយកម្មំ ករោមា”តិ។ តេ តស្ស បព្ពាជនីយកម្មំ ករោន្តិ – អធម្មេន វគ្គា។ សោ តម្ហា អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សង្ឃេន បព្ពាជនីយកម្មកតោ អធម្មេន វគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ បព្ពាជនីយកម្មំ ករោមា”តិ។ តេ តស្ស បព្ពាជនីយកម្មំ ករោន្តិ – អធម្មេន សមគ្គា…បេ…. ធម្មេន វគ្គា… ធម្មបតិរូបកេន វគ្គា… ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គា…បេ….។

ចក្កំ កាតព្ពំ ។

បព្ពាជនីយកម្មកតា និដ្ឋិតា។

២៤៥. បដិសារណីយកម្មកថា

៤១៤. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ គិហី អក្កោសតិ បរិភាសតិ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ គិហី អក្កោសតិ បរិភាសតិ។ ហន្ទស្ស មយំ បដិសារណីយកម្មំ ករោមា”តិ។ តេ តស្ស បដិសារណីយកម្មំ ករោន្តិ – អធម្មេន វគ្គា។ សោ តម្ហា អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សង្ឃេន បដិសារណីយកម្មកតោ អធម្មេន វគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ បដិសារណីយកម្មំ ករោមា”តិ។ តេ តស្ស បដិសារណីយកម្មំ ករោន្តិ – អធម្មេន សមគ្គា…បេ…. ធម្មេន វគ្គា… ធម្មបតិរូបកេន វគ្គា… ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គា…បេ….។

ចក្កំ កាតព្ពំ។

បដិសារណីយកម្មកថា និដ្ឋិតា។

២៤៦. អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មកថា

៤១៥. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អាបត្តឹ អាបជ្ជិត្វា ន ឥច្ឆតិ អាបត្តឹ បស្សិតុំ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ អាបត្តឹ អាបជ្ជិត្វា ន ឥច្ឆតិ អាបត្តឹ បស្សិតុំ។ ហន្ទស្ស មយំ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោមា”តិ។ តេ តស្ស អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោន្តិ – អធម្មេន វគ្គា។ សោ តម្ហា អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សង្ឃេន អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ អធម្មេន វគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោមា”តិ។ តេ តស្ស អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោន្តិ – អធម្មេន សមគ្គា…បេ…. ធម្មេន វគ្គា… ធម្មបតិរូបកេន វគ្គា… ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គា…បេ….។

ចក្កំ កាតព្ពំ។

អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មកថា និដ្ឋិតា។

២៤៧. អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយកម្មកថា

៤១៦. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អាបត្តឹ អាបជ្ជិត្វា ន ឥច្ឆតិ អាបត្តឹ បដិកាតុំ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ អាបត្តឹ អាបជ្ជិត្វា ន ឥច្ឆតិ អាបត្តឹ បដិកាតុំ។ ហន្ទស្ស មយំ អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោមា”តិ ។ តេ តស្ស អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោន្តិ – អធម្មេន វគ្គា។ សោ តម្ហា អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សង្ឃេន អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ អធម្មេន វគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោមា”តិ។ តេ តស្ស អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោន្តិ – អធម្មេន សមគ្គា…បេ…. ធម្មេន វគ្គា… ធម្មបតិរូបកេន វគ្គា… ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គា…បេ….។

ចក្កំ កាតព្ពំ។

អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយកម្មកថា និដ្ឋិតា។

២៤៨. អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មកថា

៤១៧. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ន ឥច្ឆតិ បាបិកំ ទិដ្ឋឹ បដិនិស្សជ្ជិតុំ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ ន ឥច្ឆតិ បាបិកំ ទិដ្ឋឹ បដិនិស្សជ្ជិតុំ។ ហន្ទស្ស មយំ បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោមា”តិ។ តេ តស្ស បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោន្តិ – អធម្មេន វគ្គា។ សោ តម្ហា អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សង្ឃេន បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ អធម្មេន វគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោមា”តិ។ តេ តស្ស បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោន្តិ – អធម្មេន សមគ្គា…បេ…. ធម្មេន វគ្គា… ធម្មបតិរូបកេន វគ្គា… ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គា…បេ.…។

ចក្កំ កាតព្ពំ។

អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មកថា និដ្ឋិតា។

២៤៩. តជ្ជនីយកម្មបដិប្បស្សទ្ធិកថា

៤១៨. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, តជ្ជនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចតិ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, តជ្ជនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចតិ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ – អធម្មេន វគ្គា។ សោ តម្ហា អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “ឥមស្ស ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សទ្ធំ អធម្មេន សមគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ – អធម្មេន សមគ្គា។ សោ តម្ហាបិ អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “ឥមស្ស ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សទ្ធំ អធម្មេន វគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ – ធម្មេន វគ្គា។ សោ តម្ហាបិ អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “ឥមស្ស ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សទ្ធំ ធម្មេន វគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ – ធម្មបតិរូបកេន វគ្គា។ សោ តម្ហាបិ អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “ឥមស្ស ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សទ្ធំ ធម្មបតិរូបកេន វគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ – ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គា។

៤១៩. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, តជ្ជនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចតិ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, តជ្ជនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចតិ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ – អធម្មេន សមគ្គា។ សោ តម្ហា អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “ឥមស្ស ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សទ្ធំ អធម្មេន សមគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ – ធម្មេន វគ្គា។ សោ តម្ហាបិ អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “ឥមស្ស ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សទ្ធំ ធម្មេន វគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ – ធម្មបតិរូបកេន វគ្គា។ សោ តម្ហាបិ អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “ឥមស្ស ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សទ្ធំ ធម្មបតិរូបកេន វគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ – ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គា។ សោ តម្ហាបិ អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “ឥមស្ស ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សទ្ធំ ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ – អធម្មេន វគ្គា។

៤២០. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, តជ្ជនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចតិ ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, តជ្ជនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចតិ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ – ធម្មេន វគ្គា។ សោ តម្ហា អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “ឥមស្ស ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សទ្ធំ ធម្មេន វគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ – ធម្មបតិរូបកេន វគ្គា។ សោ តម្ហាបិ អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “ឥមស្ស ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សទ្ធំ ធម្មបតិរូបកេន វគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ – ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គា។ សោ តម្ហាបិ អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “ឥមស្ស ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សទ្ធំ ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ – អធម្មេន វគ្គា។ សោ តម្ហាបិ អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “ឥមស្ស ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សទ្ធំ អធម្មេន វគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ – អធម្មេន សមគ្គា។

៤២១. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, តជ្ជនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចតិ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, តជ្ជនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចតិ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ – ធម្មបតិរូបកេន វគ្គា។ សោ តម្ហា អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “ឥមស្ស ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សទ្ធំ ធម្មបតិរូបកេន វគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ – ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គា។ សោ តម្ហាបិ អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “ឥមស្ស ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សទ្ធំ ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ – អធម្មេន វគ្គា។ សោ តម្ហាបិ អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “ឥមស្ស ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សទ្ធំ អធម្មេន វគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ – អធម្មេន សមគ្គា។ សោ តម្ហាបិ អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “ឥមស្ស ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សទ្ធំ អធម្មេន សមគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ – ធម្មេន វគ្គា។

៤២២. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, តជ្ជនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចតិ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, តជ្ជនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចតិ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ – ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គា។ សោ តម្ហា អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “ឥមស្ស ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សទ្ធំ ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ – អធម្មេន វគ្គា។ សោ តម្ហាបិ អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “ឥមស្ស ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សទ្ធំ អធម្មេន វគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ – អធម្មេន សមគ្គា។ សោ តម្ហាបិ អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “ឥមស្ស ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សទ្ធំ អធម្មេន សមគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ – ធម្មេន វគ្គា។ សោ តម្ហាបិ អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “ឥមស្ស ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សទ្ធំ ធម្មេន វគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ – ធម្មបតិរូបកេន វគ្គា។

តជ្ជនីយកម្មបដិប្បស្សទ្ធិកថា និដ្ឋិតា។

២៥០. និយស្សកម្មបដិប្បស្សទ្ធិកថា

៤២៣. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សង្ឃេន និយស្សកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, និយស្សស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចតិ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សង្ឃេន និយស្សកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, និយស្សស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចតិ។ ហន្ទស្ស មយំ និយស្សកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមា”តិ។ តេ តស្ស និយស្សកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ – អធម្មេន វគ្គា។ សោ តម្ហា អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “ឥមស្ស ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ សង្ឃេន និយស្សកម្មំ បដិប្បស្សទ្ធំ អធម្មេន វគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ និយស្សកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមា”តិ។ តេ តស្ស និយស្សកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ – អធម្មេន សមគ្គា…បេ.… ធម្មេន វគ្គា… ធម្មបតិរូបកេន វគ្គា… ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គា…បេ.…។

ចក្កំ កាតព្ពំ។

និយស្សកម្មបដិប្បស្សទ្ធិកថា និដ្ឋិតា។

២៥១. បព្ពាជនីយកម្មបដិប្បស្សទ្ធិកថា

៤២៤. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សង្ឃេន បព្ពាជនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ , នេត្ថារំ វត្តតិ, បព្ពាជនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចតិ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សង្ឃេន បព្ពាជនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, បព្ពាជនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចតិ។ ហន្ទស្ស មយំ បព្ពាជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមា”តិ។ តេ តស្ស បព្ពាជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ – អធម្មេន វគ្គា។ សោ តម្ហា អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “ឥមស្ស ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ សង្ឃេន បព្ពាជនីយកម្មំ បដិប្បស្សទ្ធំ អធម្មេន វគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ បព្ពាជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមា”តិ។ តេ តស្ស បព្ពាជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ – អធម្មេន សមគ្គា…បេ…. ធម្មេន វគ្គា… ធម្មបតិរូបកេន វគ្គា… ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គា…បេ….។

ចក្កំ កាតព្ពំ។

បព្ពាជនីយកម្មបដិប្បស្សទ្ធិកថា និដ្ឋិតា។

២៥២. បដិសារណីយកម្មបដិប្បស្សទ្ធិកថា

៤២៥. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សង្ឃេន បដិសារណីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, បដិសារណីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចតិ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សង្ឃេន បដិសារណីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, បដិសារណីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចតិ។ ហន្ទស្ស មយំ បដិសារណីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមា”តិ។ តេ តស្ស បដិសារណីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ – អធម្មេន វគ្គា។ សោ តម្ហា អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “ឥមស្ស ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ សង្ឃេន បដិសារណីយកម្មំ បដិប្បស្សទ្ធំ អធម្មេន វគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ បដិសារណីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមា”តិ។ តេ តស្ស បដិសារណីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ – អធម្មេន សមគ្គា…បេ…. ធម្មេន វគ្គា… ធម្មបតិរូបកេន វគ្គា… ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គា…បេ….។

ចក្កំ កាតព្ពំ។

បដិសារណីយកម្មបដិប្បស្សទ្ធិកថា និដ្ឋិតា។

២៥៣. អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មបដិប្បស្សទ្ធិកថា

៤២៦. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សង្ឃេន អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចតិ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សង្ឃេន អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចតិ។ ហន្ទស្ស មយំ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមា”តិ។ តេ តស្ស អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ – អធម្មេន វគ្គា។ សោ តម្ហា អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “ឥមស្ស ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ សង្ឃេន អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សទ្ធំ អធម្មេន វគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមា”តិ។ តេ តស្ស អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ – អធម្មេន សមគ្គា…បេ…. ធម្មេន វគ្គា… ធម្មបតិរូបកេន វគ្គា… ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គា…បេ….។

ចក្កំ កាតព្ពំ។

អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មបដិប្បស្សទ្ធិកថា និដ្ឋិតា។

២៥៤. អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយកម្មបដិប្បស្សទ្ធិកថា

៤២៧. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សង្ឃេន អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចតិ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សង្ឃេន អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចតិ។ ហន្ទស្ស

មយំ អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមា’’តិ។ តេ តស្ស អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ – អធម្មេន វគ្គា។ សោ តម្ហា អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – ‘‘ឥមស្ស ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ សង្ឃេន អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សទ្ធំ – អធម្មេន វគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមា’’តិ។ តេ តស្ស អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ – អធម្មេន សមគ្គា…បេ.… ធម្មេន វគ្គា… ធម្មបតិរូបកេន វគ្គា… ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គា…បេ.…។

ចក្កំ កាតព្ពំ។

អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយកម្មបដិប្បស្សទ្ធិកថា និដ្ឋិតា។

២៥៥. អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មបដិប្បស្សទ្ធិកថា

៤២៨. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សង្ឃេន បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចតិ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – ‘‘អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សង្ឃេន បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចតិ។ ហន្ទស្ស មយំ បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមា’’តិ។ តេ តស្ស បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ – អធម្មេន វគ្គា។ សោ តម្ហា អាវាសា អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆតិ។ តត្ថបិ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – ‘‘ឥមស្ស ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ សង្ឃេន បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សទ្ធំ – អធម្មេន វគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមា’’តិ។ តេ តស្ស បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ… អធម្មេន សមគ្គា…បេ.… ធម្មេន វគ្គា… ធម្មបតិរូបកេន វគ្គា… ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គា…បេ.…។

ចក្កំ កាតព្ពំ។

អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មបដិប្បស្សទ្ធិកថា និដ្ឋិតា។

២៥៦. តជ្ជនីយកម្មវិវាទកថា

៤២៩. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ភណ្ឌនការកោ ហោតិ កលហការកោ វិវាទការកោ ភស្សការកោ សង្ឃេ អធិករណការកោ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – ‘‘អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ ភណ្ឌនការកោ…បេ.… សង្ឃេ អធិករណការកោ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមា’’តិ ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ – អធម្មេន វគ្គា។ តត្រដ្ឋោ សង្ឃោ វិវទតិ – ‘‘អធម្មេន វគ្គកម្មំ, អធម្មេន សមគ្គកម្មំ, ធម្មេន វគ្គកម្មំ, ធម្មបតិរូបកេន វគ្គកម្មំ, ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គកម្មំ, អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្ពំ កម្ម’’ន្តិ។ តត្រ, ភិក្ខវេ, យេ តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – ‘‘អធម្មេន វគ្គកម្ម’’ន្តិ, យេ ច តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – ‘‘អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្ពំ កម្ម’’ន្តិ, ឥមេ តត្ថ ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ។

៤៣០. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ភណ្ឌនការកោ ហោតិ…បេ.… សង្ឃេ អធិករណការកោ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – ‘‘អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ ភណ្ឌនការកោ…បេ.… សង្ឃេ អធិករណការកោ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមា’’តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ – អធម្មេន សមគ្គា។ តត្រដ្ឋោ សង្ឃោ វិវទតិ – ‘‘អធម្មេន វគ្គកម្មំ, អធម្មេន សមគ្គកម្មំ, ធម្មេន វគ្គកម្មំ, ធម្មបតិរូបកេន វគ្គកម្មំ, ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គកម្មំ, អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្ពំ កម្ម’’ន្តិ។ តត្រ, ភិក្ខវេ, យេ តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – ‘‘អធម្មេន សមគ្គកម្ម’’ន្តិ, យេ ច តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – ‘‘អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្ពំ កម្ម’’ន្តិ, ឥមេ តត្ថ ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ។

៤៣១. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ភណ្ឌនការកោ ហោតិ…បេ.… សង្ឃេ អធិករណការកោ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – ‘‘អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ ភណ្ឌនការកោ…បេ.… សង្ឃេ អធិករណការកោ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមា’’តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ – ធម្មេន វគ្គា។ តត្រដ្ឋោ សង្ឃោ វិវទតិ – ‘‘អធម្មេន វគ្គកម្មំ,

អធម្មេន សមគ្គកម្មំ, ធម្មេន វគ្គកម្មំ, ធម្មបតិរូបកេន វគ្គកម្មំ, ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គកម្មំ, អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្ពំ កម្ម”ន្តិ។ តត្រ, ភិក្ខវេ, យេ តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “ធម្មេន វគ្គកម្ម”ន្តិ, យេ ច តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្ពំ កម្ម”ន្តិ, ឥមេ តត្ថ ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ។

៤៣២. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ភណ្ឌនការកោ ហោតិ…បេ.… សង្ឃេ អធិករណការកោ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ ភណ្ឌនការកោ…បេ.… សង្ឃេ អធិករណការកោ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ – ធម្មបតិរូបកេន វគ្គា។ តត្រដ្ឋោ សង្ឃោ វិវទតិ – “អធម្មេន វគ្គកម្មំ, អធម្មេន សមគ្គកម្មំ, ធម្មេន វគ្គកម្មំ, ធម្មបតិរូបកេន វគ្គកម្មំ, ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គកម្មំ, អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្ពំ កម្ម”ន្តិ។ តត្រ, ភិក្ខវេ, យេ តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គកម្ម”ន្តិ, យេ ច តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្ពំ កម្ម”ន្តិ, ឥមេ តត្ថ ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ។

៤៣៣. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ភណ្ឌនការកោ ហោតិ…បេ.… សង្ឃេ អធិករណការកោ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ ភណ្ឌនការកោ ហោតិ…បេ.… សង្ឃេ អធិករណការកោ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ ករោមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ ករោន្តិ – ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គា។ តត្រដ្ឋោ សង្ឃោ វិវទតិ – “អធម្មេន វគ្គកម្មំ, អធម្មេន សមគ្គកម្មំ, ធម្មេន វគ្គកម្មំ, ធម្មបតិរូបកេន វគ្គកម្មំ, ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គកម្មំ, អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្ពំ កម្ម”ន្តិ។ តត្រ, ភិក្ខវេ, យេ តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គកម្ម”ន្តិ, យេ ច តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្ពំ កម្ម”ន្តិ, ឥមេ តត្ថ ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ។

តជ្ជនីយកម្មវិវាទកថា និដ្ឋិតា។

២៥៧. និយស្សកម្មវិវាទកថា

៤៣៤. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ពាលោ ហោតិ អព្យត្តោ អាបត្តិពហុលោ អនបទានោ, គិហិសំសដ្ឋោ វិហរតិ អននុលោមិកេហិ គិហិសំសគ្គេហិ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ ពាលោ អព្យត្តោ អាបត្តិពហុលោ អនបទានោ, គិហិសំសដ្ឋោ វិហរតិ អននុលោមិកេហិ គិហិសំសគ្គេហិ។ ហន្ទស្ស មយំ និយស្សកម្មំ ករោមា”តិ។ តេ តស្ស និយស្សកម្មំ ករោន្តិ – អធម្មេន វគ្គា…បេ.… អធម្មេន សមគ្គា… ធម្មេន វគ្គា… ធម្មបតិរូបកេន វគ្គា… ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គា។ តត្រដ្ឋោ សង្ឃោ វិវទតិ – “អធម្មេន វគ្គកម្មំ, អធម្មេន សមគ្គកម្មំ, ធម្មេន វគ្គកម្មំ, ធម្មបតិរូបកេន វគ្គកម្មំ , ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គកម្មំ, អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្ពំ កម្ម”ន្តិ។ តត្រ, ភិក្ខវេ, យេ តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គកម្ម”ន្តិ, យេ ច តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្ពំ កម្ម”ន្តិ, ឥមេ តត្ថ ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ។ ឥមេ បញ្ច វារា សំខិត្តា។

និយស្សកម្មវិវាទកថា និដ្ឋិតា។

២៥៨. បព្ពាជនីយកម្មវិវាទកថា

៤៣៥. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ កុលទូសកោ ហោតិ បាបសមាចារោ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ កុលទូសកោ បាបសមាចារោ។ ហន្ទស្ស មយំ បព្ពាជនីយកម្មំ ករោមា”តិ។ តេ តស្ស បព្ពាជនីយកម្មំ ករោន្តិ – អធម្មេន វគ្គា…បេ.… អធម្មេន សមគ្គា… ធម្មេន វគ្គា… ធម្មបតិរូបកេន វគ្គា… ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គា។ តត្រដ្ឋោ សង្ឃោ វិវទតិ – “អធម្មេន វគ្គកម្មំ, អធម្មេន សមគ្គកម្មំ, ធម្មេន វគ្គកម្មំ, ធម្មបតិរូបកេន វគ្គកម្មំ, ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គកម្មំ, អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្ពំ កម្ម”ន្តិ។ តត្រ, ភិក្ខវេ, យេ តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គកម្ម”ន្តិ យេ ច តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្ពំ កម្ម”ន្តិ, ឥមេ តត្ថ ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ។ ឥមេ បញ្ច វារា សំខិត្តា។

បព្ពាជនីយកម្មវិវាទកថា និដ្ឋិតា។

២៥៩. បដិសារណីយកម្មវិវាទកថា

៤៣៦. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ គិហី អក្កោសតិ បរិភាសតិ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ គិហី អក្កោសតិ បរិភាសតិ។ ហន្ទស្ស មយំ បដិសារណីយកម្មំ ករោមា”តិ។ តេ តស្ស បដិសារណីយកម្មំ ករោន្តិ – អធម្មេន វគ្គា…បេ… អធម្មេន សមគ្គា… ធម្មេន វគ្គា… ធម្មបតិរូបកេន វគ្គា… ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គា។ តត្រដ្ឋោ សង្ឃោ វិវទតិ – “អធម្មេន វគ្គកម្មំ, អធម្មេន សមគ្គកម្មំ, ធម្មេន វគ្គកម្មំ, ធម្មបតិរូបកេន វគ្គកម្មំ, ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គកម្មំ, អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្ពំ កម្ម”ន្តិ។ តត្រ, ភិក្ខវេ, យេ តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គកម្ម”ន្តិ, យេ ច តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្ពំ កម្ម”ន្តិ, ឥមេ តត្ថ ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ។ ឥមេ បញ្ច វារា សំខិត្តា។

បដិសារណីយកម្មវិវាទកថា និដ្ឋិតា។

២៦០. អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មវិវាទកថា

៤៣៧. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អាបត្តិំ អាបជ្ជិត្វា ន ឥច្ឆតិ អាបត្តិំ បស្សិតុំ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ អាបត្តិំ អាបជ្ជិត្វា ន ឥច្ឆតិ អាបត្តិំ បស្សិតុំ។ ហន្ទស្ស មយំ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោមា”តិ។ តេ តស្ស អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោន្តិ – អធម្មេន វគ្គា…បេ… អធម្មេន សមគ្គា… ធម្មេន វគ្គា… ធម្មបតិរូបកេន វគ្គា… ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គា។ តត្រដ្ឋោ សង្ឃោ វិវទតិ – “អធម្មេន វគ្គកម្មំ, អធម្មេន សមគ្គកម្មំ, ធម្មេន វគ្គកម្មំ, ធម្មបតិរូបកេន វគ្គកម្មំ, ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គកម្មំ, អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្ពំ កម្ម”ន្តិ។ តត្រ, ភិក្ខវេ, យេ តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គកម្ម”ន្តិ, យេ ច តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្ពំ កម្ម”ន្តិ, ឥមេ តត្ថ ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ។ ឥមេ បញ្ច វារា សំខិត្តា។

អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មវិវាទកថា និដ្ឋិតា។

២៦១. អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយកម្មវិវាទកថា

៤៣៨. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អាបត្តិំ អាបជ្ជិត្វា ន ឥច្ឆតិ អាបត្តិំ បដិកាតុំ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ អាបត្តិំ អាបជ្ជិត្វា ន ឥច្ឆតិ អាបត្តិំ បដិកាតុំ។ ហន្ទស្ស មយំ អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោមា”តិ។ តេ តស្ស អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោន្តិ – អធម្មេន វគ្គា…បេ… អធម្មេន សមគ្គា… ធម្មេន វគ្គា… ធម្មបតិរូបកេន វគ្គា… ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គា។ តត្រដ្ឋោ សង្ឃោ វិវទតិ – “អធម្មេន វគ្គកម្មំ, អធម្មេន សមគ្គកម្មំ, ធម្មេន វគ្គកម្មំ, ធម្មបតិរូបកេន វគ្គកម្មំ, ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គកម្មំ, អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្ពំ កម្ម”ន្តិ។ តត្រ, ភិក្ខវេ, យេ តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គកម្ម”ន្តិ; យេ ច តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្ពំ កម្ម”ន្តិ, ឥមេ តត្ថ ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ។ ឥមេ បញ្ច វារា សំខិត្តា។

អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយកម្មវិវាទកថា និដ្ឋិតា។

២៦២. អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មវិវាទកថា

៤៣៩. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ន ឥច្ឆតិ បាបិកំ ទិដ្ឋិំ បដិនិស្សជ្ជិតុំ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ ន ឥច្ឆតិ បាបិកំ ទិដ្ឋិំ បដិនិស្សជ្ជិតុំ។ ហន្ទស្ស មយំ បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោមា”តិ។ តេ តស្ស បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ ករោន្តិ – អធម្មេន វគ្គា…បេ… អធម្មេន សមគ្គា… ធម្មេន វគ្គា… ធម្មបតិរូបកេន វគ្គា… ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គា។ តត្រដ្ឋោ សង្ឃោ វិវទតិ – “អធម្មេន វគ្គកម្មំ, អធម្មេន សមគ្គកម្មំ, ធម្មេន វគ្គកម្មំ, ធម្មបតិរូបកេន វគ្គកម្មំ, ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គកម្មំ, អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្ពំ កម្ម”ន្តិ។ តត្រ, ភិក្ខវេ, យេ តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គកម្ម”ន្តិ, យេ ច តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្ពំ កម្ម”ន្តិ, ឥមេ តត្ថ ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ។ ឥមេ បញ្ច វារា សំខិត្តា។

អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មវិវាទកថា និដ្ឋិតា។

២៦៣. ឥជ្ជនីយកម្មបដិប្បស្សទ្ធិកថា

៤៤០. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, តជ្ជនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, តជ្ជនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ – អធម្មេន វគ្គា។ តត្រដ្ឋោ សង្ឃោ វិវទតិ – “អធម្មេន វគ្គកម្មំ, អធម្មេន សមគ្គកម្មំ, ធម្មេន វគ្គកម្មំ, ធម្មបតិរូបកេន វគ្គកម្មំ, ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គកម្មំ, អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្ពំ កម្ម”ន្តិ។ តត្រ, ភិក្ខវេ, យេ តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “អធម្មេន វគ្គកម្ម”ន្តិ, យេ ច តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្ពំ កម្ម”ន្តិ, ឥមេ តត្ថ ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ។

៤៤១. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, តជ្ជនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, តជ្ជនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ – អធម្មេន សមគ្គា។ តត្រដ្ឋោ សង្ឃោ វិវទតិ – “អធម្មេន វគ្គកម្មំ, អធម្មេន សមគ្គកម្មំ, ធម្មេន វគ្គកម្មំ, ធម្មបតិរូបកេន វគ្គកម្មំ, ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គកម្មំ, អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្ពំ កម្ម”ន្តិ។ តត្រ, ភិក្ខវេ, យេ តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “អធម្មេន សមគ្គកម្ម”ន្តិ, យេ ច តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្ពំ កម្ម”ន្តិ, ឥមេ តត្ថ ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ។

៤៤២. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, តជ្ជនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ , ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, តជ្ជនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ – ធម្មេន វគ្គា។ តត្រដ្ឋោ សង្ឃោ វិវទតិ – “អធម្មេន វគ្គកម្មំ, អធម្មេន សមគ្គកម្មំ, ធម្មេន វគ្គកម្មំ, ធម្មបតិរូបកេន វគ្គកម្មំ, ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គកម្មំ, អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្ពំ កម្ម”ន្តិ។ តត្រ, ភិក្ខវេ, យេ តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “ធម្មេន វគ្គកម្ម”ន្តិ យេ ច តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្ពំ កម្ម”ន្តិ, ឥមេ តត្ថ ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ។

៤៤៣. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, តជ្ជនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, តជ្ជនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ – ធម្មបតិរូបកេន វគ្គា។ តត្រដ្ឋោ សង្ឃោ វិវទតិ – “អធម្មេន វគ្គកម្មំ, អធម្មេន សមគ្គកម្មំ, ធម្មេន វគ្គកម្មំ, ធម្មបតិរូបកេន វគ្គកម្មំ, ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គកម្មំ, អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្ពំ កម្ម”ន្តិ។ តត្រ , ភិក្ខវេ, យេ តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “ធម្មបតិរូបកេន វគ្គកម្ម”ន្តិ, យេ ច តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្ពំ កម្ម”ន្តិ, ឥមេ តត្ថ ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ។

៤៤៤. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, តជ្ជនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សង្ឃេន តជ្ជនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, តជ្ជនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធឹ យាចតិ។ ហន្ទស្ស មយំ តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមា”តិ។ តេ តស្ស តជ្ជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ – ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គា។ តត្រដ្ឋោ សង្ឃោ វិវទតិ – “អធម្មេន វគ្គកម្មំ, អធម្មេន សមគ្គកម្មំ, ធម្មេន វគ្គកម្មំ, ធម្មបតិរូបកេន វគ្គកម្មំ, ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គកម្មំ, អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្ពំ កម្ម”ន្តិ។ តត្រ, ភិក្ខវេ, យេ តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គកម្ម”ន្តិ, យេ ច តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្ពំ កម្ម”ន្តិ, ឥមេ តត្ថ ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ។

តជ្ជនីយកម្មបដិប្បស្សទ្ធិកថា និដ្ឋិតា។

២៦៤. និយស្សកម្មបដិប្បស្សទ្ធិកថា

៤៤៥. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សង្ឃេន និយស្សកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, និយស្សស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចតិ។ តត្រចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សង្ឃេន និយស្សកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ , និយស្សស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចតិ។ ហន្ទស្ស មយំ និយស្សកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមា”តិ។ តេ តស្ស និយស្សកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ – អធម្មេន វគ្គា…បេ… អធម្មេន សមគ្គា… ធម្មេន វគ្គា… ធម្មបតិរូបកេន វគ្គា… ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គា។ តត្រដ្ឋោ សង្ឃោ វិវទតិ – “អធម្មេន វគ្គកម្មំ, អធម្មេន សមគ្គកម្មំ, ធម្មេន វគ្គកម្មំ, ធម្មបតិរូបកេន វគ្គកម្មំ, ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គកម្មំ, អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្ពំ កម្ម”ន្តិ។ តត្រ, ភិក្ខវេ , យេ តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គកម្ម”ន្តិ, យេ ច តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្ពំ កម្ម”ន្តិ, ឥមេ តត្ថ ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ។ ឥមេបិ [ឥមេ (សី. ស្យា. ឯវមុបរិបិ)] បញ្ច វារា សំខិត្តា។

និយស្សកម្មបដិប្បស្សទ្ធិកថា និដ្ឋិតា។

២៦៥. បព្ពាជនីយកម្មបដិប្បស្សទ្ធិកថា

៤៤៦. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សង្ឃេន បព្ពាជនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, បព្ពាជនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចតិ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សង្ឃេន បព្ពាជនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, បព្ពាជនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចតិ។ ហន្ទស្ស មយំ បព្ពាជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមា”តិ។ តេ តស្ស បព្ពាជនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ – អធម្មេន វគ្គា…បេ… អធម្មេន សមគ្គា… ធម្មេន វគ្គា… ធម្មបតិរូបកេន វគ្គា… ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គា។ តត្រដ្ឋោ សង្ឃោ វិវទតិ – “អធម្មេន វគ្គកម្មំ, អធម្មេន សមគ្គកម្មំ, ធម្មេន វគ្គកម្មំ, ធម្មបតិរូបកេន វគ្គកម្មំ, ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គកម្មំ, អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្ពំ កម្ម”ន្តិ។ តត្រ, ភិក្ខវេ, យេ តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គកម្ម”ន្តិ, យេ ច តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្ពំ កម្ម”ន្តិ, ឥមេ តត្ថ ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ។ ឥមេបិ បញ្ច វារា សំខិត្តា។

បព្ពាជនីយកម្មបដិប្បស្សទ្ធិកថា និដ្ឋិតា។

២៦៦. បដិសារណីយកម្មបដិប្បស្សទ្ធិកថា

៤៤៧. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សង្ឃេន បដិសារណីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, បដិសារណីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចតិ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សង្ឃេន បដិសារណីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, បដិសារណីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចតិ។ ហន្ទស្ស មយំ បដិសារណីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមា”តិ។ តេ តស្ស បដិសារណីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ – អធម្មេន វគ្គា…បេ… អធម្មេន សមគ្គា… ធម្មេន វគ្គា… ធម្មបតិរូបកេន វគ្គា… ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គា។ តត្រដ្ឋោ សង្ឃោ វិវទតិ – “អធម្មេន វគ្គកម្មំ, អធម្មេន សមគ្គកម្មំ, ធម្មេន វគ្គកម្មំ , ធម្មបតិរូបកេន វគ្គកម្មំ, ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គកម្មំ, អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្ពំ កម្ម”ន្តិ។ តត្រ, ភិក្ខវេ, យេ តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គកម្ម”ន្តិ, យេ ច តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្ពំ កម្ម”ន្តិ។ ឥមេ តត្ថ ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ។ ឥមេបិ បញ្ច វារា សំខិត្តា។

បដិសារណីយកម្មបដិប្បស្សទ្ធិកថា និដ្ឋិតា។

២៦៧. អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មបដិប្បស្សទ្ធិកថា

៤៤៨. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សង្ឃេន អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចតិ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សង្ឃេន អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចតិ។ ហន្ទស្ស មយំ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមា”តិ។ តេ តស្ស អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ – អធម្មេន វគ្គា…បេ… អធម្មេន សមគ្គា… ធម្មេន វគ្គា… ធម្មបតិរូបកេន វគ្គា… ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គា។ តត្រដ្ឋោ សង្ឃោ វិវទតិ – “អធម្មេន វគ្គកម្មំ, អធម្មេន សមគ្គកម្មំ, ធម្មេន វគ្គកម្មំ, ធម្មបតិរូបកេន វគ្គកម្មំ, ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គកម្មំ, អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្ពំ កម្ម”ន្តិ។ តត្រ,

ភិក្ខវេ, យេ តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គកម្ម”ន្តិ, យេ ច តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្ពំ កម្ម”ន្តិ, ឥមេ តត្ថ ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ។ ឥមេបិ បញ្ច វារា សំខិត្តា។

អទស្សនេ ឧក្ខេបនីយកម្មបដិប្បស្សទ្ធិកថា និដ្ឋិតា។

២៦៨. អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយកម្មបដិប្បស្សទ្ធិកថា

៤៤៩. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សង្ឃេន អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចតិ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សង្ឃេន អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចតិ។ ហន្ទស្ស មយំ អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមា”តិ។ តេ តស្ស អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ – អធម្មេន វគ្គា…បេ… អធម្មេន សមគ្គា… ធម្មេន វគ្គា… ធម្មបតិរូបកេន វគ្គា… ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គា។ តត្រដ្ឋោ សង្ឃោ វិវទតិ – “អធម្មេន វគ្គកម្មំ, អធម្មេន សមគ្គកម្មំ, ធម្មេន វគ្គកម្មំ, ធម្មបតិរូបកេន វគ្គកម្មំ, ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គកម្មំ, អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្ពំ កម្ម”ន្តិ។ តត្រ, ភិក្ខវេ, យេ តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គកម្ម”ន្តិ, យេ ច តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្ពំ កម្ម”ន្តិ, ឥមេ តត្ថ ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ។ ឥមេបិ បញ្ច វារា សំខិត្តា។

អប្បដិកម្មេ ឧក្ខេបនីយកម្មបដិប្បស្សទ្ធិកថា និដ្ឋិតា។

២៦៩. អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មបដិប្បស្សទ្ធិកថា

៤៥០. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សង្ឃេន បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចតិ។ តត្រ ចេ ភិក្ខូនំ ឯវំ ហោតិ – “អយំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សង្ឃេន បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មកតោ សម្មា វត្តតិ, លោមំ បាតេតិ, នេត្ថារំ វត្តតិ, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយស្ស កម្មស្ស បដិប្បស្សទ្ធិំ យាចតិ។ ហន្ទស្ស មយំ បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេមា”តិ។ តេ តស្ស បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មំ បដិប្បស្សម្ភេន្តិ – អធម្មេន វគ្គា…បេ… អធម្មេន សមគ្គា… ធម្មេន វគ្គា… ធម្មបតិរូបកេន វគ្គា… ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គា។ តត្រដ្ឋោ សង្ឃោ វិវទតិ – “អធម្មេន វគ្គកម្មំ, អធម្មេន សមគ្គកម្មំ, ធម្មេន វគ្គកម្មំ, ធម្មបតិរូបកេន វគ្គកម្មំ, ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គកម្មំ, អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្ពំ កម្ម”ន្តិ។ តត្រ, ភិក្ខវេ, យេ តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “ធម្មបតិរូបកេន សមគ្គកម្ម”ន្តិ, យេ ច តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – “អកតំ កម្មំ ទុក្កដំ កម្មំ បុន កាតព្ពំ កម្ម”ន្តិ, ឥមេ តត្ថ ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ។ ឥមេបិ បញ្ច វារា សំខិត្តា។

អប្បដិនិស្សគ្គេ ឧក្ខេបនីយកម្មបដិប្បស្សទ្ធិកថា និដ្ឋិតា។

ចម្បេយ្យក្ខន្ធកោ នវមោ។

២៧០. តស្សុទ្ទានំ

ចម្បាយំ ភគវា អាសិ, វត្ថុ វាសភគាមកេ;
អាគន្តុកានមុស្សុក្កំ, អកាសិ ឥច្ឆិតព្ពកេ [ឥច្ឆិតព្ពកោ (ក.)]។

បកតញ្ញុនោតិ ញត្វា, ឧស្សុក្កំ ន ករី តទា;
ឧក្ខិត្តោ ន ករោតីតិ, សាគមា ជិនសន្តិកេ។

អធម្មេន វគ្គកម្មំ, សមគ្គំ អធម្មេន ច;
ធម្មេន វគ្គកម្មញ្ច, បតិរូបកេន វគ្គិកំ។

បតិរូបកេន សមគ្គំ, ឯកោ ឧក្ខិបតេកកំ;
ឯកោ ច ទ្វេ សម្ពហុលេ, សង្ឃំ ឧក្ខិបតេកកោ។

ទុវេបិ សម្ពហុលាបិ, សង្ឃោ សង្ឃញ្ច ឧក្ខិបិ;
សព្ពញ្ញុបវរោ សុត្វា, អធម្មន្តិ បដិក្ខិបិ។

ញត្តិវិបន្នំ យំ កម្មំ, សម្បន្នំ អនុសាវនំ;
អនុស្សាវនវិបន្នំ, សម្បន្នំ ញត្តិយា ច យំ។

ឧភយេន វិបន្នញ្ច, អញ្ញត្រ ធម្មមេវ ច;
វិនយា សត្ថុ បដិកុដ្ឋំ, កុប្បំ អដ្ឋានារហិកំ។

អធម្មវគ្គំ សមគ្គំ, ធម្ម បតិរូបានិ យេ ទុវេ;
ធម្មេនេវ ច សាមគ្គី, អនុញ្ញាសិ តថាគតោ។

ចតុវគ្គោ បញ្ចវគ្គោ, ទសវគ្គោ ច វីសតិ;
បរោវីសតិវគ្គោ ច [អតិរេកវីសតិវគ្គោ (ស្យា.)], សង្ឃោ បញ្ចវិធោ តថា។

ឋបេត្វា ឧបសម្បទំ, យញ្ច កម្មំ បវារណំ;
អព្ភានកម្មេន សហ, ចតុវគ្គេហិ កម្មិកោ។

ទុវេ កម្មេ ឋបេត្វាន, មជ្ឈទេសូបសម្បទំ;
អព្ភានំ បញ្ចវគ្គិកោ, សព្ពកម្មេសុ កម្មិកោ។

អព្ភានេកំ ឋបេត្វាន, យេ ភិក្ខូ ទសវគ្គិកា;
សព្ពកម្មករោ សង្ឃោ, វីសោ សព្ពត្ថ កម្មិកោ។

ភិក្ខុនី សិក្ខមានា, ច សាមណេរោ សាមណេរី;
បច្ចក្ខាតន្តិមវត្ថុ, ឧក្ខិត្តាបត្តិទស្សនេ។

អប្បដិកម្មេ ទិដ្ឋិយា, បណ្ឌកោ ថេយ្យសំវាសកំ;
តិត្ថិយា តិរច្ឆានគតំ, មាតុ បិតុ ច ឃាតកំ។

អរហំ ភិក្ខុនីទូសិ, ភេទកំ លោហិតុប្បាទំ;
ព្យញ្ជនំ នានាសំវាសំ, នានាសីមាយ ឥទ្ធិយា។

យស្ស សង្ឃោ ករេ កម្មំ, ហោន្តេតេ ចតុវីសតិ;
សម្ពុទ្ធេន បដិក្ខិត្តា, ន ហេតេ គណបូរកា។

បារិវាសិកចតុត្ថោ, បរិវាសំ ទទេយ្យ វា;
មូលា មានត្តមព្ភេយ្យ, អកម្មំ ន ច ករណំ។

មូលា អរហមានត្តា, អព្ភានារហមេវ ច;
ន កម្មការកា បញ្ច, សម្ពុទ្ធេន បកាសិតា។

ភិក្ខុនី សិក្ខមានា ច, សាមណេរោ សាមណេរិកា;
បច្ចក្ខន្តិមឧម្មត្តា, ខិត្តាវេទនទស្សនេ។

អប្បដិកម្មេ ទិដ្ឋិយា, បណ្ឌកាបិ ច ព្យញ្ជនា [ឥតោ បរំ ស្យាមមូលេ ទិយឌ្ឍគាថាហិ អភព្ពបុគ្គលា សមត្តំ ទស្សិតា];
នានាសំវាសកា សីមា, វេហាសំ យស្ស កម្ម ច។

អដ្ឋារសន្នមេតេសំ, បដិក្កោសំ ន រុហតិ;
ភិក្ខុស្ស បកតត្តស្ស, រុហតិ បដិក្កោសនា។

សុទ្ធស្ស ទុន្និសារិតោ, ពាលោ ហិ សុនិស្សារិតោ;
បណ្ឌកោ ថេយ្យសំវាសោ, បក្កន្តោ តិរច្ឆានគតោ។

មាតុ បិតុ អរហន្ត, ទូសកោ សង្ឃភេទកោ;
លោហិតុប្បាទកោ ចេវ, ឧភតោព្យញ្ជនោ ច យោ។

ឯកាទសន្នំ ឯតេសំ, ឱសារណំ ន យុជ្ជតិ;
ហត្ថបាទំ តទុភយំ, កណ្ណនាសំ តទូភយំ។

អង្គុលិ អឡកណ្ឌរំ, ផណំ ខុជ្ជោ ច វាមនោ;
គណ្ឌី លក្ខណកសា, ច លិខិតកោ ច សីបទី។

បាបា បរិសកាណោ ច, កុណី ខញ្ជោ ហតោបិ ច;
ឥរិយាបថទុព្ពលោ, អន្ធោ មូគោ ច ពធិរោ។

អន្ធមូគពធិរោ មូគពធិរមេវ ច;
អន្ធមូគពធិរោ ច, ទ្វត្តឹសេតេ អនូនកា។

តេសំ ឱសារណំ ហោតិ, សម្ពុទ្ធេន បកាសិតំ;
ទដ្ឋព្ពា បដិកាតព្ពា, និស្សជ្ជេតា ន វិជ្ជតិ។

តស្ស ឧក្ខេបនា កម្មា, សត្ត ហោន្តិ អធម្មិកា;
អាបន្នំ អនុវត្តន្តំ, សត្ត តេបិ អធម្មិកា។

អាបន្នំ នានុវត្តន្តំ, សត្ត កម្មា សុធម្មិកា;
សម្មុខា បដិបុច្ឆា ច, បដិញ្ញាយ ច ការណា។

សតិ អមូឡ្ហបាបិកា, តជ្ជនីនិយស្សេន ច;
បព្ពាជនីយ បដិសារោ, ឧក្ខេបបរិវាស ច។

មូលា មានត្តអព្ភានា, តថេវ ឧបសម្បទា;
អញ្ញំ ករេយ្យ អញ្ញស្ស, សោឡសេតេ អធម្មិកា។

តំ តំ ករេយ្យ តំ តស្ស, សោឡសេតេ សុធម្មិកា;
បច្ចារោបេយ្យ អញ្ញញ្ញំ, សោឡសេតេ អធម្មិកា។

ទ្វេ ទ្វេ តម្មូលកំ តស្ស [ទ្វេ ទ្វេ មូលា កតា កស្ស (ស្យា.), ទោទោតមូលកន្តស្ស (ក.)], តេបិ សោឡស ធម្មិកា;
ឯកេកមូលកំ ចក្កំ, “អធម្ម”ន្តិ ជិនោព្រវិ។

អកាសិ តជ្ជនីយំ កម្មំ, សង្ឃោ ភណ្ឌនការកោ;
អធម្មេន វគ្គកម្មំ, អញ្ញំ អាវាសំ គច្ឆិ សោ។

តត្ថាធម្មេន សមគ្គា, តស្ស តជ្ជនីយំ ករុំ;
អញ្ញត្ថ វគ្គាធម្មេន, តស្ស តជ្ជនីយំ ករុំ។

បតិរូបេន វគ្គាបិ, សមគ្គាបិ តថា ករុំ;
អធម្មេន សមគ្គា ច, ធម្មេន វគ្គមេវ ច។

បតិរូបកេន វគ្គា ច, សមគ្គា ច ឥមេ បទា;
ឯកេកមូលកំ កត្វា, ចក្កំ ពន្ធេ វិចក្ខណោ។

ពាលា ព្យត្តស្ស និយស្សំ, បព្ពាជេ កុលទូសកំ;
បដិសារណិយំ កម្មំ, ករេ អក្កោសកស្ស ច។

អទស្សនាប្បដិកម្មេ , យោ ច ទិដ្ឋឹ ន និស្សជ្ជេ;
តេសំ ឧក្ខេបនីយកម្មំ, សត្ថុវាហេន ភាសិតំ។

ឧបរិ នយកម្មានំ [ឧបរិនយកម្មានំ (ស្យា.), ឧក្ខេបនីយកម្មានំ (ក.)] បញ្ញោ តជ្ជនីយំ នយេ;
តេសំយេវ អនុលោមំ, សម្មា វត្តតិ យាចិតេ [យាចតិ (ស្យា.), យាចិតោ (សី.)]។

បស្សទ្ធិ តេសំ កម្មានំ, ហេដ្ឋា កម្មនយេន ច;
តស្មិំ តស្មិំ តុ កម្មេសុ, តត្រដ្ឋោ ច វិវទតិ។

អកតំ ទុក្កដញ្ចេវ, បុនកាតព្ពកន្តិ ច;
កម្មេ បស្សទ្ធិយា ចាបិ, តេ ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ។

វិបត្តិព្យាធិតេ ទិស្វា, កម្មប្បត្តេ មហាមុនិ;
បដិប្បស្សទ្ធិមក្ខាសិ, សល្លកត្តោវ ឱសធន្តិ។

តម្ហិ ខន្ធកេ វត្ថូនិ ឆត្តឹសាតិ។

ចម្បេយ្យក្ខន្ធកោ និដ្ឋិតោ។

១០. កោសម្ពកក្ខន្ធកោ

២៧១. កោសម្ពកវិវាទកថា

៤៥១. តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា កោសម្ពិយំ វិហរតិ ឃោសិតារាមេ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ អាបត្តិំ អាបន្នោ ហោតិ។ សោ តស្សា អាបត្តិយា អាបត្តិទិដ្ឋិ [អាបត្តិទិដ្ឋី (សី.)] ហោតិ; អញ្ញេ ភិក្ខូ តស្សា អាបត្តិយា អនាបត្តិទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ។ សោ អបរេន សមយេន តស្សា អាបត្តិយា អនា បត្តិទិដ្ឋិ ហោតិ; អញ្ញេ ភិក្ខូ តស្សា អាបត្តិយា អាបត្តិទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោចុំ – ‘‘អាបត្តិំ ត្វំ, អាវុសោ, អាបន្នោ, បស្សសេតំ អាបត្តិ’’ន្តិ? ‘‘នត្ថិ មេ, អាវុសោ, អាបត្តិ យមហំ បស្សេយ្យ’’ន្តិ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ សាមគ្គិំ លភិត្វា តំ ភិក្ខុំ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិបិំសុ។ សោ ច ភិក្ខុ ពហុស្សុតោ ហោតិ អាគតាគមោ ធម្មធរោ វិនយធរោ មាតិកាធរោ បណ្ឌិតោ ព្យត្តោ មេធាវី លជ្ជី កុក្កុច្ចកោ សិក្ខាកាមោ។ អថ ខោ សោ ភិក្ខុ សន្ទិដ្ឋេ សម្ភត្តេ ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា ឯតទវោច – ‘‘អនាបត្តិ ឯសា, អាវុសោ, នេសា អាបត្តិ។ អនាបន្នោម្ហិ, នម្ហិ អាបន្នោ។ អនុក្ខិត្តោម្ហិ, នម្ហិ ឧក្ខិត្តោ។ អធម្មិកេនម្ហិ កម្មេន ឧក្ខិត្តោ កុប្បេន អដ្ឋានារហេន។ ហោថ មេ អាយស្មន្តោ ធម្មតោ វិនយតោ បក្ខា’’តិ។ អលភិ ខោ សោ ភិក្ខុ សន្ទិដ្ឋេ សម្ភត្តេ ភិក្ខូ បក្ខេ។ ជានបទានម្បិ សន្ទិដ្ឋានំ សម្ភត្តានំ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បាហេសិ – អនាបត្តិ ឯសា, អាវុសោ, នេសា អាបត្តិ។ អនាបន្នោម្ហិ, នម្ហិ អាបន្នោ។ អនុក្ខិត្តោម្ហិ, នម្ហិ ឧក្ខិត្តោ។ អធម្មិកេនម្ហិ កម្មេន ឧក្ខិត្តោ កុប្បេន អដ្ឋានារហេន។ ហោន្តុ មេ អាយស្មន្តោ ធម្មតោ វិនយតោ បក្ខា’’តិ។ អលភិ ខោ សោ ភិក្ខុ ជានបទេបិ សន្ទិដ្ឋេ សម្ភត្តេ ភិក្ខូ បក្ខេ។ អថ ខោ តេ ឧក្ខិត្តានុវត្តកា ភិក្ខូ យេន ឧក្ខេបកា ភិក្ខូ តេនុបសង្កមិំសុ, ឧបសង្កមិត្វា ឧក្ខេបកេ ភិក្ខូ ឯតទវោចុំ – ‘‘អនាបត្តិ ឯសា, អាវុសោ, នេសា អាបត្តិ។ អនាបន្នោ ឯសោ ភិក្ខុ, នេសោ ភិក្ខុ អាបន្នោ។ អនុក្ខិត្តោ ឯសោ ភិក្ខុ, នេសោ ភិក្ខុ ឧក្ខិត្តោ ។ អធម្មិកេន កម្មេន ឧក្ខិត្តោ កុប្បេន អដ្ឋានារហេនា’’តិ។ ឯវំ វុត្តេ ឧក្ខេបកា ភិក្ខូ ឧក្ខិត្តានុវត្តកេ ភិក្ខូ ឯតទវោចុំ – ‘‘អាបត្តិ ឯសា អាវុសោ, នេសា អនាបត្តិ។ អាបន្នោ ឯសោ ភិក្ខុ, នេសោ ភិក្ខុ អនាបន្នោ។ ឧក្ខិត្តោ ឯសោ ភិក្ខុ, នេសោ ភិក្ខុ អនុក្ខិត្តោ។ ធម្មិកេន កម្មេន ឧក្ខិត្តោ អកុប្បេន ឋានារហេន។ មា ខោ តុម្ហេ អាយស្មន្តោ ឯតំ ឧក្ខិត្តកំ ភិក្ខុំ អនុវត្តិត្ថ អនុបរិវារេថា’’តិ។ ឯវម្បិ ខោ តេ ឧក្ខិត្តានុវត្តកា ភិក្ខូ ឧក្ខេបកេហិ ភិក្ខូហិ វុច្ចមានា តថេវ តំ ឧក្ខិត្តកំ ភិក្ខុំ អនុវត្តិំសុ អនុបរិវារេសុំ។

៤៥២. អថ ខោ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច – ‘‘ឥធ, ភន្តេ, អញ្ញតរោ ភិក្ខុ អាបត្តិំ អាបន្នោ អហោសិ។ សោ តស្សា អាបត្តិយា អាបត្តិទិដ្ឋិ អហោសិ, អញ្ញេ ភិក្ខូ តស្សា អាបត្តិយា អនាបត្តិទិដ្ឋិនោ អហេសុំ។ សោ អបរេន សមយេន តស្សា អាបត្តិយា អនាបត្តិទិដ្ឋិ អហោសិ, អញ្ញេ ភិក្ខូ តស្សា អាបត្តិយា អាបត្តិទិដ្ឋិនោ អហេសុំ។ អថ ខោ តេ, ភន្តេ, ភិក្ខូ តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោចុំ – ‘អាបត្តិំ ត្វំ, អាវុសោ, អាបន្នោ, បស្សសេតំ អាបត្តិ’ន្តិ? ‘‘នត្ថិ មេ, អាវុសោ, អាបត្តិ យមហំ បស្សេយ្យ’’ន្តិ។ អថ ខោ តេ, ភន្តេ, ភិក្ខូ សាមគ្គិំ លភិត្វា តំ ភិក្ខុំ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិបិំសុ។ សោ ច, ភន្តេ, ភិក្ខុ ពហុស្សុតោ អាគតាគមោ ធម្មធរោ វិនយធរោ មាតិកាធរោ បណ្ឌិតោ ព្យត្តោ មេធាវី លជ្ជី កុក្កុច្ចកោ សិក្ខាកាមោ។ អថ ខោ សោ, ភន្តេ, ភិក្ខុ សន្ទិដ្ឋេ សម្ភត្តេ ភិក្ខូ ឧបសង្កមិត្វា ឯតទវោច – ‘អនាបត្តិ ឯសា, អាវុសោ; នេសា អាបត្តិ។ អនាបន្នោម្ហិ, នម្ហិ អាបន្នោ។ អនុក្ខិត្តោម្ហិ, នម្ហិ ឧក្ខិត្តោ។ អធម្មិកេនម្ហិ កម្មេន ឧក្ខិត្តោ កុប្បេន អដ្ឋានារហេន។ ហោថ មេ អាយស្មន្តោ ធម្មតោ វិនយតោ បក្ខា’តិ។ អលភិ ខោ សោ, ភន្តេ, ភិក្ខុ សន្ទិដ្ឋេ សម្ភត្តេ ភិក្ខូ បក្ខេ។ ជានបទានម្បិ សន្ទិដ្ឋានំ សម្ភត្តានំ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បាហេសិ – ‘អនាបត្តិ ឯសា, អាវុសោ; នេសា អាបត្តិ។ អនាបន្នោម្ហិ, នម្ហិ អាបន្នោ។ អនុក្ខិត្តោម្ហិ, នម្ហិ ឧក្ខិត្តោ។ អធម្មិកេនម្ហិ កម្មេន ឧក្ខិត្តោ កុប្បេន អដ្ឋានារហេន។ ហោន្តុ មេ អាយស្មន្តោ ធម្មតោ វិនយតោ បក្ខា’តិ។ អលភិ ខោ សោ, ភន្តេ, ភិក្ខុ ជានបទេបិ សន្ទិដ្ឋេ សម្ភត្តេ ភិក្ខូ បក្ខេ។ អថ ខោ តេ, ភន្តេ, ឧក្ខិត្តានុវត្តកា ភិក្ខូ យេន ឧក្ខេបកា ភិក្ខូ តេនុបសង្កមិំសុ, ឧបសង្កមិត្វា ឧក្ខេបកេ ភិក្ខូ ឯតទវោចុំ – ‘អនាបត្តិ ឯសា, អាវុសោ; នេសា អាបត្តិ។ អនាបន្នោ ឯសោ ភិក្ខុ, នេសោ ភិក្ខុ អាបន្នោ។ អនុក្ខិត្តោ ឯសោ ភិក្ខុ, នេសោ ភិក្ខុ ឧក្ខិត្តោ។ អធម្មិកេន កម្មេន ឧក្ខិត្តោ កុប្បេន អដ្ឋានារហេនា’តិ។ ឯវំ វុត្តេ តេ, ភន្តេ, ឧក្ខេបកា ភិក្ខូ ឧក្ខិត្តានុវត្តកេ ភិក្ខូ ឯតទវោចុំ – ‘អាបត្តិ ឯសា, អាវុសោ; នេសា អនាបត្តិ។ អាបន្នោ ឯសោ ភិក្ខុ, នេសោ ភិក្ខុ អនាបន្នោ។ ឧក្ខិត្តោ ឯសោ ភិក្ខុ, នេសោ ភិក្ខុ អនុក្ខិត្តោ។ ធម្មិកេន កម្មេន ឧក្ខិត្តោ អកុប្បេន ឋានារហេន។ មា ខោ តុម្ហេ អាយស្មន្តោ ឯតំ ឧក្ខិត្តកំ ភិក្ខុំ អនុវត្តិត្ថ អនុបរិវារេថា’តិ។ ឯវម្បិ ខោ តេ, ភន្តេ, ឧក្ខិត្តានុវត្តកា ភិក្ខូ ឧក្ខេបកេហិ ភិក្ខូហិ វុច្ចមានា តថេវ តំ ឧក្ខិត្តកំ ភិក្ខុំ អនុវត្តន្តិ អនុ បរិវារេន្តី’’តិ។

៤៥៣. អថ ខោ ភគវា ‘ភិន្នោ ភិក្ខុសង្ឃោ, ភិន្នោ ភិក្ខុសង្ឃោ’តិ – ឧដ្ឋាយាសនា យេន ឧក្ខេបកា ភិក្ខូ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ, និសជ្ជ ខោ ភគវា ឧក្ខេបកេ ភិក្ខូ ឯតទវោច – “មា ខោ តុម្ហេ, ភិក្ខវេ, ‘បដិភាតិ នោ, បដិភាតិ នោ’តិ យស្មិំ វា តស្មិំ វា ភិក្ខុំ ឧក្ខិបិតព្ពំ មញ្ញិត្ថ”។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អាបត្តិំ អាបន្នោ ហោតិ។ សោ តស្សា អាបត្តិយា អនាបត្តិទិដ្ឋិ ហោតិ, អញ្ញេ ភិក្ខូ តស្សា អាបត្តិយា អាបត្តិទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ ។ តេ ចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ តំ ភិក្ខុំ ឯវំ ជានន្តិ – ‘អយំ ខោ អាយស្មា ពហុស្សុតោ អាគតាគមោ ធម្មធរោ វិនយធរោ មាតិកាធរោ បណ្ឌិតោ ព្យត្តោ មេធាវី លជ្ជី កុក្កុច្ចកោ សិក្ខាកាមោ។ សចេ មយំ ឥមំ ភិក្ខុំ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិបិស្សាម, ន មយំ ឥមិនា ភិក្ខុនា សទ្ធិំ ឧបោសថំ ករិស្សាម, វិនា ឥមិនា ភិក្ខុនា ឧបោសថំ ករិស្សាម, ភវិស្សតិ សង្ឃស្ស តតោនិទានំ ភណ្ឌនំ កលហោ វិគ្គហោ វិវាទោ សង្ឃភេទោ សង្ឃរាជិ សង្ឃវវត្ថានំ សង្ឃនានាករណ’ន្តិ, ភេទគរុកេហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ ន សោ ភិក្ខុ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិបិតព្ពោ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អាបត្តិំ អាបន្នោ ហោតិ។ សោ តស្សា អាបត្តិយា អនាបត្តិទិដ្ឋិ ហោតិ, អញ្ញេ ភិក្ខូ តស្សា អាបត្តិយា អាបត្តិទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ។ តេ ចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ តំ ភិក្ខុំ ឯវំ ជានន្តិ – ‘អយំ ខោ អាយស្មា ពហុស្សុតោ អាគតាគមោ ធម្មធរោ វិនយធរោ មាតិកាធរោ បណ្ឌិតោ ព្យត្តោ មេធាវី លជ្ជី កុក្កុច្ចកោ សិក្ខាកាមោ។ សចេ មយំ ឥមំ ភិក្ខុំ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិបិស្សាម, ន មយំ ឥមិនា ភិក្ខុនា សទ្ធិំ បវារេស្សាម, វិនា ឥមិនា ភិក្ខុនា បវារេស្សាម។ ន មយំ ឥមិនា ភិក្ខុនា សទ្ធិំ សង្ឃកម្មំ ករិស្សាម, វិនា ឥមិនា ភិក្ខុនា សង្ឃកម្មំ ករិស្សាម។ ន មយំ ឥមិនា ភិក្ខុនា សទ្ធិំ អាសនេ និសីទិស្សាម, វិនា ឥមិនា ភិក្ខុនា អាសនេ និសីទិស្សាម។ ន មយំ ឥមិនា ភិក្ខុនា សទ្ធិំ យាគុបានេ និសីទិស្សាម, វិនា ឥមិនា ភិក្ខុនា យាគុបានេ និសីទិស្សាម ។ ន មយំ ឥមិនា ភិក្ខុនា សទ្ធិំ ភត្តគ្គេ និសីទិស្សាម, វិនា ឥមិនា ភិក្ខុនា ភត្តគ្គេ និសីទិស្សាម។ ន មយំ ឥមិនា ភិក្ខុនា សទ្ធិំ ឯកច្ឆន្នេ វសិស្សាម, វិនា ឥមិនា ភិក្ខុនា ឯកច្ឆន្នេ វសិស្សាម។ ន មយំ ឥមិនា ភិក្ខុនា សទ្ធិំ យថាវុឌ្ឍំ អភិវាទនំ បច្ចុដ្ឋានំ អញ្ជលិកម្មំ សាមីចិកម្មំ ករិស្សាម, វិនា ឥមិនា ភិក្ខុនា យថាវុឌ្ឍំ អភិវាទនំ បច្ចុដ្ឋានំ អញ្ជលិកម្មំ សាមីចិកម្មំ ករិស្សាម។ ភវិស្សតិ សង្ឃស្ស តតោនិទានំ ភណ្ឌនំ កលហោ វិគ្គហោ វិវាទោ សង្ឃភេទោ សង្ឃរាជិ សង្ឃវវត្ថានំ សង្ឃនានាករណ’ន្តិ, ភេទគរុកេហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ ន សោ ភិក្ខុ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិបិតព្ពោ”តិ។

៤៥៤. អថ ខោ ភគវា ឧក្ខេបកានំ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ ភាសិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា យេន ឧក្ខិត្តានុវត្តកា ភិក្ខូ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ, និសជ្ជ ខោ ភគវា ឧក្ខិត្តានុវត្តកេ ភិក្ខូ ឯតទវោច – “មា ខោ តុម្ហេ, ភិក្ខវេ, អាបត្តិំ អាបជ្ជិត្វា ‘នាម្ហ អាបន្នា, នាម្ហ អាបន្នា’តិ អាបត្តិំ ន បដិកាតព្ពំ មញ្ញិត្ថ”។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អាបត្តិំ អាបន្នោ ហោតិ។ សោ តស្សា អាបត្តិយា អនាបត្តិទិដ្ឋិ ហោតិ, អញ្ញេ ភិក្ខូ តស្សា អាបត្តិយា អាបត្តិទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ។ សោ ចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ តេ ភិក្ខូ ឯវំ ជានាតិ – ‘ឥមេ ខោ អាយស្មន្តោ [អាយស្មន្តា (ក.)] ពហុស្សុតា អាគតាគមា ធម្មធរា វិនយធរា មាតិកាធរា បណ្ឌិតា ព្យត្តា មេធាវិនោ លជ្ជិនោ កុក្កុច្ចកា សិក្ខាកាមា, នាលំ មមំ វា ការណា អញ្ញេសំ វា ការណា ឆន្ទា ទោសា មោហា ភយា អគតិំ គន្តុំ។ សចេ មំ ឥមេ ភិក្ខូ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិបិស្សន្តិ , ន មយា សទ្ធិំ ឧបោសថំ ករិស្សន្តិ, វិនា មយា ឧបោសថំ ករិស្សន្តិ, ភវិស្សតិ សង្ឃស្ស តតោនិទានំ ភណ្ឌនំ កលហោ វិគ្គហោ វិវាទោ សង្ឃភេទោ សង្ឃរាជិ សង្ឃវវត្ថានំ សង្ឃនានាករណ’ន្តិ, ភេទគរុកេន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា បរេសម្បិ សទ្ធាយ សា អាបត្តិ ទេសេតព្ពា។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អាបត្តិំ អាបន្នោ ហោតិ។ សោ តស្សា អាបត្តិយា អនាបត្តិទិដ្ឋិ ហោតិ, អញ្ញេ ភិក្ខូ តស្សា អាបត្តិយា អាបត្តិទិដ្ឋិនោ ហោន្តិ។ សោ ចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ តេ ភិក្ខូ ឯវំ ជានាតិ – ‘ឥមេ ខោ អាយស្មន្តោ ពហុស្សុតា អាគតាគមា ធម្មធរា វិនយធរា មាតិកាធរា បណ្ឌិតា ព្យត្តា មេធាវិនោ លជ្ជិនោ កុក្កុច្ចកា សិក្ខាកាមា, នាលំ មមំ វា ការណា អញ្ញេសំ វា ការណា ឆន្ទា ទោសា មោហា ភយា អគតិំ គន្តុំ។ សចេ មំ ឥមេ ភិក្ខូ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិបិស្សន្តិ, ន មយា សទ្ធិំ បវារេស្សន្តិ , វិនា មយា បវារេស្សន្តិ។ ន មយា សទ្ធិំ សង្ឃកម្មំ ករិស្សន្តិ, វិនា មយា សង្ឃកម្មំ ករិស្សន្តិ។ ន មយា សទ្ធិំ អាសនេ និសីទិស្សន្តិ, វិនា មយា អាសនេ និសីទិស្សន្តិ។ ន មយា សទ្ធិំ យាគុបានេ និសីទិស្សន្តិ, វិនា មយា យាគុបានេ និសីទិស្សន្តិ។ ន មយា សទ្ធិំ ភត្តគ្គេ និសីទិស្សន្តិ វិនា មយា ភត្តគ្គេ និសីទិស្សន្តិ។ ន មយា សទ្ធិំ ឯកច្ឆន្នេ វសិស្សន្តិ, វិនា មយា ឯកច្ឆន្នេ វសិស្សន្តិ។ ន មយា សទ្ធិំ យថាវុឌ្ឍំ អភិវាទនំ បច្ចុដ្ឋានំ អញ្ជលិកម្មំ សាមីចិកម្មំ ករិស្សន្តិ, វិនា មយា យថាវុឌ្ឍំ អភិវាទនំ បច្ចុដ្ឋានំ អញ្ជលិកម្មំ សាមីចិកម្មំ ករិស្សន្តិ, ភវិស្សតិ សង្ឃស្ស តតោនិទានំ ភណ្ឌនំ កលហោ វិគ្គហោ វិវាទោ សង្ឃភេទោ សង្ឃរាជិ សង្ឃវវត្ថានំ សង្ឃនានាករណ’ន្តិ , ភេទគរុកេន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា បរេសម្បិ សទ្ធាយ សា អាបត្តិ ទេសេតព្ពា”តិ។ អថ ខោ ភគវា ឧក្ខិត្តានុវត្តកានំ ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ ភាសិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ។

៤៥៥. តេន ខោ បន សមយេន ឧក្ខិត្តានុវត្តកា ភិក្ខូ តត្ថេវ អន្តោសីមាយ ឧបោសថំ ករោន្តិ, សង្ឃកម្មំ ករោន្តិ។ ឧក្ខេបកា បន ភិក្ខូ និស្សីមំ គន្ត្វា ឧបោសថំ ករោន្តិ, សង្ឃកម្មំ ករោន្តិ។ អថ ខោ អញ្ញតរោ ឧក្ខេបកោ ភិក្ខុ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច – "តេ, ភន្តេ, ឧក្ខិត្តានុវត្តកា ភិក្ខូ តត្ថេវ អន្តោសីមាយ ឧបោសថំ ករោន្តិ, សង្ឃកម្មំ ករោន្តិ។ មយំ បន ឧក្ខេបកា ភិក្ខូ និស្សីមំ គន្ត្វា ឧបោសថំ ករោម, សង្ឃកម្មំ ករោមា"តិ។ "តេ ចេ, ភិក្ខុ, ឧក្ខិត្តានុវត្តកា ភិក្ខូ តត្ថេវ អន្តោសីមាយ ឧបោសថំ ករិស្សន្តិ, សង្ឃកម្មំ ករិស្សន្តិ, យថា មយា ញត្តិ ច អនុស្សាវនា ច បញ្ញត្តា, តេសំ តានិ កម្មានិ ធម្មិកានិ កម្មានិ ភវិស្ស"ន្តិ អកុប្បានិ ឋានារហានិ។ តុម្ហេ ចេ, ភិក្ខុ, ឧក្ខេបកា ភិក្ខូ តត្ថេវ អន្តោសីមាយ ឧបោសថំ ករិស្សថ, សង្ឃកម្មំ ករិស្សថ, យថា មយា ញត្តិ ច អនុស្សាវនា ច បញ្ញត្តា, តុម្ហាកម្បិ តានិ កម្មានិ ធម្មិកានិ កម្មានិ ភវិស្សន្តិ អកុប្បានិ ឋានារហានិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? នានាសំវាសកា ឯតេ [តេ (ស្យា.)] ភិក្ខូ [ភិក្ខុ (សី. ស្យា.)] តុម្ហេហិ, តុម្ហេ ច តេហិ នានាសំវាសកា។

"ទ្វេមា, ភិក្ខុ, នានាសំវាសកភូមិយោ – អត្តនា វា អត្តានំ នានាសំវាសកំ ករោតិ, សមគ្គោ វា នំ សង្ឃោ ឧក្ខិបតិ អទស្សនេ វា អប្បដិកម្មេ វា អប្បដិនិស្សគ្គេ វា។ ឥមា ខោ, ភិក្ខុ, ទ្វេ នានាសំវាសកភូមិយោ។ ទ្វេមា, ភិក្ខុ, សមានសំវាសកភូមិយោ – អត្តនា វា អត្តានំ សមានសំវាសំ ករោតិ, សមគ្គោ វា នំ សង្ឃោ ឧក្ខិត្តំ ឱសារេតិ អទស្សនេ វា អប្បដិកម្មេ វា អប្បដិនិស្សគ្គេ វា។ ឥមា ខោ, ភិក្ខុ, ទ្វេ សមានសំវាសកភូមិយោ"តិ។

៤៥៦. តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ ភត្តគ្គេ អន្តរឃរេ ភណ្ឌនជាតា កលហជាតា វិវាទាបន្នា អញ្ញមញ្ញំ អននុលោមិកំ កាយកម្មំ វចីកម្មំ ឧបទំសេន្តិ, ហត្ថបរាមាសំ ករោន្តិ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – "កថញ្ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា ភត្តគ្គេ អន្តរឃរេ ភណ្ឌនជាតា កលហជាតា វិវាទាបន្នា អញ្ញមញ្ញំ អននុលោមិកំ កាយកម្មំ វចីកម្មំ ឧបទំសេស្សន្តិ, ហត្ថបរាមាសំ ករិស្សន្តី"តិ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខិយ្យន្តានំ វិបាចេន្តានំ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ – "កថញ្ហិ នាម ភិក្ខូ ភត្តគ្គេ អន្តរឃរេ ភណ្ឌនជាតា កលហជាតា វិវាទាបន្នា អញ្ញមញ្ញំ អននុលោមិកំ កាយកម្មំ វចីកម្មំ ឧបទំសេស្សន្តិ , ហត្ថបរាមាសំ ករិស្សន្តី"តិ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ...បេ.... "សច្ចំ កិរ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ ភត្តគ្គេ អន្តរឃរេ ភណ្ឌនជាតា...បេ.... ហត្ថបរាមាសំ ករោន្តី"តិ? "សច្ចំ, ភគវា"តិ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា...បេ.... វិគរហិត្វា ធម្មិំ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – "ភិន្នេ, ភិក្ខវេ, សង្ឃេ អធម្មិយាយមានេ [អធម្មិយមានេ (សី. ស្យា. កត្ថចិ) អធម្មីយមានេ (ក.)] អសម្មោទិកាយ វត្តមានាយ [-"អសម្មោទិកាវត្តមានាយ" ឥតិ អដ្ឋកថាយំ សំវណ្ណេតព្ពបាឋោ] 'ឯត្តាវតា ន អញ្ញមញ្ញំ អននុលោមិកំ កាយកម្មំ វចីកម្មំ ឧបទំសេស្សាម, ហត្ថបរាមាសំ ករិស្សាមា'តិ អាសនេ និសីទិតព្ពំ។ ភិន្នេ, ភិក្ខវេ, សង្ឃេ ធម្មិយាយមានេ សម្មោទិកាយ វត្តមានាយ អាសនន្តរិកាយ និសីទិតព្ព"ន្តិ។

៤៥៧. [ម. និ. ៣.២៣៦ ថោកំ វិសទិសំ] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ សង្ឃមជ្ឈេ ភណ្ឌនជាតា កលហជាតា វិវាទាបន្នា អញ្ញមញ្ញំ មុខសត្តីហិ វិតុទន្តា វិហរន្តិ។ តេ ន សក្កោន្តិ តំ អធិករណំ វូបសមេតុំ។ អថ ខោ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ។ ឯកមន្តំ ឋិតោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច – "ឥធ, ភន្តេ, ភិក្ខូ សង្ឃមជ្ឈេ ភណ្ឌនជាតា កលហជាតា វិវាទាបន្នា អញ្ញមញ្ញំ មុខសត្តីហិ វិតុទន្តា វិហរន្តិ។ តេ ន សក្កោន្តិ តំ អធិករណំ វូបសមេតុំ។ សាធុ, ភន្តេ, ភគវា យេន តេ ភិក្ខូ តេនុបសង្កមតុ អនុកម្បំ ឧបាទាយា"តិ។ អធិវាសេសិ ភគវា តុណ្ហីភាវេន។ អថ ខោ ភគវា យេន តេ ភិក្ខូ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ, និសជ្ជ ខោ ភគវា តេ ភិក្ខូ ឯតទវោច – "អលំ, ភិក្ខវេ, មា ភណ្ឌនំ មា កលហំ មា វិគ្គហំ មា វិវាទ"ន្តិ។ ឯវំ វុត្តេ អញ្ញតរោ អធម្មវាទី ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច – "អាគមេតុ, ភន្តេ, ភគវា ធម្មស្សាមី; អប្បោស្សុក្កោ, ភន្តេ, ភគវា ទិដ្ឋធម្មសុខវិហារមនុយុត្តោ វិហរតុ។ មយមេតេន ភណ្ឌនេន កលហេន វិគ្គហេន វិវាទេន បញ្ញាយិស្សាមា"តិ។ ទុតិយម្បិ ខោ ភគវា តេ ភិក្ខូ ឯតទវោច – "អលំ, ភិក្ខវេ, មា ភណ្ឌនំ មា កលហំ មា វិគ្គហំ មា វិវាទ"ន្តិ។ ទុតិយម្បិ ខោ សោ អធម្មវាទី ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច – "អាគមេតុ , ភន្តេ, ភគវា ធម្មស្សាមី; អប្បោស្សុក្កោ, ភន្តេ , ភគវា ទិដ្ឋធម្មសុខវិហារមនុយុត្តោ វិហរតុ។ មយមេតេន ភណ្ឌនេន កលហេន វិគ្គហេន វិវាទេន បញ្ញាយិស្សាមា"តិ។

កោសម្ពកវិវាទកថា និដ្ឋិតា។

២៧២. ទីឃាវុវត្ថុ

៤៥៨. អថ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – "ភូតបុព្ពំ, ភិក្ខវេ, ពារាណសិយំ [វជិរពុទ្ធិដីកា ឱលោកេតព្ពា] ព្រហ្មទត្តោ នាម កាសិរាជា អហោសិ អឌ្ឍោ មហទ្ធនោ មហាភោគោ មហព្ពលោ មហាវាហនោ មហាវិជិតោ

បរិបុណ្ណកោសកោដ្ឋាគារោ។ ទីឃីតិ នាម កោសលរាជា អហោសិ ទលិទ្ទោ អប្បធនោ អប្បភោគោ អប្បពលោ អប្បវាហនោ អប្បវិជិតោ អបរិបុណ្ណកោសកោដ្ឋាគារោ។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, ព្រហ្មទត្តោ កាសិរាជា ចតុរង្គិនី សេនំ សន្នយ្ហិត្វា ទីឃីតិំ កោសលរាជានំ អព្ភុយ្យាសិ។ អស្សោសិ ខោ, ភិក្ខវេ, ទីឃីតិ កោសលរាជា – “ព្រហ្មទត្តោ កិរ កាសិរាជា ចតុរង្គិនី សេនំ សន្នយ្ហិត្វា មមំ អព្ភុយ្យាតោ”តិ។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, ទីឃីតិស្ស កោសលរញ្ញោ ឯតទហោសិ – “ព្រហ្មទត្តោ ខោ កាសិរាជា អឌ្ឍោ មហទ្ធនោ មហាភោគោ មហព្ពលោ មហាវាហនោ មហាវិជិតោ បរិបុណ្ណកោសកោដ្ឋាគារោ, អហំ បនម្ហិ ទលិទ្ទោ អប្បធនោ អប្បភោគោ អប្បពលោ អប្បវាហនោ អប្បវិជិតោ អបរិបុណ្ណកោសកោដ្ឋាគារោ, នាហំ បដិពលោ ព្រហ្មទត្តេន កាសិរញ្ញា ឯកសង្ឃាតម្បិ សហិតុំ។ យំនូនាហំ បដិកច្ចេវ នគរម្ហា និប្បតេយ្យ”ន្តិ។

អថ ខោ, ភិក្ខវេ, ទីឃីតិ កោសលរាជា មហេសិំ អាទាយ បដិកច្ចេវ នគរម្ហា និប្បតិ។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, ព្រហ្មទត្តោ កាសិរាជា ទីឃីតិស្ស កោសលរញ្ញោ ពលញ្ច វាហនញ្ច ជនបទញ្ច កោសញ្ច កោដ្ឋាគារញ្ច អភិវិជិយ អជ្ឈាវសតិ។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, ទីឃីតិ កោសលរាជា សបជាបតិកោ យេន វារាណសី តេន បក្កាមិ។ អនុបុព្ពេន យេន ពារាណសី តទវសរិ។ តត្រ សុទំ, ភិក្ខវេ, ទីឃីតិ កោសលរាជា សបជាបតិកោ ពារាណសិយំ អញ្ញតរស្មិំ បច្ចន្តិមេ ឱកាសេ កុម្ភការនិវេសនេ អញ្ញាតកវេសេន បរិព្ពាជកច្ឆន្នេន បដិវសតិ។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, ទីឃីតិស្ស កោសលរញ្ញោ មហេសី នចិរស្សេវ គព្ភិនី អហោសិ។ តស្សា ឯវរូបោ ទោហឡោ ឧប្បន្នោ ហោតិ – “ឥច្ឆតិ សូរិយស្ស ឧគ្គមនកាលេ ចតុរង្គិនី សេនំ សន្នទ្ធំ វម្មិកំ សុភូមេ ឋិតំ បស្សិតុំ , ខគ្គានញ្ច ធោវនំ បាតុំ”។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, ទីឃីតិស្ស កោសលរញ្ញោ មហេសី ទីឃីតិំ កោសលរាជានំ ឯតទវោច – “គព្ភិនីម្ហិ, ទេវ។ តស្សា មេ ឯវរូបោ ទោហឡោ ឧប្បន្នោ – ឥច្ឆាមិ សូរិយស្ស ឧគ្គមនកាលេ ចតុរង្គិនី សេនំ សន្នទ្ធំ វម្មិកំ [វម្មិតំ (សី.)] សុភូមេ ឋិតំ បស្សិតុំ, ខគ្គានញ្ច ធោវនំ បាតុ”ន្តិ។ “កុតោ, ទេវិ, អម្ហាកំ ទុគ្គតានំ ចតុរង្គិនី សេនា សន្នទ្ធា វម្មិកា សុភូមេ ឋិតា, ខគ្គានញ្ច ធោវនំ បាតុ”ន្តិ [ខគ្គានញ្ច ធោវនន្តិ (សី. ស្យា.)] “សចាហំ, ទេវ, ន លភិស្សាមិ, មរិស្សាមី”តិ។

៤៥៩. តេន ខោ បន សមយេន, ព្រហ្មទត្តស្ស កាសិរញ្ញោ បុរោហិតោ ព្រាហ្មណោ ទីឃីតិស្ស កោសលរញ្ញោ សហាយោ ហោតិ ។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, ទីឃីតិ កោសលរាជា យេន ព្រហ្មទត្តស្ស កាសិរញ្ញោ បុរោហិតោ ព្រាហ្មណោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ព្រហ្មទត្តស្ស កាសិរញ្ញោ បុរោហិតំ ព្រាហ្មណំ ឯតទវោច – “សខី តេ, សម្ម, គព្ភិនី។ តស្សា ឯវរូបោ ទោហឡោ ឧប្បន្នោ – ឥច្ឆតិ សូរិយស្ស ឧគ្គមនកាលេ ចតុរង្គិនី សេនំ សន្នទ្ធំ វម្មិកំ សុភូមេ ឋិតំ បស្សិតុំ, ខគ្គានញ្ច ធោវនំ បាតុ”ន្តិ។ “តេន ហិ, ទេវ, មយម្បិ ទេវិំ បស្សាមា”តិ។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, ទីឃីតិស្ស កោសលរញ្ញោ មហេសី យេន ព្រហ្មទត្តស្ស កាសិរញ្ញោ បុរោហិតោ ព្រាហ្មណោ តេនុបសង្កមិ។ អទ្ទសា ខោ, ភិក្ខវេ, ព្រហ្មទត្តស្ស កាសិរញ្ញោ បុរោហិតោ ព្រាហ្មណោ ទីឃីតិស្ស កោសលរញ្ញោ មហេសិំ ទូរតោវ អាគច្ឆន្តិំ, ទិស្វាន ឧដ្ឋាយាសនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា យេន ទីឃីតិស្ស កោសលរញ្ញោ មហេសី តេនញ្ជលិំ បណាមេត្វា តិក្ខត្តុំ ឧទានំ ឧទានេសិ – “កោសលរាជា វត ភោ កុច្ឆិគតោ, កោសលរាជា វត ភោ កុច្ឆិគតោ”តិ។ អត្តមនា [អវិមនា (សី. ស្យា. កត្ថចិ)], ទេវិ, ហោហិ។ លច្ឆសិ សូរិយស្ស ឧគ្គមនកាលេ ចតុរង្គិនី សេនំ សន្នទ្ធំ វម្មិកំ សុភូមេ ឋិតំ បស្សិតុំ, ខគ្គានញ្ច ធោវនំ បាតុន្តិ។

អថ ខោ, ភិក្ខវេ, ព្រហ្មទត្តស្ស កាសិរញ្ញោ បុរោហិតោ ព្រាហ្មណោ យេន ព្រហ្មទត្តោ កាសិរាជា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ព្រហ្មទត្តំ កាសិរាជានំ ឯតទវោច – “តថា, ទេវ, និមិត្តានិ ទិស្សន្តិ, ស្វេ សូរិយុគ្គមនកាលេ ចតុរង្គិនី សេនា សន្នទ្ធា វម្មិកា សុភូមេ តិដ្ឋតុ, ខគ្គា ច ធោវិយន្តូ”តិ។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, ព្រហ្មទត្តោ កាសិរាជា មនុស្សេ អាណាបេសិ – “យថា, ភណេ, បុរោហិតោ ព្រាហ្មណោ អាហ តថា ករោថា”តិ។ អលភិ ខោ, ភិក្ខវេ, ទីឃីតិស្ស កោសលរញ្ញោ មហេសី សូរិយស្ស ឧគ្គមនកាលេ ចតុរង្គិនី សេនំ សន្នទ្ធំ វម្មិកំ សុភូមេ ឋិតំ បស្សិតុំ, ខគ្គានញ្ច ធោវនំ បាតុំ។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, ទីឃីតិស្ស កោសលរញ្ញោ មហេសី តស្ស គព្ភស្ស បរិបាកមន្វាយ បុត្តំ វិជាយិ។ តស្ស ទីឃាវុតិ នាមំ អកំសុ។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, ទីឃាវុ កុមារោ នចិរស្សេវ វិញ្ញុតំ បាបុណិ។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, ទីឃីតិស្ស កោសលរញ្ញោ ឯតទហោសិ – “អយំ ខោ ព្រហ្មទត្តោ កាសិរាជា ពហុនោ អម្ហាកំ អនត្ថស្ស ការកោ, ឥមិនា អម្ហាកំ ពលញ្ច វាហនញ្ច ជនបទោ ច កោសោ ច កោដ្ឋាគារញ្ច អច្ឆិន្នំ, សចាយំ អម្ហេ ជានិស្សតិ, សព្ពេវ តយោ ឃាតាបេស្សតិ, យំនូនាហំ ទីឃាវុំ កុមារំ ពហិនគរេ វាសេយ្យ”ន្តិ។ អថ ខោ ភិក្ខវេ ទីឃីតិ កោសលរាជា ទីឃាវុំ កុមារំ ពហិនគរេ វាសេសិ។ អថ ខោ ភិក្ខវេ ទីឃាវុ កុមារោ ពហិនគរេ បដិវសន្តោ នចិរស្សេវ សព្ពសិប្បានិ សិក្ខិ។

៤៦០. តេន ខោ បន សមយេន ទីឃីតិស្ស កោសលរញ្ញោ កប្បកោ ព្រហ្មទត្តេ កាសិរញ្ញោ បដិវសតិ។ អទ្ទសា ខោ, ភិក្ខវេ, ទីឃីតិស្ស កោសលរញ្ញោ កប្បកោ ទីឃីតិំ កោសលរាជានំ សបជាបតិកំ ពារាណសិយំ អញ្ញតរស្មិំ បច្ចន្តិមេ ឱកាសេ កុម្ភការនិវេសនេ អញ្ញាតកវេសេន បរិព្ពាជកច្ឆន្នេន បដិវសន្តំ, ទិស្វាន យេន ព្រហ្មទត្តោ កាសិរាជា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ព្រហ្មទត្តំ កាសិរាជានំ ឯតទវោច – “ទីឃីតិ, ទេវ, កោសលរាជា សប

ជាបតិកោ ពារាណសិយំ អញ្ញតរស្មឹ បច្ចន្តិមេ ឱកាសេ កុម្ភការនិវេសនេ អញ្ញាតកវេសេន បរិព្ពាជកច្ឆន្នេន បដិវសតី”តិ។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, ព្រហ្មទត្តោ កាសិរាជា មនុស្សេ អាណាបេសិ – “តេន ហិ, ភណេ, ទីឃិតិំ កោសលរាជានំ សបជាបតិកំ អានេថា”តិ។ “ឯវំ, ទេវា”តិ ខោ, ភិក្ខវេ, តេ មនុស្សា ព្រហ្មទត្តស្ស កាសិរញ្ញោ បដិស្សុត្វា ទីឃិតិំ កោសលរាជានំ សបជាបតិកំ អានេសុំ។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, ព្រហ្មទត្តោ កាសិរាជា មនុស្សេ អាណាបេសិ – “តេន ហិ, ភណេ, ទីឃិតិំ កោសលរាជានំ សបជាបតិកំ ទឡ្ហាយ រជ្ជុយា បច្ឆាពាហំ គាឡ្ហពន្ធនំ ពន្ធិត្វា ខុរមុណ្ឌំ ករិត្វា ខរស្សរេន បណវេន រថិកាយ រថិកំ សិង្ឃាដកេន សិង្ឃាដកំ បរិនេត្វា ទក្ខិណេន ទ្វារេន និក្ខាមេត្វា ទក្ខិណតោ នគរស្ស ចតុធា ឆិន្ទិត្វា ចតុទ្ទិសា ពិលានិ និក្ខិបថា”តិ។ “ឯវំ, ទេវា”តិ ខោ, ភិក្ខវេ, តេ មនុស្សា ព្រហ្មទត្តស្ស កាសិរញ្ញោ បដិស្សុត្វា ទីឃិតិំ កោសលរាជានំ សបជាបតិកំ ទឡ្ហាយ រជ្ជុយា បច្ឆាពាហំ គាឡ្ហពន្ធនំ ពន្ធិត្វា ខុរមុណ្ឌំ ករិត្វា ខរស្សរេន បណវេន រថិកាយ រថិកំ សិង្ឃាដកេន សិង្ឃាដកំ បរិនេន្តិ។

អថ ខោ, ភិក្ខវេ, ទីឃាវុស្ស កុមារស្ស ឯតទហោសិ – “ចិរំទិដ្ឋា ខោ មេ មាតាបិតរោ។ យំនូនាហំ មាតាបិតរោ បស្សេយ្យ”ន្តិ។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, ទីឃាវុ កុមារោ ពារាណសិំ បវិសិត្វា អទ្ទស មាតាបិតរោ ទឡ្ហាយ រជ្ជុយា បច្ឆាពាហំ គាឡ្ហពន្ធនំ ពន្ធិត្វា ខុរមុណ្ឌំ ករិត្វា ខរស្សរេន បណវេន រថិកាយ រថិកំ សិង្ឃាដកេន សិង្ឃាដកំ បរិនេន្តេ, ទិស្វាន យេន មាតាបិតរោ តេនុបសង្កមិ។ អទ្ទសា ខោ, ភិក្ខវេ, ទីឃិតិ កោសលរាជា ទីឃាវុំ កុមារំ ទូរតោវ អាគច្ឆន្តំ; ទិស្វាន ទីឃាវុំ កុមារំ ឯតទវោច – “មា ខោ ត្វំ, តាត ទីឃាវុ, ទីឃំ បស្ស, មា រស្សំ។ ន ហិ, តាត ទីឃាវុ, វេរេន វេរា សម្មន្តិ; អវេរេន ហិ, តាត ទីឃាវុ, វេរា សម្មន្តី”តិ។ ឯវំ វុត្តេ, ភិក្ខវេ, តេ មនុស្សា ទីឃិតិំ កោសលរាជានំ ឯតទវោចុំ – “ឧម្មត្តកោ អយំ ទីឃិតិ កោសលរាជា វិប្បលបតិ។ កោ ឥមស្ស ទីឃាវុ? កំ អយំ ឯវមាហ – ‘មា ខោ ត្វំ, តាត ទីឃាវុ, ទីឃំ បស្ស, មា រស្សំ។ ន ហិ, តាត ទីឃាវុ, វេរេន វេរា សម្មន្តិ; អវេរេន ហិ, តាត ទីឃាវុ, វេរា សម្មន្តី”តិ។ “នាហំ, ភណេ, ឧម្មត្តកោ វិប្បលបាមិ, អបិ ច យោ វិញ្ញូ សោ វិភាវេស្សតី”តិ។ ទុតិយម្បិ ខោ, ភិក្ខវេ...បេ.... តតិយម្បិ ខោ, ភិក្ខវេ, ទីឃិតិ កោសលរាជា ទីឃាវុំ កុមារំ ឯតទវោច – “មា ខោ ត្វំ, តាត ទីឃាវុ, ទីឃំ បស្ស, មា រស្សំ។ ន ហិ, តាត ទីឃាវុ, វេរេន វេរា សម្មន្តិ; អវេរេន ហិ, តាត ទីឃាវុ, វេរា សម្មន្តី”តិ។ តតិយម្បិ ខោ, ភិក្ខវេ, តេ មនុស្សា ទីឃិតិំ កោសលរាជានំ ឯតទវោចុំ – “ឧម្មត្តកោ អយំ ទីឃិតិ កោសលរាជា វិប្បលបតិ។ កោ ឥមស្ស ទីឃាវុ ? កំ អយំ ឯវមាហ – មា ខោ ត្វំ, តាត ទីឃាវុ, ទីឃំ បស្ស, មា រស្សំ។ ន ហិ, តាត ទីឃាវុ, វេរេន វេរា សម្មន្តិ; អវេរេន ហិ, តាត ទីឃាវុ, វេរា សម្មន្តី”តិ។ “នាហំ, ភណេ, ឧម្មត្តកោ វិប្បលបាមិ, អបិ ច យោ វិញ្ញូ សោ វិភាវេស្សតី”តិ។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, តេ មនុស្សា ទីឃិតិំ កោសលរាជានំ សបជាបតិកំ រថិកាយ រថិកំ សិង្ឃាដកេន សិង្ឃាដកំ បរិនេត្វា ទក្ខិណេន ទ្វារេន និក្ខាមេត្វា ទក្ខិណតោ នគរស្ស ចតុធា ឆិន្ទិត្វា ចតុទ្ទិសា ពិលានិ និក្ខិបិត្វា គុម្ពំ ឋបេត្វា បក្កមឹសុ។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, ទីឃាវុ កុមារោ ពារាណសិំ បវិសិត្វា សុរំ នីហរិត្វា គុម្ពិយេ បាយេសិ។ យទា តេ មត្តា អហេសុំ បតិតា, អថ កដ្ឋានិ សំកឌ្ឍិត្វា ចិតកំ ករិត្វា មាតាបិតូនំ សរីរំ ចិតកំ អារោបេត្វា អគ្គិំ ទត្វា បញ្ជលិកោ តិក្ខត្តុំ ចិតកំ បទក្ខិណំ អកាសិ។

៤៦១. តេន ខោ បន សមយេន ព្រហ្មទត្តោ កាសិរាជា ឧបរិបាសាទវរគតោ ហោតិ។ អទ្ទសា ខោ, ភិក្ខវេ, ព្រហ្មទត្តោ កាសិរាជា ទីឃាវុំ កុមារំ បញ្ជលិកំ តិក្ខត្តុំ ចិតកំ បទក្ខិណំ ករោន្តំ, ទិស្វានស្ស ឯតទហោសិ – “និស្សំសយំ ខោ សោ មនុស្សោ ទីឃិតិស្ស កោសលរញ្ញោ ញាតិ វា សាលោហិតោ វា, អហោ មេ អនត្ថតោ, ន ហិ នាម មេ កោចិ អារោចេស្សតី”តិ។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, ទីឃាវុ កុមារោ អរញ្ញំ គន្ត្វា យាវទត្ថំ កន្ទិត្វា រោទិត្វា ខប្បំ [ពប្បំ (សី. ស្យា.)] បុញ្ឆិត្វា ពារាណសិំ បវិសិត្វា អន្តេបុរស្ស សាមន្តា ហត្ថិសាលំ គន្ត្វា ហត្ថាចរិយំ ឯតទវោច – “ឥច្ឆាមហំ, អាចរិយ, សិប្បំ សិក្ខិតុ”ន្តិ។ “តេន ហិ, ភណេ មាណវក, សិក្ខស្សូ”តិ។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, ទីឃាវុ កុមារោ រត្តិយា បច្ចូសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ ហត្ថិសាលាយំ មញ្ជុនា សរេន គាយិ, វីណញ្ច វាទេសិ។ អស្សោសិ ខោ, ភិក្ខវេ, ព្រហ្មទត្តោ កាសិរាជា រត្តិយា បច្ចូសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ ហត្ថិសាលាយំ មញ្ជុនា សរេន គីតំ វីណញ្ច វាទិតំ, សុត្វាន មនុស្សេ បុច្ឆិ – “កោ, ភណេ, រត្តិយា បច្ចូសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ ហត្ថិសាលាយំ មញ្ជុនា សរេន គាយិ, វីណញ្ច វាទេសី”តិ? “អមុកស្ស, ទេវ, ហត្ថាចរិយស្ស អន្តេវាសី មាណវកោ រត្តិយា បច្ចូសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ ហត្ថិសាលាយំ មញ្ជុនា សរេន គាយិ, វីណញ្ច វាទេសី”តិ។ “តេន ហិ, ភណេ, តំ មាណវកំ អានេថា”តិ។ “ឯវំ, ទេវា”តិ ខោ, ភិក្ខវេ, តេ មនុស្សា ព្រហ្មទត្តស្ស កាសិរញ្ញោ បដិស្សុត្វា ទីឃាវុំ កុមារំ អានេសុំ។ “ត្វំ ភណេ មាណវក, រត្តិយា បច្ចូសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ ហត្ថិសាលាយំ មញ្ជុនា សរេន គាយិ, វីណញ្ច វាទេសី”តិ? “ឯវំ, ទេវា”តិ។ “តេន ហិ ត្វំ, ភណេ មាណវក, គាយស្សុ, វីណញ្ច វាទេហី”តិ។ “ឯវំ, ទេវា”តិ ខោ, ភិក្ខវេ, ទីឃាវុ កុមារោ ព្រហ្មទត្តស្ស កាសិរញ្ញោ បដិស្សុត្វា អារាធាបេក្ខោ មញ្ជុនា សរេន គាយិ , វីណញ្ច វាទេសិ។ “ត្វំ, ភណេ មាណវក, មំ ឧបដ្ឋហា”តិ។ “ឯវំ, ទេវា”តិ ខោ, ភិក្ខវេ, ទីឃាវុ កុមារោ ព្រហ្មទត្តស្ស កាសិរញ្ញោ បច្ចស្សោសិ។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, ទីឃាវុ កុមារោ ព្រហ្មទត្តស្ស កាសិរញ្ញោ បុព្ពុដ្ឋាយី អហោសិ បច្ឆានិបាតី កិង្ការបដិស្សាវី មនាបចារី បិយវាទី។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, ព្រហ្មទត្តោ កាសិរាជា ទីឃាវុំ កុមារំ នចិរស្សេវ អព្ភន្តរិមេ វិស្សាសិកដ្ឋានេ ឋបេសិ។

៤៦២. អថ ខោ, ភិក្ខវេ, ព្រហ្មទត្តោ កាសិរាជា ទីឃាវុំ កុមារំ ឯតទវោច – “តេន ហិ, ភណេ មាណវក, រថំ យោជេហិ, មិគវំ គមិស្សាមា”តិ។ “ឯវំ, ទេវា”តិ ខោ, ភិក្ខវេ, ទីឃាវុ កុមារោ ព្រហ្មទត្តស្ស កាសិរញ្ញោ បដិស្សុត្វា រថំ យោជេត្វា ព្រហ្មទត្តំ កាសិរាជានំ ឯតទវោច – “យុត្តោ ខោ តេ, ទេវ, រថោ, យស្ស ទានិ កាលំ មញ្ញសី”តិ។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, ព្រហ្មទត្តោ កាសិរាជា រថំ អភិរុហិ។ ទីឃាវុ កុមារោ រថំ បេសេសិ។ តថា តថា រថំ បេសេសិ យថា យថា អញ្ញេនេវ សេនា អគមាសិ អញ្ញេនេវ រថោ។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, ព្រហ្មទត្តោ កាសិរាជា ទូរំ គន្ត្វា ទីឃាវុំ កុមារំ ឯតទវោច – “តេន ហិ, ភណេ មាណវក, រថំ មុញ្ចស្សុ, កិលន្តោម្ហិ, និបជ្ជិស្សាមី”តិ។ “ឯវំ, ទេវា”តិ ខោ, ភិក្ខវេ, ទីឃាវុ កុមារោ ព្រហ្មទត្តស្ស កាសិរញ្ញោ បដិស្សុត្វា រថំ មុញ្ចិត្វា បថវិយំ បល្លង្កេន និសីទិ។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, ព្រហ្មទត្តោ កាសិរាជា ទីឃាវុស្ស កុមារស្ស ឧច្ឆង្គេ សីសំ កត្វា សេយ្យំ កប្បេសិ។ តស្ស កិលន្តស្ស មុហុត្តកេនេវ និទ្ទា ឱក្កមិ។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, ទីឃាវុស្ស កុមារស្ស ឯតទហោសិ – “អយំ ខោ ព្រហ្មទត្តោ កាសិរាជា ពហុនោ អម្ហាកំ អនត្ថស្ស ការកោ។ ឥមិនា អម្ហាកំ ពលញ្ច វាហនញ្ច ជនបទោ ច កោសោ ច កោដ្ឋាគារញ្ច អច្ឆិន្នំ។ ឥមិនា ច មេ មាតាបិតរោ ហតា។ អយំ ខ្វស្ស កាលោ យោហំ វេរំ អប្បេយ្យ”ន្តិ កោសិយា ខគ្គំ និព្ពាហិ។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, ទីឃាវុស្ស កុមារស្ស ឯតទហោសិ – “បិតា ខោ មំ មរណកាលេ អវច ‘មា ខោ ត្វំ, តាត ទីឃាវុ, ទីឃំ បស្ស, មា រស្សំ។ ន ហិ, តាត ទីឃាវុ, វេរេន វេរា សម្មន្តិ; អវេរេន ហិ, តាត ទីឃាវុ, វេរា សម្មន្តី’តិ។ ន ខោ មេតំ បតិរូបំ , យ្វាហំ បិតុវចនំ អតិក្កមេយ្យ”ន្តិ កោសិយា ខគ្គំ បវេសេសិ។ ទុតិយម្បិ ខោ, ភិក្ខវេ, ទីឃាវុស្ស កុមារស្ស ឯតទហោសិ – “អយំ ខោ ព្រហ្មទត្តោ កាសិរាជា ពហុនោ អម្ហាកំ អនត្ថស្ស ការកោ, ឥមិនោ អម្ហាកំ ពលញ្ច វាហនញ្ច ជនបទោ ច កោសោ ច កោដ្ឋាគារញ្ច អច្ឆិន្នំ, ឥមិនា ច មេ មាតាបិតរោ ហតា, អយំ ខ្វស្ស កាលោ យោហំ វេរំ អប្បេយ្យ”ន្តិ កោសិយា ខគ្គំ និព្ពាហិ។ ទុតិយម្បិ ខោ, ភិក្ខវេ, ទីឃាវុស្ស កុមារស្ស ឯតទហោសិ – “បិតា ខោ មំ មរណកាលេ អវច ‘មា ខោ ត្វំ តាត ទីឃាវុ, ទីឃំ បស្ស, មា រស្សំ, ន ហិ តាត ទីឃាវុ វេរេន វេរា សម្មន្តិ; អវេរេន ហិ, តាត ទីឃាវុ, វេរា សម្មន្តី’តិ។ ន ខោ មេតំ បតិរូបំ, យ្វាហំ បិតុវចនំ អតិក្កមេយ្យ”ន្តិ។ បុនទេវ កោសិយា ខគ្គំ បវេសេសិ។ តតិយម្បិ ខោ, ភិក្ខវេ, ទីឃាវុស្ស កុមារស្ស ឯតទហោសិ – “អយំ ខោ ព្រហ្មទត្តោ កាសិរាជា ពហុនោ អម្ហាកំ អនត្ថស្ស ការកោ។ ឥមិនា អម្ហាកំ ពលញ្ច វាហនញ្ច ជនបទោ ច កោសោ ច កោដ្ឋាគារញ្ច អច្ឆិន្នំ។ ឥមិនា ច មេ មាតាបិតរោ ហតា។ អយំ ខ្វស្ស កាលោ យោហំ វេរំ អប្បេយ្យ”ន្តិ កោសិយា ខគ្គំ និព្ពាហិ។ តតិយម្បិ ខោ, ភិក្ខវេ, ទីឃាវុស្ស កុមារស្ស ឯតទហោសិ – “បិតា ខោ មំ មរណកាលេ អវច ‘មា ខោ ត្វំ, តាត ទីឃាវុ, ទីឃំ បស្ស, មា រស្សំ។ ន ហិ, តាត ទីឃាវុ, វេរេន វេរា សម្មន្តិ; អវេរេន ហិ, តាត ទីឃាវុ, វេរា សម្មន្តី’តិ។ ន ខោ មេតំ បតិរូបំ, យ្វាហំ បិតុវចនំ អតិក្កមេយ្យ’”ន្តិ បុនទេវ កោសិយា ខគ្គំ បវេសេសិ។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, ព្រហ្មទត្តោ កាសិរាជា ភីតោ ឧព្ពិគ្គោ ឧស្សង្កី ឧត្រស្តោ សហសា វុដ្ឋាសិ។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, ទីឃាវុ កុមារោ ព្រហ្មទត្តំ កាសិរាជានំ ឯតទវោច – “កិស្ស ត្វំ , ទេវ, ភីតោ ឧព្ពិគ្គោ ឧស្សង្កី ឧត្រស្តោ សហសា វុដ្ឋាសី”តិ? ឥធ មំ, ភណេ មាណវក, ទីឃីតិស្ស កោសលរញ្ញោ បុត្តោ ទីឃាវុ កុមារោ សុបិនន្តេន ខគ្គេន បរិបាតេសិ។ តេនាហំ ភីតោ ឧព្ពិគ្គោ ឧស្សង្កី ឧត្រស្តោ សហសា វុដ្ឋាសិន្តិ។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, ទីឃាវុ កុមារោ វាមេន ហត្ថេន ព្រហ្មទត្តស្ស កាសិរញ្ញោ សីសំ បរាមសិត្វា ទក្ខិណេន ហត្ថេន ខគ្គំ និព្ពាហេត្វា ព្រហ្មទត្តំ កាសិរាជានំ ឯតទវោច – “អហំ ខោ សោ, ទេវ, ទីឃីតិស្ស កោសលរញ្ញោ បុត្តោ ទីឃាវុ កុមារោ។ ពហុនោ ត្វំ អម្ហាកំ អនត្ថស្ស ការកោ។ តយា អម្ហាកំ ពលញ្ច វាហនញ្ច ជនបទោ ច កោសោ ច កោដ្ឋាគារញ្ច អច្ឆិន្នំ។ តយា ច មេ មាតាបិតរោ ហតា។ អយំ ខ្វស្ស កាលោ យ្វាហំ វេរំ អប្បេយ្យ”ន្តិ។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, ព្រហ្មទត្តោ កាសិរាជា ទីឃាវុស្ស កុមារស្ស បាទេសុ សិរសា និបតិត្វា ទីឃាវុំ កុមារំ ឯតទវោច – “ជីវិតំ មេ, តាត ទីឃាវុ, ទេហិ។ ជីវិតំ មេ, តាត ទីឃាវុ, ទេហី”តិ។ “ក្យាហំ ឧស្សហាមិ ទេវស្ស ជីវិតំ ទាតុំ ? ទេវោ ខោ មេ ជីវិតំ ទទេយ្យា”តិ។ “តេន ហិ, តាត ទីឃាវុ, ត្វញ្ចេវ មេ ជីវិតំ ទេហិ, អហញ្ច តេ ជីវិតំ ទម្មី”តិ។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, ព្រហ្មទត្តោ ច កាសិរាជា ទីឃាវុ ច កុមារោ អញ្ញមញ្ញស្ស ជីវិតំ អទំសុ, បាណិញ្ច អគ្គហេសុំ, សបថញ្ច អកំសុ អទ្ទូភាយ [អទ្រូភាយ, អទុព្ភាយ (ក.)]។

អថ ខោ, ភិក្ខវេ, ព្រហ្មទត្តោ កាសិរាជា ទីឃាវុំ កុមារំ ឯតទវោច – “តេន ហិ, តាត ទីឃាវុ, រថំ យោជេហិ , គមិស្សាមា”តិ។ “ឯវំ, ទេវា”តិ ខោ, ភិក្ខវេ, ទីឃាវុ កុមារោ ព្រហ្មទត្តស្ស កាសិរញ្ញោ បដិស្សុត្វា រថំ យោជេត្វា ព្រហ្មទត្តំ កាសិរាជានំ ឯតទវោច – “យុត្តោ ខោ តេ, ទេវ, រថោ, យស្ស ទានិ កាលំ មញ្ញសី”តិ។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, ព្រហ្មទត្តោ កាសិរាជា រថំ អភិរុហិ។ ទីឃាវុ កុមារោ រថំ បេសេសិ។ តថា តថា រថំ បេសេសិ យថា យថា នចិរស្សេវ សេនាយ សមាគញ្ឆិ។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, ព្រហ្មទត្តោ កាសិរាជា ពារាណសី បវិសិត្វា អមច្ចេ បារិសជ្ជេ សន្និបាតាបេត្វា ឯតទវោច – “សចេ, ភណេ, ទីឃីតិស្ស កោសលរញ្ញោ បុត្តំ ទីឃាវុំ កុមារំ បស្សេយ្យាថ, កិន្តិ នំ ករេយ្យាថា”តិ? ឯកច្ចេ ឯវមាហំសុ – “មយំ, ទេវ, ហត្ថេ ឆិន្ទេយ្យាម។ មយំ, ទេវ, បាទេ ឆិន្ទេយ្យាម។ មយំ, ទេវ, ហត្ថបាទេ ឆិន្ទេយ្យាម។ មយំ, ទេវ, កណ្ណេ ឆិន្ទេយ្យាម។ មយំ, ទេវ, នាសំ ឆិន្ទេយ្យាម។ មយំ, ទេវ, កណ្ណនាសំ ឆិន្ទេយ្យាម។ មយំ, ទេវ, សីសំ ឆិន្ទេយ្យាមា”តិ។ “អយំ ខោ, ភណេ, ទីឃីតិស្ស កោសលរញ្ញោ បុត្តោ ទីឃាវុ កុមារោ។ នាយំ លព្ភា កិញ្ចិ កាតុំ។ ឥមិនា ច មេ ជីវិតំ ទិន្នំ, មយា ច ឥមស្ស ជីវិតំ ទិន្ន”ន្តិ។

៤៦៣. អថ ខោ, ភិក្ខវេ, ព្រហ្មទត្តោ កាសិរាជា ទីឃាវុំ កុមារំ ឯតទវោច – “យំ ខោ តេ, តាត ទីឃាវុ, បិតា មរណកាលេ អវច ‘មា ខោ ត្វំ, តាត ទីឃាវុ, ទីឃំ បស្ស, មា រស្សំ។ ន ហិ, តាត ទីឃាវុ, វេរេន វេរា សម្មន្តិ; អវេរេន ហិ, តាត ទីឃាវុ, វេរា សម្មន្តី’តិ, កឹ តេ បិតា សន្ធាយ អវចា”តិ? “យំ ខោ មេ , ទេវ, បិតា មរណកាលេ អវច ‘មា ទីឃ’ន្តិ មា ចិរំ វេរំ អកាសីតិ។ ឥមំ ខោ មេ, ទេវ, បិតា មរណកាលេ អវច មា ទីឃន្តិ។ យំ ខោ មេ, ទេវ, បិតា មរណកាលេ អវច ‘មា រស្ស’ន្តិ មា ខិប្បំ មិត្តេហិ ភិជ្ជិត្ថា”តិ។ ឥមំ ខោ មេ, ទេវ, បិតា មរណកាលេ អវច មា រស្សន្តិ។ យំ ខោ មេ, ទេវ, បិតា មរណកាលេ អវច “ន ហិ, តាត ទីឃាវុ, វេរេន វេរា សម្មន្តិ, អវេរេន ហិ, តាត ទីឃាវុ, វេរា សម្មន្តី”តិ ទេវេន មេ មាតាបិតរោ ហតាតិ។ សចាហំ ទេវំ ជីវិតា វោរោបេយ្យំ, យេ ទេវស្ស អត្ថកាមា តេ មំ ជីវិតា វោរោបេយ្យុំ, យេ មេ អត្ថកាមា តេ តេ ជីវិតា វោរោបេយ្យុំ – ឯវំ តំ វេរំ វេរេន ន វូបសមេយ្យ។ ឥទានិ ច បន មេ ទេវេន ជីវិតំ ទិន្នំ, មយា ច ទេវស្ស ជីវិតំ ទិន្នំ។ ឯវំ តំ វេរំ អវេរេន វូបសន្តំ។ ឥមំ ខោ មេ, ទេវ, បិតា មរណកាលេ អវច – ន ហិ, តាត ទីឃាវុ, វេរេន វេរា សម្មន្តិ; អវេរេន ហិ , តាត ទីឃាវុ, វេរា សម្មន្តី”តិ។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, ព្រហ្មទត្តោ កាសិរាជា – “អច្ឆរិយំ វត ភោ! អព្ភុតំ វត ភោ! យាវ បណ្ឌិតោ អយំ ទីឃាវុ កុមារោ, យត្រ ហិ នាម បិតុនោ សំខិត្តេន ភាសិតស្ស វិត្ថារេន អត្ថំ អាជានិស្សតី”តិ បេត្តិកំ ពលញ្ច វាហនញ្ច ជនបទញ្ច កោសញ្ច កោដ្ឋាគារញ្ច បដិបាទេសិ, ធីតរញ្ច អទាសិ។ តេសញ្ហិ នាម, ភិក្ខវេ, រាជូនំ អាទិន្នទណ្ឌានំ អាទិន្នសត្ថានំ ឯវរូបំ ខន្តិសោរច្ចំ ភវិស្សតិ។ ឥធ ខោ បន តំ, ភិក្ខវេ , សោភេថ យំ តុម្ហេ ឯវំ ស្វាក្ខាតេ ធម្មវិនយេ បព្ពជិតា សមានា ខមា ច ភវេយ្យាថ សោរតា ចាតិ? តតិយម្បិ ខោ ភគវា តេ ភិក្ខូ ឯតទវោច – “អលំ, ភិក្ខវេ, មា ភណ្ឌនំ មា កលហំ មា វិគ្គហំ មា វិវាទ”ន្តិ។ តតិយម្បិ ខោ សោ អធម្មវាទី ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “អាគមេតុ, ភន្តេ, ភគវា ធម្មស្សាមី; អប្បោស្សុក្កោ, ភន្តេ, ភគវា ទិដ្ឋធម្មសុខវិហារមនុយុត្តោ វិហរតុ។ មយមេតេន ភណ្ឌនេន កលហេន វិគ្គហេន វិវាទេន បញ្ញាយិស្សាមា”តិ។ អថ ខោ ភគវា – បរិយាទិន្នរូបា ខោ ឥមេ មោឃបុរិសា, នយិមេ សុករា សញ្ញាបេតុន្តិ – ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ។

ទីឃាវុភាណវារោ និដ្ឋិតោ បឋមោ។

៤៦៤. [ម. និ. ៣.២៣៦] អថ ខោ ភគវា បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ កោសម្ពឹ បិណ្ឌាយ បាវិសិ។ កោសម្ពិយំ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បច្ឆាភត្តំ បិណ្ឌបាតបដិក្កន្តោ សេនាសនំ សំសាមេត្វា បត្តចីវរមាទាយ សង្ឃមជ្ឈេ ឋិតកោវ ឥមា គាថាយោ អភាសិ –

[ម. និ. ៣.២៣៧] “បុថុសទ្ទោ សមជនោ, ន ពាលោ កោចិ មញ្ញថ;
សង្ឃស្មិំ ភិជ្ជមានស្មិំ, នាញ្ញំ ភិយ្យោ អមញ្ញរុំ។

[ម. និ. ៣.២៣៧] “បរិមុដ្ឋា បណ្ឌិតាភាសា, វាចាគោចរភាណិនោ;
យាវិច្ឆន្តិ មុខាយាមំ, យេន នីតា ន តំ វិទូ។

[ម. និ. ៣.២៣៧] “អក្កោច្ឆិ មំ អវធិ មំ, អជិនិ មំ អហាសិ មេ;
យេ ច តំ ឧបនយ្ហន្តិ, វេរំ តេសំ ន សម្មតិ។

[ម. និ. ៣.២៣៧] “អក្កោច្ឆិ មំ អវធិ មំ, អជិនិ មំ អហាសិ មេ;
យេ ច តំ នុបនយ្ហន្តិ, វេរំ តេសូបសម្មតិ។

[ម. និ. ៣.២៣៧] “ន ហិ វេរេន វេរានិ, សម្មន្តីធ កុទាចនំ;
អវេរេន ច សម្មន្តិ, ឯសធម្មោ សនន្តនោ។

[ម. និ. ៣.២៣៧] “បរេ ច ន វិជានន្តិ, មយមេត្ថ យមាមសេ;
យេ ច តត្ថ វិជានន្តិ, តតោ សម្មន្តិ មេធគា។

[ម. និ. ៣.២៣៧] “អដ្ឋិច្ឆិន្នា បាណហរា, គវាស្សធនហារិនោ;
រដ្ឋំ វិលុម្បមានានំ, តេសម្បិ ហោតិ សង្គតិ។

“កស្មា តុម្ហាក នោ សិយា;
[ម. និ. ៣.២៣៧] “សចេ លភេថ និបកំ សហាយំ;
សទ្ធិំចរំ សាធុវិហារិ ធីរំ;

អភិភុយ្យ សព្ពានិ បរិស្សយានិ;
ចរេយ្យ តេនត្តមនោ សតីមា។

[ម. និ. ៣.២៣៧] “នោ ចេ លភេថ និបកំ សហាយំ;
សទ្ធឹ ចរំ សាធុវិហារិ ធីរំ;
រាជាវ រដ្ឋំ វិជិតំ បហាយ;
ឯកោ ចរេ មាតង្គរញ្ញេវ នាគោ។

[ម. និ. ៣.២៣៧] “ឯកស្ស ចរិតំ សេយ្យោ;
នត្ថិ ពាលេ សហាយតា;
ឯកោ ចរេ ន ច បាបានិ កយិរា;
អប្បោស្សុក្កោ មាតង្គរញ្ញេវ នាគោ”តិ។

ទីឃាវុវត្ថុ និដ្ឋិតំ។

២៧៣. ពាលកលោណកគមនកថា

៤៦៥. អថ ខោ ភគវា សង្ឃមជ្ឈេ ឋិតកោវ ឥមា គាថាយោ ភាសិត្វា យេន ពាលកលោណកគាមោ [ពាលកលោណការគាមោ (សី. ស្យា.)] តេនុបសង្កមិ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ភគុ ពាលកលោណកគាមេ វិហរតិ។ អទ្ទសា ខោ អាយស្មា ភគុ ភគវន្តំ ទូរតោវ អាគច្ឆន្តំ, ទិស្វាន អាសនំ បញ្ញបេសិ, បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបិ, បច្ចុគ្គន្ត្វា បត្តចីវរំ បដិគ្គហេសិ។ និសីទិ ភគវា បញ្ញត្តេ អាសនេ, និសជ្ជ ខោ ភគវា បាទេ បក្ខាលេសិ។ អាយស្មាបិ ខោ ភគុ ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ អាយស្មន្តំ ភគុំ ភគវា ឯតទវោច – “កច្ចិ, ភិក្ខុ, ខមនីយំ; កច្ចិ យាបនីយំ, កច្ចិ បិណ្ឌកេន ន កិលមសី”តិ? “ខមនីយំ, ភគវា, យាបនីយំ, ភគវា; ន ចាហំ, ភន្តេ, បិណ្ឌកេន កិលមាមី”តិ។ អថ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ ភគុំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេត្វា ឧដ្ឋាយាសនា យេន បាចីនវំសទាយោ តេនុបសង្កមិ។

ពាលកលោណកគមនកថា និដ្ឋិតា។

២៧៤. បាចីនវំសទាយគមនកថា

៤៦៦. [ម. និ. ១.៣២៥ អាទយោ បស្សិតព្ពំ] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ច អនុរុទ្ធោ អាយស្មា ច នន្ទិយោ អាយស្មា ច កិមិលោ [កិម្ពិលោ (សី. ស្យា.)] បាចីនវំសទាយេ វិហរន្តិ។ អទ្ទសា ខោ ទាយបាលោ ភគវន្តំ ទូរតោវ អាគច្ឆន្តំ, ទិស្វាន ភគវន្តំ ឯតទវោច – “មា, សមណ, ឯតំ ទាយំ បាវិសិ។ សន្តេត្ថ តយោ កុលបុត្តា អត្តកាមរូបា វិហរន្តិ។ មា តេសំ អផាសុមកាសី”តិ។ អស្សោសិ ខោ អាយស្មា អនុរុទ្ធោ ទាយបាលស្ស ភគវតា សទ្ធឹ មន្តយមានស្ស, សុត្វាន ទាយបាលំ ឯតទវោច – “មាវុសោ, ទាយបាល, ភគវន្តំ វារេសិ ។ សត្ថា នោ ភគវា អនុប្បត្តោ”តិ។ អថ ខោ អាយស្មា អនុរុទ្ធោ យេនាយស្មា ច នន្ទិយោ អាយស្មា ច កិមិលោ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តញ្ច នន្ទិយំ អាយស្មន្តញ្ច កិមិលំ ឯតទវោច – “អភិក្កមថាយស្មន្តោ អភិក្កមថាយស្មន្តោ, សត្ថា នោ ភគវា អនុប្បត្តោ”តិ។ អថ ខោ អាយស្មា ច អនុរុទ្ធោ អាយស្មា ច នន្ទិយោ អាយស្មា ច កិមិលោ ភគវន្តំ បច្ចុគ្គន្ត្វា ឯកោ ភគវតោ បត្តចីវរំ បដិគ្គហេសិ, ឯកោ អាសនំ បញ្ញបេសិ, ឯកោ បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបិ។ និសីទិ ភគវា បញ្ញត្តេ អាសនេ , និសជ្ជ ខោ ភគវា បាទេ បក្ខាលេសិ។ តេបិ ខោ អាយស្មន្តោ ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទីសុ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ អាយស្មន្តំ អនុរុទ្ធំ ភគវា ឯតទវោច – “កច្ចិ វោ, អនុរុទ្ធា, ខមនីយំ, កច្ចិ យាបនីយំ; កច្ចិ បិណ្ឌកេន ន កិលមថា”តិ? “ខមនីយំ ភគវា, យាបនីយំ ភគវា; ន ច មយំ, ភន្តេ, បិណ្ឌកេន កិលមាមា”តិ។

“កច្ចិ បន វោ អនុរុទ្ធា សមគ្គា សម្មោទមានា អវិវទមានា ខីរោទកីភូតា អញ្ញមញ្ញំ បិយចក្ខូហិ សម្បស្សន្តា វិហរថា”តិ? “តគ្ឃ មយំ, ភន្តេ, សមគ្គា សម្មោទមានា អវិវទមានា ខីរោទកីភូតា អញ្ញមញ្ញំ បិយចក្ខូហិ សម្បស្សន្តា វិហរាមា”តិ។ “យថា កថំ បន តុម្ហេ, អនុរុទ្ធា, សមគ្គា សម្មោទមានា អវិវទមានា ខីរោទកីភូតា អញ្ញមញ្ញំ បិយចក្ខូហិ សម្បស្សន្តា វិហរថា”តិ? “ឥធ មយ្ហំ, ភន្តេ, ឯវំ ហោតិ – ‘លាភា វត មេ, សុលទ្ធំ វត មេ, យោហំ ឯវរូបេហិ សព្រហ្មចារីហិ សទ្ធឹ វិហរាមី’”តិ។ តស្ស មយ្ហំ, ភន្តេ, ឥមេសុ អាយស្មន្តេសុ មេត្តំ កាយកម្មំ

បច្ចុបដ្ឋិតំ អាវិ ចេវ រហោ ច; មេត្តំ វចីកម្មំ... មេត្តំ មនោកម្មំ បច្ចុបដ្ឋិតំ អាវិ ចេវ រហោ ច។ តស្ស មយ្ហំ, ភន្តេ, ឯវំ ហោតិ – "'យំនូនាហំ សកំ ចិត្តំ និក្ខិបិត្វា ឥមេសំយេវ អាយស្មន្តានំ ចិត្តស្ស វសេន វត្តេយ្យ'ន្តិ។ សោ ខោ អហំ, ភន្តេ, សកំ ចិត្តំ និក្ខិបិត្វា ឥមេសំយេវ អាយស្មន្តានំ ចិត្តស្ស វសេន វត្តាមិ។ នានា ហិ ខោ នោ, ភន្តេ, កាយា, ឯកញ្ច បន មញ្ញេ ចិត្ត"ន្តិ។

អាយស្មាបិ ខោ នន្ទិយោ...បេ.... អាយស្មាបិ ខោ កិមិលោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – "មយ្ហម្បិ ខោ, ភន្តេ, ឯវំ ហោតិ – 'លាភា វត មេ, សុលទ្ធំ វត មេ, យោហំ ឯវរូបេហិ សព្រហ្មចារីហិ សទ្ធិំ វិហរាមី'តិ។ តស្ស មយ្ហំ, ភន្តេ, ឥមេសុ អាយស្មន្តេសុ មេត្តំ កាយកម្មំ បច្ចុបដ្ឋិតំ អាវិ ចេវ រហោ ច; មេត្តំ វចីកម្មំ មេត្តំ មនោកម្មំ បច្ចុបដ្ឋិតំ អាវិ ចេវ រហោ ច។ តស្ស មយ្ហំ, ភន្តេ, ឯវំ ហោតិ 'យំនូនាហំ សកំ ចិត្តំ និក្ខិបិត្វា ឥមេសំយេវ អាយស្មន្តានំ ចិត្តស្ស វសេន វត្តេយ្យ'ន្តិ។ សោ ខោ អហំ, ភន្តេ, សកំ ចិត្តំ និក្ខិបិត្វា ឥមេសំយេវ អាយស្មន្តានំ ចិត្តស្ស វសេន វត្តាមិ។ នានា ហិ ខោ នោ, ភន្តេ, កាយា, ឯកញ្ច បន មញ្ញេ ចិត្តន្តិ។ ឯវំ ខោ មយំ, ភន្តេ, សមគ្គា សម្មោទមានា អវិវទមានា ខីរោទកីភូតា អញ្ញមញ្ញំ បិយចក្ខូហិ សម្បស្សន្តា វិហរាមា"តិ។

"កច្ចិ បន វោ, អនុរុទ្ធា, អប្បមត្តា អាតាបិនោ បហិតត្តា វិហរថា"តិ? "តគ្ឃ មយំ, ភន្តេ, អប្បមត្តា អាតាបិនោ បហិតត្តា វិហរាមា"តិ។ "យថា កថំ បន តុម្ហេ, អនុរុទ្ធា, អប្បមត្តា អាតាបិនោ បហិតត្តា វិហរថា"តិ? "ឥធ, ភន្តេ, អម្ហាកំ យោ បឋមំ គាមតោ បិណ្ឌាយ បដិក្កមតិ សោ អាសនំ បញ្ញបេតិ, បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ ឧបនិក្ខិបតិ, អវក្ការបាតិំ ធោវិត្វា ឧបដ្ឋាបេតិ, បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ។ យោ បច្ឆា គាមតោ បិណ្ឌាយ បដិក្កមតិ, សចេ ហោតិ ភុត្តាវសេសោ, សចេ អាកង្ខតិ ភុញ្ជតិ, នោ ចេ អាកង្ខតិ អប្បហរិតេ វា ឆឌ្ឌេតិ។ អប្បាណកេ វា ឧទកេ ឱបិលាបេតិ។ សោ អាសនំ ឧទ្ធរតិ , បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកឋលិកំ បដិសាមេតិ, អវក្ការបាតិំ ធោវិត្វា បដិសាមេតិ, បានីយំ បរិភោជនីយំ បដិសាមេតិ, ភត្តគ្គំ សម្មជ្ជតិ។ យោ បស្សតិ បានីយឃដំ វា បរិភោជនីយឃដំ វា វច្ចឃដំ វា រិត្តំ តុច្ឆំ សោ ឧបដ្ឋាបេតិ។ សចស្ស ហោតិ អវិសយ្ហំ, ហត្ថវិការេន ទុតិយំ អាមន្តេត្វា ហត្ថវិលង្ឃកេន ឧបដ្ឋាបេម, ន ត្វេវ មយំ, ភន្តេ, តប្បច្ចយា វាចំ ភិន្ទាម។ បញ្ចាហិកំ ខោ បន មយំ, ភន្តេ, សព្ពរត្តិំ ធម្មិយា កថាយ សន្និសីទាម។ ឯវំ ខោ មយំ, ភន្តេ, អប្បមត្តា អាតាបិនោ បហិតត្តា វិហរាមា"តិ។

បាចិនវំសទាយគមនកថា និដ្ឋិតា។

២៧៥. បាលិលេយ្យកគមនកថា

៤៦៧. [ឧទា. ៣៥ អាទយោ ថោកំ វិសទិសំ] អថ ខោ ភគវា អាយស្មន្តញ្ច អនុរុទ្ធំ អាយស្មន្តញ្ច នន្ទិយំ អាយស្មន្តញ្ច កិមិលំ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេត្វា ឧដ្ឋាយាសនា យេន បាលិលេយ្យកំ [បារិលេយ្យកំ (សី. ស្យា.)] តេន ចារិកំ បក្កាមិ។ អនុបុព្ពេន ចារិកំ ចរមានោ យេន បាលិលេយ្យកំ តទវសរិ។ តត្រ សុទំ ភគវា បាលិលេយ្យកេ វិហរតិ រក្ខិតវនសណ្ឌេ ភទ្ទសាលមូលេ។ អថ ខោ ភគវតោ រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ – "អហំ ខោ បុព្ពេ អាកិណ្ណោ ន ផាសុ វិហាសិំ តេហិ កោសម្ពកេហិ [កោសម្ពិកេហិ (ស្យា.)] ភិក្ខូហិ ភណ្ឌនការកេហិ កលហការកេហិ វិវាទការកេហិ ភស្សការកេហិ សង្ឃេ អធិករណការកេហិ។ សោម្ហិ ឯតរហិ ឯកោ អទុតិយោ សុខំ ផាសុ វិហរាមិ អញ្ញត្រេវ តេហិ កោសម្ពកេហិ ភិក្ខូហិ ភណ្ឌនការកេហិ កលហការកេហិ វិវាទការកេហិ ភស្សការកេហិ សង្ឃេ អធិករណការកេហី"តិ។

អញ្ញតរោបិ ខោ ហត្ថិនាគោ អាកិណ្ណោ វិហរតិ ហត្ថីហិ ហត្ថិនីហិ ហត្ថិកឡភេហិ ហត្ថិច្ឆាបេហិ, ឆិន្នគ្គានិ ចេវ តិណានិ ខាទតិ, ឱភគ្គោភគ្គញ្ចស្ស សាខាភង្គំ ខាទន្តិ, អាវិលានិ ច បានីយានិ បិវតិ, ឱគាហា ចស្ស ឱតិណ្ណស្ស ហត្ថិនិយោ កាយំ ឧបនិឃំសន្តិយោ គច្ឆន្តិ។ អថ ខោ តស្ស ហត្ថិនាគស្ស ឯតទហោសិ – "អហំ ខោ អាកិណ្ណោ វិហរាមិ ហត្ថីហិ ហត្ថិនីហិ ហត្ថិកឡភេហិ ហត្ថិច្ឆាបេហិ, ឆិន្នគ្គានិ ចេវ តិណានិ ខាទាមិ, ឱភគ្គោភគ្គញ្ច មេ សាខាភង្គំ ខាទន្តិ, អាវិលានិ ច បានីយានិ បិវាមិ, ឱគាហា ច មេ ឱតិណ្ណស្ស ហត្ថិនិយោ កាយំ ឧបនិឃំសន្តិយោ គច្ឆន្តិ។ យំនូនាហំ ឯកោវ គណស្មា វូបកដ្ឋោ វិហរេយ្យ"ន្តិ។ អថ ខោ សោ ហត្ថិនាគោ យូថា អបក្កម្ម យេន បាលិលេយ្យកំ រក្ខិតវនសណ្ឌោ ភទ្ទសាលមូលំ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា សោណ្ឌាយ ភគវតោ បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតិ, អប្បហរិតញ្ច ករោតិ។ អថ ខោ តស្ស ហត្ថិនាគស្ស ឯតទហោសិ – "អហំ ខោ បុព្ពេ អាកិណ្ណោ ន ផាសុ វិហាសិំ ហត្ថីហិ ហត្ថិនីហិ ហត្ថិកឡភេហិ ហត្ថិច្ឆាបេហិ, ឆិន្នគ្គានិ ចេវ តិណានិ ខាទិំ, ឱភគ្គោភគ្គញ្ច មេ សាខាភង្គំ ខាទិំសុ, អាវិលានិ ច បានីយានិ អបាយិំ ឱគាហា ច មេ ឱតិណ្ណស្ស [ឱគាហញ្ចស្ស ឱតិណ្ណស្ស (ស្យា.), ឱគាហា ចស្ស ឧត្តិណ្ណស្ស (សី.)] ហត្ថិនិយោ កាយំ ឧបនិឃំ

សន្តិយោ អគមំសុ។ សោម្ហិ ឯតរហិ ឯកោ អទុតិយោ សុខំ ផាសុ វិហរាមិ អញ្ញេហេវ ហត្ថីហិ ហត្ថិនីហិ ហត្ថិកឡភេហិ ហត្ថិច្ឆាបេហី’’តិ។

អថ ខោ ភគវា អត្តនោ ច បវិវេកំ វិទិត្វា តស្ស ច ហត្ថិនាគស្ស ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ តាយំ វេលាយំ ឥមំ ឧទានំ ឧទានេសិ –

[ឧទា. ៣៥] ‘‘ឯតំ [ឯវំ (ក.)] នាគស្ស នាគេន, ឦសាទន្តស្ស ហត្ថិនោ;
សមេតិ ចិត្តំ ចិត្តេន, យទេកោ រមតី វនេ’’តិ។

អថ ខោ ភគវា បាលិលេយ្យកេ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន សាវត្ថិ តេន ចារិកំ បក្កាមិ។ អនុបុព្ពេន ចារិកំ ចរមានោ យេន សាវត្ថិ តទវសរិ។ តត្រ សុទំ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ។ អថ ខោ កោសម្ពកា ឧបាសកា – ‘‘ឥមេ ខោ អយ្យា កោសម្ពកា ភិក្ខូ ពហុនោ អម្ហាកំ អនត្ថស្ស ការកា ។ ឥមេហិ ឧព្ពាឡ្ហោ ភគវា បក្កន្តោ។ ហន្ទ មយំ អយ្យេ កោសម្ពកេ ភិក្ខូ នេវ អភិវាទេយ្យាម, ន បច្ចុដ្ឋេយ្យាម, ន អញ្ជលិកម្មំ សាមីចិកម្មំ ករេយ្យាម, ន សក្ករេយ្យាម, ន គរុំ ករេយ្យាម, ន មានេយ្យាម, ន ភជេយ្យាម, ន បូជេយ្យាម, ឧបគតានម្បិ បិណ្ឌកំ ន ទជ្ជេយ្យាម – ឯវំ ឥមេ អម្ហេហិ អសក្ករិយមានា អគរុករិយមានា អមានិយមានា អភជិយមានា អបូជិយមានា អសក្ការបកតា បក្កមិស្សន្តិ វា វិព្ភមិស្សន្តិ វា ភគវន្តំ វា បសាទេស្សន្តី’’តិ។ អថ ខោ កោសម្ពកា ឧបាសកា កោសម្ពកេ ភិក្ខូ នេវ អភិវាទេសុំ, ន បច្ចុដ្ឋេសុំ, ន អញ្ជលិកម្មំ សាមីចិកម្មំ អកំសុ, ន សក្ករិំសុ, ន គរុំ ករិំសុ, ន មានេសុំ, ន ភជេសុំ ន បូជេសុំ, ឧបគតានម្បិ បិណ្ឌកំ ន អទំសុ។ អថ ខោ កោសម្ពកា ភិក្ខូ កោសម្ពកេហិ ឧបាសកេហិ អសក្ករិយមានា អគរុករិយមានា អមានិយមានា អភជិយមានា អបូជិយមានា អសក្ការបកតា ឯវមាហំសុ – ‘‘ហន្ទ មយំ, អាវុសោ, សាវត្ថិំ គន្ត្វា ភគវតោ សន្តិកេ ឥមំ អធិករណំ វូបសមេយ្យាមា’’តិ។

បាលិលេយ្យកគមនកថា និដ្ឋិតា។

២៧៦. អដ្ឋារសវត្ថុកថា

៤៦៨. អថ ខោ កោសម្ពកា ភិក្ខូ សេនាសនំ សំសាមេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន សាវត្ថិ តេនុបសង្កមិំសុ។ អស្សោសិ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ – ‘‘តេ កិរ កោសម្ពកា ភិក្ខូ ភណ្ឌនការកា កលហការកា វិវាទការកា ភស្សការកា សង្ឃេ អធិករណការកា សាវត្ថិំ អាគច្ឆន្តី’’តិ។ អថ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – ‘‘តេ កិរ, ភន្តេ, កោសម្ពកា ភិក្ខូ ភណ្ឌនការកា កលហការកា វិវាទការកា ភស្សការកា សង្ឃេ អធិករណការកា សាវត្ថិំ អាគច្ឆន្តិ។ កថាហំ, ភន្តេ, តេសុ ភិក្ខូសុ បដិបជ្ជាមី’’តិ? ‘‘តេន ហិ ត្វំ, សារិបុត្ត, យថា ធម្មោ តថា តិដ្ឋាហី’’តិ។ ‘‘កថាហំ, ភន្តេ, ជានេយ្យំ ធម្មំ វា អធម្មំ វា’’តិ?

អដ្ឋារសហិ ខោ, សារិបុត្ត, វត្ថូហិ អធម្មវាទី ជានិតព្ពោ។ ឥធ, សារិបុត្ត, ភិក្ខុ អធម្មំ ធម្មោតិ ទីបេតិ, ធម្មំ អធម្មោតិ ទីបេតិ; អវិនយំ វិនយោតិ ទីបេតិ, វិនយំ អវិនយោតិ ទីបេតិ; អភាសិតំ អលបិតំ តថាគតេន ភាសិតំ លបិតំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ, ភាសិតំ លបិតំ តថាគតេន អភាសិតំ អលបិតំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ; អនាចិណ្ណំ តថាគតេន អាចិណ្ណំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ, អាចិណ្ណំ តថាគតេន អនាចិណ្ណំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ; អបញ្ញត្តំ តថាគតេន បញ្ញត្តំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ, បញ្ញត្តំ តថាគតេន អបញ្ញត្តំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ; អនាបត្តិំ អាបត្តីតិ ទីបេតិ, អាបត្តិំ អនាបត្តីតិ ទីបេតិ; លហុកំ អាបត្តិំ គរុកា អាបត្តីតិ ទីបេតិ, គរុកំ អាបត្តិំ លហុកា អាបត្តីតិ ទីបេតិ; សាវសេសំ អាបត្តិំ អនវសេសា អាបត្តីតិ ទីបេតិ, អនវសេសំ អាបត្តិំ សាវសេសា អាបត្តីតិ ទីបេតិ; ទុដ្ឋុល្លំ អាបត្តិំ អទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ ទីបេតិ, អទុដ្ឋុល្លំ អាបត្តិំ ទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ ទីបេតិ – ឥមេហិ ខោ, សារិបុត្ត, អដ្ឋារសហិ វត្ថូហិ អធម្មវាទី ជានិតព្ពោ។

អដ្ឋារសហិ ច ខោ, សារិបុត្ត, វត្ថូហិ ធម្មវាទី ជានិតព្ពោ។ ឥធ, សារិបុត្ត, ភិក្ខុ អធម្មំ អធម្មោតិ ទីបេតិ, ធម្មំ ធម្មោតិ ទីបេតិ; អវិនយំ អវិនយោតិ ទីបេតិ, វិនយំ វិនយោតិ ទីបេតិ; អភាសិតំ អលបិតំ តថាគតេន អភាសិតំ អលបិតំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ, ភាសិតំ លបិតំ តថាគតេន ភាសិតំ លបិតំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ; អនាចិណ្ណំ តថាគតេន អនាចិណ្ណំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ, អាចិណ្ណំ តថាគតេន អាចិណ្ណំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ; អបញ្ញត្តំ តថាគតេន អបញ្ញត្តំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ, បញ្ញត្តំ តថាគតេន បញ្ញត្តំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ ; អនាបត្តិំ អនាបត្តីតិ ទីបេតិ, អាបត្តិំ អាបត្តីតិ ទីបេតិ; លហុកំ អាបត្តិំ លហុកា

អាបត្តីតិ ទីបេតិ, គរុកំ អាបត្តិ គរុកា អាបត្តីតិ ទីបេតិ; សាវសេសំ អាបត្តិ សាវសេសា អាបត្តីតិ ទីបេតិ, អនវសេសំ អាបត្តិ អនវសេសា អាបត្តីតិ ទីបេតិ; ទុដ្ឋុល្លំ អាបត្តិ ទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ ទីបេតិ, អទុដ្ឋុល្លំ អាបត្តិ អទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ ទីបេតិ – ឥមេហិ ខោ, សារិបុត្ត, អដ្ឋារសហិ វត្ថូហិ ធម្មវាទី ជានិតព្វោតិ។

៤៦៩. អស្សោសិ ខោ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ…បេ.… អស្សោសិ ខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ… អស្សោសិ ខោ អាយស្មា មហាកច្ចានោ… អស្សោសិ ខោ អាយស្មា មហាកោដ្ឋិកោ … អស្សោសិ ខោ អាយស្មា មហាកប្បិនោ… អស្សោសិ ខោ អាយស្មា មហាចុន្ទោ… អស្សោសិ ខោ អាយស្មា អនុរុទ្ធោ… អស្សោសិ ខោ អាយស្មា រេវតោ … អស្សោសិ ខោ អាយស្មា ឧបាលិ… អស្សោសិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ… អស្សោសិ ខោ អាយស្មា រាហុលោ – “តេ កិរ កោសម្ពកា ភិក្ខូ ភណ្ឌនការកា កលហការកា វិវាទការកា ភស្សការកា សង្ឃេ អធិករណការកា សាវត្ថិំ អាគច្ឆន្តី”តិ។ អថ ខោ អាយស្មា រាហុលោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា រាហុលោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “តេ កិរ, ភន្តេ, កោសម្ពកា ភិក្ខូ ភណ្ឌនការកា កលហការកា វិវាទការកា ភស្សការកា សង្ឃេ អធិករណការកា សាវត្ថិំ អាគច្ឆន្តិ។ កថាហំ, ភន្តេ, តេសុ ភិក្ខូសុ បដិបជ្ជាមី”តិ? “តេន ហិ ត្វំ, រាហុល, យថា ធម្មោ តថា តិដ្ឋាហី”តិ។ “កថាហំ, ភន្តេ, ជានេយ្យំ ធម្មំ វា អធម្មំ វា”តិ?

អដ្ឋារសហិ ខោ, រាហុល, វត្ថូហិ អធម្មវាទី ជានិតព្វោ។ ឥធ, រាហុល, ភិក្ខុ អធម្មំ ធម្មោតិ ទីបេតិ, ធម្មំ អធម្មោតិ ទីបេតិ; អវិនយំ វិនយោតិ ទីបេតិ, វិនយំ អវិនយោតិ ទីបេតិ; អភាសិតំ អលបិតំ តថាគតេន ភាសិតំ លបិតំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ, ភាសិតំ លបិតំ តថាគតេន អភាសិតំ អលបិតំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ; អនាចិណ្ណំ តថាគតេន អាចិណ្ណំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ, អាចិណ្ណំ តថាគតេន អនាចិណ្ណំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ; អបញ្ញត្តំ តថាគតេន បញ្ញត្តំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ, បញ្ញត្តំ តថាគតេន អបញ្ញត្តំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ; អនាបត្តិំ អាបត្តីតិ ទីបេតិ, អាបត្តិំ អនាបត្តីតិ ទីបេតិ; លហុកំ អាបត្តិំ គរុកា អាបត្តីតិ ទីបេតិ, គរុកំ អាបត្តិំ លហុកា អាបត្តីតិ ទីបេតិ; សាវសេសំ អាបត្តិំ អនវសេសា អាបត្តីតិ ទីបេតិ, អនវសេសំ អាបត្តិំ សាវសេសា អាបត្តីតិ ទីបេតិ; ទុដ្ឋុល្លំ អាបត្តិំ អទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ ទីបេតិ, អទុដ្ឋុល្លំ អាបត្តិំ ទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ ទីបេតិ – ឥមេហិ ខោ, រាហុល, អដ្ឋារសហិ វត្ថូហិ អធម្មវាទី ជានិតព្វោ។

អដ្ឋារសហិ ច ខោ, រាហុល, វត្ថូហិ ធម្មវាទី ជានិតព្វោ។ ឥធ, រាហុល, ភិក្ខុ អធម្មំ អធម្មោតិ ទីបេតិ, ធម្មំ ធម្មោតិ ទីបេតិ; អវិនយំ អវិនយោតិ ទីបេតិ, វិនយំ វិនយោតិ ទីបេតិ; អភាសិតំ អលបិតំ តថាគតេន អភាសិតំ អលបិតំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ, ភាសិតំ លបិតំ តថាគតេន ភាសិតំ លបិតំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ; អនាចិណ្ណំ តថាគតេន អនាចិណ្ណំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ, អាចិណ្ណំ តថាគតេន អាចិណ្ណំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ; អបញ្ញត្តំ តថាគតេន អបញ្ញត្តំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ, បញ្ញត្តំ តថាគតេន បញ្ញត្តំ តថាគតេនាតិ ទីបេតិ; អនាបត្តិំ អនាបត្តីតិ ទីបេតិ, អាបត្តិំ អាបត្តីតិ ទីបេតិ; លហុកំ អាបត្តិំ លហុកា អាបត្តីតិ ទីបេតិ, គរុកំ អាបត្តិំ គរុកា អាបត្តីតិ ទីបេតិ; សាវសេសំ អាបត្តិំ សាវសេសា អាបត្តីតិ ទីបេតិ, អនវសេសំ អាបត្តិំ អនវសេសា អាបត្តីតិ ទីបេតិ; ទុដ្ឋុល្លំ អាបត្តិំ ទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ ទីបេតិ, អទុដ្ឋុល្លំ អាបត្តិំ អទុដ្ឋុល្លា អាបត្តីតិ ទីបេតិ – ឥមេហិ ខោ, រាហុល, អដ្ឋារសហិ វត្ថូហិ ធម្មវាទី ជានិតព្វោតិ។

៤៧០. អស្សោសិ ខោ មហាបជាបតិ [មហាបជាបតី (សី. ស្យា.)] គោតមី – “តេ កិរ កោសម្ពកា ភិក្ខូ ភណ្ឌនការកា កលហការកា វិវាទការកា ភស្សការកា សង្ឃេ អធិករណការកា សាវត្ថិំ អាគច្ឆន្តី”តិ។ អថ ខោ មហាបជាបតិ គោតមី យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ។ ឯកមន្តំ ឋិតា ខោ មហាបជាបតិ គោតមី ភគវន្តំ ឯតទវោច – “តេ កិរ, ភន្តេ, កោសម្ពកា ភិក្ខូ ភណ្ឌនការកា កលហការកា វិវាទការកា ភស្សការកា សង្ឃេ អធិករណការកា សាវត្ថិំ អាគច្ឆន្តិ។ កថាហំ, ភន្តេ, តេសុ ភិក្ខូសុ បដិបជ្ជាមី”តិ? “តេន ហិ ត្វំ, គោតមិ, ឧភយត្ថ ធម្មំ សុណ។ ឧភយត្ថ ធម្មំ សុត្វា យេ តត្ថ ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ តេសំ ទិដ្ឋិញ្ច ខន្តិញ្ច រុចិញ្ច អាទាយញ្ច រោចេហិ។ យញ្ច កិញ្ចិ ភិក្ខុនិសង្ឃេន ភិក្ខុសង្ឃតោ បច្ចាសីសិតព្វំ សព្វំ តំ ធម្មវាទិតោវ បច្ចាសីសិតព្វ”ន្តិ។

៤៧១. អស្សោសិ ខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ – “តេ កិរ កោសម្ពកា ភិក្ខូ ភណ្ឌនការកា កលហការកា វិវាទការកា ភស្សការកា សង្ឃេ អធិករណការកា សាវត្ថិំ អាគច្ឆន្តី”តិ។ អថ ខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “តេ កិរ, ភន្តេ, កោសម្ពកា ភិក្ខូ ភណ្ឌនការកា កលហការកា វិវាទការកា ភស្សការកា សង្ឃេ អធិករណការកា សាវត្ថិំ អាគច្ឆន្តិ។ កថាហំ, ភន្តេ, តេសុ ភិក្ខូសុ បដិបជ្ជាមី”តិ?

“តេន ហិ ត្វំ, គហបតិ, ឧភយត្ថ ទានំ ទេហិ។ ឧភយត្ថ ទានំ ទត្វា ឧភយត្ថ ធម្មំ សុណ។ ឧភយត្ថ ធម្មំ សុត្វា យេ តត្ថ ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ តេសំ ទិដ្ឋិញ្ច ខន្តិញ្ច រុចិញ្ច អាទាយញ្ច រោចេហី”តិ។

៤៧២. អស្សោសិ ខោ វិសាខា មិគារមាតា – “តេ កិរ កោសម្ពកា ភិក្ខូ ភណ្ឌនការកា កលហការកា វិវាទការកា ភស្សការកា សង្ឃេ អធិករណការកា សាវត្ថិំ អាគច្ឆន្តី”តិ ។ អថ ខោ វិសាខា មិគារមាតា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ វិសាខា មិគារមាតា ភគវន្តំ ឯតទវោច – “តេ កិរ, ភន្តេ, កោសម្ពកា ភិក្ខូ ភណ្ឌនការកា កលហការកា វិវាទការកា ភស្សការកា សង្ឃេ អធិករណការកា សាវត្ថិំ អាគច្ឆន្តិ។ កថាហំ, ភន្តេ, តេសុ ភិក្ខូសុ បដិបជ្ជាមី”តិ? “តេន ហិ ត្វំ, វិសាខេ, ឧភយត្ថ ទានំ ទេហិ។ ឧភយត្ថ ទានំ ទត្វា ឧភយត្ថ ធម្មំ សុណ។ ឧភយត្ថ ធម្មំ សុត្វា យេ តត្ថ ភិក្ខូ ធម្មវាទិនោ តេសំ ទិដ្ឋិញ្ច ខន្តិញ្ច រុចិញ្ច អាទាយញ្ច រោចេហី”តិ។

៤៧៣. អថ ខោ កោសម្ពកា ភិក្ខូ អនុបុព្ពេន យេន សាវត្ថិ តទវសរុំ។ អថ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “តេ កិរ, ភន្តេ, កោសម្ពកា ភិក្ខូ ភណ្ឌនការកា កលហការកា វិវាទការកា ភស្សការកា សង្ឃេ អធិករណការកា សាវត្ថិំ អនុប្បត្តា។ កថំ នុ ខោ, ភន្តេ, តេសុ ភិក្ខូសុ សេនាសនេ [សេនាសនេសុ (ក.), សេនាសនំ (ស្យា.)] បដិបជ្ជិតព្ព”ន្តិ? “តេន ហិ, សារិបុត្ត, វិវិត្តំ សេនាសនំ ទាតព្ព”ន្តិ។ “សចេ បន, ភន្តេ, វិវិត្តំ ន ហោតិ, កថំ បដិបជ្ជិតព្ព”ន្តិ? “តេន ហិ, សារិបុត្ត, វិវិត្តំ កត្វាបិ ទាតព្ពំ, ន ត្វេវាហំ, សារិបុត្ត, កេនចិ បរិយាយេន វុឌ្ឍតរស្ស ភិក្ខុនោ សេនាសនំ បដិពាហិតព្ពន្តិ វទាមិ។ យោ បដិពាហេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។

“អាមិសេ បន, ភន្តេ, កថំ បដិបជ្ជិតព្ព”ន្តិ? “អាមិសំ ខោ, សារិបុត្ត, សព្ពេសំ សមកំ ភាជេតព្ព”ន្តិ។

អដ្ឋារសវត្ថុកថា និដ្ឋិតា។

២៧៧. ឱសារណានុជាននា

៤៧៤. អថ ខោ តស្ស ឧក្ខិត្តកស្ស ភិក្ខុនោ ធម្មញ្ច វិនយញ្ច បច្ចវេក្ខន្តស្ស ឯតទហោសិ – “អាបត្តិ ឯសា, នេសា អនាបត្តិ។ អាបន្នោម្ហិ, នម្ហិ អនាបន្នោ។ ឧក្ខិត្តោម្ហិ, នម្ហិ អនុក្ខិត្តោ។ ធម្មិកេនម្ហិ កម្មេន ឧក្ខិត្តោ អកុប្បេន ឋានារហេនា”តិ។ អថ ខោ សោ ឧក្ខិត្តកោ ភិក្ខុ យេន ឧក្ខិត្តានុវត្តកា ភិក្ខូ តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ឧក្ខិត្តានុវត្តកេ ភិក្ខូ ឯតទវោច – “អាបត្តិ ឯសា, អាវុសោ; នេសា អនាបត្តិ។ អាបន្នោម្ហិ, នម្ហិ អនាបន្នោ។ ឧក្ខិត្តោម្ហិ, នម្ហិ អនុក្ខិត្តោ។ ធម្មិកេនម្ហិ កម្មេន ឧក្ខិត្តោ អកុប្បេន ឋានារហេន។ ឯថ មំ អាយស្មន្តោ ឱសារេថា”តិ។ អថ ខោ តេ ឧក្ខិត្តានុវត្តកា ភិក្ខូ តំ ឧក្ខិត្តកំ ភិក្ខុំ អាទាយ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិំសុ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ – “អយំ, ភន្តេ, ឧក្ខិត្តកោ ភិក្ខុ ឯវមាហ – ‘អាបត្តិ ឯសា , អាវុសោ; នេសា អនាបត្តិ។ អាបន្នោម្ហិ, នម្ហិ អនាបន្នោ។ ឧក្ខិត្តោម្ហិ, នម្ហិ អនុក្ខិត្តោ។ ធម្មិកេនម្ហិ កម្មេន ឧក្ខិត្តោ អកុប្បេន ឋានារហេន។ ឯថ មំ អាយស្មន្តោ ឱសារេថា’តិ។ កថំ នុ ខោ, ភន្តេ, បដិបជ្ជិតព្ព”ន្តិ? “អាបត្តិ ឯសា, ភិក្ខវេ; នេសា អនាបត្តិ។ អាបន្នោ ឯសោ ភិក្ខុ, នេសោ ភិក្ខុ អនាបន្នោ។ ឧក្ខិត្តោ ឯសោ ភិក្ខុ, នេសោ ភិក្ខុ អនុក្ខិត្តោ ។ ធម្មិកេន កម្មេន ឧក្ខិត្តោ អកុប្បេន ឋានារហេន។ យតោ ច ខោ សោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អាបន្នោ ច ឧក្ខិត្តោ ច បស្សតិ ច, តេន ហិ, ភិក្ខវេ, តំ ភិក្ខុំ ឱសារេថា”តិ។

ឱសារណានុជាននា និដ្ឋិតា។

២៧៨. សង្ឃសាមគ្គីកថា

៤៧៥. អថ ខោ តេ ឧក្ខិត្តានុវត្តកា ភិក្ខូ តំ ឧក្ខិត្តកំ ភិក្ខុំ ឱសារេត្វា យេន ឧក្ខេបកា ភិក្ខូ តេនុបសង្កមិំសុ, ឧបសង្កមិត្វា ឧក្ខេបកេ ភិក្ខូ ឯតទវោចុំ – “យស្មិំ, អាវុសោ, វត្ថុស្មិំ អហោសិ សង្ឃស្ស ភណ្ឌនំ កលហោ វិគ្គហោ វិវាទោ សង្ឃភេទោ សង្ឃរាជិ សង្ឃវវត្ថានំ សង្ឃនានាករណំ , សោ ឯសោ ភិក្ខុ អាបន្នោ ច ឧក្ខិត្តោ ច បស្សិ [បស្សី (ឥតិបិ)] ច ឱសារិតោ ច។ ហន្ទ មយំ, អាវុសោ, តស្ស វត្ថុស្ស វូបសមាយ សង្ឃសាមគ្គិំ ករោមា”តិ។

អថ ខោ តេ ឧក្ខេបកា ភិក្ខូ យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ – "តេ, ភន្តេ, ឧក្ខិត្តានុវត្តកា ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ – 'យស្មឹ, អាវុសោ, វត្ថុស្មឹ អហោសិ សង្ឃស្ស ភណ្ឌនំ កលហោ វិគ្គហោ វិវាទោ សង្ឃភេទោ សង្ឃរាជិ សង្ឃវវត្ថានំ សង្ឃនានាករណំ, សោ ឯសោ ភិក្ខុ អាបន្នោ ច ឧក្ខិត្តោ ច បស្សិ ច ឱសារិតោ ច។ ហន្ទ មយំ, អាវុសោ, តស្ស វត្ថុស្ស វូបសមាយ សង្ឃសាមគ្គិំ ករោមា'តិ។ កថំ នុ ខោ, ភន្តេ, បដិបជ្ជិតព្ព"ន្តិ? យតោ ច ខោ សោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អាបន្នោ ច ឧក្ខិត្តោ ច បស្សិ ច ឱសារិតោ ច, តេន ហិ, ភិក្ខវេ, សង្ឃោ តស្ស វត្ថុស្ស វូបសមាយ សង្ឃសាមគ្គិំ ករោតុ។ ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, កាតព្ពា។ សព្ពេហេវ ឯកជ្ឈំ សន្និបតិតព្ពំ គិលានេហិ ច អគិលានេហិ ច។ ន កេហិចិ ឆន្ទោ ទាតព្ពោ។ សន្និបតិត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

"សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ យស្មឹ វត្ថុស្មឹ អហោសិ សង្ឃស្ស ភណ្ឌនំ កលហោ វិគ្គហោ វិវាទោ សង្ឃភេទោ សង្ឃរាជិ សង្ឃវវត្ថានំ សង្ឃនានាករណំ, សោ ឯសោ ភិក្ខុ អាបន្នោ ច ឧក្ខិត្តោ ច បស្សិ ច ឱសារិតោ ច។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ តស្ស វត្ថុស្ស វូបសមាយ សង្ឃសាមគ្គិំ ករេយ្យ។ ឯសា ញត្តិ។

"សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ យស្មឹ វត្ថុស្មឹ អហោសិ សង្ឃស្ស ភណ្ឌនំ កលហោ វិគ្គហោ វិវាទោ សង្ឃភេទោ សង្ឃរាជិ សង្ឃវវត្ថានំ សង្ឃនានាករណំ, សោ ឯសោ ភិក្ខុ អាបន្នោ ច ឧក្ខិត្តោ ច បស្សិ ច ឱសារិតោ ច។ សង្ឃោ តស្ស វត្ថុស្ស វូបសមាយ សង្ឃសាមគ្គិំ ករោតិ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ តស្ស វត្ថុស្ស វូបសមាយ សង្ឃសាមគ្គិយា ករណំ, សោ តុណ្ហស្ស, យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ។

"កតា សង្ឃេន តស្ស វត្ថុស្ស វូបសមាយ សង្ឃសាមគ្គី។ និហតោ សង្ឃភេទោ, និហតា សង្ឃរាជិ, និហតំ សង្ឃវវត្ថានំ, និហតំ សង្ឃនានាករណំ។ ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី"តិ។

តាវទេវ ឧបោសថោ កាតព្ពោ, បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្ពន្តិ។

សង្ឃសាមគ្គិកថា និដ្ឋិតា។

២៧៨. ឧបាលិសង្ឃសាមគ្គិបុច្ឆា

៤៧៦. អថ ខោ អាយស្មា ឧបាលិ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា ឧបាលិ ភគវន្តំ ឯតទវោច – "យស្មឹ, ភន្តេ, វត្ថុស្មឹ ហោតិ សង្ឃស្ស ភណ្ឌនំ កលហោ វិគ្គហោ វិវាទោ សង្ឃភេទោ សង្ឃរាជិ សង្ឃវវត្ថានំ សង្ឃនានាករណំ, សង្ឃោ តំ វត្ថុំ អវិនិច្ឆិនិត្វា អមូលា មូលំ គន្ត្វា សង្ឃសាមគ្គិំ ករោតិ, ធម្មិកា នុ ខោ សា, ភន្តេ, សង្ឃសាមគ្គី"តិ? "យស្មឹ , ឧបាលិ, វត្ថុស្មឹ ហោតិ សង្ឃស្ស ភណ្ឌនំ កលហោ វិគ្គហោ វិវាទោ សង្ឃភេទោ សង្ឃរាជិ សង្ឃវវត្ថានំ សង្ឃនានាករណំ, សង្ឃោ តំ វត្ថុំ អវិនិច្ឆិនិត្វា អមូលា មូលំ គន្ត្វា សង្ឃសាមគ្គិំ ករោតិ, អធម្មិកា សា, ឧបាលិ, សង្ឃសាមគ្គី"តិ។

"យស្មឹ បន, ភន្តេ, វត្ថុស្មឹ ហោតិ សង្ឃស្ស ភណ្ឌនំ កលហោ វិគ្គហោ វិវាទោ សង្ឃភេទោ សង្ឃរាជិ សង្ឃវវត្ថានំ សង្ឃនានាករណំ, សង្ឃោ តំ វត្ថុំ វិនិច្ឆិនិត្វា មូលា មូលំ គន្ត្វា សង្ឃសាមគ្គិំ ករោតិ, ធម្មិកា នុ ខោ សា, ភន្តេ, សង្ឃសាមគ្គី"តិ? "យស្មឹ, ឧបាលិ, វត្ថុស្មឹ ហោតិ សង្ឃស្ស ភណ្ឌនំ កលហោ វិគ្គហោ វិវាទោ សង្ឃភេទោ សង្ឃរាជិ សង្ឃវវត្ថានំ សង្ឃនានាករណំ, សង្ឃោ តំ វត្ថុំ វិនិច្ឆិនិត្វា មូលា មូលំ គន្ត្វា សង្ឃសាមគ្គិំ ករោតិ, ធម្មិកា សា, ឧបាលិ, សង្ឃសាមគ្គី"តិ។

"កតិ នុ ខោ, ភន្តេ, សង្ឃសាមគ្គិយោ"តិ? "ទ្វេមា, ឧបាលិ, សង្ឃសាមគ្គិយោ – អត្ថុបាលិ, សង្ឃសាមគ្គី អត្ថាបេតា ព្យញ្ជនុបេតា; អត្ថុបាលិ, សង្ឃសាមគ្គី អត្ថុបេតា ច ព្យញ្ជនុបេតា ច។ កតមា ច, ឧបាលិ, សង្ឃសាមគ្គី អត្ថាបេតា ព្យញ្ជនុបេតា? យស្មឹ, ឧបាលិ, វត្ថុស្មឹ ហោតិ សង្ឃស្ស ភណ្ឌនំ កលហោ វិគ្គហោ វិវាទោ សង្ឃភេទោ សង្ឃរាជិ សង្ឃវវត្ថានំ សង្ឃនានាករណំ, សង្ឃោ តំ វត្ថុំ អវិនិច្ឆិនិត្វា អមូលា មូលំ គន្ត្វា សង្ឃសាមគ្គិំ ករោតិ, អយំ វុច្ចតិ, ឧបាលិ, សង្ឃសាមគ្គី អត្ថាបេតា ព្យញ្ជនុបេតា។ កតមា ច, ឧបាលិ, សង្ឃសាមគ្គី អត្ថុបេតា ច ព្យញ្ជនុបេតា ច? យស្មឹ, ឧបាលិ, វត្ថុស្មឹ ហោតិ សង្ឃស្ស ភណ្ឌនំ កលហោ វិគ្គហោ វិវាទោ សង្ឃភេទោ សង្ឃរាជិ សង្ឃវវត្ថានំ សង្ឃនានាករណំ, សង្ឃោ តំ វត្ថុំ វិនិច្ឆិនិត្វា មូលា មូលំ គន្ត្វា សង្ឃសាមគ្គិំ ករោតិ, អយំ វុច្ចតិ, ឧបាលិ, សង្ឃសាមគ្គី អត្ថុបេតា ច ព្យញ្ជនុបេតា ច។ ឥមា ខោ, ឧបាលិ, ទ្វេ សង្ឃសាមគ្គិយោ"តិ។

៤៧៧. អថ ខោ អាយស្មា ឧបាលិ ឧដ្ឋាយាសនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា យេន ភគវា តេនញ្ជលឹ បណាមេត្វា ភគវន្តំ គាថាយ អជ្ឈភាសិ –

“សង្ឃស្ស កិច្ចេសុ ច មន្តនាសុ ច;
អត្ថេសុ ជាតេសុ វិនិច្ឆយេសុ ច;
កថំបការោធ នរោ មហត្ថិកោ;
ភិក្ខុ កថំ ហោតិធ បគ្គហារហោតិ។

“អនានុវជ្ជោ បឋមេន សីលតោ;
អវេក្ខិតាចារោ សុសំវុតិន្ទ្រិយោ;
បច្ចត្ថិកា នូបវទន្តិ ធម្មតោ;
ន ហិស្ស តំ ហោតិ វទេយ្យ យេន នំ។

“សោ តាទិសោ សីលវិសុទ្ធិយា ឋិតោ;
វិសារទោ ហោតិ វិសយ្ហ ភាសតិ;
នច្ឆម្ភតិ បរិសគតោ ន វេធតិ;
អត្ថំ ន ហាបេតិ អនុយ្យុតំ ភណំ។

“តថេវ បញ្ហំ បរិសាសុ បុច្ឆិតោ;
ន ចេវ បជ្ឈាយតិ ន មង្កុ ហោតិ;
សោ កាលាគតំ ព្យាករណារហំ វចោ;
រញ្ចេតិ វិញ្ញូបរិសំ វិចក្ខណោ។

“សគារវោ វុឌ្ឍតរេសុ ភិក្ខុសុ;
អាចេរកម្ហិ ច សកេ វិសារទោ;
អលំ បមេតុំ បគុណោ កថេតវេ;
បច្ចត្ថិកានញ្ច វិរទ្ធិកោវិទោ។

“បច្ចត្ថិកា យេន វជន្តិ និគ្គហំ;
មហាជនោ សញ្ញបនញ្ច គច្ឆតិ;
សកញ្ច អាទាយមយំ ន រិញ្ចតិ;
វិយាករំ [សោ ព្យាករំ (សី.), វេយ្យាករំ (ស្យា.)] បញ្ហមនូបឃាតិកំ។

“ទូតេយ្យកម្មេសុ អលំ សមុគ្គហោ;
សង្ឃស្ស កិច្ចេសុ ច អាហុ នំ យថា;
ករំ វចោ ភិក្ខុគណេន បេសិតោ;
អហំ ករោមីតិ ន តេន មញ្ញតិ។

“អាបជ្ជតិ យាវតកេសុ វត្ថុសុ;
អាបត្តិយា ហោតិ យថា ច វុដ្ឋិតិ;
ឯតេ វិភង្គា ឧភយស្ស ស្វាគតា;
អាបត្តិ វុដ្ឋានបទស្ស កោវិទោ។

“និស្សារណំ គច្ឆតិ យានិ ចាចរំ;
និស្សារិតោ ហោតិ យថា ច វត្តនា [វត្តនា (សី. ស្យា.)];
ឱសារណំ តំវុសិតស្ស ជន្តុនោ;
ឯតម្បិ ជានាតិ វិភង្គកោវិទោ។

“សគារវោ វុឌ្ឍតរេសុ ភិក្ខុសុ;
នវេសុ ថេរេសុ ច មជ្ឈិមេសុ ច;

មហាជនស្សត្ថចរោជ បណ្ឌិតោ;
សោ តាទិសោ ភិក្ខុ តេជ បគ្គហារហោ”តិ។

ឧបាលិសង្ឃសាមគ្គីបុច្ឆា និដ្ឋិតា។

កោសម្ពកក្ខន្ធកោ ទសមោ។

២៨០. តស្សុទ្ទានំ

កោសម្ពិយំ ជិនវរោ, វិវាទាបត្តិទស្សនេ;
នុក្ខិបេយ្យ យស្មឹ តស្មឹ, សទ្ធាយាបត្តិ ទេសយេ។

អន្តោសីមាយំ តត្ថេវ, ពាលកញ្ចេវ វំសទា;
បាលិលេយ្យា ច សាវត្ថិ, សារិបុត្តោ ច កោលិតោ។

មហាកស្សបកច្ចានា, កោដ្ឋិកោ កប្បិនេន ច;
មហាចុន្ទោ ច អនុរុទ្ធោ, រេវតោ ឧបាលិ ចុភោ។

អានន្ទោ រាហុលោ ចេវ, គោតមីនាថបិណ្ឌិកោ;
សេនាសនំ វិវិត្តញ្ច, អាមិសំ សមកម្បិ ច។

ន កេហិ ឆន្ទោ ទាតព្ពោ, ឧបាលិបរិបុច្ឆិតោ;
អនានុវជ្ជោ សីលេន, សាមគ្គី ជិនសាសនេតិ។

កោសម្ពកក្ខន្ធកោ និដ្ឋិតោ។

មហាវគ្គបាឡិ និដ្ឋិតា។